UCHWAŁA NR XVI/280/25
RADY MIEJSKIEJ W ZAWIERCIU

z dnia 28 lipca 2025 r.

w sprawie przyjęcia zmiany Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Zawiercie do roku 2030

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2024 r. poz. 1465 ze zm.), w związku z art. 14 ust. 1 i art. 23 ust. 1 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz.U. z 2024 r. poz. 278), na wniosek Prezydenta Miasta

- **Rada Miejska w Zawierciu**
- **uchwala**

§ 1. Przyjmuje się zmianę Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Zawiercie do roku 2030, przyjętego uchwałą Rady Miejskiej w Zawierciu Nr LXVII/912/22 z dnia 31 sierpnia 2022 r., w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Zawiercie.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady Miejskiej

Ewa Mićka

Załącznik do uchwały Nr XVI/280/25
Rady Miejskiej w Zawierciu
z dnia 28 lipca 2025 r.

Gminny Program Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Gminy Zawiercie

zawiercie

Zmiana 2025

ZLECENIODAWCA **Gmina Zawiercie**
ul. Leśna 2
42-400 Zawiercie

WYKONAWCA **Ecogreen Pomerania Sp. z o.o.**
ul. Jagiellońska 20-21
70-363 Szczecin
biuro@ecogreen.biz
www.ecogreen.biz

WYKONAWCA ZMIANY **Fundacją Kreatywny Śląsk,**
ul. Halembskiej 120
41-706 Ruda Śląska

Tekst zmiany Gminnego Programu Rewitalizacji naniesiono kolorem zielonym

NUMER UMOWY: **163/2021**
DATA OPRACOWANIA: **lipiec 2022 r., zmiana[1] styczeń – luty 2025**

[1] Zmiana wynikająca z potrzeby dostosowania GPR do Zasad opiniowania gminnych programów rewitalizacji oraz prowadzenia Wykazu Gminnych Programów Rewitalizacji Województwa Śląskiego w ramach FE SL 2021-2027 określonego uchwałą Zarządu Województwa Śląskiego z 6 grudnia 2023 r. Zasady określone przez Zarząd Województwa Śląskiego stanowią podstawę do wydania opinii przez IZ FE SL 2021-2027 w myśli art. 36 ust. 4 ustawy wdrożeniowej oraz weryfikacji obligatoryjnych elementów wynikających z Zasad realizacji instrumentów terytorialnych w Polsce w perspektywie finansowej UE na lata 2021-2027 w każdym GPR.

Spis treści

1. WSTĘP 6

2. OPIS POWIĄZAŃ GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI Z DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI GMINY 7

2.1 Powiązania z dokumentami gminnymi oraz opis sposobu realizacji przez Gminny Program Rewitalizacji strategii rozwoju gminy oraz strategii rozwiązywania problemów społecznych. 7

2.2 Powiązania z polityką spójności oraz kluczowymi dokumentami regionalnymi... 15

3. PRZYJĘTA METODYKA WYZNACZENIA OBSZARU ZDEGRADOWANEGO I OBSZARU REWITALIZACJI 26

3.1. Metoda delimitacji obszaru zdegradowanego 26

3.1.1. Dobór kryteriów wyznaczenia obszaru zdegradowanego 26

3.1.2. Analiza kartograficzna 37

3.1.3. Analiza statystyczna 39

3.2. Metoda delimitacji obszaru rewitalizacji 40

4. DIAGNOZA CZYNNIKÓW I ZJAWISK W POSZCZEGÓLNYCH JEDNOSTKACH DLA IDENTYFIKACJI STANU KRYZYSOWEGO 40

4.1. Sfera społeczna 40

4.2. Sfera gospodarcza 70

4.3. Sfera techniczna 79

4.4. Sfera przestrzenno-funkcjonalna 86

4.5. Sfera środowiskowa 101

5. WYZNACZENIE OBSZARU ZDEGRADOWANEGO GMINY ZAWIERCIE 111

6. ZASIĘG PRZESTRZENNY OBSZARU REWITALIZACJI GMINY ZAWIERCIE 118

7. DIAGNOZA OBSZARU REWITALIZACJI 124

7.1. Szczegółowa diagnoza obszaru rewitalizacji 124

7.2. Charakterystyka podobszarów rewitalizacji 175

7.2.1. Podobszar 1 – os. Stary Rynek 175

7.2.2. Podobszar 2 – os. TAZ z terenami rekreacji 180

7.2.3. Podobszar 3 – ul. 11 Listopada z otoczeniem 184

7.2.4. Podobszar 4 – os. Miodowa z otoczeniem 188

7.2.5. Podobszar 5 – os. Centrum 191

7.2.6. Podobszar 6 – os. wielorodzinne w Kromołowie z otoczeniem 195

7.3. Potencjały obszaru rewitalizacji 199

7.4. Analiza SWOT obszaru rewitalizacji 201

8. WIZJA STANU OBSZARU PO PRZEPROWADZENIU REWITALIZACJI 203

9. CELE REWITALIZACJI 207

10. LISTA PLANOWANYCH PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH 220

10.1. PRZEDSIĘWZIĘCIA PODSTAWOWE 220

10.2.CHARAKTERYSTYKA POZOSTAŁYCH DOPUSZCZALNYCH PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH 220

11. SZACUNKOWE RAMY FINANSOWE 225

12. MECHANIZMY INTEGROWANIA DZIAŁAŃ ORAZ PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH 229

12.1.KOMPLEMENTARNOŚĆ PRZESTRZENNA 229

12.2. KOMPLEMENTARNOŚPROBLEMOWA 230

12.3. KOMPLEMENTARNOŚĆPROCEDURALNO-INSTYTUCJONALNA 237

12.4. KOMPLEMENTARNOŚĆ MIĘDZYOKRESOWA 238

12.5. KOMPLEMENTARNOŚĆ ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA 243

13. MECHANIZMY WŁĄCZENIA MIESZKAŃCÓW, PRZEDSIĘBIORCÓW I INNYCH PODMIOTÓW I GRUP AKTYWNYCH NA TERENIE GMINY W PROCES REWITALIZACJI 243

13.1 UDZIAŁ MIESZKAŃCÓW ORAZ PARTNERÓW SPOŁECZNO-GOSPODARCZYCH W PRZYGOTOWANIU GPR 244

13.1.1 ETAP WYZNACZANIA OBSZARU REWITALIZACJI 244

13.1.2 ETAP PRZYGOTOWANIA GPR 246

13.1.3 ETAP ZMIANY GPR 247

13.2.MECHANIZMY WŁĄCZANIA MIESZKAŃCÓW I INNYCH PODMIOTÓW W PROCES REWITALIZACJI NA ETAPIE WDRAŻANIA GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI 249

13.3.PARTYCYPACJA SPOŁECZNA NA ETAPIE MONITOROWANIA GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI 252

14. STRUKTURA ZARZĄDZANIA GMINNYM PROGRAMEM REWITALIZACJI 253

14.1. SYSTEM WDRAŻANIA GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI 253

14.2. KOSZTY ZARZĄDZANIA GMINNYM PROGRAMEM REWITALIZACJI 256

14.3. RAMOWY HARMONOGRAMEM REALIZACJI GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI 256

15. SYSTEM MONITOROWANIA I OCENY GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI 257

15.1. MONITORING ILOŚCIOWY 258

15.2. MONITORING JAKOŚCIOWY 263

16. OKREŚLENIE NIEZBĘDNYCH ZMIAN W UCHWAŁACH 264

16.1.OKREŚLENIE NIEZBĘDNYCH ZMIAN W WIELOLETNIM PROGRAMIE GOSPODAROWANIA MIESZKANIOWYM ZASOBEM MIASTA ZAWIERCIE NA LATA 2021-2025 ORAZ W UCHWALE W SPRAWIE OKREŚLENIA ZASAD WYNAJMOWANIA LOKALI MIESZKALNYCH WCHODZĄCYCH W SKŁAD MIESZKANIOWEGO ZASOBU MIASTA ZAWIERCIE 264

16.2.Określenie niezbędnych zmian w uchwale, o której mowa w art. 7 ust. 3 ustawy o rewitalizacji 265
16.3. Specjalna Strefa Rewitalizacji……...265

17. WSKAZANIE SPOSOBU REALIZACJI GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI W ZAKRESIE PLANOWANIA I ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO 265

17.1.Wskazanie zakresu niezbędnych zmian w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy 265
17.2.Wskazanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego koniecznych do uchwalenia albo zmiany 265

18. PODSUMOWANIE STRATEGICZNEJ OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO 266

18.1.Podsumowanie dla pierwotnej wersji Gminnego Programu Rewitalizacji (2022)… 266
18.2.Podsumowanie dla zmiany Gminnego Programu Rewitalizacji (2025) ……267

19. OPINIOWANIE PROJEKTU GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI GMINY ZAWIERCIE 268

20. OPINIOWANIE PROJEKTU ZMIANY GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI GMINY ZAWIERCIE 276

SPIS RYCIN 282

SPIS TABEL 287

ZAŁĄCZNIKI 290

Załącznik nr 1 Spójność GPR z głównymi dokumentami lokalnymi oraz dokumentami wyższego rzędu 290
Załącznik nr 2 Karty poszczególnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Zawiercie do roku 2030 321
Załącznik nr 3 Proces uspołeczniania w ramach opracowywania Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Zawiercie do roku 2030 345
Załącznik nr 4 Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji gminy zawiercie 407
Załącznik nr 5 Obszar zdegradowany i obszar rewitalziacji gminy Zawiecie .. 415

1. Wstęp

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Zawiercie do roku 2030 stanowi narzędzie do koordynacji procesu rewitalizacji, przy czym jest niewątpliwym atutem Gminy, świadczącym o rzetelnym, planowym i partnerskim podejściu do kreowania rozwoju społeczno-gospodarczego. Samorząd Gminy Zawiercie aktywnie prowadzi działania rewitalizacyjne od 2005 r. Dokument ten tym samym stanowi kontynuację działań rewitalizacyjnych, prowadzonych w Gminie Zawiercie w latach 2005-2013 i 2014-2020, na podstawie kolejnych edycji Lokalnych Programów Rewitalizacji tj. Lokalnego Programu Rewitalizacji Obszarów Miejskich na terenie Miasta Zawiercie na lata 2005-2013 oraz Lokalnego Programu Rewitalizacji Obszarów Miejskich na terenie Gminy Zawiercie na lata 2014-2020 (aktualizacja na lata 2014-2023), dostosowanych do okresów programowania wsparcia finansowego środkami UE.

Niniejszy dokument został przygotowany i opracowany zgodnie zapisami ustawy z dnia 9 października 2015 roku o rewitalizacji (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 485). Ustawa ta tworzy ramy prawne dla przygotowania, koordynowania i tworzenia warunków do prowadzenia rewitalizacji. Rewitalizacja w myśl zapisów w/w ustawy stanowi proces wyprowadzenia ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie Gminnego Programu Rewitalizacji.

Dokument ten składa się z następujących części:

- diagnostycznej, która prezentuje metodykę wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Zawiercie, szczegółową diagnozę obszaru rewitalizacji, potencjały i analizę SWOT dla obszaru rewitalizacji,
- planistycznej, która przedstawia wizję, cele i kierunki działań rewitalizacyjnych, przedsięwzięcia rewitalizacyjne, ramy finansowe, partycypację społeczną oraz proces wdrażania i monitoringu przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Gminny Program Rewitalizacji opracowano realizując uchwałę Nr LIII/667/21 z dnia 27 października 2021 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Zawiercie do roku 2030. Dokument ten został opracowany dla obszaru rewitalizacji wyznaczonego uchwałą Nr LI/645/21 Rady Miejskiej w Zawierciu z dnia 29 września 2021 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Zawiercie (Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 7 października 2021 r. poz. 6400).

Pierwotny dokument, realizując wytyczne Zarządu Województwa Śląskiego w zakresie zwartości dokumentu, został zaktualizowany na podstawie Uchwały Nr VII/117/24 Rady Miejskiej w Zawierciu z dnia 30 października 2024 r. W toku aktualizacji dokonano również przeglądu listy przedsięwzięć podstawowych oraz spójności celów Gminnego Programu Rewitalizacji z dokumentami regionalnymi.

2. Opis powiązań Gminnego Programu Rewitalizacji z dokumentami strategicznymi gminy

2.1 Powiązania z dokumentami gminnymi oraz opis sposobu realizacji przez Gminny Program Rewitalizacji strategii rozwoju gminy oraz strategii rozwiązywania problemów społecznych.

Rewitalizacja wymaga zintegrowanego podejścia, które wyraża się włączeniem działań służących odnowie obszaru zdegradowanego w politykę społeczno-gospodarczą i przestrzenną Gminy i regionu. Z tego względu w niniejszym rozdziale, przeanalizowane zostały powiązania Gminnego Programu Rewitalizacji, z dokumentami strategicznymi Gminy na szczeblu lokalnym oraz z dokumentami strategicznymi i planistycznymi województwa śląskiego Wymóg kreślenia tego zagadnienia w Programie wynika z art. 15 ust. 1 pkt 2 ustawy o rewitalizacji.

Strategia Rozwoju Zawiercie 2030

Strategia Rozwoju Zawiercie 2030 stanowi najważniejszy dokument strategiczny Gminy, wskazujący kierunki rozwoju w dłuższej perspektywie do 2030 r. Strategia zawiera diagnozę społeczno-gospodarczą, która wskazuje na następujące słabe strony Gminy:

- ujemny przyrost naturalny,
- niewystarczający poziom rozwoju usług zdrowia i pomocy społecznej dla osób starszych w stosunku do rosnących potrzeb związanych ze starzeniem się społeczeństwa,
- braki w infrastrukturze bezpieczeństwa drogowego (oświetlenie ulic, doświetlenie skrzyżowań, chodniki),
- niska wydajność energetyczna budynków mieszkaniowych oraz przestarzałe źródła ciepła,
- poziom zaangażowania społecznego mieszkańców.

Wymienione wyżej problemy zostały w większości odnotowane w granicach wyznaczonego obszaru rewitalizacji.

Wizja przyjęta w Strategii to: *„Zawiercie – atrakcyjna przestrzeń do życia, łącząca środowisko naturalne, spuściznę kulturową i historyczną z nowoczesnością. Stawiająca na zrównoważony rozwój i wykorzystanie potencjału rozwojowego”*. Z kolei misja sformułowana w Strategii rozwoju brzmi: *„Tworzenie atrakcyjnych warunków do zamieszkania w przyjaznym, bezpiecznym i czystym środowisku oraz rozwoju społeczno-gospodarczego, poprzez wykorzystanie komunikacyjnego i lokalizacyjnego potencjału gminy, skuteczne działania administracji samorządowej oraz wspieranie oddolnych inicjatyw społecznych”*. Wizja w połączeniu z misją wskazuje na pięć celów strategicznych:

Cel I Zawiercie – miasto kapitału społecznego
Cel II Zawiercie – centrum przemysłu 4.0
Cel III Zawiercie – miasto nowoczesnej infrastruktury
Cel IV Zawiercie – miejsce w którym czuję się bezpiecznie
Cel V Zawiercie – miejsce na odpoczynek

W ramach poszczególnych celów strategicznych zapisano niezbędne typy działań, służące realizacji zakładanych celów. Poniżej przytoczono te, które można uznać za rekomendacje dla działań rewitalizacyjnych:

- wspieranie lokalnych stowarzyszeń oraz inicjatyw lokalnych aktywistów społecznych;
- wspieranie aktywności młodych mieszkańców Zawiercia promując podejmowanie własnych inicjatyw gospodarczych;
- rozwijanie oferty kulturalnej i organizowanie form spędzania wolnego dla dzieci i młodzieży, w tym promowanie działań aktywizacji kulturowej i społecznej podejmowane przez grupy artystyczne oraz MOK Zawiercie;
- stworzenie systemu zachęt i wsparcia (np. zwolnień podatkowych), zachęcających do podejmowania działań inwestycyjnych przez inwestorów zewnętrznych;
- rozwijanie infrastruktury rowerowej, modernizacja i rozbudowa infrastruktury dróg gminnych, modernizacja taboru komunikacji zbiorowej (poprzez zakup autobusów wodorowych);
- wspieranie likwidacji kotłów węglowych oraz budowa indywidualnych odnawialnych źródeł energii na budynkach jednorodzinnych i wielorodzinnych;
- kontynuowanie działań termomodernizacyjnych budynków komunalnych i wielorodzinnych;
- stworzenie odpowiednich warunków wsparcia dla inicjatyw tworzenia miejsc rehabilitacji osób niepełnosprawnych i aktywizowania seniorów (domy opieki/pomocy dziennej, domy seniorów, świetlice środowiskowe);
- wspieranie inicjatyw związanych z aktywizacją seniorów;
- realizowanie inwestycji w mieszkania chronione;
- rozwijanie projektów tzw. zielono-niebieskiej infrastruktury;
- wspieranie inicjatyw eksponujących lokalne walory przyrodnicze i dziedzictwo historyczne Zawiercia, zarazem intensywnie pracując nad projektami rewitalizacyjnymi, które odnowią najbardziej historyczne części Miasta;
- rozbudowywanie i modernizowanie infrastruktury rekreacyjnej i sportowej (boiska tzw. orliki, boiska przyszkolne, siłownie plenerowe, place zabaw, skateparki, wodne place zabaw);
- tworzenie nowych przestrzeni zielonych, zwłaszcza na obszarach zurbanizowanych, aby tworzyć miejsce do wypoczynku i przeciwdziałać zjawisku wysp ciepła.

Biorąc pod uwagę powyższe zapisy Strategii Rozwoju Zawiercie 2030, w procesie opracowywania Gminnego Programu Rewitalizacji uwzględnione zostały na etapie diagnozowania obszaru rewitalizacji i planowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Cele i kierunki działań polityki rozwoju Miasta zarysowane w Strategii stanowią ramy dla celów i kierunków procesu rewitalizacji. Wyznaczone w Gminnym Programie Rewitalizacji cele, działania i przedsięwzięcia są spójne z zamierzeniami zawartymi w Strategii. Spójność tą wskazano w załączniku nr 1 - Spójność GPR z głównymi dokumentami lokalnymi oraz dokumentami wyższego rzędu.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Zawiercie na lata 2023-2030

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Zawiercie na lata 2023-2030 jest dokumentem określającym najważniejsze kierunki interwencji, w odniesieniu do problemów społecznych, występujących na terenie Gminy Zawiercie. Dokument ten wyznacza kluczowe obszary problemowe, prognozę zmian oraz priorytetowe kierunki działań niezbędne do osiągnięcia przyjętych celów. W Strategii wskazano, że realizacja celów będzie możliwa do osiągnięcia poprzez działania na wszystkich polach aktywności samorządowej i społecznej, tj.:

- aktywne pozyskiwane środków europejskich, które wspomogą kluczowe inwestycje,
- wspieranie oddolnych aktywności sprzyjających integrowaniu ze sobą mieszkańców,
- rozwój obszarów rekreacyjnych,
- promowanie inwestycji związanych z ograniczaniem zanieczyszczeń powietrza,
- promowanie gospodarki współdzielonej i inicjatyw spółdzielczych,
- rozwój alternatywnych do samochodów osobowych form komunikacji,
- rozwijanie nowoczesnych technologii w zarządzaniu Miastem,
- prowadzenie aktywnej polityki senioralnej i prorodzinnej.

Zdefiniowane w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Zawiercie cele oraz wskazane kluczowe kierunki działań stanowią ramę do realizacji działań rewitalizacyjnych w mieście. Kluczowymi celami polityki społecznej są:

- tworzenie warunków zachęcających do osadzania się w mieście oraz tworzenie warunków do rozwoju rodziny,
- zapewnienie osobom, rodzinom i dzieciom warunków rozwoju oraz pomocy w sytuacjach trudnych,
- rozwój polityki senioralnej i na rzecz osób z niepełnosprawnościami,
- aktywizacja społeczna, integracja osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym, pobudzanie środowisk zagrożonych wykluczeniem społecznym do działań samopomocowych i integracyjnych, prowadzenie działań profilaktycznych przeciwdziałającym zjawiskom dysfunkcyjnym,
- rozwój kapitału społecznego.

Spójność celów Gminnego Programu Rewitalizacji z celami polityki społecznej wskazano w załączniku nr 1 - Spójność GPR z głównymi dokumentami lokalnymi oraz dokumentami wyższego rzędu.

Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Zawiercia

W Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Zawiercia[2] wskazuje się w przestrzeni miasta strefy funkcjonalne:

- miejską – obejmującą najstarszą wielofunkcyjną, intensywnie zagospodarowaną część Zawiercia,

[2] Załącznik do Uchwały Nr LVII/523/18 Rady Miejskiej w Zawierciu z dnia 30 maja 2018 r.

- podmiejską – obejmującą przylegające do strefy miejskiej, mniej intensywnie wykorzystywane tereny mieszkaniowe, produkcyjne, usługowe. Zaliczono do niej następujące fragmenty Miasta: Marciszów, Kosowska Niwa, Łośnice oraz fragmenty obrębów geodezyjnych Zawiercie (peryferyjne), Kromołów, Blanowice,
- przyrodniczą – obejmującą przede wszystkim wschodnią, wchodzącą w skład parku krajobrazowego część Miasta, wykorzystywaną inwestycyjnie głównie na cele mieszkaniowe i turystyczne. Zaliczono do niej następujące fragmenty miasta: Bzów, Żerkowice, Skarżyce, Karlin, Pomrożyce oraz fragmenty obrębów geodezyjnych Kromołów i Blanowice.

W dokumencie wskazano również kluczowe zasady realizacji kierunków zagospodarowania przestrzennego Zawiercia, które uwzględniono w procesie kształtowania polityki rewitalizacji zarysowanej w Programie. Kluczowymi zasadami są:

- Ochrona wysoko cenionych walorów przyrodniczych i krajobrazowych Miasta.
- Utrzymanie otwartych terenów zieleni, chronionych przed zabudową, znajdujących się w obszarze największego zainwestowania miejskiego.
- Pierwszeństwo lokalizacji centrotwórczych funkcji w strefie śródmiejskiej, wprowadzenie ograniczeń architektonicznych dla lokalizowanych dominant funkcjonalnych.
- Utrzymanie wysokiego wskaźnika terenów zieleni w strefie śródmiejskiej, uwarunkowanego historycznie.
- Eksponowanie i ochrona wartości kulturowych Miasta.
- Ochrona terenów o wysokich walorach przyrodniczo-krajobrazowych.
- Eksponowanie i ochrona wartości kulturowych Miasta m.in. poprzez: respektowanie historycznych układów zabudowy, projektowanie nowych obiektów w nawiązaniu do tradycyjnego charakteru zabudowy lub w innych formach harmonizujących z krajobrazem kulturowym.
- Zapewnienie bezpieczeństwa ludności i mienia – głównie w kontekście inwestowania oraz zabudowywania obszarów o niekorzystnych warunkach geologiczno-inżynierskich, a także szerokości nowo wydzielanych dróg.
- Zapewnienie możliwości przestrzennych realizacji obwodnic Miasta i nowych odcinków dróg.
- Zapewnienie przesyłu energii elektrycznej, gazu – poprzez uniemożliwienie zabudowywania korytarzy infrastrukturalnych.
- Ochrona ujęć wody pitnej, m.in. poprzez niedopuszczenie do lokalizacji w ich pobliżu funkcji, które mogłyby zagrozić ujmowaniu i dostarczaniu wody pitnej do odbiorców w mieście.
- Możliwość retencjonowania wód opadowych, w celu minimalizacji ryzyka podtopień.
- Konieczność oczyszczania ścieków.
- Wskazywanie nowej zabudowy w oddaleniu od terenów produkcyjnych, silnie negatywnie wpływających na środowisko.
- Rewitalizacja i rehabilitacja terenów poprzemysłowych, w pierwszej kolejności tych zlokalizowanych w centrum Miasta.

- Utrzymanie funkcji terenu dla istniejących zakładów produkcyjnych oraz zapewnienie możliwości ich rozbudowy.
- Utrzymanie istniejących przestrzeni publicznych.

Zdefiniowane w Studium zasady i kierunki stanowią ramy dla lokalizacji i sposobu realizacji działań i przedsięwzięć wskazanych w gminnym programie rewitalizacji i w toku jego wdrażania. Zgodność kierunków polityki przestrzennej z celami GPR wskazano w załączniku nr 1 - Spójność GPR z głównymi dokumentami lokalnymi oraz dokumentami wyższego rzędu.

Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Zawiercie

Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Zawiercie został przyjęty zmienioną uchwałą Nr XXI/190/16 Rady Miejskiej w Zawierciu dnia 30 marca 2016 r. w sprawie zmiany uchwały Rady Miejskiej w Zawierciu Nr XI/64/15 z dnia 24 czerwca 2015 r. w sprawie przyjęcia „Planu gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Zawiercie".

Dokument stanowi plan zadań inwestycyjnych i nieinwestycyjnych Gminy, związanych z gospodarką niskoemisyjną. Celem strategicznym Planu jest wykonanie działań, zmierzających do ograniczenia emisji gazów cieplarnianych, aby osiągnąć ten cel określono szereg celów szczegółowych m.in.:

- rozwój niskoemisyjnych źródeł energii,
- poprawa efektywności energetycznej,
- poprawa efektywności gospodarowania surowcami i materiałami,
- rozwój i wykorzystanie technologii niskoemisyjnych,
- zapobieganie powstawaniu oraz poprawa efektywności gospodarowania odpadami,
- promocja nowych wzorców konsumpcji.

Na płaszczyźnie regionalnej, działania przewidziane w Planie zmierzać mają do poprawy jakości powietrza na obszarach, na których odnotowano przekroczenia jakości poziomów ich dopuszczalnych stężeń w powietrzu. W ujęciu lokalnym zadaniem Planu jest natomiast uporządkowanie i organizacja działań, podejmowanych przez Gminę, sprzyjających obniżeniu emisji zanieczyszczeń powietrza, dokonanie oceny stanu sytuacji w Gminie w zakresie emisji gazów cieplarnianych wraz ze wskazaniem tendencji rozwojowych oraz dobór działań, które mogą zostać podjęte w przyszłości w celu redukcji ich poziomu.

Przedsięwzięcia rewitalizacyjne w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji mające na celu redukcję emisji zanieczyszczeń do atmosfery, zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii oraz poprawę efektywności energetycznej budynków są komplementarne do zapisów Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Zawiercie.

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Zawiercie na lata 2024 - 2027 z perspektywą do roku 2030

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Zawiercie na lata 2024-2027 z perspektywą do roku 2030" jest podstawowym narzędziem prowadzenia polityki ochrony środowiska na terenie gminy Zawiercie. Według założeń jego realizacja doprowadzi do poprawy stanu środowiska naturalnego, efektywnego zarządzania środowiskiem, zapewni skuteczne mechanizmy

chroniące środowisko przed degradacją, a także stworzy warunki dla wdrożenia wymagań obowiązującego w tym zakresie prawa.

Program Ochrony Środowiska określa politykę środowiskową, a także wyznacza cele i zadania środowiskowe, które odnoszą się do aspektów środowiskowych, usystematyzowanych według priorytetów.

W ramach Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Zawiercie na lata 2024-2027 z perspektywą do roku 2030, wyznaczono następujące cele w zależności od obszaru interwencji:

I. OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA - Poprawa jakości powietrza przy zapewnieniu bezpieczeństwa energetycznego w kontekście zmian klimatu.
II. ZAGROŻENIA HAŁASEM - Zmniejszenie zagrożenia mieszkańców gminy ponadnormatywnym hałasem, zwłaszcza emitowanym przez środki transportu drogowego.
III. POLA ELEKTROMAGNETYCZNE - Utrzymanie dotychczasowego stanu braku zagrożeń ponadnormatywnym promieniowaniem elektromagnetycznym.
IV. GOSPODAROWANIE WODAMI - System zrównoważonego gospodarowania wodami powierzchniowymi i podziemnymi, umożliwiający zaspokojenie uzasadnionych potrzeb wodnych regionu, przy osiągnięciu i utrzymaniu co najmniej dobrego stanu wód.
V. GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA - Prowadzenie racjonalnej gospodarki wodno-ściekowej.
VI. ZASOBY GEOLOGICZNE - Zrównoważona gospodarka zasobami surowców naturalnych.
VII. GLEBY - Ochrona gleb przed negatywnym działaniem antropogenicznym, erozją oraz niekorzystnymi zmianami klimatu.
VIII. GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW - Gospodarowanie odpadami zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami, uwzględniając zrównoważony rozwój gminy.
IX. ZASOBY PRZYRODNICZE - Zachowanie, odtworzenie i zrównoważone użytkowanie bioróżnorodności i georóżnorodności oraz ochrona krajobrazu.
X. ZAGROŻENIA POWAZNYMI AWARIAMI - Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii przemysłowych oraz minimalizacja ich skutków.

Miejski Plan Adaptacji Miasta Zawiercie do zmian klimatu do roku 2030

Rada Miejska w Zawierciu w dniu 29 czerwca 2022 r. uchwałą Nr LXIV/879/22 przyjęła dokument pn. Miejski Plan Adaptacji Miasta Zawiercie do zmian klimatu do roku 2030. Dokument określa główne zagrożenia klimatyczne dla Miasta, ocenę wrażliwości na czynniki klimatyczne, wskazanie najbardziej wrażliwych sektorów i obszarów miejskich, dla których przygotowane zostały działania adaptacyjne. Zadania wskazane w dokumencie nie mają charakteru obligatoryjnego do realizacji, lecz stanowią wytyczne sprzyjające poprawie jakości życia i bezpieczeństwa mieszkańców Miasta, które mogą zostać zrealizowane w przypadku pozyskania na ten cel finansowania ze źródeł zewnętrznych. Zgodnie z zarysowaną w tym dokumencie wizją „Zawiercie będzie Miastem dbającym o ochronę zdrowia i bezpieczeństwo

mieszkańców w aspekcie zmieniającego się klimatu, chroniącym różnorodność biologiczną oraz zasoby wodne, dbającym o zrównoważony rozwój we wszystkich sektorach". Cel nadrzędy dokumentu to: „Podnoszenie potencjału adaptacyjnego Miasta poprzez konsekwentne realizowanie założeń Planu Adaptacyjnego w celu osiągnięcia poprawy bezpieczeństwa i podniesienia komfortu życia mieszkańców oraz zapewnienie ochrony dla sektorów wrażliwych na zmiany klimatu z zachowaniem zrównoważonego rozwoju gospodarczego".

Cele Planu Adaptacji zostały wyznaczone na podstawie zidentyfikowanych priorytetowych zagrożeń, będących skutkiem zmian klimatycznych, występujących na terenie Miasta Zawiercie do których zalicza się:

- fale upałów i zanieczyszczenia powietrza;
- susze i pożary;
- intensywne opady oraz powodzie i podtopienia;
- burze i silne wiatry.

W dokumencie wyznaczono 4 cele:

- Zwiększenie odporności Miasta na fale upałów oraz zanieczyszczenia powietrza.
- Zwiększenie odporności Miasta na susze i pożary.
- Zwiększenie odporności Miasta na nagłe zjawiska atmosferyczne – intensywne opady, powodzie i podtopienia.
- Zwiększenie odporności Miasta na burze i silne wiatry.

Cele Miejskiego Planu Adaptacji Miasta Zawiercie są zgodne z celami strategicznymi wskazanymi w Gminnym Program Rewitalizacji Gminy Zawiercie.

Plan zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla Gminy Zawiercie oraz gmin sąsiadujących, z którymi Gmina Zawiercie zawarła porozumienie w zakresie organizacji publicznego transportu zbiorowego z perspektywą do roku 2030

Uchwałą NR XCIII/1359/24 Rady Miejskiej w Zawierciu z dnia 31 stycznia 2024 r. został przyjęty „Plan zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla Gminy Zawiercie oraz gmin sąsiadujących, z którymi Gmina Zawiercie zawarła porozumienie w zakresie organizacji publicznego transportu zbiorowego z perspektywą do roku 2030". Dokument ten obejmuje przewozy realizowane w ramach publicznego transportu zbiorowego, które UPTZ definiuje jako „powszechnie dostępny regularny przewóz osób wykonywany w określonych odstępach czasu i po określonej linii komunikacyjnej, liniach komunikacyjnych lub sieci komunikacyjnej. Głównym celem opracowania „Planu zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla Gminy Zawiercie" jest zaplanowanie publicznego transportu zbiorowego na obszarze Gminy Zawiercie oraz określenie zasad jego funkcjonowania i kierunków jego zrównoważonego rozwoju, aby w jak największym stopniu ograniczyć uciążliwości dla środowiska poprzez bardziej optymalny podział zadań, tj. poprzez zwiększenie udziału środków transportu publicznego na obszarze Gminy.

Do podstawowych zasad w dążeniu do racjonalizacji zakresu usług świadczonych przez transport zbiorowy zaliczono:

- zapewnienie ilości i jakości usług świadczonych przez publiczny transport zbiorowy w dostosowaniu do preferencji i oczekiwań pasażerów,
- zapewnienie usług publicznego transportu zbiorowego dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych i o ograniczonej zdolności ruchowej,
- zapewnienie wysokiej jakości usług publicznego transportu zbiorowego, w celu utworzenia realnej alternatywy dla podróży własnym samochodem osobowym,
- konieczność koordynacji Planu transportowego z planami krajowymi i regionalnymi oraz z planami rozwoju przestrzennego Gminy,
- redukcję negatywnego oddziaływania transportu na środowisko (z poszanowaniem zasobów ze względu na ich ograniczoność),
- efektywność ekonomiczno-finansową określonych rozwiązań w zakresie kształtowania oferty przewozowej i infrastruktury transportowej.

Plan zakłada integrację systemu publicznego transportu zbiorowego poprzez:

- integracja przestrzenna, której celem jest: zachowanie spójności przestrzennej, a realizowana będzie poprzez: dążenie do zachowania spójności, czytelności i zwartości ukształtowania pasażerskich węzłów przesiadkowych.
- integracja funkcjonalna, której celem jest: usprawnienie przesiadek, integracja z komunikacją dalekobieżną, a realizowana będzie poprzez: dążenie do skoordynowania rozkładu jazdy linii komunikacji miejskiej z rozkładem jazdy kolei i komunikacji autobusowej dalekobieżnej. Zaplanowanie rozkładów jazdy krzyżujących się lub częściowo pokrywających się kursów, zapewniając minimalizowanie oczekiwania na węźle przesiadkowym.
- integracja technologiczna, której celem jest: poprawa jakości świadczonych usług transportowych, a realizowana będzie poprzez: kompatybilność systemów informatycznych w urządzeniach sterowania ruchem, w systemach łączności oraz w portalach informacji dla podróżnych.

Do pozostałych działań, mających wpływ na poprawę systemu publicznego transportu zbiorowego zaliczono:

- rozwój sieci publicznego transportu zbiorowego oraz powiązanej z nią sieci nowoczesnych, zrównoważonych systemów komunikacji pieszej i rowerowej dla poprawy warunków codziennej mobilności,
- zapewnienie odpowiedniej częstotliwości kursowania i zdolności przewozowej publicznego transportu zbiorowego,
- poprawa standardów i bezpieczeństwa podróży,
- promocja i rozwój rozwiązań w zakresie integracji funkcjonalno–przestrzennej podsystemów transportowych, np. P&R, B&R,
- rozbudowa systemu informacji pasażerskiej,
- tworzenie spójnych tras rowerowych,
- tworzenie priorytetów dla transportu zbiorowego,
- tworzenie stref ruchu uspokojonego,

- doskonalenie kwalifikacji i motywujących warunków pracy pracowników miejskiego systemu transportowego,
- dostosowanie sieci publicznego transportu zbiorowego do potrzeb osób z niepełnosprawnościami oraz osób starszych (poprzez stosowanie odpowiedniego taboru oraz likwidację barier architektonicznych).

2.2 Powiązania z polityką spójności oraz kluczowymi dokumentami regionalnymi

Polityka spójności

Działania rewitalizacyjne stanowią istotny obszar polityki UE w okresie programowania 2021-2027. Zagadnienie to zostało zawarte w celu 5. polityki UE - Europa bliższa obywatelom dzięki wspieraniu zrównoważonego i zintegrowanego rozwoju wszystkich rodzajów terytoriów oraz inicjatyw lokalnych (CP 5). Wskazano że, kluczowymi działaniami służącymi osiąganiu tego celu służyć będzie:

- wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki bezpieczeństwa na obszarach miejskich;
- wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, na poziomie lokalnym, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach innych niż miejskie.

Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030” - Zielone Śląskie

Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030” – Zielone Śląskie określa kluczowe kierunki rozwoju województwa. W dokumencie tym wskazuje się dwa typy Obszarów Strategicznej Interwencji, tzw. OSI, tj.: OSI w ujęciu funkcjonalnym oraz OSI w ujęciu tematycznym.

W ujęciu tematycznym wskazuje się m.in. podział na subregiony oraz ich centralne elementy, tj. metropolie i aglomeracje miejskie.

Rycina 1. Subregiony województwa i ich ośrodki centralne

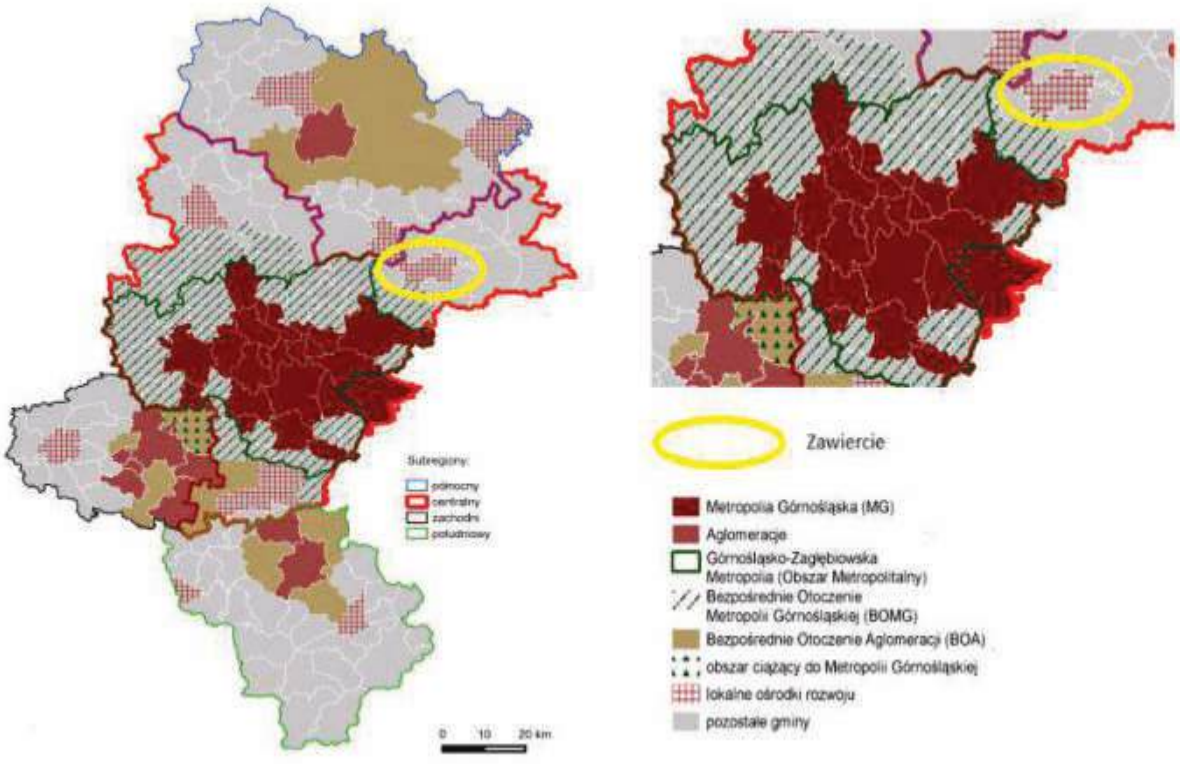

Źródło: opracowanie własne na podstawie Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „ŚLĄSKIE 2030" Zielone Śląskie, www.slaskie.pl

Zawiercie jest elementem częścią subregionu centralnego oraz tzw. lokalnym ośrodkiem rozwoju. Są to jednostki koncentrujące funkcje i usługi dla ludności w szczególności: edukacyjne, zdrowotne, związane z bezpieczeństwem, gospodarcze, administracyjne, kulturalne etc. Szczególną rolę pełnią w odniesieniu do obszarów wiejskich położonych w ich otoczeniu, dla których stanowią swoiste centra rozwoju usług pozarolniczych i realizują funkcje ośrodków inkubujących przedsięwzięcia i projekty aktywizujące te tereny. Z tego względu wyzwaniem jest poprawa integracji przestrzennej, społecznej i gospodarczej ośrodków miejskich, będących lokalnymi ośrodkami rozwoju i ich otoczenia, w większości wiejskiego, poprzez rozbudowę i modernizację infrastruktury transportowej i systemów transportu zbiorowego, rozwijanie i uzupełnianie zakresu usług publicznych: edukacyjnych (głównie na poziomie średnim), ochrony zdrowia (zwłaszcza w zakresie specjalistycznych usług medycznych) oraz kultury. Ważna jest również realizacja, tworzenie i modernizacja infrastruktury technicznej, zapewniającej lokalizację firm wykorzystujących specyficzny, lokalny potencjał.

W zakresie obszarów strategicznej interwencji, w ujęciu tematycznym, Zawiercie zaklasyfikowano do:

- obszarów cennych przyrodniczo,
- ośrodków wzrostu,
- gmin tracących funkcje społeczno-gospodarcze,
- gmin z problemami środowiskowymi w zakresie jakości powietrza.

W zakresie obszarów cennych przyrodniczo Zawiercie zaklasyfikowano do gmin o wysokich walorach przyrodniczych. Dla tego typu OSI wskazuje się, że wyzwaniem jest ochrona różnorodności biologicznej i georóżnorodności, poprawa stosunków wodnych i ochrona siedlisk na obszarach chronionych oraz zwiększenie drożności korytarzy ekologicznych. Istotne jest również programowanie i prowadzenie na tych terenach zrównoważonej polityki rozwoju.

Rycina 2. OSI – obszary cenne przyrodniczo

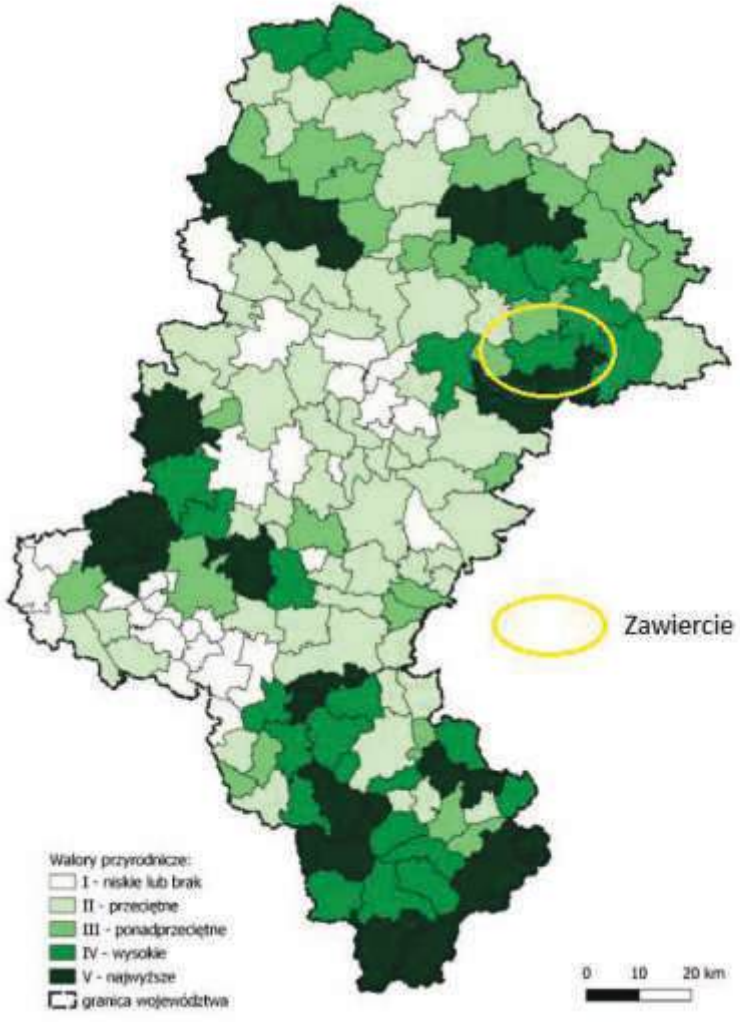

Źródło: opracowanie własne na podstawie Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „ŚLĄSKIE 2030" Zielone Śląskie, www.slaskie.pl

Zawiercie stanowi również tzw. uzupełniające ośrodki wzrostu. Zgodnie ze Strategią Rozwoju Województwa ośrodki wzrostu to obszary predestynowane do pełnienia wiodących funkcji gospodarczych i społecznych w regionie, które w najwyższym stopniu przyczyniają się do rozwoju województwa jako całości oraz wpływają na jego pozycję w kraju i Europie. Wyzwaniem dla tego typu obszaru będzie podniesienie poziomu innowacyjności w sektorze przedsiębiorstw, wzmocnienie potencjału i skali oddziaływania oraz pozycji na arenie międzynarodowej ośrodków akademickich oraz sektora B+R, a także utrzymanie pozycji ośrodka wzrostu. Istotny będzie również rozwój funkcji metropolitalnych, poprawa jakości

środowiska i przestrzeni, tworzenie atrakcyjnych miejsc pracy poprzez rozwój potencjału gospodarczego i zwiększenie poziomu inwestycji.

Rycina 3. OSI – ośrodki wzrostu

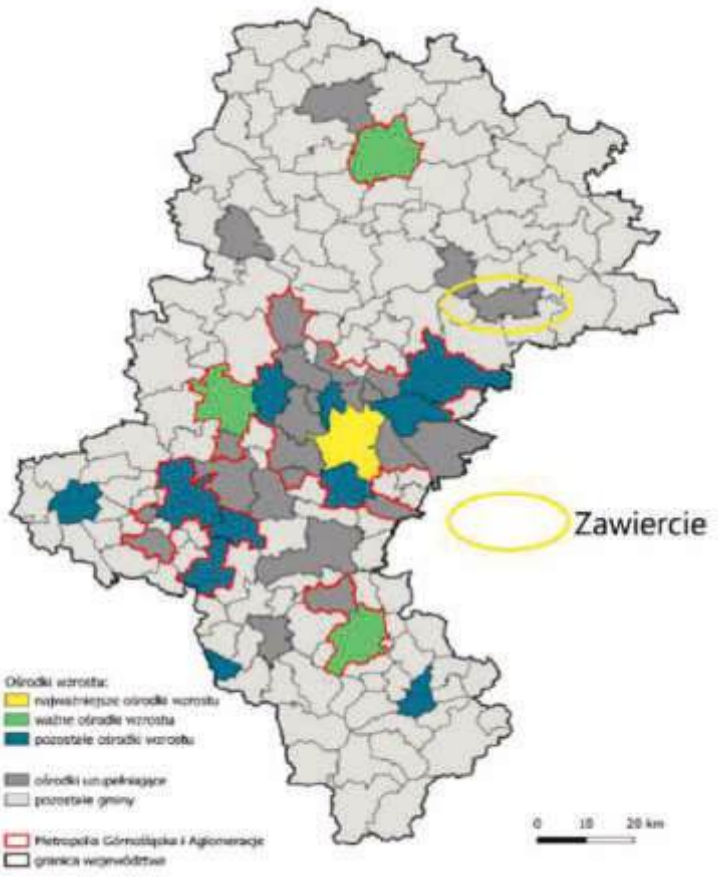

Źródło: opracowanie własne na podstawie Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „ŚLĄSKIE 2030" - Zielone Śląskie, www.slaskie.pl

W Strategii Śląskie 2030 – Zielone Śląskie wskazano, że gminy tracące funkcje społeczno-gospodarcze, to ośrodki, które w ciągu kilkunastu lat stopniowo traciły swoją pozycję, jako znaczące ośrodki gospodarcze i społeczne w regionie, predystynowane do pełnienia istotnej roli dla mieszkańców województwa jako miejsca pracy, zamieszkania i realizacji różnorodnych potrzeb społeczności. Zawiercie, zgodnie z zawartą tam klasyfikacją, jest w grupie miast o znacznej utracie funkcji. Działaniami dedykowanymi dla gmin tracących funkcje są te, które przyczynią się do wzmocnienia ich potencjału gospodarczego, wzrostu inwestycji sektora przedsiębiorstw, rozwoju szeroko pojętych usług, poprawy dostępu do oferty kulturalnej i rekreacyjnej, a także związane są z rozwojem społeczeństwa obywatelskiego, aktywizacją mieszkańców, wsparciem procesów rewitalizacyjnych. Wyzwaniem jest również poprawa jakości przestrzeni oraz środowiska.

Rycina 4. OSI - gminy tracące funkcje społeczno-gospodarcze

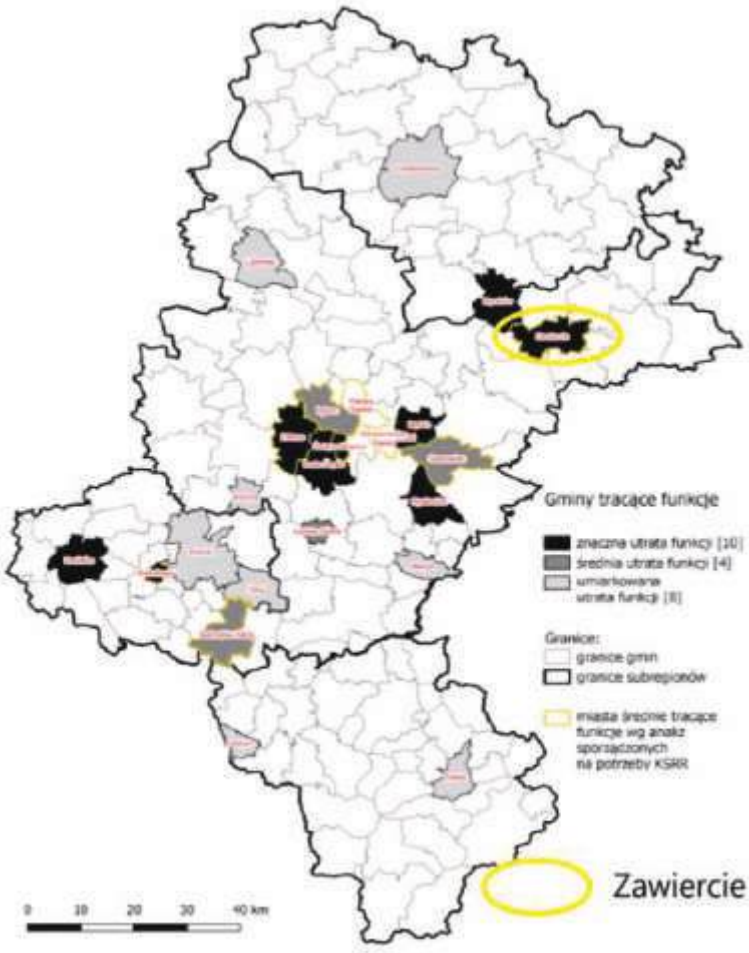

Źródło: opracowanie własne na podstawie Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „ŚLĄSKIE 2030" - Zielone Śląskie, www.slaskie.pl

Wyzwaniem w obszarze jakości środowiska w regionie jest poprawa jakości powietrza. W strategii województwa wskazano OSI – gminy z problemami środowiskowymi w zakresie jakości powietrza, Zawiercie zaklasyfikowane zostały do II (średniego) poziomu natężenia tego problemu. Celem jest ograniczenie niskiej emisji, w tym podejmowanie działań w zakresie rozbudowy sieci ciepłowniczej oraz włączenie w nią możliwie największej liczby budynków mieszkalnych, wdrażanie innowacji ograniczających negatywny wpływ na środowisko. Ponadto gminy powinny podejmować działania związane z egzekwowaniem przepisów tzw. „uchwały antysmogowej".

Rycina 5. OSI – gminy z problemami środowiskowymi w zakresie jakości powietrza

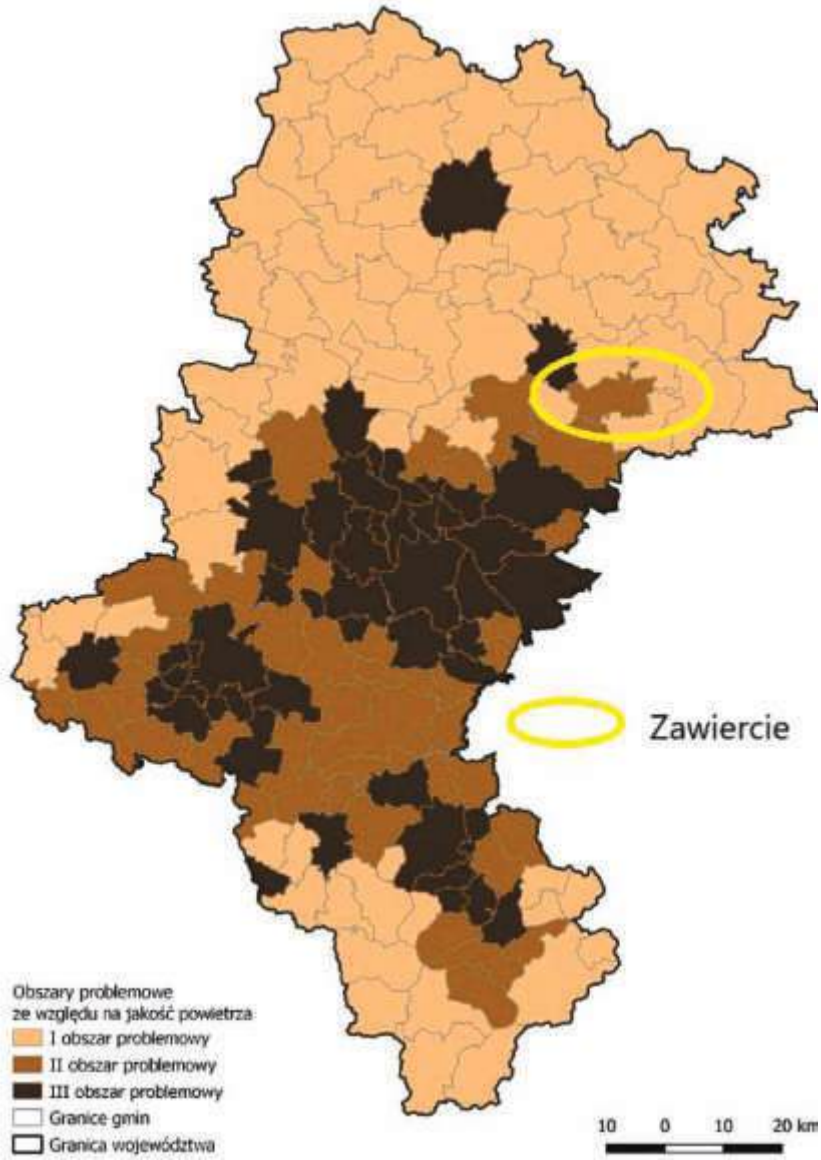

Źródło: opracowanie własne na podstawie Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „ŚLĄSKIE 2030" - Zielone Śląskie, www.slaskie.pl

Wskazane w strategii rozwoju województwa cele, kierunki działań adresowane do OSI stanowią uwarunkowania planowanych działań Miasta Zawiercia. Spójność celów GPR Zawiercia z celami określonymi w strategii rozwoju regionu wskazano w załączniku nr 1 - Spójność GPR z głównymi dokumentami lokalnymi oraz dokumentami wyższego rzędu.

Terytorialny Plan Sprawiedliwej Transformacji Województwa Śląskiego 2030

Terytorialny Plan Sprawiedliwej Transformacji Województwa Śląskiego 2030[3], opierać się będzie na środkach Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji, a do kluczowych obszarów interwencji zaliczono:

- gospodarkę:
    - innowacyjną gospodarkę,
    - zdywersyfikowaną oraz zasobo- i energooszczędną gospodarkę,
    - silną przedsiębiorczość,
- środowisko:
    - zbilansowaną energetykę rozproszoną,
    - wykorzystanie terenów poprzemysłowych,
- społeczeństwo:
    - atrakcyjne i efektywne kształcenie oraz podnoszenie kwalifikacji,
    - atrakcyjny i efektywny system wsparcia rynku pracy,
    - system wsparcia społecznego aktywizujący mieszkańców,
    - społecznie odpowiedzialny system zarządzania transformacją.

W dokumencie tym wyznaczono cele operacyjne oparte na zidentyfikowanych wyzwaniach oraz zarysowano kluczowe rezultaty jakie powinny zostać osiągnięte w wyniku procesu transformacji.

Do kluczowych wyzwań zaliczono:

- budowę pozycji wiodącego ośrodka w obszarze innowacyjnego i wysokotechnologicznego przemysłu,
- przekierowanie gospodarki podregionów górniczych na ścieżkę zielonego, inteligentnego i cyfrowego wzrostu,
- wzmocnienie potencjału lokalnej przedsiębiorczości na rzecz tworzenia alternatywnych miejsc pracy w podregionach górniczych,
- zdynamizowanie energetyki prosumenckiej w oparciu o potencjały i zasoby podregionów górniczych,
- przywrócenie terenów poprzemysłowych (w szczególności pogórniczych) do obiegu gospodarczego, społecznego i środowiskowego w podregionach górniczych,
- rozwój i dostosowanie kształcenia w celu budowania przyszłości w podregionach górniczych w odpowiedzi na wyzwania gospodarki,
- utrzymanie aktywności zawodowej osób zatrudnionych w górnictwie i przedsiębiorstwach powiązanych z górnictwem w podregionach górniczych,
- poprawę jakości życia mieszkańców podregionów górniczych,
- poprawę mobilności i spójności transportowej podregionów górniczych,
- wzmocnienie potencjału społecznego i zarządczego dla przeprowadzenia sprawiedliwej transformacji w podregionach górniczych.

[3] Uchwałą Zarządu Województwa Śląskiego nr 303/313/VI/2022 z dnia 2 marca 2022 r. przyjęto projekt Terytorialnego Planu Sprawiedliwej Transformacji Województwa Śląskiego 2030.

Za kluczowe uwarunkowania dla procesów rewitalizacji w Zawierciu wynikające z regionalnej polityki transformacji, należy uznać:

- tworzenie innowacyjnej gospodarki podregionów górniczych,
- dywersyfikację oraz budowanie zasobo- i energooszczędnej gospodarki podregionów górniczych,
- rozwój przedsiębiorczość podregionów górniczych,
- rozwój energetyki rozproszonej podregionów górniczych,
- efektywne wykorzystanie terenów poprzemysłowych podregionów górniczych na cele gospodarcze, środowiskowe i społeczne,
- kreowania atrakcyjnego i efektywnego systemu kształcenia oraz podnoszenia kwalifikacji w podregionach górniczych,
- budowania efektywnego systemu wsparcia rynku pracy podregionów górniczych,
- budowy systemu wsparcia społecznego aktywizującego mieszkańców podregionów górniczych,
- budowy efektywnego społecznie odpowiedzialnego systemu zarządzania transformacją w podregionach górniczych.

Działania prowadzone w kierunku sprawiedliwej transformacji powinny skutkować `osiągnieciem rezultatów spośród, których część stanowić powinny również rezultaty działań rewitalizacyjnych podejmowanych w miastach, w szczególności w miastach GZM. Do tych rezultatów zaliczyć można:

- dywersyfikację gospodarczą,
- ograniczenie zużycia energii, surowców pierwotnych oraz zwiększenie udziału czystych technologii w procesach produkcyjnych, w celu znaczącej redukcji masy odpadów lub zapobiegania ich powstawaniu,
- zwiększenie zatrudnienia poprzez tworzenie nowych miejsc pracy w sektorach alternatywnych dla górnictwa i energetyki konwencjonalnej,
- wzrost liczby nowych firm w sektorach alternatywnych dla górnictwa i energetyki konwencjonalnej,
- wykorzystanie terenów poprzemysłowych na cele rozwojowe regionu,
- zniwelowanie skutków działalności przemysłowej, w tym górniczej na środowisko, poprawa wskaźników różnorodności biologicznej na terenach wykorzystanych w celach środowiskowych,
- rozwój kształcenia zawodowego we współpracy z przedsiębiorcami, uczelniami w szczególności zgodnie z regionalnymi inteligentnymi oraz technologicznymi specjalizacjami,
- celowany rozwój kształcenia wyższego zorientowanego na potrzeby zielonej gospodarki,
- stworzenie warunków do rozwoju zawodowego,
- zwiększenie poziomu aktywności społeczności uczestniczących w procesie sprawiedliwej transformacji,
- współpracę JST oraz partnerów społecznych i gospodarczych uczestniczących w procesie transformacji w oparciu o dialog i otwartą komunikację.

Kluczowe relacje pomiędzy przyjętymi celami GPR, a celami polityki sprawiedliwej transformacji w województwie śląskim wskazano w załączniku nr 1 - Spójność GPR z głównymi dokumentami lokalnymi oraz dokumentami wyższego rzędu.

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+ (Plan 2020+)

Plan 2020+ określa kluczowe elementy układu przestrzennego, ich zróżnicowanie i wzajemne relacje oraz wyznacza cele polityki przestrzennej regionu.

Zgodnie z zapisami Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego do głównych wyzwań procesów rewitalizacji w regionie zaliczono:

- przywrócenie funkcji użytkowych tych terenów poprzez nowe zagospodarowanie o wysokich walorach architektury i urbanistyki, uwzględniające zagadnienia efektywności energetycznej i poszanowania energii,
- ochronę dziedzictwa kulturowego i kształtowanie struktury pod kątem poprawy jakości środowiska zamieszkania,
- integrację przestrzenną i społeczną terenów zdegradowanych,
- kreowanie przestrzeni publicznych służących podnoszeniu jakości życia mieszkańców.

W Planie regionalnym wyznaczono 4 cele polityki przestrzennej województwa, spójne do celów zdefiniowanych w Strategii Śląskie 2023 -Zielone Śląskie. Są to:

- Nowoczesna gospodarka – promocja gospodarczego wzrostu i innowacji.
- Szanse rozwojowe mieszkańców – zapewnienie mieszkańcom dostępu do usług publicznych.
- Przestrzeń – zrównoważone wykorzystywanie zasobów środowiska naturalnego i kulturowego.
- Relacje z otoczeniem – infrastrukturalne powiązania regionu.

W celu nr 3 pn. „Przestrzeń – zrównoważone wykorzystywanie zasobów środowiska naturalnego i kulturowego", wskazano kierunek 3.2 pn. „*Kształtowanie krajobrazów kulturowych w obszarach miejskich",* w ramach którego wskazuje się m.in. na:

- rewitalizację zdegradowanej tkanki miejskiej,
- rekultywację, rewitalizację i kształtowanie terenów zdegradowanych (w tym poprzemysłowych, powojskowych, pokolejowych) z wykorzystaniem ich na tereny o funkcjach komercyjnych i publicznych (ekologicznych, turystycznych, kulturowych, usługowych i społeczno-gospodarczych).

Dla obszarów wymagających rewitalizacji przyjęto następujące zasady zagospodarowania:

- ochrona i zachowanie historycznych założeń i układów urbanistycznych;
- rekultywacja terenów oraz ich integracja z otoczeniem;
- rewitalizacja terenów z wykorzystaniem potencjałów endogenicznych;

- kreowanie przyjaznych przestrzeni publicznych, sprzyjających integracji lokalnej społeczności, przeciwdziałającej segregacji i wykluczeniu społecznemu, przyciągających turystów i inwestorów;
- rewitalizacja zdegradowanej tkanki miejskiej, w tym m.in. dzielnic śródmiejskich, współczesnych osiedli mieszkaniowych z uwzględnieniem: kształtowania przestrzeni publicznych sprzyjających integracji społeczności lokalnych, kształtowania struktur przestrzennych wspierających aktywizację i przedsiębiorczość społeczną, poprawę stanu bezpieczeństwa publicznego oraz ograniczania niskiej emisji;
- preferowanie lokalizacji usług i aktywności gospodarczych w ciągach komunikacyjnych i na terenach zdegradowanych;
- preferowanie lokalizacji nowej zabudowy jako intensyfikacji użytkowania terenów mieszkaniowych już istniejących.

Zakłada się, że w/w cele, kierunki oraz zasady stanowią również ramy dla procesu rewitalizacji w Zawierciu.

Tabela **62** Spójność GPR z celami Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa a celami polityki przestrzennej województwa śląskiego przedstawiono w załączniku nr 1 - Spójność GPR z głównymi dokumentami lokalnymi oraz dokumentami wyższego rzędu.

Regionalna Polityka Rewitalizacji Województwa Śląskiego

Główne uwarunkowania procesu rewitalizacji w województwie śląskim wyznacza dokument „Regionalna Polityka Rewitalizacji Województwa Śląskiego", który klasyfikuje Miasto Zawiercie w grupie gmin o niskim poziomie problemów rewitalizacyjnych.

Rycina 6. Delimitacja obszaru interwencji w aspekcie rewitalizacji

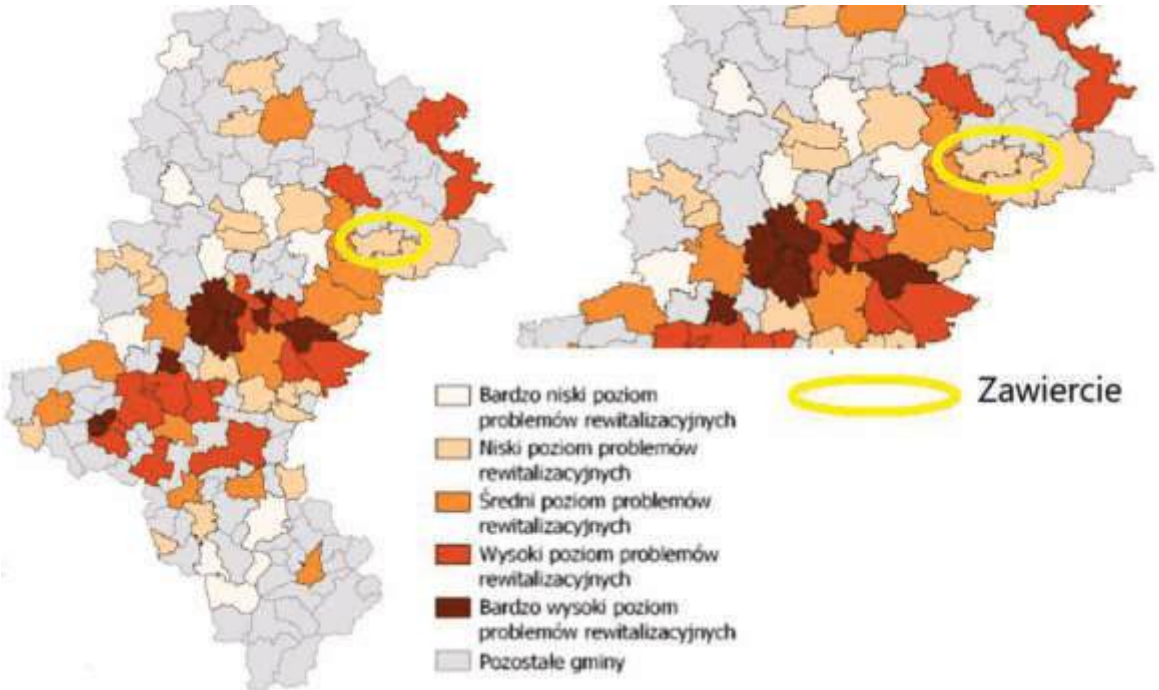

Źródło: Regionalna Polityka Rewitalizacji Województwa Śląskiego, slaskie.pl

Celem generalnym regionalnej polityki rewitalizacji jest wsparcie procesów inkluzji społecznej, aktywizacji mieszkańców regionu oraz podniesienie warunków ich życia, przy wykorzystaniu narzędzi rozwoju przedsiębiorczości, poprawy jakości środowiska oraz dostosowania przestrzeni życia do potrzeb mieszkańców.

Do celów operacyjnych zaliczono:

- Wzrost kompetencji społecznych i aktywności mieszkańców oraz ich udziału w życiu społeczności lokalnych i regionu na terenach i obszarach zdegradowanych.
- Wzrost funkcjonalności i jakości przestrzeni publicznych oraz mieszkalnictwa na terenach i obszarach zdegradowanych.
- Poprawa konkurencyjności gospodarki regionalnej i lokalnej na obszarach oraz terenach zdegradowanych.
- Zagospodarowanie terenów i obszarów zdegradowanych.
- Poprawa jakości środowiska na terenach i obszarach zdegradowanych.

Dokument polityki wyznacza ponadto zasady, którymi należy się kierować przy jej realizacji Do zasad tych zaliczono:

- zachowanie zabytkowych układów śródmiejskich z implementacją funkcji usługowych,
- transformacja dzielnic mieszkaniowych, w kierunku rehabilitacji część zabudowy, częściowych wyburzeń oraz nowych inwestycji oraz ograniczenia niskiej emisji,
- likwidacja barier przestrzennych i funkcjonalnych,
- rozwiązywanie konfliktów społecznych oraz przeciwdziałanie konfliktom i ekskluzji społecznej,
- zwiększanie udziału terenów zielonych i ich integracja funkcjonalna z otoczeniem, ochrona lasów, zachowanie walorów przyrodniczych,
- zwiększanie retencyjności na obszarach miejskich i poprzemysłowych poprzez redukcję powierzchni nieprzepuszczalnych, zwiększanie udziału terenów biologicznie czynnych oraz rozwój zielono-błękitnej infrastruktury,
- kierowanie uwagi na przestrzenie śródmiejskie jako potencjalne miejsca zatrudnienia głównie w sektorze usług,
- zachowanie w krajobrazie wybranych, charakterystycznych elementów dziedzictwa poprzemysłowego.

Zgodność celów GPR z celami regionalnej polityki rewitalizacji przedstawiono w załączniku nr 1 - Spójność GPR z głównymi dokumentami lokalnymi oraz dokumentami wyższego rzędu.

3. Przyjęta metodyka wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

3.1. Metoda delimitacji obszaru zdegradowanego

3.1.1. Dobór kryteriów wyznaczenia obszaru zdegradowanego

W celu identyfikacji obszaru zdegradowanego w Gminie Zawiercie opracowany został zestaw wskaźników, na który składały się zarówno wskaźniki ze sfery społecznej (w szczególności obrazujące poziom bezrobocia, ubóstwa, przestępczości), jak i wskaźniki z pozostałych sfer tj. sfery gospodarczej, sfery środowiskowej, sfery przestrzenno-funkcjonalnej oraz sfery technicznej. Przyjęte wskaźniki są zgodne z zapisami ustawy o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r. oraz posiadają charakter ilościowy, dzięki czemu umożliwiają identyfikację negatywnych zjawisk kryzysowych, występujących w przestrzeni Gminy.

Na potrzeby opracowania diagnozy obszary zdegradowanego Gminy Zawiercie łącznie przeanalizowano 32 wskaźniki. Wskaźniki te umożliwiły zdiagnozować negatywne zjawiska kryzysowe i wskazać obszary Gminy z ich największą koncentracją. W ramach diagnozy obszaru zdegradowanego dokonano analizy:

- 16 wskaźników w sferze społecznej,
- 4 wskaźników w sferze gospodarczej,
- 2 wskaźników w sferze technicznej,
- 7 wskaźników w sferze przestrzenno-funkcjonalnej
- 3 wskaźników w sferze środowiskowej.

Sfera społeczna stanowi kluczową i najważniejszą ze sfer analizowanych na potrzeby diagnozy Gminy. Identyfikacja stanu kryzysowego w danej jednostce jest warunkiem kwalifikującym do uznania jej za obszar zdegradowany, a następnie obszar rewitalizacji. W ramach analizy sfery społecznej dokonano analizy zjawisk społecznych, związanych z bezrobociem, ubóstwem i pomocą społeczną, patologiami społecznymi oraz z integracją społeczną.

Jednym z najważniejszych analizowanych zjawisk kryzysowych jest zjawisko bezrobocia, dlatego też w ramach diagnozy posłużono się 4 poniższymi wskaźnikami:

1. liczba osób bezrobotnych na 100 mieszkańców (W1),
2. liczba bezrobotnych kobiet na 100 mieszkańców (W2),
3. liczba osób długotrwale bezrobotnych w odniesieniu do ogółu bezrobotnych w danej jednostce (W3),
4. liczba osób bezrobotnych z wykształceniem podstawowym i poniżej na 100 mieszkańców (W4).

Pierwszy z wyżej wymienionych wskaźników – liczba osób bezrobotnych w przeliczeniu na 100 mieszkańców – stanowi podstawową informację wskazującą, w której części Gminy występuje nasilenie zjawiska bezrobocia. Zjawisko bezrobocia stanowi kluczową barierę i zagrożenie dla rozwoju społeczno-gospodarczego lokalnych społeczności. Pozostałe

wskaźniki (W2-W4) diagnozują sytuację osób należących do tzw. grup defaworyzowanych na rynku pracy (kobiet, osób długotrwale bezrobotnych i z niskim wykształceniem). Szczególnie istotnym problemem społecznym jest występowanie długotrwałego bezrobocia (osoby bez zatrudnienia przez ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 24 miesięcy), które może współwystępować z innymi problemami społecznymi: ubóstwem, uzależnieniem od pomocy społecznej, patologiami społecznymi czy alkoholizmem.

Kolejne z podejmowanych kryteriów w ramach diagnozy sfery społecznej Gminy Zawiercie dotyczy zjawiska ubóstwa i pomocy społecznej, stanowiącego istotny wskaźnik poziomu zapotrzebowania na wsparcie ze strony instytucji samorządowych oraz występowania potencjalnego kryzysu. Wskaźniki ubóstwa (m.in. dochody rodziny) na poziomie wewnątrzgminnym są trudne do określenia, stąd też w niniejszej diagnozie zjawisko ubóstwa zostało określone na podstawie danych o osobach, korzystających z pomocy społecznej w oparciu o ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 794 z późn. zm.):

1. liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej na 100 mieszkańców (W5),
2. liczba osób korzystających ze świadczeń socjalnych z tytułu ubóstwa na 100 mieszkańców (W6),
3. liczba osób korzystających ze świadczeń socjalnych z tytułu niepełnosprawności na 100 mieszkańców (W7),
4. liczba osób korzystających ze świadczeń socjalnych z tytułu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego 100 mieszkańców (W8),
5. liczba osób korzystających ze świadczeń socjalnych z tytułu potrzeba ochrony macierzyństwa na 100 mieszkańców (W9),
6. liczba osób korzystająca ze świadczeń socjalnych ze względu na alkoholizm i narkomanię na 100 mieszkańców (W10).

Ponadto dodatkowymi wskaźnikami obrazującymi poziom ubóstwa i pomocy społecznej udzielanej mieszkańcom Gminy były następujące 2 wskaźniki:

1. liczba przyznanych dodatków mieszkaniowych na 100 mieszkańców (W11),
2. liczba uczniów szkół podstawowych korzystających z dożywiania na 100 mieszkańców (W12).

W myśl obowiązujących przepisów (ustawy o pomocy społecznej), dodatek mieszkaniowy może zostać przyznany osobom, które nie są w stanie samodzielnie finansować opłat czynszowych. Z kolei pomoc w formie dożywiania dzieci w szkole przysługuje rodzinom, w których dochód netto nie przekracza kryterium dochodowego, określonego na podstawie ustawy o pomocy społecznej.

Zjawisko patologii społecznych związanych z niskim poczuciem własnego bezpieczeństwa, jak i poziomem bezpieczeństwa publicznego charakteryzowane było na podstawie 3 wskaźników:

1. liczba założonych „Niebieskich Kart” na 100 mieszkańców (W13),

2. liczba czynów karalnych osób nieletnich na 100 mieszkańców (W14),
3. liczba przestępstw o charakterze kryminalnym na 100 mieszkańców (W15).

Jeden z ważniejszych wskaźników wskazujących na występowanie patologii społecznych jest wskaźnik W13 przedstawiający liczbę wszczętych procedur „Niebieskiej Karty" w przeliczeniu na 100 mieszkańców jednostki. Procedura „Niebieskiej Karty" może zostać rozpoczęta przez przedstawicieli uprawnionych podmiotów (np. jednostek pomocy społecznej, policji, oświaty czy ochrony zdrowia) w przypadku posiadania uzasadnionych przypuszczeń, że w rodzinie dochodzi do przemocy domowej. Procedura Niebieskiej Karty jest prowadzona niezależnie od innych postępowań, między innymi: karnego, rodzinnego czy cywilnego.

Pozostałe dwa wskaźniki (W14-W15) przedstawiają zjawisko przestępczości, którego miejsce występowania nie zawsze jest tożsame z miejscem zamieszkania sprawcy. Duża liczba popełnianych przestępstw negatywnie wpływa na poczucie bezpieczeństwa mieszkańców oraz osób odwiedzających dane obszary, a także atrakcyjność inwestycyjną okolicznych nieruchomości.

Ostatnim kryterium analizowanym w sferze społecznej było zjawisko integracji społecznej, którą w dużej mierze jest wynikiem aktywności lokalnych organizacji pozarządowych: stowarzyszeń, fundacji oraz innych inicjatyw obywatelskich. W tym celu przeanalizowano wskaźnik przestawiający liczbę organizacji pozarządowych na 100 mieszkańców danej jednostki.

W ramach diagnozy podjęto także próbę przeanalizowania udziału mieszkańców w życiu Gminy jako wykorzystanie wskaźnika o nazwie „Poziom uczestnictwa mieszkańców w życiu publicznym na 100 mieszkańców". Jednak z uwagi na fakt, iż granice jednostek analitycznych, wyznaczonych na potrzeby niniejszej diagnozy nie pokrywają się z granicami obwodów wyborczych, wyniki przeprowadzonej analizy były niemiarodajne. Podjęto również próbę przedstawienia wskaźnika „Liczba spotkań Zarządu Osiedli i Rad Sołeckich w 2020 r.", jednakże z uwagi na trwający w tym czasie stan zagrożenia epidemiologicznego, spotkania te realizowane były z wykorzystaniem środków porozumiewania się na odległość, zapewniających jednoczesną transmisję wizji i dźwięku. Dodatkowo w wyniku zaistniałej sytuacji epidemiologicznej spotkania odbywały się z mniejszą częstotliwością niż w latach poprzednich, dlatego też zrezygnowano z analizy tego wskaźnika. Na etapie opracowywania dokumentu Gminnego Programu Rewitalizacji w ramach pogłębionej diagnozy obszaru rewitalizacji, przeanalizowano natomiast wyniki głosowania mieszkańców na projekty zgłoszone do I edycji Zawierciańskiego Budżetu Obywatelskiego. Na podstawie wyników głosowania na poszczególne projekty wskazano również potrzeby i priorytety mieszkańców.

Kolejną sferą poddaną diagnozie była sfera gospodarcza. Istotna rola sfery gospodarczej w procesie rewitalizacji wynika między innymi z faktu, iż jej odpowiedni rozwój wpływa na warunki życia lokalnych społeczności, a tym samym możliwości podejmowania działań służących zwalczaniu potencjalnych stanów kryzysowych oraz generowaniu czynników prorozwojowych.

Analiza sfery gospodarczej oparta została o 4 wskaźniki:

1. liczba osób w wieku poprodukcyjnym na 100 mieszkańców (W17),

2. liczba podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców (W18),
3. liczba nowopowstałych podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców (W19)
4. liczba zamkniętych i zawieszonych podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców (W20).

Pierwszy ze wskaźników – W17 przedstawia poziom dostępności zasobów rynku pracy odnoszący się do modelu zarządzania Gminą i jej budżetem. Wskaźnik W18 przedstawia poziom przedsiębiorczości, istotny w kontekście zidentyfikowanych zjawisk kryzysowych w sferze społecznej i specyfiki lokalnego rynku pracy. Analiza pozostałych wskaźników (W19-W20) pozwala na wskazanie jednostek, które są atrakcyjne pod względem prowadzenia działalności gospodarczej.

Sfera techniczna to kolejna z pozaspołecznych sfer analizowana w ramach diagnozy Gminy. Analizie w sferze technicznej poddano 2 wskaźniki:

1. udział budynków mieszkalnych w zasobie gminnym wybudowanych przed 1945 r. w liczbie budynków mieszkalnych gminnych ogółem (W21),
2. liczba budynków gminnych w dostatecznym i średnim stanie technicznym w liczbie budynków mieszkalnych gminnych ogółem (W22).

Udział budynków mieszkalnych wybudowanych przed 1945 r. w zasobie gminnym (W21) pozwala ocenić dewaloryzację budynków w poszczególnych jednostkach oraz stopień zużywania się infrastruktury tworzącej tkankę miejską. Wskaźnik (W22) przedstawia stan ilościowy budynków gminnych, dla których istnieje potrzeba wykonania remontów w bieżącego roku (w przypadku budynków, dla których wskazano stan dostateczny) lub w ciągu najbliższych 2 lat (w przypadku budynków, dla których wskazano stan średni).

Następna przeanalizowana w diagnozie sfera to sfera przestrzenno-funkcjonalna. W obrębie tej sfery mieszczą się zagadnienia, związane bezpośrednio z przestrzenną funkcjonalnością Gminy, określającą w istotnym stopniu zakres możliwości swobodnej realizacji szeregu potrzeb mieszkańców. Wiąże się więc bezpośrednio z kwestią dostępności lokali mieszkalnych, a w tym budynków mieszkalnych, oddanych do użytku czy liczba osób, oczekujących na przyznanie lokalu komunalnego, zapewnienia dostępu do sieci kanalizacyjnej oraz dostępu do infrastruktury, pełniącej funkcje społeczne, rekreacyjne oraz transportowe. Tym samym w ramach analizy sfery przestrzenno-funkcjonalnej przeanalizowano 7 wskaźników:

1. liczba wydanych pozwoleń na budowę budynków mieszkalnych jednorodzinnych i wielorodzinnych na 100 mieszkańców (W23),
2. długość sieci kanalizacyjnej w stosunku do długości sieci dla całej Gminy Zawiercie (W24),
3. liczba niepodłączonych budynków do sieci kanalizacyjnej na 100 mieszkańców (W25),
4. liczba osób oczekujących na przyznanie lokalu komunalnego lub socjalnego na 100 mieszkańców (W26),
5. liczba budynków oświaty, nauki, kultury i sportu na 100 mieszkańców (W27),
6. długość ścieżek rowerowych w stosunku do powierzchni danej jednostki (W28),

7. liczba przystanków komunikacji miejskiej na 100 mieszkańców (W29).

W ramach diagnozy podjęto także próbę przeanalizowania dostępności infrastruktury społecznej dla osób ze szczególnymi potrzebami jako wykorzystanie wskaźnika o nazwie „liczba gminnych budynków użyteczności publicznej dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych". Jednak z uwagi na fakt, iż większość wspomnianej infrastruktury znajduje się w centrum Miasta Zawiercia, zaś w pozostałych jednostkach brak jest takiej infrastruktury, wyniki analizy byłyby niemiarodajne i niewystarczające, by zobrazować dokładnie różnice, występujące pomiędzy jednostkami analitycznymi. Biorąc pod uwagę powyższe dostępność dla osób ze szczególnymi potrzebami przeanalizowano w szczegółowej diagnozie obszaru rewitalizacji. W ramach diagnozy, na podstawie niżej przedstawionej listy wskaźników, przeanalizowano natomiast ogólną dostępność do infrastruktury, pełniącej funkcje oświatowe, kulturowe i sportowe oraz dostępność do infrastruktury rekreacyjnej, w tym rowerowej i infrastruktury transportowej.

Ostatnią pozaspołeczną sferą przeanalizowaną w ramach diagnozy Gminy Zawiercie jest sfera środowiskowa. Ze sferą środowiskową związana jest bezpośrednio kwestia ochrony środowiska naturalnego, a więc podjęcie lub zaniechanie działań, umożliwiających zachowanie lub przywracanie równowagi przyrodniczej.

W ramach procesu diagnostycznego w sferze środowiskowej dokonano analizy 3 wskaźników:

1. udział powierzchni terenów poprzemysłowych w powierzchni danej jednostki (W30),
2. liczba gospodarstw domowych objętych selektywną zbiórką odpadów w zakresie popiołu na 100 mieszkańców (W31),
3. udział powierzchni terenów zieleni, w tym terenów rekreacyjnych i zieleni urządzonej w powierzchni danej jednostki (W32).

Jednym z ważniejszych wskaźników ze sfery środowiskowej jest wskaźnik W31, z uwagi na fakt, iż świadczy on pośrednio o problemie niskiej emisji, w związku z koniecznością użytkowania kotłów czy pieców na paliwa stałe. Wskaźnik W30 dotyczy powierzchni terenów poprzemysłowych, zlokalizowanych na terenie Gminy, na których zaprzestano prowadzenia działalności gospodarczej. Rekultywacja terenów poprzemysłowych, usunięcie niszczejących obiektów lub ich wtórne zagospodarowanie może przyczynić się do nadania im nowej funkcji. Z kolei wskaźnik (W32) przedstawia dostępność do terenów zieleni.

Powyżej wskazana metodologia wyznaczania obszaru zdegradowanego, uwzględnia tym samym dobór mierników, w taki sposób, by każda ze sfer była opisana poprzez kilka wskaźników cząstkowych, odzwierciedlających zróżnicowanie zjawisk społeczno-gospodarczych, techniczno-przestrzennych i środowiskowych, co umożliwia dokładniejszą identyfikację obszaru zdegradowanego na terenie Gminy. W poniższej tabeli przedstawiono listę wykorzystanych w diagnozie wskaźników delimitacyjnych.

Tabela 1. Wskaźniki wykorzystane w diagnozie stanu kryzysowego Gminy Zawiercie

Sfera		Nazwa wskaźnika	Opis wskaźnika	Źródło danych
Społeczna	W1	Liczba osób bezrobotnych na 100 mieszkańców	Wskaźnik przedstawiający sytuację społeczności w zakresie ogólnego poziomu bezrobocia. Wskaźnik prezentowany w formie przeliczeniowej jako liczba osób bezrobotnych na 100 mieszkańców danej jednostki.	PUP w Zawierciu
	W2	Liczba bezrobotnych kobiet na 100 mieszkańców	Wskaźnik przedstawiający sytuację społeczności w zakresie poziomu bezrobocia wśród kobiet, jako grupy osób szczególnie narażonych na wykluczenie z rynku pracy. Wskaźnik prezentowany w formie przeliczeniowej jako liczba osób bezrobotnych kobiet na 100 mieszkańców danej jednostki.	PUP w Zawierciu
	W3	Liczba osób długotrwale bezrobotnych w odniesieniu do ogółu bezrobotnych w danej jednostce	Wskaźnik przedstawiający sytuację społeczności w zakresie poziomu bezrobocia długotrwałego[4]. Wskaźnik prezentowany w formie przeliczeniowej jako liczba osób długotrwale bezrobotnych w odniesieniu do ogółu bezrobotnych w danej jednostce.	PUP w Zawierciu
	W4	Liczba osób bezrobotnych z wykształceniem podstawowym i poniżej na 100 mieszkańców	Wskaźnik przedstawiający sytuację społeczności w zakresie poziomu bezrobocia powiązanego z wykształceniem. Wskaźnik prezentowany w formie przeliczeniowej jako liczba osób bezrobotnych z wykształceniem podstawowym i poniżej na 100 mieszkańców danej jednostki.	PUP w Zawierciu
	W5	Liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej na 100 mieszkańców	Wskaźnik obrazujący potrzeby lokalnej społeczności w zakresie zinstytucjonalizowanej pomocy społecznej. Wskaźnik prezentowany w formie przeliczeniowej na 100 mieszkańców danej jednostki.	MOPS Zawiercie
	W6	Liczba osób korzystających ze świadczeń socjalnych z tytułu ubóstwa na 100 mieszkańców	Wskaźnik obrazujący potrzeby lokalnej społeczności w zakresie zinstytucjonalizowanej pomocy społecznej z powodu ubóstwa. Wskaźnik prezentowany w formie przeliczeniowej	MOPS Zawiercie

[4] Na potrzeby delimitacji za osobę bezrobotną długotrwale uznano osobę w rozumieniu ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1409 z późn. zm.) tj. bezrobotnego pozostającego w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego dorosły.

Sfera		Nazwa wskaźnika	Opis wskaźnika	Źródło danych
			jako liczba osób korzystających z pomocy MOPS z tytułu ubóstwa na 100 mieszkańców danej jednostki.	
	W7	Liczba osób korzystających ze świadczeń socjalnych z tytułu niepełnosprawności na 100 mieszkańców	Wskaźnik obrazujący potrzeby lokalnej społeczności w zakresie zinstytucjonalizowanej pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności. Wskaźnik prezentowany w formie przeliczeniowej jako liczba osób korzystających z pomocy MOPS z tytułu niepełnosprawności na 100 mieszkańców danej jednostki.	MOPS Zawiercie
	W8	Liczba osób korzystających ze świadczeń socjalnych z tytułu bezradności w sprawach opiekuńczo- wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego na 100 mieszkańców	Wskaźnik obrazujący potrzeby lokalnej społeczności w zakresie zinstytucjonalizowanej pomocy społecznej z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych. Wskaźnik prezentowany w formie przeliczeniowej jako liczba osób korzystających z pomocy MOPS z tytułu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego na 100 mieszkańców danej jednostki.	MOPS Zawiercie
	W9	Liczba osób korzystających ze świadczeń socjalnych z tytułu potrzeba ochrony macierzyństwa na 100 mieszkańców	Wskaźnik obrazujący potrzeby lokalnej społeczności w zakresie zinstytucjonalizowanej pomocy społecznej z powodu potrzeby ochrony macierzyństwa. Wskaźnik prezentowany w formie przeliczeniowej jako liczba osób korzystających z pomocy MOPS z tytułu potrzeby ochrony macierzyństwa na 100 mieszkańców danej jednostki.	MOPS Zawiercie
	W10	Liczba osób korzystających ze świadczeń socjalnych ze względu na alkoholizm i narkomanię na 100 mieszkańców	Wskaźnik obrazujący potrzeby lokalnej społeczności w zakresie zinstytucjonalizowanej pomocy społecznej z powodu alkoholizmu i narkomanii. Wskaźnik prezentowany w formie przeliczeniowej jako liczba osób korzystających z pomocy MOPS ze względu na alkoholizm i narkomanię na 100 mieszkańców danej jednostki.	MOPS Zawiercie
	W11	Liczba przyznanych dodatków mieszkaniowych na 100 mieszkańców	Wskaźnik obrazujący potrzeby lokalnej społeczności w zakresie trudności ponoszenia bieżących opłat mieszkaniowych. Wskaźnik prezentowany w formie	MOPS Zawiercie

Sfera		Nazwa wskaźnika	Opis wskaźnika	Źródło danych
			przeliczeniowej jako liczba przyznanych dodatków mieszkaniowych na 100 mieszkańców danej jednostki.	
	W12	Liczba uczniów szkół podstawowych korzystających z dożywiania na 100 mieszkańców	Wskaźnik przedstawiający potrzeby lokalnej społeczności w zakresie przeciwdziałaniu niedożywieniu wśród dzieci. Wskaźnik prezentowany jako liczba uczniów szkół podstawowych korzystających z dożywiania na 100 mieszkańców danej jednostki.	MOPS Zawiercie
	W13	Liczba założonych „Niebieskich Kart" na 100 mieszkańców	Wskaźnik przedstawiający poziom bezpieczeństwa w zakresie przemocy w rodzinie i patologii społecznej. Wskaźnik prezentowany jako liczba procedur „Niebieskie Karty" na 100 mieszkańców danej jednostki.	MOPS Zawiercie
	W14	Liczba czynów karalnych osób nieletnich na 100 mieszkańców	Wskaźnik opisujący poziom bezpieczeństwa w zakresie naruszeń prawa przez osoby nieletnie. Wskaźnik prezentowany jako liczba czynów karalnych osób nieletnich przypadająca na 100 mieszkańców danej jednostki.	Komenda Powiatowa Policji Urząd Miejski w Zawierciu
	W15	Liczba przestępstw o charakterze kryminalnym na 100 mieszkańców	Wskaźnik opisujący poziom bezpieczeństwa w zakresie poważnych naruszeń prawa. Wskaźnik prezentowany jako liczba przestępstw o charakterze kryminalnym według faktycznego miejsca zamieszkania sprawcy na 100 mieszkańców danej jednostki.	Komenda Powiatowa Policji
	W16	Liczba organizacji pozarządowych na 100 mieszkańców	Wskaźnik opisujący aktywność organizacji pozarządowych: stowarzyszeń, fundacji i innych inicjatyw obywatelskich. Wskaźnik przedstawiający liczbę działających organizacji pozarządowych (NGO) w przeliczeniu na 100 mieszkańców danej jednostki.	Urząd Miejski w Zawierciu
Gospodarcza	W17	Liczba osób w wieku poprodukcyjnym na 100 mieszkańców	Wskaźnik przedstawiający poziom dostępności zasobów rynku pracy odnoszący się do modelu zarządzania gminą i jej budżetem. Wskaźnik prezentowany w formie przeliczeniowej jako liczba osób w wieku poprodukcyjnym[5] przypadająca na 100 mieszkańców danej jednostki.	Urząd Miejski w Zawierciu

[5] Na potrzeby delimitacji za osobę w wieku poprodukcyjnym uznano osobę w rozumieniu ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 291 z późn. zm.) tj. osobę, która osiągnęła wiek emerytalny wynoszący co najmniej 60 lat dla kobiet i co najmniej 65 lat dla mężczyzn.

Sfera		Nazwa wskaźnika	Opis wskaźnika	Źródło danych
	W18	Liczba podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców	Wskaźnik obrazujący poziom istniejącej przedsiębiorczości. Wskaźnik prezentowany w formie przeliczeniowej, wyrażonej jako stosunek zarejestrowanych podmiotów działalności gospodarczej na 100 mieszkańców danej jednostki.	Urząd Miejski w Zawierciu
	W19	Liczba nowopowstałych podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców	Wskaźnik obrazujący poziom rozwoju przedsiębiorczości. Wskaźnik prezentowany w formie przeliczeniowej, wyrażonej jako stosunek nowozarejestrowanych podmiotów działalności gospodarczej na 100 mieszkańców danej jednostki.	Urząd Miejski w Zawierciu
	W20	Liczba zamkniętych i zawieszonych podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców	Wskaźnik obrazujący spadek poziomu przedsiębiorczości. Wskaźnik prezentowany w formie przeliczeniowej, wyrażonej jako stosunek liczby zamkniętych i zawieszonych podmiotów działalności gospodarczej na 100 mieszkańców danej jednostki.	Urząd Miejski w Zawierciu
Techniczna	W21	Udział budynków mieszkalnych w zasobie gminnym wybudowanych przed 1945 r. w liczbie budynków mieszkalnych gminnych ogółem	Wskaźnik opisujący poziom dewaloryzacji infrastruktury technicznej, jej starzenia się na danym obszarze oraz uznanej za obiekty o niskiej wydajności energetycznej. Prezentuje dane dotyczące liczby budynków mieszkalnych oddanych do użytkowania przed 1945 r. Wskaźnik prezentowany w formie udziału budynków mieszkalnych w zasobie gminnym w danej jednostce w stosunku do ogólnej liczby budynków mieszkalnych gminnych.	Urząd Miejski w Zawierciu
	W22	Liczba budynków gminnych w złym stanie technicznym w liczbie budynków mieszkalnych gminnych ogółem	Wskaźnik opisujący poziom degradacji technicznej budynków gminnych. Wskaźnik prezentowany w formie przeliczeniowej przedstawiającej stosunek liczby budynków gminnych w złym stanie technicznym w danej jednostce w stosunku do ogólnej liczby budynków mieszkalnych gminnych.	Urząd Miejski w Zawierciu
Przestrzenno-funkcjonalna	W23	Liczba wydanych pozwoleń na budowę budynków mieszkalnych jednorodzinnych i wielorodzinnych na 100 mieszkańców	Wskaźnik przedstawiający atrakcyjność obszarów pod zabudowę mieszkaniową. Wskaźnik prezentowany jako liczba wydanych pozwoleń na budowę budynków mieszkalnych jednorodzinnych i wielorodzinnych na 100 mieszkańców danej jednostki.	Urząd Miejski w Zawierciu
	W24	Długość sieci kanalizacyjnej w stosunku do długości sieci dla całej Gminy Zawiercie	Wskaźnik przedstawiający dostępność infrastruktury technicznej w zakresie sieci kanalizacyjnej. Wskaźnik	Urząd Miejski w Zawierciu

Sfera		Nazwa wskaźnika	Opis wskaźnika	Źródło danych
			prezentowany w formie przeliczeniowej jako stosunek długości sieci kanalizacyjnej w danej jednostce do ogólnej długości sieci dla całej Gminy Zawiercie.	
	W25	Liczba niepodłączonych budynków do sieci kanalizacyjnej na 100 mieszkańców	Wskaźnik przedstawiający potrzeby lokalnej społeczności w zakresie poziomu podłączenia budynków do sieci kanalizacyjnej. Wskaźnik prezentowany w formie przeliczeniowej jako stosunek liczby niepodłączonych budynków do sieci kanalizacyjnej na 100 mieszkańców danej jednostki.	Urząd Miejski w Zawierciu
	W26	Liczba osób oczekujących na przyznanie lokalu komunalnego lub socjalnego na 100 mieszkańców	Wskaźnik obrazujący potrzeby lokalnej społeczności w zakresie zaspokajania potrzeb mieszkaniowych mieszkańców o niskich dochodach. Wskaźnik prezentowany w formie przeliczeniowej jako liczba osób oczekujących na przyznanie lokalu komunalnego lub socjalnego na 100 mieszkańców danej jednostki.	Urząd Miejski w Zawierciu
	W27	Liczba budynków oświaty, nauki, kultury i sportu na 100 mieszkańców	Wskaźnik prezentuje dostępność obiektów użyteczności publicznej. . Wskaźnik prezentowany w formie przeliczeniowej przedstawiającej liczbę obiektów oświaty, nauki, kultury i sportu na 100 mieszkańców danej jednostki.	Urząd Miejski w Zawierciu
	W28	Długość ścieżek rowerowych w stosunku do powierzchni danej jednostki	Wskaźnik przedstawia stopień wyposażenia danej jednostki w infrastrukturę dedykowaną rowerzystom. Wskaźnik prezentuje dostępność ścieżek rowerowych rozumianą jako udział długości ścieżek rowerowych do powierzchni danej jednostki.	Urząd Miejski w Zawierciu
	W29	Liczba przystanków komunikacji miejskiej na 100 mieszkańców	Wskaźnik przedstawiający dostępność komunikacyjną rozumianą jako liczbę przystanków komunikacji miejskiej.. Wskaźnik prezentowany w formie przeliczeniowej na 100 mieszkańców danej jednostki.	Urząd Miejski w Zawierciu
Środowiskowa	W30	Udział powierzchni terenów poprzemysłowych w powierzchni danej jednostki	Wskaźnik przedstawiający ogólną ocenę poziomu degradacji obszarów poprzemysłowych. Wskaźnik prezentowany w formie przeliczeniowej obrazujący stosunek powierzchni terenów poprzemysłowych do powierzchni danej jednostki.	Urząd Miejski w Zawierciu

Sfera		Nazwa wskaźnika	Opis wskaźnika	Źródło danych
	W31	Liczba gospodarstw domowych objętych selektywną zbiórką odpadów w zakresie popiołu na 100 mieszkańców	Wskaźnik przedstawiający liczbę gospodarstw ogrzewanych paliwem stałym i związaną z tym potrzebę odbioru popiołu. Wskaźnik prezentowany jako liczba gospodarstw domowych objętych selektywną zbiórkę odpadów w zakresie popiołu na 100 mieszkańców danej jednostki.	Urząd Miejski w Zawierciu
	W32	Udział powierzchni terenów rekreacyjnych i zieleni urządzonej w powierzchni danej jednostki	Wskaźnik przedstawiający walory przyrodnicze Gminy w zakresie terenów zieleni, w tym terenów rekreacyjnych i zieleni urządzonej (parków, ROD, zieleńców itp.). Wskaźnik prezentowany jako powierzchnia terenów zieleni w relacji do powierzchni danej jednostki.	Urząd Miejski w Zawierciu

Źródło: opracowanie własne we współpracy z Urzędem Miejskim w Zawierciu

Dla każdego z wyselekcjonowanych wskaźników, służących do analizy sytuacji, występującej w poszczególnych jednostkach analitycznych Gminy, wartością referencyjną była średnia wartość wskaźnika dla Gminy Zawiercie, stanowiąca odzwierciedlenie sytuacji ogólnogminnej. Średnie wartości dla Gminy posłużyły tym samym jako odniesienie dla określenia potencjalności, występowania sytuacji kryzysowej w poszczególnych jednostkach. Podstawą do wyznaczenia obszaru zdegradowanego, a w późniejszym etapie również obszaru rewitalizacji były dane na dzień 31.12.2020 r.

Analizując poziom koncentracji negatywnych zjawisk kryzysowych, bazowano głównie na danych, zgromadzonych i przekazanych przez Urząd Miejski w Zawierciu, których faktycznym źródłem był: Powiatowy Urząd Pracy w Zawierciu, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej Zawiercie, Komenda Powiatowa Policji w Zawierciu, wydziały Urzędu Miejskiego i jednostki podległe.

3.1.2. Analiza kartograficzna

Kolejnym etapem procesu diagnozy była analiza kartograficzna, która jest metodą umożliwiającą analizę przestrzenną, dzięki wykorzystaniu zobrazowań kartograficznych w postaci map. W niniejszym opracowaniu analiza kartograficzna przeprowadzona została w rozkładzie przestrzennym odniesionym do podziału Gminy Zawiercie na 21 jednostek analitycznych. Jednostki te zostały wydzielone z uwzględnieniem charakteru istniejącej zabudowy, a także położeniem topograficzno-przestrzennym. Ich granice w większości stanowią głównie arterie komunikacyjne, linie kolejowe i rzeka Warta. W poniższej tabeli przedstawiono liczbę ludności oraz powierzchnię poszczególnych jednostek, które stanowią podstawę dla przedmiotowej analizy.

Tabela 2. Liczba ludności i powierzchnia jednostek Gminy Zawiercie

Jednostka	Nazwa jednostki	Liczba mieszkańców [os.]	Powierzchnia jednostki [ha]
Jednostka I	Stare Miasto	3967	90,0
Jednostka II	os. Piłsudskiego	8672	71,1
Jednostka III	os. Kosowska Niwa	593	85,1
Jednostka IV	os. Marciszów	1102	592,6
Jednostka V	ul. 11 Listopada z otoczeniem	1508	281,6
Jednostka VI	os. Miodowa z otoczeniem	1220	300,3
Jednostka VII	os. Dąbrowica z otoczeniem	1446	258,5
Jednostka VIII	os. Stawki i os. Borowe Pole	4177	305,9
Jednostka IX	os. Argentyna, os. Zuzanka i os. Warty	7026	481,4
Jednostka X	os. Centrum	5750	54,8
Jednostka XI	sołectwo Łośnice z otoczeniem	330	200,4
Jednostka XII	os. Blanowice z otoczeniem	1641	967,7
Jednostka XIII	os. Kromołów centrum z otoczeniem	606	675,3
Jednostka XIV	os. Wydra Zielona oraz os. Pszczelne Łąki	1848	789,6
Jednostka XV	sołectwo Pomrożyce	261	254,9

Jednostka	Nazwa jednostki	Liczba mieszkańców [os.]	Powierzchnia jednostki [ha]
Jednostka XVI	sołectwo Skarżyce	368	590,8
Jednostka XVII	os. Żerkowice	441	976,6
Jednostka XVIII	sołectwo Karlin	447	608,1
Jednostka XIX	os. Bzów	864	740,6
Jednostka XX	os. wielorodzinne w Kromołowie z otoczeniem	724	114,6
Jednostka XXI	os. Centrum II	3904	93,3

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Zawierciu

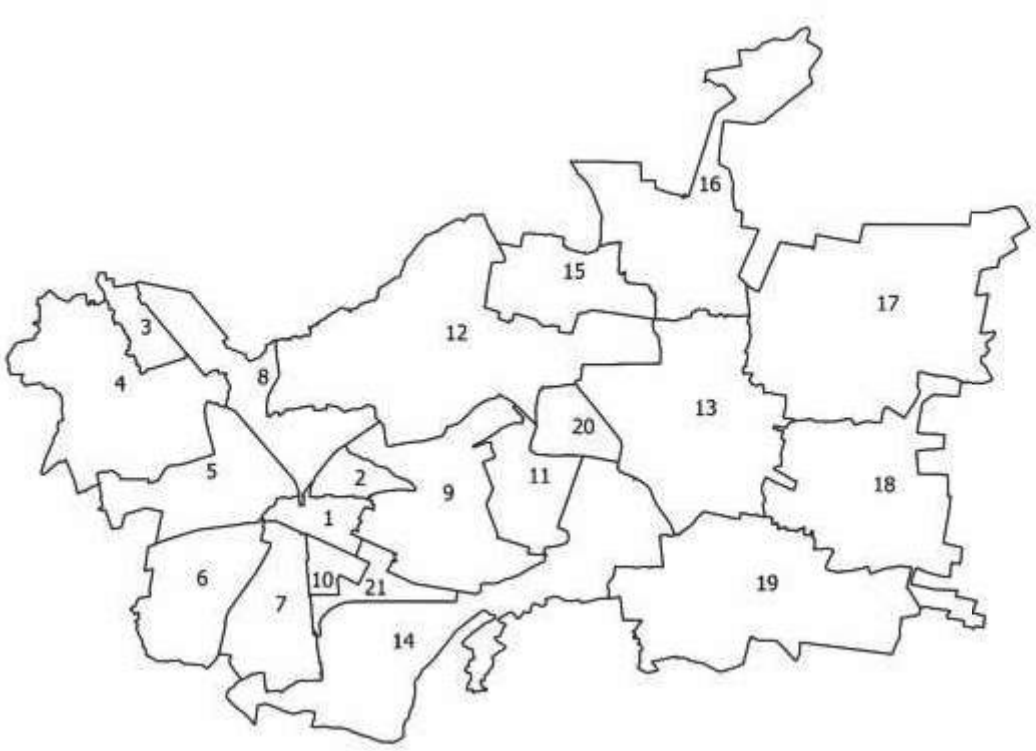

Rycina 7. Jednostki analityczne wydzielone na potrzeby diagnozy Gminy Zawiercie

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Zawierciu

W celu zobrazowania nagromadzenia zjawisk kryzysowych w poszczególnych jednostkach analitycznych wyniki obliczeń przedstawiono tabelarycznie oraz na rycinach zgodnie z następującą skalą ocen:

1. wartości mniej korzystne niż średnia dla Gminy Zawiercie, przekraczające jednocześnie wartości odchylenia standardowego – w tabelach i na rycinach oznaczono kolorem czerwonym jako wysokie nasilenie zjawisk kryzysowych,
2. wartości mniej korzystne lub równe średniej dla Gminy Zawiercie, nie przekraczające jednocześnie wartości odchylenia standardowego – w tabelach i na rycinach oznaczono kolorem pomarańczowym jako średnie nasilenie zjawisk kryzysowych,
3. wartości korzystniejsze niż średnia dla Gminy Zawiercie – w tabelach i na rycinach oznaczono kolorem zielonym jako niskie nasilenie zjawisk kryzysowych.

W zastosowanej metodologii przyjęto założenie, że odchylenie standardowe wartości wskaźników, obliczanych na poziomie jednostek analitycznych od wartości średniej wskaźników obliczonych dla całej Gminy, warunkuje występowanie stanu kryzysowego w obrębie zjawiska, którego dotyczy dany wskaźnik. Odchylenia pojedynczych wskaźników nie stanowiły jednak wystarczających argumentów dla założenia, że w danej jednostce analitycznej mamy do czynienia z ogólnym stanem kryzysowym w obrębie danej sfery problemowej. Dopiero ich kumulacja w obrębie wyselekcjonowanych wskaźników dla poszczególnych sfer problemowych, stanowiła podstawę dla uznania, iż mamy do czynienia ze stanem kryzysowym.

Obliczenie średniej arytmetycznej i odchylenia standardowego dla poszczególnych wskaźników wykonano, według poniższych wzorów:

$$\overline{w}_i = \frac{\Sigma_{j=1}^{n} w_{ij}}{n} \qquad \sigma_i = \sqrt{\frac{\Sigma_{j=1}^{n}\left(w_{i_j} - \overline{w}_i\right)^2}{n}}$$

gdzie:

w_{ij} – wartość i-tego wskaźnika dla j-tej jednostki analitycznej,
n – liczba wartości (liczba jednostek analitycznych),
$\overline{w}_i$ – średnia arytmetyczna dla i-tego wskaźnika,
σ_i – odchylenie standardowe populacji dla i-tego wskaźnika.

3.1.3. Analiza statystyczna

Ostatnim etapem diagnozy obszaru zdegradowanego była analiza statystyczna z wykorzystaniem metod porządkowania liniowego – obliczenie sumarycznego wskaźnika degradacji. Zastosowanie sumarycznego wskaźnika degradacji umożliwiło obiektywne porównanie jednostek analitycznych i sfer problemowych, podlegających diagnozie. Dzięki czemu możliwe było precyzyjne i jednoznaczne wskazanie jednostek, w których stwierdzono koncentrację negatywnych zjawisk kryzysowych, a tym samym wymagających interwencji.

Obliczenie sumarycznego wskaźnika degradacji poprzedzone zostało standaryzacją według poniższych wzorów, w zależności od charakteru badanego zjawiska:

$$\text{dla stymulant: } z_{ij} = \frac{w_{ij} - \overline{w_{ij}}}{\sigma} \qquad \text{dla destymulant: } z_{ij} = -\frac{w_{ij} - \overline{w_{ij}}}{\sigma}$$

gdzie:
z_{ij} - standaryzowana wartość i-tego wskaźnika dla j-tej jednostki analitycznej

Wskaźniki posiadające charakter stymulanta, to zmienne, których rosnąca wartość jest oceniana jako potwierdzenie występowania stanu kryzysowego (np. wysoki udział długotrwale bezrobotnych wśród osób bezrobotnych – im większy udział tych osób, tym większy poziom bezrobocia). Destymulantą zaś jest zmienną, której wysokie wartości zaprzeczają występowaniu stanu kryzysowego (np. liczba podmiotów gospodarczych – im wyższa liczba podmiotów, tym lepsza sytuacja w sferze gospodarczej i w związku z tym niższy poziom degradacji). Wystandaryzowane wskaźniki oznaczają odchylenie od normy, którą reprezentuje

wartość średnia dla Gminy (0,0) i mogą przyjmować wartości dodatnie lub ujemne. Wartości dodatnie wskazują, które jednostki odznaczają się koncentracją negatywnych zjawisk, natomiast wartości ujemne świadczą o stosunkowo dobrej sytuacji w danej jednostce.

3.2. Metoda delimitacji obszaru rewitalizacji

Zgodnie z ustawą o rewitalizacji obszar rewitalizacji stanowi część lub całość obszaru zdegradowanego, cechującą się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, na którym, z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego, zamierza się prowadzić rewitalizację. Obszar rewitalizacji może być podzielony na podobszary, w tym nieposiadające wspólnych granic.

Obszar rewitalizacji musi zatem mieścić się w granicach obszaru zdegradowanego, nie musi jednak obejmować go w całości. Zalecana jest koncentracja działań rewitalizacyjnych na mniejszych obszarach. Ustawa o rewitalizacji wprowadza ponadto ograniczenia w wielkości obszaru rewitalizacji. Nie może on obejmować więcej niż 20% powierzchni gminy, a w jego granicach nie może mieszkać więcej niż 30% mieszkańców gminy.

W nawiązaniu do powyższych uwarunkowań obszar rewitalizacji został wyznaczony na podstawie przeprowadzonej analizy zjawisk kryzysowych oraz rangi obszaru i jego znaczenia dla rozwoju Gminy. Kierowano się także koniecznością zachowania ciągłości działań rewitalizacyjnych z lat poprzednich. Wyznaczając granicę obszaru rewitalizacji, przyjęto również zasadę, że powinny być do niego włączane całe jednostki analityczne, które zostały wcześniej włączone w granice obszaru zdegradowanego.

4. Diagnoza czynników i zjawisk w poszczególnych jednostkach dla identyfikacji stanu kryzysowego

4.1. Sfera społeczna

Sfera społeczna stanowi kluczową i najważniejszą ze sfer analizowanych na potrzeby diagnozy Gminy Zawiercie. Identyfikacja stanu kryzysowego w sferze społecznej w danej jednostce jest warunkiem kwalifikującym do uznania jej za obszar zdegradowany, a następnie obszar rewitalizacji. W ramach analizy sfery społecznej dokonano analizy zjawisk społecznych, związanych z bezrobociem, ubóstwem i pomocą społeczną, patologiami społecznymi oraz z integracją społeczną.

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego na dzień 31.12.2020 r. Gminę Zawiercie zamieszkiwało 48 703 osoby[6], zaś gęstość zaludnienia wynosiła 571 os./km^2. Liczba ludności zamieszkująca Gminę Zawiercie stanowiła 42% mieszkańców powiatu zawierciańskiego i 2% mieszkańców województwa śląskiego. Niepokojącym zjawiskiem jest stałe i systematyczne

[6] Zgodnie z danymi Urzędu Miejskiego w Zawierciu na dzień 31.12.2020 r. zameldowanych na pobyt stały oraz pobyt czasowy w Gminie było 47 400 mieszkańców, zaś na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowano za liczbę mieszkańców Gminy przyjęto 47 028 osób. Różnica między danymi wynika z nieuwzględnienia w poszczególnych jednostkach osób bezdomnych oraz osób zameldowanych w budynkach niemieszkalnych

zmniejszanie się liczby mieszkańców Gminy. Zgodnie z danymi GUS od 2016 r. liczba ludności zmniejszyła się o 1 571 osób.

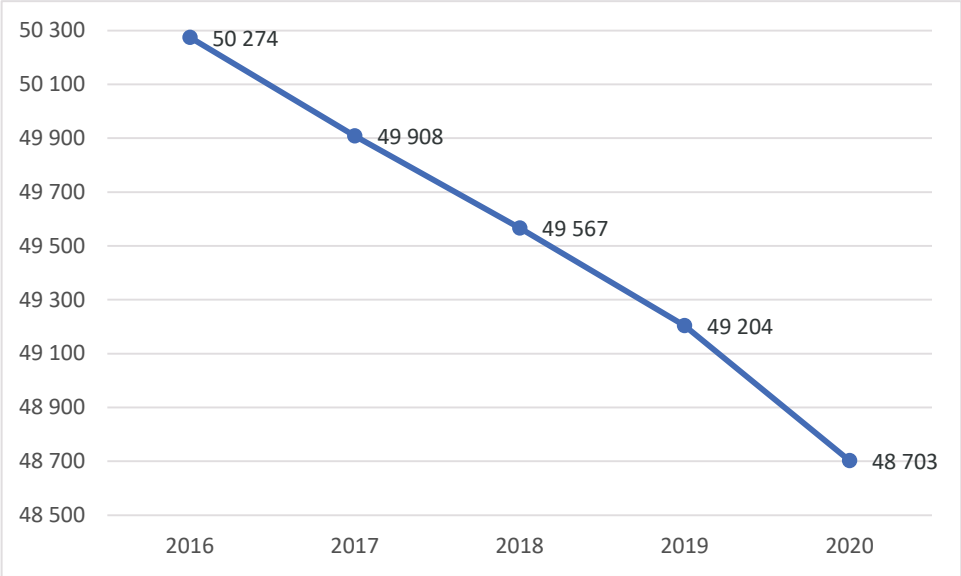

Rycina 8. Zmiana liczby ludności w Gminie Zawiercie w latach 2016-2020

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL GUS

Procentowy udział mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym w roku 2020 r. wynosił 12,9%, zaś w wieku poprodukcyjnym 27,1%. Ludność w wieku produkcyjnym stanowiła natomiast 59,9% wszystkich mieszkańców Gminy. Liczby te na przestrzeni ostatnich 5 lat nie uległy znacznym odchyleniom. Od 2016 r. odnotowuje się natomiast systematyczne zmniejszanie się udziału osób w wieku produkcyjnym na rzecz udziału osób w wieku poprodukcyjnym, co wskazuje na postępujące starzenie się społeczeństwa. Trend ten utrzymuje się w całej Polsce od kilku lat. Należy zwrócić uwagę na fakt, iż ok. 13 tys. osób (27,1% populacji Zawiercia) stanowią osoby w wieku powyżej 60 lat. Liczba osób w wieku 60+ według prognoz GUS zwiększy się o ok. 13% w 2025 r. Sytuacja ta przekłada się również na niekorzystne i pogarszające się wskaźniki obciążenia demograficznego.

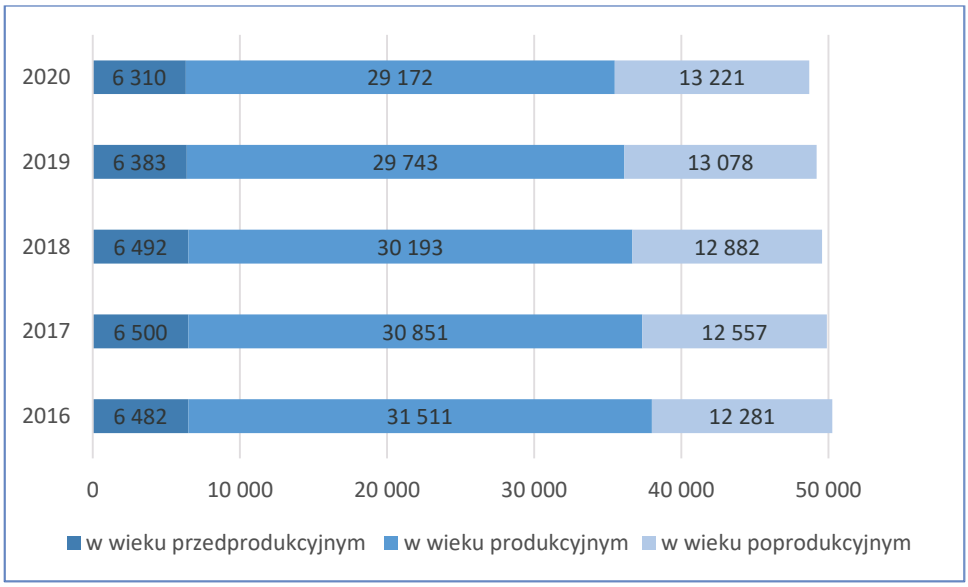

Rycina 9. Ludność według ekonomicznych grup wieku w Gminie Zawiercie w latach 2016-2020

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL GUS

W Gminie Zawiercie od 2016 r. liczba osób w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym systematycznie wzrasta. Do 2020 r. współczynnik ten zwiększył się o ok. 16,5%, w stosunku do sytuacji w 2016 r. W Polsce w 2020 r. wskaźnik ten wynosił 37,5%, natomiast w Gminie Zawiercie 47,3%. Na trend wzrostowy obciążenia demograficznego wpływa utrzymujący się niski współczynnik urodzeń oraz wyższy poziom średniej długości życia mieszkańców.

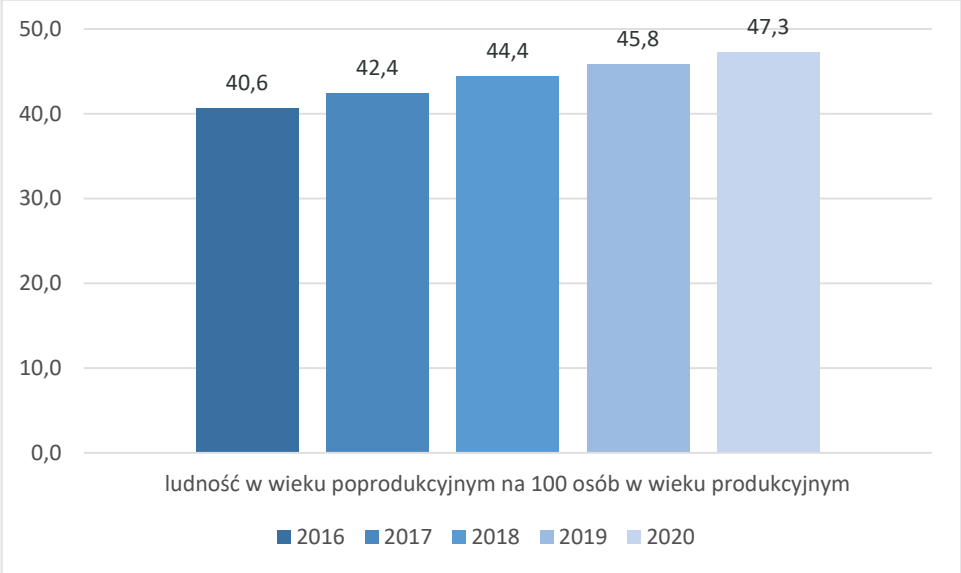

Rycina 10. Wskaźniki obciążenia demograficznego w Gminie Zawiercie w latach 2016-2020

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL GUS

Poniżej przedstawiono strukturę wieku mieszkańców Gminy Zawiercie. Na bazie poniższego wykresu można zaobserwować, iż najbardziej liczną grupą spośród wszystkich grup stanowią osoby w wieku 70+.

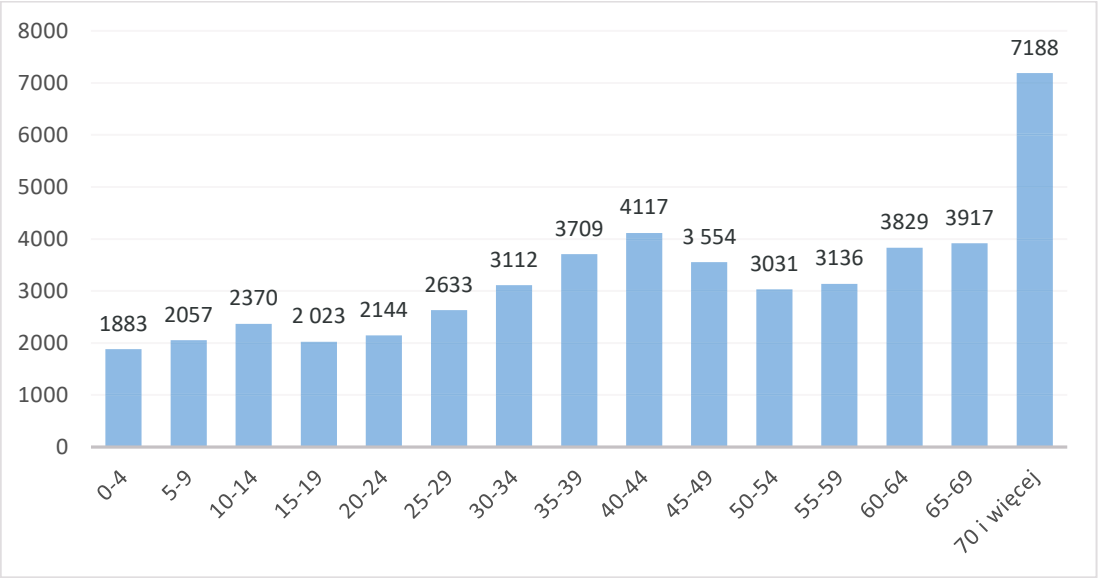

Rycina 11. Struktura wieku ludności Gminy Zawiercie w roku 2020

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL GUS

W porównaniu do województwa śląskiego i powiatu zawierciańskiego, w Gminie Zawiercie w 2020 r. odnotowano najniższą wartość liczby urodzeń na 1000 mieszkańców (7,21), wyższą zaś wartość liczby zgonów na 1000 mieszkańców (15,72) w odniesieniu do wartości dla województwa śląskiego oraz powiatu zawierciańskiego. Wymienione wskaźniki przyczyniły się do ujemnego przyrostu naturalnego na 1000 mieszkańców, którego wartość w 2020 r. wyniosła -8,50 i była niższa niż wartości dla województwa śląskiego (-4,86) i powiatu zawierciańskiego (-8,08). Ujemny przyrost naturalny to poważny problem utrzymujący się od wielu lat na terenie Gminy Zawiercie z roku na rok deficyt liczny urodzeń się pogłębia.

Tabela 3. Zestawienie liczby urodzeń, zgonów i przyrostu naturalnego w Gminie Zawiercie, powiecie zawierciańskim i województwie śląskim w 2020 r.

Wyszczególnienie	Liczba urodzeń na 1000 ludności	Liczba zgonów na 1000 ludności	Przyrost naturalny na 1000 ludności
województwo śląskie	8,46	13,32	-4,86
powiat zawierciański	7,27	15,35	-8,08
Gmina Zawiercie	7,21	15,72	-8,50

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL GUS

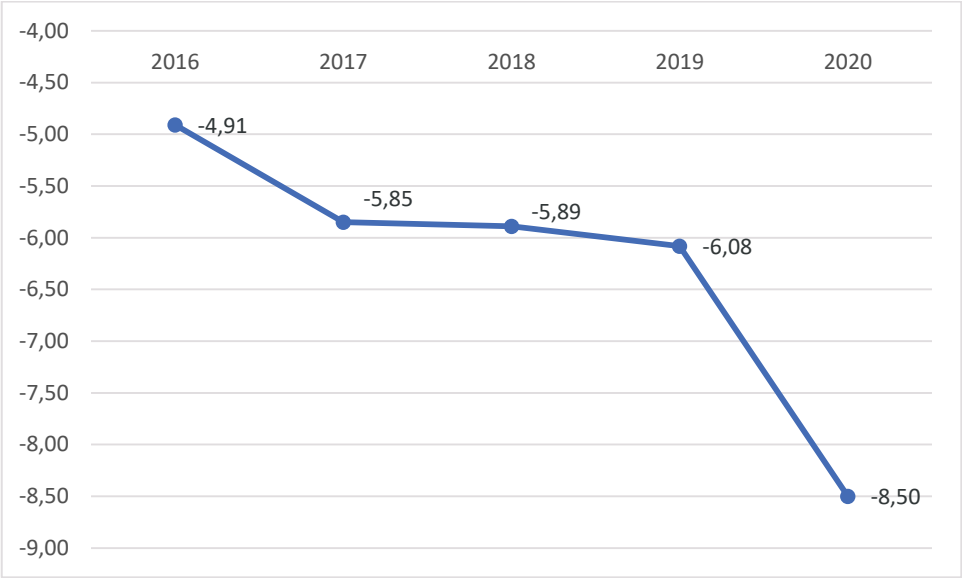

Rycina 12. Zmiana przyrostu naturalnego w Gminie Zawiercie w latach 2016-2020

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL GUS

Przyrost naturalny w Gminie od wielu lat jest ujemny, wpływa to negatywnie na strukturę demograficzną Gminy Zawiercie. Ujemne jest także saldo migracji, które jednak ulegało w 2018 r. i 2019 r. znacznemu zmniejszeniu, natomiast w roku 2020 wynosiło już -149 osób.

Tabela 4. Migracje wewnętrzne i zagraniczne w mieście Zawiercie w latach 2016-2020

Wyszczególnienie	2016	2017	2018	2019	2020
Zameldowania ogółem	255	295	389	391	243
Wymeldowania ogółem	378	454	459	428	392
Saldo migracji ogółem	-123	-159	-70	-37	-149

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL GUS

Prognozy liczby ludności GUS dla powiatu zawierciańskiego przedstawiają scenariusz systematycznego spadku ludności Gminy. Do 2035 r. przewiduje się, że liczba ludności spadnie o ok. 10% w stosunku do liczby ludności zamieszkującej powiat na koniec 2020 r.

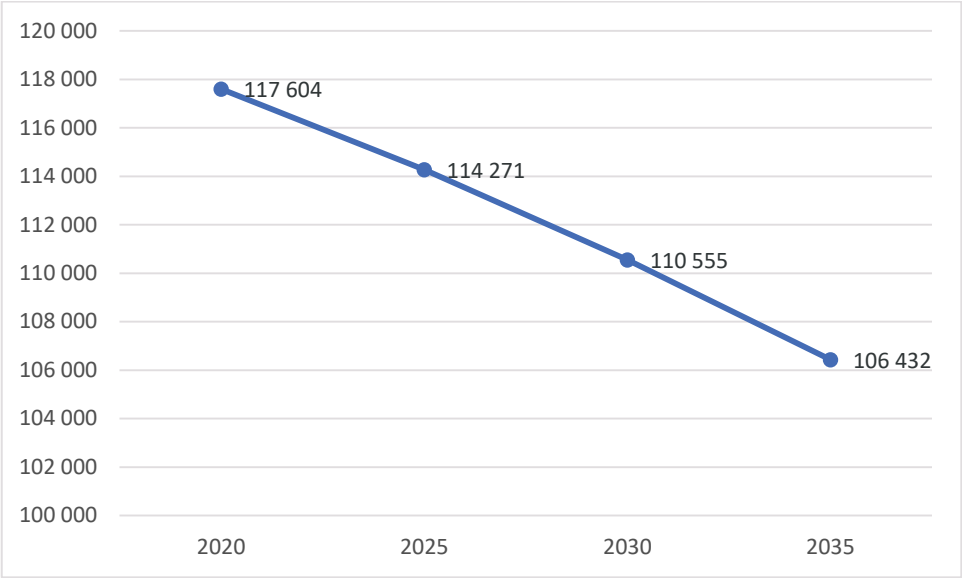

Rycina 13. Prognoza liczby ludności w powiecie zawierciańskim w latach 2020-2035

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL GUS

Przedstawione powyżej dane wskazują na systematyczny spadek liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym oraz wzrost liczby osób w wieku poprodukcyjnym, co jest zjawiskiem niekorzystnym. Zarówno spadek ludności ogółem, jak i starzenie się społeczeństwa są zjawiskami, które można zaobserwować na większości obszarów województwa śląskiego i Polski.

Bezrobocie, a w szczególności długotrwałe bezrobocie jest problemem społecznym, które znacznie wpływa na obniżenie standardu życiowego osoby bez pracy, ale też i całej jego rodziny. Brak zatrudnienia wpływa również na generowanie innych problemów, np. marginalizacji społecznej, wzrostu przestępczości, czy alkoholizmu.

Tabela 5. Bezrobocie w Gminie Zawiercie w latach 2016-2020

Wyszczególnienie	2016	2017	2018	2019	2020
Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych	4 566	3 640	3 031	2 358	2 819
Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych (kobiety)	2 431	2 065	1 775	1 334	1 509
Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych (mężczyźni)	2 135	1 575	1 256	1 024	1 310
Liczba osób długotrwale bezrobotnych	2613	2073	1641	1174	1312

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL GUS

W ciągu ostatnich 5 lat w 2016 r. w Gminie Zawiercie zanotowano najwyższą liczbę osób bezrobotnych, z kolei ich najniższą liczbę odnotowano w 2019 r. W 2016 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Zawierciu zarejestrowanych było 4566 mieszkańców Gminy, zaś w 2019 r.

– 2385 osób. W 2020 r. nastąpił wzrost liczby zarejestrowanych osób bezrobotnych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Zawierciu, co może mieć związek z pandemią COVID-19. Pod koniec 2020 r. osoby bezrobotne w Gminie Zawiercie stanowiły 5,8% wszystkich mieszkańców Gminy, w tym kobiety stanowiły 53,6% wszystkich bezrobotnych, zaś procentowy udział osób długotrwale bezrobotnych w całej Gminie stanowił 46,5%.

Jednym z najważniejszych analizowanych zjawisk kryzysowych jest zjawisko bezrobocia, dlatego też w ramach diagnozy posłużono się 4 poniższymi wskaźnikami:

5. liczba osób bezrobotnych na 100 mieszkańców (W1),
6. liczba bezrobotnych kobiet na 100 mieszkańców (W2),
7. liczba osób długotrwale bezrobotnych w odniesieniu do ogółu bezrobotnych w danej jednostce (W3),
8. liczba osób bezrobotnych z wykształceniem podstawowym i poniżej na 100 mieszkańców (W4).

Pierwszy z wyżej wymienionych wskaźników – liczba osób bezrobotnych w przeliczeniu na 100 mieszkańców stanowi podstawową informację wskazującą, w której części Gminy występuje nasilenie zjawiska bezrobocia. Zjawisko bezrobocia stanowi kluczową barierę i zagrożenie dla rozwoju społeczno-gospodarczego lokalnych społeczności. Pozostałe wskaźniki (W2-W4) diagnozują sytuację osób, należących do tzw. grup defaworyzowanych na rynku pracy (kobiet, osób długotrwale bezrobotnych i z niskim wykształceniem). Szczególnie istotnym problemem społecznym jest występowanie długotrwałego bezrobocia (osoby bez zatrudnienia przez ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 24 miesięcy), które może współwystępować z innymi problemami społecznymi: ubóstwem, uzależnieniem od pomocy społecznej, patologiami społecznymi czy alkoholizmem.

W1 - liczba osób bezrobotnych na 100 mieszkańców

Przestrzenne rozmieszczenie wartości wskaźnika – liczba osób bezrobotnych na 100 mieszkańców w 2020 r. dla poszczególnych jednostek analitycznych Gminy Zawiercie zaprezentowano poniżej.

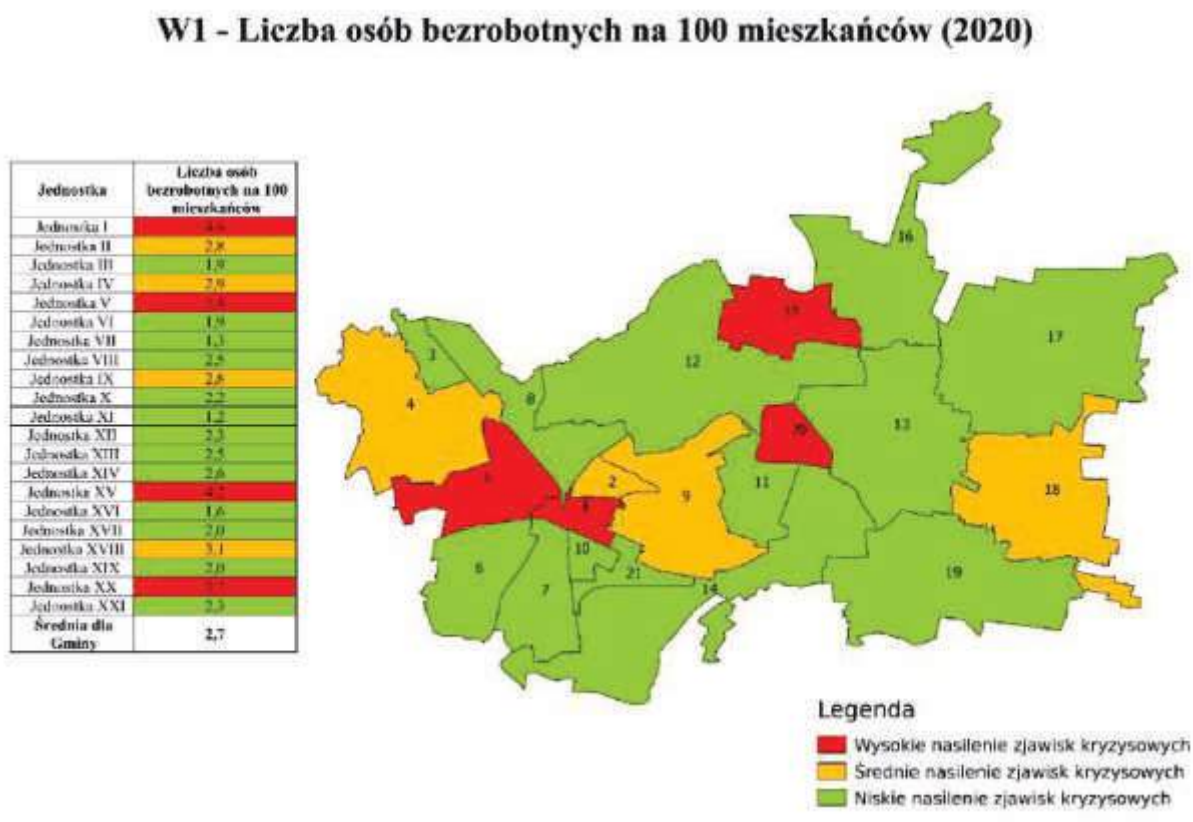

Rycina 14. Wartość wskaźnika liczba osób bezrobotnych na 100 mieszkańców w Gminie Zawiercie w układzie jednostek analitycznych w 2020 r.

Objaśnienia: kolorem czerwonym zaznaczono jednostki, w których stwierdzono wysokie nasilenie zjawisk kryzysowych, kolorem pomarańczowym jednostki, w których stwierdzono średnie nasilenie zjawisk kryzysowych, kolorem zielonym jednostki, w których stwierdzono niskie nasilenie zjawisk kryzysowych
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PUP w Zawierciu (stan na dzień 31.12.2020 r.)

Jednostkami, w których zdiagnozowano najwyższą wartość wskaźnika, wskazującą na stan kryzysowy pod względem analizowanego wskaźnika są: jednostka I – Stare Miasto, jednostka V - ul. 11 Listopada z otoczeniem, jednostka XV – sołectwo Pomrożyce oraz jednostka XX - os. wielorodzinne w Kromołowie z otoczeniem.

Wartości przewyższające bądź równe wartości średniej dla Gminy zidentyfikowano również w: jednostce II – os. Piłsudskiego, jednostce IV – os. Marciszów, jednostce IX - os. Argentyna, os. Zuzanka i os. Warty oraz jednostce XVIII – sołectwo Karlin.

Z kolei jednostki cechujące się niższą wartością wskaźnika niż średnia dla Gminy, w których tym samym nie stwierdzono stanu kryzysowego to: jednostka III – os. Kosowska Niwa, jednostka VI - os. Miodowa z otoczeniem, jednostka VII - os. Dąbrowica z otoczeniem, jednostka VIII - os. Stawki i os. Borowe Pole, jednostka X - os. Centrum, jednostka XI - sołectwo Łośnice z otoczeniem, jednostka XII - os. Blanowice z otoczeniem, jednostka XIII - os. Kromołów centrum z otoczeniem, jednostka XIV - os. Wydra Zielona oraz os. Pszczelne Łąki, jednostka XVI - sołectwo Skarżyce, jednostka XVII - os. Żerkowice, jednostka XIX – os. Bzów oraz jednostka XXI – os. Centrum II.

W2 - liczba bezrobotnych kobiet na 100 mieszkańców

Przestrzenne rozmieszczenie wartości wskaźnika – liczba bezrobotnych kobiet na 100 mieszkańców w 2020 r. dla poszczególnych jednostek analitycznych Gminy Zawiercie zaprezentowano poniżej.

W2 - Liczba bezrobotnych kobiet na 100 mieszkańców (2020)

Jednostka	Liczba bezrobotnych kobiet na 100 mieszkańców
Jednostka I	2,2
Jednostka II	1,3
Jednostka III	1,3
Jednostka IV	2,2
Jednostka V	1,7
Jednostka VI	1,3
Jednostka VII	0,7
Jednostka VIII	1,5
Jednostka IX	1,7
Jednostka X	1,3
Jednostka XI	0,6
Jednostka XII	1,5
Jednostka XIII	1,5
Jednostka XIV	1,5
Jednostka XV	2,2
Jednostka XVI	1,6
Jednostka XVII	0,9
Jednostka XVIII	2,2
Jednostka XIX	0,9
Jednostka XX	2,2
Jednostka XXI	1,3
Średnia dla Gminy	1,5

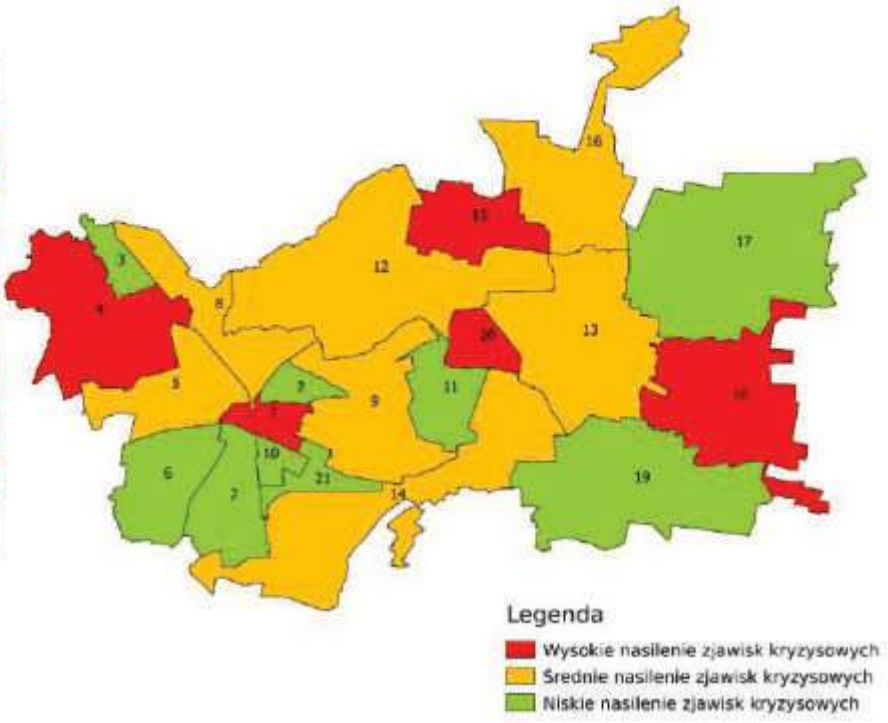

Rycina 15. Wartość wskaźnika liczba bezrobotnych kobiet na 100 mieszkańców w Gminie Zawiercie w układzie jednostek analitycznych w 2020 r.

Objaśnienia: kolorem czerwonym zaznaczono jednostki, w których stwierdzono wysokie nasilenie zjawisk kryzysowych, kolorem pomarańczowym jednostki, w których stwierdzono średnie nasilenie zjawisk kryzysowych, kolorem zielonym jednostki, w których stwierdzono niskie nasilenie zjawisk kryzysowych
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PUP w Zawierciu (stan na dzień 31.12.2020 r.)

Jednostkami, w których zdiagnozowano najwyższą wartość wskaźnika, wskazującą na stan kryzysowy pod względem analizowanego wskaźnika są: jednostka I – Stare Miasto, jednostka IV – os. Marciszów, jednostka XV – sołectwo Pomrożyce, jednostka XVIII – sołectwo Karlin oraz jednostka XX - os. wielorodzinne w Kromołowie z otoczeniem.

Wartości przewyższające bądź równe wartości średniej dla Gminy zidentyfikowano również w: jednostce V - ul. 11 Listopada z otoczeniem, jednostce VIII - os. Stawki i os. Borowe Pole, jednostce IX - os. Argentyna, , os. Zuzanka i os. Warty, jednostce XII - os. Blanowice z otoczeniem, jednostce XIII - os. Kromołów centrum z otoczeniem, jednostce XIV - os. Wydra Zielona oraz os. Pszczelne Łąki oraz jednostce XVI - sołectwo Skarżyce.

Z kolei jednostki cechujące się niższą wartością wskaźnika niż średnia dla Gminy, w których tym samym nie stwierdzono stanu kryzysowego to: jednostka II – os. Piłsudskiego, jednostka

III – os. Kosowska Niwa, jednostka VI - os. Miodowa z otoczeniem, jednostka VII - os. Dąbrowica z otoczeniem, jednostka X - os. Centrum, jednostka XI - sołectwo Łośnice z otoczeniem, jednostka XVII - os. Żerkowice, jednostka XIX – os. Bzów oraz jednostka XXI – os. Centrum II.

W3 - liczba osób długotrwale bezrobotnych w ogóle osób bezrobotnych

Przestrzenne rozmieszczenie wartości wskaźnika – liczba osób długotrwale bezrobotnych w ogóle osób bezrobotnych w 2020 r. dla poszczególnych jednostek analitycznych Gminy Zawiercie zaprezentowano poniżej.

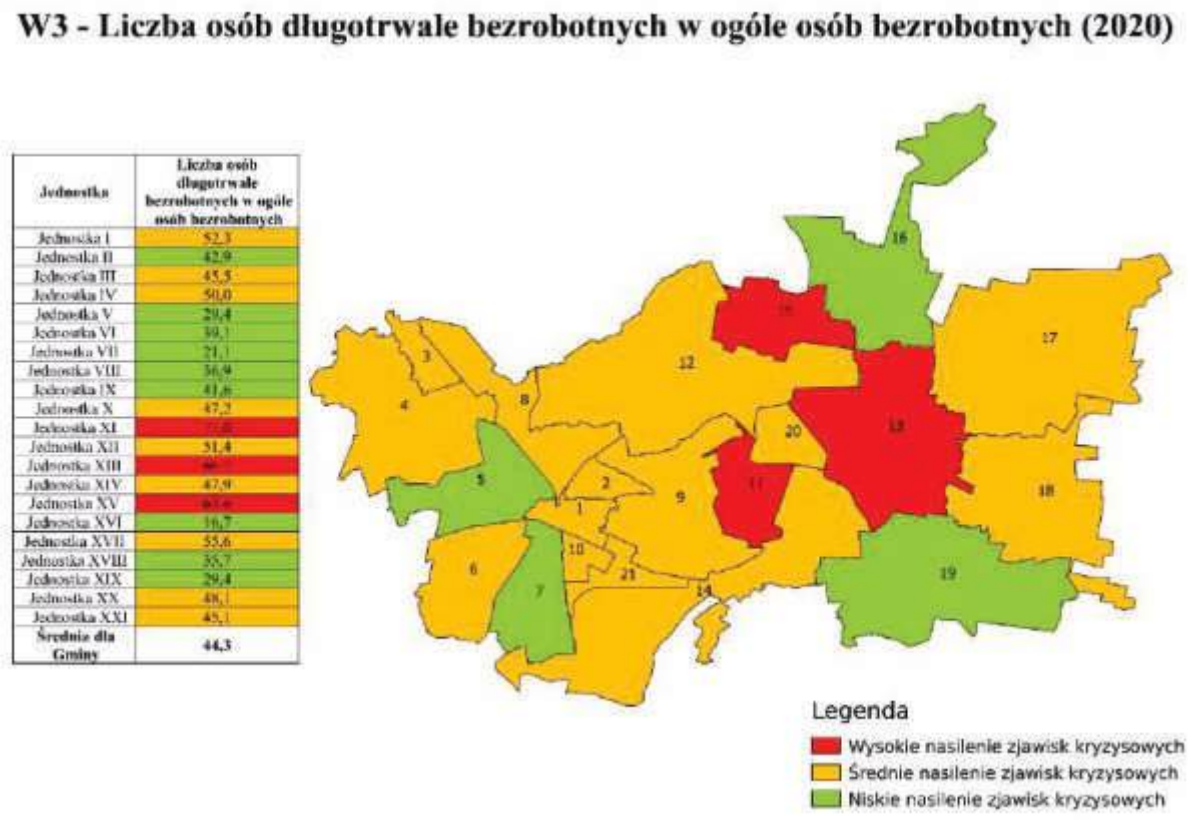

Rycina 16. Wartość wskaźnika liczba osób długotrwale bezrobotnych w ogóle osób bezrobotnych w Gminie Zawiercie w układzie jednostek analitycznych w 2020 r.

Objaśnienia: kolorem czerwonym zaznaczono jednostki, w których stwierdzono wysokie nasilenie zjawisk kryzysowych, kolorem pomarańczowym jednostki, w których stwierdzono średnie nasilenie zjawisk kryzysowych, kolorem zielonym jednostki, w których stwierdzono niskie nasilenie zjawisk kryzysowych
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PUP w Zawierciu (stan na dzień 31.12.2020 r.)

Jednostkami, w których zdiagnozowano najwyższą wartość wskaźnika, wskazującą na stan kryzysowy pod względem analizowanego wskaźnika są: jednostka XI - sołectwo Łośnice z otoczeniem, jednostka XIII - os. Kromołów centrum z otoczeniem oraz jednostka XV – sołectwo Pomrożyce.

Wartości przewyższające bądź równe wartości średniej dla Gminy zidentyfikowano również w: jednostce I – Stare Miasto, jednostce III – os. Kosowska Niwa, jednostce IV – os.

Marciszów, jednostce X - os. Centrum, jednostce XII - os. Blanowice z otoczeniem, jednostce XIV - os. Wydra Zielona oraz os. Pszczelne Łąki, jednostce XVII - os. Żerkowice, jednostce XX - os. wielorodzinne w Kromołowie z otoczeniem oraz jednostce XXI – os. Centrum II.

Z kolei jednostki cechujące się niższą wartością wskaźnika niż średnia dla Gminy, w których tym samym nie stwierdzono stanu kryzysowego to: jednostka II – os. Piłsudskiego, jednostka V - ul. 11 Listopada z otoczeniem, jednostka VI - os. Miodowa z otoczeniem, jednostka VII - os. Dąbrowica z otoczeniem, jednostka VIII - os. Stawki i os. Borowe Pole, jednostka IX - os. Argentyna, os. Zuzanka i os. Warty, jednostka XVI - sołectwo Skarżyce, jednostka XVIII – sołectwo Karlin oraz jednostka XIX – os. Bzów.

W4 - liczba osób bezrobotnych z wykształceniem podstawowym i poniżej na 100 mieszkańców

Przestrzenne rozmieszczenie wartości wskaźnika – liczba osób bezrobotnych z wykształceniem podstawowym i poniżej na 100 mieszkańców na 100 mieszkańców w 2020 r. dla poszczególnych jednostek analitycznych Gminy Zawiercie zaprezentowano poniżej.

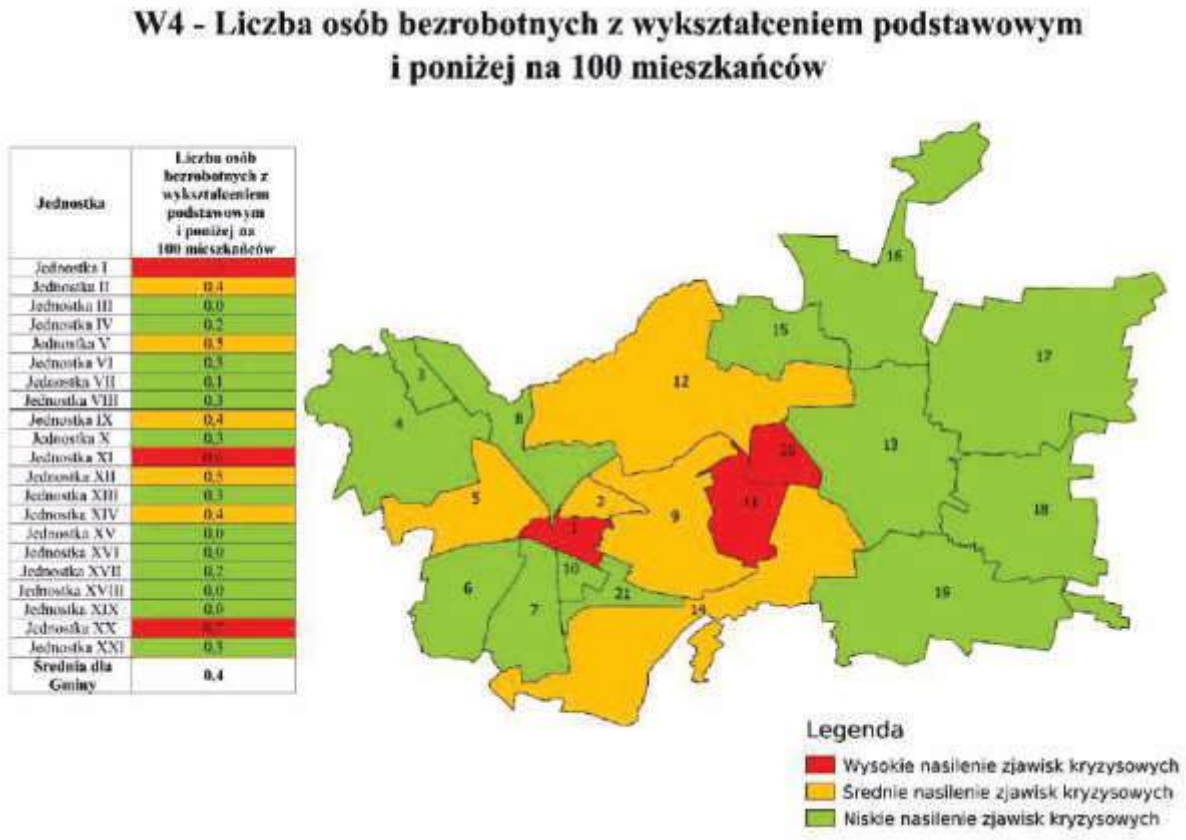

Rycina 17. Wartość wskaźnika liczba osób bezrobotnych z wykształceniem podstawowym i poniżej na 100 mieszkańców w Gminie Zawiercie w układzie jednostek analitycznych w 2020 r.

Objaśnienia: kolorem czerwonym zaznaczono jednostki, w których stwierdzono wysokie nasilenie zjawisk kryzysowych, kolorem pomarańczowym jednostki, w których stwierdzono średnie nasilenie zjawisk kryzysowych, kolorem zielonym jednostki, w których stwierdzono niskie nasilenie zjawisk kryzysowych
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PUP w Zawierciu (stan na dzień 31.12.2020 r.)

Jednostkami, w których zdiagnozowano najwyższą wartość wskaźnika, wskazującą na stan kryzysowy pod względem analizowanego wskaźnika są: jednostka I – Stare Miasto, jednostka XI - sołectwo Łośnice z otoczeniem oraz jednostka XX - os. wielorodzinne w Kromołowie z otoczeniem.

Wartości przewyższające bądź równe wartości średniej dla Gminy zidentyfikowano również w: jednostce II – os. Piłsudskiego, jednostce V - ul. 11 Listopada z otoczeniem, jednostce IX - os. Argentyna, os. Zuzanka i os. Warty, jednostce XII - os. Blanowice z otoczeniem oraz jednostce XIV - os. Wydra Zielona oraz os. Pszczelne Łąki.

Z kolei jednostki cechujące się niższą wartością wskaźnika niż średnia dla Gminy, w których tym samym nie stwierdzono stanu kryzysowego to: jednostka III – os. Kosowska Niwa, jednostka IV – os. Marciszów, jednostka VI - os. Miodowa z otoczeniem, jednostka VII - os. Dąbrowica z otoczeniem, jednostka VIII - os. Stawki i os. Borowe Pole, jednostka X - os. Centrum, jednostka XIII - os. Kromołów centrum z otoczeniem, jednostka XV – sołectwo Pomrożyce, jednostka XVI - sołectwo Skarżyce, jednostka XVII - os. Żerkowice, jednostka XVIII – sołectwo Karlin, jednostka XIX – os. Bzów oraz jednostka XXI – os. Centrum II.

Kolejne z podejmowanych kryteriów w ramach prezentowanej diagnozy sfery społecznej Gminy Zawiercie dotyczy zjawiska ubóstwa i pomocy społecznej, stanowiącego istotny wskaźnik poziomu zapotrzebowania na wsparcie ze strony instytucji samorządowych oraz występowania potencjalnego kryzysu. Wskaźniki ubóstwa (m.in. dochody rodziny) na poziomie wewnątrzgminnym są trudne do określenia, stąd też w niniejszej diagnozie zjawisko ubóstwa zostało określone na podstawie danych o osobach, korzystających z pomocy społecznej w oparciu o ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 794 z późn. zm.):

7. liczba osób korzystających z pomocy MOPS na 100 mieszkańców (W5),
8. liczba osób korzystających z pomocy MOPS z tytułu ubóstwa na 100 mieszkańców (W6),
9. liczba osób korzystających z pomocy MOPS z tytułu niepełnosprawności na 100 mieszkańców (W7),
10. liczba osób korzystająca z pomocy MOPS z tytułu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego na 100 mieszkańców (W8),
11. liczba osób korzystająca z pomocy MOPS z tytułu potrzeby ochrony macierzyństwa na 100 mieszkańców (W9),
12. liczba osób korzystająca z pomocy MOPS ze względu na alkoholizm i narkomanię na 100 mieszkańców (W10).

W5 - liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej na 100 mieszkańców

Przestrzenne rozmieszczenie wartości wskaźnika – liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej na 100 mieszkańców w 2020 r. dla poszczególnych jednostek analitycznych Gminy Zawiercie zaprezentowano poniżej.

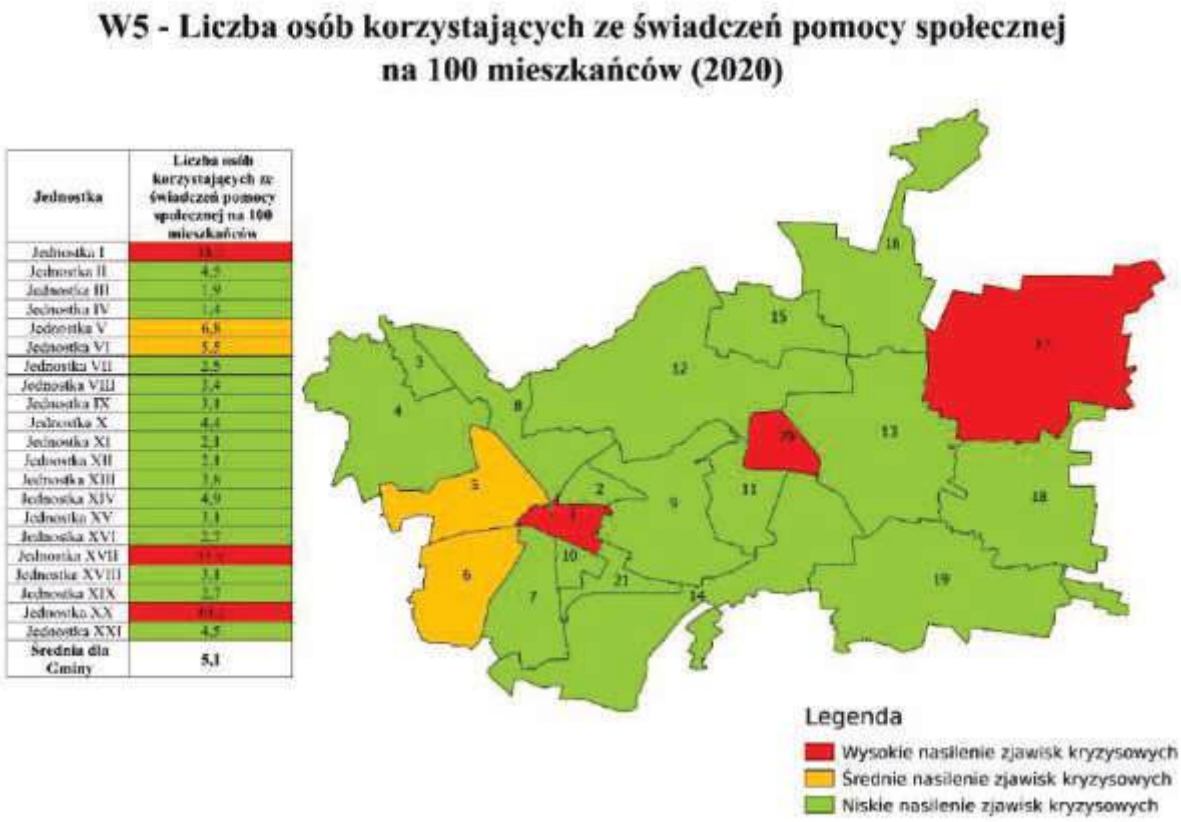

Rycina 18. Wartość wskaźnika liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej na 100 mieszkańców w Gminie Zawiercie w układzie jednostek analitycznych w 2019 r.

Objaśnienia: kolorem czerwonym zaznaczono jednostki, w których stwierdzono wysokie nasilenie zjawisk kryzysowych, kolorem pomarańczowym jednostki, w których stwierdzono średnie nasilenie zjawisk kryzysowych, kolorem zielonym jednostki, w których stwierdzono niskie nasilenie zjawisk kryzysowych
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MOPS Zawiercie (stan na dzień 31.12.2020 r.)

Jednostkami, w których zdiagnozowano najwyższą wartość wskaźnika, wskazującą na stan kryzysowy pod względem analizowanego wskaźnika są: jednostka I – Stare Miasto, jednostka XVII - os. Żerkowice oraz jednostka XX - os. wielorodzinne w Kromołowie z otoczeniem.

Wartości przewyższające bądź równe wartości średniej dla Gminy zidentyfikowano również w: jednostce V - ul. 11 Listopada z otoczeniem oraz jednostce VI - os. Miodowa z otoczeniem,

Z kolei pozostałe 16 jednostek cechuje się niższą wartością wskaźnika niż średnia dla Gminy, tym samym nie stwierdzono w nich stanu kryzysowego.

W6 - liczba osób korzystających ze świadczeń socjalnych z tytułu ubóstwa na 100 mieszkańców

Przestrzenne rozmieszczenie wartości wskaźnika – liczba osób korzystających ze świadczeń socjalnych z tytułu ubóstwa na 100 mieszkańców w 2020 r. dla poszczególnych jednostek analitycznych Gminy Zawiercie zaprezentowano poniżej.

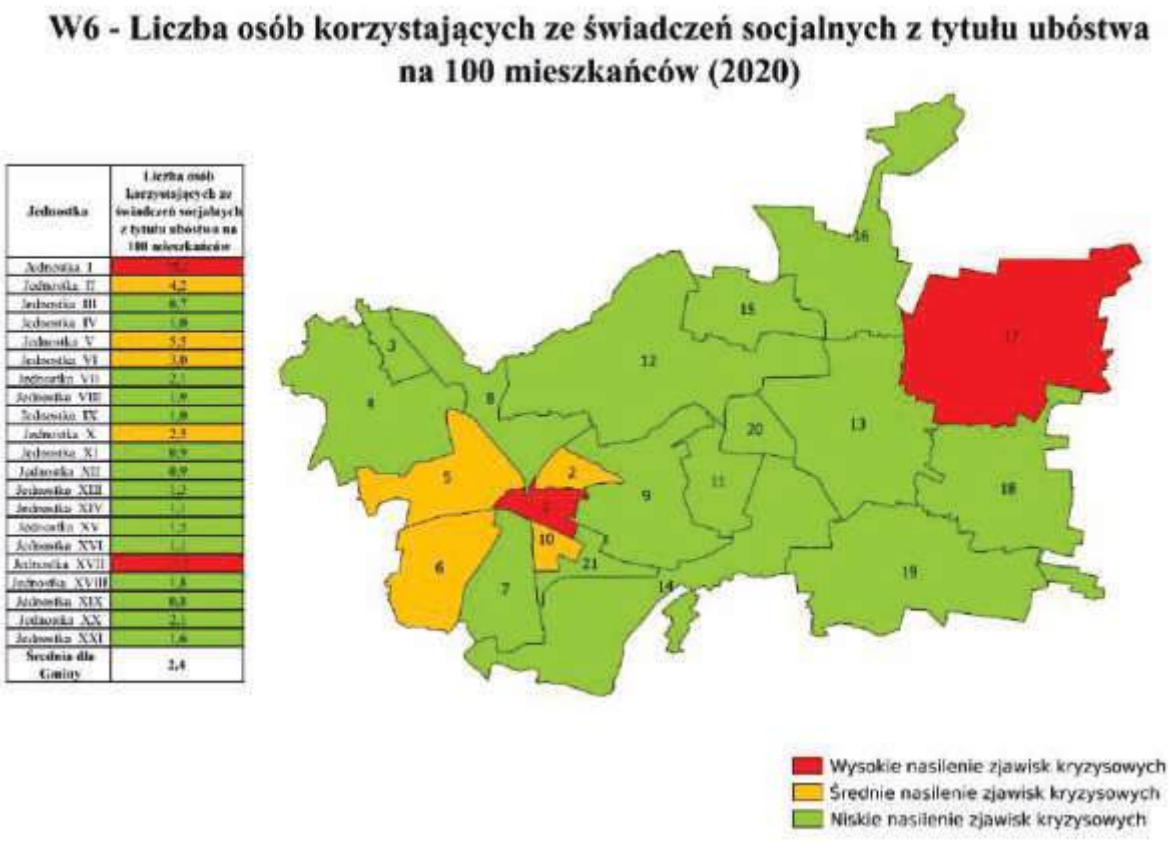

Rycina 19. Wartość wskaźnika liczba osób korzystających ze świadczeń socjalnych z tytułu ubóstwa na 100 mieszkańców w Gminie Zawiercie w układzie jednostek analitycznych w 2020 r.

Objaśnienia: kolorem czerwonym zaznaczono jednostki, w których stwierdzono wysokie nasilenie zjawisk kryzysowych, kolorem pomarańczowym jednostki, w których stwierdzono średnie nasilenie zjawisk kryzysowych, kolorem zielonym jednostki, w których stwierdzono niskie nasilenie zjawisk kryzysowych
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MOPS Zawiercie (stan na dzień 31.12.2020 r.)

Jednostkami, w których zdiagnozowano najwyższą wartość wskaźnika, wskazującą na stan kryzysowy pod względem analizowanego wskaźnika są: jednostka I – Stare Miasto oraz jednostka XVII - os. Żerkowice.

Wartości przewyższające bądź równe wartości średniej dla Gminy zidentyfikowano również w: jednostce II – os. Piłsudskiego, jednostka V - ul. 11 Listopada z otoczeniem, jednostce VI - os. Miodowa z otoczeniem oraz jednostce X - os. Centrum.

Z kolei jednostki cechujące się niższą wartością wskaźnika niż średnia dla Gminy, w których tym samym nie stwierdzono stanu kryzysowego to: jednostka III – os. Kosowska Niwa, jednostka IV – os. Marciszów, jednostce VII - os. Dąbrowica z otoczeniem, jednostce VIII - os. Stawki i os. Borowe Pole, jednostka IX - os. Argentyna, os. Zuzanka i os. Warty, jednostka XI - sołectwo Łośnice z otoczeniem, jednostka XII - os. Blanowice z otoczeniem, jednostka XIII - os. Kromołów centrum z otoczeniem, jednostka XIV - os. Wydra Zielona oraz os. Pszczelne Łąki, jednostce XV – sołectwo Pomrożyce, jednostka XVI - sołectwo Skarżyce, jednostce XVIII – sołectwo Karlin, jednostka XIX – os. Bzów, jednostce XX - os. wielorodzinne w Kromołowie z otoczeniem oraz jednostce XXI – os. Centrum II.

W7 – liczba osób korzystających ze świadczeń socjalnych z tytułu niepełnosprawności na 100 mieszkańców

Przestrzenne rozmieszczenie wartości wskaźnika – liczba osób korzystających ze świadczeń socjalnych z tytułu niepełnosprawności na 100 mieszkańców w 2020 r. dla poszczególnych jednostek analitycznych Gminy Zawiercie zaprezentowano poniżej.

W7 – Liczba osób korzystających ze świadczeń socjalnych z tytułu niepełnosprawności na 100 mieszkańców (2020)

Jednostka	Liczba osób korzystających ze świadczeń socjalnych z tytułu niepełnosprawności na 100 mieszkańców
Jednostka I	3,3
Jednostka II	1,7
Jednostka III	0,5
Jednostka IV	0,5
Jednostka V	3,3
Jednostka VI	1,3
Jednostka VII	1,0
Jednostka VIII	1,3
Jednostka IX	1,1
Jednostka X	1,2
Jednostka XI	1,8
Jednostka XII	0,6
Jednostka XIII	1,0
Jednostka XIV	1,4
Jednostka XV	0,4
Jednostka XVI	0,3
Jednostka XVII	1,8
Jednostka XVIII	0,9
Jednostka XIX	0,6
Jednostka XX	1,7
Jednostka XXI	1,6
Średnia dla Gminy	**1,5**

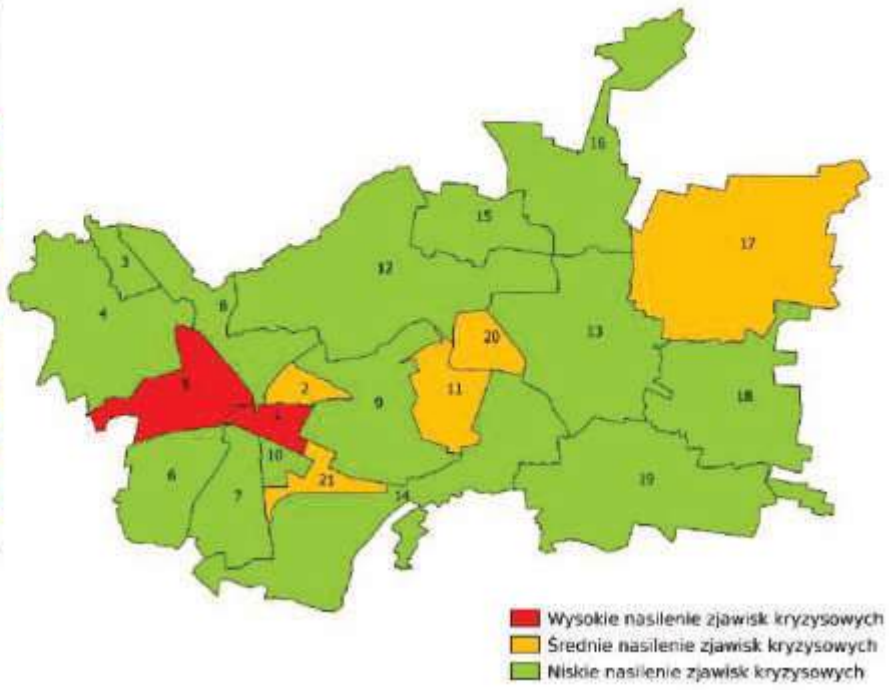

Rycina 20. Wartość wskaźnika liczba osób korzystających ze świadczeń socjalnych z tytułu niepełnosprawności na 100 mieszkańców w Gminie Zawiercie w układzie jednostek analitycznych w 2020 r.

Objaśnienia: kolorem czerwonym zaznaczono jednostki, w których stwierdzono wysokie nasilenie zjawisk kryzysowych, kolorem pomarańczowym jednostki, w których stwierdzono średnie nasilenie zjawisk kryzysowych, kolorem zielonym jednostki, w których stwierdzono niskie nasilenie zjawisk kryzysowych
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MOPS Zawiercie (stan na dzień 31.12.2020 r.)

Jednostkami, w których zdiagnozowano najwyższą wartość wskaźnika, wskazującą na stan kryzysowy pod względem analizowanego wskaźnika są: jednostka I – Stare Miasto oraz jednostka V - ul. 11 Listopada z otoczeniem.

Wartości przewyższające bądź równe wartości średniej dla Gminy zidentyfikowano również w jednostkach: jednostka II - os. Piłsudskiego, jednostka XI - sołectwo Łośnice z otoczeniem, jednostka XVII - os. Żerkowice, jednostka XX - os. wielorodzinne w Kromołowie z otoczeniem oraz jednostka XXI – os. Centrum II

Z kolei pozostałe 14 jednostek cechuje się niższą wartością wskaźnika niż średnia dla Gminy, tym samym nie stwierdzono w nich stanu kryzysowego.

W8 – liczba osób korzystająca ze świadczeń z tytułu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego na 100 mieszkańców

Przestrzenne rozmieszczenie wartości wskaźnika – liczba osób korzystająca ze świadczeń z tytułu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego na 100 mieszkańców w 2020 r. dla poszczególnych jednostek analitycznych Gminy Zawiercie zaprezentowano poniżej.

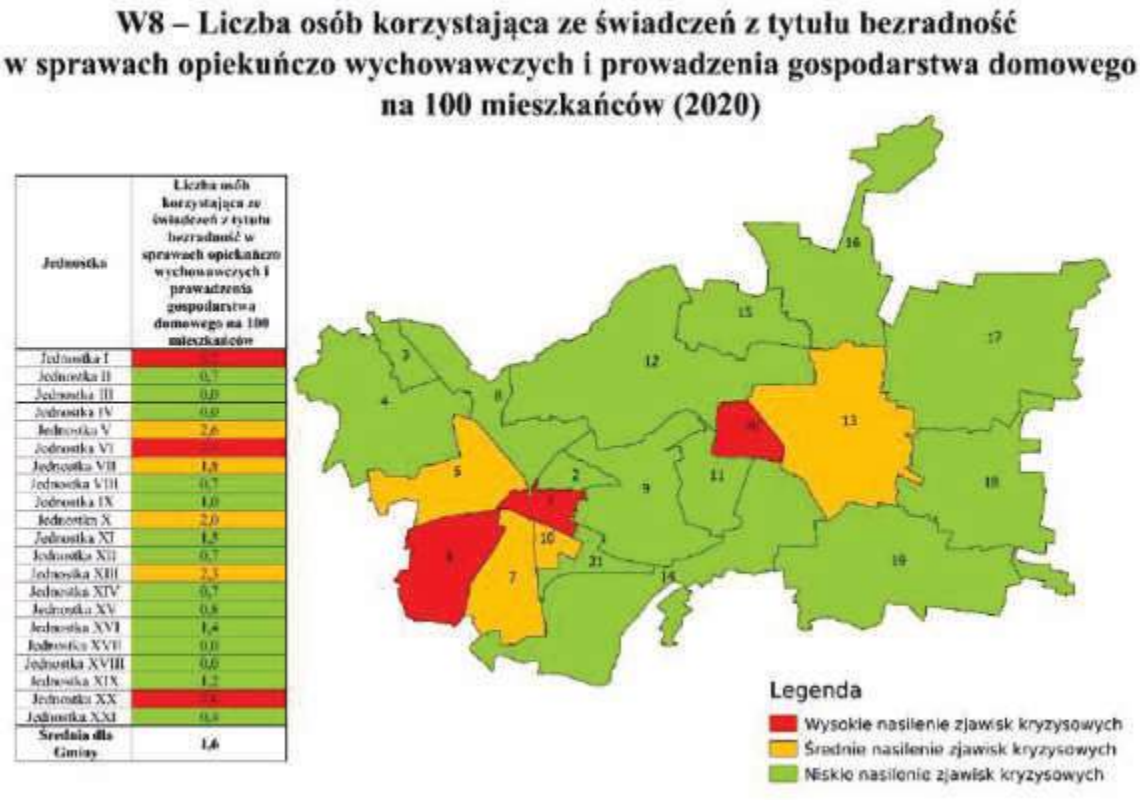

Rycina 21. Wartość wskaźnika liczba osób korzystająca ze świadczeń z tytułu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego na 100 mieszkańców w Gminie Zawiercie w układzie jednostek analitycznych w 2020 r.

Objaśnienia: kolorem czerwonym zaznaczono jednostki, w których stwierdzono wysokie nasilenie zjawisk kryzysowych, kolorem pomarańczowym jednostki, w których stwierdzono średnie nasilenie zjawisk kryzysowych, kolorem zielonym jednostki, w których stwierdzono niskie nasilenie zjawisk kryzysowych
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MOPS Zawiercie (stan na dzień 31.12.2020 r.)

Jednostkami, w których zdiagnozowano najwyższą wartość wskaźnika, wskazującą na stan kryzysowy pod względem analizowanego wskaźnika są: jednostka I – Stare Miasto, jednostka VI - os. Miodowa z otoczeniem oraz jednostka XX - os. wielorodzinne w Kromołowie z otoczeniem.

Wartości przewyższające bądź równe wartości średniej dla Gminy zidentyfikowano również w jednostkach: jednostka V - ul. 11 Listopada z otoczeniem, jednostka VII - os. Dąbrowica

z otoczeniem, jednostka X – os. Centrum oraz jednostka XIII - os. Kromołów centrum z otoczeniem

Z kolei pozostałe 14 jednostek cechuje się niższą wartością wskaźnika niż średnia dla Gminy, tym samym nie stwierdzono w nich stanu kryzysowego.

W9 – liczba osób korzystająca ze świadczeń z tytułu potrzeba ochrony macierzyństwa na 100 mieszkańców

Przestrzenne rozmieszczenie wartości wskaźnika – liczba osób korzystająca ze świadczeń z tytułu potrzeba ochrony macierzyństwa na 100 mieszkańców w 2020 r. dla poszczególnych jednostek analitycznych Gminy Zawiercie zaprezentowano poniżej.

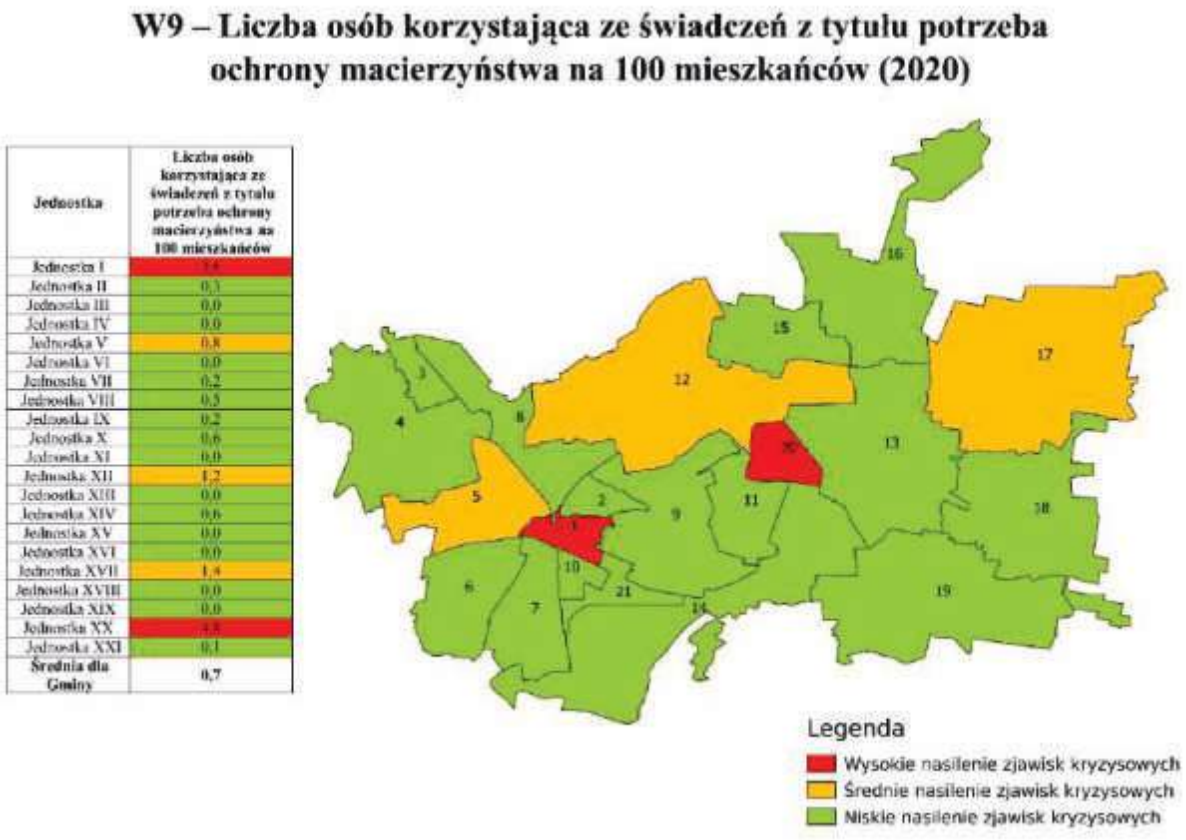

Rycina 22. Wartość wskaźnika liczba osób korzystająca ze świadczeń z tytułu potrzeba ochrony macierzyństwa na 100 mieszkańców w Gminie Zawiercie w układzie jednostek analitycznych w 2020 r.

Objaśnienia: kolorem czerwonym zaznaczono jednostki, w których stwierdzono wysokie nasilenie zjawisk kryzysowych, kolorem pomarańczowym jednostki, w których stwierdzono średnie nasilenie zjawisk kryzysowych, kolorem zielonym jednostki, w których stwierdzono niskie nasilenie zjawisk kryzysowych
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MOPS Zawiercie (stan na dzień 31.12.2020 r.)

Jednostkami, w których zdiagnozowano najwyższą wartość wskaźnika, wskazującą na stan kryzysowy pod względem analizowanego wskaźnika są: jednostka I – Stare Miasto oraz jednostka XX - os. wielorodzinne w Kromołowie z otoczeniem.

Wartości przewyższające bądź równe wartości średniej dla Gminy zidentyfikowano również w: jednostce V - ul. 11 Listopada z otoczeniem, jednostce XII - os. Blanowice z otoczeniem oraz jednostce XVII - os. Żerkowice.

Z kolei pozostałe 16 jednostek cechuje się niższą wartością wskaźnika niż średnia dla Gminy, tym samym nie stwierdzono w nich stanu kryzysowego.

W10 – liczba osób korzystających ze świadczeń socjalnych ze względu na alkoholizm i narkomanię na 100 mieszkańców

Przestrzenne rozmieszczenie wartości wskaźnika – liczba osób korzystających ze świadczeń socjalnych ze względu na alkoholizm i narkomanię na 100 mieszkańców w 2020 r. dla poszczególnych jednostek analitycznych Gminy Zawiercie zaprezentowano poniżej.

W10 – Liczba osób korzystających ze świadczeń socjalnych ze względu na alkoholizm i narkomanię na 100 mieszkańców (2020)

Jednostka	Liczba osób korzystających ze świadczeń socjalnych ze względu na alkoholizm i narkomanię na 100 mieszkańców
Jednostka I	1,9
Jednostka II	0,5
Jednostka III	0,0
Jednostka IV	0,6
Jednostka V	0,8
Jednostka VI	0,2
Jednostka VII	0,1
Jednostka VIII	0,6
Jednostka IX	0,4
Jednostka X	0,4
Jednostka XI	0,0
Jednostka XII	0,3
Jednostka XIII	0,8
Jednostka XIV	0,2
Jednostka XV	0,4
Jednostka XVI	0,0
Jednostka XVII	4,1
Jednostka XVIII	0,0
Jednostka XIX	0,0
Jednostka XX	1,5
Jednostka XXI	0,6
Średnia dla Gminy	0,7

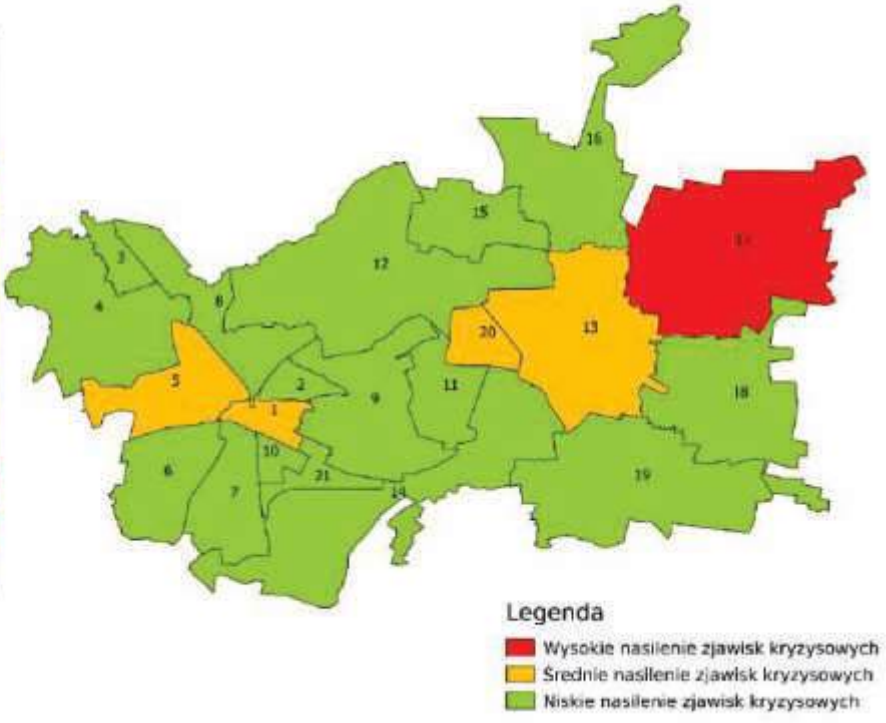

Rycina 23. Wartość wskaźnika liczba osób korzystających ze świadczeń socjalnych ze względu na alkoholizm i narkomanię na 100 mieszkańców w Gminie Zawiercie w układzie jednostek analitycznych w 2020 r.

Objaśnienia: kolorem czerwonym zaznaczono jednostki, w których stwierdzono wysokie nasilenie zjawisk kryzysowych, kolorem pomarańczowym jednostki, w których stwierdzono średnie nasilenie zjawisk kryzysowych, kolorem zielonym jednostki, w których stwierdzono niskie nasilenie zjawisk kryzysowych
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MOPS Zawiercie (stan na dzień 31.12.2020 r.)

Jednostką, w której zdiagnozowano najwyższą wartość wskaźnika, wskazującą na stan kryzysowy pod względem analizowanego wskaźnika jest jednostka XVII - os. Żerkowice.

Wartości przewyższające bądź równe wartości średniej dla Gminy zidentyfikowano również w: jednostce I – Stare Miasto, jednostce V - ul. 11 Listopada z otoczeniem, jednostce XIII - os. Kromołów centrum z otoczeniem oraz jednostce XX - os. wielorodzinne w Kromołowie z otoczeniem.

Z kolei pozostałe 16 jednostek cechuje się niższą wartością wskaźnika niż średnia dla Gminy, tym samym nie stwierdzono w nich stanu kryzysowego.

Ponadto dodatkowymi wskaźnikami obrazującymi poziom ubóstwa i pomocy społecznej, udzielanej mieszkańcom Gminy były następujące 2 wskaźniki:

3. liczba przyznanych dodatków mieszkaniowych na 100 mieszkańców (W11),
4. liczba uczniów szkół podstawowych korzystających z dożywiania na 100 mieszkańców (W12).

W myśl obowiązujących przepisów (ustawy o pomocy społecznej), dodatek mieszkaniowy może zostać przyznany osobom, które nie są w stanie samodzielnie finansować opłat czynszowych. Z kolei pomoc w formie dożywiania dzieci w szkole przysługuje rodzinom, w których dochód netto nie przekracza kryterium dochodowego, określonego na podstawie ustawy o pomocy społecznej.

W11 – liczba przyznanych dodatków mieszkaniowych na 100 mieszkańców

Przestrzenne rozmieszczenie wartości wskaźnika – liczba przyznanych dodatków mieszkaniowych na 100 mieszkańców w 2020 r. dla poszczególnych jednostek analitycznych Gminy Zawiercie zaprezentowano poniżej.

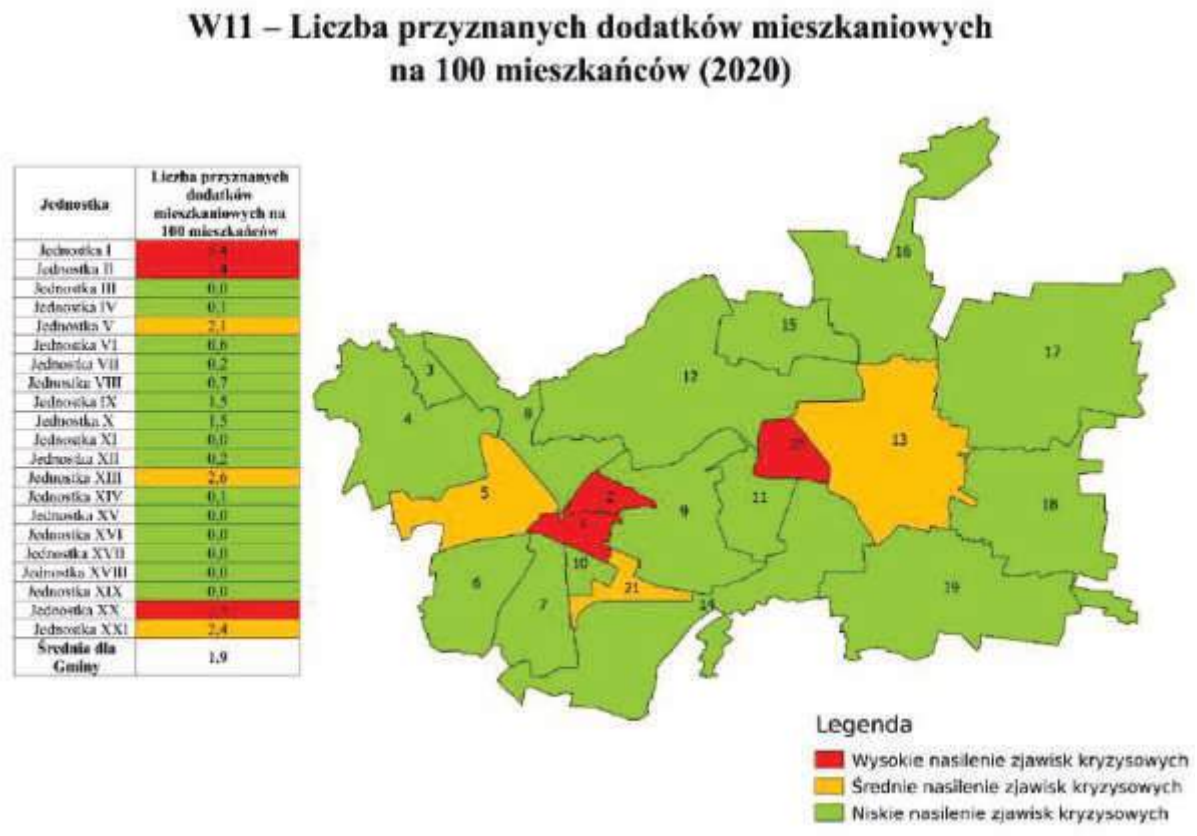

Rycina 24. Wartość wskaźnika liczba przyznanych dodatków mieszkaniowych na 100 mieszkańców w Gminie Zawiercie w układzie jednostek analitycznych w 2020 r.

Objaśnienia: kolorem czerwonym zaznaczono jednostki, w których stwierdzono wysokie nasilenie zjawisk kryzysowych, kolorem pomarańczowym jednostki, w których stwierdzono średnie nasilenie zjawisk kryzysowych, kolorem zielonym jednostki, w których stwierdzono niskie nasilenie zjawisk kryzysowych
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MOPS Zawiercie (stan na dzień 31.12.2020 r.)

Jednostkami, w których zdiagnozowano najwyższą wartość wskaźnika, wskazującą na stan kryzysowy pod względem analizowanego wskaźnika są: jednostka I – Stare Miasto, jednostka II - os. Piłsudskiego oraz jednostka XX - os. wielorodzinne w Kromołowie z otoczeniem.

Wartości przewyższające bądź równe wartości średniej dla Gminy zidentyfikowano również w: jednostce V - ul. 11 Listopada z otoczeniem, jednostce XIII – os. Kromołów centrum z otoczeniem oraz jednostce XXI – os. Centrum II.

Z kolei pozostałe 15 jednostek cechuje się niższą wartością wskaźnika niż średnia dla Gminy, tym samym nie stwierdzono w nich stanu kryzysowego.

W12 – liczba uczniów szkół podstawowych korzystających z dożywiania na 100 mieszkańców

Przestrzenne rozmieszczenie wartości wskaźnika – liczba uczniów szkół podstawowych korzystających z dożywiania na 100 mieszkańców w 2020 r. dla poszczególnych jednostek analitycznych Gminy Zawiercie zaprezentowano poniżej.

W12 – Liczba uczniów szkół podstawowych korzystających z dożywiania na 100 mieszkańców (2020)

Jednostka	Liczba uczniów szkół podstawowych korzystających z dożywiania na 100 mieszkańców
Jednostka I	2,3
Jednostka II	0,0
Jednostka III	0,5
Jednostka IV	0,0
Jednostka V	1,1
Jednostka VI	0,7
Jednostka VII	0,3
Jednostka VIII	0,6
Jednostka IX	0,2
Jednostka X	0,7
Jednostka XI	0,0
Jednostka XII	0,2
Jednostka XIII	0,5
Jednostka XIV	0,5
Jednostka XV	0,0
Jednostka XVI	0,0
Jednostka XVII	0,5
Jednostka XVIII	0,7
Jednostka XIX	0,2
Jednostka XX	2,1
Jednostka XXI	0,7
Średnia dla Gminy	0,7

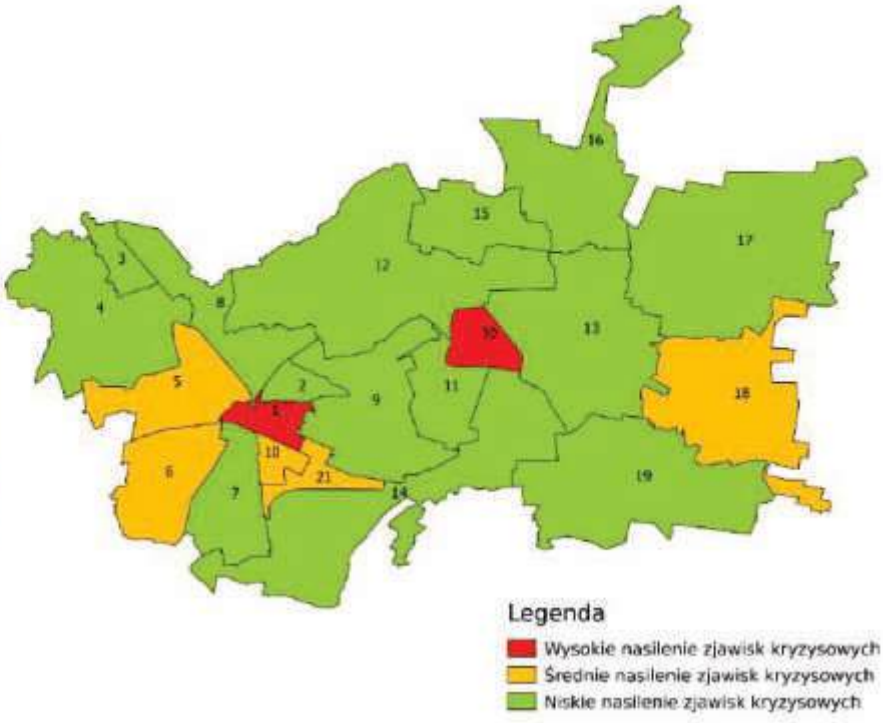

Rycina 25. Wartość wskaźnika liczba uczniów szkół podstawowych korzystających z dożywiania na 100 mieszkańców w Gminie Zawiercie w układzie jednostek analitycznych w 2020 r.

Objaśnienia: kolorem czerwonym zaznaczono jednostki, w których stwierdzono wysokie nasilenie zjawisk kryzysowych, kolorem pomarańczowym jednostki, w których stwierdzono średnie nasilenie zjawisk kryzysowych, kolorem zielonym jednostki, w których stwierdzono niskie nasilenie zjawisk kryzysowych
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MOPS Zawiercie (stan na dzień 31.12.2020 r.)

Jednostkami, w których zdiagnozowano najwyższą wartość wskaźnika, wskazującą na stan kryzysowy pod względem analizowanego wskaźnika są: jednostka I – Stare Miasto oraz jednostka XX - os. wielorodzinne w Kromołowie z otoczeniem.

Wartości przewyższające bądź równe wartości średniej dla Gminy zidentyfikowano również w: jednostce V - ul. 11 Listopada z otoczeniem, jednostce VI - os. Miodowa z otoczeniem, jednostce X - os. Centrum, jednostce XVIII - sołectwo Karlin oraz jednostce XXI – os. Centrum II.

Z kolei pozostałe 14 jednostek cechuje się niższą wartością wskaźnika niż średnia dla Gminy, tym samym nie stwierdzono w nich stanu kryzysowego.

Zjawisko patologii społecznych, związanych z niskim poczuciem własnego bezpieczeństwa, jak i poziomem bezpieczeństwa publicznego scharakteryzowane zostało na podstawie 3 wskaźników:

4. liczba założonych „Niebieskich Kart” na 100 mieszkańców (W13),
5. liczba czynów karalnych osób nieletnich na 100 mieszkańców (W14),
6. liczba przestępstw o charakterze kryminalnym na 100 mieszkańców (W15).

Jednym z ważniejszych wskaźników, wskazujących na występowanie patologii społecznych jest wskaźnik W13, przedstawiający liczbę wszczętych procedur „Niebieskiej Karty" w przeliczeniu na 100 mieszkańców jednostki. Procedura „Niebieskiej Karty" może zostać rozpoczęta przez przedstawicieli uprawnionych podmiotów (np. jednostek pomocy społecznej, policji, oświaty czy ochrony zdrowia) w przypadku posiadania uzasadnionych przypuszczeń, że w rodzinie dochodzi do przemocy domowej. Procedura Niebieskiej Karty jest prowadzona niezależnie od innych postępowań, między innymi: karnego, rodzinnego czy cywilnego.

Pozostałe dwa wskaźniki (W14-W15) przedstawiają zjawisko przestępczości, którego miejsce występowania nie zawsze jest tożsame z miejscem zamieszkania sprawcy. Duża liczba popełnianych przestępstw negatywnie wpływa na poczucie bezpieczeństwa mieszkańców oraz osób odwiedzających dane obszary, a także atrakcyjność inwestycyjną okolicznych nieruchomości.

W13 – liczba założonych „Niebieskich Kart" na 100 mieszkańców

Przestrzenne rozmieszczenie wartości wskaźnika – liczba założonych „Niebieskich Kart" na 100 mieszkańców w 2020 r. dla poszczególnych jednostek analitycznych Gminy Zawiercie zaprezentowano poniżej.

W13 – Liczba założonych „Niebieskich Kart" na 100 mieszkańców (2020)

Jednostka	Liczba założonych „Niebieskich Kart" na 100 mieszkańców
Jednostka I	0,4
Jednostka II	0,5
Jednostka III	0,0
Jednostka IV	0,0
Jednostka V	0,4
Jednostka VI	0,4
Jednostka VII	0,2
Jednostka VIII	0,2
Jednostka IX	0,2
Jednostka X	0,3
Jednostka XI	0,6
Jednostka XII	0,2
Jednostka XIII	0,0
Jednostka XIV	0,2
Jednostka XV	0,8
Jednostka XVI	0,0
Jednostka XVII	0,7
Jednostka XVIII	0,0
Jednostka XIX	0,0
Jednostka XX	0,6
Jednostka XXI	0,3
Średnia dla Gminy	**0,3**

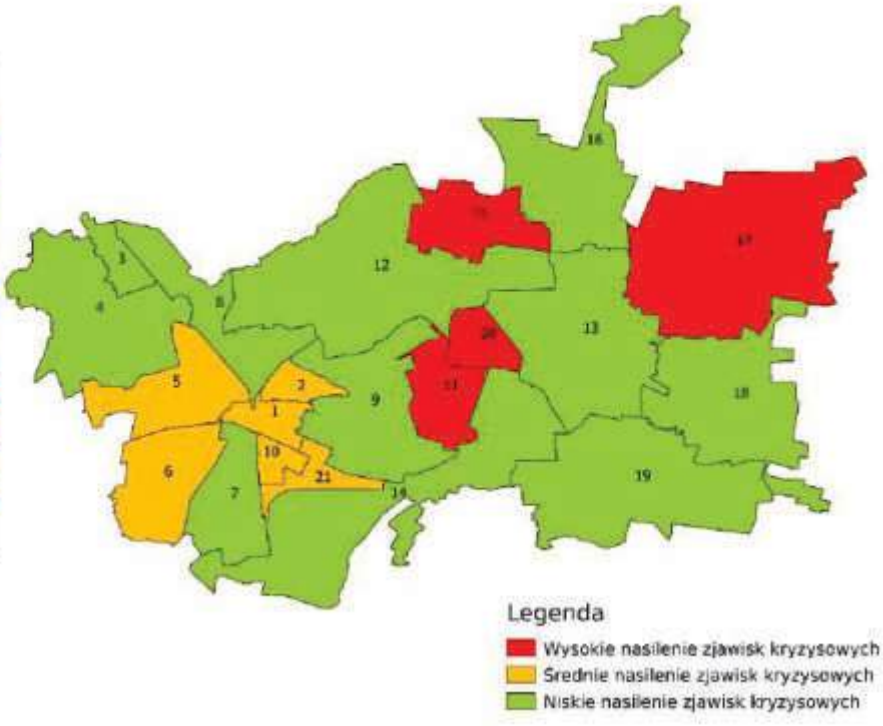

Rycina 26. Wartość wskaźnika liczba założonych „Niebieskich Kart" na 100 mieszkańców w Gminie Zawiercie w układzie jednostek analitycznych w 2020 r.

Objaśnienia: kolorem czerwonym zaznaczono jednostki, w których stwierdzono wysokie nasilenie zjawisk kryzysowych, kolorem pomarańczowym jednostki, w których stwierdzono średnie nasilenie zjawisk kryzysowych, kolorem zielonym jednostki, w których stwierdzono niskie nasilenie zjawisk kryzysowych
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MOPS Zawiercie (stan na dzień 31.12.2020 r.)

Jednostkami, w których zdiagnozowano najwyższą wartość wskaźnika, wskazującą na stan kryzysowy pod względem analizowanego wskaźnika są: jednostka XI - sołectwo Łośnice z otoczeniem, jednostka XV – sołectwo Pomrożyce, jednostka XVII - os. Żerkowice oraz jednostka XX - os. wielorodzinne w Kromołowie z otoczeniem.

Wartości przewyższające bądź równe wartości średniej dla Gminy zidentyfikowano również w: jednostce I – Stare Miasto, jednostce II – os. Piłsudskiego, jednostce V - ul. 11 Listopada z otoczeniem, jednostce VI - os. Miodowa z otoczeniem, jednostce X - os. Centrum oraz jednostce XXI – os. Centrum II.

Z kolei jednostki cechujące się niższą wartością wskaźnika niż średnia dla Gminy, w których tym samym nie stwierdzono stanu kryzysowego to: jednostka III – os. Kosowska Niwa, jednostka IV – os. Marciszów, jednostka VII - os. Dąbrowica z otoczeniem, jednostka VIII - os. Stawki i os. Borowe Pole, jednostka IX - os. Argentyna, os. Zuzanka i os. Warty, jednostka XII - os. Blanowice z otoczeniem, jednostka XIII - os. Kromołów centrum z otoczeniem, jednostka XIV - os. Wydra Zielona oraz os. Pszczelne Łąki, jednostka XVI - sołectwo Skarżyce, jednostka XVIII – sołectwo Karlin oraz jednostka XIX – os. Bzów.

W14 – liczba czynów karalnych popełnionych przez osoby nieletnie na 100 mieszkańców

Przestrzenne rozmieszczenie wartości wskaźnika – liczba czynów karalnych popełnionych przez osoby nieletnie na 100 mieszkańców w 2020 r. dla poszczególnych jednostek analitycznych Gminy Zawiercie zaprezentowano poniżej.

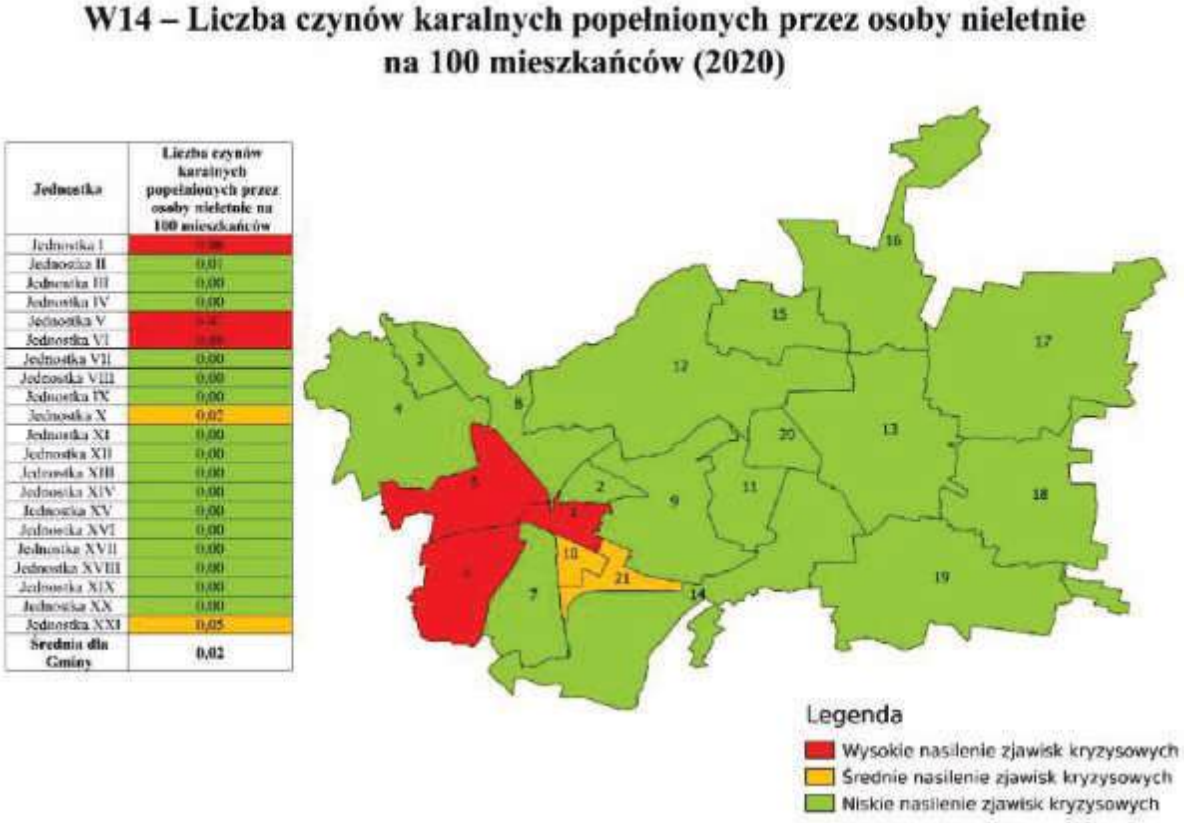

Jednostka	Liczba czynów karalnych popełnionych przez osoby nieletnie na 100 mieszkańców
Jednostka I	0,08
Jednostka II	0,01
Jednostka III	0,00
Jednostka IV	0,00
Jednostka V	0,14
Jednostka VI	0,08
Jednostka VII	0,00
Jednostka VIII	0,00
Jednostka IX	0,00
Jednostka X	0,02
Jednostka XI	0,00
Jednostka XII	0,00
Jednostka XIII	0,00
Jednostka XIV	0,00
Jednostka XV	0,00
Jednostka XVI	0,00
Jednostka XVII	0,00
Jednostka XVIII	0,00
Jednostka XIX	0,00
Jednostka XX	0,00
Jednostka XXI	0,05
Średnia dla Gminy	**0,02**

Rycina 27. Wartość wskaźnika liczba czynów karalnych popełnionych przez osoby nieletnie na 100 mieszkańców w Gminie Zawiercie w układzie jednostek analitycznych w 2020 r.

Objaśnienia: kolorem czerwonym zaznaczono jednostki, w których stwierdzono wysokie nasilenie zjawisk kryzysowych, kolorem pomarańczowym jednostki, w których stwierdzono średnie nasilenie zjawisk kryzysowych, kolorem zielonym jednostki, w których stwierdzono niskie nasilenie zjawisk kryzysowych
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Komendy Powiatowej Policji w Zawierciu (stan na dzień 31.12.2020 r.)

Jednostkami, w których zdiagnozowano najwyższą wartość wskaźnika, wskazującą na stan kryzysowy pod względem analizowanego wskaźnika są: jednostka I – Stare Miasto, jednostka V - ul. 11 Listopada z otoczeniem oraz jednostka VI - os. Miodowa z otoczeniem.

Wartości przewyższające bądź równe wartości średniej dla Gminy zidentyfikowano również w jednostkach: jednostka X – os. Centrum oraz jednostka XXI – os. Centrum II.

Z kolei pozostałe 16 jednostek cechuje się niższą wartością wskaźnika niż średnia dla Gminy, tym samym nie stwierdzono w nich stanu kryzysowego.

W15 – liczba przestępstw o charakterze kryminalnym na 100 mieszkańców

Przestrzenne rozmieszczenie wartości wskaźnika – liczba przestępstw o charakterze kryminalnym na 100 mieszkańców w 2020 r. dla poszczególnych jednostek analitycznych Gminy Zawiercie zaprezentowano poniżej.

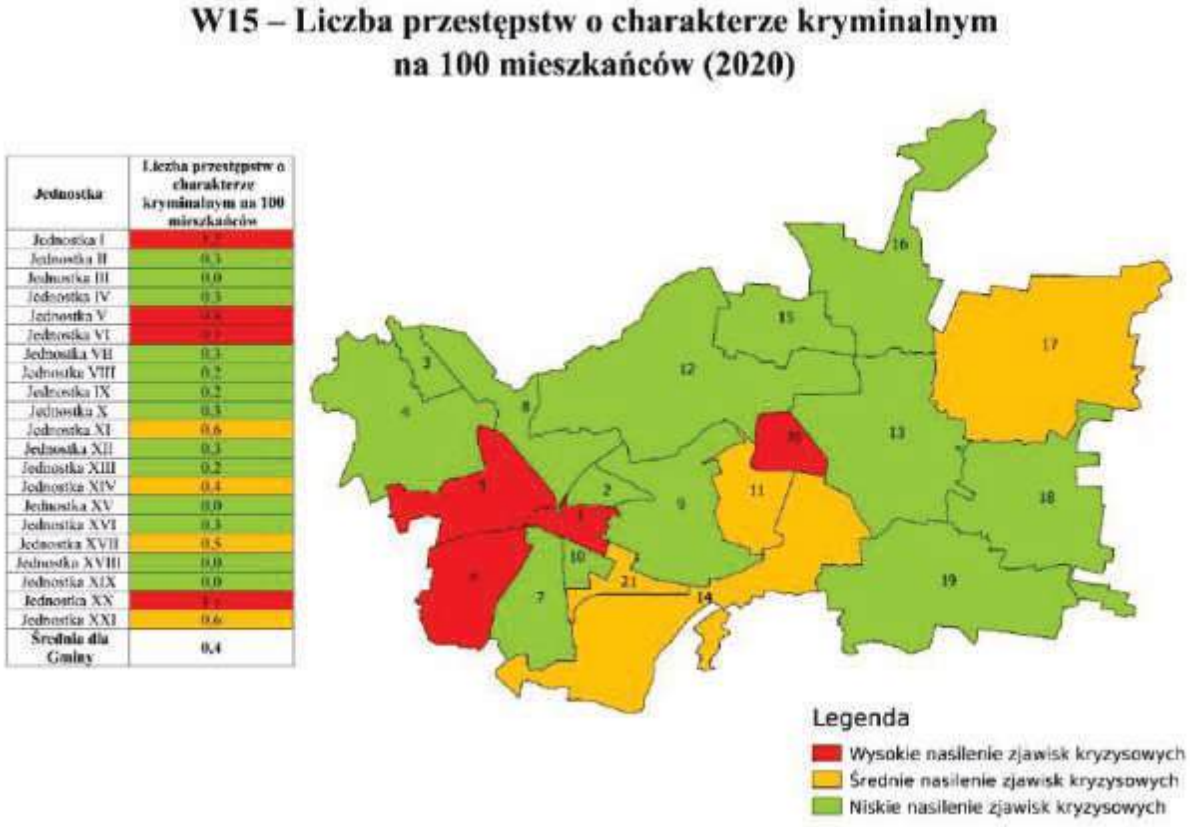

Jednostka	Liczba przestępstw o charakterze kryminalnym na 100 mieszkańców
Jednostka I	1,3
Jednostka II	0,3
Jednostka III	0,0
Jednostka IV	0,3
Jednostka V	1,8
Jednostka VI	1,1
Jednostka VII	0,3
Jednostka VIII	0,2
Jednostka IX	0,2
Jednostka X	0,3
Jednostka XI	0,6
Jednostka XII	0,3
Jednostka XIII	0,2
Jednostka XIV	0,4
Jednostka XV	0,0
Jednostka XVI	0,3
Jednostka XVII	0,5
Jednostka XVIII	0,0
Jednostka XIX	0,0
Jednostka XX	1,1
Jednostka XXI	0,6
Średnia dla Gminy	0,4

Rycina 28. Wartość wskaźnika liczba przestępstw o charakterze kryminalnym na 100 mieszkańców w Gminie Zawiercie w układzie jednostek analitycznych w 2020 r.

Objaśnienia: kolorem czerwonym zaznaczono jednostki, w których stwierdzono wysokie nasilenie zjawisk kryzysowych, kolorem pomarańczowym jednostki, w których stwierdzono średnie nasilenie zjawisk kryzysowych, kolorem zielonym jednostki, w których stwierdzono niskie nasilenie zjawisk kryzysowych
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Komendy Powiatowej Policji w Zawierciu (stan na dzień 31.12.2020 r.)

Jednostkami, w których zdiagnozowano najwyższą wartość wskaźnika, wskazującą na stan kryzysowy pod względem analizowanego wskaźnika są: jednostka I – Stare Miasto, jednostka V - ul. 11 Listopada z otoczeniem, jednostka VI - os. Miodowa z otoczeniem oraz jednostka XX – os. wielorodzinne w Kromołowie z otoczeniem

Wartości przewyższające bądź równe wartości średniej dla Gminy zidentyfikowano również w jednostkach: jednostka XI – sołectwo Łośnice z otoczeniem, jednostka XIV - os. Wydra Zielona, jednostka XVII – osiedle Żerkowice oraz os. Pszczelne Łąki oraz jednostka XXI – os. Centrum II.

Z kolei pozostałe 13 jednostek cechuje się niższą wartością wskaźnika niż średnia dla Gminy, tym samym nie stwierdzono w nich stanu kryzysowego.

Ostatnim kryterium analizowanym w sferze społecznej było zjawisko integracji społecznej, które w dużej mierze jest wynikiem aktywności lokalnych organizacji pozarządowych: stowarzyszeń, fundacji oraz innych inicjatyw obywatelskich. W tym celu przeanalizowano wskaźnik przedstawiający liczbę organizacji pozarządowych na 100 mieszkańców danej jednostki.

W16 – liczba organizacji pozarządowych na 100 mieszkańców

Przestrzenne rozmieszczenie wartości wskaźnika – liczba organizacji pozarządowych na 100 mieszkańców w 2020 r. dla poszczególnych jednostek analitycznych Gminy Zawiercie zaprezentowano poniżej.

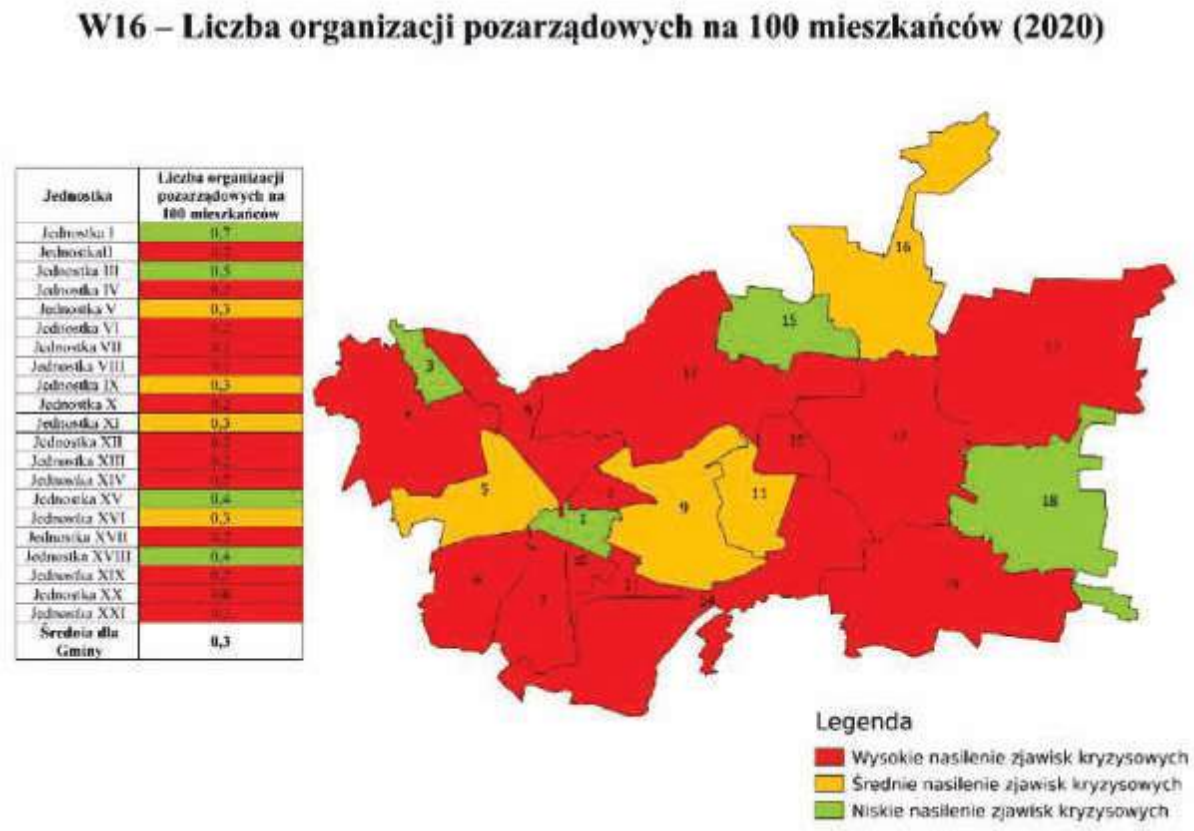

Rycina 29. Wartość wskaźnika liczba organizacji pozarządowych na 100 mieszkańców w Gminie Zawiercie w układzie jednostek analitycznych w 2020 r.

Objaśnienia: kolorem czerwonym zaznaczono jednostki, w których stwierdzono wysokie nasilenie zjawisk kryzysowych, kolorem pomarańczowym jednostki, w których stwierdzono średnie nasilenie zjawisk kryzysowych, kolorem zielonym jednostki, w których stwierdzono niskie nasilenie zjawisk kryzysowych
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Zawierciu (stan na dzień 31.12.2020 r.)

Jednostkami, w których zdiagnozowano najniższą wartość wskaźnika, wskazującą na stan kryzysowy pod względem analizowanego wskaźnika są: jednostka II – os. Piłsudskiego, jednostka IV – os. Marciszów, VI - os. Miodowa z otoczeniem, jednostka VII - os. Dąbrowica

z otoczeniem, jednostka VIII - os. Stawki i os. Borowe Pole, jednostka X - os. Centrum, jednostka XII - os. Blanowice z otoczeniem, jednostka XIII - os. Kromołów centrum z otoczeniem, jednostka XIV - os. Wydra Zielona oraz os. Pszczelne Łąki, jednostka XVII - os. Żerkowice, jednostka XIX – os. Bzów, jednostka XX - os. wielorodzinne w Kromołowie z otoczeniem oraz jednostka XXI – os. Centrum II.

Wartości niższe bądź równe wartości średniej dla Gminy zidentyfikowano w jednostkach: jednostka V - ul. 11 Listopada z otoczeniem, jednostka IX - os. Argentyna, os. Zuzanka i os. Warty oraz jednostka XI - sołectwo Łośnice z otoczeniem oraz jednostka XVI - sołectwo Skarżyce.

Z kolei jednostki cechujące się wyższymi wartościami wskaźnika niż średnia dla Gminy, w których tym samym nie stwierdzono stanu kryzysowego to: jednostka I – Stare Miasto, jednostka III – os. Kosowska Niwa, jednostka XV – sołectwo Pomrożyce oraz jednostka XVIII – sołectwo Karlin.

Koncentracja negatywnych zjawisk kryzysowych w sferze społecznej

W celu wskazania jednostek analitycznych, w których występuje koncentracja negatywnych zjawisk w sferze społecznej analizie poddano 16 wskaźników cząstkowych, które wymiarują problemy społeczne tj.:

bezrobocie:

- W1 – liczba osób bezrobotnych na 100 mieszkańców
- W2 – liczba bezrobotnych kobiet na 100 mieszkańców
- W3 – liczba osób długotrwale bezrobotnych w ogóle osób bezrobotnych
- W4 – liczba osób bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym i podstawowym na 100 mieszkańców

ubóstwo i pomoc społeczna:

- W5 – liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej na 100 mieszkańców W6 – liczba osób korzystających ze świadczeń socjalnych z tytułu ubóstwa na 100 mieszkańców
- W7 – liczba osób korzystających ze świadczeń socjalnych z tytułu niepełnosprawności na 100 mieszkańców
- W8 – liczba osób korzystająca ze świadczeń z tytułu bezradności w sprawach opiekuńczo wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego na 100 mieszkańców
- W9 – liczba osób korzystająca ze świadczeń z tytułu potrzeby ochrony macierzyństwa na 100 mieszkańców
- W10 - liczba osób korzystających ze świadczeń socjalnych ze względu na alkoholizm i narkomanię
- W11 - liczba przyznanych dodatków mieszkaniowych na 100 mieszkańców
- W12 - liczba uczniów szkół podstawowych korzystających z dożywiania na 100 mieszkańców

patologie społeczne:

- W13 - liczba założonych „Niebieskich Kart” na 100 mieszkańców
- W14 – liczba czynów karalnych popełnionych przez osoby nieletnie na 100 mieszkańców
- W15 - liczba przestępstw o charakterze kryminalnym na 100 mieszkańców

integracja społeczna:

- W16 - liczba organizacji pozarządowych na 100 mieszkańców

W poniższej tabeli zaprezentowano syntetyczne zestawienie analizowanych negatywnych zjawisk w sferze społecznej w jednostkach analitycznych w Gminie Zawiercie wraz z towarzyszącymi im wartościami.

Tabela 6. Zestawienie wartości wskaźników negatywnych zjawisk społecznych według jednostek analitycznych w Gminie Zawiercie

Jednostka	Bezrobocie				Ubóstwo i pomoc społeczna								Patologie społeczne			Integracja społeczna
	W1	W2	W3	W4	W5	W6	W7	W8	W9	W10	W11	W12	W13	W14	W15	W16
Jednostka I	4,6	2,7	52,3	1,3	16,3	15,3	3,1	6,2	3,8	1,9	5,4	2,5	0,4	0,08	1,2	0,7
Jednostka II	2,8	1,3	42,9	0,4	4,5	4,2	1,7	0,7	0,3	0,5	3,4	0,6	0,3	0,01	0,3	0,2
Jednostka III	1,9	1,3	45,5	0,0	1,9	0,7	0,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,5	0,0	0,00	0,0	0,5
Jednostka IV	2,9	2,1	50,0	0,2	1,4	1,0	0,5	0,0	0,0	0,6	0,1	0,0	0,0	0,00	0,3	0,2
Jednostka V	3,4	1,7	29,4	0,5	6,8	5,5	2,5	2,6	0,8	0,8	2,1	1,1	0,4	0,07	0,8	0,3
Jednostka VI	1,9	1,1	39,1	0,3	5,5	3,0	1,3	4,4	0,0	0,2	0,6	0,7	0,4	0,08	0,7	0,2
Jednostka VII	1,3	0,7	21,1	0,1	2,5	2,1	1,0	1,8	0,2	0,1	0,2	0,3	0,2	0,00	0,3	0,1
Jednostka VIII	2,5	1,5	36,9	0,3	3,4	1,9	1,3	0,7	0,5	0,6	0,7	0,6	0,2	0,00	0,2	0,1
Jednostka IX	2,8	1,7	41,6	0,4	3,1	1,0	1,1	1,0	0,2	0,4	1,5	0,2	0,2	0,00	0,2	0,3
Jednostka X	2,0	1,1	47,2	0,3	4,4	2,5	1,2	2,0	0,6	0,4	1,5	0,7	0,3	0,02	0,3	0,2
Jednostka XI	1,2	0,6	75,0	0,6	2,1	0,9	1,8	1,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,6	0,00	0,6	0,3
Jednostka XII	2,3	1,5	51,4	0,5	2,1	0,9	0,6	0,7	1,2	0,3	0,2	0,2	0,2	0,00	0,3	0,2
Jednostka XIII	2,5	1,5	66,7	0,3	3,8	1,3	1,0	2,3	0,0	0,8	2,6	0,5	0,0	0,00	0,2	0,2
Jednostka XIV	2,6	1,5	47,9	0,4	4,9	1,1	1,4	0,7	0,6	0,2	0,1	0,5	0,2	0,00	0,4	0,2
Jednostka XV	4,2	2,7	63,6	0,0	3,1	1,5	0,4	0,8	0,0	0,4	0,0	0,0	0,8	0,00	0,0	0,4
Jednostka XVI	1,6	1,6	16,7	0,0	2,7	1,1	0,3	1,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,00	0,3	0,3
Jednostka XVII	2,0	0,9	55,6	0,2	15,6	11,3	1,8	0,0	1,4	11,1	0,0	0,5	0,7	0,00	0,5	0,2
Jednostka XVIII	3,1	2,0	35,7	0,0	3,1	1,8	0,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,7	0,0	0,00	0,0	0,4
Jednostka XIX	2,0	0,9	29,4	0,0	2,7	0,8	0,6	1,2	0,0	0,0	0,0	0,2	0,0	0,00	0,0	0,2
Jednostka XX	3,7	2,2	48,1	0,7	10,2	2,1	1,7	4,6	4,8	1,5	3,3	2,1	0,6	0,00	1,1	0,0
Jednostka XXI	2,3	1,3	45,1	0,3	4,5	1,6	1,6	0,4	0,1	0,6	2,4	0,7	0,3	0,05	0,6	0,2
Średnia dla Gminy	**2,7**	**1,5**	**44,3**	**0,4**	**5,1**	**2,4**	**1,5**	**1,6**	**0,7**	**0,7**	**1,9**	**0,7**	**0,3**	**0,02**	**0,4**	**0,3**

Objaśnienia: kolorem czerwonym zaznaczono jednostki, w których stwierdzono wysokie nasilenie zjawisk kryzysowych, kolorem pomarańczowym jednostki, w których stwierdzono średnie nasilenie zjawisk kryzysowych, kolorem zielonym jednostki, w których stwierdzono niskie nasilenie zjawisk kryzysowych

Źródło: opracowanie własne

Następnie zliczono wszystkie wskaźniki dla danej jednostki analitycznej, których wartość jest mniej korzystna lub równa średniej wartości dla całej Gminy, zgodnie następującą skalą:

- 12-16 wskaźników – ocena 2, świadczącą o bardzo wysokim nasileniu zjawisk kryzysowych (kolor czerwony),
- 7-11 wskaźników – ocena 1, świadcząca o wysokim nasileniu zjawisk kryzysowych (kolor pomarańczowy),
- 1-6 wskaźników – ocena 0, świadcząca o niskim nasileniu zjawisk kryzysowych (kolor zielony).

W poniższej tabeli dokonano podsumowania w celu określenia koncentracji negatywnych zjawisk w sferze społecznej.

Tabela 7. Diagnoza stanu kryzysowego w sferze społecznej

Jednostka	Liczba wskaźników dla danej jednostki analitycznej, których wartość jest mniej korzystna lub równa średniej dla całej Gminy	Koncentracja negatywnych zjawisk
Jednostka I	15	2
Jednostka II	7	1
Jednostka III	1	0
Jednostka IV	4	0
Jednostka V	15	2
Jednostka VI	8	1
Jednostka VII	2	0
Jednostka VIII	2	0
Jednostka IX	4	0
Jednostka X	7	1
Jednostka XI	6	0
Jednostka XII	5	0
Jednostka XIII	6	0
Jednostka XIV	5	0
Jednostka XV	4	0
Jednostka XVI	2	0
Jednostka XVII	9	1
Jednostka XVIII	3	0
Jednostka XIX	1	0
Jednostka XX	14	2
Jednostka XXI	8	1

Objaśnienia: kolorem czerwonym zaznaczono jednostki, w których stwierdzono bardzo wysokie nasilenie zjawisk kryzysowych, kolorem pomarańczowym jednostki, w których stwierdzono wysokie nasilenie zjawisk kryzysowych, kolorem zielonym jednostki, w których stwierdzono niskie nasilenie zjawisk kryzysowych
Źródło: opracowanie własne

Bardzo wysokie nasilenie negatywnych zjawisk kryzysowych na postawie przeprowadzonej delimitacji stwierdzono w jednostkach: jednostka I – Stare Miasto, jednostka V - ul. 11 Listopada z otoczeniem oraz jednostka XX - os. wielorodzinne w Kromołowie z otoczeniem.

Wysokie nasilenie negatywnych zjawisk kryzysowych stwierdzono w jednostkach: jednostka II, jednostka VI - os. Miodowa z otoczeniem, jednostka X – os. Centrum, jednostka XVII - os. Żerkowice oraz jednostka XXI – os. Centrum II.

Z kolei niskie nasilenie negatywnych zjawisk kryzysowych w pozostałych 13 jednostkach analitycznych.

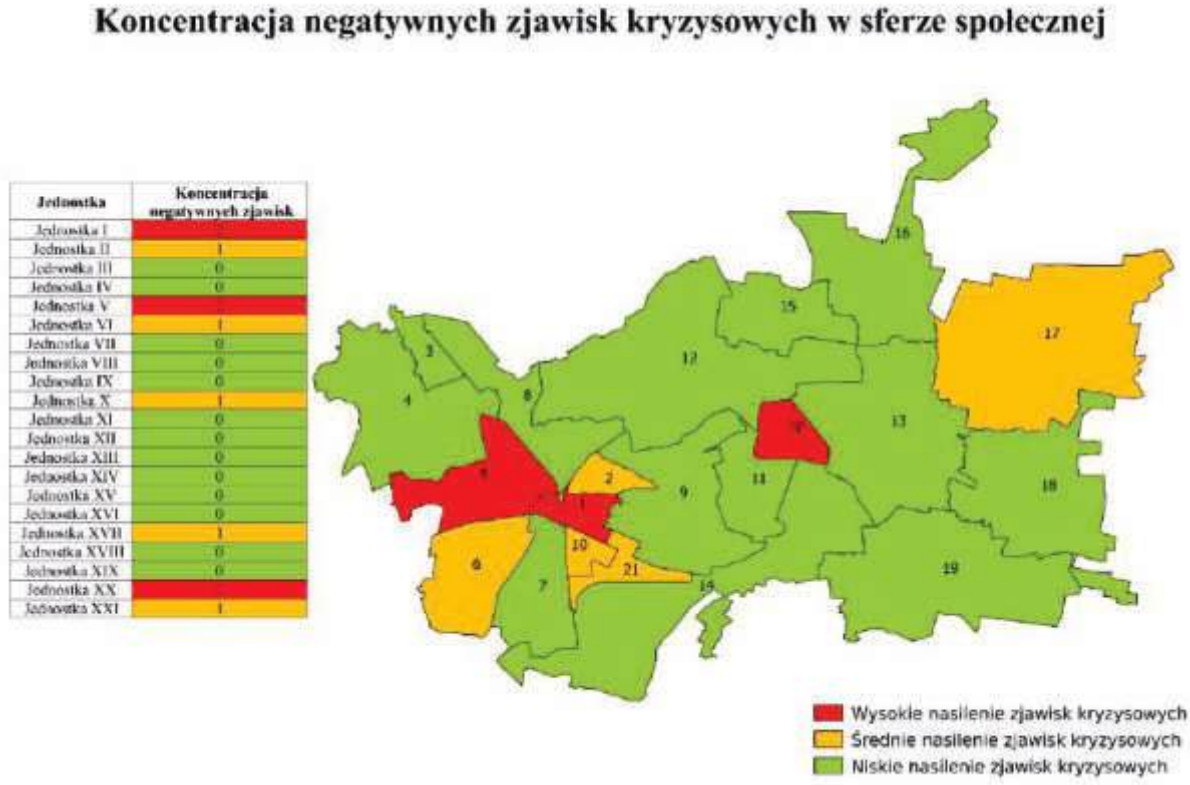

Rycina 30. Koncentracja negatywnych zjawisk w sferze społecznej w Gminie Zawiercie w układzie jednostek analitycznych w 2020 r.

Objaśnienia: kolorem czerwonym zaznaczono jednostki, w których stwierdzono wysokie nasilenie zjawisk kryzysowych, kolorem pomarańczowym jednostki, w których stwierdzono wysokie nasilenie zjawisk kryzysowych, kolorem zielonym jednostki, w których stwierdzono niskie nasilenie zjawisk kryzysowych
Źródło: opracowanie własne

4.2. Sfera gospodarcza

Istota sfery gospodarczej w procesie rewitalizacji wynika między innymi z faktu, iż jej odpowiedni rozwój wpływa na warunki życia lokalnych społeczności, a tym samym możliwości podejmowania działań, służących zwalczaniu potencjalnych stanów kryzysowych oraz generowaniu czynników prorozwojowych. Tym samym stan kryzysowy danej jednostki, może wynikać z niskiego poziomu przedsiębiorczości. Dobrze rozwinięta sfera działalności gospodarczej zależy głównie od potencjału kapitału ludzkiego, w zakresie działalności indywidualnej, jak również jest wypadkową, takich zmiennych jak: lokalizacja czy wsparcie władz Gminy, w sferze rozwoju przedsiębiorczości lokalnej.

Miarę poziomu przedsiębiorczości mieszkańców Gminy Zawiercie może stanowić wskaźnik liczby wyrejestrowanych podmiotów gospodarki. W Gminie obserwuje się trend spadkowy tego procesu, a średnie tempo zmian wynosi 16,3% w ujęciu rokrocznym.

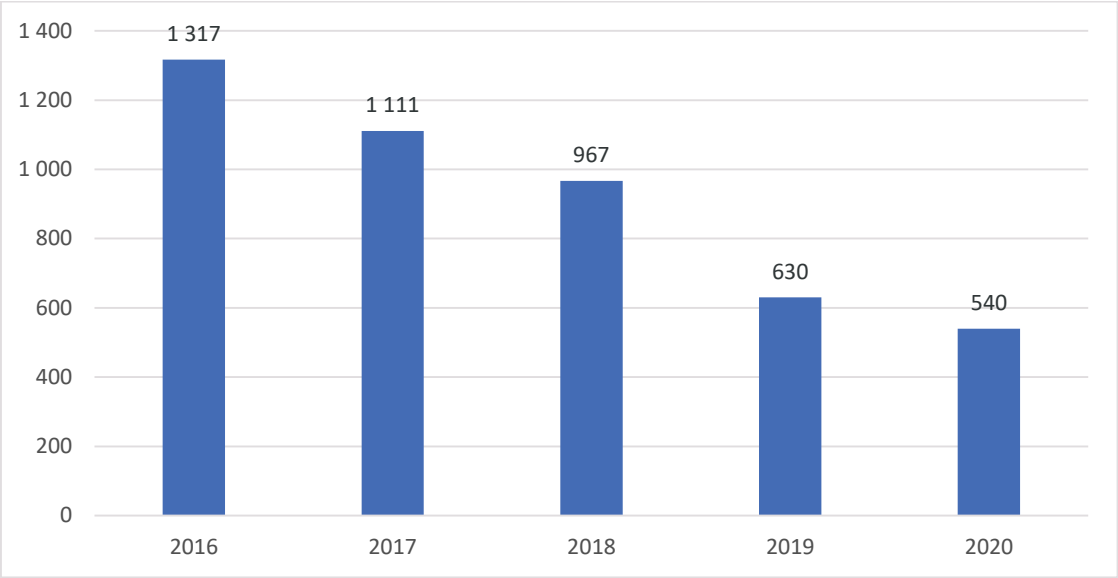

Rycina 31. Liczba podmiotów wyrejestrowane wg sektorów własnościowych w Gminie Zawiercie w latach 2016-2020

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL GUS

Miarą poziomu przedsiębiorczości jest także wskaźnik dynamiki zmian liczby nowych podmiotów gospodarczych, wpisanych do rejestru REGON w latach 2019-2020. Wskaźnik ten wskazuje na tempo przyrostu (bądź spadku) liczby podmiotów gospodarczych i może świadczyć o stopniu elastyczności gospodarki i rynku pracy. W ostatnich 2 latach odnotowano zmniejszenie liczby podmiotów gospodarczych, a średnia wartość wskaźnika dynamiki wyniosła 91,9, co oznacza spadek badanego zjawiska. Wpływ na zaistniałą sytuację mogła nasilić niepewność na rynku, związana z rozpoczęciem się pandemii COVID-19 w 2020 r.

Tabela 8. Podmioty nowo zarejestrowane w rejestrze REGON wg formy prawnej w Gminie Zawiercie w latach 2019-2020

Sektor	2019	2020
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	290	232
Spółki handlowe	25	40
Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością	22	39
Spółki akcyjne	1	0
Proste spółki akcyjne	0	0
Spółki cywilne	8	7
Spółdzielnie	0	0
razem	346	318

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL GUS

Kolejną sferą poddaną identyfikacji zróżnicowania wewnętrznego w poszczególnych jednostkach Gminy była sfera gospodarcza. Analiza sfery gospodarczej oparta została o 4 wskaźniki:

1. liczba osób w wieku poprodukcyjnym na 100 mieszkańców (W17),

2. liczba podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców (W18),
3. liczba nowopowstałych podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców (W19)
4. liczba zamkniętych i zawieszonych podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców (W20).

Pierwszy ze wskaźników – W17 przedstawia poziom dostępności zasobów rynku pracy odnoszący się do modelu zarządzania Gminą i jej budżetem. Wskaźnik W18 przedstawia poziom przedsiębiorczości, istotny w kontekście zidentyfikowanych zjawisk kryzysowych w sferze społecznej i specyfiki lokalnego rynku pracy. Analiza pozostałych wskaźników (W19-W20) pozwala na wskazanie jednostek, które są atrakcyjne pod względem prowadzenia działalności gospodarczej.

W17 – liczba mieszkańców w wieku poprodukcyjnym na 100 mieszkańców

Przestrzenne rozmieszczenie wartości wskaźnika – liczba mieszkańców w wieku poprodukcyjnym na 100 mieszkańców w 2020 r. dla poszczególnych jednostek analitycznych Gminy Zawiercie zaprezentowano poniżej.

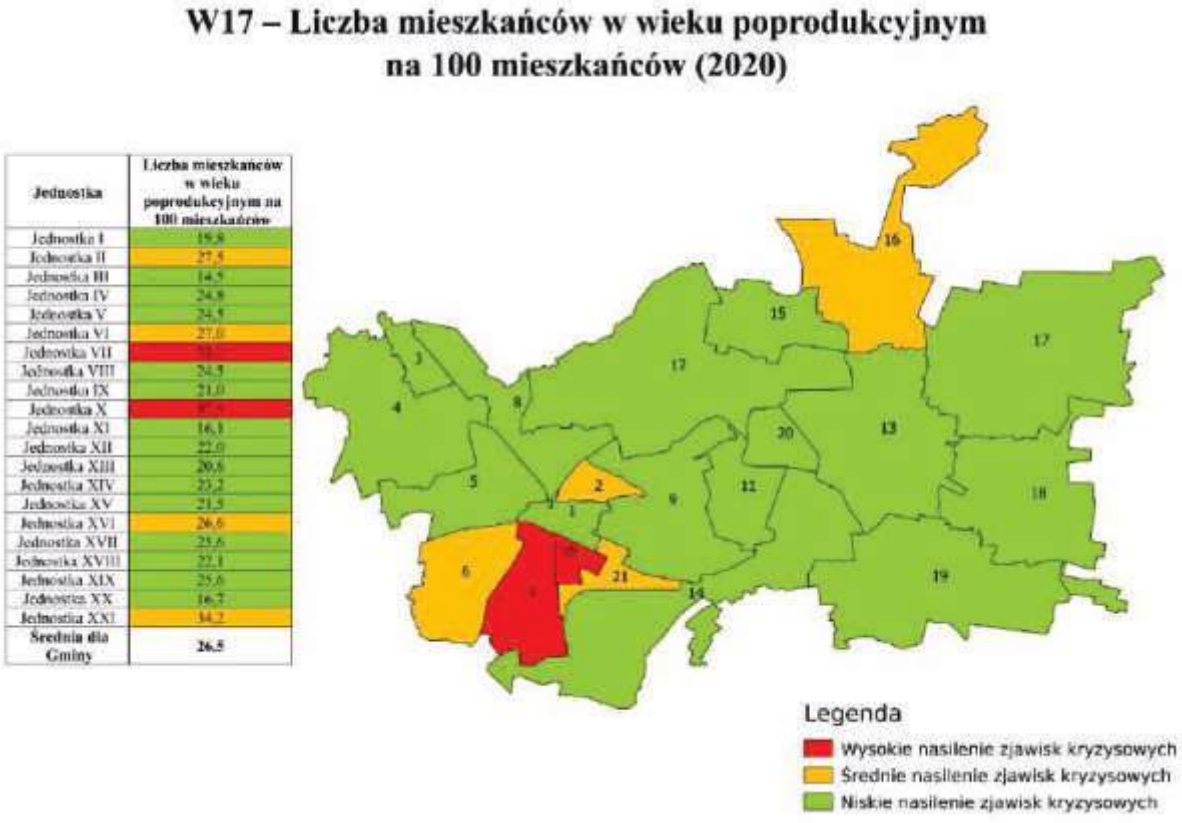

Rycina 32. Wartość wskaźnika liczba mieszkańców w wieku poprodukcyjnym na 100 mieszkańców w Gminie Zawiercie w układzie jednostek analitycznych w 2020 r.

Objaśnienia: kolorem czerwonym zaznaczono jednostki, w których stwierdzono wysokie nasilenie zjawisk kryzysowych, kolorem pomarańczowym jednostki, w których stwierdzono średnie nasilenie zjawisk kryzysowych, kolorem zielonym jednostki, w których stwierdzono niskie nasilenie zjawisk kryzysowych
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Zawierciu (stan na dzień 31.12.2020 r.)

Jednostkami, w których zdiagnozowano najwyższą wartość wskaźnika, wskazującą na stan kryzysowy pod względem analizowanego wskaźnika są: jednostka VII - os. Dąbrowica z otoczeniem oraz jednostka X – os. Centrum X.

Wartości przewyższające bądź równe wartości średniej dla Gminy zidentyfikowano również w jednostkach: jednostka II - os. Piłsudskiego, jednostka VI - os. Miodowa z otoczeniem, jednostka XVI - sołectwo Skarżyce oraz jednostka XXI – os. Centrum II.

Z kolei pozostałe 15 jednostek cechuje się niższą wartością wskaźnika niż średnia dla Gminy, tym samym nie stwierdzono w nich stanu kryzysowego.

W18 – liczba podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców

Przestrzenne rozmieszczenie wartości wskaźnika – liczba podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców w 2020 r. dla poszczególnych jednostek analitycznych Gminy Zawiercie zaprezentowano poniżej.

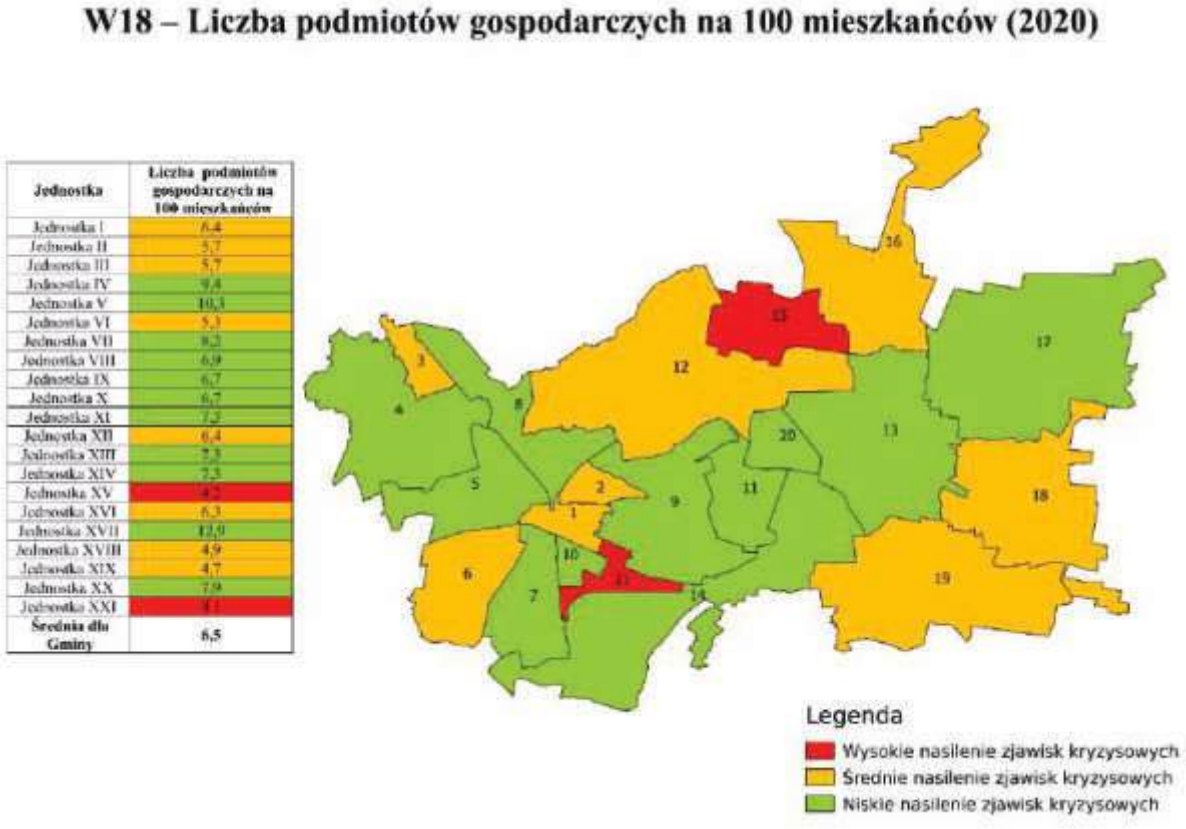

Rycina 33. Wartość wskaźnika liczba podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców w Gminie Zawiercie w układzie jednostek analitycznych w 2020 r.

Objaśnienia: kolorem czerwonym zaznaczono jednostki, w których stwierdzono wysokie nasilenie zjawisk kryzysowych, kolorem pomarańczowym jednostki, w których stwierdzono średnie nasilenie zjawisk kryzysowych, kolorem zielonym jednostki, w których stwierdzono niskie nasilenie zjawisk kryzysowych

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Zawierciu (stan na dzień 31.12.2020 r.)

Jednostkami, w których zdiagnozowano najniższą wartość wskaźnika, wskazującą na stan kryzysowy pod względem analizowanego wskaźnika są: jednostka XV – sołectwo Pomrożyce oraz jednostka XXI – os. Centrum II.

Wartości niższe bądź równe wartości średniej dla Gminy zidentyfikowano również w jednostkach: jednostka I – stare Miasto, jednostka II - os. Piłsudskiego, jednostka III - os. Kosowska Niwa, jednostka VI - os. Miodowa z otoczeniem, jednostka XII - os. Blanowice z otoczeniem, jednostka XVI - sołectwo Skarżyce, jednostka XVIII – sołectwo Karlin oraz jednostka XIX - os. Bzów.

Z kolei pozostałe 11 jednostek cechuje się wyższą wartością wskaźnika niż średnia dla Gminy, tym samym nie stwierdzono w nich stanu kryzysowego.

W19 – liczba nowopowstałych podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców

Przestrzenne rozmieszczenie wartości wskaźnika – liczba nowopowstałych podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców w 2020 r. dla poszczególnych jednostek analitycznych Gminy Zawiercie zaprezentowano poniżej.

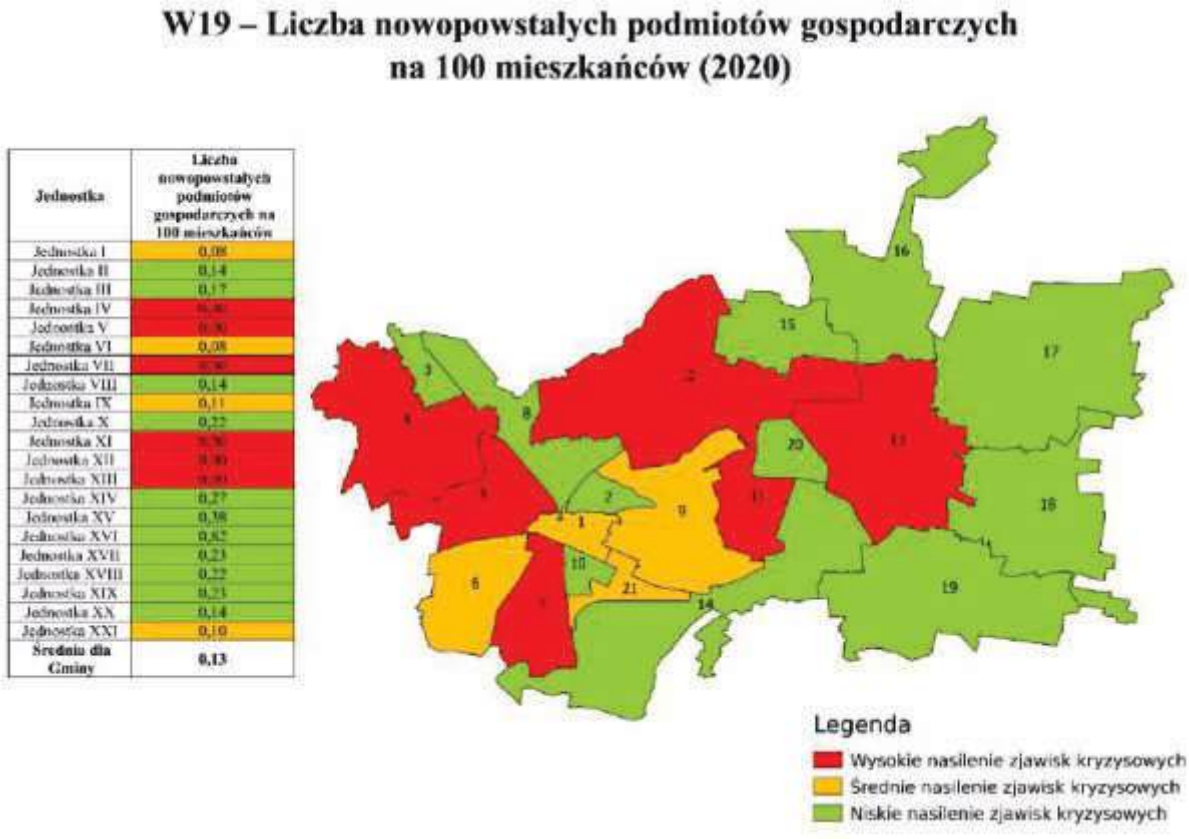

Rycina 34. Wartość wskaźnika liczba nowopowstałych podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców w Gminie Zawiercie w układzie jednostek analitycznych w 2020 r.

Objaśnienia: kolorem czerwonym zaznaczono jednostki, w których stwierdzono wysokie nasilenie zjawisk kryzysowych, kolorem pomarańczowym jednostki, w których stwierdzono średnie nasilenie zjawisk kryzysowych, kolorem zielonym jednostki, w których stwierdzono niskie nasilenie zjawisk kryzysowych

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Zawierciu (stan na dzień 31.12.2020 r.)

Jednostkami, w których zdiagnozowano najniższą wartość wskaźnika, wskazującą na stan kryzysowy pod względem analizowanego wskaźnika są: jednostka IV - os. Marciszów, jednostka V - ul. 11 Listopada z otoczeniem, jednostka VII - os. Dąbrowica z otoczeniem, jednostka XI - sołectwo Łośnice z otoczeniem, jednostka XII – os. Blanowice z otoczeniem oraz jednostka XIII - os. Kromołów centrum z otoczeniem.

Wartości niższe bądź równe wartości średniej dla Gminy zidentyfikowano również w jednostkach: jednostka I – stare Miasto, jednostka VI - os. Miodowa z otoczeniem, jednostka IX – Os. Argentyna, os. Zuzanka i os. Warty oraz jednostka XXI – os. Centrum II

Z kolei pozostałe 11 jednostek cechuje się wyższą wartością wskaźnika niż średnia dla Gminy, tym samym nie stwierdzono w nich stanu kryzysowego.

W20 – liczba zamkniętych i zawieszonych działalności podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców

Przestrzenne rozmieszczenie wartości wskaźnika – liczba zamkniętych i zawieszonych działalności podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców w 2020 r. dla poszczególnych jednostek analitycznych Gminy Zawiercie zaprezentowano poniżej.

W20 – Liczba zamkniętych i zawieszonych działalności podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców (2020)

Jednostka	Liczba zamkniętych i zawieszonych działalności podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców
Jednostka I	0,18
Jednostka II	0,17
Jednostka III	0,17
Jednostka IV	0,36
Jednostka V	0,27
Jednostka VI	0,16
Jednostka VII	0,48
Jednostka VIII	0,29
Jednostka IX	0,20
Jednostka X	0,22
Jednostka XI	0,00
Jednostka XII	0,18
Jednostka XIII	0,50
Jednostka XIV	0,36
Jednostka XV	0,38
Jednostka XVI	[illegible]
Jednostka XVII	[illegible]
Jednostka XVIII	0,22
Jednostka XIX	0,12
Jednostka XX	0,14
Jednostka XXI	0,00
Średnia dla Gminy	**0,22**

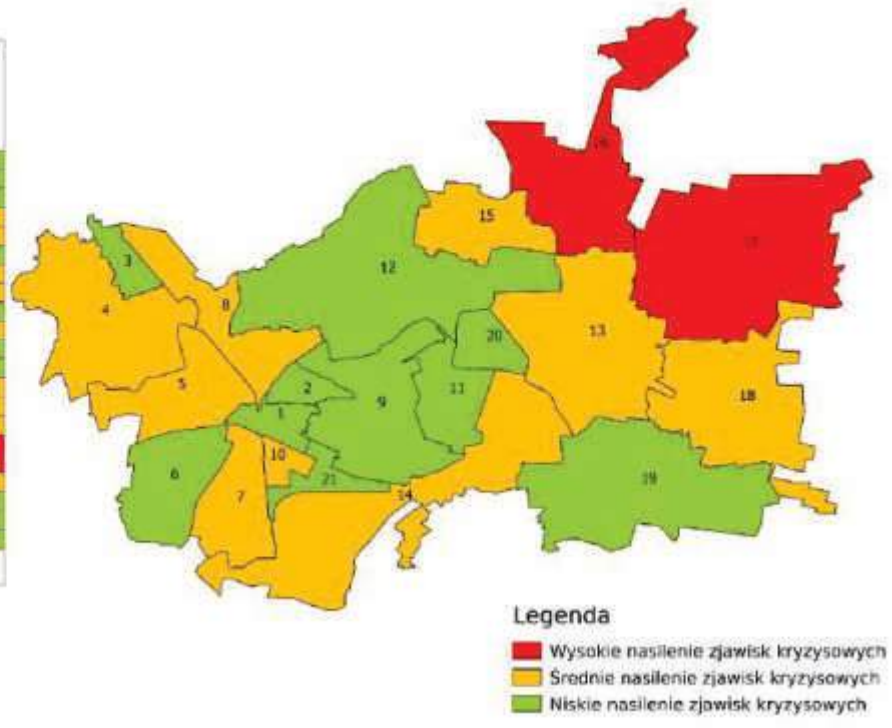

Rycina 35. Wartość wskaźnika liczba zamkniętych i zawieszonych działalności podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców w Gminie Zawiercie w układzie jednostek analitycznych w 2020 r.

Objaśnienia: kolorem czerwonym zaznaczono jednostki, w których stwierdzono wysokie nasilenie zjawisk kryzysowych, kolorem pomarańczowym jednostki, w których stwierdzono średnie nasilenie zjawisk kryzysowych, kolorem zielonym jednostki, w których stwierdzono niskie nasilenie zjawisk kryzysowych

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Zawierciu (stan na dzień 31.12.2020 r.)

Jednostkami, w których zdiagnozowano najwyższą wartość wskaźnika, wskazującą na stan kryzysowy pod względem analizowanego wskaźnika są: jednostka XVI - sołectwo Skarżyce oraz jednostka XVII - os. Żerkowice.

Wartości przewyższające bądź równe wartości średniej dla Gminy zidentyfikowano również w jednostkach: jednostka IV – os. Marciszów, jednostka V - ul. 11 Listopada z otoczeniem, jednostka VII - os. Dąbrowica z otoczeniem, jednostka VIII - os. Stawki i os. Borowe Pole, jednostka X - os. Centrum, jednostka XIII - os. Kromołów centrum z otoczeniem, jednostka XIV - os. Wydra Zielona oraz os. Pszczelne Łąki, jednostka XV – sołectwo Pomrożyce oraz jednostka XVIII – sołectwo Karlin.

Z kolei jednostki cechujące się niższą wartością wskaźnika niż średnia dla Gminy, w których tym samym nie stwierdzono stanu kryzysowego to: jednostka I – Stare Miasto, jednostka II – os. Piłsudskiego, jednostka III – os. Kosowska Niwa, jednostka VI - os. Miodowa z otoczeniem, jednostka IX - os. Argentyna, os. Zuzanka i os. Warty, jednostka XI - sołectwo Łośnice z otoczeniem, jednostka XII - os. Blanowice z otoczeniem, jednostka XIX – os. Bzów, jednostka XX - os. wielorodzinne w Kromołowie z otoczeniem oraz jednostka XXI – os. Centrum II.

Koncentracja negatywnych zjawisk kryzysowych w sferze gospodarczej

W celu wskazania jednostek analitycznych, w których występuje koncentracja negatywnych zjawisk w sferze gospodarczej analizie poddano 4 wskaźniki cząstkowe:

- W17 – liczba mieszkańców w wieku poprodukcyjnym na 100 mieszkańców
- W18 – liczba podmiotów gospodarczych w rejestrze REGON na 100 mieszkańców
- W19 – liczba nowopowstałych podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców
- W20 – liczba zamkniętych i zawieszonych działalności podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców

W poniższej tabeli zaprezentowano syntetyczne zestawienie analizowanych negatywnych zjawisk w sferze gospodarczej w jednostkach analitycznych w Gminie Zawiercie wraz z towarzyszącymi im wartościami.

Tabela 9. Zestawienie wartości wskaźników negatywnych zjawisk gospodarczych według jednostek analitycznych w Gminie Zawiercie

Jednostka	Liczba mieszkańców w wieku poprodukcyjnym na 100 mieszkańców	Liczba podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców	Liczba nowopowstałych podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców	Liczba zamkniętych i zawieszonych działalności podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców
Jednostka I	19,8	6,4	0,08	0,18
Jednostka II	27,5	5,7	0,14	0,17
Jednostka III	14,5	5,7	0,17	0,17
Jednostka IV	24,8	9,4	0,00	0,36
Jednostka V	24,5	10,3	0,00	0,27
Jednostka VI	27,0	5,3	0,08	0,16
Jednostka VII	32,7	8,2	0,00	0,48
Jednostka VIII	24,5	6,9	0,14	0,24
Jednostka IX	21,0	6,7	0,11	0,20
Jednostka X	37,5	6,7	0,22	0,22
Jednostka XI	16,1	7,3	0,00	0,00
Jednostka XII	22,0	6,4	0,00	0,18
Jednostka XIII	20,6	7,3	0,00	0,50
Jednostka XIV	23,2	7,3	0,27	0,38
Jednostka XV	21,5	4,2	0,38	0,38
Jednostka XVI	26,6	6,3	0,82	1,36
Jednostka XVII	25,6	12,9	0,23	1,36
Jednostka XVIII	22,1	4,9	0,22	0,22
Jednostka XIX	25,6	4,7	0,23	0,12
Jednostka XX	16,7	7,9	0,14	0,14
Jednostka XXI	34,2	4,1	0,10	0,00
Średnia dla Gminy	**26,5**	**6,5**	**0,13**	**0,22**

Objaśnienia: kolorem czerwonym zaznaczono jednostki, w których stwierdzono wysokie nasilenie zjawisk kryzysowych, kolorem pomarańczowym jednostki, w których stwierdzono średnie nasilenie zjawisk kryzysowych, kolorem zielonym jednostki, w których stwierdzono niskie nasilenie zjawisk kryzysowych
Źródło: opracowanie własne

Następnie zliczono wszystkie wskaźniki dla danej jednostki analitycznej, których wartość jest mniej korzystna lub równa średniej wartości dla całej Gminy, zgodnie następującą skalą:

- 3-4 wskaźniki – ocena 2, świadczącą o bardzo wysokim nasileniu zjawisk kryzysowych (kolor czerwony),
- 2 wskaźniki – ocena 1, świadcząca o wysokim nasileniu zjawisk kryzysowych (kolor pomarańczowy),
- 0-1 wskaźników – ocena 0, świadcząca o niskim i/lub braku nasileniu zjawisk kryzysowych (kolor zielony).

W poniższej tabeli dokonano podsumowania w celu określenia koncentracji negatywnych zjawisk w sferze gospodarczej.

Tabela 10. Diagnoza stanu kryzysowego w sferze gospodarczej

Jednostka	Liczba wskaźników dla danej jednostki analitycznej, których wartość jest mniej korzystna lub równa średniej dla całej Gminy	Koncentracja negatywnych zjawisk
Jednostka I	2	1
Jednostka II	2	1
Jednostka III	1	0
Jednostka IV	2	1
Jednostka V	2	1
Jednostka VI	3	2
Jednostka VII	3	2
Jednostka VIII	1	0
Jednostka IX	1	0
Jednostka X	2	1
Jednostka XI	1	0
Jednostka XII	2	1
Jednostka XIII	2	1
Jednostka XIV	1	0
Jednostka XV	2	1
Jednostka XVI	3	2
Jednostka XVII	1	0
Jednostka XVIII	2	1
Jednostka XIX	1	0
Jednostka XX	0	0
Jednostka XXI	3	2

Objaśnienia: kolorem czerwonym zaznaczono jednostki, w których stwierdzono wysokie nasilenie zjawisk kryzysowych, kolorem pomarańczowym jednostki, w których stwierdzono średnie nasilenie zjawisk kryzysowych, kolorem zielonym jednostki, w których stwierdzono niskie nasilenie zjawisk kryzysowych
Źródło: opracowanie własne

Zgodnie z przeprowadzoną analizą jednostki analityczne o najtrudniejszej sytuacji, w których stwierdzono bardzo wysokie nasilenie negatywnych zjawisk kryzysowych w sferze gospodarczej to: jednostka VI - os. Miodowa z otoczeniem, jednostka VII - os. Dąbrowica z otoczeniem oraz jednostka XVI - sołectwo Skarżyce, jednostka XXI – os. Centrum II.

Wysokie nasilenie negatywnych zjawisk kryzysowych w sferze gospodarczej na postawie przeprowadzonej delimitacji stwierdzono w następujących jednostkach: jednostka I – Stare Miasto, jednostka II – os. Piłsudskiego, jednostka IV - os. Marciszów, jednostka V - ul. 11 Listopada z otoczeniem, jednostka VII – os. Dąbrowica z otoczeniem, jednostka X – os.

Centrum, jednostka XII – os. Blanowice z otoczeniem, jednostka XIII – os. Kromołów centrum z otoczeniem, jednostka XV - sołectwo Pomrożyce, jednostka XVII - Os. Żerkowice,. We wszystkich wymienionych jednostkach wartości dla dwóch wskaźników stwierdzono jako mniej korzystne lub równe średniej dla Gminy.

Z kolei niskie nasilenie negatywnych zjawisk kryzysowych stwierdzono w pozostałych 8 jednostkach analitycznych.

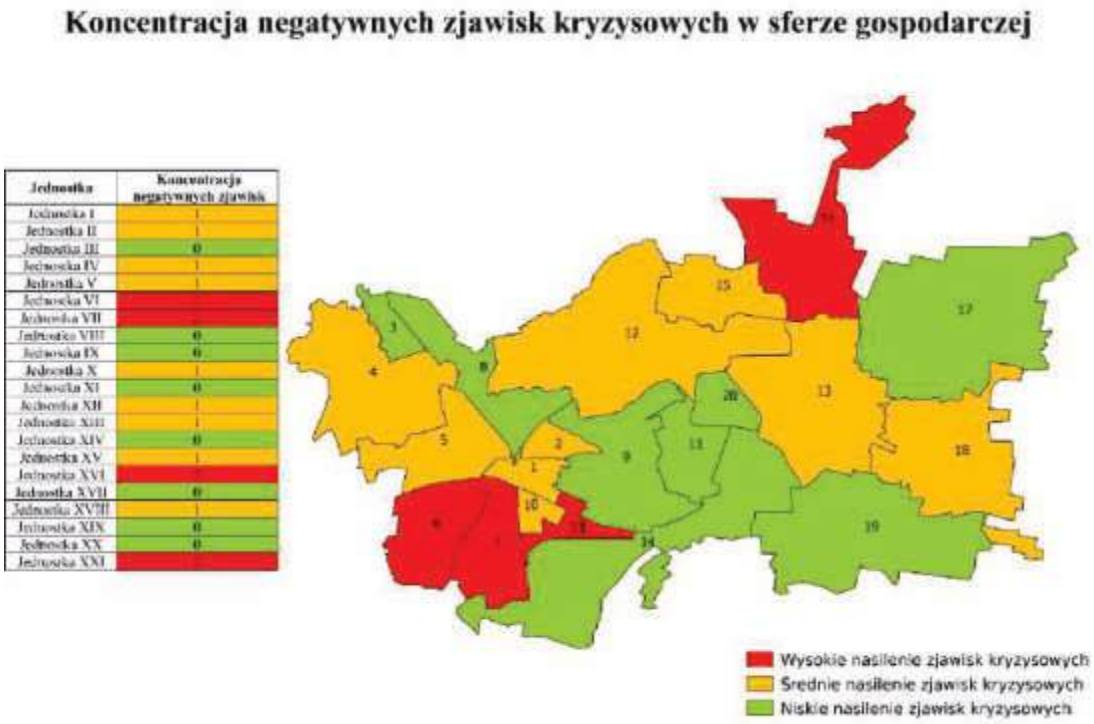

Rycina 36. Koncentracja negatywnych zjawisk w sferze gospodarczej w Gminie Zawiercie w układzie jednostek analitycznych w 2020 r.

Objaśnienia: kolorem czerwonym zaznaczono jednostki, w których stwierdzono wysokie nasilenie zjawisk kryzysowych, kolorem pomarańczowym jednostki, w których stwierdzono wysokie nasilenie zjawisk kryzysowych, kolorem zielonym jednostki, w których stwierdzono niskie nasilenie zjawisk kryzysowych
Źródło: opracowanie własne

4.3. Sfera techniczna

Dominująca większość mieszkańców Gminy Zawiercie korzysta z mieszkań własnościowych spółdzielczych lub wykupionych z zasobów Gminny oraz mieszkań wynajmowanych z tych zasobów. Przedstawione dane wskazują na ustabilizowaną liczbę mieszkań na terenie Gminy Zawiercie. W 2020 r. łączna liczba budynków mieszkalnych wynosiła 7506.

Tabela 11. Budynki mieszkalne w Gminie Zawiercie w latach 2016-2020

Budynki mieszkalne w Gminie Zawiercie				
2016	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**
7 404	7 448	7 505	7 596	7 506

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL GUS

Poniżej przedstawione dane wskazują na systematycznie rosnącą liczbę lokali mieszkalnych na terenie Gminy Zawiercie w latach 2016-2020. Liczba mieszkań w 2020 r. wynosiła 21 611, a liczba pustostanów zwiększyła się z 95 w 2016 r. do 134 w 2020 r.

Tabela 12. Lokale mieszkalne w Gminie Zawiercie w latach 2016-2020

Mieszkania w Gminie Zawiercie				
2016	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**
21 334	21 380	21 500	21 558	21 611

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL GUS

Tabela 13. Mieszkania niezamieszkane w zasobie Gminy (pustostany) w latach 2016-2020

Mieszkania niezamieszkane w zasobie Gminy (pustostany)		
2016	**2018**	**2020**
95	118	134

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL GUS

W poniższych tabelach przedstawiono najważniejsze dane statystyczne, dotyczące wskaźników w zakresie infrastruktury mieszkaniowej. Dane te wskazują na systematycznie rosnącą przeciętną powierzchnie użytkową mieszkania na 1 osobę (w 2020 r. wynosiła ona 29,7 m^2) oraz rosnącą liczbę mieszkań na 1000 mieszkańców, która wyniosła w 2020 r. 443,7 mieszkań/1000 mieszkańców. Wzrasta też przeciętna liczba izb w mieszkaniach – w 2020 r. wynosiła przeciętnie 3,62.

Tabela 14. Wskaźniki w zakresie infrastruktury mieszkaniowej w Gminie Zawiercie w latach 2016-2020

Wyszczególnienie	2016	2017	2018	2019	2020
przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę [m^2]	28,1	28,4	28,9	29,2	29,7
mieszkania na 1000 mieszkańców	424,4	428,4	433,8	438,1	443,7
przeciętna liczba izb w 1 mieszkaniu	3,60	3,60	3,61	3,61	3,62

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL GUS

Sfera techniczna to kolejna z pozaspołecznych sfer poddana identyfikacji zróżnicowania wewnętrznego w poszczególnych jednostkach Gminy. Analizie w sferze technicznej poddano 2 wskaźniki:

1. udział budynków mieszkalnych w zasobie gminnym wybudowanych przed 1945 r. w liczbie budynków mieszkalnych gminnych ogółem (W21),

2. liczba budynków gminnych w dostatecznym i średnim stanie technicznym w liczbie budynków mieszkalnych gminnych ogółem (W22).

Udział budynków mieszkalnych wybudowanych przed 1945 r. w zasobie gminnym (W21), pozwala ocenić dewaloryzację budynków w poszczególnych jednostkach oraz stopień zużywania się infrastruktury tworzącej tkankę miejską. Wskaźnik (W22) przedstawia stan ilościowy budynków gminnych, dla których istnieje potrzeba wykonania remontów w bieżącym roku (w przypadku budynków, dla których wskazano stan dostateczny) lub w ciągu najbliższych 2 lat (w przypadku budynków, dla których wskazano stan średni).

W21 – udział budynków mieszkalnych w zasobie gminnym wybudowanych przed 1945 r. w liczbie budynków mieszkalnych gminnych ogółem

Przestrzenne rozmieszczenie wartości wskaźnika – udział budynków mieszkalnych w zasobie gminnym wybudowanych przed 1945 r. w liczbie budynków mieszkalnych gminnych ogółem w 2020 r. dla poszczególnych jednostek analitycznych Gminy Zawiercie zaprezentowano poniżej.

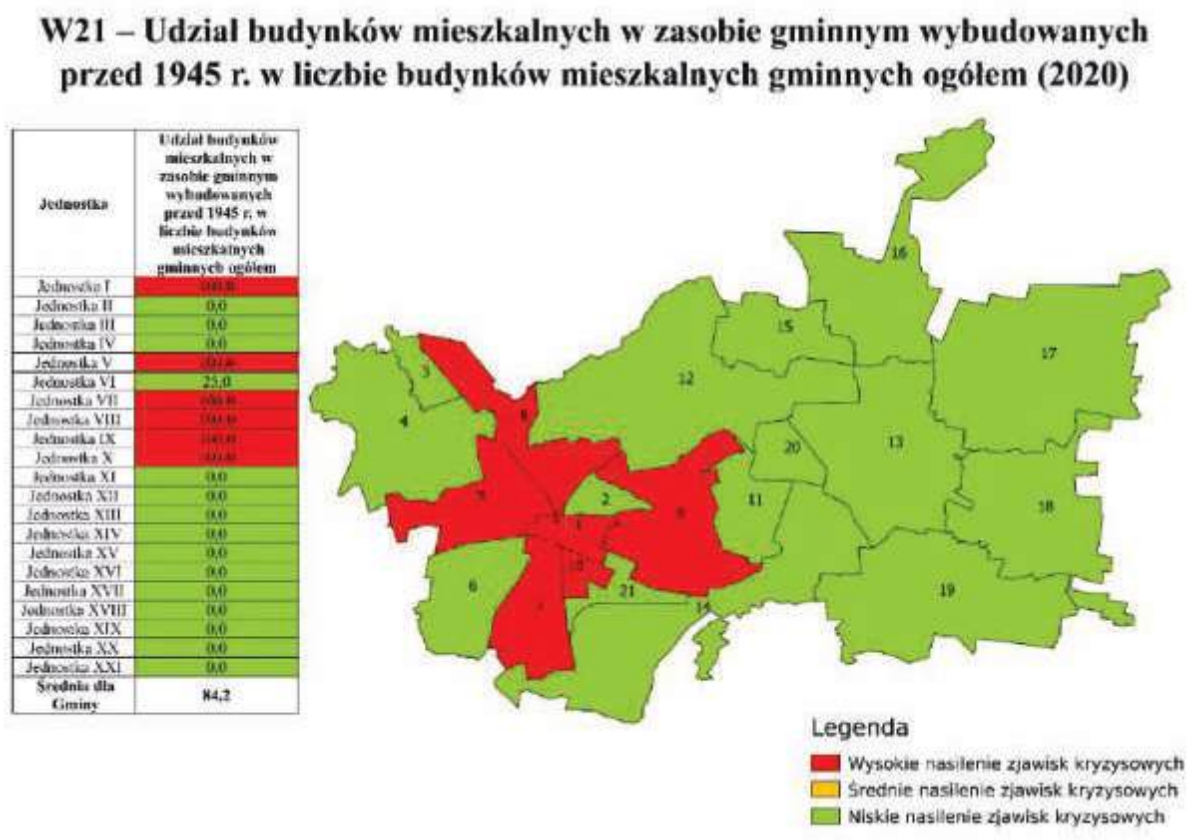

Rycina 37. Wartość wskaźnika udział budynków mieszkalnych w zasobie gminnym wybudowanych przed 1945 r. w liczbie budynków mieszkalnych gminnych ogółem w Gminie Zawiercie w układzie jednostek analitycznych w 2020 r.

Objaśnienia: kolorem czerwonym zaznaczono jednostki, w których stwierdzono wysokie nasilenie zjawisk kryzysowych, kolorem zielonym jednostki, w których stwierdzono niskie nasilenie zjawisk kryzysowych

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Zawierciu (stan na dzień 31.12.2020 r.)

Jednostkami, w których zdiagnozowano najwyższą wartość wskaźnika, wskazującą na stan kryzysowy pod względem analizowanego wskaźnika są: jednostka I – Stare Miasto, jednostka V - ul. 11 Listopada z otoczeniem, jednostka VII - os. Dąbrowica z otoczeniem, jednostka VIII - os. Stawki i os. Borowe Pole, jednostka IX - os. Argentyna, os. Zuzanka i os. Warty oraz jednostka X - os. Centrum.

W pozostałych 15 jednostkach nie stwierdzono stanu kryzysowego pod względem analizowanego wskaźnika.

W22 – liczba budynków gminnych w dostatecznym i średnim stanie technicznym w liczbie budynków mieszkalnych gminnych ogółem

Przestrzenne rozmieszczenie wartości wskaźnika – liczba budynków gminnych w dostatecznym i średnim stanie technicznym w liczbie budynków mieszkalnych gminnych ogółem w 2020 r. dla poszczególnych jednostek analitycznych Gminy Zawiercie zaprezentowano poniżej.

W22 – Liczba budynków gminnych w dostatecznym i średnim stanie technicznym w liczbie budynków mieszkalnych gminnych ogółem (2020)

Jednostka	Liczba budynków gminnych w dostatecznym i średnim stanie technicznym w liczbie budynków mieszkalnych gminnych ogółem
Jednostka I	83,3
Jednostka II	0,0
Jednostka III	0,0
Jednostka IV	0,0
Jednostka V	75,0
Jednostka VI	25,0
Jednostka VII	66,7
Jednostka VIII	80,0
Jednostka IX	100,0
Jednostka X	50,0
Jednostka XI	0,0
Jednostka XII	0,0
Jednostka XIII	0,0
Jednostka XIV	100,0
Jednostka XV	0,0
Jednostka XVI	0,0
Jednostka XVII	0,0
Jednostka XVIII	0,0
Jednostka XIX	100,0
Jednostka XX	0,0
Jednostka XXI	0,0
Średnia dla Gminy	69,9

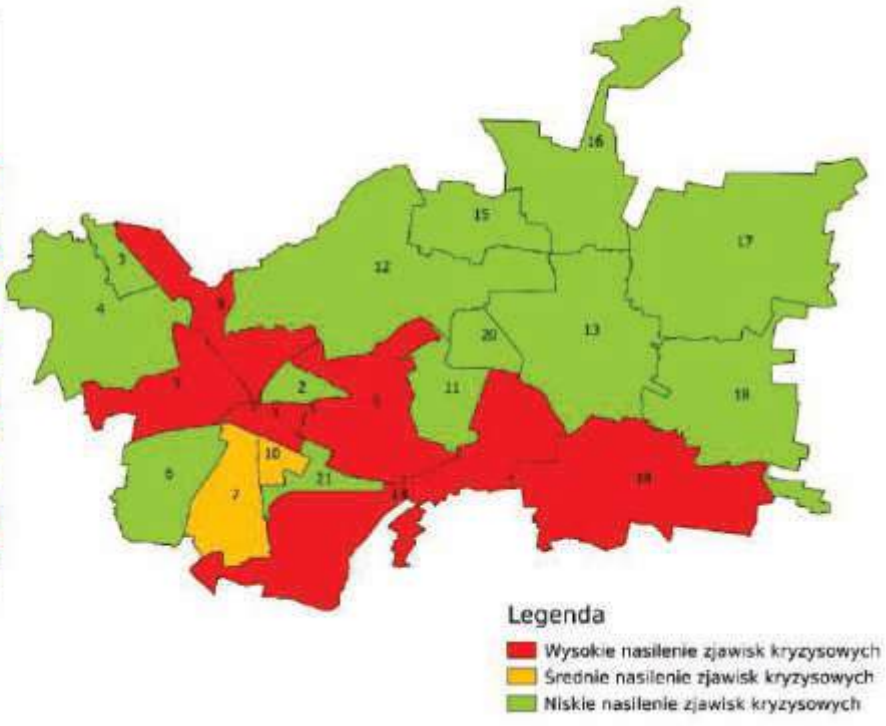

Rycina 38. Wartość wskaźnika liczba budynków gminnych w dostatecznym i średnim stanie technicznym w liczbie budynków mieszkalnych gminnych ogółem w Gminie Zawiercie w układzie jednostek analitycznych w 2020 r.

Objaśnienia: kolorem czerwonym zaznaczono jednostki, w których stwierdzono wysokie nasilenie zjawisk kryzysowych, kolorem pomarańczowym jednostki, w których stwierdzono średnie nasilenie zjawisk kryzysowych, kolorem zielonym jednostki, w których stwierdzono niskie nasilenie zjawisk kryzysowych

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Zawierciu (stan na dzień 31.12.2020 r.)

Jednostkami, w których zdiagnozowano najwyższą wartość wskaźnika, wskazującą na stan kryzysowy pod względem analizowanego wskaźnika są: jednostka I – Stare Miasto, jednostka V - ul. 11 Listopada z otoczeniem, jednostka VIII - os. Stawki i os. Borowe Pole, jednostka IX - os. Argentyna, os. Zuzanka i os. Warty, jednostka XIV - os. Wydra Zielona oraz os. Pszczelne Łąki oraz jednostka XIX – os. Bzów,

Wartości przewyższające bądź równe wartości średniej dla Gminy zidentyfikowano w jednostkach: jednostka VII - os. Dąbrowica z otoczeniem oraz jednostka X - os. Centrum.

W pozostałych 13 jednostkach nie stwierdzono stanu kryzysowego pod względem analizowanego wskaźnika.

Koncentracja negatywnych zjawisk kryzysowych w sferze technicznej

W celu wskazania jednostek analitycznych, w których występuje koncentracja negatywnych zjawisk w sferze technicznej analizie poddano 2 wskaźniki cząstkowe:

- W21 - udział budynków mieszkalnych w zasobie gminnym wybudowanych przed 1945 r. w liczbie budynków mieszkalnych gminnych ogółem
- W22 – liczba budynków gminnych w dostatecznym i średnim stanie technicznym w liczbie budynków mieszkalnych gminnych ogółem

W poniższej tabeli zaprezentowano syntetyczne zestawienie analizowanych negatywnych zjawisk w sferze technicznej w jednostkach analitycznych w Gminie Zawiercie wraz z towarzyszącymi im wartościami.

Tabela 15. Zestawienie wartości wskaźników negatywnych zjawisk technicznych według jednostek analitycznych w Gminie Zawiercie

Jednostka	Udział budynków mieszkalnych w zasobie gminnym wybudowanych przed 1945 r. w liczbie budynków mieszkalnych gminnych ogółem	Liczba budynków gminnych w dostatecznym i średnim stanie technicznym w liczbie budynków mieszkalnych gminnych ogółem
Jednostka I	100,0	83,6
Jednostka II	0,0	0,0
Jednostka III	0,0	0,0
Jednostka IV	0,0	0,0
Jednostka V	100,0	75,0
Jednostka VI	25,0	25,0
Jednostka VII	100,0	66,7*
Jednostka VIII	100,0	80,0
Jednostka IX	100,0	100,0
Jednostka X	100,0	50,0*
Jednostka XI	0,0	0,0
Jednostka XII	0,0	0,0
Jednostka XIII	0,0	0,0
Jednostka XIV	0,0	100,0
Jednostka XV	0,0	0,0
Jednostka XVI	0,0	0,0
Jednostka XVII	0,0	0,0
Jednostka XVIII	0,0	0,0
Jednostka XIX	0,0	100,0
Jednostka XX	0,0	0,0
Jednostka XXI	0,0	0,0
Średnia dla Gminy	**84,2**	**69,9**

Objaśnienia: * - w związku z wartością tylko nieznacznie niższą od średniej jednostce stwierdzono stan kryzysowy pod względem analizowanego wskaźnika; kolorem czerwonym zaznaczono jednostki, w których stwierdzono wysokie nasilenie zjawisk kryzysowych, kolorem pomarańczowym jednostki, w których stwierdzono średnie nasilenie zjawisk kryzysowych, kolorem zielonym jednostki, w których stwierdzono niskie nasilenie zjawisk kryzysowych

Źródło: opracowanie własne

Następnie zliczono wszystkie wskaźniki dla danej jednostki analitycznej, których wartość jest mniej korzystna lub równa średniej wartości dla całej Gminy, zgodnie następującą skalą:

- 2 wskaźniki – ocena 1, świadczącą o bardzo wysokim nasileniu zjawisk kryzysowych (kolor czerwony),
- 0-1 wskaźników – ocena 0, świadcząca o niskim i/lub braku nasileniu zjawisk kryzysowych (kolor zielony).

W poniższej tabeli dokonano podsumowania w celu określenia koncentracji negatywnych zjawisk w sferze technicznej.

Tabela 16. Diagnoza stanu kryzysowego w sferze technicznej

Jednostka	Liczba wskaźników dla danej jednostki analitycznej, których wartość jest mniej korzystna lub równa średniej dla całej Gminy	Koncentracja negatywnych zjawisk
Jednostka I	2	1
Jednostka II	0	0
Jednostka III	0	0
Jednostka IV	0	0
Jednostka V	2	1
Jednostka VI	0	0
Jednostka VII	2	1
Jednostka VIII	2	1
Jednostka IX	2	1
Jednostka X	2	1
Jednostka XI	0	0
Jednostka XII	0	0
Jednostka XIII	0	0
Jednostka XIV	1	0
Jednostka XV	0	0
Jednostka XVI	0	0
Jednostka XVII	0	0
Jednostka XVIII	0	0
Jednostka XIX	1	0
Jednostka XX	0	0
Jednostka XXI	0	0

Objaśnienia: kolorem czerwonym zaznaczono jednostki, w których stwierdzono wysokie nasilenie zjawisk kryzysowych, kolorem zielonym jednostki, w których stwierdzono niskie nasilenie zjawisk kryzysowych
Źródło: opracowanie własne

Zgodnie z przeprowadzoną analizą jednostki analityczne o najtrudniejszej sytuacji, w których stwierdzono bardzo wysokie nasilenie negatywnych zjawisk kryzysowych w sferze technicznej to: jednostka I – Stare Miasto, jednostka V - ul. 11 Listopada z otoczeniem, jednostka VII - os. Dąbrowica, jednostka VIII - os. Stawki i os. Borowe Pole, jednostka IX - os. Argentyna, os. Zuzanka i os. Warty oraz jednostka X - os. Centrum. Wszystkie wymienione jednostki charakteryzują się najtrudniejszą sytuacją kryzysową w sferze technicznej, mierzoną największą liczbą budynków mieszkalnych w zasobie gminnym wybudowanych przed 1945 r. oraz pod względem liczby budynków, dla których istnieje potrzeba wykonania remontów w związku z ich złym stanem technicznym.

Z kolei niskie nasilenie negatywnych zjawisk kryzysowych lub nawet ich brak w sferze technicznej stwierdzono w pozostałych 14 jednostkach analitycznych.

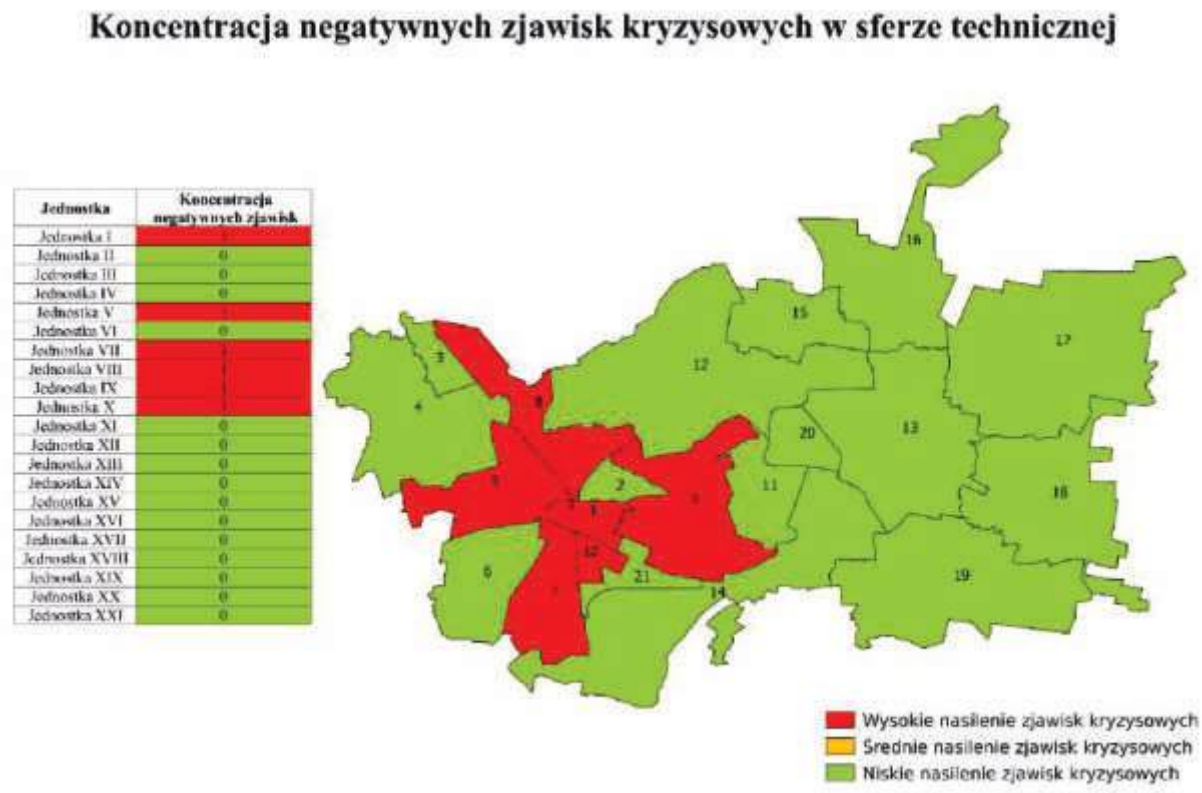

Rycina 39. Koncentracja negatywnych zjawisk w sferze technicznej w Gminie Zawiercie w układzie jednostek analitycznych w 2020 r.

Objaśnienia: kolorem czerwonym zaznaczono jednostki, w których stwierdzono wysokie nasilenie zjawisk kryzysowych, kolorem zielonym jednostki, w których stwierdzono niskie nasilenie zjawisk kryzysowych

Źródło: opracowanie własne

4.4. Sfera przestrzenno-funkcjonalna

Sieć wodociągowa oraz sieć kanalizacyjna na terenie Gminy Zawiercie jest rozwinięta na wysokim poziomie. Ponad 99% gospodarstw domowych w 2020 r. miało dostęp do sieci wodociągowej, podobnie sytuacja kształtowała się w przypadku sieci kanalizacyjnej, z której korzystało 96,6% gospodarstw domowych w Zawierciu. Do centralnego ogrzewania w 2020 r. w Zawierciu podłączonych było 94,3% mieszkań, natomiast przyłącze gazu sieciowego posiadało 71,7% budynków mieszkalnych i niemieszkalnych (5944 budynki). Udział procentowy tych podłączeń systematycznie wzrasta od 2016 r.

Na obszarze Gminy Zawiercie przebiegają sieci wysokoprężne gazu ziemnego, których operatorem jest GAZ-SYSTEM S.A. Zaopatrzenie w gaz na poziomie średniego i niskiego ciśnienia jest obsługiwane przez Polską Spółkę Gazownictwa Sp. z o.o., Oddział w Zabrzu. Długość czynnej sieci gazowej w 2020 r. wynosiła 214 149 m, a z sieci tej korzystało 37 456 mieszkańców Gminy Zawiercie.

Tabela 17. Procentowy udział mieszkań w zasobach mieszkaniowych wyposażonych w instalacje w latach 2016-2020

Wyszczególnienie	2016	2017	2018	2019	2020
	[%]	[%]	[%]	[%]	[%]
Wodociąg	99,3	99,3	99,3	99,3	99,3
Ustęp spłukiwany	96,5	96,5	96,5	96,6	96,6
Łazienka	94,2	94,2	94,2	94,3	94,3
Centralne ogrzewanie	82,2	82,2	82,4	82,5	82,5
Gaz sieciowy	70,1	70,1	70,6	71,4	71,7

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL GUS

Tabela 18. Sieć gazowa oraz odbiorcy i zużycie gazu z sieci w gospodarstwach domowych w Zawierciu w latach 2016-2020

Wyszczególnienie	2016	2017	2018	2019	2020
Długość czynnej sieci gazowej ogółem [m]	206 815	205 193	209 289	214 232	214 149
Długość czynnej sieci gazowej ogółem [km na 100 km2]	242,6	240,7	245,5	251,3	251,2
Czynne przyłącza do budynków (mieszkalnych i niemieszkalnych) [szt.]	4 931	5 007	5 037	5 125	5 994
Ludność korzystająca z sieci gazowej [os.]	35 291	34 924	37 711	37 704	37 456

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL GUS

W 2020 roku całkowita długość sieci wodociągowej na terenie Gminy Zawiercie wynosiła 227,8, a w 2018 r. wynosiła 221,7 km. Wartość ta systematycznie się zwiększa. Ilość przyłączy, prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania wynosiła 7 953 sztuk w 2020 r. Warto zauważyć, że średnie zużycie wody przez gospodarstwa domowe wzrasta rokrocznie na przestrzeni lat 2016-2020. W 2020 roku z sieci wodociągowej korzystało 48 227 mieszkańców Gminy Zawiercie.

Tabela 19. Sieć wodociągowa oraz odbiorcy i zużycie wody w gospodarstwach domowych w Zawierciu w latach 2016-2020

Wyszczególnienie	2016	2017	2018	2019	2020
Długość czynnej sieci rozdzielczej [km]	226,7	229,7	221,7	224,8	227,8
Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania [szt.]	7 738	7 869	7 828	7 867	7 953
Zużycie wody w gospodarstwach domowych ogółem na 1 mieszkańca [m3]	30,1	30,1	31,0	31,1	32,3
Ludność korzystająca z sieci wodociągowej [os.]	49 769	49 415	49 075	48 718	48 227

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL GUS

Na infrastrukturę kanalizacyjną Gminy Zawiercie składa się rozdzielczy system kanalizacji sanitarnej i deszczowej. W 2020 r. łączna długość sieci kanalizacji sanitarnej wynosiła 185,9 km. Do sieci kanalizacji sanitarnej podłączonych jest 5 825 budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania. Z kanalizacji sanitarnej w 2020 roku korzystało 41 825 osób.

Tabela 20. Sieć kanalizacyjna oraz jej użytkownicy w Zawierciu w latach 2016-2020

Wyszczególnienie	2016	2017	2018	2019	2020
Długość czynnej sieci kanalizacyjnej [km]	185,3	185,5	185,6	185,6	185,9
Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania [szt.]	5 695	5 695	5 736	5 790	5 825
Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej [os.]	43 063	42 749	42 493	42 227	41 825

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL GUS

Na terenie gminy miejskiej Zawiercie dominuje przemysł ciężki i zakłady z branży hutniczej i metalurgicznej. Największe zakłady przemysłowe to:

- BSK RETURN S.A.,
- CMC POLAND Sp. z o.o.,
- RIPOK zarządzana przez ZGK Sp. z o.o.,
- ALURON Sp. z o.o.
- Promar Sp. z o.o.,
- GRUPA VIRTU,
- AXA Stenman S.A.,
- EE Odlewnia żeliwa S.A.,
- HARSCO Metal Polska Sp. z o.o.,
- P.P.H.U. KOTLEX S.J.,
- ANRO Firma Poligraficzno – Handlowa Sp. z o.o.,
- Zakłady Produkcyjne B-D S.A.,
- Zakład Walcowniczy – Walcownia Bruzdowa Sp. z o.o.,
- Zakład Produkcyjno – Remontowo – Handlowy PROHUTREM Sp. z o.o.

Gmina Zawiercie jest bardzo dobrze skomunikowane z całym województwem śląskim. Przez Gminę przebiega droga krajowa nr 78 łącząca Chałupki (granica z Republiką Czeską) z Chmielnikiem (województwo świętokrzyskie). Zadania w zakresie lokalnego transportu zbiorowego, realizuje Zakład Komunikacji Miejskiej Sp. z o.o. w Zawierciu – spółka Gminy Zawiercie. Siedzibą Zakładu jest Miasto Zawiercie, teren jego działalności obejmuje Miasta Zawiercie oraz inne Gminy. Komunikacja zbiorowa umożliwia łatwy dostęp do placówek edukacji, służby zdrowia, kultury, sportu i rekreacji oraz pomocy społecznej.

Dodatkowo w pobliżu Zawiercia znajdują się następujące szlaki komunikacyjne:

- Autostrada A1 - Gdańsk – Toruń – Łódź – Piotrków Trybunalski – Częstochowa – Gliwice – Gorzyczki – granica z Czechami;

- Droga krajowa nr 1 / S1 - Gdańsk – Toruń – Łódź – Piotrków Trybunalski – Częstochowa – Dąbrowa Górnicza – Tychy – Bielsko-Biała – Cieszyn – granica państwa z Czechami.

W pobliżu Zawiercia (ok. 28 km) znajduje się również lotnisko – Międzynarodowy Port Lotniczy Katowice – Pyrzowice. Główna infrastruktura drogowa oddziałuje negatywnie na stan nieruchomości, położonych wzdłuż drogi krajowej nr 78.

Zawiercie to również ważny węzeł kolejowy. Miasto posiada bezpośrednie połączenia kolejowe w kierunku północnym – Warszawa, Gdynia, południowym – Kraków, Zakopane, Praga, Budapeszt, Wiedeń, zachodnim – górny i dolny Śląsk oraz wschodnim – Ełk, Suwałki. Przez teren Gminy przebiega kilka linii kolejowych:

- linia kolejowa nr 1 Warszawa Centralna – Katowice,
- linia kolejowa nr 4 CMK Grodzisk Mazowiecki – Zawiercie,
- linia kolejowa nr 182 Tarnowskie Góry – Zawiercie (eksploatowana jedynie częściowo, w ruchu towarowym),
- linia kolejowa nr 186 Zawiercie – Dąbrowa Górnicza Ząbkowice.

Poniżej podano odległości do największych miast w otoczeniu Zawiercia:

- Katowice - 43 km,
- Częstochowa - 45 km,
- Kraków - 67 km,
- Międzynarodowy Port Lotniczy w Katowicach – Pyrzowicach - 28 km,
- Warszawa (bezpośrednie połączenie kolejowe) - 278 km.

W zarządzie Gminy Zawiercie pozostaje (stan na 2020 r.):

- 19731,5 m^2 parkingów i zatok,
- 236367 m^2 chodników,
- miasteczko ruchu rowerowego,
- 3 fontanny, 1 kaskada wodna, 1 ciek wodny,
- 12 siłowni zewnętrznych,
- 21 placów zabaw;
- ok. 44 km tras rowerowych
- 84 wiat przystankowych.

Następna sfera poddana identyfikacji zróżnicowania wewnętrznego, w poszczególnych jednostkach Gminy to sfera przestrzenno-funkcjonalna. W obrębie tej sfery mieszczą się zagadnienia, związane bezpośrednio z przestrzenną funkcjonalnością Gminy, określającą w istotnym stopniu zakres możliwości swobodnej realizacji szeregu potrzeb mieszkańców. Wiąże się więc bezpośrednio z kwestią dostępności lokali mieszkalnych, a w tym budynków mieszkalnych, oddanych do użytku czy liczbą osób oczekujących na przyznanie lokalu komunalnego, zapewnieniem dostępu do sieci kanalizacyjnej oraz dostępu do infrastruktury, pełniącej funkcje społeczne, rekreacyjne oraz transportowe. Tym samym w ramach analizy sfery przestrzenno-funkcjonalnej przeanalizowano 7 wskaźników:

1. liczba wydanych pozwoleń na budowę budynków mieszkalnych jednorodzinnych i wielorodzinnych na 100 mieszkańców (W23),
2. długość sieci kanalizacyjnej w stosunku do długości sieci dla całej Gminy Zawiercie (W24),
3. liczba niepodłączonych budynków do sieci kanalizacyjnej na 100 mieszkańców (W25),
4. liczba osób oczekujących na przyznanie lokalu komunalnego lub socjalnego na 100 mieszkańców (W26),
5. liczba budynków oświaty, nauki, kultury i sportu na 100 mieszkańców (W27),
6. długość ścieżek rowerowych w stosunku do powierzchni danej jednostki (W28),
7. liczba przystanków komunikacji miejskiej na 100 mieszkańców (W29).

W ramach diagnozy podjęto próbę przeanalizowania dostępności infrastruktury społecznej dla osób ze szczególnymi potrzebami, jako wykorzystanie wskaźnika o nazwie „liczba gminnych budynków użyteczności publicznej dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych". Jednak z uwagi na fakt, iż większość wspomnianej infrastruktury znajduje się w centrum Miasta Zawiercia, zaś w pozostałych jednostkach, brak jest takiej infrastruktury, wyniki analizy byłyby niemiarodajne i niewystarczające, by zobrazować dokładnie różnice, występujące pomiędzy jednostkami analitycznymi. Biorąc pod uwagę powyższe, zdecydowano by dostępność dla osób ze szczególnymi potrzebami, została szczegółowo przeanalizowano w wyznaczonym obszarze rewitalizacji. W ramach diagnozy przeanalizowano natomiast ogólną dostępność do infrastruktury, pełniącej funkcje oświatowe, kulturowe i sportowe oraz dostępność do infrastruktury rekreacyjnej, w tym rowerowej i infrastruktury transportowej.

W23 – liczba wydanych pozwoleń na budowę budynków mieszkalnych jednorodzinnych i wielorodzinnych na 100 mieszkańców

Przestrzenne rozmieszczenie wartości wskaźnika – liczba wydanych pozwoleń na budowę budynków mieszkalnych jednorodzinnych i wielorodzinnych na 100 mieszkańców w 2020 r. dla poszczególnych jednostek analitycznych Gminy Zawiercie zaprezentowano poniżej.

W23 – Liczba wydanych pozwoleń na budowę budynków mieszkalnych jednorodzinnych i wielorodzinnych na 100 mieszkańców (2020)

Jednostka	Liczba wydanych pozwoleń na budowę budynków mieszkalnych jednorodzinnych i wielorodzinnych na 100 mieszkańców
Jednostka I	[illegible]
Jednostka II	[illegible]
Jednostka III	1,52
Jednostka IV	0,18
Jednostka V	0,07
Jednostka VI	[illegible]
Jednostka VII	[illegible]
Jednostka VIII	0,14
JednostkaIX	0,07
Jednostka X	[illegible]
Jednostka XI	[illegible]
Jednostka XII	0,43
Jednostka XIII	0,17
Jednostka XIV	0,43
Jednostka XV	1,15
Jednostka XVI	1,36
Jednostka XVII	1,36
Jednostka XVIII	1,34
Jednostka XIX	0,35
Jednostka XX	0,41
Jednostka XXI	[illegible]
Średnia dla Gminy	**0,14**

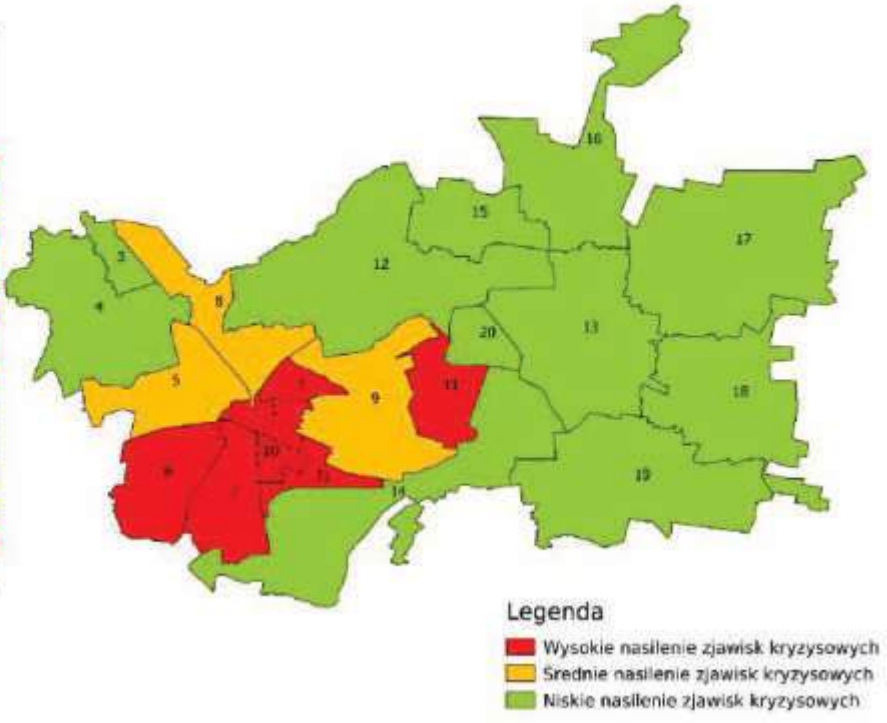

Rycina 40. Wartość wskaźnika liczba wydanych pozwoleń na budowę budynków mieszkalnych jednorodzinnych i wielorodzinnych na 100 mieszkańców w Gminie Zawiercie w układzie jednostek analitycznych w 2020 r.

Objaśnienia: kolorem czerwonym zaznaczono jednostki, w których stwierdzono wysokie nasilenie zjawisk kryzysowych, kolorem pomarańczowym jednostki, w których stwierdzono średnie nasilenie zjawisk kryzysowych, kolorem zielonym jednostki, w których stwierdzono niskie nasilenie zjawisk kryzysowych

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Zawierciu (stan na dzień 31.12.2020 r.)

Jednostkami, w których zdiagnozowano najniższą wartość wskaźnika, wskazującą na stan kryzysowy pod względem analizowanego wskaźnika są: jednostka I – Stare Miasto, jednostka II – os. Piłsudskiego, jednostka VI - os. Miodowa z otoczeniem, jednostka VII - os. Dąbrowica z otoczeniem, jednostka X - os. Centrum, jednostka XI - sołectwo Łośnice z otoczeniem oraz jednostka XXI – os. Centrum II.

Wartości niższe bądź równe wartości średniej dla Gminy zidentyfikowano również w jednostkach: jednostka V - ul. 11 Listopada z otoczeniem, jednostka VIII - os. Stawki i os. Borowe Pole oraz jednostka IX - os. Argentyna, os. Zuzanka i os. Warty.

W pozostałych 11 jednostkach nie stwierdzono stanu kryzysowego pod względem analizowanego wskaźnika.

W24 – długość sieci kanalizacyjnej w stosunku do długości sieci dla całej Gminy Zawiercie

Przestrzenne rozmieszczenie wartości wskaźnika – długość sieci kanalizacyjnej w stosunku do długości sieci dla całej Gminy Zawiercie w 2020 r. dla poszczególnych jednostek analitycznych Gminy Zawiercie zaprezentowano poniżej.

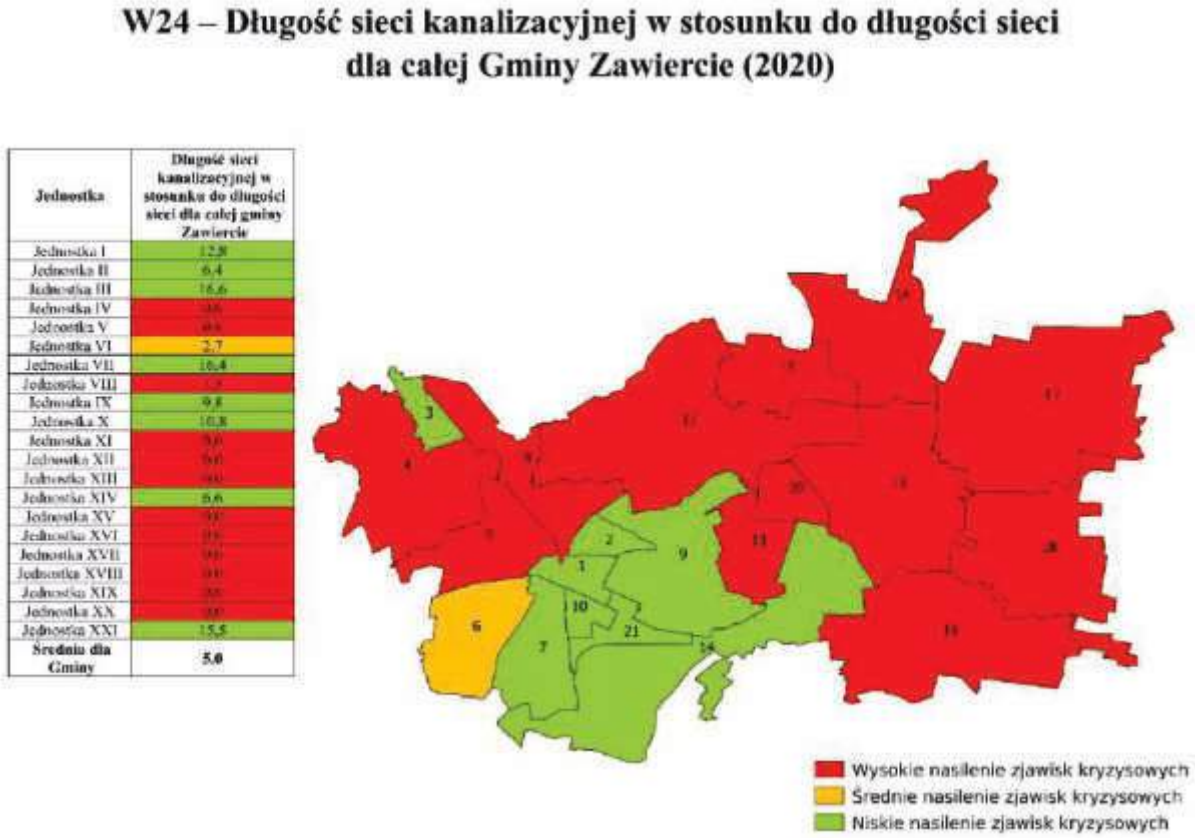

Rycina 41. Wartość wskaźnika długość sieci kanalizacyjnej w stosunku do długości sieci dla całej Gminy Zawiercie w układzie jednostek analitycznych w 2020 r.

Objaśnienia: kolorem czerwonym zaznaczono jednostki, w których stwierdzono wysokie nasilenie zjawisk kryzysowych, kolorem pomarańczowym jednostki, w których stwierdzono średnie nasilenie zjawisk kryzysowych, kolorem zielonym jednostki, w których stwierdzono niskie nasilenie zjawisk kryzysowych

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Zawierciu (stan na dzień 31.12.2020 r.)

Jednostkami, w których zdiagnozowano najniższą wartość wskaźnika, wskazującą na stan kryzysowy pod względem analizowanego wskaźnika są: jednostka IV - os. Marciszów, jednostka V - ul. 11 Listopada z otoczeniem, jednostka VIII - os. Stawki i os. Borowe Pole, jednostka XI - sołectwo Łośnice z otoczeniem, jednostka XII - os. Blanowice z otoczeniem, jednostka XIII - os. Kromołów centrum z otoczeniem, jednostka XV - sołectwo Pomrożyce, jednostka XVI - sołectwo Skarżyce, jednostka XVII - os. Żerkowice, jednostka XVIII - sołectwo Karlin, jednostka XIX – os. Bzów oraz jednostka XX – Os. wielorodzinne w Kromołowie z otoczeniem.

Wartości niższe bądź równe wartości średniej dla Gminy zidentyfikowano również w jednostce: jednostka VI – os. Miodowa z otoczeniem.

W pozostałych 7 jednostkach nie stwierdzono stanu kryzysowego pod względem analizowanego wskaźnika.

W25 – liczba niepodłączonych budynków do sieci kanalizacyjnej na 100 mieszkańców

Przestrzenne rozmieszczenie wartości wskaźnika – liczba niepodłączonych budynków do sieci kanalizacyjnej na 100 mieszkańców w 2020 r. dla poszczególnych jednostek analitycznych Gminy Zawiercie zaprezentowano poniżej.

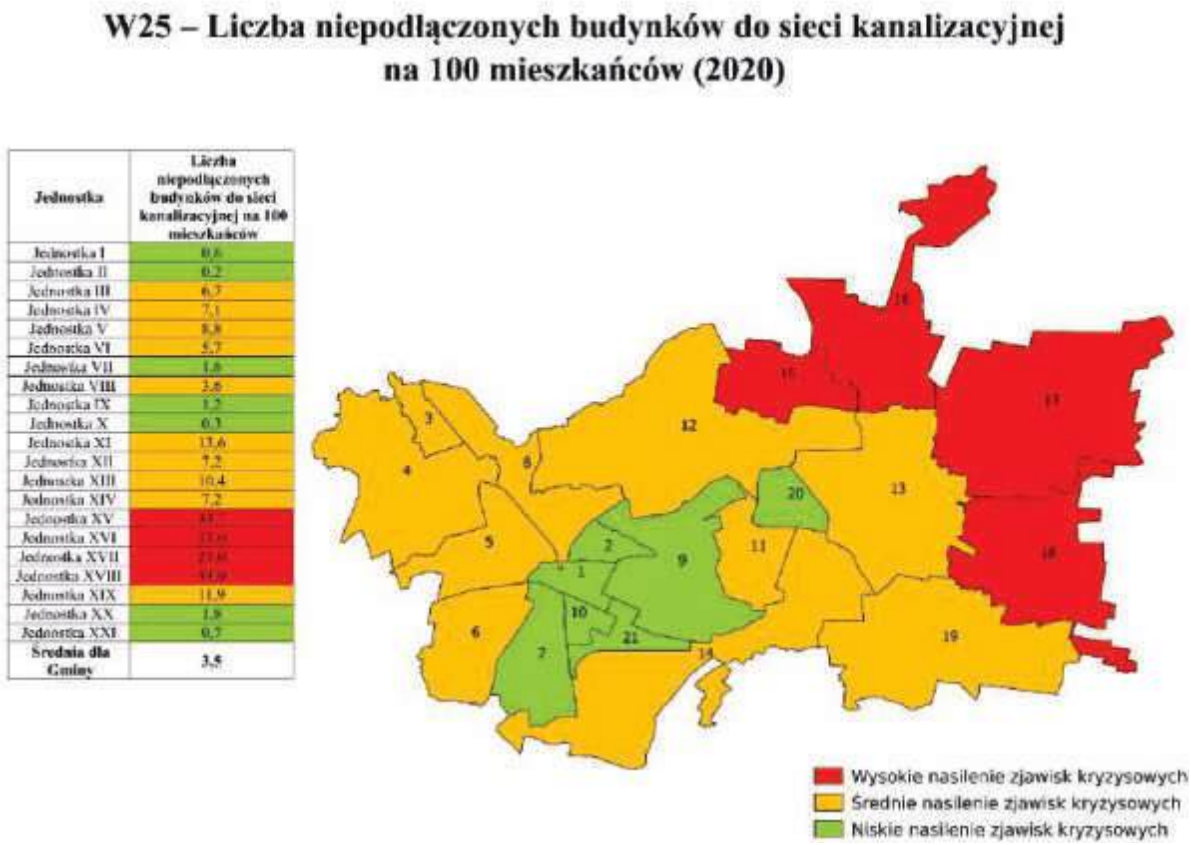

Rycina 42. Wartość wskaźnika liczba niepodłączonych budynków do sieci kanalizacyjnej na 100 mieszkańców w Gminie Zawiercie w układzie jednostek analitycznych w 2020 r.

Objaśnienia: kolorem czerwonym zaznaczono jednostki, w których stwierdzono wysokie nasilenie zjawisk kryzysowych, kolorem pomarańczowym jednostki, w których stwierdzono średnie nasilenie zjawisk kryzysowych, kolorem zielonym jednostki, w których stwierdzono niskie nasilenie zjawisk kryzysowych

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Zawierciu (stan na dzień 31.12.2020 r.)

Jednostkami, w których zdiagnozowano najwyższą wartość wskaźnika, wskazującą na stan kryzysowy pod względem analizowanego wskaźnika są: jednostka XV - sołectwo Pomrożyce, jednostka XVI - sołectwo Skarżyce, jednostka XVII - os. Żerkowice oraz jednostka XVIII - sołectwo Karlin.

Wartości przewyższające bądź równe wartości średniej dla Gminy zidentyfikowano również w jednostkach: jednostka III - os. Kosowska Niwa, jednostka IV - os. Marciszów, jednostka V - ul. 11 Listopada z otoczeniem, jednostka VI - os. Miodowa z otoczeniem, jednostka VIII - os. Stawki i os. Borowe Pole, jednostka XI - sołectwo Łośnice z otoczeniem, jednostka XII - os. Blanowice z otoczeniem, jednostka XIII - os. Kromołów centrum z otoczeniem, jednostka XIV - os. Wydra Zielona oraz os. Pszczelne Łąki oraz jednostka XIX – os. Bzów.

W pozostałych 6 jednostkach nie stwierdzono stanu kryzysowego pod względem analizowanego wskaźnika.

W26 – liczba osób oczekujących na przyznanie lokalu komunalnego lub socjalnego na 100 mieszkańców

Przestrzenne rozmieszczenie wartości wskaźnika – liczba osób oczekujących na przyznanie lokalu komunalnego lub socjalnego na 100 mieszkańców w 2020 r. dla poszczególnych jednostek analitycznych Gminy Zawiercie zaprezentowano poniżej.

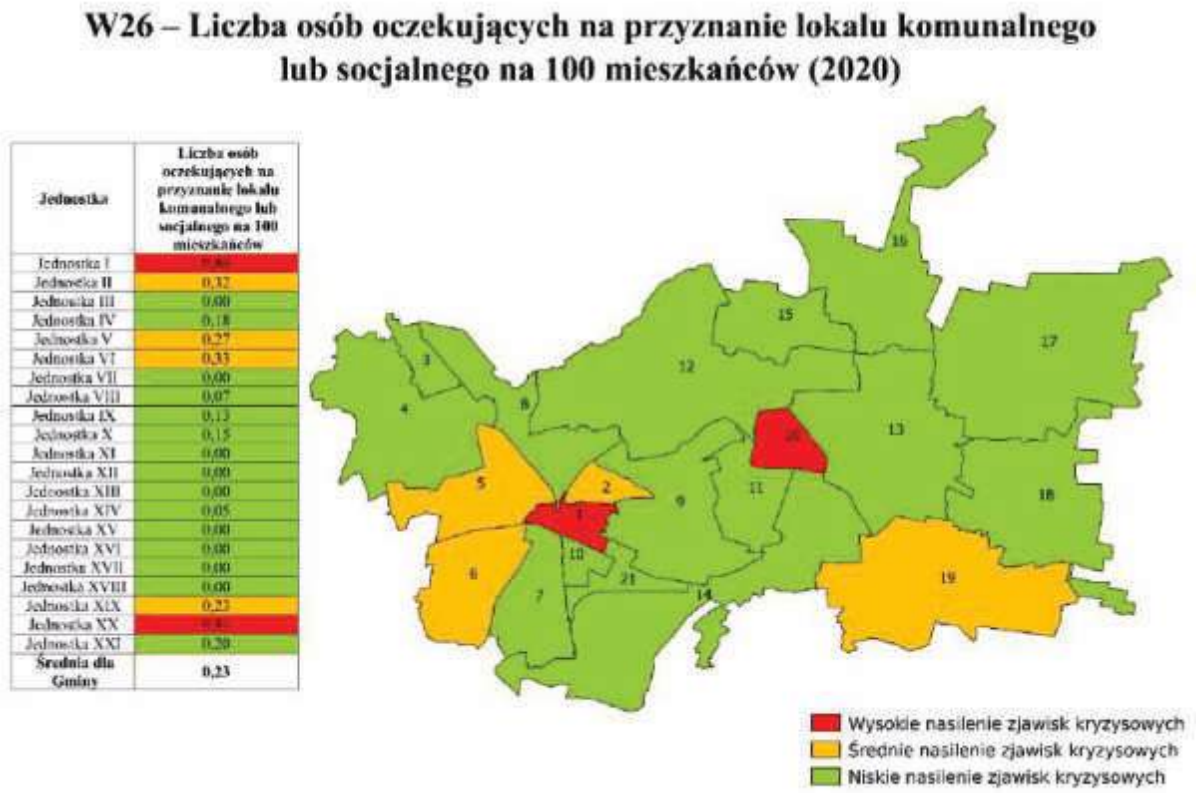

Rycina 43. Wartość wskaźnika liczba osób oczekujących na przyznanie lokalu komunalnego lub socjalnego na 100 mieszkańców w Gminie Zawiercie w układzie jednostek analitycznych w 2020 r.

Objaśnienia: kolorem czerwonym zaznaczono jednostki, w których stwierdzono wysokie nasilenie zjawisk kryzysowych, kolorem pomarańczowym jednostki, w których stwierdzono średnie nasilenie zjawisk kryzysowych, kolorem zielonym jednostki, w których stwierdzono niskie nasilenie zjawisk kryzysowych

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Zawierciu (stan na dzień 31.12.2020 r.)

Jednostkami, w których zdiagnozowano najwyższą wartość wskaźnika, wskazującą na stan kryzysowy pod względem analizowanego wskaźnika są: jednostka I – Stare Miasto oraz jednostka XX - os. wielorodzinne w Kromołowie z otoczeniem.

Wartości przewyższające bądź równe wartości średniej dla Gminy zidentyfikowano również w jednostkach: jednostka II - os. Piłsudskiego, jednostka V - ul. 11 Listopada z otoczeniem, jednostka VI - os. Miodowa z otoczeniem oraz jednostka XIX – os. Bzów.

W pozostałych 15 jednostkach nie stwierdzono stanu kryzysowego pod względem analizowanego wskaźnika.

W27 – liczba budynków oświaty, nauki, kultury i sportu na 100 mieszkańców

Przestrzenne rozmieszczenie wartości wskaźnika – liczba budynków oświaty, nauki, kultury i sportu na 100 mieszkańców w 2020 r. dla poszczególnych jednostek analitycznych Gminy Zawiercie zaprezentowano poniżej.

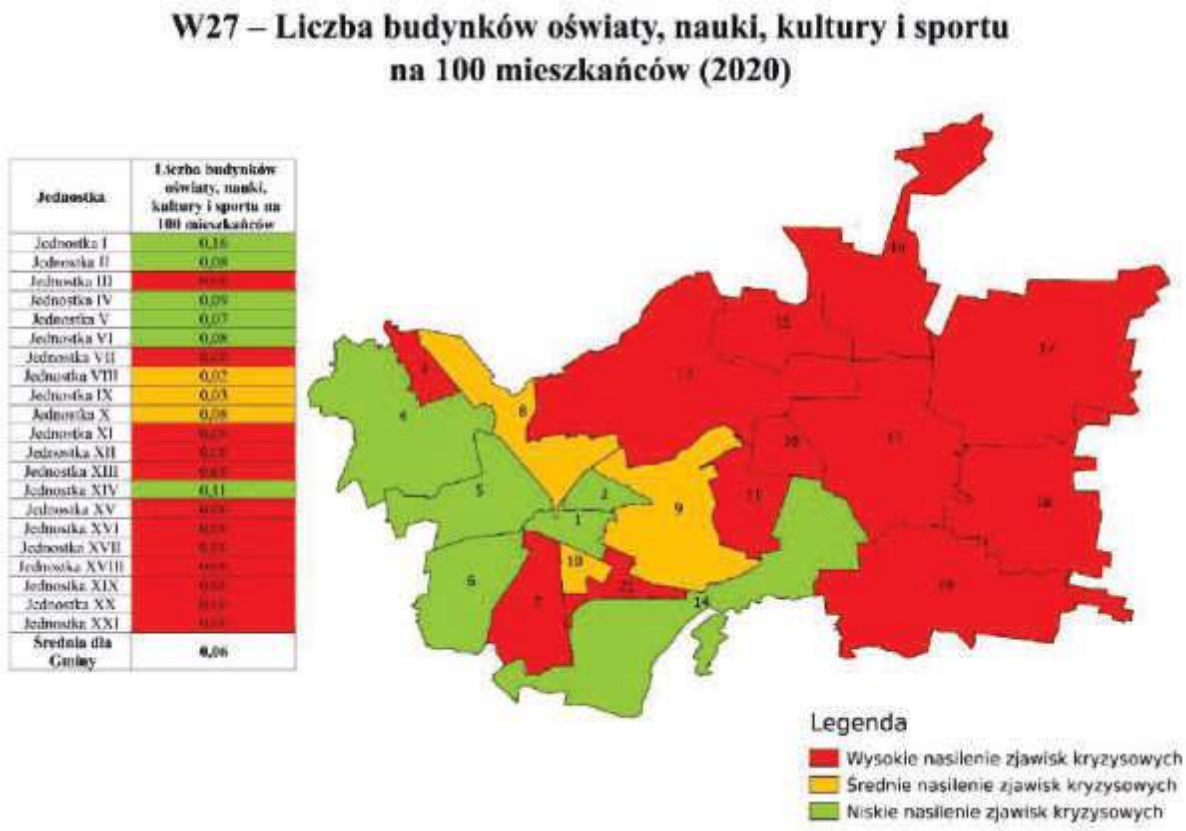

Rycina 44. Wartość wskaźnika liczba budynków oświaty, nauki, kultury i sportu na 100 mieszkańców w Gminie Zawiercie w układzie jednostek analitycznych w 2020 r.

Objaśnienia: kolorem czerwonym zaznaczono jednostki, w których stwierdzono wysokie nasilenie zjawisk kryzysowych, kolorem pomarańczowym jednostki, w których stwierdzono średnie nasilenie zjawisk kryzysowych, kolorem zielonym jednostki, w których stwierdzono niskie nasilenie zjawisk kryzysowych

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Zawierciu (stan na dzień 31.12.2020 r.)

Jednostkami, w których zdiagnozowano najniższą wartość wskaźnika, wskazującą na stan kryzysowy pod względem analizowanego wskaźnika są: jednostka III - os. Kosowska Niwa, jednostka VII - os. Dąbrowica z otoczeniem, jednostka XI - sołectwo Łośnice z otoczeniem, jednostka XII - os. Blanowice z otoczeniem, jednostka XIII - os. Kromołów centrum z otoczeniem, jednostka XV - sołectwo Pomrożyce, jednostka XVI - sołectwo Skarżyce, jednostka XVII - os. Żerkowice, jednostka XVIII - sołectwo Karlin, jednostka XIX – os. Bzów, jednostka XX – Os. wielorodzinne w Kromołowie z otoczeniem oraz jednostka XXI – os. Centrum II.

Wartości niższe bądź równe wartości średniej dla Gminy zidentyfikowano w jednostkach: jednostka VIII - os. Stawki i os. Borowe Pole, jednostka IX – os. Argentyna, os. Zuzanka i os. Warty oraz jednostka X – os. Centrum.

W pozostałych 6 jednostkach nie stwierdzono stanu kryzysowego pod względem analizowanego wskaźnika.

W28 – długość ścieżek rowerowych w stosunku do powierzchni danej jednostki

Przestrzenne rozmieszczenie wartości wskaźnika – długość ścieżek rowerowych w stosunku do powierzchni danej jednostki w 2020 r. dla poszczególnych jednostek analitycznych Gminy Zawiercie zaprezentowano poniżej.

W28 – Długość ścieżek rowerowych w stosunku do powierzchni danej jednostki (2020)

Jednostka	Długość ścieżek rowerowych w stosunku do powierzchni danej jednostki
Jednostka I	7,0
Jednostka II	14,3
Jednostka III	0,0
Jednostka IV	0,0
Jednostka V	0,0
Jednostka VI	0,0
Jednostka VII	0,0
Jednostka VIII	2,1
Jednostka IX	0,0
Jednostka X	24,1
Jednostka XI	0,0
Jednostka XII	5,3
Jednostka XIII	5,2
Jednostka XIV	8,5
Jednostka XV	11,0
Jednostka XVI	2,6
Jednostka XVII	0,0
Jednostka XVIII	0,0
Jednostka XIX	0,0
Jednostka XX	0,0
Jednostka XXI	8,6
Średnia dla Gminy	3,2

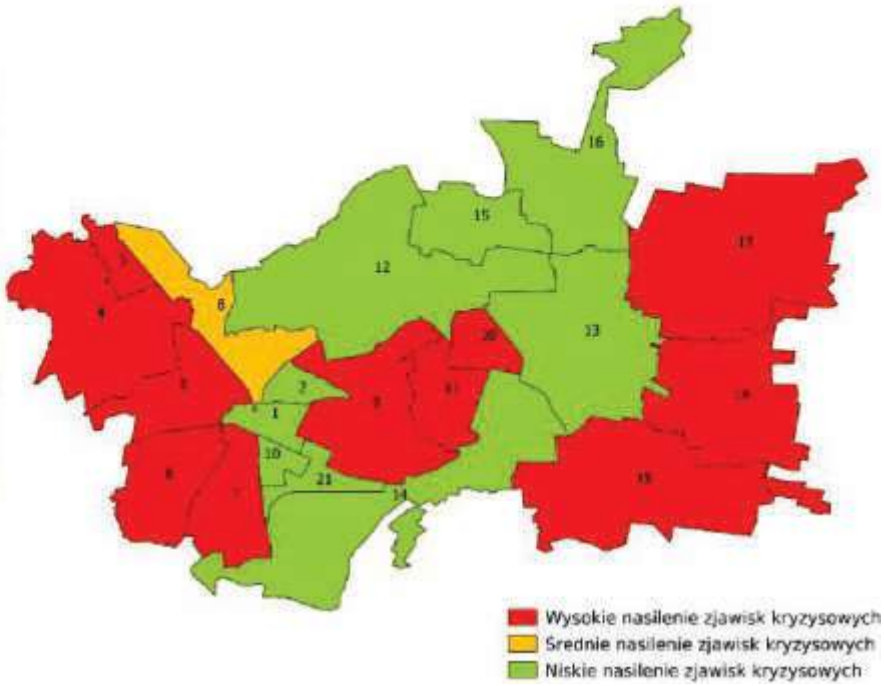

Rycina 45. Wartość wskaźnika długość ścieżek rowerowych w stosunku do powierzchni danej jednostki w Gminie Zawiercie w układzie jednostek analitycznych w 2020 r.

Objaśnienia: kolorem czerwonym zaznaczono jednostki, w których stwierdzono wysokie nasilenie zjawisk kryzysowych, kolorem pomarańczowym jednostki, w których stwierdzono średnie nasilenie zjawisk kryzysowych, kolorem zielonym jednostki, w których stwierdzono niskie nasilenie zjawisk kryzysowych

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Zawierciu (stan na dzień 31.12.2020 r.)

Jednostkami, w których zdiagnozowano najniższą wartość wskaźnika, wskazującą na stan kryzysowy pod względem analizowanego wskaźnika są: jednostka III - os. Kosowska Niwa, jednostka IV - os. Marciszów, jednostka V - ul. 11 Listopada z otoczeniem, jednostka VI - os. Miodowa z otoczeniem, jednostka VII - os. Dąbrowica z otoczeniem, jednostka IX - os. Argentyna, os. Zuzanka i os. Warty, jednostka XI - sołectwo Łośnice z otoczeniem, jednostka XVII - os. Żerkowice, jednostka XVIII - sołectwo Karlin, jednostka XIX – os. Bzów oraz jednostka XX – Os. wielorodzinne w Kromołowie z otoczeniem.

Wartości niższe bądź równe wartości średniej dla Gminy zidentyfikowano w jednostce VIII - os. Stawki i os. Borowe Pole.

W pozostałych 9 jednostkach nie stwierdzono stanu kryzysowego pod względem analizowanego wskaźnika.

W29 – liczba przystanków komunikacji miejskiej na 100 mieszkańców

Przestrzenne rozmieszczenie wartości wskaźnika – liczba przystanków komunikacji miejskiej na 100 mieszkańców w 2020 r. dla poszczególnych jednostek analitycznych Gminy Zawiercie zaprezentowano poniżej.

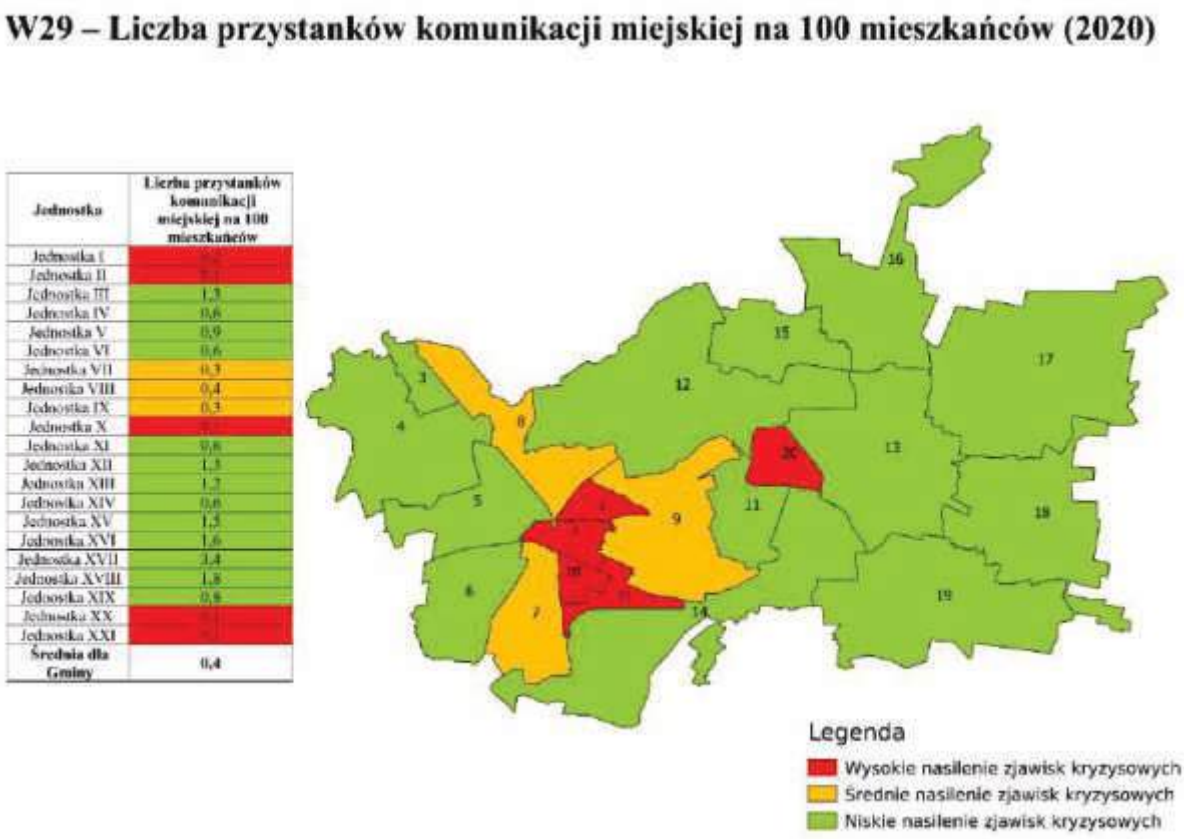

Rycina 46. Wartość wskaźnika liczba przystanków komunikacji miejskiej na 100 mieszkańców w Gminie Zawiercie w układzie jednostek analitycznych w 2020 r.

Objaśnienia: kolorem czerwonym zaznaczono jednostki, w których stwierdzono wysokie nasilenie zjawisk kryzysowych, kolorem pomarańczowym jednostki, w których stwierdzono średnie nasilenie zjawisk kryzysowych, kolorem zielonym jednostki, w których stwierdzono niskie nasilenie zjawisk kryzysowych

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Zawierciu (stan na dzień 31.12.2020 r.)

Jednostkami, w których zdiagnozowano najniższą wartość wskaźnika, wskazującą na stan kryzysowy pod względem analizowanego wskaźnika są: jednostka I – Stare Miasto, jednostka II – os. Piłsudskiego, jednostka X – os. Centrum, jednostka XX - Os. wielorodzinne w Kromołowie z otoczeniem oraz jednostka XXI – os. Centrum II.

Wartości niższe bądź równe wartości średniej dla Gminy zidentyfikowanow jednostkach: jednostka VII - os. Dąbrowica z otoczeniem, VIII - os. Stawki i os. Borowe Pole oraz jednostka IX - os. Argentyna, os. Zuzanka i os. Warty.

W pozostałych 13 jednostkach nie stwierdzono stanu kryzysowego pod względem analizowanego wskaźnika.

Koncentracja negatywnych zjawisk kryzysowych w sferze przestrzenno-funkcjonalnej

W celu wskazania jednostek analitycznych, w których występuje koncentracja negatywnych zjawisk w sferze przestrzenno-funkcjonalnej analizie poddano 7 wskaźników cząstkowych:

- W23 – liczba wydanych pozwoleń na budowę budynków mieszkalnych jednorodzinnych i wielorodzinnych na 100 mieszkańców
- W24 – długość sieci kanalizacyjnej w stosunku do długości sieci dla całej Gminy Zawiercie
- W25 – liczba niepodłączonych budynków do sieci kanalizacyjnej na 100 mieszkańców
- W26 – liczba osób oczekujących na przyznanie lokalu komunalnego lub socjalnego na 100 mieszkańców
- W27 – liczba budynków oświaty, nauki, kultury i sportu na 100 mieszkańców
- W28 – długość ścieżek rowerowych w stosunku do powierzchni danej jednostki
- W29 – liczba przystanków komunikacji miejskiej na 100 mieszkańców

W poniższej tabeli zaprezentowano syntetyczne zestawienie analizowanych negatywnych zjawisk w sferze przestrzenno-funkcjonalnej w jednostkach analitycznych w Gminie Zawiercie wraz z towarzyszącymi im wartościami.

Tabela 21. Zestawienie wartości wskaźników negatywnych zjawisk w sferze przestrzenno-funkcjonalnej według jednostek analitycznych w Gminie Zawiercie

Jednostka	W23	W24	W25	W26	W27	W28	W29
Jednostka I	0,03	12,8	0,6	0,84	0,16	7,3	0,2
Jednostka II	0,00	6,4	0,2	0,32	0,08	14,3	0,1
Jednostka III	1,52	16,6	6,7	0,00	0,00	0,0	1,3
Jednostka IV	0,18	0,0	7,1	0,18	0,09	0,0	0,6
Jednostka V	0,07	0,9	8,8	0,27	0,07	0,0	0,9
Jednostka VI	0,00	2,7	5,7	0,33	0,08	0,0	0,6
Jednostka VII	0,00	16,4	1,6	0,00	0,00	0,0	0,3
Jednostka VIII	0,14	1,5	3,6	0,07	0,02	2,1	0,4
Jednostka IX	0,07	9,8	1,2	0,13	0,03	0,0	0,3
Jednostka X	0,01	12,8	0,3	0,15	0,05	24,1	0,1
Jednostka XI	0,00	0,0	13,6	0,00	0,00	0,0	0,6
Jednostka XII	0,43	0,0	7,2	0,00	0,00	5,3	1,3
Jednostka XIII	0,17	0,0	10,4	0,00	0,00	5,2	1,2
Jednostka XIV	0,43	6,6	7,2	0,05	0,11	8,5	0,6
Jednostka XV	1,15	0,0	33,7	0,00	0,00	11,0	1,5
Jednostka XVI	1,36	0,0	37,0	0,00	0,00	7,6	1,6
Jednostka XVII	1,36	0,0	29,0	0,00	0,00	0,0	3,4
Jednostka XVIII	1,34	0,0	34,9	0,00	0,00	0,0	1,8
Jednostka XIX	0,35	0,0	11,9	0,23	0,00	0,0	0,8
Jednostka XX	0,41	0,0	1,8	0,83	0,00	0,0	0,1
Jednostka XXI	0,00	18,4	0,7	0,20	0,00	8,6	0,1
Średnia dla Gminy	**0,14**	**5,0**	**3,5**	**0,23**	**0,06**	**3,2**	**0,4**

Objaśnienia: kolorem czerwonym zaznaczono jednostki, w których stwierdzono wysokie nasilenie zjawisk kryzysowych, kolorem pomarańczowym jednostki, w których stwierdzono średnie nasilenie zjawisk kryzysowych, kolorem zielonym jednostki, w których stwierdzono niskie nasilenie zjawisk kryzysowych

Źródło: opracowanie własne

Następnie zliczono wszystkie wskaźniki dla danej jednostki analitycznej, których wartość jest mniej korzystna lub równa średniej wartości dla całej Gminy, zgodnie następującą skalą:

- 5-7 wskaźniki – ocena 2, świadczącą o bardzo wysokim nasileniu zjawisk kryzysowych (kolor czerwony),
- 3-4 wskaźniki – ocena 1, świadcząca o wysokim nasileniu zjawisk kryzysowych (kolor pomarańczowy),
- 0-2 wskaźników – ocena 0, świadcząca o niskim i/lub braku nasileniu zjawisk kryzysowych (kolor zielony).

W poniższej tabeli dokonano podsumowania w celu określenia koncentracji negatywnych zjawisk w sferze przestrzenno-funkcjonalnej.

Tabela 22. Diagnoza stanu kryzysowego w sferze przestrzenno-funkcjonalnej

Jednostka	Liczba wskaźników dla danej jednostki analitycznej, których wartość jest mniej korzystna lub równa średniej dla całej Gminy	Koncentracja negatywnych zjawisk
Jednostka I	3	1
Jednostka II	3	1
Jednostka III	3	1
Jednostka IV	3	1
Jednostka V	5	2
Jednostka VI	5	2
Jednostka VII	4	1
Jednostka VIII	6	2
Jednostka IX	4	1
Jednostka X	3	1
Jednostka XI	5	2
Jednostka XII	3	1
Jednostka XIII	4	1
Jednostka XIV	1	0
Jednostka XV	3	1
Jednostka XVI	3	1
Jednostka XVII	4	1
Jednostka XVIII	4	1
Jednostka XIX	6	2
Jednostka XX	5	2
Jednostka XXI	3	1

Objaśnienia: kolorem czerwonym zaznaczono jednostki, w których stwierdzono wysokie nasilenie zjawisk kryzysowych, kolorem pomarańczowym jednostki, w których stwierdzono średnie nasilenie zjawisk kryzysowych, kolorem zielonym jednostki, w których stwierdzono niskie nasilenie zjawisk kryzysowych

Źródło: opracowanie własne

Zgodnie z przeprowadzoną analizą jednostki analityczne o najtrudniejszej sytuacji, w których stwierdzono bardzo wysokie nasilenie negatywnych zjawisk kryzysowych w sferze przestrzenno-funkcjonalnej to: jednostka V - ul. 11 Listopada z otoczeniem, jednostka VI - os. Miodowa z otoczeniem, jednostka VIII - os. Stawki i os. Borowe Pole, jednostka XI - sołectwo Łośnice z otoczeniem, jednostka XIX – os. Bzów oraz jednostka XX - os. wielorodzinne w Kromołowie z otoczeniem.

Wysokie nasilenie negatywnych zjawisk kryzysowych na postawie przeprowadzonej delimitacji stwierdzono w 14 jednostkach analitycznych.

Z kolei niskie nasilenie negatywnych zjawisk kryzysowych w stwierdzono tylko jednostce XIV - os. Wydra Zielona oraz os. Pszczelne Łąki.

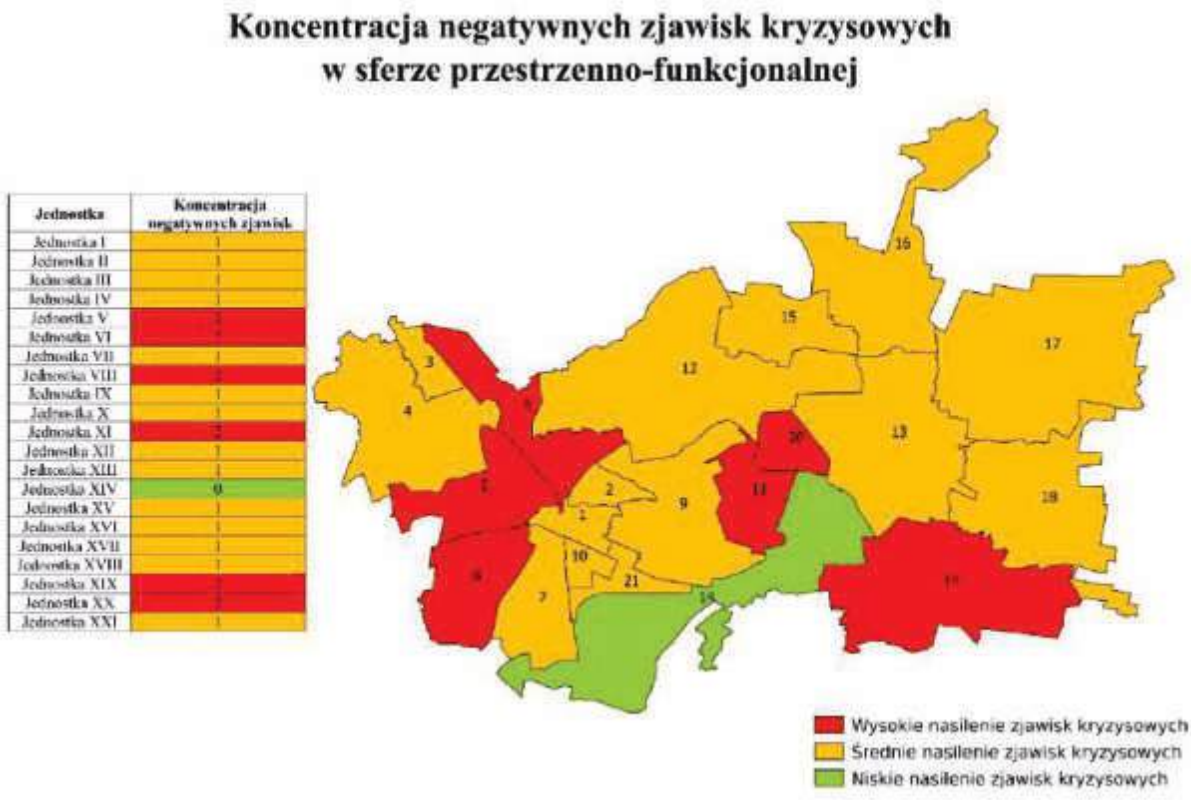

Rycina 47. Koncentracja negatywnych zjawisk w sferze przestrzenno-funkcjonalnej w Gminie Zawiercie w układzie jednostek analitycznych w 2020 r.

Objaśnienia: kolorem czerwonym zaznaczono jednostki, w których stwierdzono wysokie nasilenie zjawisk kryzysowych, kolorem pomarańczowym jednostki, w których stwierdzono wysokie nasilenie zjawisk kryzysowych, kolorem zielonym jednostki, w których stwierdzono niskie nasilenie zjawisk kryzysowych

Źródło: opracowanie własne

4.5. Sfera środowiskowa

Na terenie Gminy Zawiercie występują następujące formy ochrony przyrody:

- Obszar Natura 2000 Ostoja Kroczycka,
- Park krajobrazowy Orlich Gniazd,
- Obszar Chronionego Krajobrazu Otulina Parku Krajobrazowego Orlich Gniazd i Parku Krajobrazowego Stawki,
- Dwa pomniki przyrody.

Najcenniejsze przyrodnicze tereny Gminy Zawiercie stanowią jego wschodnią część położoną na Wyżynie Częstochowskiej. Tym samym są one objęte ochroną prawną w formie Parku Krajobrazowego Orlich Gniazd. Park utworzony został jako element Zespołu Jurajskich

Parków Krajobrazowych, zatwierdzonego prawnie w 1980 r. Rozciąga się on na obszarze 59 663 ha i położony jest w północno-wschodniej części województwa śląskiego. Jego granice rozciągają się od przełomu rzeki Warty koło Mstowa do doliny Białej Przemszy. Zachodni kraniec Parku stanowi tzw. kuesta jurajska – próg strukturalny. Od wschodu mniej wyraźnie widoczna jest granica z Niecką Nidziańską. Na terenie Gminy Zawiercie zajmuje powierzchnię 2 975 ha (34,9 % powierzchni Gminy). Granica Parku Krajobrazowego przebiega w przybliżeniu wzdłuż dróg łączących Kromołów z Pomrożycami i Bzowem. Na terenie Parku w całości położone są sołectwa Skarżyce, Żerkowice i Karlin.

W obrębie Gminy 537 ha (6,3% powierzchni Gminy) zajmuje otulina Zespołu Jurajskich Parków Krajobrazowych o statusie Obszaru Chronionego Krajobrazu, obejmująca Pomrożyce i Bzów oraz wschodnie obrzeża Kromołowa i Banowic. Niezwykle cennym i jednocześnie jednym z najbardziej reprezentatywnych elementów krajobrazu Wyżyny Częstochowskiej jest morfologia, na którą składają się przede wszystkim, wapienne wzniesienia zwieńczone w wielu miejscach ostańcami skalnymi. Poza funkcją krajobrazotwórczą spełniają one także ważną rolę w rozwoju świata roślinnego i zwierzęcego, m.in. tworząc środowisko rozwoju muraw naskalnych oraz bytowania wielu gatunków ptaków, owadów, a także ssaków. Na terenie Gminy Zawiercie najciekawsza i najlepiej rozwinięta rzeźba krasowa w postaci ostańców znamionuje okolice Skarżyc (Skała Czubata, Góry Chełmy, Okiennik Wielki), Karlina (Skała Rzędowa, Skała Kopaniny), Żerkowic, a także najdalej na północ wysuniętego skraju Gminy pomiędzy Morskiem w Gminie Włodowice a Piasecznem w Gminie Kroczyce (Skały Morskie).

Uatrakcyjnieniem centralnej części Gminy Zawiercie pod względem przyrodniczym są tereny zieleni (bez cmentarzy) zajmujące 90,62 ha, tj. ok. 1,06% powierzchni Gminy. Na tereny zieleni w Gminie Zawiercie składają się: parki spacerowo-wypoczynkowe (11,60 ha), zieleńce (11,37 ha), zieleń uliczna (9,84 ha) i tereny zieleni osiedlowej (67,65 ha)[7].

Ze sferą środowiskową związana jest bezpośrednio kwestia ochrony środowiska naturalnego, a więc podjęcie lub zaniechanie działań, umożliwiających zachowanie lub przywracanie równowagi przyrodniczej. Ochrona ta polega w szczególności na: racjonalnym kształtowaniu środowiska i gospodarowaniu zasobami środowiska zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju, przeciwdziałaniu zanieczyszczeniom, przywracaniu elementów przyrodniczych do stanu właściwego. Istotna jest więc tutaj emisja zanieczyszczeń powietrza, czyli wprowadzanie do powietrza atmosferycznego pyłowych lub gazowych zanieczyszczeń w sposób zorganizowany (poprzez emitory) lub niezorganizowany (z hałd, składowisk, w toku przeładunku substancji sypkich lub lotnych, z hal produkcyjnych, poprzez wywietrzniki dachowe i okienne, w wyniku pożarów lasu itp.).

W celu oceny jakości powietrza na terenie województwa śląskiego wyznaczono 5 stref:

- strefa aglomeracja górnośląska,
- strefa aglomeracja rybnicko-jastrzębska,
- strefa miasto Bielsko-Biała,
- strefa miasto Częstochowa,
- **strefa śląska** (do której zakwalifikowano Gminę Zawiercie).

[7] Zgodnie z danymi BDL GUS za rok 2020 r.

Na stan jakości powietrza wpływa emisja z różnego rodzaju źródeł, wśród których wyróżnić należy:

- źródła punktowe (zakłady przemysłowe, energetyka cieplna),
- źródła liniowe (transport, przede wszystkim komunikacja samochodowa),
- źródła powierzchniowe, tzw. „emisja niska", związane ze spalaniem paliw do celów grzewczych (kotłownie lokalne i paleniska indywidualne), napływ spoza granic Miasta.

Tabela 23. Zbiorcze zestawienie wyników klasyfikacji stref wg kryterium ochrony zdrowia w 2020

Nazwa strefy	SO_2	NO_2	C_6H_6	CO	O_3	PM10	Pb	As	Cd	Ni	B(a)P	PM2,5
Strefa aglomeracja górnośląska	A	C	A	A	A	C	A	A	A	A	C	C1
strefa aglomeracja rybnicko-jastrzębska	A	A	A	A	A	C	A	A	A	A	C	C1
strefa miasto Bielsko-Biała	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	C	C1
strefa miasto Częstochowa	A	A	A	A	A	C	A	A	A	A	C	A1
strefa śląska	A	A	A	A	A	**C**	A	A	A	A	**C**	**C1**

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL GUS

Wynik oceny zanieczyszczenia powietrza w strefie śląskiej w roku 2020, w której położona jest Gmina Zawiercie wskazuje, że dotrzymane są poziomy dopuszczalne (klasa A), ustanowione ze względu na ochronę zdrowia dla arsenu, benzenu, ołowiu, tlenku węgla, kadmu, niklu, tlenku węgla, dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, ozonu. Natomiast roczna ocena jakości powietrza w województwie śląskim, dla strefy śląskiej wskazała, iż przekroczone zostały dopuszczalne poziomy (klasa C) dla pyłu PM 2,5, pyłu PM 10 oraz benzo(a)pirenu.

Na zanieczyszczenie powietrza pyłami PM10 w Gminie Zawiercie w największym stopniu wpływa:

- emisja niska (kotłownie, indywidualne paleniska domowe i prywatne zakłady),
- emisja z zakładów przemysłowych i energetycznych,
- emisję niezorganizowana np. składowiska i hałdy odpadów, oczyszczalnie ścieków itp.,
- emisja komunikacyjna.

Na terenie Gminy Zawiercie funkcjonuje system do pomiaru i wizualizacji jakości powietrza, składający się z 18 czujników, które wykonują pomiary w zakresie stężeń pyłów zawieszonych PM10, PM2.5 i PM1, a także temperatury, wilgotności i ciśnienia. Wyniki udostępniane są na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Zawierciu oraz platformie jakości powietrza airly.org/map/pl/. Wyniki obrazują stan chwilowy, który nie ma odniesienia do obowiązujących norm, jednak stanowi element zwrócenia uwagi mieszkańców na problem niskiej emisji.

Na terenie Gminy Zawiercie funkcjonuje także stacja pomiarowa w ramach państwowego monitoringu ochrony powietrza, zlokalizowana przy ul. Gałczyńskiego 3 w Zawierciu (teren Przedszkola Nr 4), gdzie pomiar pyłu PM10, prowadzony jest metodą automatyczną.

Informacje bieżące o pomiarach i prognozach, wykonywanych w ramach państwowego monitoringu ochrony powietrza, można znaleźć na stronach internetowych Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska.

Gmina Zawiercie od wielu lat realizuje szereg działań, mających na celu efektywne wykorzystanie i wytwarzanie energii. Działania te w dużej mierze mają charakter inwestycyjny, bezpośrednio wpływając na obniżenie kosztów energii i paliw w obiektach użyteczności publicznej, budynkach mieszkalnych, transporcie prywatnym oraz publicznym. Ponadto, bardzo poważnie traktuje się komunikację z lokalną społecznością starając się realizować model Gminy, angażującej społeczeństwo w działania publiczne. Władze Gminy, jak i mieszkańcy cechują się wysokim stopniem świadomości ekologicznej, która jednakże wymaga systematycznych działań edukacyjnych.

Ostatnią pozaspołeczną sferą poddaną identyfikacji zróżnicowania wewnętrznego w poszczególnych jednostkach Gminy stanowi sfera środowiskowa. W ramach procesu diagnostycznego w sferze środowiskowej dokonano analizy 3 wskaźników:

1. udział powierzchni terenów poprzemysłowych w powierzchni danej jednostki (W30),
2. liczba gospodarstw domowych objętych selektywną zbiórką odpadów w zakresie popiołu na 100 mieszkańców (W31),
3. udział powierzchni terenów zieleni, w tym terenów rekreacyjnych i zieleni urządzonej w powierzchni danej jednostki (W32).

Jednym z ważniejszych wskaźników ze sfery środowiskowej jest wskaźnik W31, z uwagi na fakt, iż świadczy on pośrednio o problemie niskiej emisji, w związku z koniecznością użytkowania kotłów czy pieców na paliwa stałe. Wskaźnik W30, dotyczy powierzchni terenów poprzemysłowych, zlokalizowanych na terenie Gminy, na których zaprzestano prowadzenia działalności gospodarczej. Rekultywacja terenów poprzemysłowych, usunięcie niszczejących obiektów lub ich wtórne zagospodarowanie może przyczynić się do nadania im nowej funkcji. Z kolei wskaźnik (W32) przedstawia dostępność do terenów zieleni.

W30 – udział powierzchni terenów poprzemysłowych w powierzchni danej jednostki

Przestrzenne rozmieszczenie wartości wskaźnika – udział powierzchni terenów poprzemysłowych w powierzchni danej jednostki w 2020 r. dla poszczególnych jednostek analitycznych Gminy Zawiercie zaprezentowano poniżej.

W30 – Udział powierzchni terenów poprzemysłowych w powierzchni danej jednostki (2020)

Jednostka	Udział powierzchni terenów poprzemysłowych w powierzchni danej jednostki
Jednostka I	0,0
Jednostka II	0,0
Jednostka III	0,0
Jednostka IV	0,0
Jednostka V	8,1
Jednostka VI	1,0
Jednostka VII	10,1
Jednostka VIII	2,0
Jednostka IX	0,8
Jednostka X	0,0
Jednostka XI	2,1
Jednostka XII	0,7
Jednostka XIII	0,0
Jednostka XIV	0,1
Jednostka XV	0,0
Jednostka XVI	0,0
Jednostka XVII	0,0
Jednostka XVIII	0,0
Jednostka XIX	2,3
Jednostka XX	0,0
Jednostka XXI	0,0
Średnia dla Gminy	1,1

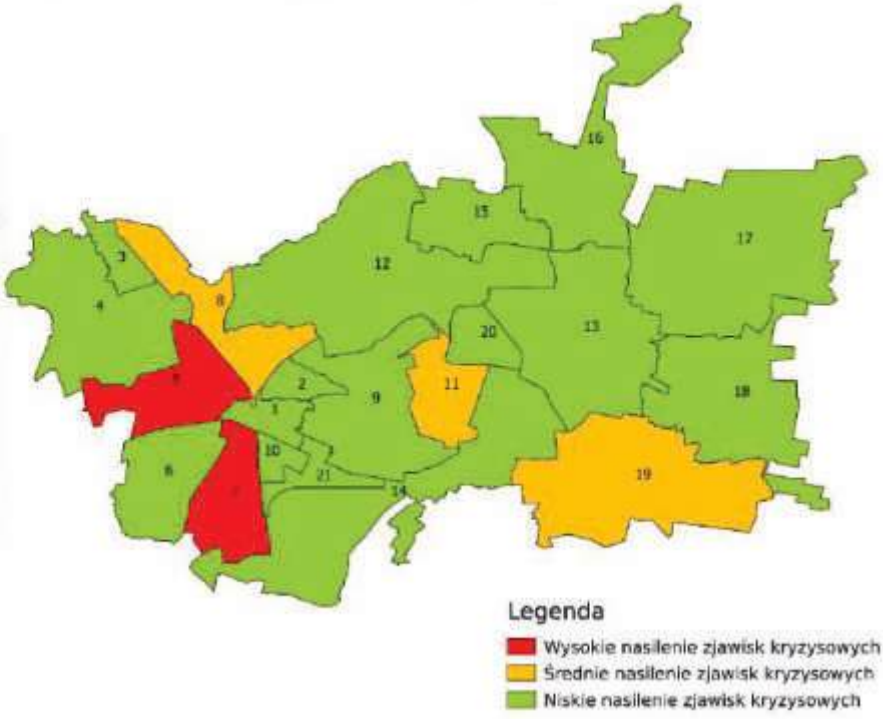

Rycina 48. Wartość wskaźnika udział powierzchni terenów poprzemysłowych w powierzchni danej jednostki w Gminie Zawiercie w układzie jednostek analitycznych w 2020 r.

Objaśnienia: kolorem czerwonym zaznaczono jednostki, w których stwierdzono wysokie nasilenie zjawisk kryzysowych, kolorem pomarańczowym jednostki, w których stwierdzono średnie nasilenie zjawisk kryzysowych, kolorem zielonym jednostki, w których stwierdzono niskie nasilenie zjawisk kryzysowych

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Zawierciu (stan na dzień 31.12.2020 r.)

Jednostkami, w których zdiagnozowano najwyższą wartość wskaźnika, wskazującą na stan kryzysowy pod względem analizowanego wskaźnika są: jednostka V - ul. 11 Listopada z otoczeniem oraz jednostka VII - os. Dąbrowica z otoczeniem.

Wartości przewyższające bądź równe wartości średniej dla Gminy zidentyfikowano również w jednostkach: jednostka VIII - os. Stawki i os. Borowe Pole, jednostka XI - sołectwo Łośnice z otoczeniem oraz jednostka XIX - os. Bzów.

W pozostałych 16 jednostkach nie stwierdzono stanu kryzysowego pod względem analizowanego wskaźnika.

W31 – liczba gospodarstw domowych objętych selektywną zbiórką odpadów w zakresie popiołu na 100 mieszkańców

Przestrzenne rozmieszczenie wartości wskaźnika – liczba gospodarstw domowych objętych selektywną zbiórką odpadów w zakresie popiołu na 100 mieszkańców w 2020 r. dla poszczególnych jednostek analitycznych Gminy Zawiercie zaprezentowano poniżej.

W31 – Liczba gospodarstw domowych objętych selektywną zbiórką odpadów w zakresie popiołu na 100 mieszkańców (2020)

Jednostka	Liczba gospodarstw domowych objętych selektywną zbiórką odpadów w zakresie popiołu na 100 mieszkańców
Jednostka I	3,1
Jednostka II	0,9
Jednostka III	22,6
Jednostka IV	22,0
Jednostka V	15,0
Jednostka VI	15,3
Jednostka VII	10,4
Jednostka VIII	20,4
Jednostka IX	10,5
Jednostka X	1,3
Jednostka XI	20,1
Jednostka XII	17,2
Jednostka XIII	20,7
Jednostka XIV	21,9
Jednostka XV	25,5
Jednostka XVI	23,1
Jednostka XVII	23,4
Jednostka XVIII	24,9
Jednostka XIX	20,1
Jednostka XX	5,8
Jednostka XXI	2,3
Średniadla Gminy	9,7

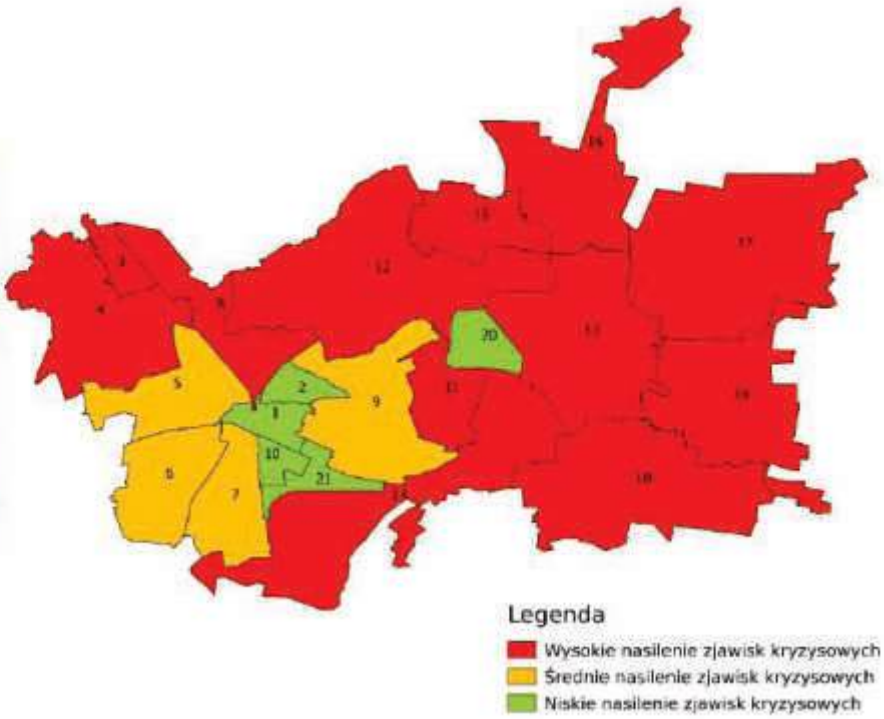

Rycina 49. Wartość wskaźnika liczba gospodarstw domowych objętych selektywną zbiórką odpadów w zakresie popiołu na 100 mieszkańców w Gminie Zawiercie w układzie jednostek analitycznych w 2020 r.

Objaśnienia: kolorem czerwonym zaznaczono jednostki, w których stwierdzono wysokie nasilenie zjawisk kryzysowych, kolorem pomarańczowym jednostki, w których stwierdzono średnie nasilenie zjawisk kryzysowych, kolorem zielonym jednostki, w których stwierdzono niskie nasilenie zjawisk kryzysowych

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Zawierciu (stan na dzień 31.12.2020 r.)

Jednostkami, w których zdiagnozowano najwyższą wartość wskaźnika, wskazującą na stan kryzysowy pod względem analizowanego wskaźnika są: jednostka III – os. Kosowska Niwa, jednostka IV – os. Marciszów, jednostka VIII - os. Stawki i os. Borowe Pole, jednostka XI - sołectwo Łośnice z otoczeniem, jednostka XII - os. Blanowice z otoczeniem, jednostka XIII - os. Kromołów centrum z otoczeniem, jednostka XIV - os. Wydra Zielona oraz os. Pszczelne Łąki, jednostka XV – sołectwo Pomrożyce, jednostka XVI - sołectwo Skarżyce, jednostka XVII - os. Żerkowice, jednostka XVIII – sołectwo Karlin oraz jednostka XIX – os. Bzów.

Wartości przewyższające bądź równe wartości średniej dla Gminy zidentyfikowano również w jednostkach: jednostka V - ul. 11 Listopada z otoczeniem, jednostka VI - os. Miodowa z otoczeniem, jednostka VII - os. Dąbrowica z otoczeniem oraz jednostka IX - os. Argentyna, os. Zuzanka i os. Warty.

Z kolei jednostki cechujące się niższą wartością wskaźnika niż średnia dla Gminy, w których tym samym nie stwierdzono stanu kryzysowego to: jednostka I – Stare Miasto, jednostka II – os. Piłsudskiego, jednostka X - os. Centrum, oraz jednostka XX - os. wielorodzinne w Kromołowie z otoczeniem oraz jednostka XXI – os. Centrum II.

W32 – udział powierzchni terenów zieleni, w tym terenów rekreacyjnych i zieleni urządzonej w powierzchni danej jednostki

Przestrzenne rozmieszczenie wartości wskaźnika – udział powierzchni terenów zieleni, w tym terenów rekreacyjnych i zieleni urządzonej w powierzchni danej jednostki w 2020 r. dla poszczególnych jednostek analitycznych Gminy Zawiercie zaprezentowano poniżej.

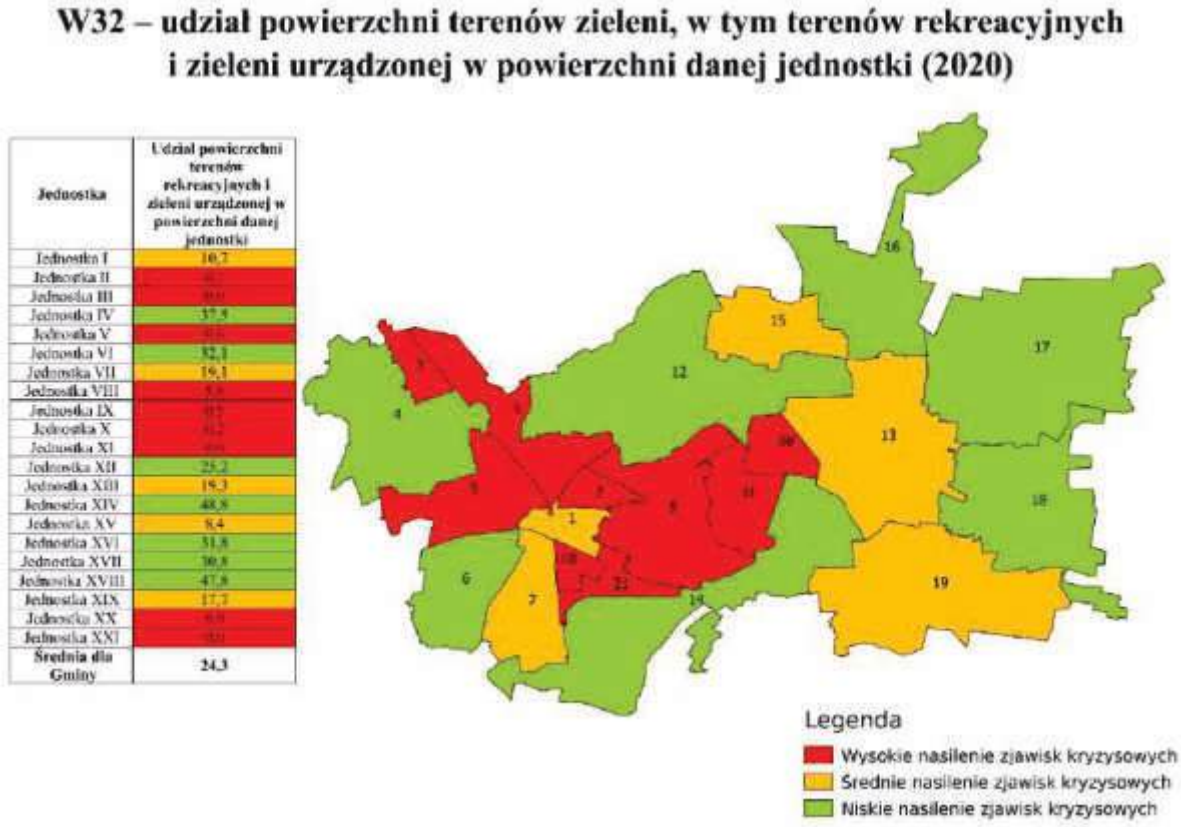

Rycina 50. Wartość wskaźnika udział powierzchni terenów zieleni, w tym terenów rekreacyjnych i zieleni urządzonej w powierzchni danej jednostki w Gminie Zawiercie w układzie jednostek analitycznych w 2020 r.

Objaśnienia: kolorem czerwonym zaznaczono jednostki, w których stwierdzono wysokie nasilenie zjawisk kryzysowych, kolorem pomarańczowym jednostki, w których stwierdzono średnie nasilenie zjawisk kryzysowych, kolorem zielonym jednostki, w których stwierdzono niskie nasilenie zjawisk kryzysowych

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Zawierciu (stan na dzień 31.12.2020 r.)

Jednostkami, w których zdiagnozowano najniższą wartość wskaźnika, wskazującą na stan kryzysowy pod względem analizowanego wskaźnika są: jednostka II – os. Piłsudskiego, jednostka III – os. Kosowska Niwa, jednostka V - ul. 11 Listopada z otoczeniem, jednostka VIII - os. Stawki i os. Borowe Pole, jednostka IX - os. Argentyna, os. Zuzanka i os. Warty, jednostka X - os. Centrum, jednostka XI - sołectwo Łośnice z otoczeniem, jednostka XX - os. wielorodzinne w Kromołowie z otoczeniem oraz jednostka XXI – os. Centrum II.

Wartości niższe bądź równe wartości średniej dla Gminy zidentyfikowano również w jednostkach: jednostka I – Stare Miasto, jednostka VII - os. Dąbrowica z otoczeniem,

jednostka XIII - os. Kromołów centrum z otoczeniem, jednostka XV – sołectwo Pomrożyce oraz jednostka XIX – os. Bzów.

Z kolei jednostki cechujące się wyższą wartością wskaźnika niż średnia dla Gminy, w których tym samym nie stwierdzono stanu kryzysowego to: jednostka IV – os. Marciszów, jednostka VI - os. Miodowa z otoczeniem, jednostka XII - os. Blanowice z otoczeniem, jednostka XIV - os. Wydra Zielona oraz os. Pszczelne Łąki, jednostka XVI - sołectwo Skarżyce, jednostka XVII - os. Żerkowice oraz jednostka XVIII – sołectwo Karlin.

Koncentracja negatywnych zjawisk kryzysowych w sferze środowiskowej

W celu wskazania jednostek analitycznych, w których występuje koncentracja negatywnych zjawisk w sferze środowiskowej analizie poddano 3 wskaźniki cząstkowe:

- W30 – udział powierzchni terenów poprzemysłowych w powierzchni danej jednostki
- W31 – liczba gospodarstw domowych objętych selektywną zbiórką odpadów w zakresie popiołu na 100 mieszkańców
- W32 – udział powierzchni terenów zieleni, w tym terenów rekreacyjnych i zieleni urządzonej w powierzchni danej jednostki

W poniższej tabeli zaprezentowano syntetyczne zestawienie analizowanych negatywnych zjawisk w sferze środowiskowej w jednostkach analitycznych w Gminie Zawiercie wraz z towarzyszącymi im wartościami.

Tabela 24. Zestawienie wartości wskaźników negatywnych zjawisk środowiskowych według jednostek analitycznych w Gminie Zawiercie

Jednostka	Udział powierzchni terenów poprzemysłowych w powierzchni danej jednostki	Liczba gospodarstw domowych objętych selektywną zbiórką odpadów w zakresie popiołu na 100 mieszkańców	Udział powierzchni terenów zieleni, w tym terenów rekreacyjnych i zieleni urządzonej w powierzchni danej jednostki
Jednostka I	0,0	3,1	11,2
Jednostka II	0,0	0,9	0,7
Jednostka III	0,0	22,6	0,0
Jednostka IV	0,0	23,0	36,1
Jednostka V	4,4	15,0	0,6
Jednostka VI	1,0	15,3	32,1
Jednostka VII	16,7	10,4	19,0
Jednostka VIII	2,0	20,5	5,8
Jednostka IX	0,8	10,5	0,5
Jednostka X	0,0	1,3	0,1
Jednostka XI	2,1	22,1	0,0
Jednostka XII	0,7	21,3	25,2
Jednostka XIII	0,0	25,7	19,3
Jednostka XIV	0,1	21,8	48,8
Jednostka XV	0,0	29,1	8,4
Jednostka XVI	0,0	25,5	31,8
Jednostka XVII	0,0	25,4	30,8
Jednostka XVIII	0,0	24,4	47,8
Jednostka XIX	2,3	26,3	17,7
Jednostka XX	0,0	5,8	0,0

Jednostka	Udział powierzchni terenów poprzemysłowych w powierzchni danej jednostki	Liczba gospodarstw domowych objętych selektywną zbiórką odpadów w zakresie popiołu na 100 mieszkańców	Udział powierzchni terenów zieleni, w tym terenów rekreacyjnych i zieleni urządzonej w powierzchni danej jednostki
Jednostka XXI	0,0	2,3	0,0
Średnia dla Gminy	**1,1**	**9,7**	**24,3**

Objaśnienia: kolorem czerwonym zaznaczono jednostki, w których stwierdzono wysokie nasilenie zjawisk kryzysowych, kolorem pomarańczowym jednostki, w których stwierdzono średnie nasilenie zjawisk kryzysowych, kolorem zielonym jednostki, w których stwierdzono niskie nasilenie zjawisk kryzysowych
Źródło: opracowanie własne

Następnie zliczono wszystkie wskaźniki dla danej jednostki analitycznej, których wartość jest mniej korzystna lub równa średniej wartości dla całej Gminy, zgodnie następującą skalą:

- 2-3 wskaźniki – ocena 1, świadczącą o bardzo wysokim nasileniu zjawisk kryzysowych (kolor czerwony),
- 0-1 wskaźników – ocena 0, świadcząca o niskim i/lub braku nasileniu zjawisk kryzysowych (kolor zielony).

W poniższej tabeli dokonano podsumowania w celu określenia koncentracji negatywnych zjawisk w sferze środowiskowej.

Tabela 25. Diagnoza stanu kryzysowego w sferze środowiskowej

Jednostka	Liczba wskaźników dla danej jednostki analitycznej, których wartość jest mniej korzystna lub równa średniej dla całej Gminy	Koncentracja negatywnych zjawisk
Jednostka I	1	0
Jednostka II	1	0
Jednostka III	2	1
Jednostka IV	1	0
Jednostka V	3	1
Jednostka VI	1	0
Jednostka VII	3	1
Jednostka VIII	3	1
Jednostka IX	2	1
Jednostka X	1	0
Jednostka XI	3	1
Jednostka XII	1	0
Jednostka XIII	2	1
Jednostka XIV	1	0
Jednostka XV	2	1
Jednostka XVI	1	0
Jednostka XVII	1	0
Jednostka XVIII	1	0
Jednostka XIX	3	1
Jednostka XX	1	0
Jednostka XXI	1	0

Objaśnienia: kolorem czerwonym zaznaczono jednostki, w których stwierdzono wysokie nasilenie zjawisk kryzysowych, kolorem pomarańczowym jednostki, w których stwierdzono średnie nasilenie zjawisk kryzysowych, kolorem zielonym jednostki, w których stwierdzono niskie nasilenie zjawisk kryzysowych
Źródło: opracowanie własne

Zgodnie z przeprowadzoną analizą jednostki analityczne o najtrudniejszej sytuacji, w których stwierdzono bardzo wysokie nasilenie negatywnych zjawisk kryzysowych w sferze technicznej to: jednostka III - os. Kosowska Niwa, jednostka V - ul. 11 Listopada z otoczeniem, jednostka VII - os. Dąbrowica z otoczeniem, jednostka VIII – os. Stawki i os. Borowe Pole, jednostka IX - os. Argentyna, os. Zuzanka i os. Warty, jednostka XI - sołectwo Łośnice z otoczeniem, jednostka XIII - os. Kromołów centrum z otoczeniem, jednostka XV - sołectwo Pomrożyce oraz jednostka XIX - os. Bzów.

Z kolei niskie nasilenie negatywnych zjawisk kryzysowych w sferze technicznej w pozostałych 11 jednostkach analitycznych.

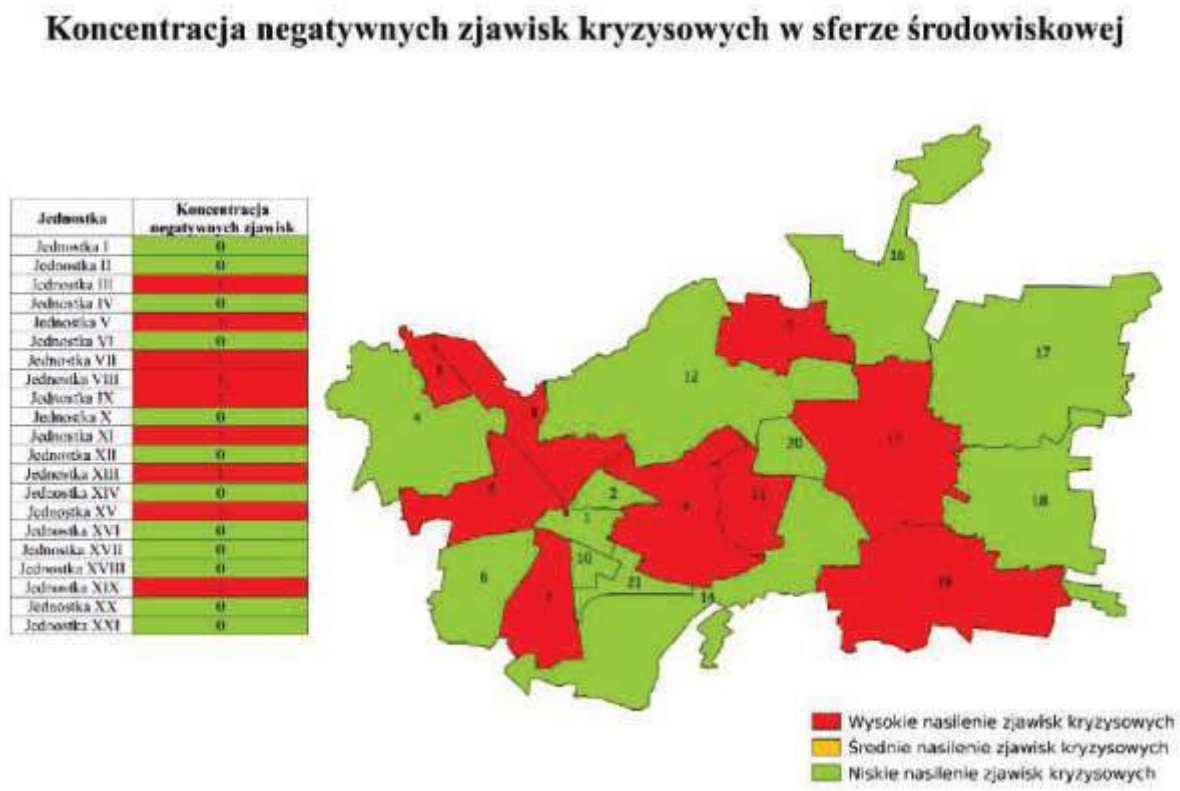

Rycina 51. Koncentracja negatywnych zjawisk w sferze środowiskowej w Gminie Zawiercie w układzie jednostek analitycznych w 2020 r.

Objaśnienia: kolorem czerwonym zaznaczono jednostki, w których stwierdzono wysokie nasilenie zjawisk kryzysowych, kolorem zielonym jednostki, w których stwierdzono niskie nasilenie zjawisk kryzysowych

Źródło: opracowanie własne

5. Wyznaczenie obszaru zdegradowanego Gminy Zawiercie

Zgodnie z ustawą o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r., istotą podjęcia działań rewitalizacyjnych na danym obszarze jest występowanie w nim stanu kryzysowego, rozumianego jako stan spowodowany koncentracją negatywnych zjawisk społecznych, współwystępujących z negatywnymi zjawiskami w co najmniej jednej z pozostałych sfer, tj. gospodarczej lub technicznej lub przestrzenno-funkcjonalnej lub środowiskowej.

Wyznaczenie obszaru zdegradowanego Gminy Zawiercie jest wynikiem gruntownej diagnozy zjawisk kryzysowych. W tym celu dokonano 2-stopniowej analizy. Jednostki, które spełniły poniżej zaprezentowane warunki włączono w granice obszaru zdegradowanego.

W pierwszym etapie, dokonano analizy koncentracji negatywnych zjawisk kryzysowych, występujących w poszczególnych jednostkach analitycznych Gminy. Wartością referencyjną była średnia wartość poszczególnych wskaźników. Stan kryzysowy został wskazany w jednostkach, dla których wartości wskaźników odznaczały się wartością mniej korzystną niż średnia dla Gminy.

W drugim etapie w związku z potrzebą potwierdzenia jednostek, charakteryzujących się koncentracją negatywnych zjawisk, posłużono się sumarycznym wskaźnikiem degradacji (obliczonym na podstawie wartości wszystkich wskaźników).

Za obszar zdegradowany, można było uznać jedynie jednostki analityczne, w których stwierdzono sytuację kryzysową, spowodowaną koncentracją negatywnych zjawisk w sferze społecznej, współwystępującą z negatywnymi zjawiskami, w co najmniej jednej z pozostałych analizowanych sfer.

Zgodnie z przeprowadzoną analizą, jednostki analityczne o najtrudniejszej sytuacji w sferze społecznej, w których stwierdzono bardzo wysokie nasilenie negatywnych zjawisk kryzysowych to: jednostka I – Stare Miasto, jednostka V – ul. 11 Listopada z otoczeniem oraz jednostka XX - os. wielorodzinne w Kromołowie z otoczeniem. Z kolei wysokie nasilenie negatywnych zjawisk kryzysowych stwierdzono w jednostkach: jednostka II - os. Piłsudskiego, jednostka VI - os. Miodowa z otoczeniem, jednostka X – os. Centrum, jednostka XVII - os. Żerkowice oraz jednostka XXI – os. Centrum II. We wskazanych jednostkach analitycznych stwierdzono obecność negatywnych zjawisk kryzysowych tj. wysokie bezrobocie, ubóstwo, związane z koniecznością korzystania z instytucjonalnej pomocy społecznej przez zamieszkujących mieszkańców, patologie społeczne i niską integrację społeczną. W poniższej tabeli przedstawiono koncentrację zjawisk kryzysowych w poszczególnych jednostkach analitycznych Gminy.

Tabela 26. Zbiorcze zestawienie koncentracji zjawisk kryzysowych w analizowanych sferach

Jednostka	Sfera społeczna	Sfera gospodarcza	Sfera techniczna	Sfera przestrzenno-funkcjonalna	Sfera środowiskowa
Jednostka I	2	1	1	1	0
Jednostka II	1	1	0	1	0
Jednostka III	0	0	0	1	1
Jednostka IV	0	1	0	1	0
Jednostka V	2	1	1	2	1
Jednostka VI	1	2	0	2	0
Jednostka VII	0	2	1	1	1
Jednostka VIII	0	0	1	2	1
Jednostka IX	0	0	1	1	1
Jednostka X	1	0	1	1	0
Jednostka XI	0	0	0	2	1
Jednostka XII	0	1	0	1	0
Jednostka XIII	0	1	0	1	1
Jednostka XIV	0	0	0	0	0
Jednostka XV	0	1	0	1	1
Jednostka XVI	0	2	0	1	0
Jednostka XVII	1	0	0	1	0
Jednostka XVIII	0	1	0	1	0
Jednostka XIX	0	0	0	2	1
Jednostka XX	2	0	0	2	0
Jednostka XXI	1	2	0	1	0

Objaśnienia: kolorem czerwonym zaznaczono jednostki, w których stwierdzono wysokie nasilenie zjawisk kryzysowych, kolorem pomarańczowym jednostki, w których stwierdzono średnie nasilenie zjawisk kryzysowych, kolorem zielonym jednostki, w których stwierdzono niskie nasilenie zjawisk kryzysowych

Źródło: opracowanie własne

Poniższe zestawienie potwierdza, że we wszystkich wskazanych jednostkach analitycznych, w których występuje koncentracja negatywnych zjawisk społecznych, zdiagnozowano również współwystępowanie problemów, w co najmniej jednej spośród sfer: gospodarczej, technicznej przestrzenno-funkcjonalnej lub środowiskowej.

Tabela 27. Współwystępowanie negatywnych zjawisk w jednostkach analitycznych, w których stwierdzono koncentrację negatywnych zjawisk kryzysowych w sferze społecznej

Jednostka	Występowanie koncentracji negatywnych zjawisk kryzysowych w sferach:					Potwierdzenie stanu kryzysowego
	społeczna	gospodarcza	techniczna	przestrzenno-funkcjonalna	środowiskowa	
Jednostka I	Tak	Tak	Tak	Tak	Nie	Tak
Jednostka II	Tak	Tak	Nie	Tak	Nie	Tak
Jednostka III	Nie	Nie	Nie	Tak	Tak	Nie
Jednostka IV	Nie	Tak	Nie	Tak	Nie	Nie
Jednostka V	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak
Jednostka VI	Tak	Tak	Nie	Tak	Nie	Tak
Jednostka VII	Nie	Tak	Tak	Tak	Tak	Nie
Jednostka VIII	Nie	Tak	Tak	Tak	Tak	Nie
Jednostka IX	Nie	Nie	Tak	Tak	Tak	Nie
Jednostka X	Tak	Nie	Tak	Tak	Nie	Tak
Jednostka XI	Nie	Nie	Nie	Tak	Tak	Nie
Jednostka XII	Nie	Tak	Nie	Tak	Nie	Nie
Jednostka XIII	Nie	Tak	Nie	Tak	Tak	Nie
Jednostka XIV	Nie	Nie	Nie	Nie	Nie	Nie
Jednostka XV	Nie	Tak	Nie	Tak	Nie	Nie
Jednostka XVI	Nie	Tak	Nie	Tak	Nie	Nie
Jednostka XVII	Tak	Nie	Nie	Tak	Nie	Tak
Jednostka XVIII	Nie	Tak	Nie	Tak	Nie	Nie
Jednostka XIX	Nie	Nie	Nie	Tak	Tak	Nie
Jednostka XX	Tak	Nie	Nie	Tak	Tak	Tak
Jednostka XXI	Tak	Tak	Nie	Tak	Nie	Tak

Źródło: opracowanie własne

Dodatkowo drugim warunkiem, który powinny spełnić jednostki analityczne, aby uznano je za obszar zdegradowany, była wartość sumarycznego wskaźnika degradacji. Metodykę obliczania sumarycznego wskaźnika degradacji wskazano w rozdziale 3.1.3 niniejszego opracowania. Zgodnie ze wskazanym wzorem, wartość sumarycznego wskaźnika degradacji, większa niż 0, świadczy o gorszej niż średnia dla Gminy sytuacji danej jednostki analitycznej. Im wyższa wartość wskaźnika, tym większe nasilenie negatywnych zjawisk kryzysowych.

W celu zobrazowania ogólnej sytuacji kryzysowej jednostek analitycznych w Gminie Zawiercie, pod względem wartości osiągniętego sumarycznego indeksu degradacji, wyodrębniono cztery przedziały i nadano im oznaczenia barwne:

- wartość sumarycznego wskaźnik degradacji < -10,0 oznacza, że jednostka analityczna znajduje się w bardzo dobrej sytuacji, w tabeli oznaczono kolorem niebieskim,
- wartość sumarycznego wskaźnik degradacji w przedziale od -10,0 do 0,0 oznacza, że jednostka analityczna znajduje się w dobrej sytuacji, w tabeli oznaczono kolorem zielonym,

- wartość sumarycznego wskaźnik degradacji w przedziale od 0,0 do 10,0 oznacza, że jednostka analityczna znajduje się w złej sytuacji kryzysowej, w tabeli oznaczono kolorem pomarańczowym,
- wartość sumarycznego wskaźnik degradacji > 10,0 oznacza, że jednostka analityczna znajduje się w bardzo złej sytuacji kryzysowej, w tabeli oznaczono kolorem czerwonym.

W poniższej tabeli przestawiono wartości sumarycznego wskaźnika degradacji w Gminie Zawiercie w układzie jednostek analitycznych.

Tabela 28. Wartość sumarycznego wskaźnika degradacji dla poszczególnych jednostek analitycznych Gminy Zawiercie

Jednostka	sfera społeczna	sfera gospodarcza	sfera techniczna	sfera przestrzenno-funkcjonalna	sfera środowiskowa	Sumaryczny wskaźnik degradacji
	suma wskaźników (W1-W16)	suma wskaźników (W17-W20)	suma wskaźników (W21-W22)	suma wskaźników (W23-W129)	suma wskaźników (W30-W32)	
Jednostka I	33,7	-0,7	1,6	0,2	-0,2	34,6
Jednostka II	0,3	0,5	-2,7	-1,4	0,1	-3,2
Jednostka III	-16,4	-2,2	-2,7	-4,2	2,7	-22,8
Jednostka IV	-9,3	-0,7	-2,7	0,3	0,5	-11,9
Jednostka V	9,1	-1,4	1,5	1,1	3,0	13,3
Jednostka VI	2,1	0,8	-2,5	1,0	0,1	1,5
Jednostka VII	-10,2	1,8	1,3	-0,4	4,6	-2,9
Jednostka VIII	-4,6	-0,6	1,6	0,7	2,6	-0,3
Jednostka IX	-5,4	-1,1	2,1	0,3	1,5	-2,6
Jednostka X	0,5	1,5	1,2	-2,4	0,4	1,2
Jednostka XI	-4,7	-2,3	-2,7	2,4	3,2	-4,1
Jednostka XII	-6,3	-0,2	-2,7	-0,8	1,1	-8,9
Jednostka XIII	-2,4	-0,1	-2,7	0,1	1,8	-3,3
Jednostka XIV	-4,7	-1,4	-0,5	-3,7	-0,4	-10,7
Jednostka XV	-5,3	-0,8	-2,7	-1,2	2,9	-7,1
Jednostka XVI	-14,9	-0,4	-2,7	-1,0	1,0	-18,0
Jednostka XVII	8,0	-0,7	-2,7	-2,4	1,1	3,3
Jednostka XVIII	-11,8	-0,6	-2,7	0,2	-0,1	-15,0
Jednostka XIX	-14,8	-0,2	-0,5	2,3	2,6	-10,6
Jednostka XX	21,4	-2,9	-2,7	4,7	0,8	21,3
Jednostka XXI	1,3	2,2	-2,7	-1,0	0,4	0,2

Źródło: opracowanie własne

Najwyższe wartości sumarycznego wskaźnika poziomu degradacji, wskazujące na bardzo złą sytuację kryzysową, wystąpiły w następujących jednostkach w: jednostce I – Stare Miasto, jednostce V - ul. 11 Listopada z otoczeniem i jednostce XX - os. wielorodzinne w Kromołowie z otoczeniem.

Jednostki analityczne, których wartość sumarycznego indeksu degradacji, wskazuje na złą sytuację kryzysową to: jednostka VI - os. Miodowa z otoczeniem, jednostka X – os. Centrum, jednostka XVII - os. Żerkowice i jednostka XXI – os. Centrum II.

Dobrą sytuację stwierdzono z kolei w 9 jednostkach, natomiast bardzo dobrą w jednostce III - os. Kosowska Niwa, jednostce IV - os. Marciszów, jednostce XIV – os. Wydra Zielona, jednostce XVI – sołectwo Skarżyce, jednostce XVIII - sołectwo Karlin i jednostce XIX - os. Bzów.

Rycina 52. Sumaryczny wskaźnik degradacji w Gminie Zawiercie w układzie jednostek analitycznych

Objaśnienia: kolorem czerwonym zaznaczono jednostki, w których stwierdzono bardzo złą sytuację kryzysową, kolorem pomarańczowym jednostki, w których stwierdzono złą sytuację kryzysową, kolorem zielonym jednostki, w których stwierdzono dobrą sytuację, kolorem niebieskim jednostki, w których stwierdzono bardzo dobrą sytuację
Źródło: opracowanie własne

Sumaryczny wskaźnik degradacji, potwierdził stan kryzysowy 6 jednostkach, wskazanych w etapie pierwszym, jako te, w których stwierdzono stan kryzysowy. Stan kryzysowy jednostki II – os. Piłsudskiego, nie został potwierdzony przez sumaryczny wskaźnik degradacji. Tym samym nie można było zakwalifikować jednostki II – os. Piłsudskiego do obszaru zdegradowanego Gminy Zawiercie.

Do obszaru zdegradowanego zaliczono te jednostki analityczne, które spełniają łącznie następujące warunki:

- min. 7 wskaźników w sferze społecznej, odznaczało się wartością mniej korzystną niż średnia dla całej Gminy Zawiercie,

- min. 15 wskaźników poddanych analizie we wszystkich sferach odznaczało się wartością mniej korzystną niż średnia dla całej Gminy Zawiercie,
- stwierdzono koncentrację negatywnych zjawisk przynajmniej w jednej ze sfer: gospodarczej, technicznej, przestrzenno-funkcjonalnej i środowiskowej,
- wartość sumarycznego indeksu degradacji wyniosła > 0,0.

Zgodnie z powyżej wymienionymi założeniami metodologii wyznaczenia obszaru zdegradowanego oraz wymogami, zawartymi w ustawie o rewitalizacji, za obszar zdegradowany uznano następujące jednostki:

- **jednostka I – Stare Miasto**;
- **jednostka V - ul. 11 Listopada z otoczeniem;**
- **jednostka VI – os. Miodowa z otoczeniem**;
- **jednostka X – os. Centrum**;
- **jednostka XVII – os. Żerkowice**;
- **jednostka XX – os. wielorodzinne w Kromołowie z otoczeniem;**
- **jednostka XXI – os. Centrum II**.

Wyznaczony obszar zdegradowany Gminy Zawiercie jest zamieszkały przez **17 514 osób** (37,1% łącznej liczby mieszkańców Gminy) i zajmuje powierzchnię **1 933,1 ha** (stanowiącej 22,7% powierzchni Gminy).

Tabela 29. Obszar zdegradowany – powierzchnia i liczba ludności

Jednostka	Liczba ludności [os.]	Liczba ludności [%]	Powierzchnia [ha]	Powierzchnia [%]
Jednostka I	3967	8,4	90,0	1,1
Jednostka V	1508	3,2	303,5	3,6
Jednostka VI	1220	2,6	300,3	3,5
Jednostka X	5750	12,2	54,8	0,6
Jednostka XVII	441	0,9	976,6	11,5
Jednostka XX	724	1,5	114,6	1,3
Jednostka XXI	3904	8,3	93,3	1,1
obszar zdegradowany	**17514**	**37,1**	**1933,1**	**22,7**

Źródło: opracowanie własne

Poniższa rycina przedstawia obszar zdegradowany na tle granic administracyjnych Gminy Zawiercie.

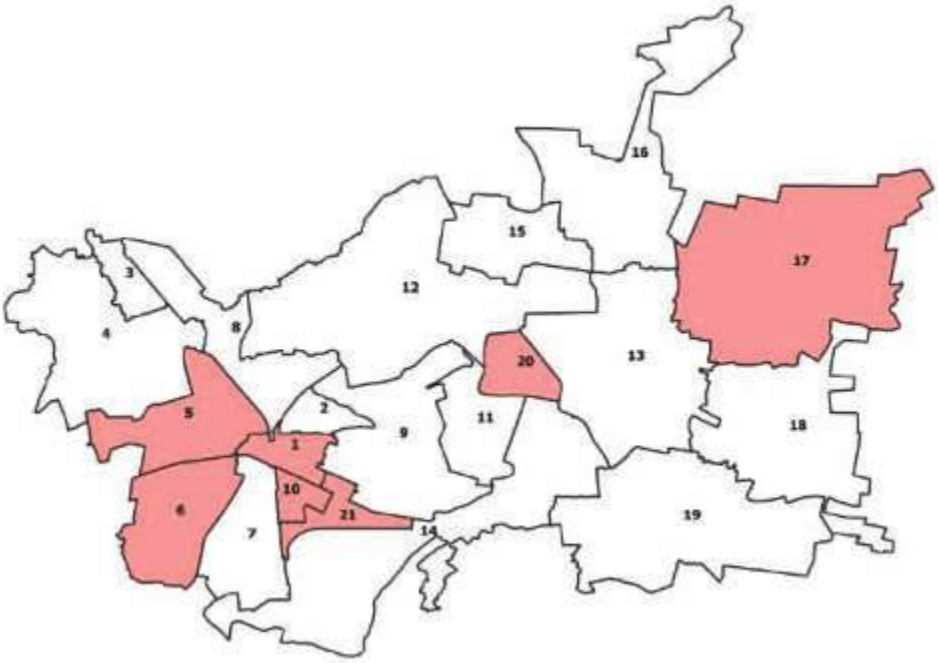

Rycina 53. Obszar zdegradowany Gminy Zawiercie w układzie jednostek analitycznych

Źródło: opracowanie własne

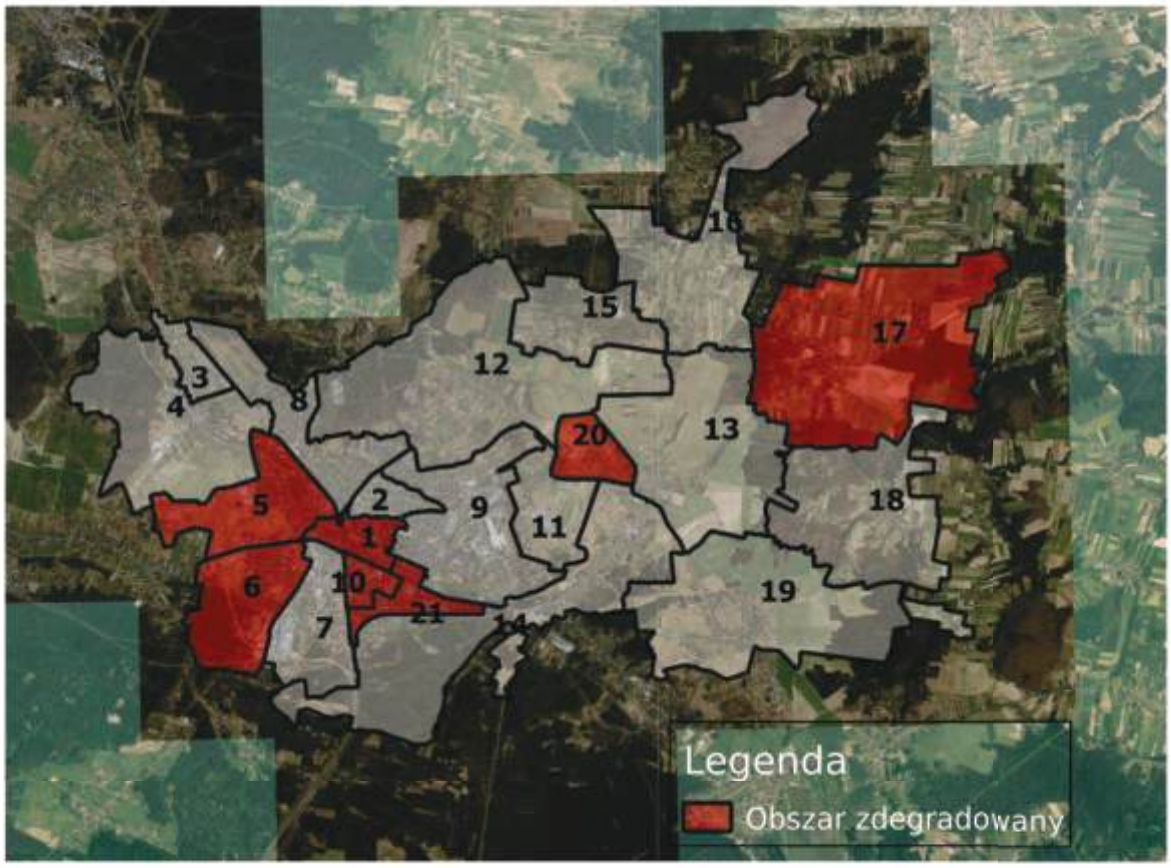

Rycina 54. Obszar zdegradowany Gminy Zawiercie na tle ortofotomapy

Źródło: opracowanie własne

6. Zasięg przestrzenny obszaru rewitalizacji Gminy Zawiercie

Zgodnie z zapisami zawartymi w ustawie o rewitalizacji z dnia 9 października 2015, obszarem rewitalizacji jest obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, który cechuje się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, na którym, z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego, zamierza się prowadzić rewitalizację.

Obszar rewitalizacji może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nie posiadające wspólnych granic, lecz nie może obejmować terenów większych niż 20% powierzchni Gminy oraz zamieszkałych przez więcej niż 30% mieszkańców Gminy.

W związku z wynikami diagnozy, która wskazała jako obszar zdegradowany w Gminie Zawiercie 7 jednostek analitycznych, zajmujących 22,7% powierzchni Gminy i zamieszkałych przez 37,1% mieszkańców, zaszła konieczność ograniczenia obszaru rewitalizacji w ramach obszaru zdegradowanego.

Z 7 jednostek analitycznych, wchodzących w skład obszaru zdegradowanego, do rewitalizacji wyznaczono 5 jednostek analitycznych: jednostkę I – Stare Miasto, jednostkę V - ul. 11 Listopada z otoczeniem, jednostkę VI – os. Miodowa z otoczeniem, jednostkę X – os. Centrum i jednostkę XX – os. wielorodzinne w Kromołowie z otoczeniem. Dodatkowo z jednostki I – Stare Miasto wydzielono 2 podobszary rewitalizacji: podobszar 1 – os. Stary Rynek i podobszar 2 – os. TAZ z terenami rekreacji. W ramach podobszaru 1 oraz podobszaru 2 zawarto cały obszar jednostki analitycznej I. Jednostki te zostały wybrane z uwagi na następujące warunki:

- charakteryzują się najwyższą koncentracją negatywnych zjawisk kryzysowych społecznych, gospodarczych, technicznych, przestrzenno-funkcjonalnych i środowiskowych,
- w przeszłości jednostki te były już objęte działaniami rewitalizacyjnymi, zapewniając tym samym komplementarność międzyokresową interwencji i zachowanie ciągłości rozpoczętych działań,
- są spójne przestrzennie, zapewniając tym samym komplementarność przestrzenną,
- zostały wskazywane przez mieszkańców w badaniach społecznych (ankietyzacja mieszkańców) jako obszary, które powinny zostać poddane działaniom rewitalizacyjnym,
- mają istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego Gminy oraz posiadają tereny, w których prowadzona będzie interwencja publiczna, służąca przeciwdziałaniu wykluczeniu i marginalizacji mieszkańców oraz wieloaspektowej odnowie przestrzeni, wykazujących wyraźne deficyty w sferze społecznej, gospodarczej, infrastrukturalnej czy środowiskowej.

Skala zidentyfikowanych negatywnych zjawisk kryzysowych na obszarze rewitalizacji jest duża. Potwierdzają to statystyki przedstawione w poniższej tabeli.

Tabela 30. Zestawienie wskaźników obliczonych dla podobszarów rewitalizacji Gminy Zawiercie

Wskaźnik	Podobszar rewitalizacji 1	Podobszar rewitalizacji 2	Podobszar rewitalizacji 3	Podobszar rewitalizacji 4	Podobszar rewitalizacji 5	Podobszar rewitalizacji 6	Obszar rewitalizacji (ogółem)	Gmina Zawiercie
Liczba osób bezrobotnych na 100 mieszkańców	5,9	63,9	3,4	1,9	2,0	3,7	3,0	2,7
Liczba bezrobotnych kobiet na 100 mieszkańców	3,5	2,3	1,7	1,1	1,1	2,2	1,7	1,5
Liczba osób długotrwale bezrobotnych w odniesieniu do ogółu bezrobotnych w danej jednostce	48,9	51,6	29,4	39,1	47,2	48,1	48,4	44,3
Liczba osób bezrobotnych z wykształceniem podstawowym i poniżej na 100 mieszkańców	1,6	1,1	0,5	0,5	0,3	0,7	0,7	0,4
Liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej na 100 mieszkańców	18,3	14,5	6,8	5,5	4,4	10,2	8,5	5,1
Liczba osób korzystających ze świadczeń socjalnych z tytułu ubóstwa na 100 mieszkańców	15,3	4,2	5,5	3,0	2,5	2,1	4,3	2,4
Liczba osób korzystających ze świadczeń socjalnych z tytułu niepełnosprawności na 100 mieszkańców	3,6	2,7	2,5	1,3	1,2	1,7	1,9	1,5
Liczba osób korzystająca ze świadczeń socjalnych z tytułu bezradności w sprawach opiekuńczo- wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego na 100 mieszkańców	9,1	4,1	2,6	4,4	2,0	4,6	3,6	1,6
Liczba osób korzystająca ze świadczeń socjalnych z tytułu potrzeba ochrony macierzyństwa na 100 mieszkańców	3,7	3,8	0,8	0,0	0,6	4,8	1,8	0,7

Wskaźnik	Podobszar rewitalizacji 1	Podobszar rewitalizacji 2	Podobszar rewitalizacji 3	Podobszar rewitalizacji 4	Podobszar rewitalizacji 5	Podobszar rewitalizacji 6	Obszar rewitalizacji (ogółem)	Gmina Zawiercie
Liczba osób ze świadczeń socjalnych ze względu na alkoholizm i narkomanię na 100 mieszkańców	2,9	1,1	0,8	0,2	0,4	1,5	1,0	0,7
Liczba przyznanych dodatków mieszkaniowych na 100 mieszkańców	6,4	4,7	2,1	0,6	1,5	3,3	2,9	1,9
Liczba uczniów szkół podstawowych korzystających z dożywiania na 100 mieszkańców	3,0	2,0	1,1	0,7	0,7	2,1	1,3	0,7
Liczba założonych „Niebieskich Kart” na 100 mieszkańców	0,5	0,4	0,4	0,4	0,3	0,6	0,4	0,3
Liczba czynów karalnych osób nieletnich na 100 mieszkańców	0,13	0,04	0,07	0,08	0,02	0,00	0,05	0,02
Liczba przestępstw o charakterze kryminalnym na 100 mieszkańców	1,4	1,0	0,8	0,7	0,3	1,1	0,7	0,4
Liczba organizacji pozarządowych na 100 mieszkańców	0,5	0,7	0,3	0,2	0,2	0,0	0,3	0,3
Liczba osób w wieku poprodukcyjnym na 100 mieszkańców	17,3	20,9	24,5	27,0	37,5	16,7	28,7	26,5
Liczba podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców	8,3	5,4	10,3	5,3	6,7	7,9	6,7	6,5
Liczba nowopowstałych podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców	0,07	0,12	0,00	0,08	0,22	0,14	0,13	0,13
Liczba zamkniętych i zawieszonych podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców	0,07	0,25	0,27	0,16	0,22	0,14	0,21	0,22

Wskaźnik	Podobszar rewitalizacji 1	Podobszar rewitalizacji 2	Podobszar rewitalizacji 3	Podobszar rewitalizacji 4	Podobszar rewitalizacji 5	Podobszar rewitalizacji 6	Obszar rewitalizacji (ogółem)	Gmina Zawiercie
Udział budynków mieszkalnych w zasobie gminnym wybudowanych przed 1945 r. w liczbie budynków mieszkalnych gminnych ogółem	100,0	100,0	100,0	25,0	100,0	0,0	70,8	84,2
Liczba budynków gminnych w złym stanie technicznym w liczbie budynków mieszkalnych gminnych ogółem	73,8	96,9	75,0	25,0	66,7*	0,0	66,7	69,9
Liczba wydanych pozwoleń na budowę budynków mieszkalnych jednorodzinnych i wielorodzinnych na 100 mieszkańców	0,00	0,04	0,07	0,00	0,02	0,41	0,05	0,14
Długość sieci kanalizacyjnej w stosunku do długości sieci dla całej Gminy Zawiercie	12,8		0,9	2,7	10,8	0,0	27,3	5,0
Liczba niepodłączonych budynków do sieci kanalizacyjnej na 100 mieszkańców	0,6	0,6	8,8	5,7	0,3	1,8	2,0	3,5
Liczba osób oczekujących na przyznanie lokalu komunalnego lub socjalnego na 100 mieszkańców	0,79	0,86	0,27	0,33	0,16	0,83	0,43	0,23
Liczba budynków oświaty, nauki, kultury i sportu na 100 mieszkańców	0,13	0,16	0,07	0,08	0,09	0,00	0,10	0,06

Wskaźnik	Podobszar rewitalizacji 1	Podobszar rewitalizacji 2	Podobszar rewitalizacji 3	Podobszar rewitalizacji 4	Podobszar rewitalizacji 5	Podobszar rewitalizacji 6	Obszar rewitalizacji (ogółem)	Gmina Zawiercie
Długość ścieżek rowerowych w stosunku do powierzchni danej jednostki	7,3		0,0	0,0	24,1	0,0	2,3	3,2
Liczba przystanków komunikacji miejskiej na 100 mieszkańców	0,1	0,2	0,9	0,6	0,1	0,1	0,3	0,4
Udział powierzchni terenów poprzemysłowych w powierzchni danej jednostki	0,0	0,0	4,1	1,0	0,0	0,0	1,8	1,1
Liczba gospodarstw domowych objętych selektywną zbiórką odpadów w zakresie popiołu na 100 mieszkańców	5,1	1,8	15,0	15,3	2,9	5,8	5,7	9,7
Udział powierzchni terenów rekreacyjnych i zieleni urządzonej w powierzchni danej jednostki	11,2		0,6	32,1	0,2	0,0	12,5	24,3

Objaśnienia: kolorem zaznaczono podobszary, w których stwierdzono negatywne zjawisko kryzysowe w sferze społecznej
Źródło: opracowanie własne

Obszar rewitalizacji wyznaczony został uchwałą nr LI/645/21 Rady Miejskiej w Zawierciu z dnia 29 września 2021 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Zawiercie (Dz. Urz. Woj. Śląskiego z 2021 r., poz. 1640).

Obszar rewitalizacji Gminy Zawiercie zajmuje 863,2 ha powierzchni Gminy (tj. 10,1% całkowitej powierzchni Gminy), zamieszkany jest przez 13 169 osób (tj. 27,9% ogółu mieszkańców Gminy Zawiercie) i składa się z 6 podobszarów:

- podobszar 1 – os. Stary Rynek, wydzielony z jednostki I;
- podobszar 2 – os. TAZ z terenami rekreacji, wydzielony z jednostki I;
- podobszar 3 – ul. 11 Listopada z otoczeniem, obejmujący jednostkę V;
- podobszar 4 – os. Miodowa z otoczeniem, obejmujący jednostkę VI;
- podobszar 5 – os. Centrum, obejmujący jednostkę X;
- podobszar 6 – os. wielorodzinne w Kromołowie z otoczeniem, obejmujący jednostkę XX.

Tabela 31. Obszar rewitalizacji – powierzchnia i liczba ludności

Podobszar rewitalizacji	Powierzchnia podobszaru		Liczba mieszkańców podobszaru	
	[ha]	[%]	[os.]	[%]
Podobszar 1 – os. Stary Rynek	30,1	0,4	1523	3,2
Podobszar 2 – os. TAZ z terenami rekreacji	59,9	0,7	2444	5,2
Podobszar 3 – ul. 11 Listopada z otoczeniem	303,5	3,6	1508	3,2
Podobszar 4 – os. Miodowa z otoczeniem	300,3	3,5	1220	2,6
Podobszar 5 – os. Centrum	54,8	0,6	5750	12,2
Podobszar 6 – os. wielorodzinne w Kromołowie z otoczeniem	114,6	1,3	724	1,5
Obszar rewitalizacji - ogółem	**863,2**	**10,1**	**13169**	**27,9**

Źródło: opracowanie własne

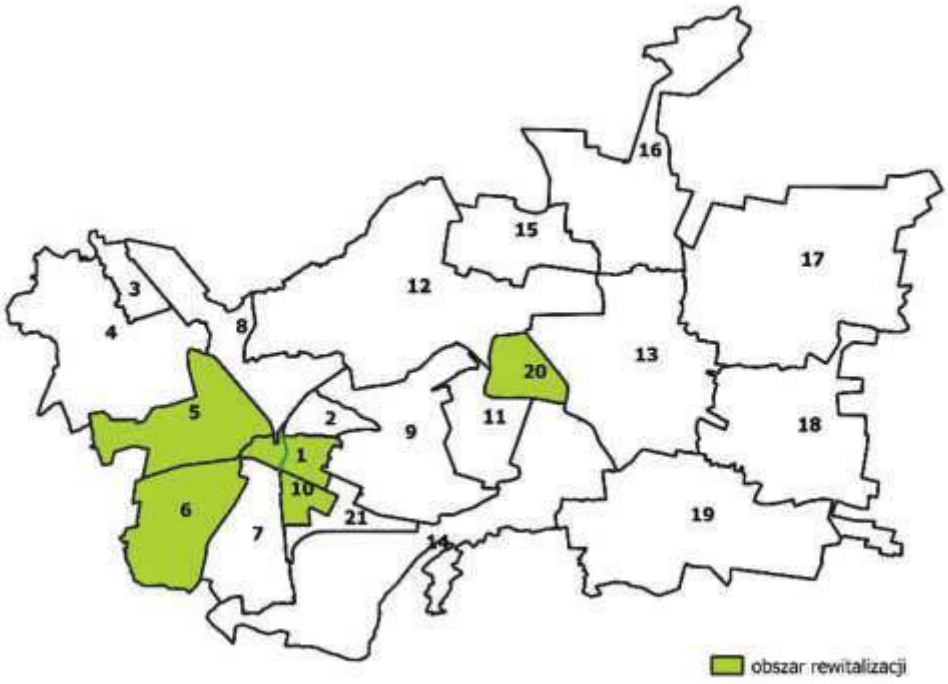

Rycina 55. Obszar rewitalizacji Gminy Zawiercie w ramach jednostek analitycznych obszaru zdegradowanego

Źródło: opracowanie własne

Charakterystykę podobszarów rewitalizacji z punktu widzenia występowania negatywnych zjawisk kryzysowej w poszczególnych sferach przedstawiono w rozdziale 7.1.

7. Diagnoza obszaru rewitalizacji

W niniejszym rozdziale przedstawiono szczegółową diagnozę obszaru rewitalizacji, wynikającą z art. 15 ust. 1 pkt 1 ustawy o rewitalizacji.

7.1. Szczegółowa diagnoza obszaru rewitalizacji

Analiza negatywnych zjawisk w sferze społecznej

Głównym czynnikiem rozwojowym Gminy Zawiercie był przemysł, co znajduje swoje odzwierciedlenie w przestrzeni miejskiej. Dynamiczny rozwój przemysłu rozpoczął się w drugiej połowie XIX wieku. Od tego czasu na terenie Gminy powstały zakłady włókiennicze, huta szkła, fabryka maszyn, Huta Zawiercie, odlewnia żeliwa oraz fabryka pługów. Wraz z rozwojem przemysłu powstały również osiedla robotnicze m.in. Osiedle TAZ (Towarzystwa Aukcyjnego Zawiercie). Restrukturyzacja przedsiębiorstw spowodowała spadek zatrudnienia, który jeszcze uległ pogłębieniu w drugiej połowie lat 90. na skutek kolejnych przekształceń. W wyniku tych procesów Gmina mierzy się z wyzwaniami związanymi z degradacją środowiska, problemami natury społecznej, a także zmianą struktury gospodarczej w kierunku rozwoju nowoczesnych branż przemysłu i usług oraz innowacji. Wszystkie te przemiany wiążą się ze wzrostem bezrobocia w Gminie. Ponadto z uwagi na to, iż w ostatnich latach wszystkie sektory

gospodarki: sektor rolny, przemysł, jak i usługi podlegają wzmożonym procesom informatyzacji, wzrasta również liczba osób bezrobotnych. Zgodnie z danymi Powiatowego Urzędu Pracy w Zawierciu w 2020 r. liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych, zamieszkujących obszar rewitalizacji wynosiła 399 osób, stanowiąc tym samym 32% wszystkich osób bezrobotnych w Gminie Zawiercie. Najwyższa liczba bezrobotnych zarejestrowana była w podobszarach: 1 – os. Stary Rynek, 2 – os. TAZ z terenami rekreacji i 5 – os. Centrum. Łącznie w tych trzech podobszarach zarejestrowanych było 75% bezrobotnych, zamieszkujących obszar rewitalizacji. Szczególnie istotnym problemem społecznym w obszarze rewitalizacji jest także występowanie długotrwałego bezrobocia. Udział osób długotrwale bezrobotnych stanowi 48% wszystkich bezrobotnych mieszkańców obszaru rewitalizacji.

Negatywne skutki braku pracy narastają wraz z przedłużającym się czasem pozostawania bez zatrudnienia. Długotrwałe pozostawanie bez pracy i wielokrotne nieudane próby znalezienia zatrudnienia, najczęściej mogą prowadzić do narastania wewnętrznych konfliktów w rodzinie, zaburzeń rozwoju emocjonalnego i społecznego, czy też powodować mogą spadek poczucia własnej wartości, a w konsekwencji często lęk i depresję. Te z kolei obniżają motywację do podejmowania jakichkolwiek działań, w tym poszukiwania pracy. Osoby długotrwale bezrobotne, wraz z przedłużającym się czasem pozostawania poza sferą zatrudnienia, mogą mieć także coraz większe problemy z ponowną adaptacją do wymagań rynku pracy. Pogłębiająca się bezczynność i bezradność sprzyja podejmowaniu zachowań ryzykownych, różnego typu uzależnień, przemocy domowej, pogorszenia stosunków między członkami rodziny, a tym samym są przyczyną nieprawidłowości w jej funkcjonowaniu. Bezpośrednimi przyczynami długotrwałego bezrobocia obserwowanego w obszarze rewitalizacji są także niskie wykształcenie i kwalifikacje osób bezrobotnych. Bezrobocie wśród osób z wykształceniem podstawowym i poniżej w obszarze rewitalizacji wynosi 22%. Siłę oddziaływania stanu kryzysowego, jakim jest bezrobocie, potęguje również fakt, iż procentowy udział bezrobotnych w grupie kobiet w wieku produkcyjnym w obszarze rewitalizacji wynosi 58%. Oznacza to kumulację zjawiska feminizacji zawierciańskiego bezrobocia.

Biorąc pod uwagę powyższe w obszarze rewitalizacji widoczny jest istotny problem dezaktywizacji zawodowej części mieszkańców, który z pewnością generuje cały szereg negatywnych konsekwencji. Brak interwencji w przypadku zjawiska bezrobocia może prowadzić do licznych negatywnych skutków społecznych, psychospołecznych oraz ekonomicznych tj. szybka degradacja ekonomiczna jednostki i rodziny, poszerzanie się sfery ubóstwa oraz degradacja zawodowa i marginalizacja jednostek, a nawet całych grup społecznych.

Problem ubóstwa w pewnym zakresie jest lustrzanym odbiciem problemu bezrobocia, w tym szczególnie długotrwałego bezrobocia. Ubóstwo jest zjawiskiem wielowymiarowym, które z jednej strony określa warunki życia jednostki, a z drugiej strony wskazuje na nierówności i sprzeczności występujące w społeczeństwie. Dane uzyskane z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zawierciu pozwoliły określić sytuację społeczną mieszkańców obszaru rewitalizacji, w tym liczbę osób w najtrudniejszej sytuacji społeczno-ekonomicznej. W 2020 r. z różnych form wsparcia pomocy społecznej korzystało łącznie 1118 mieszkańców obszaru rewitalizacji, co stanowi 46,5% wszystkich beneficjentów pomocy społecznej w Gminie

Zawiercie. Liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej na 100 mieszkańców w obszarze rewitalizacji jest znacznie wyższa w stosunku do wskaźnika dla całej Gminy i wynosi 8,5 osób/100 mieszkańców. Głównym powodem przyznania pomocy społecznej jest ubóstwo, z tego tytułu w obszarze rewitalizacji korzysta ponad połowa beneficjentów Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zawierciu. Największe natężenie zjawiska ubóstwa jest widoczne w podobszarze: 1 – os. Stary Rynek, 2 – os. TAZ z terenami rekreacji, 5 – os. Centrum i 6 – os. wielorodzinne w Kromołowie z otoczeniem.

Rodziny o niższych dochodach zamieszkujące obszar rewitalizacji są bardziej narażone na wykluczenie zawodowe, a także społeczne. Należy wyraźnie zaznaczyć, że sam fakt niskich dochodów nie przekłada się bezpośrednio na wykluczenie społeczne. Dochodzi do tego, gdy niskim dochodom towarzyszą inne problemy społeczne, a te również obserwowane są w obszarze rewitalizacji. Należą do nich bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, potrzeba ochrony macierzyństwa, niepełnosprawność czy alkoholizm i narkomania.

Dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zawierciu wskazują na wysoką liczbę osób, u których powodem przyznania pomocy jest bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i w prowadzeniu gospodarstwa domowego (474 osób). Bezradność, jako nieumiejętność radzenia sobie z codziennymi trudnościami może również łączyć się z innymi dysfunkcjami, tj.: uzależnieniem od środków psychoaktywnych, przemocą domową, przestępczością osób niepełnoletnich, zaburzeniem równowagi systemu rodzinnego w sytuacjach kryzysowych, problemami w pełnieniu ról rodzicielskich, małżeńskich czy zawodowych. Często bezradność w sferze opiekuńczo-wychowawczej jest też efektem wielopokoleniowych zaniedbań. Konsekwencją niewłaściwego funkcjonowania rodziny jest w przypadku dzieci pojawianie się symptomów nieprzystosowania społecznego, między innymi zaburzeń zachowania, czy późniejszych trudności w nauce. Wobec powyższego istnieje konieczność wsparcia mieszkańców obszaru rewitalizacji zagrożonych wykluczeniem społecznym w zakresie pokonywania bieżących problemów osobistych i rodzinnych.

Ważnym powodem trudnej sytuacji życiowej mieszkańców obszaru rewitalizacji jest także niepełnosprawność. Dokładne określenie liczby osób niepełnosprawnych w obszarze rewitalizacji, podobnie jak w całej Gminie jest trudne, z uwagi na fakt, iż informacje o osobach niepełnosprawnych są rozproszone w różnych instytucjach, a jednocześnie mogą się ze sobą wzajemnie pokrywać. Orzecznictwo w sprawach niepełnosprawności w Gminie realizowane jest w ramach trzech systemów: orzecznika ZUS, orzecznictwa w powiatowym zespole ds. orzekania o niepełnosprawności i orzecznictwa branżowego. W efekcie o niepełnosprawności orzeka się w niezależnych od siebie instytucjach, które nie współpracują ze sobą z uwagi na brak rozwiązań systemowych, stąd trudności z pozyskaniem miarodajnych danych. W ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Zawierciu w 2020 r. znajdowały się 167 osób niepełnosprawnych, które stanowiły 13,3% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych. Z kolei Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Zawierciu w 2020 r. z powodu różnego typu niepełnosprawności wydał 1537 orzeczeń o przyznaniu stopnia niepełnosprawności osobom dorosłym, a osobom poniżej 16. roku życia – 184 orzeczenia. Z kolei według danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zawierciu w 2020 r. w całej Gminie 689 mieszkańców korzystało z tytułu niepełnosprawności jako powodu przyznania pomocy społecznej (w tym 254 osoby zamieszkałe w obszarze rewitalizacji). Biorąc pod uwagę

fakt, że w obszarze rewitalizacji z powodu niepełnosprawności korzysta z pomocy społecznej ponad 1/3 mieszkańców, będących beneficjentami Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zawierciu z tego tytułu, można zakładać, że niepełnosprawność jest problemem społecznym, który silne dotyka obszar rewitalizacji. Niepełnosprawność oraz długotrwała lub ciężka choroba stanowią duże wyzwanie dla polityki społecznej, ze względu na zapewnienie z jednej strony opieki, a z drugiej rehabilitacji i integracji społecznej. Potrzeby te będą zwiększać się w związku ze starzeniem się populacji mieszkańców.

Z danych otrzymanych z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zawierciu wynika także, że w obszarze rewitalizacji problem stanowi wysoka liczba świadczeń przyznawanych ze względu na potrzebę ochrony macierzyństwa. Co piąty beneficjent korzysta w obszarze rewitalizacji z takiego wsparcia.

Problemem w obszarze rewitalizacji jest także uzależnienie od alkoholu i narkomania. Mimo wielu podejmowanych działań przez placówki i instytucje, działające na terenie Gminy w obszarze rozwiązywania problemów alkoholowych i zapobiegania narkomanii, liczba osób korzystająca ze świadczeń socjalnych ze względu na alkoholizm i narkomanię na 100 mieszkańców przekracza średnią wartość dla całej Gminy. Uzależnienia te są często przyczyną szeregu negatywnych zjawisk w zakresie życia społecznego, czy ekonomicznego.

Podsumowując, we wskazanym obszarze rewitalizacji, zauważalny jest niski status materialny części jego mieszkańców. Duża jego część korzysta jednocześnie z kilku tytułów wsparcia w zakresie pomocy społecznej. Osoby te często też mogą traktować pomoc społeczną jako sposób „na życie". Zjawiska takie mogą być utrwalane przez lata oraz przekazywane kolejnym pokoleniom jako źródło dochodu. Powoduje to uzależnienie od pomocy socjalnej i obniżenie zdolności do podejmowania działań zaradczych oraz stopnia integracji z innymi mieszkańcami.

Do najistotniejszych zjawisk kryzysowych na obszarze rewitalizacji należą również te, które związane są ze społecznymi aspektami mieszkalnictwa, z możliwością (lub jej brakiem) ponoszenia przez mieszkańców wydatków na cele mieszkaniowe. Jednym ze wskaźników sytuacji w tym zakresie są dodatki mieszkaniowe. Dodatek mieszkaniowy jest świadczeniem pieniężnym, mającym na celu dofinansowanie do wydatków mieszkaniowych, ponoszonych w związku z zajmowaniem lokalu mieszkalnego. Pomoc ta przysługuje najbiedniejszym mieszkańcom Gminy, w przypadkach ściśle określonych przez przepisy ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych. Łączna liczba przyznanych dodatków mieszkaniowych wyniosła w całej Gminie 910 dodatków, z czego 377 dodatków mieszkaniowych przyznano osobom zamieszkującym obszar rewitalizacji. Tak wysoki udział w liczbie wszystkich dodatków świadczy o niskich dochodach mieszkańców wyznaczonego obszaru rewitalizacji.

Miarą obrazującą sytuację materialną mieszkańców obszaru rewitalizacji stanowi także liczba uczniów szkół podstawowych korzystających z dożywiania. Pomoc w postaci dożywiania przyznawana jest rodzinom, w których dochód netto nie przekracza kryterium dochodowego, określonego na podstawie ustawy o pomocy społecznej. W obszarze rewitalizacji liczba uczniów szkół podstawowych korzystających z dożywiania na

100 mieszkańców prawie dwukrotnie przekracza średnią dla całej Gminy (1,3 osób/100 mieszkańców).

Bezrobocie i ubóstwo wśród osób, których te zjawiska dotyczą często może rodzić frustrację, przynosić postawy antyspołeczne oraz sprzyjać przestępczości i demoralizacji, zwłaszcza wśród dzieci i młodzieży. Potwierdzeniem tego stanu są wysokie wartości wskaźników, obrazujących poziom przestępczości. Analiza zróżnicowania przestrzennego zjawiska przestępczości na obszarze rewitalizacji, pozwala stwierdzić, że największym jego natężeniem cechują się podobszary: 1 – os. Stary Rynek, 2 – os. TAZ z terenami rekreacji i 5 – os. Centrum. W pozostałych podobszarach również widoczny jest problem przestępczości. Należy jednak zauważyć, iż nie jest to sytuacja wyjątkowa – obszary centralne miast, przez które co dzień przemieszcza się ogromna liczba użytkowników, zazwyczaj charakteryzują się wysokimi wskaźnikami przestępczości. Nawarstwienie problemów społecznych i ekonomicznych rodzi także zjawisko przemocy domowej, które zostało zdiagnozowane za pomocą wskaźnika liczby osób objętych procedurą „Niebieskich Kart" w Gminie.

Sytuacja ta wymaga niezbędnej interwencji, wykraczającej poza działania doraźne o charakterze policyjno-prewencyjnym, w bardziej dalekosiężną sferę profilu funkcjonalnego obszaru rewitalizacji (wzmocnienie funkcji instytucji kultury, sportu) oraz odnowę jego przestrzeni publicznych.

Do oceny poziomu aktywności i integracji społecznej obszaru rewitalizacji wykorzystano wskaźnik, jakim jest liczba organizacji pozarządowych na 100 mieszkańców. W przypadku obszaru rewitalizacji wartość tego wskaźnika była zaledwie równa (0,3%) wartości obliczonej dla całej Gminy. Dane te wskazują na istotny problem braku zaangażowania mieszkańców w działania na rzecz własnej społeczności. W całej Gminie w 2020 r. zarejestrowanych było 118 organizacji pozarządowych (stowarzyszeń rejestrowanych zwykłych, sportowych, fundacji, grup nieformalnych), w tym 41 organizacji ma siedziby w granicach obszaru rewitalizacji. Bezpośrednie zaangażowanie w życie publiczne Gminy obrazuje natomiast liczba organizacji pozarządowych, biorących udział w konkursach na działania własne Gminy. Zgodnie ze „Sprawozdaniem z realizacji programu współpracy Gminy Zawiercie z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego w 2020 r." w otwartych konkursach ofert na realizację zadań publicznych Gminy Zawiercie złożone zostały 34 oferty, w tym 29 ofert otrzymało dofinasowanie. Umowy na realizacje zadań publicznych podpisano z 21 organizacjami. Innym wskaźnikiem, który może świadczyć o niskiej aktywności społecznej może być niska liczba głosów mieszkańców, oddanych na złożone projekty w ramach Zawierciańskiego Budżetu Obywatelskiego na rok 2022. Łącznie pod głosowanie poddane zostały 22 projekty, na które głos oddało 3641 mieszkańców, co stanowi niecałe 8% wszystkich mieszkańców Gminy. Należy mieć jednak na uwadze, iż była to I edycja budżetu obywatelskiego w Gminie. Niska aktywność obywatelska to jedno z bezpośrednich następstw dysfunkcji społecznych, związanych z ubóstwem, czy długotrwałym bezrobociem. To także jeden z głównych przejawów wykluczenia społecznego. W celu zwiększenia aktywności i integracji społecznej wskazuje się na konieczność prowadzenia bezpośredniej pracy z mieszkańcami poprzez wspieranie Rad Osiedli jako ważnego organu aktywności obywatelskiej społeczności osiedlowych oraz organizacji pozarządowych. Najbardziej potrzebne są działania w skali mikro, skierowane do

lokalnych społeczności. Z pewnością konsekwentne działania motywujące społeczność lokalną do aktywności obywatelskiej mogą odnieść skutek. Dlatego ważne jest opracowanie i wdrożenie kompleksowego schematu działań, podnoszącego poziom aktywności mieszkańców w tym zakresie oraz wzrost ich kompetencji społecznych, stanowiących podstawę wszelkiego zaangażowania. Pobudzanie oddolnego inicjowania wspomagane może być również przez liderów lokalnych, a więc osoby których charyzma, gotowość do działania oraz umiejętności interpersonalne zintensyfikują zainteresowanie przedstawicieli różnych grup społecznych. Działania takie determinować powinny rozwój dotychczasowej działalności NGO oraz powstawanie nowych organizacji tego typu, a tym samym wzrost liczby aktywistów i wolontariuszy, wywodzących się z mieszkańców podobszarów rewitalizacji. Jednak, aby to osiągnąć, konieczne są również projekty, polegające na swoistym „ożywianiu" przestrzeni publicznej, umożliwiające realizację przedsięwzięć, integrujących mieszkańców podobszarów rewitalizacji między sobą, ale także z mieszkańcami innych części Gminy czy regionu. Dlatego wyjątkowo istotną kwestią jest sprawny i szybki przepływ informacji oraz promocja przyszłych planowanych działań, szczególnie w zakresie popularyzacji następnych edycji Zawierciańskiego Budżetu Obywatelskiego. W związku z rosnąca liczbą mieszkańców w wieku poprodukcyjnym zasadna jest także organizacja przedsięwzięć, zwiększających dostęp do usług społecznych, w tym również obejmujących tworzenie infrastruktury niezbędnej do podjęcia działań z zakresu aktywizacji społecznej seniorów.

Tabela 32. Zestawienie wskaźników w sferze społecznej dla poszczególnych podobszarów rewitalizacji

Wskaźnik	Podobszar rewitalizacji 1	Podobszar rewitalizacji 2	Podobszar rewitalizacji 3	Podobszar rewitalizacji 4	Podobszar rewitalizacji 5	Podobszar rewitalizacji 6	Obszar rewitalizacji (ogółem)	Gmina Zawiercie
Liczba osób bezrobotnych na 100 mieszkańców	5,9	3,9	3,4	1,9	2,0	3,7	3,0	2,7
Liczba bezrobotnych kobiet na 100 mieszkańców	3,5	2,3	1,7	1,1	1,1	2,2	1,7	1,5
Liczba osób długotrwale bezrobotnych w odniesieniu do ogółu bezrobotnych w danej jednostce	48,9	51,6	29,4	39,1	47,2	48,1	48,4	44,3
Liczba osób bezrobotnych z wykształceniem podstawowym i poniżej na 100 mieszkańców	1,6	1,1	0,5	0,5	0,3	0,7	0,7	0,4
Liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej na 100 mieszkańców	18,3	14,5	6,8	5,5	4,4	10,2	8,5	5,1
Liczba osób korzystających ze świadczeń socjalnych z tytułu ubóstwa na 100 mieszkańców	15,3	4,2	5,5	3,0	2,5	2,1	4,3	2,4
Liczba osób korzystających ze świadczeń socjalnych z tytułu niepełnosprawności na 100 mieszkańców	3,6	2,7	2,5	1,3	1,2	1,7	1,9	1,5
Liczba osób korzystająca ze świadczeń socjalnych z tytułu bezradności w sprawach opiekuńczo- wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego na 100 mieszkańców	9,1	4,1	2,6	4,4	2,0	4,6	3,6	1,6
Liczba osób korzystająca ze świadczeń socjalnych z tytułu potrzeba ochrony macierzyństwa na 100 mieszkańców	3,7	3,8	0,8	0,0	0,6	4,8	1,8	0,7

Wskaźnik	Podobszar rewitalizacji 1	Podobszar rewitalizacji 2	Podobszar rewitalizacji 3	Podobszar rewitalizacji 4	Podobszar rewitalizacji 5	Podobszar rewitalizacji 6	Obszar rewitalizacji (ogółem)	Gmina Zawiercie
Liczba osób ze świadczeń socjalnych ze względu na alkoholizm i narkomanię na 100 mieszkańców	2,9	1,1	0,8	0,2	0,4	1,5	1,0	0,7
Liczba przyznanych dodatków mieszkaniowych na 100 mieszkańców	6,4	4,7	2,1	0,6	1,5	3,3	2,9	1,9
Liczba uczniów szkół podstawowych korzystających z dożywiania na 100 mieszkańców	3,0	2,0	1,1	0,7	0,7	2,1	1,3	0,7
Liczba założonych „Niebieskich Kart" na 100 mieszkańców	0,5	0,4	0,4	0,4	0,3	0,6	0,4	0,3
Liczba czynów karalnych osób nieletnich na 100 mieszkańców	0,13	0,04	0,07	0,08	0,02	0,00	0,05	0,02
Liczba przestępstw o charakterze kryminalnym na 100 mieszkańców	1,4	1,0	0,8	0,7	0,3	1,1	0,7	0,4
Liczba organizacji pozarządowych na 100 mieszkańców	0,5	0,7	0,3	0,2	0,2	0,0	0,3	0,3

Objaśnienia: kolorem zaznaczono podobszary, w których stwierdzono negatywne zjawisko kryzysowe w sferze społecznej
Źródło: opracowanie własne

Z perspektywy mieszkańców

Z badań ankietowych przeprowadzonych na etapie wyznaczania obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji w celu poznania opinii mieszkańców Gminy na temat aktualnych potrzeb w zakresie rewitalizacji, wynika, iż za najważniejsze problemy społeczne mieszkańcy uznali: bezrobocie, ubóstwo, patologie społeczne i uzależnienia. Problemy te mogą w przyszłości przyczynić się do wzrostu przestępczości czy przemocy w rodzinie. Za istotny kierunek działań rewitalizacyjnych uznano poprawę poziomu bezpieczeństwa i porządku publicznego. Wielu ankietowanych wskazywało również jako problem starzejące się społeczeństwo i niską aktywność społeczną mieszkańców. Zdaniem mieszkańców konieczna jest realizacja programów aktywizacji społeczno-zawodowej osób i grup zagrożonych wykluczeniem, w tym osób bezrobotnych i osób starszych, a także realizacja działań edukacyjnych, aktywizujących oraz integrujących lokalną społeczność. Dobrym rozwiązaniem może być organizacja cyklicznych imprez i wydarzeń. Zasadna jest zatem organizacji międzypokoleniowych spotkań o otwartym charakterze, przyczyniających się do lokalnej integracji.

Analiza negatywnych zjawisk w sferze gospodarczej

Analiza negatywnych zjawisk w sferze gospodarczej stanowi dopełnienie diagnozy społecznej. Silnie koresponduje również z diagnozą przestrzenno-funkcjonalną obszaru rewitalizacji. Zgodnie z ustawą o rewitalizacji odnosi się ona w szczególności do analizy stopnia przedsiębiorczości oraz kondycji lokalnych przedsiębiorstw. Wstępem do analizy tych zagadnień jest charakterystyka poziomu dostępności zasobów rynku pracy, odnoszącego się do modelu zarządzania Gminą i jej budżetem. W tym względzie przeanalizowano wskaźnik liczba osób w wieku poprodukcyjnym na 100 mieszkańców.

Wskaźnik ten można traktować dwojako, z jednej strony może przedstawiać problemy z zakresu sfery społecznej, z drugiej zaś strony może odnosić się do sfery gospodarczej. W sferze społecznej informuje o poziomie dysproporcji wiekowej społeczeństwa i starzeniu się społeczeństwa. W obszarze rewitalizacji liczba mieszkańców w wieku poprodukcyjnym na 100 mieszkańców wynosi 28,7 osób/100 mieszkańców przy średniej dla całej Gminy wynoszącej 26,5 osób/100 mieszkańców. Skala zjawisk kryzysowych związanych problemami demograficznymi (starzenie się społeczeństwa, wysoki odsetek ludności w wieku poprodukcyjnym) w poszczególnych podobszarach rewitalizacji jest zróżnicowana. Należy jednak mieć na uwadze, iż obszar ten jest dużym terytorium i skala problemów jest różna w poszczególnych podobszarach. Najbardziej widoczny problem starzejącego się społeczeństwa dostrzegany jest szczególnie w podobszarze 5 – os. Centrum, gdzie dominującą zabudowę stanowią tzw. blokowiska z lat 70-tych i 80-tych. Jest to zjawisko charakteryzujące tego typu osiedla w całym kraju. Intensywnie rozwijająca się zabudowa bloków wielorodzinnych przed kilkoma dekadami, obecnie zamieszkiwana jest przez osoby w wieku poprodukcyjnym. Na osiedlach tych z roku na rok przyrasta liczba ludności w wieku poprodukcyjnym i jednocześnie ubywa ludności w wieku przedprodukcyjnym.

Należy podkreślić fakt, że w pozostałych podobszarach, stanowiących obszar rewitalizacji również obserwuje się zjawisko starzenia się społeczeństwa. Pomimo wartości niższych niż

średnia dla Gminy, w podobszarach tych, systematycznie wzrasta liczba osób w wieku poprodukcyjnym. Osoby w wieku poprodukcyjnym cechuje ograniczona aktywność zawodowa, która może obniżać status społeczny i materialny, szczególnie zważywszy na wyższy odsetek kobiet w tej grupie wiekowej, charakteryzujących się na ogół niższymi dochodami. Aktywizacja tej części mieszkańców powinna stanowić jeden z elementów kompleksowo realizowanego Gminnego Programu Rewitalizacji, zarówno pod względem doboru projektów skierowanych do tej grupy odbiorców, jak i angażowania jej w proces partycypacji społecznej. Warto zaznaczyć, że wzrastający udział ludności w wieku senioralnym można, a nawet należy, postrzegać także w kategoriach określonego potencjału. Wzrastająca liczba osób w wieku emerytalnym może stanowić potencjalną grupę odbiorców wszelkiego rodzaju działalności, skierowanych na zaspokojenie ich potrzeb (tzw. gospodarka senioralna, srebrna gospodarka). Poza tym niezwykle ważne jest aktywizowanie organizacji pozarządowych w zakresie działalności na rzecz osób starszych.

W sferze gospodarczej liczba osób w wieku poprodukcyjnym może zaś informować o poziomie dostępności zasobów rynku pracy, poprzez ocenę proporcji liczby osób, które w najbliższej przyszłości opuszczą rynek pracy. Od struktury wiekowej ludności zależy zapotrzebowanie na świadczenia socjalne (w tym emerytury i częściowo renty) i świadczenia zdrowotne. Z kolei te elementy są ściśle powiązane z modelem zarządzania Gminą i jej budżetem. Wraz ze wzrostem liczby osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnym udziale ludności Gminy, zmniejszać się będzie liczba pracowników, zwiększać się natomiast będą nakłady finansowe na opiekę zdrowotną i społeczną. Wysoki odsetek osób w wieku poprodukcyjnym generować będzie konieczność podejmowania działań, poprawiających jakość życia, aktywizacyjnych oraz zapewniających odpowiedni standard opieki dla osób starszych.

W związku z przechodzeniem w wiek poprodukcyjny ludności urodzonej podczas wyżu demograficznego w latach 60-tych ubiegłego wieku oraz wydłużającym się wiekiem życia, liczba ludności w tym przedziale wiekowym będzie się dalej zwiększać. Nie ma bezpośredniej możliwości zaradzenia temu zjawisku, natomiast należy zrobić wszystko, aby osoby starsze były aktywnymi członkami społeczeństwa. W tym celu już teraz należy przygotować działania infrastrukturalne oraz usługi przeznaczone dla osób w starszym wieku i nakierowane na ich potrzeby. Zmiany te zachodzą na poziomie ogólnokrajowym. Jest to również zapowiedź rozwoju rynku produktów i usług, skierowanych do osób starszych, jako docelowej grupie konsumenckiej. W obszarze rewitalizacji dostrzega się realną potrzebę zapewnienia opieki nad osobami starszymi, zwiększenie dostępu do specjalistycznych usług medycznych i paramedycznych oraz potrzebę stworzenia przestrzeni integracji dla osób starszych, która stanie się miejscem realizacji pasji, rozwoju talentów, dokształcania oraz spędzania czasu w sposób aktywny i kreatywny.

Na dostępność siły roboczej wpływa także liczba osób bezrobotnych, stanowiącą niewykorzystane potencjalne zasoby pracy. Osoby bezrobotne zamieszkałe w obszarze rewitalizacji stanowią około 36% ogółu bezrobotnych w Gminie Zawiercie. Poziom i natężenie bezrobocia są najczęstszymi wyznacznikami sytuacji na rynku pracy, obrazującymi stopień niedopasowania podaży i popytu na pracę. Skala problemów związanych z zasobami rynku pracy w obszarze rewitalizacji jest ściśle związane ze zjawiskami opisywanymi w sferze

społecznej. Fakt, że w niektórych rejonach obszaru rewitalizacji, bezrobotni mieszkańcy posiadają tylko wykształcenie podstawowe i poniżej jest niepokojący. Osoby te są mało poszukiwane na rynku pracy przez pracodawców, co utrwala słabą kondycję ekonomiczną obszaru rewitalizacji.

Cechą charakterystyczną obszaru rewitalizacji jest występowanie wyższej wartości wskaźnika liczby podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców niż średnia wartość dla całej Gminy. Jest to naturalne zjawisko, z uwagi na fakt, iż obszar rewitalizacji obejmuje również tereny centralne Gminy o charakterze mieszkalno-usługowym. Łączna liczba podmiotów gospodarczych na koniec 2020 r. w całej Gminie Zawiercie wynosiła 3046 podmiotów, natomiast w samym obszarze rewitalizacji funkcjonowało 882 podmiotów, co stanowi 29% ogółu podmiotów. Najwięcej podmiotów gospodarczych funkcjonuje w podobszarach rewitalizacji: 5 – os. Centrum, 3 - ul. 11 Listopada z otoczeniem, 2 – os. TAZ z terenami rekreacji i 1 – os. Stary Rynek.

Na potencjał gospodarczy obszaru rewitalizacji wpływ ma także lokalizacja na tym terenie najważniejszych instytucji kultury, administracji, edukacji i usług zdrowotnych, dworców kolejowego i autobusowego, parków miejskich, z których korzysta wielu mieszkańców Gminy. Coraz częściej w obszarze rewitalizacji, nawet na głównych arteriach komunikacyjnych o silnie rozwiniętej funkcji handlowej i usługowej, obserwuje się natomiast opuszczanie przez przedsiębiorstwa lokali użytkowych. Przeprowadzają się one w inne rejony Gminy, likwidują działalność lub „przenoszą" ją do Internetu. Wpływ na to zjawisko miała również pandemia COVID-19 i wprowadzane obostrzeń w celu zahamowania rozprzestrzeniania się epidemii, związane z ograniczeniami prowadzenia działalności gospodarczej w wybranych sektorach gospodarki. Inną przyczyną może być niska atrakcyjność przestrzeni publicznej, w której funkcjonują przedsiębiorstwa handlowo-usługowe obszaru rewitalizacji. W związku z tym, należy podjąć działania, wzbogacające tę przestrzeń architektonicznie i funkcjonalnie, aby podnieść jej atrakcyjność do prowadzenia działalności gospodarczej.

Zmiany, które zachodzą w liczbie ludności i strukturze wiekowej mieszkańców Gminy Zawiercie bezpośrednio będą wpływać również na sytuację na lokalnym rynku pracy – szczególnie w zakresie dostępności podaży osób do pracy. Zmniejszająca się liczba ludności ogółem i udziału ludności w wieku produkcyjnym wpłynie na wzrost ilości ofert pracy na rynku i zmniejszenie się poziomu bezrobocia. Jednakże w związku z ograniczoną dostępnością osób do pracy, część pracodawców może w przyszłości ograniczyć swoją działalność biznesową. Dlatego zasadne jest opracowanie działań promujących wśród mieszkańców przedsiębiorczych postaw generujących chęć i gotowość do rozpoczęcia własnej działalności gospodarczej. Potrzebna jest więc organizacja specjalistycznej pomocy i szkoleń w tym zakresie oraz wsparcie dla rozwoju kompetencji zawodowych, związanych bezpośrednio z zakładaniem i prowadzeniem własnej firmy.

Pożądanym bodźcem będzie również rozszerzenie wsparcia w zakresie możliwości pozyskiwania zewnętrznych funduszy na dofinasowanie rozpoczęcia działalności gospodarczej. Wymaga to jednak uprzedniej promocji wśród mieszkańców takiej formy pomocy oraz organizacji warsztatów lub szkoleń w zakresie zasad korzystania z tych funduszy.

W celu rozwoju sektora gospodarczego zasadne jest również podjęcie inwestycji w infrastrukturę sprzyjającą prowadzeniu działalności gospodarczej. Dlatego wymagana jest realizacja przedsięwzięć, podnoszących atrakcyjność podobszarów rewitalizacji poprzez zagospodarowanie miejsc i obiektów, posiadających odpowiedni potencjał. Aktualnie niewykorzystywane w celach gospodarczych budynki poprzemysłowe mogą po przeprowadzonej modernizacji zostać ponownie zaadaptowane do pełnienia funkcji gospodarczych np. dla uruchomienia punktów usługowo-handlowych lub lokalizacji siedzib różnych podmiotów gospodarczych. Konieczne jest zatem dążenie do ożywienia i udostępnienia rozmaitych funkcji usługowych oraz kreowania obszaru rewitalizacji jako miejsca atrakcyjnego dla przedsiębiorców, ożywienia i rozwoju działalności gospodarczej, w tym głównie usługowej, na potrzeby obecnych i przyszłych mieszkańców. Mogą się do tego przyczynić działania zwiększające, w obszarze rewitalizacji, dostępność do infrastruktury, pełniącej funkcje oświatowe, kulturowe i sportowe oraz dostępność do infrastruktury rekreacyjnej, w tym rowerowej i infrastruktury transportowej.

Tabela 33. Zestawienie wskaźników w sferze gospodarczej dla poszczególnych podobszarów rewitalizacji

Wskaźnik	Podobszar rewitalizacji 1	Podobszar rewitalizacji 2	Podobszar rewitalizacji 3	Podobszar rewitalizacji 4	Podobszar rewitalizacji 5	Podobszar rewitalizacji 6	Obszar rewitalizacji (ogółem)	Gmina Zawiercie
Liczba osób w wieku poprodukcyjnym na 100 mieszkańców	17,3	20,9	24,5	27,0	37,5	16,7	28,7	26,5
Liczba podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców	8,3	5,4	10,3	5,3	6,7	7,9	6,7	6,5
Liczba nowopowstałych podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców	0,07	0,12	0,00	0,08	0,22	0,14	0,13	0,13
Liczba zamkniętych i zawieszonych podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców	0,07	0,25	0,27	0,16	0,22	0,14	0,21	0,22

Objaśnienia: kolorem zaznaczono podobszary, w których stwierdzono negatywne zjawisko kryzysowe w sferze gospodarczej

Źródło: opracowanie własne

Z perspektywy mieszkańców

Zdaniem mieszkańców w sferze gospodarczej, jednym z głównych problemów jest niewystarczającą liczba miejsc pracy, jak również brak wykwalifikowanych pracowników. Za dość istotny problem uznano także brak wsparcia dla małych przedsiębiorstw. W zakresie kierunków działań, jakie należy podjąć w celu poprawy warunków i jakości życia w ramach sfery gospodarczej, wymieniono przede wszystkim wsparcie rozwoju przedsiębiorczości i poprawę stanu funkcjonowania lokalnych firm m.in. poprzez poprawę atrakcyjności przestrzeni i infrastruktury obszaru rewitalizacji. Ponadto niezbędne, zdaniem mieszkańców, jest prowadzenie działań stymulujących większą aktywność gospodarczą mieszkańców poprzez organizację szkoleń zakresie zakładania i prowadzenie własnej działalności gospodarczej.

Analiza negatywnych zjawisk w sferze technicznej

Zasoby mieszkaniowe, stanowiące własność Gminy, zlokalizowane w granicach obszaru rewitalizacji, to łącznie 105 budynków mieszkalnych (dane za rok 2020), z których przeważająca większość została wybudowana przed 1945 r. (87 budynków, stanowiących 83% ogółu budynków w zasobie gminnym). Budynki te ze względu na długi okres eksploatacji charakteryzują się często złym stanem technicznym oraz słabym wyposażeniem w infrastrukturę techniczną. Z kolei stan ilościowy budynków gminnych, dla których istnieje potrzeba wykonania remontów w bieżącym roku (w przypadku budynków, dla których wskazano stan dostateczny) lub w ciągu najbliższych 2 lat (w przypadku budynków, dla których wskazano stan średni) w obszarze rewitalizacji wynosi 70 budynków, co stanowi 80% wszystkich budynków w zasobie gminnym w obszarze rewitalizacji.

Najwięcej budynków, których stan określono jako dostateczny i stan średni zlokalizowanych jest w podobszarze: 1 – os. Stary Rynek (31 budynków) i 2 – os. TAZ z terenami rekreacji (31 budynków). Ponadto wiele z tych budynków posiada ściany zewnętrzne niespełniające wymaganych warunków izolacyjności termicznej oraz elewacje w złym stanie technicznym. Ich zły stan techniczny wskazuje na postępująca dewaloryzację budynków i wysoki stopień zużywania się infrastruktury, tworzącej tkankę miejską.

Dużym problemem jest także wandalizm i dewastacja przestrzeni publicznej poprzez nieestetyczne graffiti, zarówno na elewacjach, jak i wewnątrz budynków. Biorąc pod uwagę powyższe istniejąca tkanka mieszkaniowa w obszarze rewitalizacji wymaga daleko idących działań w zakresie efektywności energetycznej (termomodernizacji, czy likwidacji indywidualnych źródeł ciepła, zasilanych paliwem stałym). Dlatego zasadne jest podjęcie działań, służących podniesieniu atrakcyjności obszaru rewitalizacji oraz jakości życia jego mieszkańców poprzez przeprowadzenie prac remontowych, termomodernizacyjnych oraz modernizacyjnych wybranych nieruchomości wraz z zagospodarowaniem terenu, a więc wsparcie renowacji budynków i ekspozycji walorów poszczególnych osiedli. W omawianym zakresie, dotyczącym potrzeb remontowych należy zwrócić uwagę, że działaniami remontowymi powinny być objęte nie tylko części zewnętrzne budynku (m.in. elewacje, dachy), ale również części wewnętrzne (np. klatki schodowe). W znaczący sposób działania te

mogą przyczynić się do podniesienia potencjału lokalizacyjnego obszaru rewitalizacji Gminy oraz zahamowania zjawiska depopulacji.

Prac modernizacyjnych i remontowych, w tym zwiększenia efektywności energetycznej wymagają również budynki użyteczności publicznej tj. Urząd Miejski w Zawierciu, Miejski Ośrodek Kultury „Centrum" w Zawierciu, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Zawierciu, poszczególne szkoły, przedszkola i żłobek, budynki Ośrodka Sportu i Rekreacji w Zawierciu, oczyszczalnia ścieków i Willa Ernesta Erbego. Prac modernizacyjnych wymagają również budynki usytuowane na cmentarzu komunalnym w Blanowicach, w tym kaplica oraz pomieszczenia gospodarcze i garaż. Teren cmentarza wymaga również zagospodarowania przestrzeni wspólnej: budowy alejek, miejsc na odpady, miejsc do poboru wody, energooszczędnego oświetlenia oraz nasadzeń roślin nie kolidujących z przeznaczeniem miejsc. Cmentarz pomimo tego, iż jest zlokalizowany poza obszarem rewitalizacji z uwagi na pełniona funkcję dla mieszkańców Gminy stanowi istotny obiekt kultu religijnego.

W związku z koniecznością zmniejszenia emisji zanieczyszczeń i wymianą taboru na autobusy zeroemisyjne niezbędne jest przeprowadzenie prac modernizacyjnych, w tym montaż paneli fotowoltaicznych do zasilania autobusów elektrycznych i budynku administracyjno-biurowego Zakładu Komunikacji Miejskiej Sp. z o.o. w Zawierciu, zlokalizowanego poza obszarem rewitalizacji.

Istnieje również potrzeba odnowy obiektów o znaczeniu historyczno-kultowym, w tym zabytków zlokalizowanych w obszarze rewitalizacji. Prac modernizacyjnych wymaga również zamek Bąkowiec, zlokalizowany poza obszarem rewitalizacji. Z uwagi na to, iż zamek ten został wpisany do Gminnego Rejestru Zabytków wraz ze 100 – metrową strefą ochronną wokół murów zamkowych już 1967 r. (numer wpisu do rejestru zabytków 790/67 z dnia 07.10.1967 r.), świadczy o jego zabytkowym dziedzictwie, które warto chronić dla przyszłych pokoleń.

Tabela 34. Zestawienie wskaźników w sferze technicznej dla poszczególnych podobszarów rewitalizacji

Wskaźnik	Podobszar rewitalizacji 1	Podobszar rewitalizacji 2	Podobszar rewitalizacji 3	Podobszar rewitalizacji 4	Podobszar rewitalizacji 5	Podobszar rewitalizacji 6	Obszar rewitalizacji (ogółem)	Gmina Zawiercie
Udział budynków mieszkalnych w zasobie gminnym wybudowanych przed 1945 r. w liczbie budynków mieszkalnych gminnych ogółem	100,0	100,0	100,0	25,0	100,0	0,0	70,8	84,2
Liczba budynków gminnych w złym stanie technicznym w liczbie budynków mieszkalnych gminnych ogółem	73,8	96,9	75,0	25,0	66,7*	0,0	66,7	69,9

Objaśnienia: * - w związku z wartością tylko nieznacznie niższą od średniej jednostce stwierdzono stan kryzysowy pod względem analizowanego wskaźnika; kolorem zaznaczono podobszary, w których stwierdzono negatywne zjawisko kryzysowe w sferze technicznej

Źródło: opracowanie własne

Z perspektywy mieszkańców

Największym problemem w sferze technicznej, zdaniem mieszkańców, jest zły stan techniczny budynków mieszkalnych oraz budynków użyteczności publicznej, które wykazują duży stopień degradacji. Niektóre budynki mieszkalne według mieszkańców cechują się niskim standardem zamieszkania (brak ciepłej wody, ogrzewania, łazienki). Co ważne degradacja budynków mieszkalnych i publicznych ma zdaniem mieszkańców negatywny wpływ na ocenę poziomu jakości życia mieszkańców.

Analiza negatywnych zjawisk w sferze przestrzenno-funkcjonalnej

Obszar rewitalizacji jest terenem wielofunkcyjnym o wysokim zagęszczeniu zabudowy mieszkaniowej, wielorodzinnej, mieszkaniowo-usługowej oraz usługowej. Na tle obszaru rewitalizacji wyróżnia się planowa struktura zabudowy osiedla robotniczego TAZ (Towarzystwa Aukcyjnego Zawiercie), usytuowanego na wschód od nieistniejącej już fabryki bawełnianej oraz linii Kolei Warszawsko-Wiedeńskiej na terenach, które w 1879 r. zakupiono od bankiera Zygmunta Pringsheima. Budowa osiedla robotniczego TAZ miała bezpośredni związek z dynamicznym rozwojem założonej w 1833 r. przędzalni bawełny i związanej z nim rosnącej liczby pracowników, którym trzeba było zapewnić godne warunki mieszkaniowe. Osiedle TAZ zostało zbudowane na przełomie XIX i XX w. jako pierwsze zorganizowane osiedle na terenie Miasta o zabudowie wielorodzinnej. Osiedle składało się z budynków mieszkalnych, z których każdy obsadzony został drzewami, wyznaczającymi główne aleje. Pomiędzy ulicami a domami urządzono ogródki oddzielone płotkami i miejsca do rekreacji. Integralną częścią osiedla były obiekty użyteczności publicznej dla robotników, takie jak: szpital na 30 miejsc, dom lekarza z gabinetem przyjęć, pralnia, łaźnia miejska, Dom Ludowy, piekarnia i szkoła. Na terenie osiedla znajdowały się ponadto: willa dyrektora TAZ, tzw. Pałacyk Szymańskiego oraz dwa obiekty sakralne – kościół rzymskokatolicki pw. św. Apostołów Piotra i Pawła oraz kościół ewangelicko-augsburski (który obecnie mieści Cech Rzemiosł Różnych), a także Resursa Obywatelska czy też nowoczesna szkoła.

Degradacja przestrzenna i społeczna osiedla TAZ rozpoczęła się z chwilą przejęcia go przez Skarb Państwa w 1959 r. Resursę i Dom Ludowy sprzedano prywatnym właścicielom. Dom Ludowy przekształcono w pawilon handlowy, który w 2002 r. zabudowano zewnętrznymi przybudówkami, zmieniającymi całkowicie jego pierwotny wygląd i styl architektoniczny. Funkcje sakralne przestał pełnić kościół ewangelicki. W latach powojennych otoczenie osiedla robotniczego TAZ uległo znacznym zmianom na skutek dynamicznej rozbudowy Zawiercia. Cześć budynków została zupełnie wyburzona, powstały także nowe zabudowania mieszkalne, które zaburzyły zabytkowy układ urbanistyczny osiedla TAZ. Niektóre obiekty TAZ sprzedano prywatnym właścicielom, którzy adaptując je do pełnienia nowych funkcji, przebudowywali je w sposób pozbawiający te obiekty pierwotnych cech stylowych. Najpiękniejszymi współcześnie obiektami osiedla robotniczego TAZ są: Pałacyk Szymańskiego, w którym swoją siedzibę ma m.in. Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna i Miejska Izba Muzealna oraz reprezentująca styl polskiego gotyku, bazylika pw. św. Apostołów Piotra i Pawła.

Osiedle robotnicze TAZ jest jednym z najcenniejszych zabytków Zawiercia. Układ urbanistyczny osiedla robotniczego TAZ wpisany został do wojewódzkiego rejestru zabytków pod nr rej. A/1428/91 z 10.01.1991 r. W jego skład wchodzą: dawny kościół ewangelicki, willa dyrektora, Dom Ludowy, szkoła, resursa, łaźnia, park, cztery domy przy ulicy Niedziałkowskiego 1, 3, 22 i 23 oraz dwa domy przy ulicy Bohaterów Westerplatte 4 i 6.

Na terenie osiedla TAZ oraz w pozostałych podobszarach odnowienia wymagają budynki mieszkalne wielorodzinne wraz z zagospodarowaniem ich otoczenia. Obecny stan uniemożliwia, a na pewno utrudnia korzystanie z infrastruktury osobom z niepełnosprawnościami (wysokie krawężniki, uszkodzone chodniki). Na wielu dziedzińcach (podwórkach) pomiędzy budynkami mieszkalnymi znajdują się jedynie pojedyncze elementy małej architektury (ławki) i pojedyncze elementy wyposażenia placów zabaw dla dzieci (piaskownica, huśtawka), w związku z tym wiele przestrzeni między budynkami wymaga ponownego zagospodarowania.

Negatywnym czynnikiem oddziaływującym na obszar rewitalizacji jest także brak wolnych terenów inwestycyjnych pod nową zabudowę, co negatywnie oddziałuje na rozwój mieszkalnictwa w tej części Gminy. Sytuację tę potwierdza wskaźnik liczba wydanych pozwoleń na budowę budynków mieszkalnych jednorodzinnych i wielorodzinnych na 100 mieszkańców, który dla całego obszaru rewitalizacji wynosi 0,05 pozwoleń/100 mieszkańców i jest zdecydowanie niższy od średniej dla całej Gminy, wynoszącej 0,14 pozwoleń/100 mieszkańców. Tak niska liczba wydawanych przez Gminę decyzji o pozwoleniu na budowę może świadczyć o niskich zasobach nieruchomości gruntowych, przygotowanych pod inwestycje kubaturowe (mieszkaniowe lub inne) w obszarze rewitalizacji, ale też o jego niskiej atrakcyjności lokalizacyjnej.

Coraz częściej obserwuje się również proces opuszczania przez mieszkańców rejonów o niskim standardzie zamieszkania i migracji najczęściej w kierunku osiedli peryferyjnych i strefy podmiejskiej. W związku z powyższym tak ważne jest podjęcie działań, mających na celu uatrakcyjnienie obszaru rewitalizacji dla przyszłych inwestorów, a także samych mieszkańców. Konieczne jest zatem dążenie do ożywienia i udostępnienia rozmaitych funkcji usługowych oraz kreowania obszaru rewitalizacji jako miejsca atrakcyjnego dla obecnych i przyszłych mieszkańców. Mogą się do tego przyczynić działania zwiększające, w obszarze rewitalizacji, dostępność do infrastruktury, pełniącej funkcje oświatowe, kulturowe i sportowe oraz dostępność do infrastruktury rekreacyjnej, w tym rowerowej i infrastruktury transportowej.

Ważnym elementem przestrzenno-funkcjonalnym jest wyposażenie w infrastrukturę społeczną i jej stan. Na infrastrukturę społeczną składają się obiekty, stanowiące podstawę przekazu usług socjalnych i kulturalnych. Obszar rewitalizacji, z uwagi na swoje centralne położenie charakteryzuje się bardzo dobrym wyposażeniem w infrastrukturę społeczną. Na obszarze rewitalizacji znajduje się obecnie 13 obiektów oświaty, nauki, kultury i sportu z 26 obiektów, zlokalizowanych na terenie Gminy. Takie nagromadzenie usług społecznych w obszarze rewitalizacji skutkuje dużym ruchem ludności korzystającej z tej infrastruktury, co powoduje zwiększone interakcje osób, poruszających się pieszo, komunikacją publiczną lub transportem indywidualnym.

Centrum usług administracyjnych Gminy przede wszystkim stanowi podobszar 2 – os. TAZ z terenami rekreacji. Zlokalizowane są tutaj: Urząd Miejski w Zawierciu przy ul. Leśnej 2 oraz Urząd Stanu Cywilnego przy ul. Piastowskiej 1, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Zawierciu przy ul. Piłsudskiego 47, Sąd Rejonowy w Zawierciu przy ul. Leśnej 4, Prokuratura Rejonowa w Zawierciu przy ul. Paderewskiego 12, Starostwo Powiatowe w Zawierciu przy ul. Sienkiewicza 34, Straż Miejska w Zawierciu przy ul. Leśnej 2 oraz Komenda Powiatowa Policji w Zawierciu, przy ul. Kasprowicza 9.

W pozostałych podobszarach siedzibę posiadają również inne instytucje, pełniące funkcje społeczne, zdrowotne oraz gospodarki komunalnej: w podobszarze 3 - ul. 11 Listopada z otoczeniem: Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. przy ul. Podmiejskiej 53, Zakład Poprawczy i Schronisko dla Nieletnich przy ul. Mrzygłodzkiej 35 i Rejonowe Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji sp. z o.o. - Zakład Oczyszczania Ścieków przy ul. Włodawskiej 21, w podobszarze 4 - os. Miodowa z otoczeniem zlokalizowany jest Szpital Powiatowy w Zawierciu przy ul. Miodowej 14, zaś w podobszarze 5 - os. Centrum Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zawierciu przy ul. Daszyńskiego 4. Jedynie w podobszarze 6 - os. wielorodzinne w Kromołowie z otoczeniem nie zlokalizowano żadnych obiektów, pełniących funkcje użyteczności publicznej. Jest to z pewnością związane z odległością podobszaru od ścisłego centrum Gminy.

W ramach niniejszej szczegółowej diagnozy obszaru rewitalizacji przeanalizowano również dostępność infrastruktury społecznej dla osób ze szczególnymi potrzebami. W tym celu poniżej dokonano charakterystyki dostępności architektonicznej budynków, w których siedziby mają Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Zawierciu, Urząd Miejski w Zawierciu, Urząd Stanu Cywilnego i Miejski Ośrodek Kultury w Zawierciu.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Zawierciu w ramach swoich zadań na obszarze rewitalizacji prowadzi działalność 15 komórek organizacyjnych, których siedziby znajdują się w obszarze rewitalizacji:

- przy ul. Piłsudskiego 47 – siedziba główna Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zawierciu oraz Dzienny Dom Senior + – siedziba w lewym skrzydle budynku
- przy ul. Piłsudskiego 95 – siedziba Zespołu Asystentów Rodziny
- przy ul. Szymańskiego 19 – siedziba Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy, siedziba Terenowego Punktu Pracy Socjalnej nr 5 i siedziba Centrum Usług Senioralnych,
- przy ul. Westerplatte 4B – siedziba Terenowego Zespołu Pracy Socjalnej nr 1,
- przy ul. Westerplatte 4 – siedziba Terenowego Zespołu Pracy Socjalnej nr 2 i siedziba PAL,
- przy ul. Niedziałkowskiego 22 – siedziba Mieszkań Chronionych i Wspomaganych oraz Terenowego Punktu Pracy Socjalnej nr 3,
- przy ul. Filaretów 1 – siedziba Terenowego Zespołu Pracy Socjalnej nr 4,
- przy ul. Leśna 26 – siedziba Świadczeń Rodzinnych i Funduszu Alimentacyjnego,
- przy ul. Niedziałkowskiego 1A – siedziba Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- przy ul. ul. Niedziałkowskiego 1 – Świetlica Środowiskowa.

Poniżej przedstawiono dostępność architektoniczna w/w budynków, w których usługi społeczne zapewnia Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Zawierciu, dla osób ze szczególnymi potrzebami zgodnie z deklaracją dostępności architektonicznej:

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Zawierciu – siedziba główna przy ul. Piłsudskiego 47 (budynek częściowo dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych):

- budynek trzykondygnacyjny,
- w budynku znajdują się działy: Dodatków Mieszkaniowych i Energetycznych, Dział Realizacji Świadczeń, Dział Pomocy Środowiskowej, Dział Organizacyjno – Prawny, Dział Księgowości, Dział Gospodarczo – Techniczny, Dział Kadr, Dział Świadczeń Rodzinnych i Alimentacyjnych,
- wejście główne umożliwia podjazd dla osób na wózkach,
- w budynku znajduje się winda, która umożliwia osobom na wózkach dojazd na pierwsze i drugie piętro Ośrodka,
- na parterze - w holu budynku znajduje się Portiernia, Dział Świadczeń Rodzinnych i Alimentacyjnych, Kasa MOPS,
- z holu można dostać się na kolejne piętra budynku,
- pracownik Portierni pomaga osobie z niepełnosprawnościami przy korzystaniu z windy, asysta przy otwieraniu drzwi,
- w budynku nie ma toalety przystosowanej dla osób niepełnosprawnych,
- przed budynkiem wyznaczono miejsca parkingowe dla osób niepełnosprawnych,
- do urzędu można wejść z psem asystującym i psem przewodnikiem,
- w budynku można skorzystać z usługi wideotłumacza języka migowego,
- na pierwszym piętrze – pokój numer 105 - znajduje się Pokój Obsługi Indywidualnej przeznaczony dla osób ze szczególnymi potrzebami,
- w budynku nie ma pętli indukcyjnych,
- w budynku nie ma oznaczeń w alfabecie brajla ani oznaczeń kontrastowych lub w druku powiększonym dla osób niewiadomych i słabowidzących.

Dzienny Dom Senior + przy ul. Piłsudskiego 47 (budynek częściowo dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych):

- siedziba znajduje się w części budynku głównego MOPS (lewe skrzydło), zajmuje dwie kondygnacje,
- do Dziennego Domu Senior Plus można dostać się dwoma wejściami:
    - możliwe skorzystanie z wejścia przy parkingu od strony Supermarketu LIDL – można skorzystać z pochylni dla osób niepełnosprawnych. Zamontowano dzwonek przywołujący opiekuna – asystenta,
    - możliwe skorzystanie z wejścia głównego MOPS od ulicy Piłsudskiego, znajdująca się winda, umożliwia dojazd na pierwsze lub drugie piętro i dotarcie do siedziby Dziennego Domu Senior Plus,
- w budynku znajdują się toalety z prysznicami, przystosowane dla osób niepełnosprawnych,
- w pomieszczeniach nie ma pętli indukcyjnych ani oznaczeń w alfabecie brajla, oznaczeń kontrastowych lub w druku powiększonym dla osób niewidomych i słabowidzących.

Zespół Asystentów Rodziny przy ul. Piłsudskiego 95 (budynek częściowo dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych):

- siedziba znajduje się na parterze budynku, należącym do zasobów ZGM Zawiercie,
- wejście główne od strony ulicy Piłsudskiego nie jest dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych – brak podjazdu (pochylni),
- parking przy ulicy Gałczyńskiego (sąsiadujący z siedzibą) ma wyznaczone miejsca dla osób niepełnosprawnych,
- toaleta nie jest dostosowana do potrzeb osób z dysfunkcją narządu ruchu, poruszających się na wózkach,
- do budynku można wejść z psem asystującym i z psem przewodnikiem,
- w budynku nie występują inne udogodnienia dla osób niepełnosprawnych.

Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy, Terenowy Punkt Pracy Socjalnej nr 5 i Centrum Usług Senioralnych, ul. Szymańskiego 19 (budynek częściowo dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych):

- siedziba znajduje się na parterze budynku, należącym do zasobów ZGM Zawiercie,
- wejście główne dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych,
- brak wyznaczonych miejsc parkingowych dla osób niepełnosprawnych,
- toaleta jest dostosowana do potrzeb osób z dysfunkcją narządu ruchu, poruszających się na wózkach,
- do budynku można wejść z psem asystującym i z psem przewodnikiem,
- w budynku nie występują inne udogodnienia dla osób niepełnosprawnych.

Terenowy Zespół Pracy Socjalnej nr 1 przy ul. Westerplatte 4B (budynek częściowo dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych):

- budynek jednokondygnacyjny, wolnostojący,
- wejście do budynku dostosowane dla potrzeb osób niepełnosprawnych,
- w budynku znajdują się toalety dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych,
- parking przed budynkiem ma wyznaczone miejsca dla osób niepełnosprawnych,
- do budynku można wejść z psem asystującym i z psem przewodnikiem,
- istnieje możliwość skorzystania z usługi wideotłumacza języka migowego,
- w pomieszczeniach nie ma pętli indukcyjnych, brak oznaczeń w alfabecie brajla, oznaczeń kontrastowych lub w druku powiększonym dla osób niewidomych i słabowidzących.

Terenowy Zespół Pracy Socjalnej nr 2, Siedziba PAL, przy ul. Westerplatte 4 (budynek częściowo dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych):

- budynek dwukondygnacyjny, wolnostojący,
- parter budynku przeznaczony na realizację działań projektów, związanych z Programem Aktywności Lokalnej dla mieszkańców Gminy,
- na I piętrze budynku znajduje się siedziba Terenowego Zespołu Pracy Socjalnej nr 2,
- do budynku prowadzą dwa wejścia dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych,
- budynek wyposażony w windę oraz toalety dostosowane dla osób niepełnosprawnych,

- w pomieszczeniach nie ma pętli indukcyjnych, brak oznaczeń w alfabecie brajla, oznaczeń kontrastowych lub w druku powiększonym dla osób niewidomych i słabowidzących,
- parking przed budynkiem ma wyznaczone dwa miejsca dla osób niepełnosprawnych,
- do budynku można wejść z psem asystującym i z psem przewodnikiem,
- w budynku można skorzystać z usługi wideotłumacza języka migowego,
- w budynku nie występują inne udogodnienia dla osób niepełnosprawnych.

Terenowy Zespół Pracy Socjalnej nr 3, Mieszkania wspierane i wspomagane przy ul. Niedziałkowskiego 22 (budynek dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych):

- budynek trzykondygnacyjny, wolnostojący,
- w budynku znajdują się 12 mieszkań chronionych i wspomaganych, Dział Usług Opiekuńczych, Dział Projektów EFS, Terenowy Zespół Pracy Socjalnej nr 3,
- do budynku prowadzą dwa wejścia dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych, w tym jedno wejście z podjazdem,
- budynek wyposażony w windę oraz toalety dostosowane dla osób niepełnosprawnych,
- w pomieszczeniach nie ma pętli indukcyjnych, brak oznaczeń w alfabecie brajla, oznaczeń kontrastowych lub w druku powiększonym dla osób niewidomych i słabowidzących,
- parking przed budynkiem ma wyznaczone dwa miejsca dla osób niepełnosprawnych,
- do budynku można wejść z psem asystującym i z psem przewodnikiem.

Terenowy Zespół Pracy Socjalnej nr 4, przy ul. Filaretów 1 (budynek częściowo dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych):

- siedziba znajduje się na parterze budynku Pałacyk – Kromołów,
- wejście główne nie jest dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych – brak podjazdu (pochylni),
- brak wyznaczonych miejsc parkingowych dla osób niepełnosprawnych,
- toaleta nie jest dostosowana do potrzeb osób z dysfunkcją narządu ruchu poruszających się na wózkach,
- do budynku można wejść z psem asystującym i z psem przewodnikiem,
- w budynku nie występują inne udogodnienia dla osób niepełnosprawnych.

Świadczenia Rodzinne i Fundusz Alimentacyjny przy ul. Leśna 26 (budynek częściowo dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych):

- siedziba znajduje się na parterze budynku, należącym do zasobów ZGM Zawiercie,
- do budynku prowadzą dwa wejścia:
  - wejście nr 1 od strony ulicy Leśnej nie jest dostosowane do potrzeb osoby niepełnosprawnej (brak podjazdu/pochylni),
  - wejście nr 2 znajdujące się z tyłu budynku dostosowane dla osób niepełnosprawnych, dodatkowo zamontowany dzwonek przywołujący pracownika, który udziela pomocy / asysty,
- brak wyznaczonych miejsc parkingowych dla osób niepełnosprawnych,

- toaleta nie jest dostosowana do potrzeb osób z dysfunkcją narządu ruchu, poruszających się na wózkach,
- w budynku można skorzystać z usługi wideotłumacza języka migowego,
- do budynku można wejść z psem asystującym i z psem przewodnikiem,
- w budynku nie występują inne udogodnienia dla osób niepełnosprawnych,
- w budynku nie ma pętli indukcyjnych, w budynku nie ma oznaczeń w alfabecie brajla ani oznaczeń kontrastowych lub w druku powiększonym dla osób niewiadomych i słabowidzących.

Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie przy ul. Niedziałkowskiego 1A (budynek częściowo dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych):

- budynek jednokondygnacyjny, wolnostojący,
- wejście do budynku dostosowane dla potrzeb osób niepełnosprawnych,
- w budynku znajdują się toalety dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych,
- parking przed budynkiem ma wyznaczone miejsca dla osób niepełnosprawnych,
- do budynku można wejść z psem asystującym i z psem przewodnikiem,
- istnieje możliwość skorzystania z usługi wideotłumacza języka migowego,
- w pomieszczeniach nie ma pętli indukcyjnych, brak oznaczeń w alfabecie brajla, oznaczeń kontrastowych lub w druku powiększonym dla osób niewidomych i słabowidzących.

Świetlica Środowiskowa, przy ul. Niedziałkowskiego 1 (budynek częściowo dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych):

- budynek dwukondygnacyjny, wolnostojący,
- do budynku prowadzą dwa wejścia dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych,
- budynek wyposażony w windę oraz toalety dostosowane dla osób niepełnosprawnych,
- w pomieszczeniach nie ma pętli indukcyjnych, brak oznaczeń w alfabecie brajla, oznaczeń kontrastowych lub w druku powiększonym dla osób niewidomych i słabowidzących,
- parking przed budynkiem ma wyznaczone miejsca dla osób niepełnosprawnych,
- do budynku można wejść z psem asystującym i z psem przewodnikiem,
- w budynku można skorzystać z usługi wideotłumacza języka migowego,
- w budynku nie występują inne udogodnienia dla osób niepełnosprawnych.

Prawie każdy z wymienionych wyżej budynków nie spełnia wszystkich kryteriów dostępności architektonicznej dla osób ze szczególnymi potrzebami. Jedynie siedziba Mieszkań Chronionych i Wspomaganych jest w pełni dostępna architektonicznie (budynek oddany do użytku w lipcu 2020 r.). Pozostałe budynki nie spełniają dostępności architektonicznej w zakresie: braku podjazdu dla wózków, braku toalet dla osób niepełnosprawnych, braku windy dojeżdżającej na wszystkie kondygnacje, braku miejsc wyznaczonych miejsc parkingowych dla osób niepełnosprawnych czy braku możliwości dostępu do wszystkich pomieszczeń, z wyłączeniem pomieszczeń technicznych.

Urząd Miejski w Zawierciu przy ul. Leśnej 2 (budynek częściowo dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych):

- do budynku prowadzą dwa wejścia (wejście główne A dla gości i interesantów oraz wejście B z tyłu budynku dla pracowników urzędu). Przy schodach do wejścia głównego A znajduje się podjazd (pochylnia) wraz z balustradą dla osób niepełnosprawnych, która prowadzi do automatycznie otwieranych drzwi z wideodomofonem, powiadamiającym Biuro Obsługi Interesanta o konieczności obsłużenia osoby niepełnosprawnej. Wejście jest ogólnodostępne w godzinach pracy Urzędu,
- nad wejściem nie ma głośników systemu naprowadzającego dźwiękowo osoby niewidome i słabowidzące,
- biuro Obsługi Interesanta znajduje się na parterze, naprzeciwko wejścia głównego, wejście oraz korytarz nie są zabezpieczone bramkami,
- dla osób z dysfunkcją narządu ruchu dostępny jest wyłącznie korytarz i pomieszczenie na parterze,
- toaleta dla osób niepełnosprawnych (wyposażona w czujnik bezpieczeństwa) znajduje się na parterze budynku,
- przed budynkiem wyznaczono miejsca parkingowe dla osób niepełnosprawnych,
- do Urzędu i jego pomieszczeń można wejść z psem asystującym i psem przewodnikiem,
- w budynku znajduje się pętla indukcyjna,
- w budynku nie ma oznaczeń w alfabecie brajla ani oznaczeń kontrastowych lub w druku powiększonym dla osób niewidomych i słabowidzących,
- grupa osób zatrudnionych w urzędzie ukończyła kurs podstawowy na poziomie A1 Polskiego Języka Migowego,
- w przypadku niemożności dotarcia interesanta do właściwej komórki urzędu istnieje możliwość zejścia pracownika merytorycznego na parter i obsługi interesanta w dogodny dla niego sposób.

Urząd Stanu Cywilnego przy ul. Piastowskiej 1 zajmuje część pomieszczeń na parterze, na pierwszym i drugim piętrze budynku Miejskiego Ośrodka Kultury w Zawierciu (budynek częściowo dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych):

- do budynku prowadzi jedno wejście ogólnodostępne w godzinach jego pracy,
- brak podjazdu (pochylni) dla osób niepełnosprawnych,
- nad wejściem nie ma głośników systemu naprowadzającego dźwiękowo osoby niewidome i słabowidzące,
- dla osób z dysfunkcją narządu ruchu dostępny jest wyłącznie korytarz i pomieszczenie na parterze urzędu. Pomieszczenia biurowe na 1 piętrze są niedostępne,
- w budynku nie ma windy,
- w korytarzu na parterze, przy wejściu – zamontowany jest domofon, którym można przywołać pracownika do zejścia na parter w celu obsługi interesanta,
- toaleta dla osób niepełnosprawnych znajduje się na parterze,
- w urzędzie nie ma oznaczeń w alfabecie brajla ani oznaczeń kontrastowych lub w druku powiększonym dla osób niewidomych i słabowidzących,
- interesanci urzędu korzystają z parkingu MOK Centrum, na którym wyznaczono miejsca parkingowe dla osób niepełnosprawnych,

- do Urzędu można wejść z psem asystującym i psem przewodnikiem,
- w budynku znajduje się pętla indukcyjna,
- osoby zatrudnione w urzędzie ukończyły kurs podstawowy na poziomie A1 Polskiego Języka Migowego,
- w przypadku niemożności dotarcia interesanta do pomieszczeń na piętrze istnieje możliwość zejścia pracownika merytorycznego na parter i obsługi interesanta w dogodny dla niego sposób.

Miejski Ośrodek Kultury „Centrum" im. Adama Mickiewicza przy ul. Piastowskiej 1 (budynek częściowo dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych):

- do budynku prowadzą 2 wejścia, główne od strony ulicy Leśnej, drugie od ulicy Sienkiewicza. Biuro Dyrektora znajduje się na I piętrze. Budynek nie posiada udogodnień architektonicznych dla biur oraz pracowni dydaktycznych położonych na I i II piętrze,
- wejście główne od strony ulicy Leśnej nie posiada barier architektonicznych - zainstalowana platforma pionowa, drugie wejście od strony ul. Sienkiewicza posiada bariery architektoniczne,
- przed budynkiem wyznaczono miejsca parkingowe dla osób niepełnosprawnych (3 miejsca przy wejściu głównym, od ulicy Leśnej i 2 miejsca przy drugim wejściu, od ulicy Piastowskiej),nad wejściem nie ma głośników systemu naprowadzającego dźwiękowo osoby niewidome i słabowidzące,
- w budynku nie ma windy,
- budynek posiada dwie toalety przystosowane dla osób niepełnosprawnych,
- w budynku nie ma pętli indukcyjnych, w budynku nie ma oznaczeń w alfabecie brajla ani oznaczeń kontrastowych lub w druku powiększonym dla osób niewiadomych i słabowidzących.

Biorąc pod uwagę przeprowadzoną analizę w zakresie dostępności infrastruktury społecznej dla osób ze szczególnymi potrzebami, wskazane obiekty wymagają dostosowania w tym zakresie. W tym celu niezbędne jest podjęcie działań, zmierzających do lepszego przystosowania budynków, pełniących funkcje społeczne, administracyjne i kulturowe dla osób z niepełnosprawnościami.

W obszarze rewitalizacji podniesienia jakości i funkcjonalności przestrzeni publicznej wymaga również Szpital Powiatowy w Zawierciu. Z uwagi na pełnioną funkcję zdrowotną dla całego powiatu na terenie Szpitala brakuje miejsc parkingowych dla pacjentów, pracowników Szpitala oraz osób odwiedzających. Jednocześnie na terenie Szpitala brakuje również dostępu do nowoczesnego lądowiska, zaś teren wokół Szpitala wymaga uporządkowania, w tym likwidacji starego budynku przepompowni i wykonanie nowego punktu dezynfekcji ścieków szpitalnych na terenie Szpitala.

Potencjałem obszaru rewitalizacji jest obecność placówek oświatowych, w tym nauczania przedszkolnego i szkolnego, w związku z funkcjami jakie te placówki pełnią: edukacyjne, integrujące i aktywizujące dla dzieci i młodzieży. Do publicznych przedszkoli w 2020 r. (stan na 30 września 2020 r.) w obszarze rewitalizacji uczęszczało 445 dzieci, zaś do szkół publicznych 1306 uczniów. W granicach obszaru rewitalizacji siedziby mają:

- żłobek Miejski prowadzony przez Gminę Zawiercie przy ul. Marszałkowskiej 28,
- 4 przedszkola publiczne prowadzone przez Gminę Zawiercie: Przedszkole nr 2 im. Misia Uszatka w Zawierciu przy ul. Marszałkowskiej 28, Przedszkole Integracyjne nr 3

w Zawierciu przy ul. Wyszyńskiego 5A, Przedszkole nr 5 w Zawierciu, przy ul. Moniuszki 9, Przedszkole nr 6 w Zawierciu przy ul. Sienkiewicza 32 oraz Niepubliczne Przedszkole ENE DUE RABE przy ul. 11 Listopada 6c,

- 5 szkół podstawowych prowadzonych przez Gminę Zawiercie: Szkoła Podstawowa nr 1 im. Tadeusza Kościuszki w Zawierciu przy ul. 11 Listopada 22, Szkoła Podstawowa nr 2 im. Stanisława Szymańskiego w Zawierciu przy ul. Niedziałkowskiego 21, Szkoła Podstawowa nr 3 w Zawierciu przy ul. Marii Skłodowskiej-Curie 16, Szkoła Podstawowa nr 4 im. Mikołaja Kopernika w Zawierciu przy ul. Powstańców Śląskich 18 oraz Szkoła Podstawowe nr 8 w Zawierciu przy ul. Wojska Polskiego 55.

Problemem w zakresie infrastruktury oświatowej jest niedostateczny stan techniczny budynków szkolnych i pozostałej infrastruktury szkolno-sportowej, wymagający prac modernizacyjnych, w tym przeprowadzenia remontów sal lekcyjnych i gimnastycznych. Poprawy wymaga również stan zagospodarowania terenów wokół samych placówek. Modernizacja stanu infrastruktury oświatowej wpłynie na jakość kształcenia, a co za tym idzie pozwoli na efektywne kształtowanie kapitału ludzkiego całego obszaru Gminy niwelując zagrożenie wykluczenia społecznego.

Obszar rewitalizacji stanowi także centrum życia kulturalnego całej Gminy. Należy w tym względzie wskazać kilka kluczowych obiektów infrastruktury kulturalnej:

- Miejski Ośrodek Kultury „Centrum” im. Adama Mickiewicza w Zawierciu przy ul. Piastowskiej 1,
- Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna w Zawierciu oraz Miejska Izba Muzealna przy ul. Szymańskiego 2,
- Galeria Stara Łaźnia przy ul. Westerplatte 2.

Aktywność mieszkańców w sferze kulturalnej oraz jakość i ilość placówek kulturalnych łącznie z liczbą organizowanych wydarzeń kulturalno-edukacyjnych przesądzać może o poziomie i jakości życia mieszkańców. Działalność kulturalną w obszarze rewitalizacji z ramienia Gminy prowadzi i organizuje głównie Miejski Ośrodek Kultury „Centrum” oraz Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna w Zawierciu.

Miejski Ośrodek Kultury „Centrum” im. Adama Mickiewicza w Zawierciu został powołany już w 1980 r., natomiast w całości do użytku publicznego został przekazany w pierwszej połowie 1983 r. W zakresie swej działalności MOK koncentruje się na realizacji podstawowych zadań w zakresie upowszechniania kultury tj.:

- edukacji kulturalnej i wychowania przez sztukę,
- gromadzenia, dokumentowania, tworzenia i ochrony dóbr kultury,
- rozpoznawania, rozbudzania i zaspakajania potrzeb oraz zainteresowań kulturalnych,
- tworzenia warunków dla rozwoju amatorskiego ruchu artystycznego,
- prowadzenia działalności instruktażowo-metodycznej,
- prowadzenia działalności promocyjnych miasta i regionu.

Miejski Ośrodek Kultury organizuje wiele imprez i wydarzeń kulturalno-edukacyjnych, które kierowane są do szerokiego grona odbiorców. Jednocześnie w MOK funkcjonuje pracownia szkła i ceramiki, pracownia teatralna, pracownia plastyczna, szkółka szachowa,

sekcja modelarstwa lotniczego, zespół taneczno-estradowo-artystyczny, Klub Miłośników Tańców Swingowych Let's Rock, Klub Ludzi Twórczo Zakręconych, zespół folklorystyczny „Małe Zawiercie", Reprezentacyjny Zespół Pieśni i Tańca „Zawiercie", Zawierciański Chór Dziecięcy „Tutt", Zawierciański Chór „Capella Vartiensis", jak również prowadzone są liczne zajęcia dla dzieci, młodzieży i dorosłych.

Miejska Biblioteka Publiczna została powołana mocą postanowienia Miejskiej Rady Narodowej w Zawierciu 1947 r. Najważniejszym zadaniem Miejskiej i Powiatowej Biblioteki Publicznej jest udostępnianie zbiorów bibliotecznych. Oprócz działalności podstawowej Biblioteka organizuje wydarzenia, spotkania, warsztaty, wystawy, konkursy, imprezy, wykłady i koncerty tj. Dyskusyjny Klub Książki, Ferie w bibliotece, Światowy Dzień Głośnego Czytania, Tydzień z Internetem (Get Online Week), Światowy Dzień Książki i Praw Autorskich, Międzynarodowy Dzień Książki dla Dzieci, Tydzień Bibliotek i Dzień Bibliotekarza, Noc Bibliotek dla Dzieci, Wakacje w Bibliotece, Narodowe Czytanie, Noc Bibliotek, Wspólne Zawierciańskie Śpiewanie, Dzień Pluszowego Misia, spotkania autorskie z pisarzami, lekcje biblioteczne, konkursy plastyczne i fotograficzne, wystawy okolicznościowe, wykłady i spotkania edukacyjne w Izbie Muzealnej i wiele innych tematycznych wydarzeń.

Obecnie funkcjonująca infrastruktura w oparciu o kalendarz wydarzeń kulturalnych, artystycznych i edukacyjnych cechuje się wysokim stopniem wykorzystania. Szczególnie budynek Miejskiego Ośrodka Kultury wymaga przeprowadzenia kompleksowego remontu ze względu na jego stan techniczny. Największe problemy to przeciekający dach, nieocieplona ściana budynku, sala widowiskowa w niskim standardzie oraz zaniedbana elewacja zewnętrzna. Sam obiekt MOK wymaga również pełnego dostosowania do wymogów osób ze szczególnymi potrzebami. Do tej pory, przez swój stan techniczny, obiekt jest przez mieszkańców kojarzony z okresem PRL. Poprzez zaplanowane działania m.in. dostosowanie ciągów komunikacyjnych, obniżenie wysokości lad czy dostosowanie toalet, MOK w Zawierciu stanie się ośrodkiem kultury znacznie lepiej dostosowanym do potrzeb i wymagań osób ze szczególnymi potrzebami. Nowego zagospodarowania wymaga również teren przyległy przy MOK, który dzięki właściwej koncepcji, może stać się miejscem przyjaznym i otwartym dla wszelkich grup społecznych.

W obszarze rewitalizacji dostrzegana jest również niewielka aktywność społeczno-kulturalna, która wskazuje na konieczność podjęcia działań, zmierzających do zwiększenia integracji i aktywności lokalnych środowisk. W związku z niedostateczną liczbą obiektów, pełniących funkcje kulturowe w obszarze rewitalizacji, istnieje potrzeba stworzenia dodatkowych obiektów i przestrzeni dla działań kulturotwórczych, które stanowić będą miejsca wymiany umiejętności i wiedzy, realizacji inicjatyw społecznych, kulturalnych i artystycznych oraz miejsca integracji i aktywizacji dla dzieci, młodzieży, osób dorosłych i starszych, w tym osób narażonych na wykluczenie społeczne. Takim miejscem może być nowa siedziba Biblioteki Publicznej, która umożliwi wszystkim mieszkańcom, a w szczególności osobom ze środowisk wykluczonych społecznie, zapewnienie oferty edukacyjnej oraz zwiększenie ich aktywności poprzez organizację różnych wydarzeń kulturalno-edukacyjnych.

Jednym z następnych potencjałów obszaru rewitalizacji jest istniejąca infrastruktura sportowo-rekreacyjna:

- kompleks obiektów OSiR I w Zawierciu przy ul. Moniuszki 10: stadion, boisko wielofunkcyjne Orzeł ze sztuczną nawierzchnią trawiastą, korty tenisowe, asfaltowe boisko, rolkowisko, odkryty basen miejski czynny w sezonie letnim, budynek administracyjno-biurowy przy ul. Sienkiewicza 1, restauracja Venezia (w ajencji), czynny w sezonie letnim brodzik kąpielowy dla dzieci oraz z muszla koncertowa,
- kryta Pływalnia OSiR w Zawierciu przy ul. Pomorskiej 61,
- zewnętrzna siłownia w Zawierciu przy ul. Sikorskiego,
- tereny rekreacyjno-sportowe „Zuzanka",
- teren dawnego boiska sportowego „Włókniarz".

Niemniej jednak w obszarze rewitalizacji można zauważyć zbyt niską liczbę (w stosunku do zapotrzebowania) przestrzeni i obiektów publicznych, pełniących funkcje sportowo-rekreacyjne (boisk, skate parków, rolkowisk, siłowni zewnętrznych czy placów zabaw), natomiast w przypadku obiektów już istniejących problemem jest ich niedostateczny stan techniczny. W związku z tym obiekty te cechują się niewykorzystanym potencjałem lokalizacyjnym oraz funkcyjnym.

Dla młodszej i bardziej aktywnej części mieszkańców istotnym problemem w obszarze rewitalizacji jest niewystarczająca infrastruktura sportowa i rekreacyjna. Do pewnego stopnia, od jakiegoś czasu ograniczenie to przełamuje instalowanie na placach zabaw i skwerach otwartych siłowni, zestawów urządzeń do indywidualnych ćwiczeń fizycznych i sprawnościowych. W skali Gminy, a w szczególności obszaru rewitalizacji oraz wobec zagęszczenia jego zamieszkania jest to jednak infrastruktura dalece niewystarczająca.

W celu poszerzenia i uatrakcyjnienia oferty rekreacyjno-sportowej dla mieszkańców obszaru rewitalizacji, jak i całej Gminy, konieczne jest przeprowadzenie remontów obiektów, należących do Ośrodka Sportu i Rekreacji w Zawierciu. Szczególnie prac modernizacyjnych wymagają obiekty tj. hala widowiskowo-sportowa przy ul. Blanowskiej, boisko przy ul. Wierzbowej, budynek użytkowy i basen otwarty przy ul. Sienkiewicza, teren boiska sportowego „Włókniarz" czy tereny rekreacyjno-sportowe „Zuzanka". Prac naprawczych wymaga również samo ogrodzenie Ośrodka Sportu i Rekreacji w Zawierciu.

Na obszarze rewitalizacji brakuje również pełnowymiarowych boisk sportowych z trybunami dla widowni, na których mogłyby się odbywać zawody sportowe, a także zorganizowane imprezy masowe. Dlatego gruntownej przebudowy wymaga również hala sportowa przy ul. Moniuszki. Z uwagi na to, iż hala ta została oddana do użytku w 1968 r., obiekt ten pomimo przeprowadzonych kilka lat temu prac modernizacyjnych, aktualnie nie spełnia wymagań technicznych do rozgrywania meczów sportowych w najwyższej klasie rozgrywkowej. Tym samym istniejący obiekt jest niedostosowany pod względem infrastrukturalnym do pełnionych funkcji.

Zmodernizowane obiekty sportowe mogą stać się przestrzenią bezpiecznej aktywności dla dzieci i młodzieży, osób dorosłych, a także miejscem umożliwiającym wzrost aktywności i integracji lokalnej społeczności podczas organizowanych zajęć, a jednocześnie mogą

przyczynić się do budowania pozytywnych relacji i więzi między mieszkańcami obszaru rewitalizacji.

Aktywizacja ruchowa mieszkańców (w tym głównie dzieci i młodzieży) sprzyjać będzie utrwaleniu wzorców zdrowego stylu życia, a w konsekwencji podejmowania prawidłowych zachowań społecznych. Dlatego tak ważne jest podjęcie działań, mających na celu poprawę warunków do uprawiania sportu, uatrakcyjnienie zaniedbanej przestrzeni miejskiej, stworzenie nowej infrastruktury sportowej oraz poszerzenie oferty organizacji zawodów sportowych, prowadzonych przez stowarzyszenia i organizacje pozarządowe, działające na terenie Gminy.

Istotnym negatywnym elementem oddziaływującym na układ przestrzenny Gminy jest układ komunikacyjny w postaci torów kolejowych stanowiących barierę komunikacyjną. Ponadto istniejący układ uliczno-drogowy obszaru rewitalizacji, mimo licznych remontów i modernizacji, jest nadal układem o wielu niedostatkach w zakresie funkcjonalności, parametrów, warunków ruchu, czy stanu technicznego nawierzchni ulic. Większość dróg pokryta jest nawierzchnią bitumiczną zwykłą, a część kostką brukową. Sieć drogową cechuje jednak duży stopień wyeksploatowania. Mankamentem jest to, iż wiele odcinków ulic przebiegających przez obszar rewitalizacji ciągle jeszcze nie spełnia najwyższych parametrów technicznych.

Niskie standardy sieci drogowej mają swoje odzwierciedlenie w stanie bezpieczeństwa na ulicach oraz negatywnym oddziaływaniu na otoczenie (emisja hałasu i zanieczyszczenie powietrza). Problemem jest również występowanie barier architektonicznych, ograniczających dostępność przestrzeni miejskich dla osób z niepełnosprawnościami (wysokie krawężniki, ubytki w chodnikach, zły stan bruku, brak nawierzchni fakturowych). Zły stan techniczny ulic i chodników wpływa nie tylko na złą jakość zamieszkania, ale też na negatywny odbiór przestrzeni przez użytkowników zewnętrznych. Dlatego zasadne jest podjęcie działań, polegających na renowacji przestrzeni publicznej tj. budowa i przebudowa ciągów komunikacyjnych (dróg wewnętrznych, chodników i parkingów) wraz zastosowaniem nowoczesnych rozwiązań architektonicznych, bez barier, o parametrach elementów pasów drogowych, umożliwiających swobodne korzystanie przez osoby ze szczególnymi potrzebami.

W obszarze rewitalizacji brakuje również dostatecznej ilości ścieżek rowerowych, ułatwiających poruszanie się rowerzystom po centrum i komunikujących newralgiczne punkty Miasta. Sytuację tę potwierdza wartość wskaźnika długość ścieżek rowerowych w stosunku do powierzchni obszaru rewitalizacji wynosząca 2,3, która jest niższa niż średnia dla całej Gminy, wynosząca 3,2.

Gmina Zawiercie podejmuje również działania w celu popularyzacji transportu rowerowego. W ramach projektu pn. „Budowa zintegrowanych węzłów przesiadkowych wraz z infrastrukturą Bike&Ride oraz wdrożenie systemu Dynamicznej Informacji Pasażerskiej (DIP) w Zawierciu", powstały 2 trasy rowerowe oraz 4 Zintegrowane Centra Przesiadkowe (przy budynku Dworca PKP w Zawierciu, w Blanowicach, Skarżycach i Kromołowie), wyposażone w elementy małej architektury (wiaty, ławki, stanowiska rowerowe, latarnie, kosze, stacje naprawy rowerów, gabloty informacyjne z przebiegiem tras). Pomimo tych działań sieć ścieżek rowerowych na obszarze rewitalizacji cechuje się niestety brakiem spójności, rozczłonkowaniem oraz występowaniem licznych barier dla rowerzystów, dlatego

przyszłe działania w tym zakresie należy ukierunkować na dalszy rozwój systemu transportu rowerowego.

Z uwagi na swoje położenie oraz pełnione funkcje obszar rewitalizacji jest lepiej skomunikowany niż pozostałe części Gminy – na jego terenie znajduje się więcej przystanków autobusowych w przeliczeniu na 100 mieszkańców (2,1 przystanków/100 mieszkańców) niż w całej Gminie (0,4 przystanków/100 mieszkańców). W zakresie liczby przystanków komunikacji miejskiej zauważalna jest koncentracja wysokich wartości wskaźnika blisko centrum Gminy, a następnie ich spadek wraz ze zwiększaniem się odległości od tego punktu.

Obszar rewitalizacji cechuje się również dobrym dostępem do sieci kanalizacyjnej. Wartość wskaźnika liczba niepodłączonych budynków do sieci kanalizacyjnej na 100 mieszkańców jest niższa (2,0 budynków/100 mieszkańców) niż dla całej Gminy (3,5 budynków/100 mieszkańców). Łączna liczba niepodłączonych budynków do sieci kanalizacyjnej w obszarze rewitalizacji wynosi 257 budynków, co stanowi 16% wszystkich niepodłączonych budynków do kanalizacji. Najwięcej niepodłączonych budynków odnotowano w podobszarze 3 – ul. 11 Listopada z otoczeniem (132 budynki) oraz w podobszarze 4 – os. Miodowa z otoczeniem (69 budynków). Sytuacja ta ma ścisły związek z dominującą zabudową jednorodzinną w tych podobszarach.

W przypadku obszaru rewitalizacji brak dostępu do kanalizacji można rozpatrywać w kategoriach zapewnienia odpowiednich warunków mieszkaniowych i obniżających jakość życia mieszkańców. Mieszkańcy, którzy nie posiadają przyłącza do sieci kanalizacyjnej gromadzą ścieki w zbiornikach bezodpływowych lub w przydomowych oczyszczalniach ścieków. W związku z tym istnieje również niebezpieczeństwo związane z niedostateczną szczelnością tych zbiorników. Nieszczelne szamba oraz w pełni nieoczyszczone ścieki stanowią zagrożenie dla stanu czystości wód podziemnych i powierzchniowych. Z kolei istniejące poszczególne odcinki sieci wodno-kanalizacyjnej z uwagi na eksploatację cechuje zły stan techniczny. W związku z powyższym najważniejszym zadaniem, które należy przedsięwziąć jest uzupełnienie istniejącego systemu wodno-kanalizacyjnego oraz przeprowadzenie prac modernizacyjnych jego poszczególnych odcinków.

Tabela 35. Zestawienie wskaźników w sferze przestrzenno-funkcjonalne dla poszczególnych podobszarów rewitalizacji

Wskaźnik	Podobszar rewitalizacji 1	Podobszar rewitalizacji 2	Podobszar rewitalizacji 3	Podobszar rewitalizacji 4	Podobszar rewitalizacji 5	Podobszar rewitalizacji 6	Obszar rewitalizacji (ogółem)	Gmina Zawiercie
Liczba wydanych pozwoleń na budowę budynków mieszkalnych jednorodzinnych i wielorodzinnych na 100 mieszkańców	0,00	0,04	0,07	0,00	0,02	0,41	0,05	0,14
Długość sieci kanalizacyjnej w stosunku do długości sieci dla całej Gminy Zawiercie	12,8		0,9	2,7	10,8	0,0	27,3	5,0
Liczba niepodłączonych budynków do sieci kanalizacyjnej na 100 mieszkańców	0,6	0,6	8,8	5,7	0,3	1,8	2,0	3,5
Liczba osób oczekujących na przyznanie lokalu komunalnego lub socjalnego na 100 mieszkańców	0,79	0,86	0,27	0,33	0,16	0,83	0,43	0,23
Liczba budynków oświaty, nauki, kultury i sportu na 100 mieszkańców	0,13	0,16	0,07	0,08	0,09	0,00	0,10	0,06
Długość ścieżek rowerowych w stosunku do powierzchni danej jednostki	7,3		0,0	0,0	24,1	0,0	2,3	3,2
Liczba przystanków komunikacji miejskiej na 100 mieszkańców	0,1	0,2	0,9	0,6	0,1	0,1	0,3	0,4

Objaśnienia: kolorem zaznaczono podobszary, w których stwierdzono negatywne zjawisko kryzysowe w sferze przestrzenno-funkcjonalnej
Źródło: opracowanie własne

Z perspektywy mieszkańców

Mieszkańcy w badaniach ankietowych jako jeden z głównych problemów w sferze przestrzenno-funkcjonalnej wymieniali brak lub zły stan zagospodarowania przestrzeni publicznych. Dużym deficytem obszaru rewitalizacji jest zbyt mała liczba, w stosunku do potrzeb zgłaszanych przez mieszkańców, terenów sportowo-rekreacyjnych, w tym miejsc do aktywnego spędzania czasu wolnego przez dzieci i młodzież. Za istotny problem wskazano również utrudniony dostęp do obiektów sportowych z uwagi na ich zły stan techniczny i miejsc do realizacji różnych form aktywności.

Mieszkańcy zgłaszali także konieczność budowy nowych i modernizacji już istniejących obiektów sportowych pod kątem wyposażenia ich w urządzenia oraz w obiekty małej architektury. O dużej potrzebie zwiększenia liczby i jakości terenów rekreacyjno-wypoczynkowych świadczą również projekty składane w ramach I edycji Zawierciańskiego Budżetu Obywatelskiego. Na 22 projekty zakwalifikowane do etapu głosowania, 10 z nich dotyczyło utworzenia miejsc rekreacyjno-wypoczynkowych m.in.: mini skateparku, placu do street workoutu przy siłowni pod chmurką, placów zabaw, parku Relaxu „Miniatury Jury" przy tężni, czy siłowni zewnętrznej.

Ankietowani zwrócili również uwagę na brak lub złą jakość infrastruktury technicznej, w tym drogowej: nierówne chodniki, wysokie krawężniki, a także brak infrastruktury kanalizacyjnej i wodociągowej. Obecnie istniejąca infrastruktura ścieżek rowerowych, zdaniem mieszkańców jest niewystarczająca (dostępne są tylko fragmenty ścieżek) trudno więc jest przemieszczać się na rowerze.

Na podstawie przeprowadzonych badań wśród mieszkańców stwierdzono, że nie występują problemy z dostępem do podstawowych usług społecznych. W obszarze rewitalizacji znajdują się placówki szkolne, obiekty ochrony zdrowia i administracji publicznej. Podkreślanym natomiast przez mieszkańców problemem jest nieprzystosowanie niektórych obiektów i przestrzeni do potrzeb osób niepełnosprawnych, zwłaszcza do potrzeb osób o ograniczonej mobilności ruchowej.

Analiza negatywnych zjawisk w sferze środowiskowej

W obszarze rewitalizacji, podobnie jak w całej Gminie Zawiercie, notowane są przekroczenia dopuszczalnego poziomu zanieczyszczeń tj.: pyły PM10 i PM 2,5 oraz benzopirenu B(a)P. Niska jakość powietrza jest skutkiem przede wszystkim gęstej i wysokiej zabudowy oraz tego, że przez obszar rewitalizacji przebiegają główne arterie komunikacyjne. Głównymi źródłami zanieczyszczeń do powietrza w obszarze rewitalizacji są:

- gospodarstwa domowe, które ogrzewają mieszkania paliwami stałymi (węgiel i substancje pochodne) oraz których piece są złej jakości z punktu widzenia standardów ekologicznego spalania,
- samochody osobowe i ciężarowe, przejeżdżające przez obszar rewitalizacji.

Liczba gospodarstw domowych, które ogrzewają mieszkania paliwami stałymi, z uwagi na zadeklarowaną selektywną zbiórkę odpadów w zakresie popiołu, w obszarze rewitalizacji

wynosi łącznie 745 gospodarstw. Największą liczbę takich gospodarstw odnotowano w podobszarze 3 – ul. 11 Listopada z otoczeniem (226 gospodarstw) oraz w podobszarze 4 – os. Miodowa z otoczeniem (186 gospodarstw). Ponadto wysoką liczbę gospodarstw opalanych paliwami stałymi stwierdzono w podobszarze 5 - os. Centrum (169 gospodarstw).

Niezbędne tym samym wydaje się podjęcie działań, mających na celu promowanie bardziej ekologicznych sposobów ogrzewania budynków, w tym wymianę istniejących źródeł ciepła, zasilanych paliwem stałym na: kotły gazowe, kotły elektryczne, czy pompy ciepła a także podnoszenie wydajności energetycznej budynków poprzez docieplanie, wymianę okien czy dachów.

Dodatkowo na emisję spalin oraz na emisję zanieczyszczeń w obszarze rewitalizacji wpływ ma duży ruch samochodów osobowych i ciężarowych. Pomimo coraz lepszych warunków do podróży środkami komunikacji zbiorowej duża część osób podróżująca w rejon obszaru rewitalizacji nadal wybiera samochód jako środek transportu. Uciążliwość związana z presją motoryzacyjną na obszarze rewitalizacji jest tym samym bardzo duża. Do katalogu problemów wynikających ze wzmożonego ruchu należą m.in. nadmierny hałas, ponadnormatywna emisja zanieczyszczeń, a także ciągła potrzeba zwiększania powierzchni parkingów i innych terenów komunikacyjnych.

Obszar rewitalizacji zgodnie z mapami zagrożenia powodziowego (Arkusz: MM-34-51-B-d-3, M-34-51-D-b-1) znajduje się:

- częściowo na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, w rozumieniu art. 16 pkt 34) lit. a) Prawa wodnego, tj. obszarze, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (p=1%),
- częściowo na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, w rozumieniu art. 16 pkt 34) lit. b) Prawa wodnego, tj. obszarze, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat (p=10%),
- poza obszarem szczególnego zagrożenia powodzią, w rozumieniu art. 16 pkt 34) lit. c) Prawa wodnego, tj. obszarze między linią brzegu a wałem przeciwpowodziowym lub naturalnym wysokim brzegiem, w który wbudowano trasę wału.

Zgodnie z mapami zagrożenia powodziowego obszar rewitalizacji znajduje się także:

- częściowo na obszarze, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat (p=0,2%),
- poza obszarem, narażonym na zalanie w przypadku zniszczenia lub uszkodzenia wału przeciwpowodziowego.

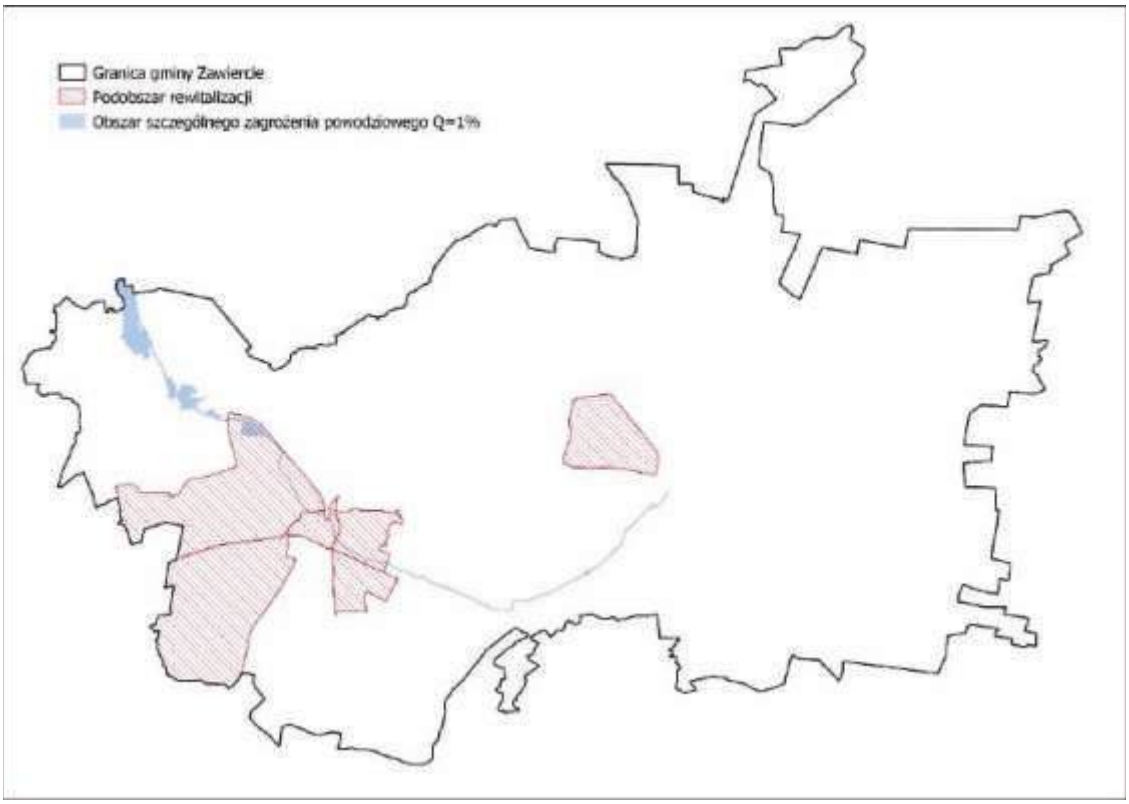

Rycina 56. Obszar szczególnego zagrożenia powodzią Q=1% w obszarze rewitalizacji Gminy Zawiercie

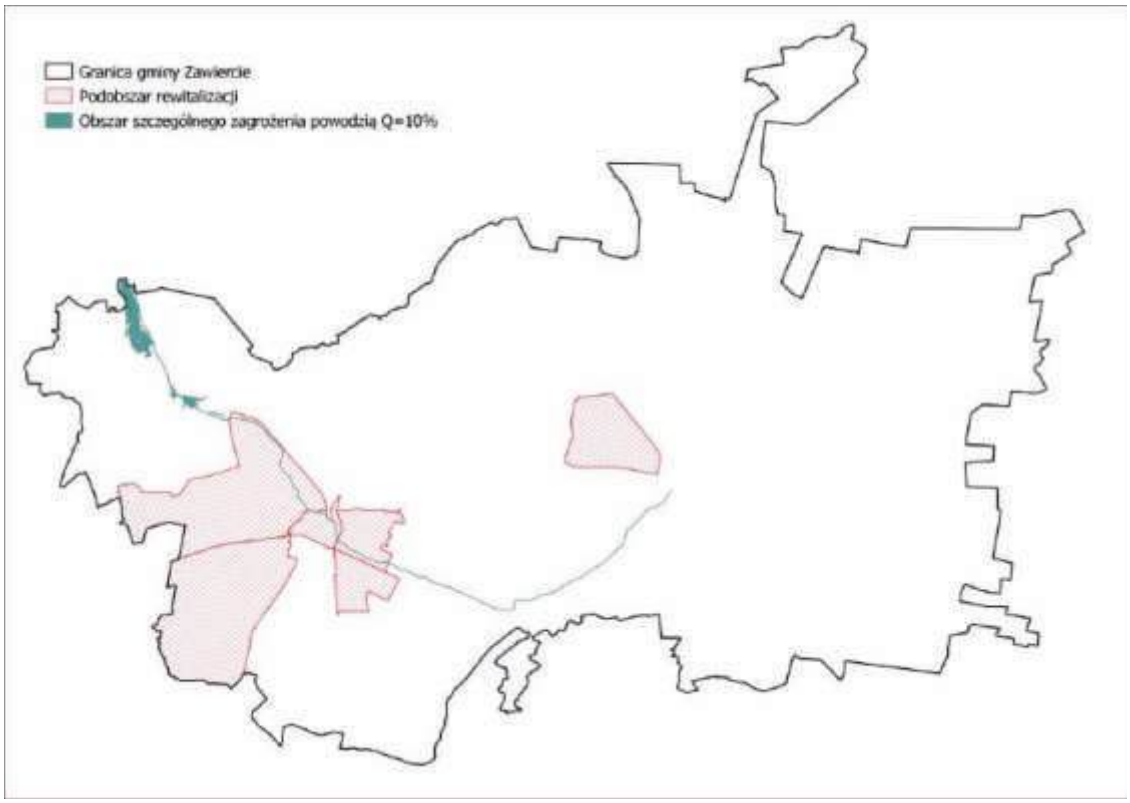

Rycina 57. Obszar szczególnego zagrożenia powodzią Q=10% w obszarze rewitalizacji Gminy Zawiercie

Rycina 58. Obszar szczególnego zagrożenia powodzią łącznie w obszarze rewitalizacji Gminy Zawiercie (Q= 0,2%, 1%, 10%)

Na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią, zgodnie z treścią art. 77 ust. 1 pkt 3) lit a) oraz b) Prawa wodnego, zakazuje się m.in. gromadzenia ścieków, nawozów naturalnych, środków chemicznych, a także innych substancji mogących zanieczyścić wody, jak również lokalizacji nowych cmentarzy. Jeżeli nie spowoduje to zagrożenia, dla jakości wód w przypadku wystąpienia powodzi, właściwy organ Wód Polskich, zgodnie z art. 77 ust. 3 ustawy Prawo wodne, może, w drodze decyzji, zwolnić od wymienionych wyżej zakazów, określając warunki niezbędne dla ochrony, jakości wód.

Ponadto na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią obowiązują zakazy oraz ograniczenia wynikające z przepisów odrębnych. Na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią należy zapewnić swobodny przepływ wód powodziowych, poprzez zakaz nowej zabudowy.

Jednym z aspektów ochrony przed powodzią jest kształtowanie zagospodarowania przestrzennego dolin rzecznych lub terenów zalewowych, w szczególności obszarów szczególnego zagrożenia powodzi. Ważne jest, aby na zagrożonym obszarze prowadzić racjonalną politykę w zakresie planowania przestrzennego w odniesieniu do występującej charakterystyki zagrożenia powodziowego. Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne wskazuje na obowiązek uwzględnienia w dokumentach z zakresu planowania przestrzennego obszarów szczególnego zagrożenia powodzią i związanych z tymi obszarami wymagań dotyczących ochrony przeciwpowodziowej, zobowiązując właściwe organy do oceny dopuszczalności aktywności inwestycyjnej na tych obszarach.

Planowana zabudowa, jak i planowane zagospodarowanie obszaru rewitalizacji, położonego na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, nie będą naruszać planów gospodarowania wodami na obszarze dorzecza, ustaleń planu zarządzania ryzykiem powodziowym, ani nie będą utrudniać zarządzania ryzykiem powodziowym. Realizacja poszczególnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych uzgodniona będzie z odpowiednimi organami, w zakresie swojej właściwości rzeczowej lub miejscowej.

Wobec wciąż narastających problemów, związanych z transportem indywidualnym i parkowaniem na obszarze rewitalizacji, wskazana jest kontynuacja dotychczasowych działań realizowanych przez Gminę w zakresie rozwoju transportu publicznego, a także podjęcie szeregu nowych działań. Realizacji inwestycji, mających na celu wzrost atrakcyjności transportu publicznego poprzez stworzenie centrów przesiadkowych, wymianę taboru autobusowego wraz z rozbudową dróg rowerowych mogą przyczynić się do ograniczenia emisji zanieczyszczeń do atmosfery oraz doprowadzić do osiągnięcia lepszych wyników w zakresie energooszczędności i redukcji emisji gazów cieplarnianych, nie tylko na obszarze rewitalizacji, ale również w całej Gminy. Należy, zatem realizować w przyszłości działania, mające na celu zintegrowanie systemu transportu zbiorowego w Gminie z transportem indywidualnym (samochodowym) za sprawą sieci węzłów przesiadkowych. Duży potencjał w tym zakresie posiada dworzec kolejowy w Zawierciu mogący pełnić taką rolę po odpowiedniej adaptacji.

Gmina Zawiercie posiada duży, ale niewykorzystany potencjał związany z jego przemysłową historią, działalnością wielkich rodów przemysłowych, miejscami i pamiątkami historycznymi oraz dziedzictwem związanym z kulturą niematerialną - ze śląskimi zwyczajami. Nieruchomości poprzemysłowe stanowią ważną spuściznę architektury. W obszarze rewitalizacji zlokalizowane jest osiedle robotnicze TAZ, stanowiące unikalne założenie urbanistyczne. Cechą charakterystyczną obszaru rewitalizacji jest również obecność terenów poprzemysłowych, produkcyjno-usługowych i obiektów industrialnych położonych bezpośrednio w sąsiedztwie zabudowy mieszkalnej.

W przypadku udziału terenów poprzemysłowych w powierzchni całej Gminy średnia wartość wskaźnika wyniosła 1,1. W obszarze rewitalizacji zaś wskaźnik ten został odnotowany na wyższym poziomie – 1,8. Tereny poprzemysłowe zlokalizowano w dwóch podobszarach: 3 – ul. 11 Listopada z otoczeniem i 4 – os. Miodowa z otoczeniem.

Tereny poprzemysłowe definiuje się jako zdegradowane, nieużytkowane lub nie w pełni wykorzystane, przeznaczone pierwotnie pod działalność gospodarczą, która została zakończona. Tereny te stanowią często zdegradowaną tkankę, powstałą w wyniku restrukturyzacji przemysłu. Są to głównie tereny położone wśród rozwiniętych terenów zurbanizowanych i wymagają działań zmierzających do ponownego ich wykorzystania.

Charakterystykę terenów poprzemysłowych ujęto w sferze środowiskowej, gdyż tereny te cechują się przede wszystkim nieuporządkowanym zagospodarowaniem terenu, co związane jest z zaprzestaniem ich użytkowania. Tym samym na ich terenie często można spotkać skupiska śmieci oraz nieuporządkowaną zieleń, która wymaga zabiegów pielęgnacyjnych.

Tereny poprzemysłowe mogą cechować się również, w związku z wcześniej prowadzoną na ich terenie działalnością gospodarczą, zanieczyszczeniami chemicznymi gleby (m.in.

zanieczyszczenia metalami ciężkimi), powodującymi zmiany pH gleby oraz jej degradację morfologiczną tj. deformacja powierzchni lub elementów ukształtowania terenu. Tereny poprzemysłowe charakteryzują się także złym stanem technicznym budynków, w których prowadzona była działalność gospodarcza. Złym stanem technicznym odznacza się również układ dróg wewnętrznych i brak wydzielonych ścieżek pieszych, które uniemożliwiają wykorzystanie ich przez mieszkańców. Ponadto jako tereny aktualnie niewykorzystywane i zdegradowane przyciągają zdemoralizowaną część społeczeństwa i osoby bezdomne.

Wszystkie wymienione elementy wpływają na negatywny wizerunek podobszaru, w którym się znajdują tereny poprzemysłowe. Dlatego zasadne jest podjęcie działań, służących przywróceniu ładu przestrzennego i ożywienie gospodarcze starej, często zabytkowej zabudowy oraz nadanie nowych funkcji społecznych i kulturalnych obiektom poprzemysłowym. Uzupełnieniem tych działań, zmierzających do kompleksowej rewitalizacji mogą stanowić również inwestycje w zakresie rozwoju tkanki mieszkaniowej i budowy nowych obiektów mieszkalnych. Szczególnie, iż zgodnie z wynikami diagnozy w obszarze rewitalizacji liczba osób oczekujących na przyznanie lokalu komunalnego lub socjalnego jest powyżej średniej dla Gminy. Z uwagi na brak nowych terenów inwestycyjnych w obszarze, dobrym pomysłem jest skorzystanie do tego z istniejących terenów poprzemysłowych. Jednocześnie warto również przywrócić funkcję gospodarczą terenom poprzemysłowym poprzez modernizację istniejących obiektów i przystosowanie ich do przyszłej działalności gospodarczej.

W kontekście potencjału rekreacyjno-wypoczynkowego obszaru rewitalizacji należy zwrócić uwagę na tereny zieleni urządzonej – parki i zieleńce m.in. A. Mickiewicza, T. Kościuszki oraz park zarządzany przez Ośrodek Sportu i Rekreacji, zlokalizowany przy basenie miejskim, jak i tereny zalesione, które umożliwiają spędzanie czasu wolnego na łonie natury.

Udział powierzchni terenów rekreacyjnych i zieleni urządzonej w powierzchni obszaru rewitalizacji wynosi 12,5 i jest niższy niż udział ten w powierzchni całej Gminy (24,3). Przedmiotowe tereny zieleni położone w centrum Miasta, otoczone ważnymi ciągami komunikacyjnymi wymagają natomiast działań, poprawiających estetykę, bezpieczeństwo i przywracających im funkcję rekreacyjno-wypoczynkową tak ważną dla społeczności.

Do najczęstszych i zarazem najpoważniejszych problemów należy m.in.: zniszczona nawierzchnia ciągów komunikacyjnych, niedostateczne zaplecze rekreacyjne, w tym zużyta mała architektura (place zabaw, siłownie zewnętrzne, ławki, kosze, altany, leżaki, donice, wiaty), niedostateczne oświetlenie parkowe, czy braki w układzie zieleni miejskiej.

Z kolei najczęstszymi potencjałami, które stanowią pozytywne strony analizowanych przestrzeni publicznych, są m.in.: walory estetyczne, kompozycyjne i przyrodnicze, a także atrakcyjne położenie. Warto dodać, że w przypadku tych terenów, można mówić o bardzo dużym potencjale w zakresie wprowadzenia nowych elementów, czy rozwiązań przestrzennych (np. poprawa jakości wyposażenia, przekształcenie funkcjonalno-przestrzenne poprzez tworzenie nowych trawników, kwietników, zagospodarowania krzewami i bylinami).

Tabela 36. Zestawienie wskaźników w sferze środowiskowej dla poszczególnych podobszarów rewitalizacji

Wskaźnik	Podobszar rewitalizacji 1	Podobszar rewitalizacji 2	Podobszar rewitalizacji 3	Podobszar rewitalizacji 4	Podobszar rewitalizacji 5	Podobszar rewitalizacji 6	Obszar rewitalizacji (ogółem)	Gmina Zawiercie
Udział powierzchni terenów poprzemysłowych w powierzchni danej jednostki	0,0	0,0	4,1	1,0	0,0	0,0	1,8	1,1
Liczba gospodarstw domowych objętych selektywną zbiórką odpadów w zakresie popiołu na 100 mieszkańców	5,1	1,8	15,0	15,3	2,9	5,8	5,7	9,7
Udział powierzchni terenów rekreacyjnych i zieleni urządzonej w powierzchni danej jednostki	11,2		0,6	32,1	0,2	0,0	12,5	24,3

Objaśnienia: kolorem zaznaczono podobszary, w których stwierdzono negatywne zjawisko kryzysowe w sferze środowiskowej
Źródło: opracowanie własne

Z perspektywy mieszkańców

Podczas konsultacji społecznych mieszkańcy obszaru rewitalizacji często podnosili problem złej jakości powietrza. Podkreślali przede wszystkim występowanie smogu zimowego. Problem niskiej emisji wynika po części z ograniczonych możliwości finansowych mieszkańców, użytkowania starych pieców węglowych, ale także z braku dostępu do miejscowej sieci ciepłowniczej lub innych efektywnych źródeł ogrzewania. Zły stan powietrza negatywnie wpływa na zdrowie, w szczególności dzieci i osób starszych.

Ważne znaczenie dla mieszkańców mają tereny zieleni. Zgodnie z przeprowadzoną ankietyzacją za problem w sferze środowiskowej uznano zbyt małą ilość terenów zieleni. Podczas konsultacji pojawiły się także głosy, mówiące o niskiej jakości terenów zieleni: zdegradowana nawierzchnia ciągów komunikacyjnych, zużyta mała architektura, czy niewystarczające oświetlenie.

Podsumowanie

W poniższej tabeli zestawiono główne problemy wynikające ze szczegółowej diagnozy obszaru rewitalizacji.

Tabela 37. Główne problemy obszaru rewitalizacji

Strefa	Problemy
społeczna	koncentracja negatywnych zjawisk społecznych, wysoka liczba osób bezrobotnych, w szczególnie trudnej sytuacji znajdują się osoby długotrwale bezrobotne, bezrobotne kobiety oraz bezrobotni, posiadający w przeważającej większości niskie wykształcenie
	brak skłonności osób pozostających bez pracy do zmiany profilu zawodowego i podniesienia swojej aktywności na rynku pracy
	trwałość postaw bierności zawodowej, wzmacniana przez rozwiązania stosowane w systemie pomocy społecznej
	niski poziom dochodów gospodarstw domowych i związana z tym konieczność korzystania z pomocy społecznej z tytułu ubóstwa, jak również z tytułu niepełnosprawności, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, potrzeba ochrony macierzyństwa, ze względu na alkoholizm i narkomanię
	wysoka liczba osób korzystająca ze wsparcia w postaci dodatków mieszkaniowych i programów dożywiania uczniów w szkołach
	niskie poczucie bezpieczeństwa wśród mieszkańców z uwagi na pojawianie się zjawisk, związanych z występowaniem przestępczości i patologii społecznych (dziedziczenie negatywnych zachowań i postaw)
	niska aktywność obywatelska i społeczna, której przyczyn należy szukać w niskim poziomie kapitału społecznego, pogłębianego przez odpływ kapitału ludzkiego z obszaru rewitalizacji, w tym ograniczona chęć angażowania się mieszkańców w działalność społeczną, wciąż słaba pozycja lokalnych organizacji pozarządowych w przestrzeni obszaru rewitalizacji w kreowaniu polityki rozwoju tej części Miasta

Strefa	Problemy
	niewystarczająca oferta atrakcyjnych form spędzania wolnego czasu dla mieszkańców, w tym dzieci, młodzieży i osób dorosłych, mogąca prowadzić do wyludniania się obszaru oraz rozszerzania się patologii społecznych – alkoholizmu, narkomanii, przestępczości
	niewystarczająca oferta aktywizacji seniorów
	niewystarczające wsparcie infrastruktury społecznej, dotyczącej miejsc i instytucji, wspierających osoby starsze i osoby z niepełnosprawnościami – np. dzienny dom opieki, mogące skutkować wykluczeniem społecznym wymienionych grup
gospodarcza	niski poziom przedsiębiorczości wśród części mieszkańców
	niewystarczające instrumenty wsparcia osób chcących rozpocząć własną działalność gospodarczą
	niewielka atrakcyjność inwestycyjna obszaru, przekładająca się na ograniczone możliwości tworzenia nowych miejsc pracy
	wysoka liczba osób w wieku poprodukcyjnym
techniczna	niezadowalający stan techniczny budynków mieszkalnych, pozostających w zasobach Gminy, wymagających znacznych nakładów finansowych, związanych z ich modernizacją i dostosowaniem do potrzeb mieszkańców
	istniejący problem w zakresie efektywności energetycznej budynków mieszkaniowych i obiektów użyteczności publicznej
	zły stan techniczny części obiektów zabytkowych
przestrzenno-funkcjonalna	niski poziom dostosowania rozwiązań urbanistycznych w obiektach użyteczności publicznej i przestrzeni miejskiej, utrudniających możliwość dostępu i korzystania z tych obiektów przez osoby z niepełnosprawnościami
	niezadowalający stan istniejącej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej i niewystarczający dostęp do infrastruktury sportowej i rekreacyjnej
	niezadowalająca jakość i atrakcyjność przestrzeni publicznych, w tym niewystarczająca ilość elementów małej architektury lub ich niefunkcjonalne usytuowanie
	niewystarczająco zagospodarowana przestrzeń publiczna na realizację działań integracyjnych i aktywizacji społecznej
	niezadowalający stan techniczny części nawierzchni ulic i chodników i infrastruktury wodociągowo-kanalizacyjnej
	niewystarczająca ilość ścieżek i tras rowerowych, które nie stanowią obecnie alternatywnej formy transportu
	brak dobrze zorganizowanego punktu przesiadkowego w obszarze rewitalizacji
	niewystarczająca liczba obiektów kulturalno-edukacyjnych, mogących wzmacniać lokalną tożsamość, promujących i wspierających inicjatywy oddolne mieszkańców związku z kulturą i lokalnymi tradycjami

Strefa	Problemy
środowiskowa	emisja zanieczyszczeń do powietrza zarówno z obiektów mieszkalnych, jak i wynikająca ze znacznego obciążenia transportowego
	hałas drogowy generowane przez ruch komunikacyjny
	niewykorzystany potencjał parków miejskich, niedostateczny stan nawierzchni alejek i ścieżek, oświetlenia i małej architektury

Źródło: opracowanie własne

Poniżej zamieszczono fotografie przedstawiające obszar rewitalizacji Gminy, w tym osiedle TAZ.

MIEJSKI OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ

7.2. Charakterystyka podobszarów rewitalizacji

7.2.1. Podobszar 1 – os. Stary Rynek

Podobszar rewitalizacji 1 – os. Stary Rynek został wydzielony z jednostki zdegradowanej I. Jego granice od północy wyznacza ul. Józefa Piłsudskiego, część ul. Blanowskiej i ul. Limanowskiego, od wschodu ul. Tadeusza Kościuszki, od południa ul. Górnośląska, zaś od zachodu ulice: Rolnicza, Porębska, Szkolna i Robotnicza. Podobszar zamieszkuje 1523 osób (3,2% ludności Gminy) i zajmuje powierzchnię 30,1 ha (0,4% powierzchni Gminy).

Podobszar rewitalizacji doświadcza wielu **problemów ze sfery społecznej**. W sferze tej stany kryzysowe odnotowano w przypadku 15 z 16 wskaźników, wykorzystanych w diagnozie, co wskazuje na bardzo wysokie nasilenie zjawisk kryzysowych.

O istotnym kryzysie w sferze społecznej podobszaru rewitalizacji w dużej mierze decydują dane, dotyczące sytuacji na rynku pracy. Pod względem udziału osób bezrobotnych w ogólnej liczbie mieszkańców, podobszar ten należy do terenów, gdzie wskaźnik ten jest wyższy niż średnia w Gminie. Zjawiska bezrobocia doświadcza 5,9 os./100 mieszkańców podobszaru w wieku produkcyjnym. Wskaźnik liczby osób bezrobotnych w przeliczeniu na 100 mieszkańców w tym podobszarze osiąga także najwyższą wartość spośród wszystkich podobszarów rewitalizacji w Gminie. Ponadto prawie połowę (48,9%) osób bezrobotnych stanowią osoby długotrwale bezrobotne. Podobszar ten ze wszystkich podobszarów rewitalizacji cechuje również najwyższa wartość wskaźników: liczby osób bezrobotnych,

posiadających wykształcenie podstawowe i poniżej w przeliczeniu na 100 mieszkańców (1,6 os./100 mieszkańców) oraz liczby osób bezrobotnych wśród kobiet w przeliczeniu na 100 mieszkańców (3,5 os./100 mieszkańców).

Kolejnym problemem obserwowanym w sferze społecznej jest zjawisko ubóstwa. Z różnych form wsparcia pomocy społecznej korzysta łącznie 279 mieszkańców podobszaru. W podobszarze tym skala ubóstwa, mierzona liczbą osób korzystających z pomocy społecznej na 100 mieszkańców wyniosła 18,3 os./100 mieszkańców, w związku z czym była zdecydowanie najwyższa spośród pozostałych podobszarów i ponad trzykrotnie przekraczała średnią wartość dla całej Gminy (5,1 os./100 mieszkańców). Ze świadczeń socjalnych z tytułu ubóstwa korzystają 233 osoby, stanowiące 83,5% wszystkich osób korzystających z pomocy społecznej. Głównym powodem przyznania pomocy jest bezrobocie i związane z nim ubóstwo, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego oraz potrzeba ochrony macierzyństwa. Istotną przyczyną przyznania pomocy jest również niepełnosprawność oraz zjawisko alkoholizmu i narkomanii wśród beneficjentów Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zawierciu.

Z uwagi na duży problem ubóstwa podobszar ten charakteryzuje się również wysoką liczbą udzielonej pomocy finansowej przyznawanej w ramach dodatków mieszkaniowych oraz w formie dożywiania dzieci w szkole. Wartości obydwu wskaźników: liczba przyznanych dodatków mieszkaniowych na 100 mieszkańców, wynosząca 6,4 dodatków/100 mieszkańców, jak i liczba uczniów szkół podstawowych korzystających z dożywiania na 100 mieszkańców 3,0 os./100 mieszkańców, przekraczają ponad trzykrotnie średnie wartości dla całej Gminy (odpowiednio 1,9 dodatków/100 mieszkańców i 0,7 os./100 mieszkańców).

Podobszar cechuje się także występowaniem zjawiska przestępczości w związku z najwyższą wartością wskaźnika – liczba przestępstw o charakterze kryminalnym na 100 mieszkańców, wynoszącą 1,4 przestępstw/100 mieszkańców wobec średniej dla całej Gminy, wynoszącej 0,4 przestępstw/100 mieszkańców.

Analizując **sferę gospodarczą** warto podkreślić, iż podobszar 1 cechuje się wysokim stopniem przedsiębiorczości w ujęciu czysto ilościowym. Tym samym potencjał rozwojowy podobszaru, mierzony liczbą podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców, jest wyższy niż średnia dla całej Gminy i wynosi 8,3 podmiotów/100 mieszkańców. Wartościami wyższymi niż średnia dla Gminy charakteryzuje się również wskaźnik, przedstawiający poziom dostępności zasobów rynku pracy, odnoszący się do modelu zarządzania Gminą i jej budżetem tj. liczba osób w wieku poprodukcyjnym przypadająca na 100 mieszkańców (17,3 os./100 mieszkańców). Z kolei niewątpliwym **problemem w sferze gospodarczej** podobszaru jest niższa niż średnia dla Gminy liczba nowopowstałych podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców (0,07 podmiotów/100 mieszkańców).

W **sferze technicznej problemem** podobszaru jest duży udział budynków mieszkalnych w zasobie gminnym, wybudowanych przed 1945 rokiem (100%) oraz ich niezadowalający stan techniczny. Ponad 70% budynków (31 obiektów) wymaga wykonania remontów w bieżącym roku (w przypadku budynków, dla których wskazano stan dostateczny) lub w ciągu najbliższych 2 lat (w przypadku budynków, dla których wskazano stan średni). Stan

infrastruktury mieszkalnej to problem, który realnie wpływa na jakość życia mieszkańców podobszaru.

W **sferze przestrzenno-funkcjonalnej** podobszar cechuje ponad trzykrotnie wyższa niż średnia dla całej Gminy wartość długości sieci kanalizacyjnej w stosunku do długości sieci dla całej Gminy Zawiercie oraz niższa niż średnia dla Gminy wartość liczby niepodłączonych budynków do sieci kanalizacyjnej na 100 mieszkańców. Biorąc pod uwagę powyższe podobszar znajduje się w relatywnie dobrej sytuacji pod względem dostępu do sieci kanalizacyjnej. W zakresie dostępności do infrastruktury społecznej tj.: ośrodki oświaty, nauki, kultury i sportu w przeliczeniu na 100 mieszkańców, podobszar charakteryzuje ponad dwukrotnie większa wartość wskaźnika (0,13 obiektów/100 mieszkańców, przy średniej dla całej Gminy wynoszącej 0,06 obiektów/100 mieszkańców). Niewątpliwym problemem natomiast jest niska liczba wydanych pozwoleń na budowę budynków mieszkalnych jednorodzinnych i wielorodzinnych na 100 mieszkańców, liczba przystanków komunikacji miejskiej na 100 mieszkańców oraz wyższa od średniej dla Gminy liczba osób oczekujących na przyznanie lokalu komunalnego lub socjalnego na 100 mieszkańców, co wiąże się bezpośrednio z kwestią niskiej dostępności lokali mieszkalnych oraz z problemami w zakresie dostępności do sieci komunikacji publicznej.

W przypadku **sfery środowiskowej** podobszar ten cechuje niższa niż średnia dla Gminy liczba gospodarstw domowych objętych selektywną zbiórką odpadów w zakresie popiołu na 100 mieszkańców oraz brak terenów poprzemysłowych. Z kolei niewątpliwym problemem jest niski udział powierzchni terenów rekreacyjnych i zieleni urządzonej w powierzchni podobszaru oraz niezadowalająca jakość miejsc przeznaczonych na rekreację i wypoczynek.

Rycina 59. Granice podobszaru rewitalizacji 1 – os. Stary Rynek

Źródło: opracowanie własne

Tabela 38. Podstawowe dane podobszaru rewitalizacji 1 – os. Stary Rynek wraz ze zidentyfikowanymi podczas diagnozy zjawiskami kryzysowymi

Podobszar rewitalizacji 1 os. Stary Rynek	
Powierzchnia podobszaru	30,1 ha (0,4% powierzchni Gminy)
Liczba ludności podobszaru	1523 osób (3,2% ludności Gminy)
Liczba wskaźników ze sfery społecznej, których wartość wskazuje na zjawiska kryzysowe	**15 wskaźników** z 16 wskaźników wykorzystanych w diagnozie sfery społecznej, wskazujących na **bardzo wysokie nasilenie negatywnych zjawisk kryzysowych w strefie społecznej** (zob. Tabela 32)
Liczba wskaźników ze sfery gospodarczej, których wartość wskazuje na zjawiska kryzysowe	**1 wskaźnik** z 4 wskaźników wykorzystanych w diagnozie sfery gospodarczej, wskazujący na **niskie nasilenie negatywnych zjawisk kryzysowych w strefie gospodarczej** (zob. Tabela 33)
Liczba wskaźników ze technicznej, których wartość wskazuje na zjawiska kryzysowe	**2 wskaźniki** z 2 wskaźników wykorzystanych w diagnozie sfery technicznej, wskazujące na **bardzo wysokie nasilenie negatywnych zjawisk kryzysowych w strefie technicznej** (zob. Tabela 34)
Liczba wskaźników ze sfery przestrzenno-funkcjonalnej, których wartość wskazuje na zjawiska kryzysowe	**4 wskaźniki** z 7 wskaźników wykorzystanych w diagnozie sfery przestrzenno-funkcjonalnej, wskazujące na **wysokie nasilenie negatywnych zjawisk kryzysowych w strefie przestrzenno-funkcjonalnej** (zob. Tabela 35)

Podobszar rewitalizacji 1 os. Stary Rynek	
Liczba wskaźników ze sfery środowiskowej, których wartość wskazuje na zjawiska kryzysowe	**1 wskaźnik** z 3 wskaźników wykorzystanych w diagnozie sfery środowiskowej, wskazujący na **niskie nasilenie negatywnych zjawisk kryzysowych w strefie środowiskowej** (zob. Tabela 36)
Łączna liczba wskaźników wykorzystanych w diagnozie, których wartość wskazuje na występowanie zjawisk kryzysowych[8]	**23 wskaźniki** z 32 wskaźników wykorzystanych w diagnozie
Wartość sumarycznego indeksu degradacji	**34,6 – bardzo zła sytuacja kryzysowa**
Zidentyfikowane zjawiska kryzysowe podczas diagnozy	**Sfera społeczna:** wysokie zjawisko bezrobocia ogółem, bezrobocia długotrwałego, bezrobocia wśród kobiet i osób z niższym wykształceniem; wysoki poziom ubóstwa w związku z wysoką liczbą osób korzystających z pomocy społecznej, w tym z tytułu ubóstwa, niepełnosprawności, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, potrzeba ochrony macierzyństwa, alkoholizmu i narkomanii, wysoką liczbą osób pobierających dodatek mieszkaniowy i liczbą dzieci korzystających z dożywiania; patologie społeczne, w tym niskie poczucie bezpieczeństwa własnego (przemoc w rodzinie) i bezpieczeństwa publicznego (popełnione czyny karalne i przestępstwa); **Sfera gospodarcza:** niski stopień przedsiębiorczości w związku z niską liczbą nowopowstałych podmiotów gospodarczych; **Sfera techniczna:** zły stan techniczny budynków mieszkalnych w zasobie gminnym, wymagający w najbliższym czasie remontów, w tym nakładów finansowych; **Sfera przestrzenno-funkcjonalna:** niska dostępność lokali mieszkalnych, w tym wysoka liczba osób oczekujących na przyznanie lokalu komunalnego, niska dostępność do infrastruktury transportowej; **Sfera środowiskowa:** niska dostępność do terenów zieleni w stosunku do powierzchni podobszaru.

Źródło: opracowanie własne

Z perspektywy mieszkańców

Osiedle Stary Rynek jest jednym z najstarszych osiedli w Zawierciu. Na tym obszarze znajduje się szereg starych kamienic, które niegdyś urzekały swoją estetyką. Jest to obszar, który w świetle diagnozy spełnia najwięcej kryteriów nacechowanych negatywnie. Mieszkańcy zwrócili również uwagę na barierę utrudniającą poruszanie się jaką stanowią tory kolejowe i brak szybkiego połączenia z centrum Miasta. Ponadto wśród mieszkańców ulica Marszałkowska nie cieszy się dobrą opinią, znajdują się tam bardzo stare, zaniedbane budynki mieszkalne. Niegdysiejsza ulica handlowa dzisiaj popadła w stagnację. Stare budynki

[8] Za wskaźniki identyfikujące zjawiska kryzysowe, uznano wskaźniki, których wartość jest mniej korzystna lub równa średniej dla całej Gminy

powodują także obniżenie ceny mieszkań, co skutkuje zmianami dotychczasowej struktury społecznej na tym terenie na bardziej wymagającą wsparcia. W podobszarze zlokalizowany jest park Kościuszki, drugi co do wielkości park w mieście. Zdaniem mieszkańców w parku znajduje się niewiele ławek, które często są niszczone, brakuje też toalet. W południowo-wschodniej części obiektu usytuowana jest zabytkowa kaplica, nieco dalej widoczny jest plac zabaw. Dodatkowo wybiórcze oświetlenie parku, brak płotu przy torach kolejowych, częsta dewastacja sprzętu, sąsiedztwo sklepu alkoholowego, duży obszar do utrzymania, zaniedbane stare drzewa, stanowią główne problemy zauważone przez mieszkańców.

7.2.2. Podobszar 2 – os. TAZ z terenami rekreacji

Podobszar rewitalizacji 2 – os. TAZ z terenami rekreacji został wydzielony z jednostki zdegradowanej I. Jego granice od północy wyznacza ul. Józefa Piłsudskiego, od wschodu ul. Leśna i ul. Kasprowicza, od południa część ul. Paderewskiego i ul. Powstańców Śląskich, zaś od zachodu ul. Kościuszki. Podobszar zamieszkuje 2444 osoby (5,2% ludności Gminy) i zajmuje powierzchnię 59,9 ha (0,7% powierzchni Gminy).

Podobszar rewitalizacji 2, podobnie do podobszaru 1, doświadcza wielu **problemów ze sfery społecznej**. W sferze tej stany kryzysowe odnotowano w przypadku 15 z 16 wskaźników, wykorzystanych w diagnozie, co wskazuje na bardzo wysokie nasilenie zjawisk kryzysowych.

Pod względem udziału osób bezrobotnych w ogólnej liczbie mieszkańców wskaźnik ten osiąga wyższy poziom niż średnia w Gminie (3,9 os./100 mieszkańców w wieku produkcyjnym podobszaru). Dodatkowo w podobszarze tym ponad połowę (51,6%) wszystkich osób bezrobotnych, stanowią osoby długotrwale bezrobotne. Podobszar cechuje również wyższa niż średnia dla całej Gminy wartość wskaźników: liczby osób bezrobotnych, posiadających wykształcenie podstawowe i poniżej w przeliczeniu na 100 mieszkańców (1,1 os./100 mieszkańców) oraz liczby osób bezrobotnych wśród kobiet w przeliczeniu na 100 mieszkańców (2,3 os./100 mieszkańców).

Kolejnym problemem obserwowanym w sferze społecznej ściśle skorelowanym ze zjawiskiem bezrobocia jest ubóstwo. W podobszarze tym skala ubóstwa, mierzona liczbą osób korzystających z pomocy społecznej na 100 mieszkańców wynosi 14,5 os./100 mieszkańców, osiągając tym samym poziom prawie trzykrotnie przekraczający średnią wartość dla całej Gminy (5,1 os./100 mieszkańców). Ze świadczeń socjalnych z tytułu ubóstwa łącznie korzystają 102 osoby, stanowiące tym samym 28,7% wszystkich osób, korzystających z pomocy społecznej.

Głównymi powodami przyznania pomocy, podobnie jak w przypadku podobszaru 1, jest bezrobocie i związane z nim ubóstwo, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego oraz potrzeba ochrony macierzyństwa. Istotną przyczyną przyznania pomocy jest również niepełnosprawność oraz zjawisko alkoholizmu i narkomanii wśród beneficjentów Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zawierciu

Z uwagi na duży problem ubóstwa podobszar ten charakteryzuje się również wysoką liczbą udzielonej pomocy finansowej przyznawanej w ramach dodatków mieszkaniowych oraz w formie dożywiania dzieci w szkole. Wartości obydwu wskaźników: liczba przyznanych dodatków mieszkaniowych na 100 mieszkańców, wynosząca 4,7 dodatków/100 mieszkańców,

jak i liczba uczniów szkół podstawowych korzystających z dożywiania na 100 mieszkańców, wynosząca 2,0 os./100 mieszkańców, przekraczają ponad dwukrotnie średnie wartości dla całej Gminy (odpowiednio 1,9 dodatków/100 mieszkańców i 0,7 os./100 mieszkańców).

Niepokojącym zjawiskiem jest również problem przestępczości, w związku z wartościami wskaźników: liczba przestępstw o charakterze kryminalnym na 100 mieszkańców i liczba czynów karalnych popełnionych przez osoby nieletnie na 100 mieszkańców, przewyższa wartości średnie dla całej Gminy.

W przypadku **sfery gospodarczej** podobszar, w przeciwieństwie do podobszaru 1, cechuje niższy poziom przedsiębiorczości, mierzony liczbą podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców (5,4 podmiotów/100 mieszkańców) oraz wyższa wartość wskaźnika liczba zamkniętych i zawieszonych działalności podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców (0,25 podmiotów/100 mieszkańców) w porównaniu do średniej dla Gminy. Problemem jest również niższa niż średnia dla całej Gminy liczba nowopowstałych podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców. Z kolei podobnie jak w przypadku podobszaru 1, wartościami wyższymi niż średnia dla Gminy, charakteryzuje się wskaźnik liczba osób w wieku poprodukcyjnym, przypadająca na 100 mieszkańców (20,9 osób/100 mieszkańców).

W **sferze technicznej problemem** podobszaru jest duży udział budynków mieszkalnych w zasobie gminnym, wybudowanych przed 1945 rokiem (100%) oraz ich niezadowalający stan techniczny. Prawie wszystkie budynki pozostające w zasobie gminnym (96,9% obiektów) wymagają remontów w bieżącym roku (w przypadku budynków, dla których wskazano stan dostateczny) lub w ciągu najbliższych 2 lat (w przypadku budynków, dla których wskazano stan średni).

W **sferze przestrzenno-funkcjonalnej** podobszar cechuje ponad trzykrotnie wyższa niż średnia dla całej Gminy wartość długości sieci kanalizacyjnej w stosunku do długości sieci dla całej Gminy Zawiercie oraz niższa niż średnia dla Gminy wartość liczby niepodłączonych budynków do sieci kanalizacyjnej na 100 mieszkańców. Biorąc pod uwagę powyższe podobszar 2 znajduje się w relatywnie dobrej sytuacji pod względem dostępu do sieci kanalizacyjnej. W zakresie dostępności do infrastruktury społecznej takiej jak: ośrodki oświaty, nauki, kultury i sportu w przeliczeniu na 100 mieszkańców, podobszar charakteryzuje ponad dwukrotnie większa wartość wskaźnika (0,16 obiektów/100 mieszkańców, przy średniej dla całej Gminy wynoszącej 0,06 obiektów/100 mieszkańców). Podobnie jak w przypadku podobszaru 1, niewątpliwym problemem jest natomiast niska liczba wydanych pozwoleń na budowę budynków mieszkalnych jednorodzinnych i wielorodzinnych na 100 mieszkańców, liczba przystanków komunikacji miejskiej na 100 mieszkańców oraz wyższa od średniej dla Gminy liczba osób oczekujących na przyznanie lokalu komunalnego lub socjalnego na 100 mieszkańców.

W przypadku **sfery środowiskowej problemem** jest niski udział powierzchni terenów rekreacyjnych i zieleni urządzonej w powierzchni podobszaru oraz niezadowalająca jakość miejsc przeznaczonych na rekreację i wypoczynek. Pozytywnym aspektem jest natomiast niższa niż średnia dla Gminy liczba gospodarstw domowych, objętych selektywną zbiórką odpadów w zakresie popiołu na 100 mieszkańców oraz brak terenów poprzemysłowych.

Rycina 60. Granice podobszaru rewitalizacji 2 – os. TAZ z terenami rekreacji

Źródło: opracowanie własne

Tabela 39. Podstawowe dane podobszaru rewitalizacji 2 – os. TAZ z terenami rekreacji wraz ze zidentyfikowanymi podczas diagnozy zjawiskami kryzysowymi

Podobszar rewitalizacji 2 os. TAZ z terenami rekreacji	
Powierzchnia podobszaru	59,9 ha (0,7% powierzchni Gminy)
Liczba ludności podobszaru	2444 osoby (5,2% ludności Gminy)
Liczba wskaźników ze sfery społecznej, których wartość wskazuje na zjawiska kryzysowe	**15 wskaźników** z 16 wskaźników wykorzystanych w diagnozie sfery społecznej, wskazujących na **bardzo wysokie nasilenie negatywnych zjawisk kryzysowych w strefie społecznej** (zob. Tabela 32)
Liczba wskaźników ze sfery gospodarczej, których wartość wskazuje na zjawiska kryzysowe	**3 wskaźniki** z 4 wskaźników wykorzystanych w diagnozie sfery gospodarczej, wskazujące na **bardzo wysokie nasilenie negatywnych zjawisk kryzysowych w strefie gospodarczej** (zob. Tabela 33)
Liczba wskaźników ze technicznej, których wartość wskazuje na zjawiska kryzysowe	**2 wskaźniki** z 2 wskaźników wykorzystanych w diagnozie sfery technicznej, wskazujące na **bardzo wysokie nasilenie negatywnych zjawisk kryzysowych w strefie technicznej** (zob. Tabela 34)
Liczba wskaźników ze sfery przestrzenno-funkcjonalnej, których wartość wskazuje na zjawiska kryzysowe	**4 wskaźniki** z 7 wskaźników wykorzystanych w diagnozie sfery przestrzenno-funkcjonalnej, wskazujące na **wysokie nasilenie negatywnych zjawisk kryzysowych w strefie przestrzenno-funkcjonalnej** (zob. Tabela 35)

Podobszar rewitalizacji 2 os. TAZ z terenami rekreacji	
Liczba wskaźników ze sfery środowiskowej, których wartość wskazuje na zjawiska kryzysowe	**1 wskaźnik** z 3 wskaźników wykorzystanych w diagnozie sfery środowiskowej, wskazujący na **niskie nasilenie negatywnych zjawisk kryzysowych w strefie środowiskowej** (zob. Tabela 36)
Łączna liczba wskaźników wykorzystanych w diagnozie, których wartość wskazuje na występowanie zjawisk kryzysowych[9]	**25 wskaźników** z 32 wskaźników wykorzystanych w diagnozie
Wartość sumarycznego indeksu degradacji	**34,6 – bardzo zła sytuacja kryzysowa**
Zidentyfikowane zjawiska kryzysowe podczas diagnozy	**Sfera społeczna:** wysokie zjawisko bezrobocia ogółem, bezrobocia długotrwałego, bezrobocia wśród kobiet i osób z niższym wykształceniem; wysoki poziom ubóstwa w związku z wysoką liczbą osób korzystających z pomocy społecznej, w tym z tytułu ubóstwa, niepełnosprawności, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, potrzeba ochrony macierzyństwa, alkoholizmu i narkomanii, wysoką liczbą osób pobierających dodatek mieszkaniowy i liczbą dzieci korzystających z dożywiania; patologie społeczne, w tym niskie poczucie bezpieczeństwa własnego (przemoc w rodzinie) i bezpieczeństwa publicznego (popełnione czyny karalne i przestępstwa); **Sfera gospodarcza:** niski stopień przedsiębiorczości w związku z niską liczbą podmiotów gospodarczych ogółem, niską liczbą nowopowstałych podmiotów gospodarczych i wysoką liczbą zamkniętych i zawieszonych podmiotów gospodarczych; **Sfera techniczna:** zły stan techniczny budynków mieszkalnych w zasobie gminnym, wymagający w najbliższym czasie remontów, w tym nakładów finansowych; **Sfera przestrzenno-funkcjonalna:** niska dostępność lokali mieszkalnych, w tym wysoka liczba osób oczekujących na przyznanie lokalu komunalnego, niska dostępność do infrastruktury transportowej; **Sfera środowiskowa:** niska dostępność do terenów zieleni w stosunku do powierzchni podobszaru.

Źródło: opracowanie własne

Z perspektywy mieszkańców

Zdaniem mieszkańców podobszar ten to obszar bardzo dobrze zlokalizowany w Gminie, dzielnica o wysokich wartościach historycznych, bogatym drzewostanie, obecnie zamieszkała jest w większości przez mieszkańców z grup wykluczonych. Potocznie dzielnicę tę w Zawierciu nazywa się „Dzielnicą Cudów". Zabytkowe budynki o bardzo niskim standardzie mieszkaniowym często użytkują ludzie bezrobotni, czasami będący w konflikcie z prawem. Mieszkańcy Zawiercia niechętnie zapuszczają się w te rejony w obawie o własne

[9] Za wskaźniki identyfikujące zjawiska kryzysowe, uznano wskaźniki, których wartość jest mniej korzystna lub równa średniej dla całej Gminy

bezpieczeństwo. Wśród lokatorów kamienic znajdujących się na terenie osiedla opinie są jednak podzielone. Można zauważyć, że ich zróżnicowanie wynika głównie z miejsca położenia danej kamienicy. Osoby mieszkające przy ulicy Niedziałkowskiego zauważają, że na ich osiedlu nie jest bezpiecznie, a modernizacja budynków i przestrzeni wspólnej wokół nich jest jedyną szansą dla osiedla TAZ w Zawierciu. W przeciwnym razie samowola obecnych mieszańców oraz ich beztroski sposób życia w osiedlu wraz ze złym stanem technicznym zabytkowych budynków doprowadzi całe osiedle do zapaści. W podobszarze tym znajdują się dwa parki: Park Szymańskiego, który należy do zabytkowego układu urbanistycznego osiedla TAZ i z założenia jest ogrodem parkowym oraz Park Miejski, który traktowany jest przez mieszkańców jako naturalne przedłużenie osiedla i przestrzeń rekreacyjną zarówno dla mieszkańców obszaru, jak i całej Gminy. Zdaniem mieszkańców brakuje wspólnych miejsc do spędzania wolnego czasu, szczególnie dla dzieci i młodzieży.

7.2.3. Podobszar 3 – ul. 11 Listopada z otoczeniem

Podobszar rewitalizacji 3 – ul. 11 Listopada z otoczeniem obejmuje w całości granice jednostki zdegradowanej V, w tym tereny należące do Zakładu Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. i Rejonowego Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. - Zakładu Oczyszczania Ścieków. Od północy granicę podobszaru wyznacza ul. Podmiejska, od wschodu linia kolejowa nr 1, od południa ulice: Robotnicza, Szkolna, Porębska, Rolnicza i Wojska Polskiego, zaś od zachodu granicę stanowi granica Gminy Zawiercie. Podobszar zamieszkuje 1508 osób (3,2% ludności Gminy) i zajmuje powierzchnię 303,5 ha (3,6% powierzchni Gminy).

Podobszar rewitalizacji 3 – ul. 11 Listopada z otoczeniem, podobnie jak podobszar 1 i 2, doświadcza wielu problemów ze sfery społecznej. W sferze tej stany kryzysowe odnotowano w przypadku 15 z 16 wskaźników, wykorzystanych w diagnozie, co wskazuje na bardzo wysokie nasilenie zjawisk kryzysowych.

Jednym z istotniejszych **problemów w sferze społecznej** w podobszarze 3 jest występujące zjawisko bezrobocia. Zgodnie z przeprowadzoną diagnozą wartość wskaźnika liczba osób bezrobotnych na 100 mieszkańców (3,4 osób/100 mieszkańców) dla podobszaru przekracza średnią dla całej Gminy. Podobszar ten cechuje również, podobnie jak w przypadku podobszarów 1 i 2, wyższa niż średnia dla całej Gminy wartość wskaźników: liczby osób bezrobotnych posiadających wykształcenie podstawowe i niższe w przeliczeniu na 100 mieszkańców (0,5 os./100 mieszkańców) oraz liczby osób bezrobotnych wśród kobiet w przeliczeniu na 100 mieszkańców (1,7 os./100 mieszkańców).

Wysokie bezrobocie determinuje sytuację materialną mieszkańców podobszaru, którzy z uwagi na niskie lub brak dochodów mają trudności w samodzielnym zaspokajaniu swych potrzeb. Głównym powodem przyznania pomocy społecznej jest ubóstwo, a w dalszej kolejności bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, niepełnosprawność, potrzeba ochrony macierzyństwa oraz alkoholizm i narkomania. Wszystkie wskaźniki przedstawiające poziom zapotrzebowania wśród mieszkańców podobszaru na pomoc społeczną osiągają wartości wyższe niż średnie wartości dla całej Gminy, co świadczy o nasileniu zjawiska kryzysowego – ubóstwa w sferze społecznej.

Z uwagi na wysoki poziom bezrobocia i ubóstwa w podobszarze tym odnotowano również wysokie zapotrzebowanie na pomoc w formie przyznania dodatku mieszkaniowego oraz w formie dożywiania dzieci w szkole dla rodzin, których dochód netto nie przekracza kryterium dochodowego, określonego na podstawie ustawy o pomocy społecznej.

Niski poziom bezpieczeństwa potwierdzają statystyki Komendy Powiatowej Policji w Zawierciu w zakresie przestępczości oraz wyższa niż średnia w Gminie liczba wszczętych procedur „Niebieskiej Karty" w przeliczeniu na 100 mieszkańców (0,4 kart/100 mieszkańców).

W przypadku **sfery gospodarczej** podobszar ten cechuje się najwyższą wartością ze wszystkich podobszarów pod względem liczby podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców (10,3 podmiotów/100 mieszkańców). Problemem jest natomiast brak nowopowstałych podmiotów gospodarczych i wyższa niż średnia dla Gminy wartość wskaźnika liczba zamkniętych i zawieszonych działalności podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców (0,27 podmiotów/100 mieszkańców).

W **sferze technicznej problemem** podobszaru jest duży udział budynków mieszkalnych w zasobie gminnym wybudowanych przed 1945 rokiem (100%) oraz ich niezadowalający stan techniczny. Ponad połowa budynków pozostających w zasobie gminnym (75% obiektów) wymaga remontów w bieżącym roku (w przypadku budynków, dla których wskazano stan dostateczny) lub w ciągu najbliższych 2 lat (w przypadku budynków, dla których wskazano stan średni).

W **sferze przestrzenno-funkcjonalnej** podobszar cechuje dobra dostępność do infrastruktury społecznej i komunikacyjnej. Problemem natomiast jest znacznie niższa niż średnia dla całej Gminy wartość dla wskaźnika długość sieci kanalizacyjnej w stosunku do długości sieci dla całej Gminy Zawiercie oraz ponad dwukrotnie wyższa niż średnia dla Gminy wartość liczby niepodłączonych budynków do sieci kanalizacyjnej na 100 mieszkańców. Biorąc pod uwagę powyższe podobszar znajduje się w trudniej sytuacji pod względem dostępu do sieci kanalizacyjnej. Ponadto zauważalnym problemem jest niska dostępność lokali mieszkalnych z uwagi na wyższą wartość niż średnia dla całej Gminy wskaźnika liczba osób oczekujących na przyznanie lokalu komunalnego lub socjalnego na 100 mieszkańców.

W przypadku **sfery środowiskowej** problemem jest znacznie wyższa wartość wskaźnika udziału powierzchni terenów poprzemysłowych w powierzchni podobszaru oraz niski udział powierzchni terenów rekreacyjnych i zieleni urządzonej w powierzchni podobszaru. Podobszar ten cechuje również wyższa niż średnia dla Gminy liczba gospodarstw domowych, objętych selektywną zbiórką odpadów w zakresie popiołu na 100 mieszkańców.

Rycina 61. Granice podobszaru rewitalizacji 3 – ul. 11 Listopada z otoczeniem

Źródło: opracowanie własne

Tabela 40. Podstawowe dane podobszaru rewitalizacji 3 – ul. 11 Listopada z otoczeniem wraz ze zidentyfikowanymi podczas diagnozy zjawiskami kryzysowymi

Podobszar rewitalizacji 3 ul. 11 Listopada z otoczeniem	
Powierzchnia obszaru	303,5 ha (3,6% powierzchni Gminy)
Liczba ludności obszaru	1508 osób (3,2% ludności Gminy)
Liczba wskaźników ze sfery społecznej, których wartość wskazuje na zjawiska kryzysowe	**15 wskaźników** z 16 wskaźników wykorzystanych w diagnozie w sferze społecznej, wskazujących na **bardzo wysokie nasilenie negatywnych zjawisk kryzysowych w strefie społecznej** (zob. Tabela 32)
Liczba wskaźników ze sfery gospodarczej, których wartość wskazuje na zjawiska kryzysowe	**2 wskaźniki** z 4 wskaźników wykorzystanych w diagnozie w sferze gospodarczej, wskazujące na **wysokie nasilenie negatywnych zjawisk kryzysowych w strefie gospodarczej** (zob. Tabela 33)
Liczba wskaźników ze technicznej, których wartość wskazuje na zjawiska kryzysowe	**2 wskaźniki** z 2 wskaźników wykorzystanych w diagnozie w sferze technicznej, wskazujące na **bardzo wysokie nasilenie negatywnych zjawisk kryzysowych w strefie technicznej** (zob. Tabela 34)
Liczba wskaźników ze sfery przestrzenno-funkcjonalnej, których wartość wskazuje na zjawiska kryzysowe	**5 wskaźników** z 7 wskaźników wykorzystanych w diagnozie w sferze przestrzenno-funkcjonalnej, wskazujących na **bardzo wysokie nasilenie negatywnych zjawisk kryzysowych w strefie przestrzenno-funkcjonalnej** (zob. Tabela 35)

Podobszar rewitalizacji 3 ul. 11 Listopada z otoczeniem	
Liczba wskaźników ze sfery środowiskowej, których wartość wskazuje na zjawiska kryzysowe	**3 wskaźniki** z 3 wskaźników wykorzystanych w diagnozie w sferze środowiskowej, wskazujące na **bardzo wysokie nasilenie negatywnych zjawisk kryzysowych w strefie środowiskowej** (zob. Tabela 36)
Łączna liczba wskaźników wykorzystanych w diagnozie, których wartość wskazuje na występowanie zjawisk kryzysowych[10]	**27 wskaźników** z 32 wskaźników wykorzystanych w diagnozie
Wartość sumarycznego indeksu degradacji	**13,3 – bardzo zła sytuacja kryzysowa**
Zidentyfikowane zjawiska kryzysowe podczas diagnozy	**Sfera społeczna:** wysokie zjawisko bezrobocia ogółem, bezrobocia wśród kobiet i osób z niższym wykształceniem; wysoki poziom ubóstwa w związku z wysoką liczbą osób korzystających z pomocy społecznej, w tym z tytułu ubóstwa, niepełnosprawności, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, potrzeby ochrony macierzyństwa, alkoholizmu i narkomanii, wysoką liczbą osób pobierających dodatek mieszkaniowy i liczbą dzieci korzystających z dożywiania; patologie społeczne, w tym niskie poczucie bezpieczeństwa własnego (przemoc w rodzinie) i bezpieczeństwa publicznego (popełnione czyny karalne i przestępstwa); niska integracja społeczna **Sfera gospodarcza:** niski stopień przedsiębiorczości w związku z niską liczbą nowopowstałych podmiotów gospodarczych i wysoką liczbą zamkniętych i zawieszonych działalności podmiotów gospodarczych; **Sfera techniczna:** stan techniczny budynków mieszkalnych w zasobie gminnym, wymagających w najbliższym czasie remontów, w tym nakładów finansowych; **Sfera przestrzenno-funkcjonalna:** niska dostępność lokali mieszkalnych, w tym wysoka liczba osób oczekujących na przyznanie lokalu komunalnego, brak wystarczającego dostępu do sieci kanalizacyjnej, niska dostępność do infrastruktury rekreacyjnej, w tym rowerowej; **Sfera środowiskowa:** wysoki udział terenów poprzemysłowych w powierzchni jednostki, zjawisko niskiej emisji w związku z koniecznością użytkowania kotłów i pieców na paliwa stałe, niska dostępność do terenów zieleni w stosunku do powierzchni jednostki.

Źródło: opracowanie własne

Z perspektywy mieszkańców

Podobszar te znajduje się w bezpośrednim sąsiedztwie osiedla Stary Rynek, który pełni w dużej mierze funkcje usługowe i jest miejscem funkcjonowania wielu miejskich instytucji. Zdaniem mieszkańców obszar ten charakteryzuje zdecydowanie niewystarczająca dostępność infrastruktury społecznej i rekreacyjnej oraz miejsc, gdzie w zorganizowany sposób można

[10] Za wskaźniki identyfikujące zjawiska kryzysowe, uznano wskaźniki, których wartość jest mniej korzystna lub równa średniej dla całej Gminy

spędzić wolny czas. Ponadto znajdują się tutaj tereny poprzemysłowe, które w żadne sposób nie są zagospodarowane i użytkowane, co zdaniem mieszkańców odstrasza innych, w tym potencjalnych inwestorów.

7.2.4. Podobszar 4 – os. Miodowa z otoczeniem

Podobszar rewitalizacji 4 – os. Miodowa z otoczeniem obejmuje w całości granice jednostki zdegradowanej VI. Jego granice od północy wyznacza ul. Wojska Polskiego, od zachodu ul. Obrońców Poczty Gdańskiej, zaś od wschodu i południa granicę stanowi granica Gminy Zawiercie. Podobszar zamieszkuje 1220 osób (2,6% ludności Gminy) i zajmuje powierzchnię 300,3 ha (3,5% powierzchni Gminy).

Podobszar rewitalizacji doświadcza wielu **problemów ze sfery społecznej**. W sferze tej stany kryzysowe odnotowano w przypadku 9 z 16 wskaźników, wykorzystanych w diagnozie, co wskazuje na wysokie nasilenie zjawisk kryzysowych.

Problemem obserwowanym w sferze społecznej jest zjawisko ubóstwa. W podobszarze tym skala ubóstwa, mierzona liczbą osób korzystających z pomocy społecznej na 100 mieszkańców wyniosła 5,5 os./100 mieszkańców i w związku z tym była wyższa niż średnia wartość dla całej Gminy (5,1 os./100 mieszkańców). Ze świadczeń socjalnych z tytułu ubóstwa korzysta 37 osób, stanowiących 55,2% wszystkich osób, korzystających z pomocy społecznej. Ponadto w podobszarze tym odnotowano wyższą wartość niż średnia dla całej Gminy dla wskaźnika liczba osób korzystająca ze świadczeń z tytułu bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego (4,4 os./100 mieszkańców). W podobszarze nie zdiagnozowano problemów w zakresie bezrobocia (wszystkie wartości wskaźników były niższe niż średnie dla Gminy).

W związku z wysoką wartością wskaźników: liczba przestępstw o charakterze kryminalnym na 100 mieszkańców, wynosząca 0,7 przestępstw/100 mieszkańców wobec średniej dla całej Gminy, wynoszącej 0,4 przestępstw/100 mieszkańców, liczba czynów karalnych popełnionych przez osoby nieletnie na 100 mieszkańców, wynosząca 0,08 czynów/100 mieszańców i liczba założonych „Niebieskich Kart" na 100 mieszkańców, wynosząca 0,4 kart/100 mieszkańców, niepokojącym problemem w podobszarze jest niskie poczucie bezpieczeństwa w związku z występowaniem zjawiska przestępczości i patologii społecznych.

Analizując **sferę gospodarczą** dla podobszaru warto podkreślić, iż podobszar ten cechuje się niskim stopniem przedsiębiorczości w ujęciu czysto ilościowym. Liczba podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców dla podobszaru wynosi 5,3 podmiotów/100 mieszkańców i jest niższa niż średnia dla całej Gminy (6,5 podmiotów/100 mieszkańców). Niewątpliwym problemem w sferze gospodarczej jest również niższa niż średnia dla Gminy liczba nowopowstałych podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców (0,08 podmiotów/100 mieszkańców).

Z uwagi na niską liczbę budynków mieszkalnych w zasobie gminnym wybudowanych przed 1945 rokiem i ich dobrym stanem technicznym nie stwierdzono sytuacji kryzysowej w **sferze technicznej**.

W **sferze przestrzenno-funkcjonalnej** podobszar cechuje niższa niż średnia dla całej Gminy wartość długości sieci kanalizacyjnej w stosunku do długości sieci dla całej Gminy

Zawiercie oraz wyższa niż średnia dla Gminy wartość liczby niepodłączonych budynków do sieci kanalizacyjnej na 100 mieszkańców. Biorąc pod uwagę powyższe podobszar znajduje się w złej sytuacji pod względem dostępu do sieci kanalizacyjnej. W zakresie dostępności do infrastruktury społecznej tj.: ośrodki oświaty, nauki, kultury i sportu w przeliczeniu na 100 mieszkańców podobszar charakteryzuje wyższa wartość wskaźnika (0,08 obiektów/100 mieszkańców, przy średniej dla całej Gminy, wynoszącej 0,06 obiektów/100 mieszkańców). Niewątpliwym problemem natomiast jest niska liczba wydanych pozwoleń na budowę budynków mieszkalnych jednorodzinnych i wielorodzinnych na 100 mieszkańców oraz wyższa od średniej dla Gminy liczba osób oczekujących na przyznanie lokalu komunalnego lub socjalnego na 100 mieszkańców, co wiąże się bezpośrednio z kwestią niskiej dostępności lokali mieszkalnych.

W przypadku **sfery środowiskowej** należy zwrócić uwagę na wysoki udział powierzchni terenów rekreacyjnych i zieleni urządzonej w powierzchni podobszaru. Podobszar ten cechuje natomiast wyższa niż średnia dla Gminy liczba gospodarstw domowych, objętych selektywną zbiórką odpadów w zakresie popiołu na 100 mieszkańców.

Rycina 62. Granice podobszaru rewitalizacji 4 – os. Miodowa z otoczeniem

Źródło: opracowanie własne

Tabela 41. Podstawowe dane podobszaru rewitalizacji 4 – os. Miodowa z otoczeniem wraz ze zidentyfikowanymi podczas diagnozy zjawiskami kryzysowymi

Podobszar rewitalizacji 4 os. Miodowa z otoczeniem	
Powierzchnia obszaru	300,3 ha (3,5% powierzchni Gminy)
Liczba ludności obszaru	1220 osób (2,6% ludności Gminy)
Liczba wskaźników ze sfery społecznej, których wartość wskazuje na zjawiska kryzysowe	**9 wskaźników** z 16 wskaźników wykorzystanych w diagnozie w sferze społecznej, wskazujących na **wysokie nasilenie negatywnych zjawisk kryzysowych w strefie społecznej** (zob. Tabela 32)
Liczba wskaźników ze sfery gospodarczej, których wartość wskazuje na zjawiska kryzysowe	**3 wskaźniki** z 4 wskaźników wykorzystanych w diagnozie w sferze gospodarczej, wskazujące na **bardzo wysokie nasilenie negatywnych zjawisk kryzysowych w strefie gospodarczej** (zob. Tabela 33)
Liczba wskaźników ze technicznej, których wartość wskazuje na zjawiska kryzysowe	**0 wskaźników** z 2 wskaźników wykorzystanych w diagnozie w sferze technicznej, wskazujących na **brak nasilenia negatywnych zjawisk kryzysowych w strefie technicznej** (zob. Tabela 34)
Liczba wskaźników ze sfery przestrzenno-funkcjonalnej, których wartość wskazuje na zjawiska kryzysowe	**5 wskaźników** z 7 wskaźników wykorzystanych w niniejszej diagnozie w sferze przestrzenno-funkcjonalnej, wskazujących na **bardzo wysokie nasilenie negatywnych zjawisk kryzysowych w strefie przestrzenno-funkcjonalnej** (zob. Tabela 35)
Liczba wskaźników ze sfery środowiskowej, których wartość wskazuje na zjawiska kryzysowe	**1 wskaźnik** z 3 wskaźników wykorzystanych w diagnozie w sferze środowiskowej, wskazujący na **niskie nasilenie negatywnych zjawisk kryzysowych w strefie środowiskowej** (zob. Tabela 36)
Łączna liczba wskaźników wykorzystanych w diagnozie, których wartość wskazuje na występowanie zjawisk kryzysowych[11]	**18 wskaźników** z 32 wskaźników wykorzystanych w diagnozie
Wartość sumarycznego indeksu degradacji	**1,5 – zła sytuacja kryzysowa**
Zidentyfikowane zjawiska kryzysowe podczas diagnozy	**Sfera społeczna:** wysoki poziom ubóstwa w związku z wysoką liczbą osób korzystających z pomocy społecznej, w tym z tytułu ubóstwa, bezradności w sprawach opiekuńczo- wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, liczbą dzieci korzystających z dożywiania; patologie społeczne, w tym niskie poczucie bezpieczeństwa własnego (przemoc w rodzinie) i bezpieczeństwa publicznego (popełnione czyny karalne i przestępstwa); niska wskaźnik integracji społecznej; **Sfera gospodarcza:** niski stopień przedsiębiorczości w związku z wysoką liczbą osób w wieku poprodukcyjnym, niską liczbą podmiotów gospodarczych i nowopowstałych podmiotów gospodarczych; **Sfera techniczna:** brak negatywnych zjawisk kryzysowych; **Sfera przestrzenno-funkcjonalna:** niska dostępność lokali mieszkalnych, w tym wysoka liczba osób oczekujących na przyznanie lokalu komunalnego, brak wystarczającego

[11] Za wskaźniki identyfikujące zjawiska kryzysowe, uznano wskaźniki, których wartość jest mniej korzystna lub równa średniej dla całej Gminy

Podobszar rewitalizacji 4 os. Miodowa z otoczeniem	
	dostępu do sieci kanalizacyjnej, niska dostępność do infrastruktury rekreacyjnej, w tym rowerowej; **Sfera środowiskowa:** zjawisko niskiej emisji w związku z koniecznością użytkowania kotłów i pieców na paliwa stałe, niska dostępność do terenów zieleni w stosunku do powierzchni jednostki.

Źródło: opracowanie własne

Z perspektywy mieszkańców

Zdaniem mieszkańców jest to podobszar mocno deficytowy w zakresie dostępnej infrastruktury społecznej. W tym rejonie można także odnotować brak atrakcyjnej, zadbanej przestrzeni, która umożliwiałaby spędzanie czasu wolnego i aktywność społeczną. Przestrzeń na tym terenie jest wyraźnie nieuporządkowana i wymaga zadbania. Ponadto charakter infrastruktury w tym obszarze, sprzyja intensyfikowaniu się działań negatywnych pod względem społecznym.

7.2.5. Podobszar 5 – os. Centrum

Podobszar rewitalizacji 5 – os. Centrum obejmuje w całości granice jednostki zdegradowanej X. Od północy granicę podobszaru wyznacza ul. Powstańców Śląskich i część ul. Paderewskiego do skrzyżowania z ul. Skłodowskiej-Curie, stanowiącą jednocześnie granicę zachodnią, od południa granicę stanowi ul. Pomorska, Pułaskiego i Spacerowa, zaś od wschodu linia kolejowa nr 1. Podobszar zamieszkuje 5750 osób (12,2% ludności Gminy) i zajmuje powierzchnię 54,8 ha (0,6% powierzchni Gminy).

Podobszar rewitalizacji doświadcza wielu problemów ze sfery społecznej. W sferze tej stany kryzysowe odnotowano w przypadku 7 z 16 wskaźników, wykorzystanych w diagnozie, co wskazuje na wysokie nasilenie zjawisk kryzysowych.

Niepokojącym zjawiskiem w podobszarze jest zjawisko długotrwałego bezrobocia, w związku z wyższą niż średnia dla Gminy wartością wskaźnika liczba osób długotrwale bezrobotnych w odniesieniu do ogółu bezrobotnych wynosząca 55,8 osób/100 mieszkańców. Ponadto, analizując powody przyznawania świadczeń z pomocy społecznej należy podkreślić, że dominującym problemem jest bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego oraz potrzeba ochrony macierzyństwa.

Podobszar ten cechuje się występowaniem zjawiska przestępczości w związku z liczbą czynów karalnych, popełnionych przez osoby nieletnie na 100 mieszkańców wynosząca 0,02 czynów/100 mieszańców oraz patologii społecznych, w związku z liczbą założonych „Niebieskich Kart" na 100 mieszkańców, wynosząca 0,3 kart/100 mieszkańców.

W przypadku **sfery gospodarczej** podobszar cechuje się niskim stopniem przedsiębiorczości w ujęciu czysto ilościowym. Liczba podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców dla podobszaru wynosi 6,0 podmiotów/100 mieszkańców i jest niższa niż średnia dla całej Gminy (6,5 podmiotów/100 mieszkańców). Niewątpliwym problemem w sferze gospodarczej jest również wyższa niż średnia dla Gminy liczba zamkniętych i zawieszonych działalności podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców (0,23 podmiotów/100

mieszkańców). Należy również zaznaczyć, iż w podobszarze tym stwierdzono najwyższą wartość, ze wszystkich podobszarów rewitalizacji, wskaźnika liczba mieszkańców w wieku poprodukcyjnym na 100 mieszkańców, wynoszącą 38,0 osób/100 mieszkańców.

W **sferze technicznej problemem** podobszaru jest duży udział budynków mieszkalnych w zasobie gminnym wybudowanych przed 1945 rokiem (100%) oraz ich niezadowalający stan techniczny. Połowa budynków pozostających w zasobie gminnym wymaga remontów w bieżącym roku (w przypadku budynków, dla których wskazano stan dostateczny) lub w ciągu najbliższych 2 lat (w przypadku budynków, dla których wskazano stan średni).

W **sferze przestrzenno-funkcjonalnej** podobszar cechuje ponad dwukrotnie wyższa niż średnia dla całej Gminy wartość długości sieci kanalizacyjnej w stosunku do długości sieci dla całej Gminy Zawiercie oraz niższa niż średnia dla Gminy wartość liczby niepodłączonych budynków do sieci kanalizacyjnej na 100 mieszkańców. Biorąc pod uwagę powyższe podobszar znajduje się w relatywnie dobrej sytuacji pod względem dostępu do sieci kanalizacyjnej. W zakresie dostępności do infrastruktury społecznej tj.: ośrodki oświaty, nauki, kultury i sportu w przeliczeniu na 100 mieszkańców podobszar charakteryzuje wyższa wartość wskaźnika (0,09 obiektów/100 mieszkańców, przy średniej dla całej Gminy, wynoszącej 0,06 obiektów/100 mieszkańców). Niewątpliwym problemem natomiast jest niska liczba wydanych pozwoleń na budowę budynków mieszkalnych jednorodzinnych i wielorodzinnych na 100 mieszkańców i liczba przystanków komunikacji miejskiej na 100 mieszkańców, co wiąże się bezpośrednio z kwestią niskiej dostępności lokali mieszkalnych oraz z problemami w zakresie dostępności do sieci komunikacji publicznej.

W przypadku **sfery środowiskowej** problemem jest znacznie niższa wartość wskaźnika udział powierzchni terenów rekreacyjnych i zieleni urządzonej w powierzchni podobszaru.

Rycina 63. Granice podobszaru rewitalizacji 5 – os. Centrum

Źródło: opracowanie własne

Tabela 42. Podstawowe dane podobszaru rewitalizacji 5 – os. Centrum wraz ze zidentyfikowanymi podczas diagnozy zjawiskami kryzysowymi

Podobszar rewitalizacji 5 os. Centrum	
Powierzchnia obszaru	54,8 ha (0,6% powierzchni Gminy)
Liczba ludności obszaru	5750 osób (12,2% ludności Gminy)
Liczba wskaźników ze sfery społecznej, których wartość wskazuje na zjawiska kryzysowe	**8 wskaźników** z 16 wskaźników wykorzystanych w diagnozie w sferze społecznej, wskazujących na **wysokie nasilenie negatywnych zjawisk kryzysowych w strefie społecznej** (zob. Tabela 32)
Liczba wskaźników ze sfery gospodarczej, których wartość wskazuje na zjawiska kryzysowe	**2 wskaźniki** z 4 wskaźników wykorzystanych w diagnozie w sferze gospodarczej, wskazujące na **wysokie nasilenie negatywnych zjawisk kryzysowych w strefie gospodarczej** (zob. Tabela 33)
Liczba wskaźników ze technicznej, których wartość wskazuje na zjawiska kryzysowe	**2 wskaźniki** z 2 wskaźników wykorzystanych w diagnozie w sferze technicznej, wskazujące na **bardzo wysokie nasilenie negatywnych zjawisk kryzysowych w strefie technicznej** (zob. Tabela 34)
Liczba wskaźników ze sfery przestrzenno-funkcjonalnej, których wartość wskazuje na zjawiska kryzysowe	**3 wskaźniki** z 7 wskaźników wykorzystanych w diagnozie w sferze przestrzenno-funkcjonalnej, wskazujących na **wysokie nasilenie negatywnych zjawisk kryzysowych w strefie przestrzenno-funkcjonalnej** (zob. Tabela 35)

Podobszar rewitalizacji 5 os. Centrum	
Liczba wskaźników ze sfery środowiskowej, których wartość wskazuje na zjawiska kryzysowe	**1 wskaźnik** z 3 wskaźników wykorzystanych w diagnozie w sferze środowiskowej, wskazujące na **niskie nasilenie negatywnych zjawisk kryzysowych w strefie środowiskowej** (zob. Tabela 36)
Łączna liczba wskaźników wykorzystanych w diagnozie, których wartość wskazuje na występowanie zjawisk kryzysowych[12]	**16 wskaźników** z 32 wskaźników wykorzystanych w diagnozie
Wartość sumarycznego indeksu degradacji	**1,2 - zła sytuacja kryzysowa**
Zidentyfikowane zjawiska kryzysowe podczas diagnozy	**Sfera społeczna:** wysokie zjawisko bezrobocia długotrwałego; wysoki poziom ubóstwa w związku z wysoką liczbą osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu ubóstwa, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego i liczbą dzieci korzystających z dożywiania; patologie społeczne, w tym niskie poczucie bezpieczeństwa własnego (przemoc w rodzinie) i bezpieczeństwa publicznego (popełnione czyny karalne i przestępstwa); niska wskaźnik integracji społecznej; **Sfera gospodarcza:** niski stopień przedsiębiorczości w związku z wysoką liczbą osób w wieku poprodukcyjnym i wysoką liczbą zamkniętych i zawieszonych działalności podmiotów gospodarczych; **Sfera techniczna:** stan techniczny budynków mieszkalnych w zasobie gminnym, wymagających w najbliższym czasie remontów, w tym nakładów finansowych; **Sfera przestrzenno-funkcjonalna:** niska dostępność lokali mieszkalnych, niska dostępność do infrastruktury społecznej, pełniącej funkcje oświatowe, kulturowe i sportowe i infrastruktury transportowej; **Sfera środowiskowa:** niska dostępność do terenów zieleni w stosunku do powierzchni jednostki.

Źródło: opracowanie własne

Z perspektywy mieszkańców

Podobszar ten jest traktowany przez mieszkańców jako wizytówka Gminy, pomimo tego jego dotychczasowy charakter, zarówno pod względem zabudowy, chaosu przestrzennego oraz struktury społecznej wymagają pilnej naprawy. Zły stan techniczny zabudowy tego obszaru w powiązaniu z problemami natury społecznej wpływa bardzo niekorzystnie na tę część Gminy. Ścisła zabudowa mieszkalna oraz bliskość samego dworca kolejowego stanowią czynniki przyciągające dużą część osób wymagających społecznego wsparcia. Zauważalnie brakuje również miejsca do wspólnego spędzania czasu przez mieszkańców i integracji środowiskowej. Ważnym czynnikiem przemawiającym za włączeniem tego terenu do obszaru rewitalizacji jest też fakt, że jest to naturalne przedłużenie ciągu komunikacyjnego prowadzącego do

[12] Za wskaźniki identyfikujące zjawiska kryzysowe, uznano wskaźniki, których wartość jest mniej korzystna lub równa średniej dla całej Gminy

peryferyjnych części Gminy. Centrotwórczy charakter obszaru daje szanse na wyciągniecie go z sytuacji kryzysowej.

7.2.6. Podobszar 6 – os. wielorodzinne w Kromołowie z otoczeniem

Podobszar rewitalizacji 6 – os. wielorodzinne w Kromołowie z otoczeniem obejmuje w całości granice jednostki zdegradowanej XX. Podobszar obejmuje północno-wschodnią część sołectwa Kromołów. Od wschodu jego granice wyznacza ul. Filaretów, zaś od południa ul. Łośnicka. Podobszar zamieszkuje 724 osoby (1,5% ludności Gminy) i zajmuje powierzchnię 114,6 ha (1,3% powierzchni Gminy).

Podobszar rewitalizacji 6 – os. wielorodzinne w Kromołowie z otoczeniem doświadcza wielu **problemów ze sfery społecznej**. W sferze tej stany kryzysowe odnotowano w przypadku 14 z 16 wskaźników, wykorzystanych w diagnozie, co wskazuje na bardzo wysokie nasilenie zjawisk kryzysowych.

Pod względem udziału osób bezrobotnych w ogólnej liczbie mieszkańców, podobszar ten należy do terenów, gdzie wskaźnik ten jest wyższy niż średnia w Gminie. Zjawiska bezrobocia doświadcza 3,7 os./100 mieszkańców w wieku produkcyjnym podobszaru. Ponadto prawie połowę (48,4%) osób bezrobotnych stanowią osoby długotrwale bezrobotne. Podobszar cechuje również najwyższa wartość wskaźników: liczby osób bezrobotnych, posiadających wykształcenie podstawowe i poniżej w przeliczeniu na 100 mieszkańców (0,7 os./100 mieszkańców) oraz liczby osób bezrobotnych wśród kobiet w przeliczeniu na 100 mieszkańców (2,2 os./100 mieszkańców).

Kolejnym problemem obserwowanym w sferze społecznej jest zjawisko ubóstwa. W podobszarze tym skala ubóstwa, mierzona liczbą osób korzystających z pomocy społecznej na 100 mieszkańców (10,2 os./100 mieszkańców), przekraczała średnią wartość dla całej Gminy (5,1 os./100 mieszkańców). Ponadto w podobszarze tym odnotowano znacznie wyższe wartości przewyższające średnią wartość dla całej Gminy dla wskaźników: liczba osób korzystających ze świadczeń socjalnych z tytułu niepełnosprawności na 100 mieszkańców, bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego na 100 mieszkańców, potrzeba ochrony macierzyństwa na 100 mieszkańców oraz ze względu na alkoholizm i narkomanię.

Z uwagi na duży problem ubóstwa podobszar ten charakteryzuje się również wysoką liczbą udzielonej pomocy finansowej, przyznawanej w ramach dodatków mieszkaniowych oraz w formie dożywiania dzieci w szkole. Wartości obydwu wskaźników: liczba przyznanych dodatków mieszkaniowych na 100 mieszkańców, jak i liczba uczniów szkół podstawowych korzystających z dożywiania na 100 mieszkańców przekraczają ponad trzykrotnie średnie wartości dla całej Gminy.

Podobszar cechuje się również występowaniem zjawiska przestępczości w związku z najwyższą wartością wskaźnika liczba przestępstw o charakterze kryminalnym na 100 mieszkańców, wynoszącą 1,1 przestępstw/100 mieszkańców wobec średniej dla całej Gminy, wynoszącej 0,4 przestępstw/100 mieszkańców.

Analizując **sferę gospodarczą** dla podobszaru warto podkreślić, iż podobszar ten cechuje się wysokim stopniem przedsiębiorczości w ujęciu czysto ilościowym. Tym samym potencjałem rozwojowym podobszaru jest wyższa niż średnia dla całej Gminy liczba podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców, wynosząca 7,9 podmiotów/100 mieszkańców. Wartościami korzystniejszymi niż średnia dla Gminy charakteryzuje się również wskaźnik, przedstawiający poziom dostępności zasobów rynku pracy, odnoszący się do modelu zarządzania Gminą i jej budżetem tj. liczba osób w wieku poprodukcyjnym, przypadająca na 100 mieszkańców (16,7 os./100 mieszkańców).

Z uwagi na brak w podobszarze budynków mieszkalnych w zasobie gminnym wybudowanych przed 1945 rokiem nie stwierdzono sytuacji kryzysowej w **sferze technicznej**.

W **sferze przestrzenno-funkcjonalnej** podobszar znajduje się w złej sytuacji pod względem dostępu do sieci kanalizacyjnej oraz dostępu do infrastruktury społecznej tj.: ośrodki oświaty, nauki, kultury i sportu w przeliczeniu na 100 mieszkańców. Niewątpliwym problemem jest także liczba przystanków komunikacji miejskiej na 100 mieszkańców oraz wyższa od średniej dla Gminy liczba osób oczekujących na przyznanie lokalu komunalnego lub socjalnego na 100 mieszkańców, co wiąże się bezpośrednio z kwestią niskiej dostępności lokali mieszkalnych oraz z problemami w zakresie dostępności do sieci komunikacji publicznej.

W przypadku **sfery środowiskowej** należy zwrócić uwagę na niski udział powierzchni terenów rekreacyjnych i zieleni urządzonej w powierzchni podobszaru oraz na niezadowalającą jakość miejsc przeznaczonych na rekreację i wypoczynek. Podobszar ten cechuje natomiast niższa niż średnia dla Gminy liczba gospodarstw domowych, objętych selektywną zbiórką odpadów w zakresie popiołu na 100 mieszkańców oraz brak terenów poprzemysłowych.

Rycina 64. Granice podobszaru rewitalizacji 6 – os. Wielorodzinne w Kromołowie z otoczeniem

Źródło: opracowanie własne

Tabela 43. Podstawowe dane podobszaru rewitalizacji 6 – os. wielorodzinne w Kromołowie z otoczeniem wraz ze zidentyfikowanymi podczas diagnozy zjawiskami kryzysowymi

Podobszar rewitalizacji 6 os. wielorodzinne w Kromołowie z otoczeniem	
Powierzchnia obszaru	114,6 ha (1,3% powierzchni Gminy)
Liczba ludności obszaru	724 osoby (1,5% ludności Gminy)
Liczba wskaźników ze sfery społecznej, których wartość wskazuje na zjawiska kryzysowe	**14 wskaźników** z 16 wskaźników wykorzystanych w diagnozie w sferze społecznej, wskazujących na **bardzo wysokie nasilenie negatywnych zjawisk kryzysowych w strefie społecznej** (zob. Tabela 32)
Liczba wskaźników ze sfery gospodarczej, których wartość wskazuje na zjawiska kryzysowe	**0 wskaźników** z 4 wskaźników wykorzystanych w diagnozie w sferze gospodarczej, wskazujące na **brak nasilenia negatywnych zjawisk kryzysowych w strefie gospodarczej** (zob. Tabela 33)
Liczba wskaźników ze technicznej, których wartość wskazuje na zjawiska kryzysowe	**0 wskaźników** z 2 wskaźników wykorzystanych w diagnozie w sferze technicznej, wskazujące na **brak nasilenia negatywnych zjawisk kryzysowych w strefie technicznej** (zob. Tabela 34)
Liczba wskaźników ze sfery przestrzenno-funkcjonalnej, których wartość wskazuje na zjawiska kryzysowe	**5 wskaźników** z 7 wskaźników wykorzystanych w diagnozie w sferze przestrzenno-funkcjonalnej, wskazujących na **bardzo wysokie nasilenie negatywnych zjawisk kryzysowych w strefie przestrzenno-funkcjonalnej** (zob. Tabela 35)

Podobszar rewitalizacji 6 os. wielorodzinne w Kromołowie z otoczeniem	
Liczba wskaźników ze sfery środowiskowej, których wartość wskazuje na zjawiska kryzysowe	**1 wskaźnik** z 3 wskaźników wykorzystanych w diagnozie w sferze środowiskowej, wskazujący na **niskie nasilenie negatywnych zjawisk kryzysowych w strefie środowiskowej** (zob. Tabela 36)
Łączna liczba wskaźników wykorzystanych w diagnozie, których wartość wskazuje na występowanie zjawisk kryzysowych[13]	**20 wskaźników** z 32 wskaźników wykorzystanych w diagnozie
Wartość sumarycznego indeksu degradacji	**21,3 – bardzo zła sytuacja kryzysowa**
Zidentyfikowane zjawiska kryzysowe podczas diagnozy	**Sfera społeczna:** wysokie zjawisko bezrobocia ogółem, bezrobocia długotrwałego, bezrobocia wśród kobiet i osób z niższym wykształceniem; wysoki poziom ubóstwa w związku z wysoką liczbą osób korzystających z pomocy społecznej, w tym z tytułu ubóstwa, niepełnosprawności, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, potrzeba ochrony macierzyństwa, alkoholizmu i narkomanii, wysoką liczbą osób pobierających dodatek mieszkaniowy i liczbą dzieci korzystających z dożywiania; patologie społeczne, w tym niskie poczucie bezpieczeństwa własnego (przemoc w rodzinie) i bezpieczeństwa publicznego (popełnione przestępstwa); niska wskaźnik integracji społecznej; **Sfera gospodarcza:** brak; **Sfera techniczna:** brak; **Sfera przestrzenno-funkcjonalna:** niska dostępność lokali mieszkalnych, w tym wysoka liczba osób oczekujących na przyznanie lokalu komunalnego, brak wystarczającego dostępu do sieci kanalizacyjnej, niska dostępność do infrastruktury społecznej, pełniącej funkcje oświatowe, kulturowe i sportowe oraz niska dostępność do infrastruktury rekreacyjnej, w tym rowerowej i infrastruktury transportowej **Sfera środowiskowa:** niska dostępność do terenów zieleni w stosunku do powierzchni jednostki.

Źródło: opracowanie własne

Z perspektywy mieszkańców

Zdaniem mieszkańców podobszar wymaga wsparcia szczególnie w zakresie przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu osób go zamieszkujących. Ponadto na jego obszarze brakuje miejsc do spędzania wolnego czasu dla dzieci i młodzieży, a także osób starszych. Panuje wiele stereotypów na temat osób zamieszkujących ten podobszar co tylko potęguje poczucie bezsilności mieszkańców.

[13] Za wskaźniki identyfikujące zjawiska kryzysowe, uznano wskaźniki, których wartość jest mniej korzystna lub równa średniej dla całej Gminy

7.3. Potencjały obszaru rewitalizacji

Wskazanie lokalnych potencjałów obszaru rewitalizacji i ich wykorzystanie jest kluczowe dla powodzenia procesu rewitalizacji. Obszar rewitalizacji, z racji swoich funkcji i sposobu zagospodarowania, charakteryzuje się wysokim potencjałem, stanowiącym kapitał, którego wykorzystanie umożliwi zniwelowanie zjawisk kryzysowych, występujących na tym obszarze. Wskazać należy przede wszystkim następujące potencjały obszaru rewitalizacji:

Lokalizacja

Niewątpliwym atutem obszaru rewitalizacji jest jego położenie, które należy wykorzystać podejmując działania na rzecz ożywienia społeczno-kulturalno-gospodarczego. Obszar rewitalizacji obejmuje swych granicach część centralną Gminy Zawiercie, która jest bardzo dobrze skomunikowana. Dobra dostępność komunikacyjna z kolei świadczy o dobrym przystosowaniu obszaru do pełnienia funkcji administracyjno-usługowych. Do wiodących potencjałów obszaru rewitalizacji w wymiarze lokalizacyjnym zalicza się również zwarta zabudowa mieszkaniowa wraz z obiektami użyteczności publicznej i przestrzeniami publicznymi.

Pełnienie roli centrum administracyjnego oraz instytucjonalnego

Obszar rewitalizacji stanowi rzeczywiste centrum instytucjonalne Gminy, znajduje się tu siedziba licznych urzędów i instytucji oraz władz samorządowych. Zawiercie jako siedziba powiatu zawierciańskiego i duży ośrodek miejski posiada rozwinięte funkcje związane ze świadczeniem usług publicznych. Dla procesu rewitalizacji niezwykle ważny jest potencjał centrotwórczy obszaru rewitalizacji. Koncentracja instytucji prowadzących działalność społeczną i ich siedzib daje możliwość wykorzystania budynków należących do Gminy, jako obiektów, w których prowadzone będą działania rewitalizacyjne, związane z udzieleniem pomocy dla osób narażonych na wykluczenie, w tym osób ubogich, bezrobotnych i osób z niepełnosprawnościami.

Potencjał do pełnienia funkcji symbolicznych

Obszar rewitalizacji pełni rolę centrum administracyjnego oraz instytucjonalnego, a także posiada niezbędne cechy, żeby stać się przestrzenią integrującą wszystkich mieszkańców. Tym samym może pełnić funkcje symboliczne, łączące wszystkich mieszkańców Gminy.

Koncentracja podmiotów społeczeństwa obywatelskiego

Obszar rewitalizacji to siedziba ponad 40 organizacji pozarządowych (stowarzyszeń, fundacji, podmiotów ekonomii społecznej) działających m.in. w obszarach:

- wspierania działań edukacyjnych poprzez uczestnictwo dzieci i młodzieży oraz osób niepełnosprawnych w przedsięwzięciach kulturalnych,
- wspierania działań przyczyniających się do tworzenia kultury i sztuki oraz ochrony dóbr dziedzictwa narodowego,
- wspierania działań promujących kulturę Zawiercia w kraju i za granicą,
- wspierania działań prowadzonych na rzecz seniorów i osób niepełnosprawnych,

- wspierania działań prowadzonych w zakresie profilaktyki zdrowotnej oraz ochrony zdrowia,
- wspierania działań na rzecz integracji i reintegracji społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym,
- wspierania działań dla dzieci i młodzieży z zakresu turystyki z wykorzystaniem aktywnych form spędzania wolnego czasu,
- wspierania działalności sportowej prowadzonej w formie klubu sportowego oraz zwiększenia dostępności obiektów i terenów sportowo-rekreacyjnych.

Duża liczba podmiotów społecznych to potencjał w zakresie rozwijania inicjatyw i realizacji przedsięwzięć, ukierunkowanych na integrację i aktywizację mieszkańców. Obszar ten to także baza do dynamicznego rozwoju współpracy w wymiarze instytucjonalnym oraz ukierunkowanym na interesariuszy procesu rewitalizacji. Organizacje pozarządowe nie tylko będą aktywizować mieszkańców do działania, ale także współpracować z Gminą w ramach wykonywania zadań publicznych.

Dziedzictwo zabytków kultury materialnej

Atutem obszaru rewitalizacji jest zabytkowa śródmiejska zabudowa i zachowany układ urbanistyczny osiedla TAZ. Ponadto wiele zabytków ma swoją lokalizację w ścisłym centrum Gminy. Niemniej należy podkreślić, dla pełnego wykorzystania tego potencjału niezbędne jest podjęcie działań o charakterze modernizacyjnym, odtworzeniowym, konserwatorskim.

Koncentracja obiektów handlowo-usługowych

W obszarze rewitalizacji występuje duża liczba obiektów handlowych i usługowych, które oferując swoje usługi przyciągają mieszkańców obszaru rewitalizacji, jak i całej Gminy.

Lokalizacja terenów poprzemysłowych jako przyszłe tereny inwestycyjne

Łączna powierzchnia terenów poprzemysłowych w obszarze rewitalizacji wynosi ok. 15,5 ha (w tym w podobszarze rewitalizacji 3 – ul. 11 Listopada wraz z otoczeniem powierzchnia wynosi 12,4 ha, zaś w podobszarze 4 – os. Miodowa z otoczeniem 3,1 ha). Aktualnie nieużytkowane i zdegradowane tereny poprzemysłowe zlokalizowane w obszarze rewitalizacji nie wymagają rekultywacji. Ponadto z uwagi na dogodną lokalizacją i dobre skomunikowanie mogą zostać wykorzystane jako przyszłe tereny inwestycyjne w związku z nadaniem ich nowych funkcji społecznych i gospodarczych, które wpłyną na podniesienie atrakcyjności przestrzeni obszaru.

Dostępność terenów zielonych

Na obszarze rewitalizacji zlokalizowane są duże zespoły zieleni miejskiej m.in. parki zlokalizowane przy ul. Kościuszki i ul. Mickiewicza, park zarządzany przez Ośrodek Sportu i Rekreacji (tzw. Park Szymańskiego) zlokalizowany przy basenie miejskim oraz liczne skwery miejskie, stanowiące przestrzeń do rozwijania oferty wypoczynkowej i rekreacyjnej.

Komplementarność przyszłych działań rewitalizacyjnych z przedsięwzięciami z poprzedniego Lokalnego Programu Rewitalizacji Obszarów Miejskich na terenie gminy Zawiercie na lata 2014 – 2020

Obszar rewitalizacji wyznaczony na potrzeby Gminnego Programu Rewitalizacji swym zasięgiem w większości obejmuje podobszary rewitalizacji, wyznaczone w poprzednim Lokalnym Programie Rewitalizacji tj. Osiedle Szymańskiego (w tym obszar TAZ), Osiedle Stary Rynek, Obrońców Poczty Gdańskiej, Piłsudskiego i Park Mickiewicza. Przedsięwzięcia rewitalizacyjne zaplanowane do realizacji są ściśle powiązane z projektami, zrealizowanymi w ramach poprzedniego Lokalnego Programu Rewitalizacji, dzięki czemu zachowana zostanie ciągłość kierunków i działań rewitalizacyjnych.

7.4. Analiza SWOT obszaru rewitalizacji

Przeprowadzona szczegółowa analiza obszaru rewitalizacji stanowiła podstawę opracowania analizy SWOT, która podsumowuje główne problemy i potencjały występujące w obszarze rewitalizacji.

Tabela 44. Analiza SWOT dla obszaru rewitalizacji

Mocne strony	Słabe strony
• korzystna lokalizacja obszaru rewitalizacji w przestrzeni Gminy • pełnienie roli centrum administracyjnego oraz instytucjonalnego • wysoka aktywność gospodarcza, widoczna w wysokiej liczbie podmiotów, prowadzących działalność gospodarczą, centrum życia usługowego Gminy • dobry dostęp do komunikacji publicznej, m.in. ze względu na położenie w przestrzeni Gminy oraz funkcję tranzytową • dziedzictwo kulturowe oraz bogactwo zabytków kultury materialnej • dostępność terenów zielonych m.in. parki przy ul. Kościuszki i ul. Mickiewicza • posiadanie terenów, umożliwiających rozwój funkcji sportowo-rekreacyjnych • aktywność organizacji pozarządowych • skuteczność władz Gminy w zakresie pozyskiwania środków finansowych na realizację inwestycji • działania władz lokalnych na rzecz poprawy jakości życia mieszkańców w Gminie • koncentracja instytucji prowadzących działalność społeczną i ich siedzib • dobry dostęp do podstawowych usług społecznych, w tym przedszkoli i szkół podstawowych, a także do sieci handlowo-usługowej • rozwinięta infrastruktura mieszkaniowa	• koncentracja negatywnych zjawisk społecznych tj. bezrobocie i ubóstwo • niski poziom dochodów gospodarstw domowych i związana z tym konieczność korzystania z pomocy społecznej • niskie poczucie bezpieczeństwa wśród mieszkańców z uwagi na występujące zjawiska, związane z występowaniem przestępczości i patologii społecznych • niska aktywność obywatelska i społeczna, w tym ograniczona chęć angażowania się w działalność społeczną • niewystarczająca oferta atrakcyjnych form spędzania wolnego czasu • ograniczony dostęp do oferty kultury • niska świadomość mieszkańców, dotycząca ekologii i ochrony środowiska • niedostateczny system monitoringu miejskiego • niezadowalający stan techniczny budynków mieszkalnych (niski standard mieszkań), części obiektów użyteczności publicznej i obiektów zabytkowych • niedostateczne dostosowanie budynków użyteczności publicznej i przestrzeni do potrzeb osób z niepełnosprawnościami • wielowymiarowy kryzys przestrzeni publicznych, w tym brak czynników / miejsc centralizujących, niska jakość i chaos

• realizowane dotychczas działania władz Gminy w zakresie redukcji zanieczyszczeń powietrza	przestrzeni publicznych, niedostatek terenów zieleni i rekreacji • niezadowalający stan zagospodarowania terenów dawnego boiska „Włókniarz", stawów Holenderskiego i łąk na osiedlu Zuzanka • tory kolejowe jako bariera komunikacyjna • brak nowoczesnej hali sportowej • zdegradowane tereny poprzemysłowe • emisja zanieczyszczeń, związana z indywidualnymi źródłami ciepła oraz wysoka emisja hałasu, związana z dużym ruchem komunikacyjnym
Szanse	**Zagrożenia**
• duży potencjał endogenny do kreowania przemian społecznych, związany z dużym zasobem kapitału ludzkiego w Gminie i jego otoczeniu funkcjonalnym • rosnąca aktywność społeczna – rosnąca liczba organizacji społecznych, funkcjonowanie zawierciańskiego budżetu obywatelskiego jako narzędzia aktywizacji społecznej, inicjatywy miejskie, wspierające aktywność społeczną • zacieśnienie współpracy samorządu oraz placówek kultury, edukacji i sportu z NGOs i wykorzystanie partnerstwa publiczno-prywatnego • rozbudowa i modernizacja infrastruktury, służącej poszerzeniu oferty spędzania czasu wolnego • nadanie terenom poprzemysłowych nowych funkcji społecznych i gospodarczych • rozwój terenów rekreacyjno-wypoczynkowych • możliwości techniczne w zakresie podłączenia większej liczby budynków do sieci wodociągowo-kanalizacyjnej • możliwość pozyskania funduszy strukturalnych Unii Europejskiej na rozwój lokalny	• wysokie rozwarstwienie społeczne, „dziedziczenie biedy" • niestabilność przepisów prawno-administracyjnych we wprowadzaniu zmian • niska liczba instrumentów wsparcia działań rewitalizacyjnych • brak pozyskania środków, niskie nakłady finansowe na realizację zaplanowanych inwestycji lub ograniczona dostępność środków własnych • odpływ osób najlepiej wykształconych do większych ośrodków miejskich i za granicę • przemiany demograficzne (starzenie się społeczeństwa, ujemny przyrost naturalny) • procesy recesyjne w gospodarce • utrzymanie się zjawisk kryzysowych

Źródło: opracowanie własne

8. Wizja stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji

Zgodnie z ustawą o rewitalizacji ważnym elementem Gminnego Programu Rewitalizacji jest opis wizji stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji. Wizja wskazuje konkretny kierunek działań, tym samym pozwala na wyklarowanie jasno określonych celów, umożliwiających wyprowadzenie obszaru rewitalizacji ze stanu kryzysowego.

Wizja stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji stanowi syntetyczny i planowany efekt rewitalizacji. Efekt ten wynika z procesu kształtowania wzajemnych związków pomiędzy planowanymi przedsięwzięciami, wpływającymi na eliminację zidentyfikowanych negatywnych zjawisk. Po przeanalizowaniu zdiagnozowanych problemów, zgłoszonych przedsięwzięć rewitalizacyjnych oraz informacji, zebranych w trakcie konsultacji społecznych sformułowano następującą wizję dla całego obszaru rewitalizacji:

Obszar rewitalizacji po przeprowadzeniu działań rewitalizacyjnych to spójny terytorialnie i przestrzennie obszar, zapewniający wysoką jakość zamieszkania, pracy, prowadzenia działalności gospodarczej, nastawiony na potrzeby mieszkańców, dbający o ich integrację i wzmacnianie więzi społecznych, charakteryzujący się wysokiej jakości reprezentacyjnymi przestrzeniami publicznymi i terenami rekreacyjno-wypoczynkowymi, tętniący życiem kulturalnym, przyciągający swoją ofertą mieszkańców i turystów, przy jednoczesnym zachowaniu wartości dziedzictwa historyczno-kulturowego

Tak sformułowana wizja rozwoju obszaru rewitalizacji kładzie nacisk na 6 elementów:

spójność terytorialno-przestrzenną – obszar rewitalizacji obejmuje tereny, pełniące różne funkcje: mieszkaniowe, usługowe, poprzemysłowe i rekreacyjno-wypoczynkowe. Tereny te wymagają spójnego i kompleksowego podejścia w celu zminimalizowania zidentyfikowanych zjawisk kryzysowych. Dzięki przeprowadzeniu działań rewitalizacyjnych wzmocniony zostanie ich potencjał do stworzenia oferty mieszkaniowej, kulturalnej, edukacyjnej, gospodarczej i rekreacyjnej przyciągającej mieszkańców.

wysoka jakość zamieszkania – w obszarze rewitalizacji niekorzystnym zjawiskiem jest odpływ mieszkańców do strefy podmiejskiej. Z tego względu konieczne jest podjęcie działań, mających na celu podniesienie jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizacji. Dzięki działaniom rewitalizacyjnym poprawie ulegnie stan techniczny obiektów mieszkalnych, zwiększy się także dostępność do obiektów użyteczności publicznej, pełniących funkcje administracyjne, społeczne, kulturalne, edukacyjne, sportowe, komunikacji miejskiej i innych alternatywnych form transportu oraz terenów rekreacyjno-wypoczynkowych. Ograniczone zostanie również zjawisko niskiej emisji poprzez przeprowadzone termomodernizacje obiektów, co pozytywnie wpłynie na podniesienie jakości powietrza atmosferycznego. Wprowadzone zmiany przyczynią się do osiągnięcia spójności zarówno społecznej,

technicznej, przestrzennej i funkcjonalnej, a przede wszystkim zagwarantują mieszkańcom oczekiwaną wysoką jakość życia.

miejsce do pracy i prowadzenia działalności gospodarczej – obszar rewitalizacji doświadcza problemów gospodarczych, związanych z występowaniem przestrzeni, które tracą funkcję gospodarczą, co wpływa degradująco na jakość przestrzeni miejskiej oraz pogłębia problemy społeczne. Dużą szansę na wzmocnienie rozwoju gospodarczego jest przywrócenie lub nadanie nowych funkcji terenom poprzemysłowym. Ponadto ważnym elementem będą działania, skupiające się na wsparciu osób bezrobotnych, w zakresie podniesienia ich kwalifikacji zawodowych oraz promujące wśród mieszkańców postawy generujące chęć i gotowość do rozpoczęcia własnej działalności gospodarczej.

potrzeby lokalnej społeczności – obszar rewitalizacji wymaga szczególnego wsparcia w związku z nawarstwianiem się problemów społecznych, dlatego też niezbędnie ważnym elementem będą działania nakierowane na potrzeby lokalnej społeczności. W wyniku realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych obszar ten będzie charakteryzował się wysoką jakością kapitału ludzkiego i aktywizacją mieszkańców, ze szczególnym naciskiem na osoby zagrożone wykluczeniem i marginalizacją społeczną. Mieszkańcy obszaru rewitalizacji będą mieć sposobność uczestnictwa w wielu wydarzeniach kulturalnych oraz w oddolnych inicjatywach, integrujących i zacieśniających więzi społeczne, dzięki czemu wzmocni się ich poczucie wspólnotowości i zmniejszą się dysproporcje społeczne pomiędzy mieszkańcami obszaru rewitalizacji a pozostałym obszarem Gminy. Więzi społeczne budowane będą na fundamencie wielokulturowego dziedzictwa i rozwijane poprzez działania realizowane w specjalnie przygotowanych miejscach spotkań, zagospodarowanych zgodnie z potrzebami mieszkańców. Aktywność mieszkańców skierowana ku budowaniu silnej lokalnej społeczności zaangażowanej obywatelsko oraz współpraca różnych grup interesariuszy, w tym organizacji pozarządowych, wpłynie na długofalowy rozwój obszaru rewitalizacji. Jednocześnie dostosowanie usług społecznych do konkretnych potrzeb przyczyni się do efektywniejszego wsparcia, czego skutkiem będzie zmniejszenie uzależnienia od pomocy instytucjonalnej.

wysoka jakość przestrzeni publicznej i terenów rekreacyjno-wypoczynkowych – w obszarze rewitalizacji występują zaniedbania urbanistyczne i infrastrukturalne, które doprowadziły do degradacji przestrzeni publicznych. Większa wrażliwość i zaangażowanie społeczne w procesie projektowania zmian przełoży się na dbanie o wspólną przestrzeń i poprawę poczucia bezpieczeństwa. Odnowiona i zmodernizowana zabudowa, wyposażona w niezbędną infrastrukturę oraz zadbane, przyjazne i zróżnicowane przestrzenie publiczne, sprzyjać będą integracji mieszkańców i ożywieniu gospodarczemu. Po przeprowadzeniu rewitalizacji obszar ten będzie miejscem obfitującym w nowoczesne i atrakcyjne przestrzenie publiczne, spójnie zagospodarowane oraz wyposażone w małą architekturę, sprzyjającą korzystaniu z niej wszystkich mieszkańców. Obszar ten dzięki poprawie infrastruktury drogowej będzie dostosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Mieszkańcy, a w szczególności osoby starsze oraz dzieci i młodzież, będą mieć możliwość rozwijania swoich pasji oraz aktywnego i ciekawego spędzania czasu wolnego dzięki dopasowanej do ich potrzeb i znacznie poszerzonej ofercie kulturalnej, edukacyjnej, sportowo-rekreacyjnej, realizowanej w dobrze wyposażonych i zmodernizowanych obiektach, świadczących tego typu usługi.

rozwój kultury i zachowanie dziedzictwa historyczno-kulturowego – mimo wielu inicjatyw i działań obszar rewitalizacji doświadcza deficytu miejsc aktywności kulturalnej, nakierowanej na potrzeby lokalnych społeczności. Po przeprowadzeniu rewitalizacji jej obszar będzie miejscem wydarzeń kulturalnych o znaczeniu lokalnym, ponadlokalnym i regionalnym, które integrują mieszkańców i turystów. Odnowione obiekty zabytkowe dodatkowo podkreślą i wyeksponują dziedzictwo kulturowe obszaru. Podjęte działania tym samym wpłyną pozytywnie na wizerunek obszaru rewitalizacji, który stanowi wizytówkę całej Gminy, przyciągając inwestorów, mieszkańców i turystów.

Po przeprowadzeniu zaplanowanych do realizacji działań rewitalizacyjnych w obszarze rewitalizacji zmniejszyła się zdiagnozowana sytuacja kryzysowa. Realizacja przedsięwzięć przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Zawierciu, Centrum Rozwoju Lokalnego oraz Gminę Zawiercie w zakresie przeciwdziałaniu zjawiskom marginalizacji przyczyni się do zwiększenia integracji społecznej wśród osób narażonych na wykluczenie społecznie. Szczególnie ważna jest realizacja przedsięwzięć: „Dzienny Dom Senior +", „Zawierciański Senior – Aktywnie", „Aktywizowanie mieszkańców z terenów objętych rewitalizacją poprzez tworzenie programów aktywności lokalnej i propagowanie wolontariatu", „Wdrażanie opieki wytchnieniowej i asystenta osoby niesamodzielnej" i „Integracja i edukacja międzypokoleniowa". Kontynuowane będą również działania skierowane do osób bezrobotnych, celem podniesienia kompetencji i umiejętności, umożliwiających im powrót na rynek pracy prowadzone przez Powiatowy Urząd Pracy w Zawierciu oraz promowanie działań podejmowanych w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego.

Dzięki modernizacjom obiektów użyteczności publicznej tj.: Urzędu Miejskiego w Zawierciu, Szpitala Powiatowego w Zawierciu, Miejskiego Ośrodka Kultury, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zawierciu i Willi Ernesta Erbego w obszarze rewitalizacji zwiększy się dostępność do infrastruktury, pełniącej funkcje społeczne. Dostosowanie tych obiektów do potrzeb osób z niepełnosprawnościami przyczyni się do podniesienia jakości życia wśród jego mieszkańców. Na terenie rewitalizacji instytucje społeczne, kulturowe i rekreacyjno-sportowe (m.in. Miejski Ośrodek Kultury, Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna, Ośrodek Sportu i Rekreacji, szkoły podstawowe, przedszkole i żłobek) dzięki realizacji zaplanowanych działań rewitalizacyjnych poszerzą swoją dotychczasową ofertę skierowaną do mieszkańców w zakresie prowadzonych zajęć edukacyjno-kulturowych, zajęć sportowych, spotkań i warsztatów zwiększających aktywność i współpracę lokalnych społeczności, co pozwoli przeciwdziałać zaistniałym zjawiskom kryzysowym. Bogata oferta dla dzieci, młodzieży, jak i osób starszych sprzyjać będzie także integracji międzypokoleniowej, jak i zwiększeniu uczestnictwa mieszkańców w życiu publicznym Gminy.

Realizacja przedsięwzięć ukierunkowanych na poprawę warunków mieszkaniowych w obszarze rewitalizacji, szczególnie na terenie osiedla TAZ, znacząco poprawi codzienne warunki życia mieszkańców budynków zlokalizowanych na terenie osiedla, w tym dzieci, młodzieży i osób starszych, a także osób narażonych na wykluczenie społeczne.

Poprawa stanu zagospodarowania i przywrócenie funkcji rekreacyjno-wypoczynkowych przestrzeniom publicznym takim jak: tereny gminne przy ul. 11 Listopada, zabytkowy park na

Osiedlu TAZ - Placu Stosika, parki i zieleńce miejskie m.in. A. Mickiewicza, T. Kościuszki, teren przy ul. Nowej w Zawierciu, dawne boisko Klubu Sportowego Włókniarz, stawy Holenderskiego, łąki na os. Zuzanka, czy tereny przy ulicy Glinianej w Zawierciu – Blanowicach zapewni miejsca integracji społecznej. W efekcie realizowanych działań rewitalizacyjnych poprawie ulegnie również istniejący stan zagospodarowania, a także jakość (w tym estetyka) przestrzeni publicznych, również dostosowana do zmian klimatu. Utworzone oraz zagospodarowane przestrzenie publiczne stanowić będę tereny, na których podejmowane będą różnego rodzaju inicjatywy (edukacyjne, kulturowe, sportowe, integracyjne itp.), których inicjatorami i/lub organizatorami będą zarówno podmioty publiczne, jak i organizacje pozarządowe (stowarzyszenia) i też sami mieszkańcy. Tym samym powstanie przestrzeń służąca szerszej integracji oraz aktywizacji mieszkańców. Ważnym elementem w zakresie uporządkowania przestrzeni i nadania nowych funkcji społeczno-gospodarczych terenom zdegradowanym będzie realizacja przedsięwzięć na terenach poprzemysłowych.

Jednocześnie dzięki zaplanowanym działaniom takim jak budowa tunelu drogowego pod terenami kolejowymi, rozbudowie centrum przesiadkowego w rejonie Dworca PKP w Zawierciu, budowie i modernizacjom sieci dróg, w tym również ścieżek rowerowych, usprawnieniu ulegnie system transportowy w obszarze rewitalizacji.

Dzięki realizacjom działań służących ograniczeniu niskiej emisji, likwidacji wyrobów zawierających azbest, jak również w związku z wymianą taboru autobusowego na autobusy zeroemisyjne, modernizacją oczyszczalni ścieków, budową i rozbudową sieci wodociągowej i kanalizacyjnej oraz prowadzeniem cyklu działań, związanych z adaptacją do zmian klimatu wśród mieszkańców obszaru rewitalizacji wysoce podniesie się świadomość ekologiczna, która przejawiać się będzie większą troską o ochronę wartości przyrodniczych.

Do realizacji tak przedstawionej wizji – ukształtowania obszaru rewitalizacji jako zadbanego, ekologicznego, wygodnego, bezpiecznego, otwartego, wspierającego zagrożonych marginalizacją, stwarzającego szerokie perspektywy rozwoju, przyczyni się szereg przedsięwzięć o wymiarze społecznym oraz infrastrukturalnym. Wśród tych pierwszych można wskazać przedsięwzięcia zmierzające do aktywizacji życiowej osób młodych, bezrobotnych, niepełnosprawnych czy seniorów, a w szczególności do stwarzania lepszych perspektyw rozwoju dzieciom i młodzieży. Wśród działań infrastrukturalnych ważniejszymi będą te, które przyczynią się do wzmocnienia infrastruktury społecznej (niezbędnej do realizacji projektów społecznych), poprawy infrastruktury technicznej budynków, które będą sprzyjały lepszemu wykorzystaniu energii, a tym samym zmniejszą presję na środowisko, poprawią poziom bezpieczeństwa – zarówno w miejscach publicznych, jak i stworzą dodatkową przestrzeń dla zacieśnienia więzi międzyludzkich i lokalnej współpracy.

9. Cele rewitalizacji

W Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy Zawiercie zakłada się kontynuację celu głównego rewitalizacji sformułowanego w Lokalnym Programie Rewitalizacji Obszarów Miejskich na terenie gminy Zawiercie na lata 2014 – 2023 jako:

Spójność społeczna, gospodarcza i przestrzenna podobszarów rewitalizacji Gminy Zawiercie poprzez realizację zintegrowanych, kompleksowych oraz komplementarnych przedsięwzięć i działań rewitalizacyjnych

Cele rewitalizacji są kontynuacją idei rewitalizacji postawionej w Lokalnym Programie Rewitalizacji Obszarów Miejskich na terenie Gminy Zawiercie na lata 2014-2023. Cele te zostały dodatkowo doprecyzowane i rozszerzone na podstawie przeprowadzonej szczegółowej diagnozy obszaru rewitalizacji oraz konsultacji społecznych. Tym samym wynikają ze zidentyfikowanych negatywnych zjawisk, koncentrujących się na terenach objętych rewitalizacją. Przyjęte do realizacji cele strategiczne i operacyjne są zatem komplementarne z występującymi w poszczególnych podobszarach problemami.

Cel główny rewitalizacji realizowany będzie poprzez pięć celów strategicznych, odpowiadających wymiarom rewitalizacji obszaru rewitalizacji. Cele strategiczne zostały uszczegółowione poprzez cele operacyjne i kierunki działań.

Pierwszy cel strategiczny ma charakter społeczny i koncentruje się na wzmocnieniu kapitału społecznego. Drugi cel dotyczy ożywienia gospodarczego i opiera się na zasobach i potencjałach obszaru rewitalizacji, wynikających z naturalnych zasobów predestynujących ten obszar do pełnienia funkcji gospodarczego centrum Gminy. Kolejne trzy cele strategiczne odnoszą się do działań infrastrukturalnych, przestrzenno-funkcjonalnych i środowiskowych, które stanowią uzupełnienie procesu rewitalizacji i umożliwią osiągnięcie kompleksowej poprawy zidentyfikowanej sytuacji kryzysowej.

Cel strategiczny 1. Wzmocnienie spójności społecznej i kapitału społeczno-gospodarczego poprzez przeciwdziałanie zjawiskom marginalizacji i wykluczenia społecznego na obszarze rewitalizacji

Przeprowadzona pogłębiona diagnoza obszaru rewitalizacji wskazuje na występowanie wielu problemów społecznych, które skumulowane prowadzić mogą do wykluczenia społecznego. Aspekt społeczny jest najistotniejszym elementem podejmowanych działań rewitalizacyjnych, dlatego też został on uwzględniony we wszystkich celach, służących realizacji zakładanej wizji wyprowadzania obszaru rewitalizacji ze stanu kryzysowego.

W aspekcie społecznym rewitalizacji sformułowany cel strategiczny zorientowany jest na wzmocnienie kapitału społecznego, przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu oraz integrowanie wspólnot sąsiedzkich i społeczności lokalnych.

Problemy społeczne w obszarze rewitalizacji prowadzą do osłabiania pozytywnych relacji międzyludzkich i polaryzacji grup społecznych o skrajnie odmiennej sytuacji ekonomicznej. Dezintegracja społeczności lokalnych wpływa także ograniczająco na możliwości kształtowania procesów rozwoju w innych wymiarach rewitalizacji. Niski poziom kapitału społecznego powoduje, że mieszkańcy słabo włączają się w realizację działań wspólnotowych. W konsekwencji, takie postawy zagrażać mogą całemu procesowi wdrażania procesu rewitalizacji, którego implementacja opierać się winna na partycypacji społecznej i partnerstwie możliwie dużej liczby podmiotów lokalnych.

Zidentyfikowane problemy dotyczą określonych grup, dlatego też działania, które będą służyły realizacji celu będą skierowane właśnie do tych grup. Bardzo ważne jest, aby działania skierowane były zarówno do osób wykluczonych, bezrobotnych, osób z niepełnosprawnościami, ale także dla rodzin z dziećmi, młodzieży (w szczególności z rodzin wykluczonych społecznie) oraz seniorów.

Efektywność interwencji w sferze społecznej wymaga profesjonalizacji systemu usług publicznych i rozwijania, a także różnicowania funkcji edukacyjnych, kulturalnych oraz pomocowych. Ważnym komponentem jest podniesienie poziomu bezpieczeństwa istotnego w perspektywie niekorzystnych zjawisk kryzysowych. Osiągnięcie pożądanego poziomu integracji jest zatem powiązane z realizacją działań na rzecz zmniejszenia problemów społecznych, związanych m.in. z ubóstwem, bezrobociem i patologiami życia społecznego.

Cel operacyjny 1.1. Wzrost integracji i aktywizacji społecznej osób zagrożonych wykluczeniem zamieszkujących obszar rewitalizacji
Cel operacyjny 1.2. Wsparcie osób z problemami społecznymi, w tym wzmocnienie działań profilaktycznych wspierających rodziny z problemami
Cel operacyjny 1.3. Zwiększenie aktywności społecznej wśród seniorów i osób z niepełnosprawnościami, w tym wzrost integracji międzypokoleniowej
Cel operacyjny 1.4. Zapobieganie przestępczości i poprawa bezpieczeństwa mieszkańców obszaru rewitalizacji

Kierunki działań:
- Rozwój systemu wsparcia i poradnictwa specjalistycznego oraz innych form, służących integracji zawodowej i społecznej osób narażonych na wykluczenie społeczne
- Podwyższenie jakości opieki społecznej i senioralnej, w tym usług opiekuńczych
- Wsparcie sektorów edukacji, kultury, sportu i usług społecznych
- Aktywizacja kulturalno-społeczna mieszkańców oraz promocja aktywności fizycznej i zdrowego trybu życia
- Organizowanie i promowanie wydarzeń, wzmacniających postawy i inicjatywy prospołeczne w celu zwiększenia integracji i aktywności społeczności lokalnej
- Wsparcie organizacji pozarządowych i inicjatyw oddolnych

- Rozwój systemu monitoringu miejskiego

Głównymi beneficjentami działań podjętych w ramach tego celu są:

- osoby starsze,
- osoby z niepełnosprawnościami,
- osoby korzystające z pomocy społecznej,
- osoby bezrobotne,
- dzieci i młodzież,
- osoby narażone na wykluczenie społeczne,
- mieszkańcy obszaru rewitalizacji oraz całej Gminy,
- organizacje pozarządowe, instytucje samorządowe m.in.: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Zawierciu, Miejskiego Ośrodka Kultury, Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna, Ośrodek Sportu i Rekreacji, Straż Miejska Zawiercie, szkoły podstawowe, przedszkole i żłobek.

Cel strategiczny 2. Aktywizacja zawodowa oraz wzrost poziomu zatrudnienia i atrakcyjności gospodarczej obszaru rewitalizacji

Drugi z celów strategicznych dotyczy wzmocnienia struktury gospodarczej poprzez pobudzenie rozwoju gospodarczego i postaw proprzedsiębiorczych wśród lokalnej społeczności oraz zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej obszaru rewitalizacji. W tym celu konieczne jest podjęcie działań w sferze gospodarczej, poprzez poprawę kompetencji i umiejętności mieszkańców do podejmowania własnych inicjatyw gospodarczych lub umożliwiających im powrót na rynek pracy, stymulowanie przedsiębiorczości, czy promowanie działań podejmowanych w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego.

Kompleksowość planowanych działań stanowi klucz do faktycznego i długotrwałego wyjścia, wyznaczonego obszaru rewitalizacji, z sytuacji kryzysowej. Uczestnikami planowanych zmian będą osoby w różnym wieku dotąd wykluczone, bezrobotne, zmuszone do korzystania z pomocy społecznej. Ponadto możliwe jest przekazywanie pozytywnych postaw gospodarczych młodszemu pokoleniu, a także uchronienie go przed bezrobociem i bezradnością na rynku pracy.

Planowane działania w sferze gospodarczej mają również stworzyć bardziej korzystne warunki lub mechanizmy, wspomagające funkcjonowanie już istniejących podmiotów gospodarczych. Wartością, na której opierać można proces rewitalizacji są lokalne firmy, stąd też, przedsiębiorcy lokalni powinni stać się ważnymi partnerami procesów ożywiania podobszarów i społeczności lokalnych.

Cel operacyjny 2.1. Przeciwdziałanie zjawisku bezrobocia i bierności zawodowej poprzez stworzenie systemu szkoleń, kursów i doradztwa zawodowego
Cel operacyjny 2.2. Zwiększenie atrakcyjności gospodarczej i inwestycyjnej obszaru rewitalizacji poprzez zagospodarowanie zdegradowanych obiektów i terenów

Cel operacyjny 2.3. Stworzenie warunków do rozwoju lokalnej przedsiębiorczości (m.in. udostępnianie lokali użytkowych w wyremontowanych obiektach)

Kierunki działań:
- Rozwijanie systemu szkoleń i kursów, podnoszących kwalifikacje zawodowe osób bezrobotnych
- Działania edukacyjne dla osób bezrobotnych w kierunku otwierania własnej działalności gospodarczej
- Nadanie nowych funkcji gospodarczych obiektom i terenom poprzemysłowym
- Rozwój infrastruktury turystycznej i okołoturystycznej na potrzeby poprawy aktywności mieszkańców i rozwoju gospodarki lokalnej

Głównymi beneficjentami działań podjętych w ramach tego celu są:

- osoby bezrobotne, w tym osoby długotrwale bezrobotne,
- osoby planujące prowadzić działalność gospodarczą,
- podmioty gospodarcze,
- mieszkańcy sąsiadujący z terenami poprzemysłowymi,
- mieszkańcy obszaru rewitalizacji oraz całej Gminy,
- organizacje pozarządowe, instytucje samorządowe m.in.: Powiatowy Urząd Pracy w Zawierciu, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Zawierciu

Cel strategiczny 3. Poprawa stanu technicznego zabudowy mieszkalnej oraz wzrost dostępności do obiektów i usług użyteczności publicznej

W wymiarze infrastrukturalnym sformułowano cel strategiczny ukierunkowany na poprawę warunków mieszkaniowych oraz wzrost dostępności do obiektów i usług użyteczności publicznej. Ważnym elementem działań rewitalizacyjnych są zmiany w sferze technicznej obszaru rewitalizacji. Zmiany te są konieczne do przeprowadzenia, jako że wpłyną na podniesienie jakości warunków życia mieszkańców, a w dalszej perspektywie mogą wspierać przeciwdziałanie wykluczenia społecznemu oraz wzmacniać kapitał społeczny i poziom integracji mieszkańców. Negatywną sytuację społeczną dodatkowo może pogłębiać zła sytuacja infrastruktury technicznej, której przykładem jest zaniedbany zasób komunalny i infrastrukturalny, często o wartości zabytkowej, a także pojawiające się akty wandalizmu. Niejednokrotnie w obszarze rewitalizacji widoczne są działania dewastujące substancję mieszkaniową, budynki oraz ich otoczenie. Dodatkowym problemem jest niedoposażenie mieszkań w podstawowe instalacje.

Wskazuje się, że planowane zmiany, zakładające poprawę stanu infrastruktury budynków mieszkalnych w zasobie gminnym i budynków użyteczności publicznej, w tym dostosowanie ich do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami oraz przekształcenie budynków nieużytkowanych, często poprzemysłowych na cele społeczne, znacząco poprawią codzienne

warunki życia osób wykluczonych, bezrobotnych, osób z niepełnosprawnością, rodzin z dziećmi i seniorów.

Poprawa infrastruktury technicznej i przeznaczenie niektórych budynków na cele kulturalne, pozytywnie wpłyną między innymi na rozwój oferty kulturalnej obszaru rewitalizacji, zwiększą także możliwość rozwoju aktywności społecznej i kapitału społecznego. Tym samym realizacja tego celu ściśle koreluje z realizacją celu strategicznego w obszarze społecznym.

Cel operacyjny 3.1. Rozwój i modernizacja infrastruktury technicznej w celu poprawy warunków mieszkalnych obszaru rewitalizacji
Cel operacyjny 3.2. Poprawa i rozwój infrastruktury społecznej, edukacyjnej, kulturalnej i sportowo-rekreacyjnej
Cel operacyjny 3.3. Dostosowanie obiektów do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami, w tym osób z niepełnosprawnością
Cel operacyjny 3.4. Zachowanie dziedzictwa historyczno-kulturowego obszaru rewitalizacji

Kierunki działań:
- Poprawa stanu infrastruktury budynków mieszkalnych obszaru rewitalizacji
- Modernizacja i rozbudowa infrastruktury komunalnej, w tym systemu wodno-kanalizacyjnego oraz infrastruktury transportowej
- Zagospodarowanie terenów poprzemysłowych na cele mieszkaniowe i usługowe
- Adaptacja obiektów i terenów na potrzeby działalności podmiotów świadczących usługi publiczne, w tym społeczne, edukacyjne i kulturalne istniejącej infrastruktury, w tym tworzenie nowych placówek
- Zwiększenie dostępności i podwyższenie jakości miejsc sportu i rekreacji obszaru rewitalizacji
- Zwiększenie dostępności budynków mieszkalnych i obiektów użyteczności publicznej do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami
- Poprawa stanu technicznego infrastruktury społecznej, kulturowej i ochrony zdrowia oraz wzrost jakości świadczonych usług
- Odnowa obiektów i przestrzeni publicznych o znaczeniu historycznym, architektonicznym, artystycznym i urbanistycznym

Głównymi beneficjentami działań podjętych w ramach tego celu są:

- osoby starsze,
- osoby niepełnosprawne,
- osoby korzystające z pomocy społecznej,
- osoby bezrobotne,
- dzieci i młodzież,
- osoby narażone na wykluczenie społeczne,
- mieszkańcy obszaru rewitalizacji oraz całej Gminy,
- wspólnoty mieszkaniowe,
- potencjalni inwestorzy,
- organizacje sportowe,

- organizacje pozarządowe, instytucje samorządowe m.in.: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Zawierciu, Miejskiego Ośrodka Kultury, Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna, Ośrodek Sportu i Rekreacji, szkoły podstawowe, przedszkole i żłobek, Szpital Powiatowy w Zawierciu, Zakład Gospodarki Mieszkaniowej w Zawierciu, Rejonowe Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Zawierciu, Zakład Komunikacji Miejskiej Sp. z o.o. w Zawierciu

Cel strategiczny 4. Podniesienie jakości i funkcjonalności przestrzeni publicznych oraz zwiększenie spójności przestrzennej obszaru rewitalizacji

Zasadniczym celem planowanych, w sferze przestrzenno-funkcjonalnej, zmian jest umożliwienie mieszkańcom sprawnego i bezpiecznego poruszania się po rewitalizowanym obszarze, co dotyczy wszystkich mieszkańców, a szczególnie dzieci, seniorów i rodzin z dziećmi, jak również podniesienie atrakcyjności przestrzeni publicznych dla mieszkańców oraz przywrócenie funkcji rekreacyjno-wypoczynkowych terenom zieleni.

Przestrzenie publiczne m.in. parki, skwery i place mogą stanowić swego rodzaju rezerwę przestrzeni, która może zostać wykorzystana na rzecz wzbogacania i kreowania nowych funkcji, ważnych dla mieszkańców obszaru rewitalizacji. Wśród tych funkcji wskazać należy funkcje spędzania czasu wolnego, w szczególności funkcje rekreacyjno-wypoczynkowe. Zmiany w sferze przestrzenno-funkcjonalnej, podobnie jak zmiany w sfery technicznej, będą pozytywnie wpływać i wspierać równolegle, zachodzące zmiany społeczne, dążące do poprawy jakości życia mieszkańców, nawiązywania kontaktów społecznych oraz stymulowania aktywności społecznej.

Cel operacyjny 4.1. Kształtowanie przestrzeni publicznej, służącej zaspokojeniu potrzeb społecznych i rekreacyjno-wypoczynkowych mieszkańców obszaru rewitalizacji, w tym dostosowanie przestrzeni do potrzeb osób z niepełnosprawnościami
Cel operacyjny 4.2. Poprawa stanu zagospodarowania i podniesienie atrakcyjności przestrzeni publicznych dla mieszkańców
Cel operacyjny 4.3. Poprawa infrastruktury służącej obsłudze pasażerów i usprawnienie systemu komunikacyjnego
Cel operacyjny 4.4. Przywrócenie funkcji rekreacyjno-wypoczynkowych terenów zieleni

Kierunki działań:
- Poprawa zagospodarowania przestrzeni publicznej oraz tworzenie nowych terenów zieleni miejskiej
- Uporządkowanie i zwiększenie estetyki przestrzeni publicznej
- Poprawa jakości infrastruktury transportowej, w tym drogowej, rowerowej i pieszej
- Rozwój systemów i narzędzi poprawiających bezpieczeństwo publiczne
- Poprawa przepustowości wewnętrznego układu komunikacyjnego
- Rozwój funkcjonalnego systemu komunikacji i transportu publicznego, uwzględniającego potrzeby mieszkańców

- Wykorzystanie przestrzeni publicznej do kreowania projektów na rzecz aktywizacji i integracji mieszkańców

Głównymi beneficjentami działań podjętych w ramach tego celu są:

- osoby starsze,
- osoby niepełnosprawne,
- osoby korzystające z pomocy społecznej,
- osoby bezrobotne,
- dzieci i młodzież,
- rodziny z dziećmi,
- osoby narażone na wykluczenie społeczne,
- mieszkańcy obszaru rewitalizacji oraz całej Gminy,
- turyści i osoby przyjezdne z sąsiadujących Gmin,
- organizacje pozarządowe, instytucje samorządowe m.in.: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Zawierciu, Miejskiego Ośrodka Kultury, Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna, Ośrodek Sportu i Rekreacji, szkoły podstawowe, przedszkole i żłobek, Szpital Powiatowy w Zawierciu, Zakład Gospodarki Mieszkaniowej w Zawierciu

Cel strategiczny 5. Poprawa stanu jakości środowiska

Piąty z celów strategicznych rewitalizacji odnosi się do sfery środowiskowej. Planowane zmiany mają sprawić, by w długofalowej perspektywie mieszkańcy obszaru rewitalizacji zamieszkiwali czystą i funkcjonalnie zagospodarowaną przestrzeń. Polepszanie jakości środowiska będzie się odbywało poprzez ograniczenie niskiej emisji i zagrożeń, wynikających z obecności wyrobów zawierających azbest oraz poprzez uporządkowanie i wzbogacanie terenów zieleni o elementy małej architektury, a także promowanie postaw proekologicznych i zwiększanie świadomości ekologicznej.

Cel operacyjny 5.1. Ograniczenie zjawiska niskiej emisji poprzez termomodernizacje budynków mieszkaniowych i publicznych oraz wsparcie mieszkańców w zakresie wymiany źródeł ciepła na bardziej przyjazne środowisku
Cel operacyjny 5.2. Ochrona środowiska oraz wartości przyrodniczych obszaru rewitalizacji
Cel operacyjny 5.3. Prowadzenie edukacji ekologicznej, w szczególności ukierunkowanej na ochronę środowiska naturalnego
Cel operacyjny 5.4 Zmniejszanie zjawiska hałasu komunikacyjnego poprzez tworzenie stref zieleni i rozwiązania organizacyjne dotyczące komunikacji

Kierunki działań:
- Ograniczenie niskiej emisji poprzez wspieranie procesu termomodernizacji budynków mieszkalnych i obiektów użyteczności publicznej
- Ograniczanie oraz obniżanie emisyjności z domowych i małych kotłowni poprzez wspieranie mieszkańców w wymianie źródeł ciepła

- Wsparcie likwidacji wyrobów zawierających azbest
- Rozwój systemu komunikacji zbiorowej i sieci dróg rowerowych
- Działania edukacyjne, dotyczące podnoszenia świadomości ekologicznej

Głównymi beneficjentami działań podjętych w ramach tego celu są:

- osoby starsze,
- osoby niepełnosprawne,
- osoby korzystające z pomocy społecznej,
- osoby bezrobotne,
- dzieci i młodzież,
- osoby narażone na wykluczenie społeczne,
- mieszkańcy obszaru rewitalizacji oraz całej Gminy,
- wspólnoty mieszkaniowe
- organizacje pozarządowe, instytucje samorządowe m.in.: Rejonowe Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Zawierciu, Zakład Komunikacji Miejskiej Sp. z o.o. w Zawierciu.

Poniżej przedstawiono relacje pomiędzy celami rewitalizacji i kierunkami działań, a zidentyfikowanymi w diagnozie zjawiskami kryzysowymi. Należy podkreślić, że zintegrowany i horyzontalny charakter celów, kierunków i przedsięwzięć rewitalizacyjnych oddziaływać będzie na kilka zidentyfikowanych zjawisk kryzysowych.

Tabela 45. Cele strategiczne, kierunki działań, zjawiska kryzysowe - oddziaływanie

Cele strategiczne	Kierunki działań	Kluczowe zjawiska kryzysowe, na które wpływać będą działania podejmowane w ramach celów i kierunków działań
Cel strategiczny 1. Wzmocnienie spójności społecznej i kapitału społeczno-gospodarczego poprzez przeciwdziałanie zjawiskom marginalizacji i wykluczenia społecznego na obszarze rewitalizacji	Rozwój systemu wsparcia i poradnictwa specjalistycznego oraz innych form, służących integracji zawodowej i społecznej osób narażonych na wykluczenie społeczne	• Wykluczenie społeczne grup marginalizowanych • Niewystarczające wsparcie osób niepełnosprawnych i chorych • Niewystarczająca jakość świadczonych usług społecznych
	Podwyższenie jakości opieki społecznej i senioralnej, w tym usług opiekuńczych	• Wykluczenie społeczne grup marginalizowanych • Niewystarczające wsparcie osób niepełnosprawnych i chorych • Niewystarczająca jakość świadczonych usług społecznych
	Wsparcie sektorów edukacji, kultury, sportu i usług społecznych	• Wykluczenie społeczne grup marginalizowanych • Niewystarczające wsparcie osób niepełnosprawnych i chorych • Niska aktywność obywatelska i społeczna oraz ograniczona chęć angażowania się w działalność społeczną i kulturalną • Niewystarczająca jakość świadczonych usług społecznych
	Aktywizacja kulturalno-społeczna mieszkańców oraz promocja aktywności fizycznej i zdrowego trybu życia	• Niska aktywność obywatelska i społeczna oraz ograniczona chęć angażowania się w działalność społeczną i kulturalną • Niska integracja mieszkańców • Niewystarczająca oferta usług społecznych, aktywności rekreacyjnej i kulturalnej
	Organizowanie i promowanie wydarzeń, wzmacniających postawy i inicjatywy prospołeczne w celu zwiększenia integracji i aktywności społeczności lokalnej	• Niska integracja mieszkańców • Niewystarczająca oferta usług społecznych, aktywności rekreacyjnej i kulturalnej
	Wsparcie organizacji pozarządowych i inicjatyw oddolnych	• Niewystarczające wsparcie osób niepełnosprawnych i chorych • Niewystarczająca jakość świadczonych usług społecznych • Niska integracja mieszkańców
	Rozwój systemu monitoringu miejskiego	• Niski poziom poczucia bezpieczeństwa • Nieodpowiednie zagospodarowanie terenów przestrzeni publicznej i zły stan techniczny obiektów zabytkowych

Cele strategiczne	Kierunki działań	Kluczowe zjawiska kryzysowe, na które wpływać będą działania podejmowane w ramach celów i kierunków działań
Cel strategiczny 2. Aktywizacja zawodowa oraz wzrost poziomu zatrudnienia i atrakcyjności gospodarczej obszaru rewitalizacji	Rozwijanie systemu szkoleń i kursów, podnoszących kwalifikacje zawodowe osób bezrobotnych	• Wykluczenie społeczne grup marginalizowanych • Wysoka liczba osób bezrobotnych, w szczególności z grup wykluczonych
	Działania edukacyjne dla osób bezrobotnych w kierunku otwierania własnej działalności gospodarczej	• Wykluczenie społeczne grup marginalizowanych • Wysoka liczba osób bezrobotnych, w szczególności z grup wykluczonych • Niski stopień przedsiębiorczości
	Nadanie nowych funkcji gospodarczych obiektom i terenom poprzemysłowym	• Niski stopień przedsiębiorczości • Niewielka atrakcyjność inwestycyjna obszaru rewitalizacji
Cel strategiczny 3. Poprawa stanu technicznego zabudowy mieszkalnej oraz wzrost dostępności do obiektów i usług użyteczności publicznej	Poprawa stanu infrastruktury budynków mieszkalnych obszaru rewitalizacji	• Niska jakość życia • Niezadowalający stan techniczny budynków mieszkalnych pozostających w zasobach Gminy oraz obiektów użyteczności publicznej • Duży problem w zakresie efektywności energetycznej budynków mieszkalnych i obiektów użyteczności publicznej
	Modernizacja i rozbudowa infrastruktury komunalnej, w tym systemu wodno-kanalizacyjnego oraz infrastruktury transportowej	• Niska jakość życia • Niezadowalający stan środowiska przyrodniczego
	Zagospodarowanie terenów poprzemysłowych na cele mieszkaniowe i usługowe	• Niska jakość życia • Niezadowalający stan techniczny budynków mieszkalnych pozostających w zasobach Gminy oraz obiektów użyteczności publicznej
	Adaptacja obiektów i terenów na potrzeby działalności podmiotów świadczących usługi publiczne, w tym społeczne, edukacyjne i kulturalne istniejącej infrastruktury, w tym tworzenie nowych placówek	• Niezadowalający stan techniczny budynków mieszkalnych pozostających w zasobach Gminy oraz obiektów użyteczności publicznej • Niewystarczająca oferta usług społecznych, aktywności rekreacyjnej i kulturalnej • Nieodpowiednie zagospodarowanie terenów przestrzeni publicznej i zły stan techniczny obiektów zabytkowych • Niska jakość infrastruktury rekreacyjno-sportowej

Cele strategiczne	Kierunki działań	Kluczowe zjawiska kryzysowe, na które wpływać będą działania podejmowane w ramach celów i kierunków działań
	Zwiększenie dostępności i podwyższenie jakości miejsc sportu i rekreacji obszaru rewitalizacji	• Niezadowalający stan techniczny budynków mieszkalnych pozostających w zasobach Gminy oraz obiektów użyteczności publicznej • Niewystarczająca oferta usług społecznych, aktywności rekreacyjnej i kulturalnej • Duży problem w zakresie efektywności energetycznej budynków mieszkalnych i obiektów użyteczności publicznej • Niska jakość infrastruktury rekreacyjno-sportowej Niedostosowanie obiektów i przestrzeni publicznej do potrzeb osób niepełnosprawnych
	Zwiększenie dostępności budynków mieszkalnych i obiektów użyteczności publicznej do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami	• Niezadowalający stan techniczny budynków mieszkalnych pozostających w zasobach Gminy oraz obiektów użyteczności publicznej • Niedostosowanie obiektów i przestrzeni publicznej do potrzeb osób niepełnosprawnych
	Poprawa stanu technicznego infrastruktury społecznej, kulturowej i ochrony zdrowia oraz wzrost jakości świadczonych usług	• Niewystarczające wsparcie osób niepełnosprawnych i chorych • Niewystarczająca jakość świadczonych usług społecznych
	Odnowa obiektów i przestrzeni publicznych o znaczeniu historycznym, architektonicznym, artystycznym i urbanistycznym	• Niska jakość życia • Nieodpowiednie zagospodarowanie terenów przestrzeni publicznej i zły stan techniczny obiektów zabytkowych
Cel strategiczny 4. Podniesienie jakości i funkcjonalności przestrzeni publicznych oraz zwiększenie spójności przestrzennej obszaru rewitalizacji	Poprawa zagospodarowania przestrzeni publicznej oraz tworzenie nowych terenów zieleni miejskiej	• Niska jakość życia • Niewystarczająca oferta usług społecznych, aktywności rekreacyjnej i kulturalnej • Niska jakość terenów zieleni
	Uporządkowanie i zwiększenie estetyki przestrzeni publicznej	• Niska jakość życia • Nieodpowiednie zagospodarowanie terenów przestrzeni publicznej i zły stan techniczny obiektów zabytkowych • Niska jakość terenów zieleni
	Poprawa przepustowości wewnętrznego układu komunikacyjnego	• Niska jakość życia

Cele strategiczne	Kierunki działań	Kluczowe zjawiska kryzysowe, na które wpływać będą działania podejmowane w ramach celów i kierunków działań
		• Niezadowalająca system powiązań komunikacyjnych wewnątrz obszaru rewitalizacji
	Rozwój funkcjonalnego systemu komunikacji i transportu publicznego, uwzględniającego potrzeby mieszkańców	• Niska jakość życia • Niezadowalająca system powiązań komunikacyjnych wewnątrz obszaru rewitalizacji
	Wykorzystanie przestrzeni publicznej do kreowania projektów na rzecz aktywizacji i integracji mieszkańców	• Niska aktywność obywatelska i społeczna oraz ograniczona chęć angażowania się w działalność społeczną i kulturalną • Niska jakość życia • Niska jakość terenów zieleni • Niska jakość infrastruktury rekreacyjno-sportowej
Cel strategiczny 5. Poprawa stanu jakości środowiska	Ograniczenie niskiej emisji poprzez wspieranie procesu termomodernizacji budynków mieszkalnych i obiektów użyteczności publicznej	• Niska jakość życia • Niezadowalający stan techniczny budynków mieszkalnych pozostających w zasobach Gminy oraz obiektów użyteczności publicznej • Duży problem w zakresie efektywności energetycznej budynków mieszkalnych i obiektów użyteczności publicznej • Niezadowalający stan środowiska przyrodniczego • Niewystarczający poziom edukacji ekologicznej
	Ograniczanie oraz obniżanie emisyjności z domowych i małych kotłowni poprzez wspieranie mieszkańców w wymianie źródeł ciepła	• Niska jakość życia • Niezadowalający stan techniczny budynków mieszkalnych pozostających w zasobach Gminy oraz obiektów użyteczności publicznej • Duży problem w zakresie efektywności energetycznej budynków mieszkalnych i obiektów użyteczności publicznej • Niezadowalający stan środowiska przyrodniczego • Niewystarczający poziom edukacji ekologicznej
	Wsparcie likwidacji wyrobów zawierających azbest	• Niska jakość życia • Niezadowalający stan techniczny budynków mieszkalnych pozostających w zasobach Gminy oraz obiektów użyteczności publicznej • Niezadowalający stan środowiska przyrodniczego

Cele strategiczne	Kierunki działań	Kluczowe zjawiska kryzysowe, na które wpływać będą działania podejmowane w ramach celów i kierunków działań
		• Niewystarczający poziom edukacji ekologicznej
	Rozwój systemu komunikacji zbiorowej i sieci dróg rowerowych	• Niska jakość życia • Niezadowalająca system powiązań komunikacyjnych wewnątrz obszaru rewitalizacji
	Działania edukacyjne, dotyczące podnoszenia świadomości ekologicznej	• Niezadowalający stan środowiska przyrodniczego • Niewystarczający poziom edukacji ekologicznej

10. Lista planowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych

W niniejszym rozdziale zaprezentowano przedsięwzięcia rewitalizacyjne, uwzględniające podstawowe przedsięwzięcia oraz charakterystykę pozostałych dopuszczalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Zestaw przedsięwzięć rewitalizacyjnych, które warunkują prawidłowe wdrożenie celów i kierunków działań, zaplanowanych w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji, został określony w drodze otwartego naboru oraz propozycji Urzędu Miejskiego w Zawierciu, a także jednostek organizacyjnych Gminy.

W perspektywie długookresowej ich realizacja, poprzez stopniowe wyprowadzanie obszaru rewitalizacji z sytuacji kryzysowej, ma wpłynąć na osiągnięcie zamierzonej wizji rewitalizacji. Horyzont czasowy realizacji przedsięwzięć wskazany został do 2030 r. Przedsięwzięcia zostały przypisane poszczególnym celom strategicznym, a następnie podzielone na podstawowe i pozostałe dopuszczalne przedsięwzięcia rewitalizacyjne.

10.1. Przedsięwzięcia podstawowe

W opisie przedsięwzięć rewitalizacyjnych, zgodnie z art.15 ust. 1 pkt. 5 lit. a ustawy o rewitalizacji, podano nazwę i podmiot realizujący, zakres realizowanych zadań, lokalizację, szacowaną wartość, prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji oraz opis działań, zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, o ile dane te są możliwe do wskazania. Szczegółowe karty poszczególnych przedsięwzięć zamieszczono w Załączniku nr 2 do niniejszego Programu.

Do realizacji w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji przewidziano również przedsięwzięcia, zlokalizowane poza obszarem rewitalizacji, które w istotny sposób mogą wpływać na osiągnięcie zakładanych celów strategicznych. Z punktu widzenia zasadność ich realizacji została opatrzona dodatkowym uzasadnieniem.

10.2. Charakterystyka pozostałych dopuszczalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych

W procesie realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Zawiercia możliwe będzie podejmowanie innych niż wcześniej wskazane przedsięwzięcia podstawowe. Kluczowym założeniem wskazania poniższych dopuszczalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych jest wzmacnianie i uzupełnianie efektów przedsięwzięć podstawowych oraz realizacja kierunków działań, które służą eliminacji lub ograniczeniu negatywnych zjawisk występujących na obszarze rewitalizacji. Pozostałe dopuszczalne przedsięwzięcia, podobnie jak podstawowe, są dedykowane przede wszystkim obszarowi rewitalizacji i realizacji celów wskazanych w GPR, natomiast mogą być realizowane również poza jego granicami, jeśli wynika to z ich specyfiki, przy założeniu, że służą one realizacji celów i kierunków działań programu rewitalizacji, a ich efekty w pierwszej kolejności będą odczuwalne na obszarze rewitalizacji.

Tabela 46. Charakterystyka pozostałych dopuszczalnych przedsięwzięć i ich relacja z kierunkami działań rewitalizacyjnych

Przedsięwzięcia	Zjawisko kryzysowe	Kierunek działań rewitalizacyjnych GPR
Rozbudowa/ przebudowa centrum przesiadkowego w rejonie Dworca PKP w Zawierciu	• Niski poziom poczucia bezpieczeństwa • Wykluczenie społeczne grup marginalizowanych • Niewystarczające wsparcie osób niepełnosprawnych i chorych • Wysoka liczba osób bezrobotnych, w szczególności z grup wykluczonych • Niewielka atrakcyjność inwestycyjna obszaru rewitalizacji • Niezadowalający system powiązań komunikacyjnych wewnątrz obszaru rewitalizacji	• Poprawa przepustowości wewnętrznego układu komunikacyjnego • Rozwój funkcjonalnego systemu komunikacji i transportu publicznego, uwzględniającego potrzeby mieszkańców • Poprawa stanu technicznego infrastruktury społecznej, kulturowej i ochrony zdrowia oraz wzrost jakości świadczonych usług • Odnowa obiektów i przestrzeni publicznych o znaczeniu historycznym, architektonicznym, artystycznym i urbanistycznym • Rozwój systemu komunikacji zbiorowej i sieci dróg rowerowych
Niwelowanie skutków działalności przemysłowej, w tym górniczej na środowisko, poprawa wskaźników różnorodności biologicznej w terenach wykorzystanych w celach środowiskowych	• Niska jakość życia • Niska aktywność obywatelska i społeczna oraz ograniczona chęć angażowania się w działalność społeczną i kulturalną • Niska jakość terenów zieleni • Niezadowalający stan środowiska przyrodniczego	• Nadanie nowych funkcji gospodarczych obiektom i terenom poprzemysłowym • Wykorzystanie przestrzeni publicznej do kreowania projektów na rzecz aktywizacji i integracji mieszkańców
Ponowne wykorzystanie terenów poprzemysłowych na cele rozwojowe	• Niski stopień przedsiębiorczości • Niewielka atrakcyjność inwestycyjna obszaru rewitalizacji • Nieodpowiednie zagospodarowanie terenów przestrzeni publicznej i zły stan techniczny obiektów zabytkowych • Niska jakość terenów zieleni Niezadowalający system powiązań komunikacyjnych wewnątrz obszaru rewitalizacji	• Nadanie nowych funkcji gospodarczych obiektom i terenom poprzemysłowym • Adaptacja obiektów i terenów na potrzeby działalności podmiotów świadczących usługi publiczne, w tym społecznospołeczne, edukacyjne i -kulturalnej kulturalne istniejącej infrastruktury, w tym tworzenie nowych placówek

Rekultywacja terenów poprzemysłowych i zdewastowanych	• Nieodpowiednie zagospodarowanie terenów przestrzeni publicznej • Niezadowalający stan środowiska przyrodniczego	• Nadanie nowych funkcji gospodarczych obiektom i terenom poprzemysłowym • Zagospodarowanie terenów poprzemysłowych na cele mieszkaniowe i usługowe
Termomodernizacja istniejącego zasobu mieszkaniowego w administrowaniu ZGM wraz z robotami towarzyszącymi.	• Wykluczenie społeczne grup marginalizowanych • Niewystarczające wsparcie osób niepełnosprawnych i chorych • Niska jakość życia • Niewielka atrakcyjność inwestycyjna obszaru rewitalizacji • Duży problem w zakresie efektywności energetycznej budynków mieszkalnych i obiektów użyteczności publicznej • Niezadowalający stan techniczny budynków mieszkalnych pozostających w zasobach Gminy oraz obiektów użyteczności publicznej • Niedostosowanie obiektów i przestrzeni publicznej do potrzeb osób niepełnosprawnych	• Poprawa stanu infrastruktury budynków mieszkalnych obszaru rewitalizacji • Zwiększenie dostępności budynków mieszkalnych i obiektów użyteczności publicznej do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami • Ograniczenie niskiej emisji poprzez wspieranie procesu termomodernizacji budynków mieszkalnych i obiektów użyteczności publicznej
Szkoły, przedszkola i żłobek na miarę XXI wieku – poprawa jakości infrastruktury oraz oferty placówek	• Niska jakość życia • Niewielka atrakcyjność inwestycyjna obszaru rewitalizacji • Duży problem w zakresie efektywności energetycznej budynków mieszkalnych i obiektów użyteczności publicznej • Niezadowalający stan techniczny budynków mieszkalnych pozostających w zasobach Gminy oraz obiektów użyteczności publicznej • Niedostosowanie obiektów i przestrzeni publicznej do potrzeb osób niepełnosprawnych • Niezadowalający stan środowiska przyrodniczego	• Zwiększenie dostępności budynków mieszkalnych i obiektów użyteczności publicznej do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami • Ograniczenie niskiej emisji poprzez wspieranie procesu termomodernizacji budynków mieszkalnych i obiektów użyteczności publicznej • Poprawa stanu technicznego infrastruktury społecznej, kulturowej i ochrony zdrowia oraz wzrost jakości świadczonych usług

STOPiec - wymiana źródeł ciepła	• Duży problem w zakresie efektywności energetycznej budynków mieszkalnych i obiektów użyteczności publicznej Niezadowalający stan środowiska przyrodniczego Niska jakość życia	• Ograniczenie niskiej emisji poprzez wspieranie procesu termomodernizacji budynków mieszkalnych i obiektów użyteczności publicznej • Wsparcie likwidacji wyrobów zawierających azbest • Działania edukacyjne, dotyczące podnoszenia świadomości ekologicznej
Rozbudowa i modernizacja monitoringu wizyjnego	• Niski poziom poczucia bezpieczeństwa • Niska integracja mieszkańców	• Uporządkowanie i zwiększenie estetyki przestrzeni publicznej • Rozwój systemów i narzędzi poprawiających bezpieczeństwo publiczne • Poprawa przepustowości wewnętrznego układu komunikacyjnego
Kompleksowa przebudowa wraz z uporządkowaniem infrastruktury otoczenia placówek usług publicznych	• Niewystarczająca jakość świadczonych usług społecznych Niedostosowanie obiektów i przestrzeni publicznej do potrzeb osób niepełnosprawnych	• Poprawa stanu technicznego infrastruktury społecznej, kulturowej i ochrony zdrowia oraz wzrost jakości świadczonych usług • Zwiększenie dostępności budynków mieszkalnych i obiektów użyteczności publicznej do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami
Poprawa bezpieczeństwa użytkowników dróg poprzez rozbudowę oświetlenia ulicznego i doświetlenie przejść dla pieszych	• Niski poziom poczucia bezpieczeństwa • Niezadowalający system powiązań komunikacyjnych wewnątrz obszaru rewitalizacji	• Poprawa przepustowości wewnętrznego układu komunikacyjnego • Rozwój funkcjonalnego systemu komunikacji i transportu publicznego
Budowa ciągów pieszo-rowerowych	• Niezadowalający system powiązań komunikacyjnych wewnątrz obszaru rewitalizacji • Niska jakość infrastruktury rekreacyjno-sportowej	• Rozwój systemu komunikacji zbiorowej i sieci dróg rowerowych • Zwiększenie dostępności i podwyższenie jakości miejsc sportu i rekreacji obszaru rewitalizacji • Rozwój infrastruktury turystycznej i okołoturystycznej na potrzeby poprawy aktywności mieszkańców i gospodarki lokalnej
Budowa, przebudowa i remont dróg gminnych wraz z przyległymi terenami gminnymi	• Niezadowalający system powiązań komunikacyjnych wewnątrz obszaru rewitalizacji • Niska atrakcyjność inwestycyjna obszaru rewitalizacji	• Modernizacja i rozbudowa infrastruktury komunalnej, w tym systemu wodno-kanalizacyjnego oraz infrastruktury transportowej • Rozwój funkcjonalnego systemu komunikacji i transportu publicznego • Uporządkowanie i zwiększenie estetyki przestrzeni publicznej • Poprawa zagospodarowania przestrzeni publicznej oraz tworzenie nowych terenów zieleni miejskiej
Rewitalizacja zagospodarowania otwartych stref rekreacji	• Niska jakość terenów zieleni • Niska jakość infrastruktury rekreacyjno-sportowej	• Zwiększenie dostępności i podwyższenie jakości miejsc sportu i rekreacji obszaru rewitalizacji • Tworzenie nowych terenów zieleni miejskiej

		• Rozwój infrastruktury turystycznej i okołoturystycznej na potrzeby poprawy aktywności mieszkańców i gospodarki lokalnej
Budowa centrum przesiadkowego w rejonie stacji kolejowej wraz z rozbudową infrastruktury drogowej	• Niezadowalający system powiązań komunikacyjnych wewnątrz obszaru rewitalizacji • Niska atrakcyjność inwestycyjna obszaru rewitalizacji	• Rozwój funkcjonalnego systemu komunikacji i transportu publicznego • Modernizacja i rozbudowa infrastruktury komunalnej, w tym systemu wodno-kanalizacyjnego oraz infrastruktury transportowej
Ochrona bioróżnorodności biologicznej	• Niezadowalający stan środowiska przyrodniczego • Niska jakość terenów zieleni	• Wykorzystanie przestrzeni publicznej do kreowania projektów na rzecz aktywizacji i integracji mieszkańców • Rozwój projektów tzw. zielono-niebieskiej infrastruktury
Unowocześnienie taboru autobusowego/ trolejbusowego - modernizacja istniejącego taboru, zakup nowego, w tym niskoemisyjnego	• Niezadowalający system powiązań komunikacyjnych wewnątrz obszaru rewitalizacji • Niska jakość życia	• Rozwój systemu komunikacji zbiorowej i sieci dróg rowerowych Modernizacja taboru komunikacji zbiorowej
Zrównoważona multimodalna mobilność miejska	• Niezadowalający system powiązań komunikacyjnych wewnątrz obszaru rewitalizacji • Niska atrakcyjność inwestycyjna obszaru rewitalizacji	• Rozwój funkcjonalnego systemu komunikacji i transportu publicznego • Rozwój infrastruktury rowerowej
Ochrona przyrody i bioróżnorodności	• Niezadowalający stan środowiska przyrodniczego • Niska jakość terenów zieleni	• Działania edukacyjne, dotyczące podnoszenia świadomości ekologicznej • Tworzenie nowych przestrzeni zielonych
Rewitalizacja obiektów poprzemysłowych oraz zdegradowanych na cele społeczne, gospodarcze lub publiczne	• Niski stopień przedsiębiorczości • Niewielka atrakcyjność inwestycyjna obszaru rewitalizacji	• Nadanie nowych funkcji gospodarczych obiektom i terenom poprzemysłowym • Adaptacja obiektów i terenów na potrzeby działalności podmiotów świadczących usługi publiczne, w tym społecznospołeczne, edukacyjne i -kulturalnej kulturalne istniejącej infrastruktury, w tym tworzenie nowych placówek • Wsparcie organizacji pozarządowych i inicjatyw oddolnych
Uporządkowanie terenów przy budynkach administrowanych przez Zakład Gospodarki Mieszkaniowej w Zawierciu.	• Nieodpowiednie zagospodarowanie terenów przestrzeni publicznej • Niska jakość życia	• Uporządkowanie i zwiększenie estetyki przestrzeni publicznej • Poprawa zagospodarowania przestrzeni publicznej

Rozwój infrastruktury rekreacyjnej i sportowej, w tym budowa/modernizacja placów zabaw i siłowni zewnętrznych oraz boisk	• Niska jakość infrastruktury rekreacyjno-sportowej • Niska aktywność obywatelska i społeczna	• Zwiększenie dostępności i podwyższenie jakości miejsc sportu i rekreacji obszaru rewitalizacji • Modernizacja i rozbudowa infrastruktury komunalnej, w tym systemu wodno-kanalizacyjnego oraz infrastruktury transportowej • Promocja aktywności fizycznej i zdrowego trybu życia
Budowa i modernizacja kanalizacji sanitarnej, deszczowej i sieci wodociągowej	• Niezadowalający stan techniczny budynków mieszkalnych • Niska jakość życia	• Modernizacja i rozbudowa infrastruktury komunalnej, w tym systemu wodno-kanalizacyjnego oraz infrastruktury transportowej • Poprawa stanu technicznego infrastruktury społecznej
Modernizacja budynków administracyjno- biurowych i miejsc świadczenia usług dla mieszkańców, podmiotów oferujących usługi publiczne	• Niezadowalający stan techniczny obiektów użyteczności publicznej • Niska atrakcyjność inwestycyjna obszaru rewitalizacji	• Poprawa stanu technicznego infrastruktury społecznej • Zwiększenie dostępności budynków użyteczności publicznej do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami • Ograniczenie niskiej emisji poprzez wspieranie procesu termomodernizacji budynków mieszkalnych i obiektów użyteczności publicznej
Zachowanie dziedzictwa historyczno-kulturowego obszaru rewitalizacji w tym remont, modernizacja, konserwacja i restauracja obiektów zabytkowych	• Niezadowalający stan techniczny obiektów użyteczności publicznej • Niska atrakcyjność inwestycyjna obszaru rewitalizacji • Nieodpowiednie zagospodarowanie terenów przestrzeni publicznej	• Rozwój infrastruktury turystycznej i okołoturystycznej na potrzeby poprawy aktywności mieszkańców i rozwoju gospodarki lokalnej • Uporządkowanie i zwiększenie estetyki przestrzeni publicznej

Źródło: opracowanie własne

11. Szacunkowe ramy finansowe

Poniżej zostały przedstawione ramy finansowe, podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych ujętych w niniejszym Programie, a także szacunkowa wartość oraz planowane/możliwe źródła finansowania. Lata realizacji przedsięwzięć obejmują okres 2025-2030.

Tabela 47. Szacunkowe ramy finansowe podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Lp.	Nazwa przedsięwzięcia	Indykatywne środki finansowe z podziałem na źródła finansowania [zł]				Szacunkowa wartość przedsięwzięcia [zł] SUMA
		pochodzące ze źródeł krajowych publicznych	pochodzące z funduszy UE (np. FS, EFS+, EFRR, inne)	pochodzące z innych źródeł	pochodzące ze źródeł prywatnych	
1.	Budowa kompleksu obiektów rekreacyjnych i sportowych z halą widowiskowo-sportową	100 000 000,00		100 000 000,00		200 000 000,00
2.	Rewitalizacja budynku dawnej synagogi wraz z rozbudową o pomieszczenia biurowe i konferencyjne i zmianą sposobu użytkowania na „Dom Harcerza" wraz z budową niezbędnej infrastruktury technicznej i zagospodarowaniem terenu	2 000 000,00	2 500 000,00		500 000,00	5 000 000,00
3.	Zagospodarowaniem terenu przyległego do Miejskiego Ośrodka Kultury „Centrum" im. Adama Mickiewicza w Zawierciu	1 110 000,00	6 290 000,00			7 400 000,00
4.	Przebudowa obiektu użyteczności publicznej -Willa Ernesta Erbego	900 000,00	5 100 000,00			6 000 000,00
5.	Aktywizacja zawodowa bezrobotnych finansowana ze środków Funduszu Pracy, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	450 000,00	2 550 000,00			3 000 000,00
6.	Odnowa osiedla TAZ z otoczeniem	9 000 000,00	51 000 000,00			60 000 000,00
7.	Odnowa Dzielnicy Stary Rynek	9 000 000,00	51 000 000,00			60 000 000,00
8.	Infrastruktura rowerowa i około turystyczna Miasta Zawiercie.	7 500 000,00	42 500 000,00			50 000 000,00
9.	Rewaloryzacja terenów zielonych, w tym parków miejskich.	4 500 000,00	25 500 000,00			30 000 000,00
10.	Rekultywacja stawów Holenderskiego wraz z zagospodarowaniem terenów w sąsiedztwie	4 500 000,00	25 500 000,00			30 000 000,00

Lp.	Nazwa przedsięwzięcia	Indykatywne środki finansowe z podziałem na źródła finansowania [zł]				Szacunkowa wartość przedsięwzięcia [zł] SUMA
		pochodzące ze źródeł krajowych publicznych	pochodzące z funduszy UE (np. FS, EFS+, EFRR, inne)	pochodzące z innych źródeł	pochodzące ze źródeł prywatnych	
11.	Rewitalizacja rekreacyjnych terenów gminnych na Osiedlu Zuzanka	1 050 000,00	5 950 000,00			7 000 000,00
12.	Rozwój energetyki rozproszonej opartej o OZE w budynkach użyteczności publicznej w Gminie Zawiercie	750 000,00	4 250 000,00			5 000 000,00
13.	Efektywność energetyczna budynków użyteczności publicznej w Gminie Zawiercie	1 500 000,00	8 500 000,00			10 000 000,00
14.	Efektywność energetyczna budynków mieszkalnych w Gminie Zawiercie	525 000,00	2 975 000,00			3 500 000,00
15.	Zwiększenie roli kultury i turystyki w rozwoju subregionu w Gminie Zawiercie	1 275 000,00	7 225 000,00			8 500 000,00
16.	Modernizacja oczyszczalni ścieków w Zawierciu	16 500 000,00	93 500 000,00			110 000 000,00
17.	Aktywizowanie mieszkańców z terenów objętych rewitalizacją poprzez tworzenie programów aktywności lokalnej i propagowanie wolontariatu	240 000,00	1 360 000,00			1 600 000,00
18.	Termomodernizacja budynku Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zawierciu	1 750 000,00	5 250 000,00			7 000 000,00
19.	Program wieloletni „Senior+”	354 000,00	1 416 000,00			1 770 000,00
20.	Rozwój mieszkalnictwa wspomaganego i treningowego i ośrodka wsparcia dla osób pokrzywdzonych przemocą bądź pozbawionych lokum ze względu na sytuacje losowe na osiedlu TAZ	1 201 940,61	4 807 759,00			6 009 699,61 zł
21.	Rozwój systemów usług opiekuńczych, asystenckich, pomocy sąsiedzkiej oraz opieki na odległość i opieki wytchnieniowej	840 000,00	4 760 000,00			5 600 000,00 zł

Lp.	Nazwa przedsięwzięcia	Indykatywne środki finansowe z podziałem na źródła finansowania [zł]				Szacunkowa wartość przedsięwzięcia [zł] SUMA
		pochodzące ze źródeł krajowych publicznych	pochodzące z funduszy UE (np. FS, EFS+, EFRR, inne)	pochodzące z innych źródeł	pochodzące ze źródeł prywatnych	
22.	Przekształcenie obiektów i terenów użyteczności publicznej na cele rozwoju usług i celów społecznych obszaru rewitalizacji Stare Miasto	3 450 000,00	19 550 000,00			23 000 000,00 zł
PODSUMOWANIE		168 395 940,61	371 483 759,00	100 000 000,00	500 000,00	640 379 699,61

12. Mechanizmy integrowania działań oraz przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Jednym z ważniejszych aspektów Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Zawiercie do roku 2030 jest zapewnienie komplementarności, rozpatrywanej w pięciu wymiarach: przestrzennym, problemowym, proceduralno-instytucjonalnym, międzyokresowym i źródeł finansowania. Połączenie tych wszystkich aspektów wyraża kompleksowość zaplanowanej interwencji, której celem jest zmniejszenie koncentracji negatywnych zjawisk zidentyfikowanych na etapie diagnozy.

W celu osiągnięcia kompleksowej interwencji na obszarze rewitalizacji i zmniejszenia zidentyfikowanych zjawisk kryzysowych, w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji, zaplanowano do realizacji różne przedsięwzięcia, zarówno infrastrukturalne, jak i społeczne. Zapewnienie w procesie rewitalizacji skutecznych powiązań między przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi warunkuje skuteczność podejmowanych działań, w odniesieniu do założonych celów. Realizowane przedsięwzięcia powinny kompleksowo i pozytywnie wpływać na niwelację zdiagnozowanych problemów, zgłoszonych przez interesariuszy i zidentyfikowanych na etapie pogłębionej diagnozy obszaru rewitalizacji, we wszystkich analizowanych sferach, w szczególności: społecznej, gospodarczej, technicznej, przestrzenno-funkcjonalnej i środowiskowej. Realizacja przedsięwzięć, które w wysokim stopniu są komplementarne optymalizuje także efektywność wydatkowanych środków i zwiększa możliwości osiągnięcia zakładanych rezultatów.

12.1. Komplementarność przestrzenna

Komplementarność przestrzenna w Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy Zawiercie do roku 2030 została zapewniona poprzez wskazanie przedsięwzięć, w jak największym stopniu oddziałujących na obszar rewitalizacji. Celem uniknięcia punktowej interwencji, ujęte w Programie przedsięwzięcia dopełniają się przestrzennie i tym samym obejmują swoją interwencją cały obszar rewitalizacji.

Obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji zostały wyznaczone po przeprowadzeniu dokładnej analizy istotnych problemów w pięciu sferach: społecznej, gospodarczej, technicznej, przestrzenno-funkcjonalnej i środowiskowej oraz z uwzględnieniem wskazań mieszkańców podczas przeprowadzonych konsultacji społecznych. Uwzględnienie zarówno danych obiektywnych (GUS, Powiatowego Urzędu Pracy w Zawierciu, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zawierciu, Komendy Powiatowej Policji w Zawierciu, Urzędu Miejskiego w Zawierciu), jak i opinii społeczeństwa, umożliwiło wyznaczyć obszar rewitalizacji, dla którego niezbędne jest podjęcie zaplanowanych przedsięwzięć.

Celem osiągnięcia koncentracji interwencji i jej wysokiej efektywności, zaplanowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne, w zdecydowanej większości, zlokalizowane zostały na obszarze rewitalizacji. Mając jednak na uwadze kompleksowość prowadzonych działań oraz uwzględniając fakt, iż zgodnie z ustawą o rewitalizacji, przedsięwzięcia rewitalizacyjne mogą być realizowane również poza obszarem rewitalizacji, jeżeli wynika to z ich specyfiki, ostateczna lista, ujętych w niniejszym Programie przedsięwzięć, uwzględnia także przedsięwzięcia zlokalizowane poza jego obszarem.

Przedsięwzięcia rewitalizacyjne ujęte w niniejszym Programie realizowane będą w różnych podobszarach rewitalizacji. Łącznie zaplanowano 22 przedsięwzięcia. Przedsięwzięć dedykowana jest poszczególnym fragmentom obszaru rewitalizacji, jak np. rewitalizacja os. TAZ. Zakłada się, że przedsięwzięcia realizowane na kilku podobszarach rewitalizacji, oddziałuj na cały obszar rewitalizacji.

Należy zaznaczyć, że z racji specyfiki obszaru rewitalizacji i charakteru niektórych przedsięwzięć, ich oddziaływanie terytorialne wykracza poza jego granice i odbiorcami mogą być wszyscy mieszkańcy Gminy. Realizacja poszczególnych przedsięwzięć, głównie tych ingerujących w sferę społeczną, techniczną i środowiskową, została jednak zaplanowana tak, by zminimalizować ryzyko przenoszenia negatywnych zjawisk kryzysowych na pozostałe obszary Gminy. Szczególnie należy zwrócić uwagę na podejmowanie działań, mających na celu ograniczenie wzrostu liczby aktów wandalizmu czy innych wykroczeń, które są traktowane jako szczególnie negatywnie wpływające na jakość życia mieszkańców. Zachowania takie mają tendencję do rozprzestrzeniania się na obszary sąsiednie. Dodatkowo poszczególne podobszary rewitalizacji wyróżnia niekorzystna sytuacja w zakresie emisji zanieczyszczeń do środowiska. Poprawa w tym zakresie m.in. kompleksowa termomodernizacja budynków publicznych połączona z rozwojem terenów zielonych, wpłynie na poprawę stanu środowiska naturalnego, nie tylko w podobszarach rewitalizacji, ale również w całej Gminie. Problem zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego jest traktowany jako szczególne wyzwanie, co wynika przede wszystkim z natężenia problemu niskiej emisji i jego dotkliwości dla mieszkańców.

12.2. Komplementarność problemowa

Komplementarność problemowa została zapewniona na poziomie poszukiwania rozwiązań (przedsięwzięć), prowadzących do ograniczenia zidentyfikowanych, na etapie szczegółowej diagnozy obszaru rewitalizacji, negatywnych zjawisk kryzysowych. Zaplanowane do realizacji przedsięwzięcia rewitalizacyjne są ze sobą wzajemnie powiązane, a także wzajemnie się dopełniają, tworząc tzw. wiązki projektów. W ramach przedsięwzięć występuje wiązek przedsięwzięć, które zapewniają komplementarność problemową. Ich realizacja powoduje wystąpienie synergii i wzmacnianie pozytywnych efektów dla obszarów rewitalizacji.

Wiązka 1: Rewitalizacja zabytkowych obiektów oraz przestrzeni publicznych

- (2) Rewitalizacja budynku dawnej synagogi na „Dom Harcerza”
- (4) Przebudowa obiektu użyteczności publicznej – Willa Ernesta Erbego
- (6) Odnowa osiedla TAZ wraz z otoczeniem
- (7) Odnowa Dzielnicy Stary Rynek
- (22) Przekształcenie obiektów i terenów użyteczności publicznej na cele rozwoju usług i celów społecznych obszaru rewitalizacji Stare Miasto

Opis: Przedsięwzięcia te koncentrują się na ochronie i przywracaniu funkcji historycznych budynków i przestrzeni publicznych. Celem jest zachowanie dziedzictwa kulturowego oraz poprawa jakości życia mieszkańców, poprzez odnowę obszarów historycznych.

Wiązka 2: Wzmacnianie tkani społecznej oraz poprawa jakości infrastruktury edukacyjnej, społecznej i towarzyszącej

- (5) Aktywizacja zawodowa bezrobotnych finansowana ze środków Funduszu Pracy, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych
- (17) Aktywizowanie mieszkańców z terenów objętych rewitalizacją poprzez tworzenie programów aktywności lokalnej i propagowanie wolontariatu
- (19) Program wieloletni „Senior+”
- (20) Rozwój mieszkalnictwa wspomaganego i treningowego i ośrodka wsparcia dla osób pokrzywdzonych przemocą bądź pozbawionych lokum ze względu na sytuacje losowe na osiedlu TAZ
- (21) Rozwój systemów usług opiekuńczych, asystenckich, pomocy sąsiedzkiej oraz opieki na odległość i opieki wytchnieniowej

Opis: Przedsięwzięcia obejmują wzmacnianie tkanki społecznej poprzez aktywizację mieszkańców, modernizację infrastruktury edukacyjnej oraz programy wspierające rozwój kompetencji i aktywizację zawodową mieszkańców.

Wiązka 3: Rewitalizacja przestrzeni publicznych i terenów zielonych

- (3) Zagospodarowanie terenu przyległego do Miejskiego Ośrodka Kultury „Centrum" im. Adama Mickiewicza w Zawierciu
- (9) Rewaloryzacja terenów zielonych, w tym parków miejskich
- (10) Rekultywacja stawów Holenderskiego wraz z zagospodarowaniem terenów w sąsiedztwie
- (11) Rewitalizacja rekreacyjnych terenów gminnych na Osiedlu Zuzanka

Opis: Przedsięwzięcia dotyczą rozwoju zielonej infrastruktury, terenów rekreacyjnych, ochrony przyrody i środowiska naturalnego, poprawy dostępności tych obiektów w szczególności dla osób ze szczególnymi potrzebami.

Wiązka 4: Ekologia i efektywność energetyczna

- (12) Rozwój energetyki rozproszonej opartej o OZE w budynkach użyteczności publicznej w Gminie Zawiercie
- (13) Efektywność energetyczna budynków użyteczności publicznej w Gminie Zawiercie
- (14) Efektywność energetyczna budynków mieszkalnych w Gminie Zawiercie

- (18) Termomodernizacja budynku Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zawierciu

Opis: Przedsięwzięcia dotyczą eliminacji szkodliwych substancji, poprawy efektywności energetycznej i rewitalizacji terenów zdegradowanych, a co za tym idzie poprawie jakości życia i zdrowia mieszkańców obszarów rewitalizacji.

Wiązka 5: Sport, kultura i rekreacja

- (1) Budowa kompleksu obiektów rekreacyjnych i sportowych z halą widowiskowo-sportową
- (8) Infrastruktura rowerowa i około turystyczna Miasta Zawiercie
- (15) Zwiększenie roli kultury i turystyki w rozwoju subregionu w Gminie Zawiercie

Opis: Przedsięwzięcia dotyczą rozwoju infrastruktury sportowej, kultury i rekreacji, co wpłynie na poprawę jakości życia mieszkańców i promowanie aktywnego i włączającego stylu życia, a także promocję dziedzictwa regionu, co zapewni wsparcie osób wykluczonych.

Wiązka 6: Usługi gospodarki ściekowej i przeciwdziałanie zatruciu wód i gleby

- (16) Modernizacja oczyszczalni ścieków w Zawierciu

Opis: Przedsięwzięcia dotyczą rozwoju i uporządkowania gospodarki ściekowej poprzez zapewnienie jakości i niezawodności systemu oczyszczania ścieków, minimalizację uciążliwości zapachowej czy zwiększenie dostępności do usługi, co wpłynie na poprawę jakości i komfortu życia mieszkańców.

Tabela 48. Wpływ poszczególnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych na zidentyfikowane w obszarze rewitalizacji zjawiska kryzysowe

Zjawiska kryzysowe		Numer przedsięwzięcia rewitalizacyjnego																				
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
Problemy społeczne	Wykluczenie społeczne grup marginalizowanych	X	X	X	X	X	X	X	X		X	X				X		X		X	X	X	x
	Niewystarczające wsparcie osób niepełnosprawnych i chorych	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X						X		X	X	X	
	Niska aktywność obywatelska i społeczna oraz ograniczona chęć angażowania się w działalność społeczną i kulturalną	X	X	X	X		X	X	X		X	X				X		X		X			
	Niski poziom poczucia bezpieczeństwa		X	X		X	X	X	X	X	X					X		X		X	X	X	
	Niska integracja mieszkańców	X	X	X	X		X	X	X		X	X				X		X		X	X	x	X
	Niska jakość życia	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
	Niewystarczająca jakość świadczonych usług społecznych	X	X	X	X				X	X	X	X	X	x	X	X	X			X	X	X	X
	Wysoka liczba osób bezrobotnych, w szczególności z grup wykluczonych						X			X													
Problemy gospodarcze	Niski stopień przedsiębiorczości	X					X	X	X	X													
	Niewielka atrakcyjność inwestycyjna obszaru rewitalizacji	X	X	X	X	X		X	X	X	X	X	X	X	X		X		X				
Problemy przestrzenno-funkcjonalne	Nieodpowiednie zagospodarowanie terenów przestrzeni publicznej i zły stan techniczny obiektów zabytkowych		X	X	X			X	X		X	X							X				x
	Niska jakość terenów zieleni	X		X				X	X		X	X											X
	Niska jakość infrastruktury rekreacyjno-sportowej	X						X	X		X	X				X							X
	Niewystarczająca oferta usług społecznych, aktywności rekreacyjnej i kulturalnej	X	X	X	X			X	X		X	X				X		X		X	X	X	x
	Niezadowalający system powiązań komunikacyjnych wewnątrz obszaru rewitalizacji								X	X													

Zjawiska kryzysowe		Numer przedsięwzięcia rewitalizacyjnego																				
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
Problemy techniczne i środowiskowe	Niedostosowanie obiektów i przestrzeni publicznej do potrzeb osób niepełnosprawnych								X	X									X				x
	Niezadowalający stan środowiska przyrodniczego					X						X	X	X	X		X						
	Duży problem w zakresie efektywności energetycznej budynków mieszkalnych i obiektów użyteczności publicznej		X	X	X			X	X				X	X	X		X		X				
	Niezadowalający stan techniczny budynków mieszkalnych pozostających w zasobach Gminy oraz obiektów użyteczności publicznej	X	X	X	X	X		X	X	X	X	X	X	X	X						X		
	Niewystarczający poziom edukacji ekologicznej					X							X	x	X								

Źródło: opracowanie własne

Tabela 49. Oddziaływanie przyjętych do realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych na poszczególne sfery

Lp.	Nazwa przedsięwzięcia	Oddziaływanie przedsięwzięcia				
		Społeczna	Gospodarcza	Przestrzenno-funkcjonalna	Techniczna	Środowiskowa
1	Budowa kompleksu obiektów rekreacyjnych i sportowych z halą widowiskowo-sportową	X	X	X	X	
2	Rewitalizacja budynku dawnej synagogi wraz z rozbudową o pomieszczenia biurowe i konferencyjne i zmianą sposobu użytkowania na „Dom Harcerza" wraz z budową niezbędnej infrastruktury technicznej i zagospodarowaniem terenu	X		X	X	
3	Zagospodarowaniem terenu przyległego do Miejskiego Ośrodka Kultury „Centrum" im. Adama Mickiewicza w Zawierciu	X	X	X	X	
4	Przebudowa obiektu użyteczności publicznej -Willa Ernesta Erbego	X	X	X		
5	Aktywizacja zawodowa bezrobotnych finansowana ze środków Funduszu Pracy, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	X	X			
6	Odnowa osiedla TAZ wraz z otoczeniem	X		X	X	X
7	Odnowa Dzielnicy Stary Rynek	X	X	X	X	X
8	Infrastruktura rowerowa i około turystyczna Miasta Zawiercie.	X	X	X	X	
9	Rewaloryzacja terenów zielonych, w tym parków miejskich.	X		X	X	
10	Rekultywacja stawów Holenderskiego wraz z zagospodarowaniem terenów w sąsiedztwie	X	X	X	X	X
11	Rewitalizacja rekreacyjnych terenów gminnych na Osiedlu Zuzanka	X		X	X	
12	Rozwój energetyki rozproszonej opartej o OZE w budynkach użyteczności publicznej w Gminie Zawiercie	X	X		X	X
13	Efektywność energetyczna budynków użyteczności publicznej w Gminie Zawiercie	X	X		X	X
14	Efektywność energetyczna budynków mieszkalnych w Gminie Zawiercie	X			X	X
15	Zwiększenie roli kultury i turystyki w rozwoju subregionu w Gminie Zawiercie	X		X		
16	Modernizacja oczyszczalni ścieków w Zawierciu	X	X			X
17	Aktywizowanie mieszkańców z terenów objętych rewitalizacją poprzez tworzenie programów aktywności lokalnej i propagowanie wolontariatu	X		X		
18	Termomodernizacja budynku Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zawierciu	X		X	X	X
19	Program wieloletni „Senior+”	X		X		

Lp.	Nazwa przedsięwzięcia	Oddziaływanie przedsięwzięcia				
		Społeczna	Gospodarcza	Przestrzenno-funkcjonalna	Techniczna	Środowiskowa
20	Rozwój mieszkalnictwa wspomaganego i treningowego i ośrodka wsparcia dla osób pokrzywdzonych przemocą bądź pozbawionych lokum ze względu na sytuacje losowe na osiedlu TAZ	X		x	X	
21	Rozwój systemów usług opiekuńczych, asystenckich, pomocy sąsiedzkiej oraz opieki na odległość i opieki wytchnieniowej	X		X		
22	Przekształcenie obiektów i terenów użyteczności publicznej na cele rozwoju usług i celów społecznych obszaru rewitalizacji Stare Miasto.	X		X		

Źródło: opracowanie własne

12.3. Komplementarność proceduralno-instytucjonalna

Komplementarność proceduralno-instytucjonalna przejawia się w systemie zarządzania, który został zaprojektowany na potrzeby implementacji Gminnego Programu Rewitalizacji, tym samym zapewniona zostanie współpraca i współdziałanie różnych podmiotów, działających na rzecz realizacji Programu i poprawy stwierdzonej sytuacji kryzysowej obszaru rewitalizacji.

Za realizację Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Zawiercie do roku 2030 odpowiada Prezydent Miasta Zawiercie, przy współpracy Rady Miejskiej w Zawierciu, Urzędu Miejskiego w Zawierciu oraz Partnerów Programu (podmioty ze sfery publicznej i prywatnej, które zgłosiły przedsięwzięcia w toku otwartej procedury naboru).

Prezydent Miasta Zawiercie przyjmuje i koordynuje dalsze prace. Rada Miejska w Zawierciu odpowiada za uchwalanie Programu oraz wprowadzanie zmian i jego aktualizację.

Odpowiedzialna Komórka organizacyjna Urzędu odpowiada za bieżącą koordynację działań, podejmowanych w ramach Programu, aktualizację i kontynuację procesu planowania, pozyskiwanie nowych Partnerów Programu, upowszechnianie zarówno samego Programu, jak i możliwości korzystania z niego, bieżący monitoring działań oraz sprawozdawczość. Tym samym koordynuje on włączenie nowych podmiotów i interesariuszy w proces rewitalizacji oraz wspiera Partnerów Programu przy realizacji przez nich zadań, pomagając im poszukiwać funduszy na ich realizację.

Komitet Rewitalizacji bierze udział w monitoringu i ewaluacji Programu oraz w działaniach promocyjnych, mających na celu upowszechnienie wiedzy na temat Programu i aktywnego włączenia się w proces rewitalizacji interesariuszy, wskazanych w ustawie o rewitalizacji.

Każdy potencjalny Partner Programu dzięki działaniom odpowiedzialnego Wydziału oraz Komitetu Rewitalizacji będzie miał zapewniony dostęp do informacji, na temat realizacji założeń Programu oraz szansę na uczestnictwo w działaniach edukacyjno-szkoleniowych, dzięki którym uzyska informację, w jaki sposób może zgłaszać i realizować, zaproponowane przez siebie zadania. Dodatkowo w ramach procedur zarządczych przewidziano możliwość zgłaszania nowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych do realizacji przez wszystkich zainteresowanych. W ten sposób każdy interesariusz rewitalizacji będzie miał wpływ na realizację Programu.

Wdrażanie Gminnego Programu Rewitalizacji będzie opierało się na szeregu procedur, uwzględniających m.in. prowadzeniu stosownych rejestrów, monitoringów i ewaluacji oraz sporządzaniu sprawozdań z postępów, realizowanych działań uwzględnionych w Programie.

Ważnym aspektem komplementarności proceduralnej jest także fakt, że Gminny Program Rewitalizacji wpisuje się w realizację Strategii Rozwoju Zawiercie 2030. Zatem wdrażanie Strategii jest warunkowane m.in. efektywnym wdrożeniem niniejszego Programu.

12.4. Komplementarność międzyokresowa

Komplementarność międzyokresowa przedsięwzięć rewitalizacyjnych ujętych w niniejszym Gminnym Programie Rewitalizacji polegać będzie na kontynuacji działań, zapoczątkowanych w okresie programowania unijnych środków 2007-2013 i 2014-2020.

Niniejszy Program stanowi kontynuację działań, realizowanych w ramach wdrażania Lokalnego Programu Rewitalizacji Obszarów Miejskich na terenie Gminy Zawiercie na lata 2007-2013 oraz Lokalnego Programu Rewitalizacji Obszarów Miejskich na terenie Gminy Zawiercie na lata 2014-2023. Kluczowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne zrealizowane w ramach perspektywy 2014-2020 i mające swoja kontynuację w niniejszym dokumencie przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 49. Projekty rewitalizacyjne zrealizowane przez Gminę Zawiercie w latach 2014-2020

Lp.	Nazwa projektu	Wartość projektu	Wartość dofinansowania	Źródło dofinansowania
1	Wzmacnianie potencjału społeczno-zawodowego na lata 2018-2019	397 780,28	293 345,03	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego Oś priorytetowa IX. Włącznie społeczne, Działanie 9.1. Aktywna integracja, Poddziałanie 9.1.1. Wzmacnianie potencjału społeczno-zawodowego społeczności lokalnych - ZIT
2	Rozwój usług społecznych na terenie Miasta Zawiercie – etap I i II	1 711 219,20	1 591 433,86	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego Oś Priorytetowa IX. Włączenie społeczne, Działanie 9.2 Dostępne i efektywne usługi społeczne i zdrowotne, Poddziałanie 9.2.1 Rozwój usług społecznych i zdrowotnych
3	Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie zawierciańskim – edycja III	5 466 007,77	4 606 751,35	Europejski Fundusz Społeczny Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój
4	Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie zawierciańskim – edycja IV	3 289 062,12	2 772 021,60	Europejski Fundusz Społeczny Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój
5	Aktywizacja osób bezrobotnych w wieku 30+ zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Zawierciu – edycja III	4 747 503,62	4 035 378,08	Europejski Fundusz Społeczny Regionalny Program Operacyjnego Województwa Śląskiego Oś Priorytetowa VII. Regionalny rynek pracy, Działanie 7.2 Poprawa zdolności do zatrudnienia osób poszukujących pracy i pozostających bez zatrudnienia
6	Aktywizacja osób bezrobotnych w wieku 30+ zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Zawierciu – edycja IV	2 941 739,66	2 500 478,73	Europejski Fundusz Społeczny Regionalny Program Operacyjnego Województwa Śląskiego Oś Priorytetowa VII. Regionalny rynek pracy, Działanie 7.2 Poprawa zdolności do zatrudnienia osób poszukujących pracy i pozostających bez zatrudnienia
7	Promocja świadomości ekologicznej na terenie Zawiercia	580 921,85	-	-
8	Pomoc Żywnościowa	38 141,46	-	-
9	Kompleksowa rewitalizacja osiedla TAZ w Zawierciu – etap I	984.133,99	576 829,51	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego Oś Priorytetowa X Rewitalizacja oraz infrastruktura społeczna i zdrowotna, Działanie 10.3. Rewitalizacja obszarów zdegradowanych, Poddziałanie 10.3.1. Rewitalizacja obszarów zdegradowanych – ZIT
10	Kompleksowa rewitalizacja osiedla TAZ w Zawierciu - etap II	*1.* 3 913 621,16 *2.* 2 098 731,79	*1.* 3 652 519,02 *2.* 1 922 372,87	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego

Lp.	Nazwa projektu	Wartość projektu	Wartość dofinansowania	Źródło dofinansowania
	1. „Modernizacja budynku przy ul. Niedziałkowskiego 1 w Zawierciu” *2. „Modernizacja budynku przy ul. Westerplatte 4 w Zawierciu”*			Oś Priorytetowa X. Rewitalizacja oraz infrastruktura społeczna i zdrowotna, Działanie 10.3. Rewitalizacja obszarów zdegradowanych, Poddziałanie 10.3.1. Rewitalizacja obszarów zdegradowanych – ZIT
11	Modernizacja zdegradowanego budynku na osiedlu TAZ w Zawierciu w celu adaptacji na mieszkania wspomagane i chronione	4 280 730,22	2 925 549,21	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego Oś priorytetowa: X. Rewitalizacja oraz infrastruktura społeczna i zdrowotna, Działanie 10.2. Rozwój mieszkalnictwa socjalnego, wspomaganego i chronionego oraz infrastruktury usług społecznych, Poddziałanie 10.2.1. Rozwój mieszkalnictwa socjalnego, wspomaganego i chronionego oraz infrastruktury usług społecznych – ZIT
12	Modernizacja i adaptacja zdegradowanego budynku dawnej łaźni na osiedlu TAZ w Zawierciu	3 566 398,15	3 204 766,57	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego Oś Priorytetowa X Rewitalizacja oraz infrastruktura społeczna i zdrowotna, Działanie 10.3. Rewitalizacja obszarów zdegradowanych, Poddziałanie 10.3.1. Rewitalizacja obszarów zdegradowanych – ZIT
13	Wzrost efektywności energetycznej budynków zlokalizowanych na Osiedlu Warty *1. „Wymiana oświetlenia na energooszczędne”* *2. „Kompleksowa termomodernizacja budynku wraz z remontem dachu i docieplenie kominów przy ul. Paderewskiego 30 oraz termomodernizacja budynku znajdującego się w sąsiedztwie przy ul. Cmentarna 3”*	*1.* 52 846,58 *2.* 883 553,18	-	-
14	Wzrost estetyki budynków zlokalizowanych na Osiedlu Warty *1. „Malowanie klatek schodowych – Okólna 12, 14, 16”* *2. „Remont schodów w klatkach schodowych – Okólna 12,14,16, 18”*	*1.* 19 973,75 *2.* 125 253,76	-	-
15	Poprawa stanu technicznego budynków wielorodzinnych zlokalizowanych na Osiedlu Warty	346 521,88	-	-

Lp.	Nazwa projektu	Wartość projektu	Wartość dofinansowania	Źródło dofinansowania
	1. „Remont pokrycia dachu i kominów ponad dachem wraz z usunięciem płyt azbestowo-cementowych w budynku przy ul. Paderewskiego 51a”			
16	Zagospodarowanie przestrzeni publicznej na terenie podobszaru „Obrońców Poczty Gdańskiej *1. „Stworzenie strefy zabawy, relaksu i wypoczynku”*	43 738,80	-	-
17	Aktywna przestrzeń miejska – bulwary Zawiercia – etap I	2 516 957,61	2 391 109,72	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego Oś Priorytetowa X. Rewitalizacja oraz infrastruktura społeczna i zdrowotna, Działanie 10.3. Rewitalizacja obszarów zdegradowanych, Poddziałanie 10.3.1. Rewitalizacja obszarów zdegradowanych - ZIT
18	Aktywna przestrzeń miejska - bulwary Zawiercia - etap II	1 478 437,60	1 404 515,73	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego Oś Priorytetowa X. Rewitalizacja oraz infrastruktura społeczna i zdrowotna, Działanie 10.3. Rewitalizacja obszarów zdegradowanych, Poddziałanie 10.3.1. Rewitalizacja obszarów zdegradowanych - ZIT
19	Utworzenie Centrum Rekreacji na Osiedlu Warty	24 778,40	-	-

Źródło: opracowanie własne

Tabela 50. Projekty rewitalizacyjne zrealizowane przez Gminę Zawiercie w latach 2007-2013

Lp.	Nazwa projektu	Źródło dofinansowania
1	Budowa i wyposażenie Zawierciańskiego Parku Przemysłowo-Technologicznego w Zawierciu	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego Priorytet I Badania i rozwój technologiczny, innowacje i przedsiębiorczość, Działanie 1.3 Transfer technologii i innowacji
2	Przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu w Gminie Zawiercie	Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka 8. Oś Priorytetowa Społeczeństwo informacyjne – zwiększanie innowacyjności gospodarki, Działanie 8.3 Przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu - eInclusion
3	Promocja terenów inwestycyjnych w gminie Zawiercie	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego Priorytet I – Badania i rozwój technologiczny (B+R), innowacje i przedsiębiorczość, Działanie 1.1. Wzmocnienie atrakcyjności inwestycyjnej regionu, Poddziałanie 1.1.2. Promocja inwestycyjna
4	Stworzenie Zintegrowanego Systemu Informacji Kulturalnej w Zawierciu	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego Priorytet IV Kultura, Działanie 4.2. System informacji kulturalnej
5	Rozwój lokalnej infrastruktury sportowej w Gminie Zawiercie poprzez budowę boiska piłkarskiego o sztucznej nawierzchni	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego Priorytet IX – Zdrowie i rekreacja, Działanie 9.3 – Lokalna infrastruktura sportowa
6	Sieć tras rowerowych dla centralnej części Jury Krakowsko-Częstochowskiej w Gminie Zawiercie	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego Priorytet III – Turystyka, Działanie 3.2. Infrastruktura okołoturystyczna, Poddziałanie 3.2.2. Infrastruktura okołoturystyczna – podmioty publiczne
7	Zawiercie – miasto dobrych połączeń	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego Priorytet I – Badania i rozwój technologiczny (B+R), innowacje i przedsiębiorczość, Działanie 1.1. Wzmocnienie atrakcyjności inwestycyjnej regionu, Poddziałanie 1.1.2. Promocja inwestycyjna
8	Promocja oferty inwestycyjnej Gminy Zawiercie	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego Priorytet I – Badania i rozwój technologiczny (B+R), innowacje i przedsiębiorczość, Działanie 1.1. Wzmocnienie atrakcyjności inwestycyjnej regionu, Poddziałanie 1.1.2. Promocja inwestycyjna
9	Przygotowanie terenów inwestycyjnych w Strefie Aktywności Gospodarczej – Obszar „A” w Zawierciu	Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka 2007-2013 Działanie 6.2. Rozwój sieci centrów obsługi inwestorów i eksporterów oraz powstawanie nowych terenów inwestycyjnych, Poddziałanie 6.2.2 Wsparcie działań studyjno-koncepcyjnych w ramach przygotowania terenów inwestycyjnych dla projektów inwestycyjnych osi priorytetowej 6 Polska gospodarka na rynku międzynarodowym
10	Poprawa atrakcyjności inwestycyjnej Gminy Zawiercie poprzez budowę drogi w Strefie Aktywności Gospodarczej	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego Priorytet VII – Transport, Działanie 7.1. – Modernizacja i rozbudowa sieci drogowej
11	Wirtualne Biuro Obsługi Inwestora w Zawierciu	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego Priorytet II – Społeczeństwo informacyjne

Lp.	Nazwa projektu	Źródło dofinansowania
		Działanie 2.2. Rozwój elektronicznych usług publicznych
12	Zwiększenie oferty edukacyjno-wychowawczej poprzez budowę przedszkola integracyjnego nr 3 w Zawierciu	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego Priorytet VIII – Infrastruktura edukacyjna, Działanie 8.2. – Infrastruktura placówek oświaty
13	Rozwój infrastruktury komunikacji publicznej w Zawierciu poprzez zakup i wdrożenie do eksploatacji autobusów z silnikiem EURO - 5	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego Priorytet VII – Transport, Działanie 7.2. Transport publiczny

Źródło: opracowanie własne

12.5. Komplementarność źródeł finansowania

Komplementarność źródeł finansowania Gminnego Programu Rewitalizacji została zapewniona poprzez określenie oraz łączenie różnych źródeł finansowania, z wykluczeniem ryzyka podwójnego dofinansowania. Przewidziano zarówno przedsięwzięcia współfinansowane przez sektor prywatny, jak i publiczny, środki osób/podmiotów indywidualnych, sektor pozarządowy, jak i środki publiczne – fundusze własne Gminy, jednostek i spółek, pozostających w zarządzie Gminy, dostępne środki rządowe, w tym fundusze celowe, środki znajdujące się w dyspozycji jednostek Skarbu Państwa, czy też wsparcie realizowane w ramach pomocy Unii Europejskiej, w tym z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, funduszy norweskich czy preferencyjnych instrumentów pożyczkowych np. JESSICA. Źródła finansowania określone zostały w rozdziale, dotyczącym szacunkowych ram finansowych GPR oraz w poszczególnych kartach przedsięwzięć.

Gmina Zawiercie w pierwszej kolejności zakłada wykorzystanie zewnętrznych źródeł finansowania, w tym funduszy europejskich, dedykowanych rewitalizacji. Jednakże, w trakcie trwania Programu, zakłada się prowadzenie działań edukacyjnych dla różnych podmiotów, z zakresu możliwości włączenia się w proces rewitalizacji. Mając to na uwadze, Gmina Zawiercie w trakcie realizacji Programu, będzie starała się pozyskać Partnerów, partycypujących w kosztach realizacji działań i przedsięwzięć, służących wyprowadzaniu obszaru ze stanu kryzysowego poprzez współpracę z różnymi podmiotami.

13. Mechanizmy włączenia mieszkańców, przedsiębiorców i innych podmiotów i grup aktywnych na terenie Gminy w proces rewitalizacji

Ustawa o rewitalizacji określa w art. 5 ust. 1, iż partycypacja społeczna obejmuje przygotowanie, prowadzenie oraz ocenę rewitalizacji, w sposób zapewniający aktywny udział interesariuszy rewitalizacji.

Interesariuszami Programu rewitalizacji są przede wszystkim:

- mieszkańcy obszaru rewitalizacji oraz właściciele, użytkownicy wieczyści nieruchomości i podmioty zarządzające nieruchomościami znajdującymi się na tym obszarze, w tym spółdzielnie mieszkaniowe, wspólnoty mieszkaniowe i towarzystwa budownictwa społecznego,

- pozostali mieszkańcy Gminy,
- podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze Miasta działalność gospodarczą,
- podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze Miasta działalność społeczną, w tym organizacje pozarządowe i grupy nieformalne,
- przedstawiciele jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostek organizacyjnych, organy władzy publicznej,
- podmioty, inne niż wymienione w powyższym punkcie, realizujące na obszarze rewitalizacji uprawnienia Skarbu Państwa.

W niniejszym opracowaniu uwzględniono partycypację społeczną na wszystkich wymaganych etapach rewitalizacji. W załączniku nr 2 do Gminnego Programu Rewitalizacji przedstawiono sposób procesu uspołeczniania rewitalizacji na etapach: diagnozowania oraz przygotowania niniejszego dokumentu. Kwestie dotyczące partycypacji na etapie wdrażania oraz monitoringu i ewaluacji zostały określone w niniejszym rozdziale, a także w rozdziałach 14 i 15 niniejszego dokumentu.

13.1 Udział mieszkańców oraz partnerów społeczno-gospodarczych w przygotowaniu GPR

13.1.1 Etap wyznaczania obszaru rewitalizacji

Zasada partycypacji i dialogu były kluczowymi zasadami przyjętymi w procesie przygotowania projektu GPR, zarówno na etapie delimitacji obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, jak również samego projektu dokumentu Gminnego Programu Rewitalizacji.

Na etapie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, kierowano się obiektywnymi i weryfikowalnymi danymi ilościowymi. Przedmiotem konsultacji społecznych był projekt uchwały Rady Miejskiej w Zawierciu w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Zawiercie, do której załącznikiem jest mapa w skali 1:5000 sporządzona z wykorzystaniem treści mapy zasadniczej.

Do udziału w konsultacjach zaproszeni byli interesariusze rewitalizacji, w tym w szczególności :

- mieszkańcy:,
- spółdzielnie mieszkaniowe, wspólnoty mieszkaniowe i towarzystwa budownictwa społecznego;
- podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność gospodarczą,
- podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność społeczną, w tym organizacje pozarządowe reprezentujące społeczeństwo obywatelskie, podmiotów działających na rzecz ochrony środowiska oraz podmiotów odpowiedzialnych za promowanie włączenia społecznego, praw podstawowych, praw osób niepełnosprawnych, równości płci i niedyskryminacji, i grupy nieformalne.
- jednostki organizacyjne samorządu lokalnego,
- organy władzy publicznej.

Konsultacje społeczne projektu uchwały przeprowadzono w następujących formach:

- zbieranie uwag w postaci papierowej i elektronicznej,
- zbieranie uwag ustnych, które można było zgłaszać telefonicznie do Referatu Rewitalizacji w Urzędzie Miasta,
- spotkania otwartego z interesariuszami rewitalizacji w dniu 11 sierpnia 2021 r. zorganizowanego w Urzędzie Miejskim w Zawierciu,
- ankiety zamieszczonej na platformie Konsultacje Społeczne w Gminie Zawiercie www.zawiercie.konsultacjejst.pl.

W toku trwających konsultacji przygotowano materiały informacyjne udostępnione w wersji, w formie elektronicznej i papierowej:

- projekt uchwały Rady Miejskiej w Zawierciu w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji wraz z uzasadnieniem,
- uzasadnienie projektu uchwały;
- załącznika do uchwały, stanowiący mapę określającą granice obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji;
- diagnozy służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Zawiercie;
- formularza zgłaszania uwag.

Informacja o konsultacjach społecznych została podana do publicznej wiadomości przed rozpoczęciem konsultacji:

- w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie www.zawiercie.bip.net.pl;
- na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Zawierciu www.zawiercie.eu,
- na platformie Konsultacje Społeczne w Gminie Zawiercie www.zawiercie.konsultacjejst.pl,
- na tablicach ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Zawierciu oraz na słupach ogłoszeniowych usytuowanych na terenie Gminy Zawiercie,
- w drukowanych wydaniach: Gazety Wyborczej oraz Informatora Lokalnego Powiatu Zawierciańskiego, Gminy Siewierz – Jura,
- w mediach społecznościowych Urzędu Miejskiego w Zawierciu,

W trakcie konsultacji społecznych projektu uchwały Rady Miejskiej w Zawierciu w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Zawiercie wpłynęły dwie pisemne uwagi. W związku uwagami uzupełniono zapisy w dokumencie diagnozy służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Zawiercie. Biorąc pod uwagę, iż dokument diagnozy nie stanowi załącznika do projektu ww. uchwały, projekt uchwały zostanie przedstawiony Radzie Miejskiej w niezmienionej formie.

Po zakończeniu konsultacji społecznych opracowano informację podsumowującą każdą z form konsultacji, którą zamieszczono na stronach www.zawiercie.bip.net.pl i www.zawiercie.eu.

13.1.2 Etap przygotowania GPR

Również w toku przygotowania projektu Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Zawiercie prowadzono szerokie prace z udziałem interesariuszy procesu rewitalizacji.

Do udziału w konsultacjach zaproszeni byli interesariusze procesu rewitalizacji, w tym w szczególności :

- mieszkańcy,
- spółdzielnie mieszkaniowe, wspólnoty mieszkaniowe i towarzystwa budownictwa społecznego;
- podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić działalność gospodarczą,
- podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność społeczną, w tym organizacje pozarządowe reprezentujące społeczeństwo obywatelskie, podmiotów działających na rzecz ochrony środowiska oraz podmiotów odpowiedzialnych za promowanie włączenia społecznego, praw podstawowych, praw osób niepełnosprawnych, równości płci i niedyskryminacji , i grupy nieformalne.
- jednostki organizacyjne samorządu lokalnego,
- organy władzy publicznej.

Zgodnie z procedurą sporządzenia uchwała w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Zawiercie do roku 2030 została poddana konsultacjom społecznym zgodnie z treścią art. 6 i 17 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 485). Konsultacje społeczne przeprowadzone zostały w okresie od 5 kwietnia 2022 r. do 6 maja 2022 r. w formie:

- zbierania uwag w postaci papierowej i elektronicznej;
- zbierania uwag ustnych;
- spotkania otwartego z interesariuszami rewitalizacji, które odbyło się dnia 13 kwietnia 2022 r.;
- ankiety zamieszczonej na platformie Konsultacje Społeczne w Gminie Zawiercie www.zawiercie.konsultacjejst.pl.

Materiały, tj.: projekt uchwały w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Zawiercie do roku 2030, uzasadnienie projektu uchwały, załącznik do uchwały, przedstawiający podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji oraz formularz zgłaszania uwag dostępne były w formie: elektronicznej na stronie www.zawiercie.bip.net.pl i www.zawiercie.eu w zakładce Rewitalizacja Zawiercia oraz papierowej w Referacie Rewitalizacji, Urzędu Miejskiego w Zawierciu

W trakcie konsultacji społecznych projektu uchwały Rady Miejskiej w Zawierciu w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Zawiercie do roku 2030 wpłynęła jedna pisemna uwaga. W związku z uwagą dokonano zmiany w projekcie ww. dokumentu.

Po zakończeniu konsultacji społecznych opracowano informację podsumowującą każdą z form konsultacji, którą zamieszczono na stronach www.zawiercie.bip.net.pl i www.zawiercie.eu.

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Zawiercie do roku 2030 został również zaopiniowany przez właściwe instytucje, zgodnie z art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji Dodatkowo zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, na postawie art. 47 i 49 oraz art. 57 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, Gmina zwróciła się z wnioskiem o stwierdzenie, czy istnieje konieczność przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko do Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Zawiercie do roku 2030 do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach oraz Śląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Katowicach. W/w instytucje wydały stosowną zgodę na odstąpienie od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Zmiany wynikające z przeprowadzonych konsultacji społecznych i procesu opiniowania Programu wprowadzono do dokumentu.

13.1.3 Etap zmiany GPR

Podobnie jak na etapie przygotowania Gminnego Program Rewitalizacji Gminy Zawiercie do roku 2030 stosowanie zasady partycypacji i dialogu były zasadami wpływającymi na zapewnienie skutecznego i efektywnego wdrażania działań i przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Na etapie przygotowania dokumentu, ogłaszając o przystąpieniu do zmiany Gminnego Program Rewitalizacji Gminy Zawiercie do roku 2030, zwrócono się z do społeczności lokalnej, w tym mieszkańców zarówno obszarów zdegradowanych i obszarów rewitalizacji, jak i mieszkańców pozostałych terenów Miasta Zawiercie (za pośrednictwem reprezentujących ich przedstawicieli Rady Miasta oraz przewodniczących osiedli zlokalizowanych na obszarach zdegradowanych i obszarach rewitalizacji), podmiotów takich jak: lokalni przedsiębiorcy (za pośrednictwem Agencji Rozwoju Zawiercia), stowarzyszenia, NGO’s (za pośrednictwem Referatu Centrum Organizacji Pozarządowych) o wskazanie propozycji przedsięwzięć do ujęcia w projekcie tworzonego dokumentu.

Zgodnie z procedurą projekt zmiany Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Zawiercie do roku 2030 został poddany konsultacjom społecznym zgodnie z treścią art. 6 i 23 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji Konsultacje społeczne przeprowadzone zostały w okresie od 7 marca 2025 r. do 11 kwietnia 2025 r. w formie:

- zbierania uwag w postaci papierowej i elektronicznej;
- zbierania uwag ustnych;
  spotkania otwartego z interesariuszami rewitalizacji, które odbyło się w dniu 18 marca 2025 r.;

Materiały, tj.: projekt zmiany Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Zawiercie do roku 2030 oraz formularz zgłaszania uwag dostępne były w formie: elektronicznej na stronie www.zawiercie.bip.net.pl i www.zawiercie.eu w zakładce Rewitalizacja Zawiercia oraz papierowej w Wydziale Zagospodarowania Przestrzennego Urzędu Miejskiego w Zawierciu.

Do udziału w konsultacjach zaproszeni byli interesariusze procesu rewitalizacji, w tym w szczególności :

- mieszkańcy,

- spółdzielnie mieszkaniowe, wspólnoty mieszkaniowe i towarzystwa budownictwa społecznego;
- podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić działalność gospodarczą,
- podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność społeczną, w tym organizacje pozarządowe reprezentujące społeczeństwo obywatelskie, podmiotów działających na rzecz ochrony środowiska oraz podmiotów odpowiedzialnych za promowanie włączenia społecznego, praw podstawowych, praw osób niepełnosprawnych, równości płci i niedyskryminacji , i grupy nieformalne.
- jednostki organizacyjne samorządu lokalnego,
- organy władzy publicznej.

Zapewnienie udziału w procesie tworzenia dokumentu przedstawicieli różnych grup społecznych, gospodarczych (lokalni przedsiębiorcy, lokalne zrzeszenia przedsiębiorców), a także organizacji działających na rzecz lokalnej społeczności (stowarzyszenia działające na rzecz integracji społecznej, ochrony praw poszczególnych grup społecznych) ma kluczowe znaczenie z punktu widzenia założeń dokumentu. Daje możliwość stworzenia dokumentu odpowiadającego realnym potrzebom różnych grup społecznych, gospodarczych i organizacyjnych. Przedkłada się to możliwość podjęcia działań mających na celu wdrożenie mechanizmów właściwych do usunięcia lub zminimalizowania zjawisk negatywnych (kryzysowych) występujących na obszarze rewitalizacji, a przez to realnej poprawy sytuacji w sferze społecznej, gospodarczej, środowiskowej i przestrzennej.

W trakcie konsultacji społecznych projektu zmiany Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Zawiercie do roku 2030 wpłynęły dwie pisemne uwagi, które uwzględniono w ostatecznej wersji programu.

Po zakończeniu konsultacji społecznych opracowano zbiorczy raport z konsultacji, który zamieszczono na stronie www.zawiercie.bip.net.pl i www.zawiercie.eu.

Projekt zmiany Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Zawiercie do roku 2030 został również zaopiniowany przez właściwe instytucje, zgodnie z art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji. Dodatkowo zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, na postawie art. 47 i 49 oraz art. 57 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, Gmina zwróciła się z wnioskiem o stwierdzenie, czy istnieje konieczność przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko do projektu zmiany Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Zawiercie do roku 2030 do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach oraz Śląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Katowicach. W/w instytucje wydały stosowną zgodę na odstąpienie od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Zmiany wynikające z przeprowadzonych konsultacji społecznych i procesu opiniowania Programu wprowadzono do dokumentu.

13.2. Mechanizmy włączania mieszkańców i innych podmiotów w proces rewitalizacji na etapie wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji

Wdrożenie działań rewitalizacyjnych, w tym partycypacja, prowadzone są w sposób inkluzywny, włączający wszystkie możliwe grupy społeczne i interesariuszy. W proces zaangażowani będą partnerzy społeczno-gospodarczy (np. Szpital Powiatowy w Zawierciu, Powiatowy Urząd Pracy i Partnerzy Rynku Pracy, Zakłady B-D S.A.) oraz przedstawiciele właściwych podmiotów reprezentujących społeczeństwo obywatelskie, lokalnych stowarzyszeń (np. Zawierciańskie Stowarzyszenie Trzeźwości PRZYSTAŃ, Zawierciański Uniwersytet Trzeciego Wieku, Chorągiew Śląska, Hufiec Ziemi Zawierciańskiej), podmiotów działających na rzecz ochrony środowiska oraz podmiotów odpowiedzialnych za promowanie włączenia społecznego, praw podstawowych, praw osób niepełnosprawnych, równości płci i niedyskryminacji.

Wdrażanie Gminnego Programu Rewitalizacji będzie miało w szerokim stopniu charakter partycypacyjny ze względu na fakt, iż część planowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych będzie realizowana przez Partnerów Programu, które miały możliwość zgłoszenia swoich przedsięwzięć zaplanowanych do realizacji.

W proces wdrażania założeń Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Zawiercie zaangażowane będą następujące podmioty:

- Komitet Rewitalizacji,
- Partnerzy Programu,
- Interesariusze procesu rewitalizacji, wskazani w ustawie o rewitalizacji.

Podmioty wskazane powyżej, w ramach procesu wdrażania i monitorowania Gminnego Programu Rewitalizacji, pełnić będą następujące, odnoszące się do poszczególnych poziomów zarządzania Programem, funkcje:

- przekazywanie informacji nt. realizowanych zadań, wpisujących się w cele strategiczne Gminnego Programu Rewitalizacji oraz statystyki i dane pomocne w procesie monitorowania wskaźników dla Programu,
- zgłaszanie wniosków, dotyczących zmian w Gminnym Programie Rewitalizacji,
- zgłaszanie propozycji przedsięwzięć rewitalizacyjnych,
- aktywnie, zgodnie z posiadanymi kompetencjami włączanie się w realizację działań rewitalizacyjnych,
- zgłaszanie Komitetowi Rewitalizacji pojawienie się trudności lub dodatkowych potrzeb, związanych z wdrażanymi zadaniami, uwzględnionymi w Gminnym Programie Rewitalizacji.

Włączanie mieszkańców, przedsiębiorców oraz innych podmiotów i grup aktywnych w proces wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji będzie zapewnione poprzez:

- realizację przedsięwzięć rewitalizacyjnych przez sektor społeczny i/lub gospodarczy,
- funkcjonowanie Komitetu Rewitalizacji, o reprezentatywnym składzie, który będzie organizacyjnym łącznikiem między organami Gminy, a pozostałymi interesariuszami rewitalizacji,

- współpracę z Młodzieżową Radą Miasta Zawiercie, stanowiącą reprezentację młodzieży uczącej się na terenie Gminy Zawiercie, w zakresie działań rewitalizacyjnych, podejmowanych dla dzieci i młodzieży,
- organizację konsultacji społecznych w ważnych kwestiach, dotyczących wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji (np. w sytuacji aktualizacji Programu),
- wsparcie zawiązywania partnerstw projektowych integrujących sektory,
- prowadzenie aktywnej polityki informacyjnej, promującej potencjalne źródła finansowania rewitalizacji,
- aktywizację sektora społecznego poprzez ujęcie rewitalizacji w rocznych programach współpracy z organizacjami pozarządowymi.

Szczególną płaszczyzną współpracy z partnerami jest działanie Komitetu Rewitalizacji, który stanowi forum współpracy i dialogu interesariuszy z organami gminy w sprawach dotyczących przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji oraz pełni funkcję opiniodawczo-doradczą Prezydenta Miasta Zawiercie. Komitet zgodnie z Ustawą o rewitalizacji reprezentuje wszystkich interesariuszy rewitalizacji, w szczególności:

- mieszkańców obszaru rewitalizacji oraz właścicieli, użytkowników wieczystych nieruchomości i podmioty zarządzające nieruchomościami znajdującymi się na tym obszarze, spółdzielnie mieszkaniowe, wspólnoty mieszkaniowe i towarzystwa budownictwa społecznego,
- mieszkańców gminy innych niż wymienieni wyżej,
- podmioty prowadzące na obszarze gminy działalność gospodarczą,
- podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność społeczną, w tym organizacje pozarządowe reprezentujące społeczeństwo obywatelskie, podmiotów działających na rzecz ochrony środowiska oraz podmiotów odpowiedzialnych za promowanie włączenia społecznego, praw podstawowych, praw osób niepełnosprawnych, równości płci i niedyskryminacji , i grupy nieformalne.
- jednostki organizacyjne samorządu lokalnego,
- organy władzy publicznej,
- podmioty realizujące na obszarze rewitalizacji uprawnienia Skarbu Państwa.

Komitet Rewitalizacji uczestniczyć powinien w opiniowaniu oraz przygotowaniu projektów uchwał Rady Miejskiej w Zawierciu oraz zarządzeń Prezydenta Miasta Zawiercie związanych z rewitalizacją, a także:

- wspierać działania Samorządu Miasta Zawiercia na obszarze rewitalizacji,
- pełnić rolę forum współpracy i dialogu interesariuszy z samorządem Miasta, w sprawach dotyczących przygotowania instrumentów wdrażania , prowadzenia i oceny rewitalizacji,
- reprezentowania interesariuszy rewitalizacji,
- wyrażania opinii oraz podejmowanie inicjatywy w sprawie rozwiązań, odnoszących się do obszaru rewitalizacji.

W celu partycypacji wdrażania Programu wszyscy Partnerzy Programu oraz mieszkańcy obszaru rewitalizacji będą mieć możliwość zgłoszenia nowych przedsięwzięć do Gminnego Programu Rewitalizacji, o ile proces ten będzie zasadny i wynikać będzie z potrzeby wskazanej

w przeprowadzonej oceny monitoringowej Gminnego Programu Rewitalizacji. Proces ten w takim przypadku reguluje poniższa procedura:

- komórka organizacyjna Urzędu wskazana przez Prezydenta Miasta Zawiercia poinformuje Komitet Rewitalizacji o naborze nowych przedsięwzięć do Gminnego Programu Rewitalizacji,
- propozycję nowego przedsięwzięcia, opisaną zgodnie z kartą projektową Gminnego Programu Rewitalizacji, może zgłaszać każdy interesariusz rewitalizacji do Komitetu Rewitalizacji,
- Komitet Rewitalizacji opiniuje zebrane propozycje przedsięwzięć rewitalizacyjnych dla danego podobszaru, a także sprawdza czy dana propozycja wpisuje się w przyjęte cele strategiczne Gminnego Programu Rewitalizacji oraz zgłasza własne propozycje przedsięwzięć rewitalizacyjnych,
- następnie Komitet przekazuje propozycje przedsięwzięć komórce organizacyjnej Urzędu wskazanej przez Prezydenta Miasta Zawiercia, która weryfikuje możliwość i zasadność realizacji przedsięwzięcia, a następnie zaopiniowane przedkłada Radzie Miasta Zawiercia pod glosowanie, celem ewentualnego dołączenia ich do Gminnego Programu Rewitalizacji.

Gmina Zawiercie zakłada podjęcie następujących działań upowszechniających założenia Programu, budujących świadomość mieszkańców o prowadzonym procesie rewitalizacji oraz włączających mieszkańców w procesy realizacyjne i decyzyjne związane z rewitalizacją:

- informowanie mieszkańców przez różne kanały przekazu: prasa lokalna / Internet, (strona www, portal społecznościowy), biuletyn informacyjny, punkt konsultacyjno-informacyjny na obszarze rewitalizacji, o planowanych działaniach, konsultowanych przedsięwzięciach,
- organizacja spotkań z mieszkańcami oraz innymi grupami interesariuszy na rzecz kreowania komplementarnych projektów w poszczególnych podobszarach rewitalizacji,
- organizacja festynów podwórkowych integrujących mieszkańców wokół danej przestrzeni, tworzących więzi sąsiedzkie,
- wspieranie wspólnych inicjatyw mieszkańców na rzecz poprawy warunków zamieszkania,
- organizacja warsztatów, szkoleń dla mieszkańców motywujących do zagospodarowania przestrzeni sąsiedzkich, poprawy walorów estetycznych,
- udział mieszkańców w tworzeniu koncepcji lub dokumentacji technicznej,
- akcje edukacyjne i animacyjne dla dzieci i młodzieży prowadzone przez organizacje pozarządowe – o konieczności współpracy sąsiedzkiej,
- akcje informacyjne dla poszczególnych grup interesariuszy np. dla wspólnot mieszkaniowych / zarządców promujące dostępne źródła finansowania przedsięwzięć remontowych, termomodernizacyjnych,
- prowadzenie badań socjologicznych w celu poznania opinii mieszkańców nt. prowadzonych i planowanych działań rewitalizacyjnych.

Działania promocyjne i informacyjne będą prowadzone w sposób ciągły, tak aby w każdym momencie zainteresowane podmioty, interesariusze rewitalizacji mieli możliwość

zaczerpnięcia wiedzy na temat poczynionych postępów realizacji Programu oraz by mogli zgłaszać swoje uwagi i pomysły.

Proces informacyjny jest jednak jedynie podstawą do prowadzenia działań, mających na celu uspołecznienie procesu rewitalizacji. Kolejnym ważnym elementem uspołecznienia procesu rewitalizacji będzie prowadzenie działań edukacyjno-szkoleniowych na temat przebiegu całego procesu. Działania szkoleniowe będą prowadzone w taki sposób, aby potencjalni interesariusze rewitalizacji mieli możliwość pogłębienia wiedzy na temat procesu rewitalizacji i możliwości, który niesie on za sobą dla poszczególnych grup społecznych. Równolegle do działań edukacyjnych prowadzone będą działania skierowane na pozyskanie aktywnych partnerów do realizacji działań międzysektorowych. Działania te zapewnią upowszechnienie i upublicznienie Programu, a tym samym uzyskanie akceptacji społecznej dla jego realizacji.

13.3. Partycypacja społeczna na etapie monitorowania Gminnego Programu Rewitalizacji

Niezbędnym elementem zarządzania procesem rewitalizacji jest uwzględnianie w nim udziału społecznego nie tylko na etapie wdrażania, ale także na etapie monitorowania Gminnego Programu Rewitalizacji.

Monitorowanie Programu powinno obejmować diagnozę czynników społecznych, gospodarczych, przestrzenno-funkcjonalnych, technicznych i środowiskowych obszaru rewitalizacji, opartą na wskaźnikach oraz opinie mieszkańców. Partycypacja społeczna na etapie monitorowana i oceny rewitalizacji uwzględnia aktywny udział mieszkańców w szerokich konsultacjach społecznych. W ramach aktywnego włączenia mieszańców w ocenę efektów Gminnego Programu Rewitalizacji planuje się przeprowadzenie m.in:

- badań sondażowych i ankiet, na temat oceny procesów rewitalizacji,
- debat z władzami publicznymi na temat rewitalizacji,
- analiz postrzegania zmian przez mieszkańców na obszarze rewitalizacji,
- warsztatów sektorowych, festynów, świąt miejscowości, połączonych z prezentacją efektów rewitalizacji, spacerów rewitalizacyjnych,
- warsztatów z mieszkańcami.

Na etapie monitorowania Programu wyżej wskazane instrumenty monitorowania będą dedykowane i rozpowszechniane wśród rożnych podmiotów, m.in. takich jak mieszkańcy obszarów rewitalizacji, oraz pozostali mieszkańcy Miasta, przedsiębiorcy, lokalne stowarzyszenia i podmioty działające na rzecz lokalnej społeczności, organizacje pozarządowe, podmioty reprezentujące różne grupy społeczne, jednostki sektora publicznego.

Opisywane instrumenty powinny każdorazowo być dostosowane do lokalnych warunków oraz możliwości działania.

14. Struktura zarządzania Gminnym Programem Rewitalizacji

14.1. System wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji

W świetle przeprowadzonej diagnozy oraz analizy istniejących uwarunkowań zarządzania Gminą, stworzenie instytucjonalnych ram dla wdrożenia procesu rewitalizacji, stanowić powinno jedno z najważniejszych wyzwań dla władz Gminy.

Zgodnie z art. 3 ust. 1 ustawy o rewitalizacji przygotowanie, koordynowanie i tworzenie warunków do prowadzenia rewitalizacji, a także jej prowadzenie stanowi zadanie własne Gminy. Zadania te powinny być realizowane w sposób jawny i przejrzysty, z zapewnieniem aktywnego udziału interesariuszy rewitalizacji na każdym etapie, a także w sposób zapobiegający wykluczeniu mieszkańców obszaru rewitalizacji z możliwości korzystania z pozytywnych efektów procesu rewitalizacji, w szczególności w zakresie warunków korzystania z gminnego zasobu mieszkaniowego oraz z uwzględnieniem zasad uniwersalnego projektowania w rozumieniu art. 2 Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych, sporządzonej w Nowym Jorku dnia 13 grudnia 2006 r. (Dz. U. z 2012 r. poz. 1169 oraz z 2018 r. poz. 1217) tj. projektowania produktów, środowiska, programów i usług w taki sposób, by były użyteczne dla wszystkich w możliwie w największym stopniu.

W ramach stworzenia systemu wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji zaplanowano:

- zaprojektowanie i wdrożenie systemu zarządzania rewitalizacją, uwzględniającego strukturę organizacyjną, odpowiedzialną za planowanie, wdrażanie i monitorowanie procesu rewitalizacji,
- powołanie Komitetu Rewitalizacji, jako organu opiniodawczo-doradczego Prezydenta Miasta Zawiercie dla obszaru rewitalizacji.

Ze względu na ustawowe określenie rewitalizacji jako zadania własnego Gminy, odpowiedzialność za zarządzanie procesem rewitalizacji, pozostanie skupiona w administracji samorządowej. Rolę nadzorczą nad całym procesem rewitalizacji pełni Prezydent Miasta Zawiercie, który podejmuje kluczowe decyzje, związane z prowadzeniem procesu rewitalizacji. Wszystkie operacyjne działania, związane z wdrażaniem i monitorowaniem Programu, zlecane będą przez Prezydenta, wskazanej komórce organizacyjnej w strukturach Urzędu Miejskiego w Zawierciu.

Do zadań wskazanej komórki organizacyjnej należy przede wszystkim:

- nadzór nad właściwą realizacją procesu rewitalizacji,
- nadzór nad bieżącą aktualizacją oraz monitorowaniem Gminnego Programu Rewitalizacji,
- organizowanie spotkań Komitetu Rewitalizacji, według ustalonego harmonogramu lub w miarę potrzeb, nie rzadziej jednak, niż raz w roku,
- koordynacja procesu rewitalizacji w Gminie, w tym opracowanie Gminnego Programu Rewitalizacji,
- podejmowanie działań w zakresie informacji i promocji Gminnego Programu Rewitalizacji,

- współpraca z instytucjami, organizacjami, społecznościami lokalnymi, z przedsiębiorcami, prywatnymi właścicielami i działaczami, w zakresie rozwijania działań rewitalizacyjnych na terenie Gminy,
- przygotowywanie i wdrażanie różnorodnych form dialogu, w tym moderowanie spotkań i warsztatów z mieszkańcami oraz kluczowymi interesariuszami rewitalizacji (z przedstawicielami różnych zawierciańskich środowisk),
- inicjowanie i organizowanie przedsięwzięć informacyjnych i promocyjnych, dotyczących planowanych działań rewitalizacyjnych oraz uczestniczenie w procesach konsultacji społecznych,
- współdziałanie z organami administracji rządowej, samorządowej, komórkami organizacyjnymi Urzędu oraz instytucjami i podmiotami zewnętrznymi przy realizacji przydzielonych zadań,
- przygotowywanie projektów uchwał, zarządzeń, umów w trybie prawa zamówień publicznych w ramach zadań Referatu Rewitalizacji,
- wydawanie zaświadczeń z zakresu rewitalizacji, celem urzędowego potwierdzenia określonych faktów lub stanu prawnego ze względu na wymogi przepisów prawa lub posiadanie interesu prawnego,
- udostępnianie informacji publicznych w sprawach dotyczących zakresu działania Referatu,
- prowadzenie sprawozdawczości realizowanych działań rewitalizacyjnych,
- monitorowanie i ocena procesu wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji w oparciu o system monitoringu i ewaluacji.

Pozostałe jednostki organizacyjne Urzędu Miejskiego w Zawierciu, jak i inne jednostki organizacyjne Gminy wspomagać będą prace wskazanej komórki organizacyjnej w szczególności poprzez:

- gromadzenie, dostarczanie i analizowanie danych niezbędnych do opracowania, wdrażania i monitorowania Gminnego Programu Rewitalizacji,
- identyfikowanie problemów i wskazywanie możliwości eliminowania przeszkód w realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych,
- zgłaszanie przedsięwzięć rewitalizacyjnych w zakresie kompetencji poszczególnych jednostek organizacyjnych Gminy,
- opiniowanie i rekomendowanie propozycji działań rewitalizacyjnych w zakresie poszczególnych elementów Gminnego Programu Rewitalizacji bądź ich zmian,
- wdrażanie przedsięwzięć rewitalizacyjnych zgodnie z kompetencjami poszczególnych jednostek organizacyjnych Gminy,
- monitorowanie przedsięwzięć rewitalizacyjnych, w tym prowadzenie analiz i bazy danych o obszarze rewitalizacji, dokonywanie wieloaspektowych analiz pod kątem identyfikacji zjawisk kryzysowych i ich przyczyn, określanie zakresu danych niezbędnych do prowadzenia monitorowania procesu rewitalizacji oraz wypracowanie sposobów ich pozyskiwania i przetwarzania, zgodnie z kompetencjami poszczególnych jednostek organizacyjnych Gminy.

Rada Miejska w Zawierciu będzie pełniła nadzór nad prawidłowością wdrażania procesu rewitalizacji. Zadaniem organu będzie też każdorazowe uchwalanie zmian, dokonanych w treści dokumentu w wyniku jego aktualizacji. Rada Miejska czuwać będzie także nad prawidłowym procesem realizacji założeń dokumentu.

Jednocześnie w celu uspołecznienia procesu rewitalizacji, zgodnie z art. 7 ust. 1 ustawy o rewitalizacji, powołany został Komitet Rewitalizacji, stanowiący forum współpracy i dialogu interesariuszy z organami Gminy w sprawach, dotyczących przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji oraz pełniący funkcję opiniodawczo-doradczą Prezydenta Miasta Zawiercie.

Zasady wyznaczania składu oraz zasady działania Komitetu Rewitalizacji zostały określone przez Radę Miejską w Zawierciu w drodze uchwały nr XV/271/25 z dnia 25.06.2025 r.

Zadaniem Komitetu Rewitalizacji jest współpraca z organami Gminy podczas programowania, realizacji i monitorowania Programu. Celem Komitetu będzie przede wszystkim koordynacja przedsięwzięć, podejmowanych na podobszarach rewitalizacji oraz udział w monitoringu i ewaluacji Programu. Do jego podstawowych zadań należeć będzie opiniowanie:

- projektów Gminnego Programu Rewitalizacji oraz planowanych zmian,
- projektów dokumentów programowych Gminy oraz aktów planistycznych związanych z problematyką rewitalizacji, w tym w szczególności projektów uchwał o ustanowieniu specjalnych instrumentów rewitalizacji, wynikających z obowiązujących aktów prawnych,
- sprawozdań, raportów z monitoringów i ewaluacji Programu oraz przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Komitet Rewitalizacji brać będzie również udział w przedsięwzięciach informacyjnych i promocyjnych, dotyczących planowanych działań rewitalizacyjnych na wszystkich etapach wdrażania Programu (od procesu realizacji, aż po monitoring i ocenę Programu).

Obsługę organizacyjną Komitetu Rewitalizacji zapewni Urząd Miejski w Zawierciu, do którego należy zapewnienie odpowiedniej koordynacji działania Komitetu z innymi komisjami stałymi i doraźnymi.

Kontrolę obywatelską nad prawidłową realizacją Programu będą pełnili interesariusze rewitalizacji, ze szczególnym uwzględnieniem mieszkańców obszaru rewitalizacji. Ponadto w pracach zarówno Urzędu, jak i Rady Miejskiej - dotyczących polityki rewitalizacji prowadzonej na terenie poszczególnych podobszarów rewitalizacji - rolę doradczą będą pełnili przewodniczący i członkowie Rad Osiedli.

Wszystkie przedsięwzięcia rewitalizacyjne, realizujące zadania własne Gminy Zawiercie, będą wdrożone zgodnie z uchwaloną przez Radę Miejską w Zawierciu Wieloletnią Prognozą Finansową oraz budżetami rocznymi, zapewniając efektywną realizację zaplanowanych działań. W zakresie zarządzania środkami finansowymi potrzebnymi do wdrożenia przedsięwzięć rewitalizacyjnych włączony zostanie Skarbnik Miasta Zawiercie.

Ważnym elementem wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji jest zaangażowanie także jak największej liczby podmiotów uczestniczących. Dla powodzenia procesu rewitalizacji istotnym jest więc, aby aktywnie brały w nim nie tylko podmioty publiczne (Urząd Miejski i jednostki organizacyjne Gminy), ale także jak najliczniej podmioty społeczne (stowarzyszenia, organizacje pozarządowe, wspólnoty i spółdzielnie mieszkaniowe), zrzeszające mieszkańców oraz przedsiębiorcy prywatni.

W celu minimalizacji ewentualnych opóźnień, dotyczących uruchomienia przedsięwzięć rewitalizacyjnych z uwagi na brak chętnych w projektach społecznych Gmina zawczasu podejmie działania, mające na celu rozpowszechnienie informacji o naborze uczestników do projektów, wykorzystując do tego własne media społecznościowe i tablice ogłoszeń, tak by zapewnić realizację przedsięwzięcia zgodnie z przyjętym harmonogramem.

W celu minimalizacji opóźnień dotyczących uruchomienia przedsięwzięć rewitalizacyjnych z uwagi na nieuzyskanie dofinasowania Gmina Zawiercie w pierwszej kolejności zakłada wykorzystanie zewnętrznych źródeł finansowania, w tym funduszy europejskich, dedykowanych rewitalizacji. Zaplanowane przedsięwzięcia współfinansowane będą przez sektor prywatny, jak i publiczny, środki osób/podmiotów indywidualnych, sektor pozarządowy, jak i środki publiczne – fundusze własne Gminy, jednostek i spółek, pozostających w zarządzie Gminy, dostępne środki rządowe, w tym fundusze celowe, środki znajdujące się w dyspozycji jednostek Skarbu Państwa, czy też wsparcie realizowane w ramach pomocy Unii Europejskiej, z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, funduszy norweskich czy preferencyjnych instrumentów pożyczkowych np. JESSICA. Jednakże, w trakcie trwania Programu, zakłada się prowadzenie działań edukacyjnych dla różnych podmiotów, z zakresu możliwości włączenia się w proces rewitalizacji. Mając to na uwadze, Gmina Zawiercie w trakcie realizacji Programu, będzie starała się pozyskać Partnerów, partycypujących w kosztach realizacji działań i przedsięwzięć, służących wyprowadzaniu obszaru ze stanu kryzysowego poprzez współpracę z różnymi podmiotami. Dzięki wskazanym działaniom Gmina będzie w stanie zapewnić prawidłową realizację działań rewitalizacyjnych.

14.2. Koszty zarządzania Gminnym Programem Rewitalizacji

Zarządzanie Gminnym Programem Rewitalizacji realizowane będzie w ramach obowiązków poszczególnych struktur organizacyjnych Urzędu Miejskiego w Zawierciu i obowiązków pracowników Urzędu, w związku z czym nie będzie związane z dodatkowymi kosztami. W ramach swoich kompetencji, każda z komórek Urzędu i/lub jednostek organizacyjnych Gminy, będzie wdrażała działania, dostosowując w sposób elastyczny swoje zasoby osobowe do określonych aktualnie potrzeb. Członkostwo w Komitecie Rewitalizacji ma charakter społeczny, w związku z czym również nie będzie generowało dodatkowych kosztów.

14.3. Ramowy harmonogramem realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji

Poniżej zaprezentowano harmonogram realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Zawiercie do 2030. Z kolei terminy realizacji poszczególnych przedsięwzięć zostały wskazane w rozdziale 10.

Tabela 51. Ramowy harmonogram realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji

Wyszczególnienie	Okres realizacji
Uchwalenie Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Zawiercie	2022
Uchwalenie zmiany Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Zawiercie	2025
Powołanie i rozpoczęcie prac przez Komitet Rewitalizacji I kadencji	2022
Powołanie i rozpoczęcie prac przez Komitet Rewitalizacji II kadencji	2025
Wprowadzenie zaplanowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych do Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta Zawiercie	niezwłocznie po uchwaleniu GPR (jeżeli dane dotyczące przedsięwzięć nie są wystarczające, może to nastąpić po ustaleniu niezbędnych danych)
Posiedzenia Komitetu Rewitalizacji	od 2022 do 2030 (przynajmniej jedno posiedzenie w ciągu roku)
Realizacja przedsięwzięć zaplanowanych do realizacji w ramach GPR (zmiana przedsięwzięć w 2025 roku)	od 2022 do 2030
Monitoring wdrażania GPR	od 2022 do 2030 (bieżący monitoring realizowany systematycznie w okresie wdrażania GPR)
Ocena wdrażania GPR	2025 i 2028 (realizowana w okresach trzyletnich)
Partycypacja społeczna GPR	od 2022 do 2030

15. System monitorowania i oceny Gminnego Programu Rewitalizacji

Zapewnieniu efektywności i transparentności prowadzonych działań rewitalizacyjnych służyć będzie proces monitoringu i ewaluacji. Podobnie jak w przypadku systemu wdrażania, system monitoringu i oceny skuteczności działań rewitalizacyjnych będzie powiązany z przyjętymi zasadami monitoringu Strategii Rozwoju Zawiercie 2030.

Monitoring i ewaluacja Gminnego Programu Rewitalizacji polegać będą na dokonywaniu okresowej oceny stopnia realizacji działań, zapisanych w dokumencie i wprowadzaniu modyfikacji, zgodnie ze zmieniającymi się warunkami zewnętrznymi i wewnętrznymi, wpływającymi na rozwój społeczny i gospodarczy Gminy.

Dzięki wprowadzeniu systemu monitoringu i ewaluacji zostanie rozwiązany problem dezaktualizacji założeń Gminnego Programu Rewitalizacji, wynikający ze zmieniających się warunków funkcjonowania samorządu, prawodawstwa i innych czynników, mogących deformować zasadność podejmowanych działań, w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji.

Oprócz modyfikacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych w trakcie ich realizacji istnieje możliwość zgłaszania nowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, zgodnie z zapisami rozdziału 12 niniejszego dokumentu, które będą wpisywać się w wyznaczone cele strategiczne rewitalizacji,.

System monitorowania Gminnego Programu Rewitalizacji opierać się będzie na monitoringu ilościowym i jakościowym.

15.1. Monitoring ilościowy

Monitoring ilościowy obejmie cykliczną analizę wskaźników statystycznych, odnoszących się do obszaru rewitalizacji. Monitoring odbywać się będzie na 3 poziomach:

1) Monitorowanie podstawowych parametrów Gminnego Programu Rewitalizacji na etapie przyjęcia Programu oraz późniejszych jego aktualizacji[14], takich jak:

- liczba ludności obszaru rewitalizacji (a także poszczególnych podobszarów),
- udział liczby ludności obszaru rewitalizacji w liczbie ludności Gminy ogółem (w %),
- powierzchnia obszaru rewitalizacji,
- udział powierzchni obszaru rewitalizacji w powierzchni Gminy ogółem (w %),
- lista przedsięwzięć rewitalizacyjnych ujętych w Programie wraz z podaniem szacowanych kosztów oraz przewidywanych rezultatów ich realizacji.

2) Monitorowanie realizacji celów i rezultatów realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji,

Monitorowanie to powinno dotyczyć poziomu wybranych wskaźników, wykorzystywanych na etapie diagnozy obszaru zdegradowanego. Za „wartość bazową" uznano wartość wskaźnika dla obszaru rewitalizacji w 2020 r. „Zakładany trend" oznacza spodziewany wzrost (↑) lub spadek (↓) wartości wskaźnika w najbliższych latach.

Monitorowanie realizacji celów i rezultatów realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji powinno odbywać się raz na 3 lata.

Sprawozdania zawierające w/w informacje będą przygotowywane w formie sprawozdań z postępów realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji. Sprawozdanie to zostanie udostępniane dla interesariuszy procesu rewitalizacji, w formie elektronicznej w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego w Zawierciu.

[14] Nie dotyczy zmiany GPR mającej na celu dostosowanie dokumentu do Zasad opiniowania gminnych programów rewitalizacji oraz prowadzenia Wykazu Gminnych Programów Rewitalizacji Województwa Śląskiego w ramach FE SL 2021-2027 dokumentu przyjętego przez Zarząd Województwa Śląskiego w dniu 6 grudnia 2023 r. .Zasady określone przez Zarząd Województwa Śląskiego stanowią podstawę do wydania opinii przez IZ FE SL 2021-2027 w myśli art. 36 ust. 4 ustawy wdrożeniowej oraz weryfikacji obligatoryjnych elementów wynikających z Zasad realizacji instrumentów terytorialnych w Polsce w perspektywie finansowej UE na lata 2021-2027 w każdym GPR.

Tabela 52. Wskaźniki mierzące realizację poszczególnych celów strategicznych

Lp.	Zjawisko	Nazwa wskaźnika	Wartość bazowa (2020)	Średnia dla Gminy (2020)	Zakładany trend	Wartość docelowa (2030)
Cel strategiczny 1. Wzmocnienie spójności społecznej i kapitału społeczno-gospodarczego poprzez przeciwdziałanie zjawiskom marginalizacji i wykluczenia społecznego na obszarze rewitalizacji						
1.	bezrobocie	Liczba osób bezrobotnych na 100 mieszkańców	3,0	2,7	↓	2,9
2.		Liczba osób długotrwale bezrobotnych w odniesieniu do ogółu bezrobotnych w danego podobszaru	1,7	1,5	↓	1,6
3.	ubóstwo	Liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej na 100 mieszkańców	8,5	5,1	↓	6,8
4.		Liczba osób korzystających ze świadczeń socjalnych z tytułu ubóstwa na 100 mieszkańców	4,3	2,4	↓	3,4
5.		Liczba osób korzystających ze świadczeń socjalnych z tytułu niepełnosprawności na 100 mieszkańców	1,9	1,5	↓	1,7
6.		Liczba osób korzystających ze świadczeń socjalnych z tytułu bezradności w sprawach opiekuńczo- wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego na 100 mieszkańców	3,6	1,6	↓	2,6
7.		Liczba osób korzystających ze świadczeń socjalnych z tytułu potrzeba ochrony macierzyństwa na 100 mieszkańców	1,8	0,7	↓	1,3
8.		Liczba przyznanych dodatków mieszkaniowych na 100 mieszkańców	2,9	1,9	↓	2,4
9.		Liczba uczniów szkół podstawowych korzystających z dożywiania na 100 mieszkańców	1,3	0,7	↓	1,0
10.	patologie społeczna	Liczba założonych „Niebieskich Kart” na 100 mieszkańców	0,4	0,3	↓	0,3
11.		Liczba przestępstw o charakterze kryminalnym na 100 mieszkańców	0,7	0,4	↓	0,6
Cel strategiczny 2. Aktywizacja zawodowa oraz wzrost poziomu zatrudnienia i atrakcyjności gospodarczej obszaru rewitalizacji						
12.	niski stopień przedsiębiorczości	Liczba osób w wieku poprodukcyjnym na 100 mieszkańców	28,7	26,5	↓	27,6
13.		Liczba podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców	6,7	6,5	↑ lub utrzymanie	6,7

Lp.	Zjawisko	Nazwa wskaźnika	Wartość bazowa (2020)	Średnia dla Gminy (2020)	Zakładany trend	Wartość docelowa (2030)
Cel strategiczny 3. Poprawa stanu technicznego zabudowy mieszkalnej oraz wzrost dostępności do obiektów i usług użyteczności publicznej						
14.	zły stan techniczny budynków mieszkalnych	Liczba budynków gminnych w złym stanie technicznym w liczbie budynków mieszkalnych gminnych ogółem	66,7	69,9	↓	60,0
Cel strategiczny 4. Podniesienie jakości i funkcjonalności przestrzeni publicznych oraz zwiększenie spójności przestrzennej obszaru rewitalizacji						
15.	niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę techniczną	Długość sieci kanalizacyjnej w stosunku do długości sieci dla całej Gminy Zawiercie	27,3	5,0	↑ lub utrzymanie	27,3
16.		Długość ścieżek rowerowych w stosunku do powierzchni danej jednostki	2,3	3,2	↑	2,8
17.	niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę społeczną	Liczba budynków oświaty, nauki, kultury i sportu na 100 mieszkańców	0,10	0,06	↑ lub utrzymanie	0,10
Cel strategiczny 5. Poprawa stanu jakości środowiska						
18.	obecność terenów poprzemysłowych	Udział powierzchni terenów poprzemysłowych w powierzchni danej jednostki	1,8	1,1	↓	1,5
19.	niska powierzchnia terenów rekreacyjno-wypoczynkowych	Udział powierzchni terenów rekreacyjnych i zieleni urządzonej w powierzchni danej jednostki	12,5	24,3	↑	18,4

Źródło: opracowanie własne

Tabela 53 Wskaźniki produktu i rezultatu Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Zawiercie

Lp.	Wskaźnik produktu (P) rezultatu (R)	Jednostka
Cel strategiczny 1. Wzmocnienie spójności społecznej i kapitału społeczno-gospodarczego poprzez przeciwdziałanie zjawiskom marginalizacji i wykluczenia społecznego na obszarze rewitalizacji		
1.	Liczba rodzin, którym udzielono interwencyjnego, doraźnego wsparcia poprzez umieszczenie w mieszkaniu podlegającym pod ośrodek wsparcia w sytuacjach kryzysowych (P)	rodzina
2.	Liczba rodzin z obszaru rewitalizacji, która otrzymała wsparcie z POPŻ (P)	rodzina
3.	Liczba godzin wykonanej opieki wytchnieniowej przez asystenta (P)	h/rok
4.	Liczba osób, którym udzielono wsparcia (P)	os./rok
5.	Liczba bezrobotnych objętych różnymi formami pomocy (P)	os./rok
6.	Liczba wydarzeń, spotkań i warsztatów w obszarze rewitalizacji (P)	szt./rok
7.	Liczba lokali usługowych oddanych w najem na cele gospodarcze, społeczne i kulturalne (P)	szt.
8.	Liczba wspartych obiektów poddanych rewitalizacji (budowie, przebudowie, odbudowie, rozbudowie, modernizacji) (P)	szt.
9.	Powierzchnia obszarów objętych działaniami rewitalizacyjnymi	ha
10.	Liczba osób korzystających z obiektów i zasobów kultury objętych wsparciem (R)	os./rok
11.	Liczba osób objętych pakietem usług opiekuńczych, które zamieszkują obszar rewitalizacji (R)	os.
12.	Liczba powstałych ogrodów i miejsc zieleni (R)	szt./rok
13.	Liczba osób uczestniczących w wydarzeniach, spotkaniach i warsztatach w obszarze rewitalizacji (R)	os./rok
14.	Liczba osób bezrobotnych podejmujących pracę (R)	os./rok
Cel strategiczny 3. Poprawa stanu technicznego zabudowy mieszkalnej oraz wzrost dostępności do obiektów i usług użyteczności publicznej		
15.	Liczba wspartych obiektów poddanych rewitalizacji (budowie, przebudowie, odbudowie, rozbudowie, modernizacji) (P)	szt.
16.	Liczba obiektów przystosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (P)	szt.
17.	Liczba obiektów poddanych termomodernizacji(P)	szt.
18.	Liczba nowych budynków mieszkalnych na obszarze rewitalizacji (P)	szt.
19.	Liczba osób korzystających ze wspartych obiektów poddanych rewitalizacji (budowie, przebudowie, odbudowie, rozbudowie, modernizacji) (R)	os./rok
20.	Liczba osób z niepełnosprawnościami korzystających z obiektów przystosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (R)	os./rok
21.	Liczba osób korzystających z obiektów poddanych termomodernizacji(R)	os./rok
22.	Liczba mieszkańców nowych budynków mieszkalnych na obszarze rewitalizacji (R)	os./rok
Cel strategiczny 4. Podniesienie jakości i funkcjonalności przestrzeni publicznych oraz zwiększenie spójności przestrzennej obszaru rewitalizacji		
23.	Liczba nowoutworzonych obiektów kultury (P)	szt.
24.	Liczba nowoutworzonych obiektów sportu (P)	szt.
25.	Powierzchnia obszarów objętych działaniami rewitalizacyjnymi (P)	ha
26.	Długość kilometrów wybudowanych, wyremontowanych lub przebudowanych dróg i chodników (P)	m/rok
27.	Długość kilometrów wybudowanych, wyremontowanych lub przebudowanych dróg rowerowych (P)	m/rok
28.	Długość wybudowanej i modernizowanej kanalizacji sanitarnej (P)	m/rok
29.	Długość wybudowanej i modernizowanej sieci wodociągowej (P)	m/rok
30.	Liczba osób korzystających z nowoutworzonych obiektów kultury (R)	os./rok
31.	Liczba osób korzystających z nowoutworzonych obiektów sportu (R)	os./rok

Lp.	Wskaźnik produktu (P) rezultatu (R)	Jednostka
32.	Liczba wypadków na wyremontowanych lub przebudowanych dróg i chodników (R)	zdarzeń/rok
33.	Liczba osób korzystających z wybudowanej i modernizowanej kanalizacji sanitarnej (R)	os./rok
34.	Liczba osób korzystających z wybudowanej i modernizowanej sieci wodociągowej (R)	os./rok
Cel strategiczny 5. Poprawa stanu jakości środowiska		
35.	Powierzchnia obszarów objętych działaniami rewitalizacyjnymi (P)	ha
36.	Liczba przeprowadzonych inwestycji w zakresie zielono-błękitnej infrastruktury (P)	szt./rok
37.	Liczba wykonanych inwestycji mających na celu wymianę źródeł ciepła zasilanych paliwem stałym (P)	szt./rok
38.	Powierzchnia terenów przeznaczonych na cele środowiskowe (R)	ha
39.	Liczba dni z przekroczonym stanem PM i PM2,5(R)	dni/rok
40.	Powierzchnia terenów zielonych (R)	ha

Źródło: opracowanie własne

3) Bieżące monitorowanie poziomu wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji

Monitowanie poprzez aktualizowanie listy przyjętych w Programie przedsięwzięć podstawowych i uzupełniających ze statusem: „zakładane do realizacji", „w trakcie realizacji" lub „zrealizowane", w zależności od aktualnego postępu rzeczowego, wraz z danymi, dotyczącymi finansowych aspektów realizacji.

Bieżące monitorowanie z postępów w realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych uwzględnionych w Gminnym Programie Rewitalizacji przygotowywane będzie raz na dwa lata (na podstawie sprawozdań dostarczanych przez podmioty realizujące swoje przedsięwzięcia). Ten zakres monitorowania obejmować powinien w głównej mierze wskaźniki rezultatu określone w kartach przedsięwzięć. Sprawozdania przedkładane będą do zaopiniowania członkom Komitetu Rewitalizacji, a następnie upublicznione w Biuletynie Informacji Publicznej.

Tabela 54 Wzór formularza monitoringowego zgłoszonego przedsięwzięcia

Wymagane informacje w zakresie monitoringu realizacji przedsięwzięcia				
Nazwa przedsięwzięcia	*Nazwa powinna być zgodna z nazwą, które nosi przedsięwzięcie włączone do GPR*			
Nazwa podmiotu realizującego przedsięwzięcie				
Realizacja przedsięwzięcia za rok ……..				
Zmiany w przedsięwzięciu (*należy zaznaczyć właściwą odpowiedź*)		Finansowe	Rzeczowe	Organizacyjne i/lub czasowe
	TAK			
	NIE			
Opisanie zmian w przedsięwzięciu (*jeśli dotyczy*)	*Należy streścić zmiany tj. określić czego dotyczą i jakiej są wielkości lub rodzaju oraz co jest ich powodem*			
Ocena wpływu zmiany na realizację przedsięwzięcia	*Należy dokonać oceny wpływu, jaki na realizację projektu mogą mieć zmiany, które zaszły i odpowiedzieć na poniższe pytanie*			
Czy przedsięwzięcie będzie… (*należy zaznaczyć właściwą odpowiedź*)	Kontynuowane bez opóźnień	Kontynuowane z opóźnieniami	Zaniechane	Kontynuowane i zrealizowane szybciej niż zamierzano
Aktualizacja opisu zakresu planowanych zadań (*nie należy wypełniać, jeśli nie dotyczy*)	*Jeśli zakres planowanych zadań uległ zmianie, należy go jeszcze raz przedstawić, bez omawiania ich przyczyn*			
Aktualizacja planowanych wskaźników rezultatu (*nie należy wypełniać, jeśli nie dotyczy*)	*Jeśli wskaźniki rezultatu uległy zmianie, należy je wskazać ponownie*			
Aktualizacja harmonogramu realizacji przedsięwzięcia (*nie należy wypełniać, jeśli nie dotyczy*)	*Jeśli harmonogram realizacji uległ zmianie, należy go ponownie przedstawić*			
Aktualizacja budżetu przedsięwzięcia z podziałem na planowane źródła finansowania (*nie należy wypełniać, jeśli nie dotyczy*)	*Jeśli budżet uległ zmianie, należy go ponownie przedstawić*			

Źródło: opracowanie własne

15.2. Monitoring jakościowy

Monitorowanie metodą jakościową będzie odbywać się za pomocą danych jakościowych, mierzących skuteczność prowadzonych działań, tj. systematycznym prowadzeniu badań społecznych. Wśród możliwych metod należy wymienić badanie ankietowe poprzez ankietę elektroniczną umieszczoną na stronie Urzędu Miasta Zawiercia.

Sprawozdania zawierające wyniki monitoringu jakościowego będą przygotowywane raz na trzy lata.

Wskazany powyżej system monitorowania Programu pozwoli na ocenę stopnia realizacji, zakładanych celów rewitalizacji oraz zmian, jakie zaszły na obszarze objętym rewitalizacją, na

skutek wdrażania Programu, a także umożliwi ocenić sprawność i skuteczność zarządzania tym procesem.

Zgodnie z ustawą o rewitalizacji, Gminny Program Rewitalizacji podlega ocenie aktualności i stopnia realizacji, dokonywanej przez Prezydenta Miasta Zawiercie, co najmniej raz na 3 lata. Tym samym pierwsza ocena Gminnego Programu Rewitalizacji zaplanowana została w 2025 r., kolejna zaś w 2028 r. Ocena sporządzona przez Prezydenta Miasta Zawiercie podlega zaopiniowaniu przez Komitet Rewitalizacji oraz ogłoszeniu na stronie podmiotowej Urzędu

Przeprowadzona ocena stanowić będzie cenny materiał analityczny, umożliwiający wskazanie działań naprawczych w procesie rewitalizacji (o ile taka potrzeba zostanie zdiagnozowana). Jednym z działań naprawczych będzie zaprogramowanie kolejnych działań rewitalizacyjnych, które powinny zostać ujęte w zaktualizowanym Programie. Aktualizacja będzie przeprowadzona również w sytuacji zidentyfikowania nowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, mogących mieć wpływ na realizację celów.

16. Określenie niezbędnych zmian w uchwałach

16.1. Określenie niezbędnych zmian w Wieloletnim programie gospodarowania mieszkaniowym zasobem Miasta Zawiercie na lata 2021-2025 oraz w uchwale w sprawie określenia zasad wynajmowania lokali mieszkalnych wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Miasta Zawiercie

Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Miasta Zawiercie na lata 2021-2025 został przyjęty uchwałą nr XL/470/21 Rady Miejskiej w Zawierciu z dnia 24 lutego 2021 r.

Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem zawiera prognozę wielkości oraz stanu technicznego zasobu Gminy, analizę potrzeb i plan remontów, plany sprzedaży lokali, zasady polityki czynszowej, sposób i zasady zarządzania budynkami, źródła finansowania gospodarki mieszkaniowej, planowaną wysokość wydatków w kolejnych latach, opis innych działań, ukierunkowanych na poprawę i racjonalizację gospodarowania zasobem mieszkaniowym.

Niniejszy dokument jest zgodny z obecnie obowiązującym Wieloletnim programem gospodarowania mieszkaniowym zasobem Miasta Zawiercie i nie powoduje konieczności wprowadzania zmian.

Zasady wynajmowania lokali, wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy zostały przyjęte uchwałą nr VII/28/15 Rady Miejskiej w Zawierciu z dnia 25 marca 2015 r. w sprawie określenia zasad wynajmowania lokali mieszkalnych wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Miasta Zawiercie. Przedsięwzięcia rewitalizacyjne przewidziane w Gminnym Programie Rewitalizacji nie powodują konieczności zmian w powyższej uchwale.

Możliwe są zmiany w Wieloletnim programie gospodarowania mieszkaniowym zasobem Miasta Zawiercie na lata 2021-2025 oraz w uchwale w sprawie określenia zasad wynajmowania lokali mieszkalnych, wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Miasta Zawiercie, w sytuacji podjęcia decyzji o ustanowieniu Specjalnej Strefy Rewitalizacji.

16.2. Określenie niezbędnych zmian w uchwale, o której mowa w art. 7 ust. 3 ustawy o rewitalizacji

Komitet Rewitalizacji, to ciało doradczo-opiniotwórcze, przewidziane w ustawie z dnia 9 października 2015 roku o rewitalizacji, jako podmiot wspierający Prezydenta Miasta Zawiercie, w podejmowaniu decyzji i wydawaniu opinii o działaniach rewitalizacyjnych. Komitet Rewitalizacji został uwzględniony w strukturze zarządzania i monitoringu Gminnego Programu Rewitalizacji.

W 2025 roku na podstawie Uchwały Rady Miasta Zawiercia nr: …. zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu, Zarządzeniem Prezydenta Miasta Zawiercie został powołany Komitet Rewitalizacji II kadencji na lata 2025 – 2028.

16.3. Specjalna Strefa Rewitalizacji

Na dzień przyjęcia uchwały w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Zawiercie nie przewiduje się ustanowienia Specjalnej Strefy Rewitalizacji, jednakże Gmina Zawiercie zastrzega sobie możliwość jej powołania, zgodnie z art. 25 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 485).

17. Wskazanie sposobu realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego

17.1. Wskazanie zakresu niezbędnych zmian w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy

Przedsięwzięcia rewitalizacyjne, wskazane w niniejszym Gminnym Programie Rewitalizacji są zgodne z obowiązującym Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Zawiercie, przyjętym uchwałą nr LVII/523/18 Rady Miejskiej w Zawierciu z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Zawiercie. Biorąc pod uwagę fakt, że zgodnie z ustawą z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 1688) aktualne Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy zostanie zastąpione Planem Ogólnym Gminy, zakłada się, że zapisy Planu Ogólnego Gminy będą uwzględniać znajdujące się na obszarze gminy i określone w niniejszym dokumencie uwarunkowania rozwoju przestrzennego gminy, w tym w szczególności obszary zdegradowane i obszary rewitalizacji.

17.2. Wskazanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego koniecznych do uchwalenia albo zmiany

W celu oceny aktualności planu ogólnego i planów miejscowych wójt, burmistrz albo prezydent Miasta dokonuje analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy, ocenia postępy w opracowywaniu planów miejscowych i opracowuje wieloletnie programy ich sporządzania, z uwzględnieniem decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu,

oraz wniosków w sprawie sporządzenia lub zmiany planu miejscowego lub planu ogólnego". Analiza zmian w zagospodarowaniu przestrzennym Miasta Zawiercia oraz ocena aktualności studium uwarunkowań kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Zawiercia i miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, lata 2018 (II półrocze) - 2023, została przyjęta uchwałą.

Nr XCVIII/1414/24 Rady Miejskiej w Zawierciu z dnia 17 kwietnia 2024 r. W uchwale wskazano miejscowe plany, dla których stwierdzono konieczności przystąpienia do aktualizacji, jak również dla których nie stwierdzono konieczności aktualizacji. Zgodnie z wynikami ww. analizy, zmiana obowiązujących miejscowych planów może nastąpić w zależności od potrzeb oraz w miarę możliwości finansowych Gminy – również w obszarze rewitalizacji.

18. Podsumowanie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko

18.1. Podsumowanie dla pierwotnej wersji Gminnego Programu Rewitalizacji (2022)

Działając na podstawie art. 48 i art. 57 w związku z art. 46 pkt 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 2373 z późn. zm.), projekt Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Zawiercie do roku 2030 został przedłożony Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w Katowicach i Śląskiemu Państwowemu Wojewódzkiemu Inspektorowi Sanitarnemu w Katowicach z wnioskami o uzgodnienie odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko do niniejszego dokumentu.

W odpowiedzi na pisma Prezydenta Miasta Zawiercia w sprawie uzgodnienie odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu ww. dokumentu:

- Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Katowicach pismem znak WOOŚ.410.171.2022.AOK z dnia 04 maja 2022 r. stwierdził, iż odstąpienie od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Zawiercie do roku 2030 jest zasadne;
- Śląski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Katowicach pismem znak NS-NZ.9022.21.38.2022 z dnia 09 maja 2022 r. uznał za zasadne odstąpienie od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Zawiercie do roku 2030.

Mając na uwadze uzyskane stanowiska ww. organów, po analizie uwarunkowań, o których mowa w art. 49 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, w szczególności mając na względzie charakter planowanych działań, rodzaj i skalę ich oddziaływania na środowisko, cechy obszaru objętego oddziaływaniem na środowisko, a także to, iż dokument spełnia warunek art. 48 ust. 3 ww. ustawy - realizacja jego postanowień nie spowoduje znaczącego oddziaływania na środowisko i dotyczy obszaru w granicach jednej gminy,

odstąpiono od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Zawiercie do roku 2030.

Niniejsze obwieszczenie podano się do publicznej wiadomości poprzez zamieszczenie w Biuletynie Informacji Publicznej www.zawiercie.bip.net.pl, na stronie Urzędu Miejskiego w Zawierciu www.zawiercie.eu oraz wywieszenie na tablicach ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Zawierciu, ul. Leśna 2, 42-400 Zawiercie.

18.2. Podsumowanie dla zmiany Gminnego Programu Rewitalizacji (2025)

W ramach zmiany Gminnego Programu Rewitalizacji potrzeba, która wynika m.in. z potrzeby dostosowania dokumentu do wymagań Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego, zawartych w Uchwale Zarządu Nr 2574/470/VI/2023 z dnia 2023-12-06 oraz aktualizacji listy przedsięwzięć podstawowych i dopuszczalnych, działając na podstawie art. 48 i art. 49 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 2373 z późn. zm.), projekt zmiany Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Zawiercie do roku 2030 został przedłożony Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w Katowicach i Śląskiemu Państwowemu Wojewódzkiemu Inspektorowi Sanitarnemu w Katowicach, z wnioskami o uzgodnienie odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko do niniejszego dokumentu.

W odpowiedzi na pisma Prezydenta Miasta Zawiercia w sprawie uzgodnienie odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu ww. dokumentu:

- Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Katowicach pismem znak WOOS.410.96.2025.AOK z dnia 25.03.2025 r. stwierdził, iż odstąpienie od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu zmiany Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Zawiercie do roku 2030 jest zasadne;
- Śląski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Katowicach pismem znak NS-NZ.9022.21.9.2025 z dnia 25.03.2025 r. uznał za zasadne odstąpienie od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu zmiany Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Zawiercie do roku 2030.

Mając na uwadze uzyskane stanowiska ww. organów, po analizie uwarunkowań, o których mowa w art. 49 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, w szczególności mając na względzie charakter planowanych działań, rodzaj i skalę ich oddziaływania na środowisko, cechy obszaru objętego oddziaływaniem na środowisko, a także to, iż dokument spełnia warunek art. 48 ust. 3 ww. ustawy - realizacja jego postanowień nie spowoduje znaczącego oddziaływania na środowisko i dotyczy obszaru w granicach jednej gminy, odstąpiono od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu zmiany Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Zawiercie do roku 2030.

19. Opiniowanie projektu Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Zawiercie

Zgodnie z art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 485), Prezydent Miasta Zawiercie wystąpił o zaopiniowanie projektu Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Zawiercie do roku 2030, do wskazanych w ww. ustawie instytucji, które opiniują projekt Programu w zakresie swojej właściwości rzeczowej lub miejscowej.

Stosownie do art. 18 ust. 2 ustawy o rewitalizacji Prezydent Miasta Zawiercie wyznaczył termin 21 dni na przedstawienia opinii, licząc od dnia doręczenia projektu Gminnego Programu Rewitalizacji. Nieprzedstawienie opinii w wyznaczonym terminie, wiązało się z uznaniem za równoznaczne z pozytywnym zaopiniowaniem projektu Gminnego Programu Rewitalizacji. W poniższej tabeli przedstawiono wykaz opinii do projektu wraz z odniesieniem się do przekazanych uwag.

Tabela 55 Wykaz opinii uzyskanych na podstawie art. 17 ust. 2 pkt 4 i art. 18 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji do projektu Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Zawiercie do roku 2030

Lp.	Organ opiniujący	Adres organu opiniującego	Data otrzymania przez organ	Streszczenie opinii	Uwzględnienie uwag
1	Starostwo Powiatowe w Zawierciu, Wydział Dróg Powiatowych	ul. Henryka Sienkiewicza 34 42-400 Zawiercie	28.04.2022 r.	Opinia pozytywna Uwagi: - Organ zwrócił uwagę na nieaktualny wykaz dróg powiatowych przebiegających przez Gminę Zawiercie - Korekta zapisu: „Utrzymaniem dróg i wyżej wymienionych obiektów zajmuje się Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o.o. pozostająca pod nadzorem Gminy”	Dokonano korekty zapisów w Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy Zawiercie do roku 2030
2	Zarząd Województwa Śląskiego	ul. Ligonia 46 40-037 Katowice	29.04.2022 r.	Opinia pozytywna (art. 18 ust. 3 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 485)	-
3	Wojewódzki Sztab Wojskowy w Katowicach, Centralne Wojskowe Centrum Rekrutacji Ośrodek Zamiejscowy w Katowicach	ul. Francuska 30 40-028 Katowice	29.04.2022 r.	Opinia pozytywna	-
4	Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Delegatura w Katowicach	ul. Lompy 19 40-038 Katowice	29.04.2022 r.	Opinia pozytywna (art. 18 ust. 3 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 485)	-
5	Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Zawierciu	ul. 11 Listopada 15 42-400 Zawiercie	28.04.2022 r.	Przekazanie wniosku dotyczącego opiniowania do organu właściwego – Śląski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny	-
6	Śląski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny	ul. Raciborska 39 40-074 Katowice	04.05.2022 r.	Opinia pozytywna	
7	Komenda Wojewódzka Państwowej Straży Pożarnej w Katowicach	ul. Wita Stwosza 36 40-042 Katowice	29.04.2022 r.	Organ poinformował, iż nie posiada delegacji prawnej do przedstawienia opinii w przedmiotowej sprawie, wynikającej z przywołanego w piśmie przepisu ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (t.j. Dz. U z 2021 r., poz. 485)	-
8	Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej	ul. Leśna 12 42-400 Zawiercie	28.04.2022 r.	Opinia pozytywna	-

Lp.	Organ opiniujący	Adres organu opiniującego	Data otrzymania przez organ	Streszczenie opinii	Uwzględnienie uwag
				(art. 18 ust. 3 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 485)	
9	Gminna Komisja Urbanistyczno-Architektoniczna przy Prezydencie Miasta Zawiercie	ul. Plaka 4a/1/7 42-580 Wojkowice	02.05.2022 r.	Opinia pozytywna Uwagi stylistyczne w tekście projektu.	Dokonano korekty zapisów w Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy Zawiercie do roku 2030
10	PKP Polskie Linie Kolejowe S.A,. Zakład Linii Kolejowych w Częstochowie	ul. Tadeusza Boya-Żeleńskiego 7/9 42-217 Częstochowa	04.05.2022 r.	Opinia pozytywna W przypadku prowadzenia prac w podobszarach: - podobszar 1 os. Stary Rynek - podobszar 2 os TAZ z terenami rekreacji - podobszar 3 ul. 11 Listopada z otoczeniem - podobszar 4 os. Miodowa z otoczeniem - podobszar 5 os. Centrum przez które przebiegają linie kolejowe nr 1 Warszawa Zachodnia – Katowice, nr 160 Zawiercie – Dąbrowa Górnicza Ząbkowice, wymagana jest konieczność zachowania warunków wynikających z przepisów Ustawy z dnia 28.03.2003 o transporcie kolejowym (Dz. U. z 20013r, poz 1594, art. 53.3), Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14.06.2007r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. nr 120, poz. 826 z późn. zm.), tj. obowiązujących przepisów prawnych dotyczących ochrony akustycznej, dla terenów sąsiadujących z liniami i terenami kolejowymi.	Uwzględnienie uwagi może nastąpić na etapie przygotowywania projektu inwestycji. Gminny Program Rewitalizacji Gminy Zawiercie do roku 2030 w obecnej formie nie odnosi się do tej problematyki.
11	Oddział Gospodarowania Nieruchomościami PKP S.A. w Katowicach	ul. Damrota 8 40-022 Katowice	29.04.2022 r.	Opinia pozytywna Organ informuje, że na terenie opracowania GPR Gminy Zawiercie zlokalizowane są linie kolejowe nr 1 relacji Warszawa Zachodnia – Katowice i nr 4 relacji Grodzisk Mazowiecki – Zawiercie. W związku z powyższym występują ograniczenia dotyczące sytuowania budowli, budynków, drzew i krzewów oraz wykonywania robót ziemnych wynikające z zapisów Ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym (tekst jednolity Dz. U. z 2021 r. poz. 1984.) oraz Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 7 sierpnia 2008 r.	Uwzględnienie uwagi może nastąpić na etapie przygotowywania projektu inwestycji. Gminny Program Rewitalizacji Gminy Zawiercie do roku 2030 w obecnej formie nie odnosi się do tej problematyki.

Lp.	Organ opiniujący	Adres organu opiniującego	Data otrzymania przez organ	Streszczenie opinii	Uwzględnienie uwag
12	Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad, Oddział w Katowicach	ul. Myśliwska 5 40-017 Katowice	29.04.2022 r.	Opinia pozytywna (art. 18 ust. 3 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 485)	-
13	TAURON Ciepło Sp. z o.o.	ul. Grażyńskiego 49 40-126 Katowice	29.04.2022 r.	Opinia pozytywna Organ wskazał za zasadne wprowadzenie możliwości udzielenia dotacji, w szczególności dla osób fizycznych i wspólnot mieszkaniowych, w zakresie przyłączania budynków do sieci ciepłowniczej w ramach zadań służących ograniczeniu niskiej emisji	Uwzględnienie uwagi może nastąpić na etapie przygotowywania regulaminu udzielenia dofinansowania w zakresie przedsięwzięcia EKOpiec.
14	Tauron Dystrybucja S.A,. Oddział w Będzinie	ul. Małobądzka 141 42-500 Będzin	02.05.2022 r.	Opinia pozytywna (art. 18 ust. 3 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 485)	-
15	Polska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o., Rozdzielnia Gazu w Zawierciu	ul. Zaparkowa 15 42-200 Zawiercie	28.04.2022 r.	Opinia pozytywna (art. 18 ust. 3 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 485)	-
16	Rejonowe Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o.	ul. 11 Listopada 2, 42-400 Zawiercie	28.04.2022 r.	Opinia pozytywna (art. 18 ust. 3 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 485)	-
17	Zarząd Dróg Wojewódzkich w Katowicach	ul. Lechicka 24 40-609 Katowice	29.04.2022 r.	Opinia pozytywna (art. 18 ust. 3 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 485)	-
18	Krajowy Zasób Nieruchomości	ul. Nowy Świat 19 00-029 Warszawa	04.05.2022 r.	Opinia pozytywna (art. 18 ust. 3 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 485)	-
19	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Katowicach	Plac Grunwaldzki 8-10 40-127 Katowice	29.04.2022 r.	Opinia pozytywna	-
20	Śląski Wojewódzki Konserwator Zabytków	ul. Francuska 12 40-015 Katowice	04.05.2022 r.	Opinia pozytywna Uwagi: - Wiadomości nt. parku (osiedle TAZ) – zaznacza się, że założenie to historycznie i treściowo związane jest z obiektem rezydencjonalnym (willa), a nie OSiR-em. - Str. 183 – Plac Stosika – obiekt powstał na terenie parku wpisanego do rejestru zabytków. Jest elementem obcym, wtórnym – tut. organ nie wyrażał zgody na jego ustawienie. Docelowo – element ten powinien zostać	W zakresie pierwszej uwagi dokonano korekty w tekście Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Zawiercie do roku 2030. Uwzględnienie pozostałych uwag może nastąpić na etapie przygotowywania poszczególnych projektów inwestycji. Wszystkie działania

Lp.	Organ opiniujący	Adres organu opiniującego	Data otrzymania przez organ	Streszczenie opinii	Uwzględnienie uwag
				usunięty z terenu wpisanego do rejestru (przeniesiony w inne, właściwe miejsce). - Str. 201 – rewitalizacja osiedla TAZ – w trakcie wykonywania wszelkich robót należy zwrócić uwagę na komponowane formy zieleni, występujące na terenie całego osiedla (zachowanie układu kompozycyjnego zieleni oraz projektowania nowych nasadzeń w nawiązaniu do pierwotnej formy odtworzonej na podstawie materiałów archiwalnych). Należy pamiętać o tym, że wspomniana zieleń (a zwłaszcza park) uznana za zabytek nie jest przykładem „typowej" zieleni miejskiej, gdzie dopuszcza się powstanie dowolnej infrastruktury, zwłaszcza niezwiązanej treściowo i ideowo z obiektem. Przy tworzeniu projektu rewaloryzacji, rewitalizacji bierze się pod uwagę przede wszystkim wartość historyczną założenia zieleni, którą można ustalić między innymi na podstawie kompletnych studiów (między innymi sporządzenie studium historyczno-kompozycyjnego). - Str. 215-216 – budowa hali sportowej wraz z infrastrukturą – wskazane nieruchomości w poszczególnych częściach są objęte ochrona poprzez wpis do rejestru zabytków – w obrębie tych terenów należy dążyć do zachowania oraz przywrócenia ich historycznej funkcji i postaci. Ponadto zaznacza się, że budowa, remonty wszelkiej infrastruktury (jak poszczególne sieci, kanalizacja, drogi, ścieżki rowerowe, itd.) na terenach wpisanych do rejestru zabytków muszą uwzględniać historyczne uwarunkowania miejsc (w tym ich kompozycję, zwłaszcza układów zieleni), w których miałyby powstać (nie zaleca się np. wprowadzania nowych obiektów, obcych pod względem treści na teren parku – osiedle TAZ)	prowadzone na terenach wpisanych do rejestru zabytków będą w uzgodnieniu i zgodnie z wytycznymi Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.
21	Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie, Dyrektor Regionalnego Zarządu	ul. Sienkiewicza 2 44-100 Gliwice	02.05.2022 r.	Opinia pozytywna	-

Lp.	Organ opiniujący	Adres organu opiniującego	Data otrzymania przez organ	Streszczenie opinii	Uwzględnienie uwag
	Gospodarki Wodnej w Gliwicach				
22	Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Katowicach	ul. św. Huberta 43/45 40-543 Katowice	04.05.2022 r.	Przekazanie wniosku dotyczącego opiniowania do organu właściwego - Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Olkusz i Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Siewierz	-
23	Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Olkusz	ul. Łukasińskiego 3 32-300 Olkusz	09.05.2022 r.	Opinia pozytywna (art. 18 ust. 3 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 485)	-
24	Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Siewierz	ul. Łysa Góra 6 42-470 Siewierz	09.05.2022 r.	Opinia pozytywna	-
25	Wyższy Urząd Górniczy	ul. Poniatowskiego 31 40-055 Katowice	02.05.2022 r.	Przekazanie wniosku dotyczącego opiniowania do organu właściwego – Okręgowy Urząd Górniczy w Katowicach	-
26	Okręgowy Urząd Górniczy w Katowicach	ul. Obroki 87 40-833 Katowice	29.04.2022 r.	Organ poinformował, iż obszar rewitalizacji położony jest poza granicami terenu górniczego, w związku z tym, brak jest podstaw prawnych do działania Okręgowego Urzędu Górniczego w Katowicach w trybie art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (t.j. Dz. U z 2021 r., poz. 485)	-
27	Wojewoda Śląski	ul. Jagiellońska 25 40-032 Katowice	29.04.2022 r.	Opinia pozytywna (art. 18 ust. 3 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 485)	-
28	Zarząd Powiatu Zawierciańskiego	ul. Sienkiewicza 34 42-400 Zawiercie	28.04.2022 r.	Opinia pozytywna (art. 18 ust. 3 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 485)	-
29	Starosta Zawierciański (w zakresie terenów zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych)	ul. Sienkiewicza 34 42-400 Zawiercie	28.04.2022 r.	Opinia pozytywna (art. 18 ust. 3 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 485)	-
30	Minister Klimatu i Środowiska (jako organ administracji geologicznej)	ul Wawelska 52/54 00-922 Warszawa	02.05.2022 r.	Opinia pozytywna (art. 18 ust. 3 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 485)	-

Lp.	Organ opiniujący	Adres organu opiniującego	Data otrzymania przez organ	Streszczenie opinii	Uwzględnienie uwag
31	Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego, Geolog Wojewódzki	ul. Ligonia 46 40-037 Katowice	29.04.2022 r.	Opinia pozytywna (art. 18 ust. 3 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 485)	-
32	Śląski Oddział Straży Granicznej	ul. Dąbrowskiego 2 47-400 Racibórz	02.05.2022 r.	Opinia pozytywna (art. 18 ust. 3 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 485)	-
33	Komenda Powiatowa Policji w Zawierciu	ul. Kasprowicza 9 42-400 Zawiercie	28.04.2022 r.	Opinia pozytywna (art. 18 ust. 3 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 485)	-
34	Komenda Wojewódzka Policji	ul. Lompy 19 40-038 Katowice	29.04.2022 r.	Opinia pozytywna (art. 18 ust. 3 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 485)	-
35	Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Poznaniu	ul. Chlebowa 4/8 61-003 Poznań	04.05.2022 r.	Opinia negatywna Uwagi: Ze szczegółowej analizy przedłożonych materiałów wynika, że w części tekstowej projektu „Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Zawiercie do roku 2030" nie zostały zawarte informacje o występowaniu na terenie objętym opracowaniem obszaru szczególnego zagrożenia powodzią o p=1% i p=10%. Informacje o obszarach szczególnego zagrożenia powodzią, należy uzupełnić w oparciu o dane wskazane w niniejszej decyzji. Ponadto w projekcie „Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Zawiercie do roku 2030" należy zamieścić zapis, że na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią obowiązują zakazy oraz ograniczenia wynikające z przepisów odrębnych. Na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią należy zapewnić swobodny przepływ wód powodziowych, poprzez zakaz nowej zabudowy.	Dokonano korekty zapisów w Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy Zawiercie do roku 2030 Ponownie wystąpiono do Organu z wnioskiem o wydanie opinii.
36	Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska w Katowicach	ul. Damrota 16 46-022 Katowice	29.04.2022 r.	Opinia pozytywna (art. 18 ust. 3 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 485)	-
37	Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A., Oddział w Katowicach	ul. Jordana 25 40-056 Katowice	29.04.2022 r.	Opinia pozytywna (art. 18 ust. 3 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 485)	-

Lp.	Organ opiniujący	Adres organu opiniującego	Data otrzymania przez organ	Streszczenie opinii	Uwzględnienie uwag
39	Operator Gazociągów Przesyłowych Gaz – System S.A., Oddział w Świerklanach	ul. Wodzisławska 54 44-266 Świerklany	29.04.2022 r.	Opinia pozytywna (art. 18 ust. 3 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 485)	-
40	Polska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o., Oddział Gazowniczy w Zabrzu	ul. Szczęść Boże 11 41-800 Zabrze	29.04.2022 r.	Opinia pozytywna (art. 18 ust. 3 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 485)	-
41	Prezes Urzędu Transportu Kolejowego	Aleje Jerozolimskie 134 02-305 Warszawa	02.05.2022 r.	Opinia pozytywna (art. 18 ust. 3 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 485)	-
42	Referat Utrzymania Infrastruktury Miejskiej (jako zarządca dróg miejskich)	w miejscu	27.04.2022 r.	Opinia pozytywna (art. 18 ust. 3 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 485)	-
43	Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Poznaniu	ul. Chlebowa 4/8 61-003 Poznań	06.06.2022 r.	Opinia pozytywna	-

20. Opiniowanie projektu zmiany Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Zawiercie

Zgodnie z art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 278), Prezydent Miasta Zawiercie wystąpił o zaopiniowanie projektu zmiany Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Zawiercie do roku 2030, do wskazanych w ww. ustawie instytucji, które opiniują projekt Programu w zakresie swojej właściwości rzeczowej lub miejscowej.

Stosownie do art. 18 ust. 2 ustawy o rewitalizacji Prezydent Miasta Zawiercie wyznaczył termin 21 dni na przedstawienia opinii, licząc od dnia doręczenia projektu Gminnego Programu Rewitalizacji. Nieprzedstawienie opinii w wyznaczonym terminie, wiązało się z uznaniem za równoznaczne z pozytywnym zaopiniowaniem projektu Gminnego Programu Rewitalizacji. W poniższej tabeli przedstawiono wykaz opinii do projektu wraz z odniesieniem się do przekazanych uwag.

W oparciu przeprowadzone konsultacje publiczne oraz opinie zgłoszone oraz niżej wymienione podmioty i Zespół ds. rewitalizacji Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego, dokonano uzupełnień i zmian w szczególności w zakresie:

- elementów diagnozy,
- zgodności z dokumentami lokalnymi i regionalnymi,
- uzupełnienie wskazanych kierunków działań,
- listy i zakresu podstawowych i pozostałych dopuszczalnych przedsięwzięć.

Skorygowany dokument przekazano do ponownej oceny przez Zespół ds. rewitalizacji Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego.

Na podstawie pisma z dnia 10.06.2025 (Znak sprawy: RT-RPIR.KW-00099/25) uzyskano pozytywną opinię zespołu.

Tabela 56. Wykaz opinii uzyskanych na podstawie art. 17 ust. 2 pkt 4 i art. 18 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji do projektu zmiany Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Zawiercie do roku 2030

Lp.	Organ opiniujący	Adres organu opiniującego	Data otrzymania przez organ	Streszczenie opinii	Uwzględnienie uwag
1.	Zarząd Powiatu Zawierciańskiego	ul. Henryka Sienkiewicza 34 42-400 Zawiercie	6.03.2025	Opinia pozytywna (art. 18 ust. 3 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 485)	
2.	Zarząd Województwa Śląskiego	ul. Ligonia 46 40-037 Katowice	6.03.2025	Opinia pozytywna z uwagami	Uwaga uwzględniona. Wskazane fragmenty tekstów w opinii zostały skorygowane w tekście programu.
3.	Wojewoda Śląski	ul. Jagiellońska 25, 40-032 Katowice.	6.03.2025	Opinia pozytywna (art. 18 ust. 3 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 485)	
4.	Wojewódzki Sztab Wojskowy w Katowicach, Centralne Wojskowe Centrum Rekrutacji Ośrodek Zamiejscowy w Katowicach	ul. Francuska 30 40-028 Katowice	6.03.2025	Opinia pozytywna	-
5.	Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Delegatura w Katowicach	ul. Lompy 19 40-038 Katowice	6.03.2025	Opinia pozytywna (art. 18 ust. 3 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 485)	-
6.	Śląski Oddział Straży Granicznej	ul. Dąbrowskiego 2, 47-400 Racibórz.	6.03.2025	Opinia pozytywna (art. 18 ust. 3 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 485)	
7.	Komenda Wojewódzka Policji	ul. Lompy 19 40-038 Katowice	6.03.2025	Opinia pozytywna (art. 18 ust. 3 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 485)	
8.	Komenda Powiatowa Policji w Zawierciu	ul. Kasprowicza 9 42-400 Zawiercie	6.03.2025	Opinia pozytywna (art. 18 ust. 3 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 485)	

Lp.	Organ opiniujący	Adres organu opiniującego	Data otrzymania przez organ	Streszczenie opinii	Uwzględnienie uwag
9.	Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej	ul. Leśna 12 42-400 Zawiercie	6.03.2025	Opinia pozytywna (art. 18 ust. 3 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 485)	-
10.	Śląski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny	ul. Raciborska 39 40-074 Katowice	6.03.2025	Opinia pozytywna, w zakresie wymagań higienicznych i zdrowotnych, bez dodatkowych zastrzeżeń. Odstąpienie od przeprowadzenia SOOŚ dla projektu zmiany GPR.	-
11.	Gminna Komisja Urbanistyczno-Architektoniczna przy Prezydencie Miasta Zawiercie	ul. Plaka 4a/1/7 42-580 Wojkowice	6.03.2025	Ocena pozytywna z uwagami: W rozdziale 17.2 konieczność odniesienia się do nowej sytuacji planistycznej obowiązującej od 24 września 2023 r., wprowadzonej ustawą z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, która zakłada zastąpienie studium uwarunkowań przez plan ogólny. Potrzeba wprowadzenia ustaleń do GPR w zakresie rewitalizacji, które będą wytycznymi do planu ogólnego gminy zgodnie z art. 13b. pkt 3 lit. o ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. W rozdziale 17.3 potrzeba odniesienia się do uchwały nr XCVIII/1414/24 Rady Miejskiej w Zawierciu z dnia 17 kwietnia 2024 r. w sprawie oceny aktualności studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Zawiercia oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Numeracja rozdziałów nie zgadza się ze spisem treści.	Dokonano stosownych korekt zapisów w Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy Zawiercie do roku 2030
12.	Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad, Oddział w Katowicach	ul. Myśliwska 5 40-017 Katowice	6.03.2025	Opinia pozytywna (art. 18 ust. 3 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 485)	-
13.	Zarząd Dróg Wojewódzkich w Katowicach	ul. Lechicka 24 40-609 Katowice	7.03.2025	Opinia pozytywna (art. 18 ust. 3 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 485)	-

Lp.	Organ opiniujący	Adres organu opiniującego	Data otrzymania przez organ	Streszczenie opinii	Uwzględnienie uwag
14.	Starostwo Powiatowe w Zawierciu, Wydział Dróg Powiatowych	ul. Sienkiewicza 34, 42-400 Zawiercie	6.03.2025	Opinia pozytywna (art. 18 ust. 3 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 485)	-
15.	Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A,. Oddział w Katowicach	ul. Jordana 25, 40-056 Katowice	11.03.2025	Opinia pozytywna	-
16.	Tauron Dystrybucja S.A,. Oddział w Będzinie	ul. Małobądzka 141 42-500 Będzin	12.03.2025	Opinia pozytywna, pod warunkiem uwzględnienia wszystkich zapisów dotyczących infrastruktury elektroenergetycznej TAURON Dystrybucja S.A. zawartych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego dla terenów objętych programem rewitalizacji.	-
17.	Operator Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A.	ul. Mszczonowska 4, 02-337 Warszawa.	7.03.2025	Opinia pozytywna z informacją o braku przebiegu sieci gazowej.	-
18.	Operator Gazociągów Przesyłowych Gaz - System S.A. Oddział w Świerklanach	ul. Wodzisławska 54, 44-266 Świerklany.	11.03.2025	Jw.	-
19.	Polska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o. Oddział Gazowniczy w Zabrzu,	ul. Szczęść Boże 11, 41-800 Zabrze.	7.03.2025	Opinia pozytywna bez uwag, z przypomnieniem o konieczności uwzględnienia przepisów technicznych przy realizacji inwestycji gazowych, jeśli takie będą planowane w przyszłości.	-
20.	PKP Polskie Linie Kolejowe S.A.	ul. Targowa 74, 03 - 734 Warszawa.	13.03.2025	Opinia pozytywna, ze szczegółową informacją o infrastrukturze kolejowej w obszarze rewitalizacji i sugestie dotyczące uwzględnienia uwarunkowań związanych z tą infrastrukturą podczas działań inwestycyjno-projektowych przy realizacji przedsięwzięć.	Opinia zostanie uwzględniona na etapie planowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych w granicach wskazanych w opinii.
21.	Polskie Koleje Państwowe S.A., Oddział Gospodarowania Nieruchomościami w Katowicach	ul. Damrota 8, 40-022 Katowice.	11.03.2025	Opinia pozytywna (art. 18 ust. 3 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 485)	-
22.	Krajowy Zasób Nieruchomości	ul. Nowy Świat 19 00-029 Warszawa	7.03.2025	Opinia pozytywna (art. 18 ust. 3 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 485)	-

Lp.	Organ opiniujący	Adres organu opiniującego	Data otrzymania przez organ	Streszczenie opinii	Uwzględnienie uwag
23.	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Katowicach	Plac Grunwaldzki 8-10 40-127 Katowice	6.03.2025	Opinia pozytywna Odstąpienie od przeprowadzenia SOOŚ dla projektu zmiany GPR.	-
24.	Śląski Wojewódzki Konserwator Zabytków	ul. Francuska 12 40-015 Katowice	7.03.2025	Opinia pozytywna z uwagami: - Remonty, przebudowy, rozbudowy, modernizacje i termomodernizacje obiektów objętych ochroną konserwatorską oraz prace prowadzone na terenach objętych ochroną konserwatorską należy przeprowadzać z zachowaniem wartości zabytkowych obiektów i z poszanowaniem walorów architektonicznych. - Na zabytkowych budynkach oraz na ich widocznych połaciach dachowych nie należy umieszczać ahistorycznych elementów technicznych wprowadzających dysonans estetyczny.	Opinia zostanie uwzględniona na etapie planowania i przygotowywania przedsięwzięć rewitalizacyjnych, w tym w szczególności realizowanych na terenach objętych ochroną konserwatorską
25.	Okręgowy Urząd Górniczy w Krakowie	ul. Łukasiewicza 3, 31-426 Kraków.	7.03.2025	Informacja o braku właściwości rzeczowej do wydania opinii z uwagi na brak terenów górniczych nadzorowanych przez Dyrektora OUG w Krakowie w obszarze OZ i OR	-
26.	Minister Klimatu i Środowiska ul. Wawelska 52/54, 00-922 Warszawa.	ul. Wawelska 52/54, 00-922 Warszawa.	7.03.2025	Zawiadomienie o przekazaniu sprawy według właściwości do Starosty Zawierciańskiego jako organu właściwego w zakresie terenów osuwisk.	-
27.	Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego, Geolog Wojewódzki,	ul. Ligonia 46, 40-037 Katowice	7.03.2025	Zawiadomienie o przekazaniu sprawy według właściwości do Starosty Zawierciańskiego jako organu właściwego w zakresie terenów osuwisk.	-
28.	Starostwo Powiatowe w Zawierciu, Geolog Powiatowy	ul. Sienkiewicza 34, 42-400 Zawiercie	7.03.2025	Opinia pozytywna (art. 18 ust. 3 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 485)	-
29.	Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Poznaniu	ul. Chlebowa 4/8 61-003 Poznań	7.03.2025	Opinia pozytywna z uwagami Zalecenie uzupełnienia części graficznej programu o informacje dotyczące obszarów niskiego ryzyka powodziowego (0,2%)	Uwaga uwzględniona. Zostanie dodany załącznik graficzny z informacją o obszarze niskiego ryzyka powodziowego.

Lp.	Organ opiniujący	Adres organu opiniującego	Data otrzymania przez organ	Streszczenie opinii	Uwzględnienie uwag
30.	Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie, RZGW w Warszawie	ul. Zarzecze 13B, 03-194 Warszawa.	7.03.2025	Umorzenie postępowania w zakresie zaopiniowania projektu zmiany GPR ze względu na brak właściwości rzeczowej – OZ i OR zlokalizowany poza obszarem	-
31.	Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie, Dyrektor Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Gliwicach	ul. Sienkiewicza 2 44-100 Gliwice	7.03.2025	Umorzenie postępowania w sprawie wydania opinii jako bezprzedmiotowe z uwagi na brak właściwości miejscowej organu – OZ i OR zlokalizowane poza obszarem szczególnego zagrożenia powodzią	-
32.	Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Katowicach	ul. św. Huberta 43/45 40-543 Katowice	7.03.2025	Przekazanie wniosku dotyczącego opiniowania do organu właściwego - Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Olkusz i Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Siewierz	-
33.	Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Olkusz	ul. Łukasińskiego 3 32-300 Olkusz	7.03.2025	Opinia pozytywna	-
34.	Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Siewierz	ul. Łysa Góra 6 42-470 Siewierz	7.03.2025	Opinia pozytywna	-

Spis rycin

Rycina 1. Subregiony województwa i ich ośrodki centralne 16
Rycina 2. OSI – obszary cenne przyrodniczo 17
Rycina 3. OSI – ośrodki wzrostu 18
Rycina 4. OSI - gminy tracące funkcje społeczno-gospodarcze 19
Rycina 5. OSI – gminy z problemami środowiskowymi w zakresie jakości powietrza 20
Rycina 6. Delimitacja obszaru interwencji w aspekcie rewitalizacji 24
Rycina 7. Jednostki analityczne wydzielone na potrzeby diagnozy Gminy Zawiercie 38
Rycina 8. Zmiana liczby ludności w Gminie Zawiercie w latach 2016-2020 41
Rycina 9. Ludność według ekonomicznych grup wieku w Gminie Zawiercie w latach 2016-2020 42
Rycina 10. Wskaźniki obciążenia demograficznego w Gminie Zawiercie w latach 2016-2020 42
Rycina 11. Struktura wieku ludności Gminy Zawiercie w roku 2020 43
Rycina 12. Zmiana przyrostu naturalnego w Gminie Zawiercie w latach 2016-2020 44
Rycina 13. Prognoza liczby ludności w powiecie zawierciańskim w latach 2020-2035 45
Rycina 14. Wartość wskaźnika liczba osób bezrobotnych na 100 mieszkańców w Gminie Zawiercie w układzie jednostek analitycznych w 2020 r. 47
Rycina 15. Wartość wskaźnika liczba bezrobotnych kobiet na 100 mieszkańców w Gminie Zawiercie w układzie jednostek analitycznych w 2020 r. 48
Rycina 16. Wartość wskaźnika liczba osób długotrwale bezrobotnych w ogóle osób bezrobotnych w Gminie Zawiercie w układzie jednostek analitycznych w 2020 r. 49
Rycina 17. Wartość wskaźnika liczba osób bezrobotnych z wykształceniem podstawowym i poniżej na 100 mieszkańców w Gminie Zawiercie w układzie jednostek analitycznych w 2020 r. 50
Rycina 18. Wartość wskaźnika liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej na 100 mieszkańców w Gminie Zawiercie w układzie jednostek analitycznych w 2019 r. 52
Rycina 19. Wartość wskaźnika liczba osób korzystających ze świadczeń socjalnych z tytułu ubóstwa na 100 mieszkańców w Gminie Zawiercie w układzie jednostek analitycznych w 2020 r. 53
Rycina 20. Wartość wskaźnika liczba osób korzystających ze świadczeń socjalnych z tytułu niepełnosprawności na 100 mieszkańców w Gminie Zawiercie w układzie jednostek analitycznych w 2020 r. 54
Rycina 21. Wartość wskaźnika liczba osób korzystająca ze świadczeń z tytułu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego na 100 mieszkańców w Gminie Zawiercie w układzie jednostek analitycznych w 2020 r. 55
Rycina 22. Wartość wskaźnika liczba osób korzystająca ze świadczeń z tytułu potrzeba ochrony macierzyństwa na 100 mieszkańców w Gminie Zawiercie w układzie jednostek analitycznych w 2020 r. 56
Rycina 23. Wartość wskaźnika liczba osób korzystających ze świadczeń socjalnych ze względu na alkoholizm i narkomanię na 100 mieszkańców w Gminie Zawiercie w układzie jednostek analitycznych w 2020 r. 57

Rycina 24. Wartość wskaźnika liczba przyznanych dodatków mieszkaniowych na 100 mieszkańców w Gminie Zawiercie w układzie jednostek analitycznych w 2020 r. 59
Rycina 25. Wartość wskaźnika liczba uczniów szkół podstawowych korzystających z dożywiania na 100 mieszkańców w Gminie Zawiercie w układzie jednostek analitycznych w 2020 r. 60
Rycina 26. Wartość wskaźnika liczba założonych „Niebieskich Kart" na 100 mieszkańców w Gminie Zawiercie w układzie jednostek analitycznych w 2020 r. 62
Rycina 27. Wartość wskaźnika liczba czynów karalnych popełnionych przez osoby nieletnie na 100 mieszkańców w Gminie Zawiercie w układzie jednostek analitycznych w 2020 r. 63
Rycina 28. Wartość wskaźnika liczba przestępstw o charakterze kryminalnym na 100 mieszkańców w Gminie Zawiercie w układzie jednostek analitycznych w 2020 r. 64
Rycina 29. Wartość wskaźnika liczba organizacji pozarządowych na 100 mieszkańców w Gminie Zawiercie w układzie jednostek analitycznych w 2020 r. 65
Rycina 30. Koncentracja negatywnych zjawisk w sferze społecznej w Gminie Zawiercie w układzie jednostek analitycznych w 2020 r. 70
Rycina 31. Liczba podmiotów wyrejestrowane wg sektorów własnościowych w Gminie Zawiercie w latach 2016-2020 71
Rycina 32. Wartość wskaźnika liczba mieszkańców w wieku poprodukcyjnym na 100 mieszkańców w Gminie Zawiercie w układzie jednostek analitycznych w 2020 r. 72
Rycina 33. Wartość wskaźnika liczba podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców w Gminie Zawiercie w układzie jednostek analitycznych w 2020 r. 73
Rycina 34. Wartość wskaźnika liczba nowopowstałych podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców w Gminie Zawiercie w układzie jednostek analitycznych w 2020 r. 74
Rycina 35. Wartość wskaźnika liczba zamkniętych i zawieszonych działalności podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców w Gminie Zawiercie w układzie jednostek analitycznych w 2020 r. 76
Rycina 36. Koncentracja negatywnych zjawisk w sferze gospodarczej w Gminie Zawiercie w układzie jednostek analitycznych w 2020 r. 79
Rycina 37. Wartość wskaźnika udział budynków mieszkalnych w zasobie gminnym wybudowanych przed 1945 r. w liczbie budynków mieszkalnych gminnych ogółem w Gminie Zawiercie w układzie jednostek analitycznych w 2020 r. 81
Rycina 38. Wartość wskaźnika liczba budynków gminnych w dostatecznym i średnim stanie technicznym w liczbie budynków mieszkalnych gminnych ogółem w Gminie Zawiercie w układzie jednostek analitycznych w 2020 r. 82
Rycina 39. Koncentracja negatywnych zjawisk w sferze technicznej w Gminie Zawiercie w układzie jednostek analitycznych w 2020 r. 86
Rycina 40. Wartość wskaźnika liczba wydanych pozwoleń na budowę budynków mieszkalnych jednorodzinnych i wielorodzinnych na 100 mieszkańców w Gminie Zawiercie w układzie jednostek analitycznych w 2020 r. 91
Rycina 41. Wartość wskaźnika długość sieci kanalizacyjnej w stosunku do długości sieci dla całej Gminy Zawiercie w układzie jednostek analitycznych w 2020 r. 92
Rycina 42. Wartość wskaźnika liczba niepodłączonych budynków do sieci kanalizacyjnej na 100 mieszkańców w Gminie Zawiercie w układzie jednostek analitycznych w 2020 r. 93

Rycina 43. Wartość wskaźnika liczba osób oczekujących na przyznanie lokalu komunalnego lub socjalnego na 100 mieszkańców w Gminie Zawiercie w układzie jednostek analitycznych w 2020 r. 94
Rycina 44. Wartość wskaźnika liczba budynków oświaty, nauki, kultury i sportu na 100 mieszkańców w Gminie Zawiercie w układzie jednostek analitycznych w 2020 r. 95
Rycina 45. Wartość wskaźnika długość ścieżek rowerowych w stosunku do powierzchni danej jednostki w Gminie Zawiercie w układzie jednostek analitycznych w 2020 r. 97
Rycina 46. Wartość wskaźnika liczba przystanków komunikacji miejskiej na 100 mieszkańców w Gminie Zawiercie w układzie jednostek analitycznych w 2020 r. 98
Rycina 47. Koncentracja negatywnych zjawisk w sferze przestrzenno-funkcjonalnej w Gminie Zawiercie w układzie jednostek analitycznych w 2020 r. 101
Rycina 48. Wartość wskaźnika udział powierzchni terenów poprzemysłowych w powierzchni danej jednostki w Gminie Zawiercie w układzie jednostek analitycznych w 2020 r. 105
Rycina 49. Wartość wskaźnika liczba gospodarstw domowych objętych selektywną zbiórką odpadów w zakresie popiołu na 100 mieszkańców w Gminie Zawiercie w układzie jednostek analitycznych w 2020 r. 106
Rycina 50. Wartość wskaźnika udział powierzchni terenów zieleni, w tym terenów rekreacyjnych i zieleni urządzonej w powierzchni danej jednostki w Gminie Zawiercie w układzie jednostek analitycznych w 2020 r. 107
Rycina 51. Koncentracja negatywnych zjawisk w sferze środowiskowej w Gminie Zawiercie w układzie jednostek analitycznych w 2020 r. 110
Rycina 52. Sumaryczny wskaźnik degradacji w Gminie Zawiercie w układzie jednostek analitycznych 115
Rycina 53. Obszar zdegradowany Gminy Zawiercie w układzie jednostek analitycznych 117
Rycina 54. Obszar zdegradowany Gminy Zawiercie na tle ortofotomapy 117
Rycina 55. Obszar rewitalizacji Gminy Zawiercie w ramach jednostek analitycznych obszaru zdegradowanego 124
Rycina 56. Obszar szczególnego zagrożenia powodzią Q=1% w obszarze rewitalizacji Gminy Zawiercie 157
Rycina 57. Obszar szczególnego zagrożenia powodzią Q=10% w obszarze rewitalizacji Gminy Zawiercie 157
Rycina 58. Obszar szczególnego zagrożenia powodzią łącznie w obszarze rewitalizacji Gminy Zawiercie (Q= 0,2%, 1%, 10%) 158
Rycina 59. Granice podobszaru rewitalizacji 1 – os. Stary Rynek 178
Rycina 60. Granice podobszaru rewitalizacji 2 – os. TAZ z terenami rekreacji 182
Rycina 61. Granice podobszaru rewitalizacji 3 – ul. 11 Listopada z otoczeniem 186
Rycina 62. Granice podobszaru rewitalizacji 4 – os. Miodowa z otoczeniem 189
Rycina 63. Granice podobszaru rewitalizacji 5 – os. Centrum 193
Rycina 64. Granice podobszaru rewitalizacji 6 – os. Wielorodzinne w Kromołowie z otoczeniem 197
Rycina 65. Informacja o konsultacjach społecznych w Biuletynie Informacji Publicznej 348
Rycina 66. Informacja o konsultacjach społecznych na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Zawierciu 349

Rycina 67. Informacja o konsultacjach społecznych stronie platformie Konsultacje Społeczne w Gminie Zawiercie 349
Rycina 68. Podgląd treści obwieszczenia Prezydenta Miasta Zawiercie na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Zawierciu 350
Rycina 69. Ogłoszenie Prezydenta Miasta Zawiercie o konsultacjach społecznych w Gazecie Wyborczej 351
Rycina 70. Informacja o konsultacjach społecznych w mediach społecznościowych Urzędu Miejskiego w Zawierciu 351
Rycina 71. Informacja o konsultacjach społecznych w mediach społecznościowych Urzędu Miejskiego w Zawierciu 352
Rycina 72. Informacja o konsultacjach społecznych w mediach społecznościowych Urzędu Miejskiego w Zawierciu 353
Rycina 73. Informacja podsumowująca przebieg konsultacji społecznych w Biuletynie Informacji Publicznej 360
Rycina 74. Informacja podsumowująca przebieg konsultacji społecznych na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Zawierciu 360
Rycina 75. Informacja o podjęciu uchwały o przystąpieniu do sporządzenia Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Zawiercie do 2030 w Biuletynie Informacji Publicznej 361
Rycina 76. Informacja o podjęciu uchwały o przystąpieniu do sporządzenia Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Zawiercie do 2030 na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Zawierciu 362
Rycina 77. Podgląd treści obwieszczenia Prezydenta Miasta Zawiercie na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Zawierciu 362
Rycina 78. Podgląd treści obwieszczenia Prezydenta Miasta Zawiercie na słupach ogłoszeniowych na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Zawierciu 363
Rycina 79. Ogłoszenie Prezydenta Miasta Zawiercie o podjęciu uchwały o przystąpieniu do sporządzenia Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Zawiercie do 2030 w Gazecie Wyborczej 364
Rycina 80. Informacja o naborze przedsięwzięć rewitalizacyjnych w obwieszczeniu o podjęciu uchwały w sprawie przystąpienia do sporządzania Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Zawiercie do roku 2030 365
Rycina 81. Informacja o rozpoczęciu naboru przedsięwzięć rewitalizacyjnych w mediach społecznościowych Urzędu Miejskiego w Zawierciu 366
Rycina 82. Informacja o zakończeniu naboru przedsięwzięć rewitalizacyjnych w mediach społecznościowych Urzędu Miejskiego w Zawierciu 366
Rycina 83. Informacja o konsultacjach społecznych w Biuletynie Informacji Publicznej 369
Rycina 84. Informacja o konsultacjach społecznych na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Zawierciu 369
Rycina 85. Informacja o konsultacjach społecznych stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Zawierciu 370
Rycina 86. Informacja o konsultacjach społecznych stronie platformie Konsultacje Społeczne w Gminie Zawiercie 370
Rycina 87. Podgląd treści obwieszczenia Prezydenta Miasta Zawiercie na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Zawierciu 371

Rycina 88. Ogłoszenie Prezydenta Miasta Zawiercie o konsultacjach społecznych w Gazecie Wyborczej 372
Rycina 89. Informacja o konsultacjach społecznych w mediach społecznościowych Urzędu Miejskiego w Zawierciu 372

Spis tabel

Tabela 1. Wskaźniki wykorzystane w diagnozie stanu kryzysowego Gminy Zawiercie 31
Tabela 2. Liczba ludności i powierzchnia jednostek Gminy Zawiercie 37
Tabela 3. Zestawienie liczby urodzeń, zgonów i przyrostu naturalnego w Gminie Zawiercie, powiecie zawierciańskim i województwie śląskim w 2020 r. 43
Tabela 4. Migracje wewnętrzne i zagraniczne w mieście Zawiercie w latach 2016-2020 44
Tabela 5. Bezrobocie w Gminie Zawiercie w latach 2016-2020 45
Tabela 6. Zestawienie wartości wskaźników negatywnych zjawisk społecznych według jednostek analitycznych w Gminie Zawiercie 68
Tabela 7. Diagnoza stanu kryzysowego w sferze społecznej 69
Tabela 8. Podmioty nowo zarejestrowane w rejestrze REGON wg formy prawnej w Gminie Zawiercie w latach 2019-2020 71
Tabela 9. Zestawienie wartości wskaźników negatywnych zjawisk gospodarczych według jednostek analitycznych w Gminie Zawiercie 77
Tabela 10. Diagnoza stanu kryzysowego w sferze gospodarczej 78
Tabela 11. Budynki mieszkalne w Gminie Zawiercie w latach 2016-2020 80
Tabela 12. Lokale mieszkalne w Gminie Zawiercie w latach 2016-2020 80
Tabela 13. Mieszkania niezamieszkane w zasobie Gminy (pustostany) w latach 2016-2020 . 80
Tabela 14. Wskaźniki w zakresie infrastruktury mieszkaniowej w Gminie Zawiercie w latach 2016-2020 80
Tabela 15. Zestawienie wartości wskaźników negatywnych zjawisk technicznych według jednostek analitycznych w Gminie Zawiercie 84
Tabela 16. Diagnoza stanu kryzysowego w sferze technicznej 85
Tabela 17. Procentowy udział mieszkań w zasobach mieszkaniowych wyposażonych w instalacje w latach 2016-2020 87
Tabela 18. Sieć gazowa oraz odbiorcy i zużycie gazu z sieci w gospodarstwach domowych w Zawierciu w latach 2016-2020 87
Tabela 19. Sieć wodociągowa oraz odbiorcy i zużycie wody w gospodarstwach domowych w Zawierciu w latach 2016-2020 87
Tabela 20. Sieć kanalizacyjna oraz jej użytkownicy w Zawierciu w latach 2016-2020 88
Tabela 21. Zestawienie wartości wskaźników negatywnych zjawisk w sferze przestrzenno-funkcjonalnej według jednostek analitycznych w Gminie Zawiercie 99
Tabela 22. Diagnoza stanu kryzysowego w sferze przestrzenno-funkcjonalnej 100
Tabela 23. Zbiorcze zestawienie wyników klasyfikacji stref wg kryterium ochrony zdrowia w 2020 103
Tabela 24. Zestawienie wartości wskaźników negatywnych zjawisk środowiskowych według jednostek analitycznych w Gminie Zawiercie 108
Tabela 25. Diagnoza stanu kryzysowego w sferze środowiskowej 109
Tabela 26. Zbiorcze zestawienie koncentracji zjawisk kryzysowych w analizowanych sferach 112
Tabela 27. Współwystępowanie negatywnych zjawisk w jednostkach analitycznych, w których stwierdzono koncentrację negatywnych zjawisk kryzysowych w sferze społecznej 113

Tabela 28. Wartość sumarycznego wskaźnika degradacji dla poszczególnych jednostek analitycznych Gminy Zawiercie 114
Tabela 29. Obszar zdegradowany – powierzchnia i liczba ludności 116
Tabela 30. Zestawienie wskaźników obliczonych dla podobszarów rewitalizacji Gminy Zawiercie 119
Tabela 31. Obszar rewitalizacji – powierzchnia i liczba ludności 123
Tabela 32. Zestawienie wskaźników w sferze społecznej dla poszczególnych podobszarów rewitalizacji 130
Tabela 33. Zestawienie wskaźników w sferze gospodarczej dla poszczególnych podobszarów rewitalizacji 136
Tabela 34. Zestawienie wskaźników w sferze technicznej dla poszczególnych podobszarów rewitalizacji 139
Tabela 35. Zestawienie wskaźników w sferze przestrzenno-funkcjonalne dla poszczególnych podobszarów rewitalizacji 154
Tabela 36. Zestawienie wskaźników w sferze środowiskowej dla poszczególnych podobszarów rewitalizacji 161
Tabela 37. Główne problemy obszaru rewitalizacji 162
Tabela 38. Podstawowe dane podobszaru rewitalizacji 1 – os. Stary Rynek wraz ze zidentyfikowanymi podczas diagnozy zjawiskami kryzysowymi 178
Tabela 39. Podstawowe dane podobszaru rewitalizacji 2 – os. TAZ z terenami rekreacji wraz ze zidentyfikowanymi podczas diagnozy zjawiskami kryzysowymi 182
Tabela 40. Podstawowe dane podobszaru rewitalizacji 3 – ul. 11 Listopada z otoczeniem wraz ze zidentyfikowanymi podczas diagnozy zjawiskami kryzysowymi 186
Tabela 41. Podstawowe dane podobszaru rewitalizacji 4 – os. Miodowa z otoczeniem wraz ze zidentyfikowanymi podczas diagnozy zjawiskami kryzysowymi 190
Tabela 42. Podstawowe dane podobszaru rewitalizacji 5 – os. Centrum wraz ze zidentyfikowanymi podczas diagnozy zjawiskami kryzysowymi 193
Tabela 43. Podstawowe dane podobszaru rewitalizacji 6 – os. wielorodzinne w Kromołowie z otoczeniem wraz ze zidentyfikowanymi podczas diagnozy zjawiskami kryzysowymi 197
Tabela 44. Analiza SWOT dla obszaru rewitalizacji 201
Tabela 45. Cele strategiczne, kierunki działań, zjawiska kryzysowe - oddziaływanie 215
Tabela 46. Charakterystyka pozostałych dopuszczalnych przedsięwzięć i ich relacja z kierunkami działań rewitalizacyjnych 221
Tabela 47. Szacunkowe ramy finansowe podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych . 226
Tabela 48. Wpływ poszczególnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych na zidentyfikowane w obszarze rewitalizacji zjawiska kryzysowe 233
Tabela 49. Projekty rewitalizacyjne zrealizowane przez Gminę Zawiercie w latach 2014-2020 239
Tabela 50. Projekty rewitalizacyjne zrealizowane przez Gminę Zawiercie w latach 2007-2013 242
Tabela 51. Ramowy harmonogram realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji 257
Tabela 52. Wskaźniki mierzące realizację poszczególnych celów strategicznych 259
Tabela 53 Wskaźniki produktu i rezultatu Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Zawiercie 261

Tabela 54 Wzór formularza monitoringowego zgłoszonego przedsięwzięcia..... 263
Tabela 55 Wykaz opinii uzyskanych na podstawie art. 17 ust. 2 pkt 4 i art. 18 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji do projektu Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Zawiercie do roku 2030 269
Tabela 56. Wykaz opinii uzyskanych na podstawie art. 17 ust. 2 pkt 4 i art. 18 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji do projektu zmiany Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Zawiercie do roku 2030 277
Tabela 57 Zgodność celów GPR z celami Strategii Rozwoju Miasta Zawiercie..... 291
Tabela 58 Zgodność celów GPR z kierunkami polityki przestrzennej Miasta 294
Tabela 59 Zgodność celów GPR z celami Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Zawiercie..... 300
Tabela 60. Spójność GPR z celami Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego 304
Tabela 61 Spójność GPR z celami Planu Sprawiedliwej Transformacji 307
Tabela 62 Spójność GPR z celami Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa 314
Tabela 63 Spójność GPR z celami Regionalnej Polityki Rewitalizacji Województwa Śląskiego 317
Tabela 64. Uwagi zgłoszone podczas konsultacji społecznych projektu uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Zawiercie 356
Tabela 65. Uwagi zgłoszone podczas konsultacji społecznych projektu uchwały w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Zawiercie do roku 2030 375
Tabela 66. Wykaz opinii uzyskanych na podstawie art. 17 ust. 2 pkt 4 i art. 18 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji do projektu Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Zawiercie do roku 2030 379
Tabela 67. Uwagi pisemne zgłoszone na etapie konsultacji projektu zmiany programu..... 399
Tabela 68. Wykaz opinii uzyskanych na podstawie art. 17 ust. 2 pkt 4 i art. 18 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji do projektu zmiany Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Zawiercie do roku 2030 401

Załączniki

Załącznik nr 1 Spójność GPR z głównymi dokumentami lokalnymi oraz dokumentami wyższego rzędu

Gminny Program Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Gminy Zawiercie

zawiercie

Zmiana 2025

Tabela 57 Zgodność celów GPR z celami Strategii Rozwoju Miasta Zawiercie

Cele operacyjne GPR	Cele operacyjne Strategii Rozwoju Miasta Zawiercie "Zawiercie 2030"				
	CEL I – ZAWIERCIE – miasto kapitału społecznego	CEL II – ZAWIERCIE - centrum przemysłu 4.0	CEL III – ZAWIERCIE – miasto nowoczesnej infrastruktury	CEL IV – ZAWIERCIE – miejsce, w którym czuję się bezpiecznie	CEL V – ZAWIERCIE – miejsce na odpoczynek
1.1. Wzrost integracji i aktywizacji społecznej osób zagrożonych wykluczeniem zamieszkujących obszar rewitalizacji	x			x	
1.2. Wsparcie osób z problemami społecznymi, w tym wzmocnienie działań profilaktycznych wspierających rodziny z problemami	x			x	
1.3. Zwiększenie aktywności społecznej wśród seniorów i osób z niepełnosprawnościami, w tym wzrost integracji międzypokoleniowej	x		x	x	
1.4. Zapobieganie przestępczości i poprawa bezpieczeństwa mieszkańców obszaru rewitalizacji				x	
2.1. Przeciwdziałanie zjawisku bezrobocia i bierności zawodowej poprzez stworzenie systemu szkoleń, kursów i doradztwa zawodowego	x	x			
2.2. Zwiększenie atrakcyjności gospodarczej i inwestycyjnej obszaru rewitalizacji poprzez zagospodarowanie zdegradowanych obiektów i terenów		x			
2.3. Stworzenie warunków do rozwoju lokalnej przedsiębiorczości (m.in. udostępnianie lokali użytkowych w wyremontowanych obiektach)		x	x		

Cele operacyjne GPR	Cele operacyjne Strategii Rozwoju Miasta Zawiercie "Zawiercie 2030"				
	CEL I – ZAWIERCIE – miasto kapitału społecznego	CEL II – ZAWIERCIE - centrum przemysłu 4.0	CEL III – ZAWIERCIE – miasto nowoczesnej infrastruktury	CEL IV – ZAWIERCIE – miejsce, w którym czuję się bezpiecznie	CEL V – ZAWIERCIE – miejsce na odpoczynek
3.1. Rozwój i modernizacja infrastruktury technicznej w celu poprawy warunków mieszkalnych obszaru rewitalizacji			X		
3.2. Poprawa i rozwój infrastruktury społecznej, edukacyjnej, kulturalnej i sportowo-rekreacyjnej	X				
3.3. Dostosowanie obiektów do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami, w tym osób z niepełnosprawnością	X		X		
3.4. Zachowanie dziedzictwa historyczno-kulturowego obszaru rewitalizacji					X
4.1. Kształtowanie przestrzeni publicznej, służącej zaspokojeniu potrzeb społecznych i rekreacyjno-wypoczynkowych mieszkańców obszaru rewitalizacji, w tym dostosowanie przestrzeni do potrzeb osób z niepełnosprawnościami	X		X		
4.2. Poprawa stanu zagospodarowania i podniesienie atrakcyjności przestrzeni publicznych dla mieszkańców				X	X
4.3. Poprawa infrastruktury służącej obsłudze pasażerów i usprawnienie systemu komunikacyjnego		X	X		
4.4. Przywrócenie funkcji rekreacyjno-wypoczynkowych terenów zieleni					X

Cele operacyjne GPR	Cele operacyjne Strategii Rozwoju Miasta Zawiercie "Zawiercie 2030"				
	CEL I – ZAWIERCIE – miasto kapitału społecznego	CEL II – ZAWIERCIE - centrum przemysłu 4.0	CEL III – ZAWIERCIE – miasto nowoczesnej infrastruktury	CEL IV – ZAWIERCIE – miejsce, w którym czuję się bezpiecznie	CEL V – ZAWIERCIE – miejsce na odpoczynek
5.1. Ograniczenie zjawiska niskiej emisji poprzez termomodernizacje budynków mieszkaniowych i publicznych oraz wsparcie mieszkańców w zakresie wymiany źródeł ciepła na bardziej przyjazne środowisku			x		
5.2. Ochrona środowiska oraz wartości przyrodniczych obszaru rewitalizacji			x		x
5.3. Prowadzenie edukacji ekologicznej, w szczególności ukierunkowanej na ochronę środowiska naturalnego	x				
5.4 Zmniejszanie zjawiska hałasu komunikacyjnego poprzez tworzenie stref zieleni i rozwiązania organizacyjne dotyczące komunikacji				x	x

Tabela 58 Zgodność celów GPR z kierunkami polityki przestrzennej Miasta

Cele operacyjne GPR	Kierunki polityki przestrzennej w zakresie							
	zmian w strukturze przestrzennej miasta	ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu kulturowego	ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej	komunikacji	systemów infrastruktury technicznej	rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej	obszarów szczególnego zagrożenia powodzią i osuwania się mas ziemnych	obszarów wymagających przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji
1.1. Wzrost integracji i aktywizacji społecznej osób zagrożonych wykluczeniem zamieszkujących obszar rewitalizacji								
1.2. Wsparcie osób z problemami społecznymi, w tym wzmocnienie działań profilaktycznych wspierających rodziny z problemami								
1.3. Zwiększenie aktywności społecznej wśród seniorów i osób z niepełnosprawnościami, w tym wzrost integracji międzypokoleniowej	X			X				
1.4. Zapobieganie przestępczości i	X			X				

Cele operacyjne GPR	Kierunki polityki przestrzennej w zakresie							
	zmian w strukturze przestrzennej miasta	ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu kulturowego	ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej	komunikacji	systemów infrastruktury technicznej	rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej	obszarów szczególnego zagrożenia powodzią i osuwania się mas ziemnych	obszarów wymagających przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji
poprawa bezpieczeństwa mieszkańców obszaru rewitalizacji								
2.1. Przeciwdziałanie zjawisku bezrobocia i bierności zawodowej poprzez stworzenie systemu szkoleń, kursów i doradztwa zawodowego				X				
2.2. Zwiększenie atrakcyjności gospodarczej i inwestycyjnej obszaru rewitalizacji poprzez zagospodarowanie zdegradowanych obiektów i terenów	X			X				X
2.3. Stworzenie warunków do rozwoju lokalnej przedsiębiorczości (m.in. udostępnianie lokali użytkowych w wyremontowanych obiektach)	X			X	X	X		X

Cele operacyjne GPR	Kierunki polityki przestrzennej w zakresie							
	zmian w strukturze przestrzennej miasta	ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu kulturowego	ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej	komunikacji	systemów infrastruktury technicznej	rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej	obszarów szczególnego zagrożenia powodzią i osuwania się mas ziemnych	obszarów wymagających przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji
3.1. Rozwój i modernizacja infrastruktury technicznej w celu poprawy warunków mieszkalnych obszaru rewitalizacji	X				X			
3.2. Poprawa i rozwój infrastruktury społecznej, edukacyjnej, kulturalnej i sportowo-rekreacyjnej	X							
3.3. Dostosowanie obiektów do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami, w tym osób z niepełnosprawnością	X			X				
3.4. Zachowanie dziedzictwa historyczno-kulturowego obszaru rewitalizacji	X	X	X					

Cele operacyjne GPR	Kierunki polityki przestrzennej w zakresie							
	zmian w strukturze przestrzennej miasta	ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu kulturowego	ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej	komunikacji	systemów infrastruktury technicznej	rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej	obszarów szczególnego zagrożenia powodzią i osuwania się mas ziemnych	obszarów wymagających przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji
4.1. Kształtowanie przestrzeni publicznej, służącej zaspokojeniu potrzeb społecznych i rekreacyjno-wypoczynkowych mieszkańców obszaru rewitalizacji, w tym dostosowanie przestrzeni do potrzeb osób z niepełnosprawnościami	X	X		X	X			
4.2. Poprawa stanu zagospodarowania i podniesienie atrakcyjności przestrzeni publicznych dla mieszkańców	X		X					
4.3. Poprawa infrastruktury służącej obsłudze pasażerów i usprawnienie systemu komunikacyjnego	X			X				

Cele operacyjne GPR	Kierunki polityki przestrzennej w zakresie							
	zmian w strukturze przestrzennej miasta	ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu kulturowego	ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej	komunikacji	systemów infrastruktury technicznej	rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej	obszarów szczególnego zagrożenia powodzią i osuwania się mas ziemnych	obszarów wymagających przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji
4.4. Przywrócenie funkcji rekreacyjno-wypoczynkowych terenów zieleni		X	X					
5.1. Ograniczenie zjawiska niskiej emisji poprzez termomodernizacje budynków mieszkaniowych i publicznych oraz wsparcie mieszkańców w zakresie wymiany źródeł ciepła na bardziej przyjazne środowisku		X		X	X			
5.2. Ochrona środowiska oraz wartości przyrodniczych obszaru rewitalizacji		X	X	X				X
5.3. Prowadzenie edukacji ekologicznej, w szczególności ukierunkowanej na		X	X					

Cele operacyjne GPR	Kierunki polityki przestrzennej w zakresie							
	zmian w strukturze przestrzennej miasta	ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu kulturowego	ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej	komunikacji	systemów infrastruktury technicznej	rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej	obszarów szczególnego zagrożenia powodzią i osuwania się mas ziemnych	obszarów wymagających przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji
ochronę środowiska naturalnego								
5.4 Zmniejszanie zjawiska hałasu komunikacyjnego poprzez tworzenie stref zieleni i rozwiązania organizacyjne dotyczące komunikacji				X	X			

Tabela 59 Zgodność celów GPR z celami Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Zawiercie

Cele operacyjne GPR	Cele strategiczne Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Zawiercie na lata 2023-2030				
	Tworzenie warunków zachęcających do osadzania się w mieście oraz tworzenie warunków do rozwoju rodziny	Zapewnienie osobom, rodzinom i dzieciom warunków rozwoju oraz pomocy w sytuacjach trudnych	Rozwój polityki senioralnej i na rzecz osób z niepełnosprawnościami	Aktywizacja społeczna, integracja osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym, pobudzanie środowisk zagrożonych wykluczeniem społecznym do działań samopomocowych i integracyjnych, prowadzenie działań profilaktycznych przeciwdziałającym zjawiskom dysfunkcyjnym	Rozwój kapitału społecznego
1.1. Wzrost integracji i aktywizacji społecznej osób zagrożonych wykluczeniem zamieszkujących obszar rewitalizacji	X	X	X	X	X
1.2. Wsparcie osób z problemami społecznymi, w tym wzmocnienie działań profilaktycznych wspierających rodziny z problemami		X		X	
1.3. Zwiększenie aktywności społecznej wśród seniorów i osób z niepełnosprawnościami, w tym wzrost integracji międzypokoleniowej	X	X	X		
1.4. Zapobieganie przestępczości i poprawa bezpieczeństwa mieszkańców obszaru rewitalizacji	X			X	
2.1. Przeciwdziałanie zjawisku bezrobocia i bierności zawodowej poprzez stworzenie systemu szkoleń, kursów i doradztwa zawodowego	X			X	X
2.2. Zwiększenie atrakcyjności gospodarczej i inwestycyjnej obszaru				X	

Cele operacyjne GPR	Cele strategiczne Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Zawiercie na lata 2023-2030				
	Tworzenie warunków zachęcających do osadzania się w mieście oraz tworzenie warunków do rozwoju rodziny	Zapewnienie osobom, rodzinom i dzieciom warunków rozwoju oraz pomocy w sytuacjach trudnych	Rozwój polityki senioralnej i na rzecz osób z niepełnosprawnościami	Aktywizacja społeczna, integracja osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym, pobudzanie środowisk zagrożonych wykluczeniem społecznym do działań samopomocowych i integracyjnych, prowadzenie działań profilaktycznych przeciwdziałającym zjawiskom dysfunkcyjnym	Rozwój kapitału społecznego
rewitalizacji poprzez zagospodarowanie zdegradowanych obiektów i terenów					
2.3. Stworzenie warunków do rozwoju lokalnej przedsiębiorczości (m.in. udostępnianie lokali użytkowych w wyremontowanych obiektach)				X	
3.1. Rozwój i modernizacja infrastruktury technicznej w celu poprawy warunków mieszkalnych obszaru rewitalizacji					
3.2. Poprawa i rozwój infrastruktury społecznej, edukacyjnej, kulturalnej i sportowo-rekreacyjnej	X	X	X	X	X
3.3. Dostosowanie obiektów do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami, w tym osób z niepełnosprawnością			X	X	
3.4. Zachowanie dziedzictwa historyczno-kulturowego obszaru rewitalizacji					X
4.1. Kształtowanie przestrzeni publicznej, służącej zaspokojeniu potrzeb społecznych i rekreacyjno-wypoczynkowych mieszkańców			X		

Cele operacyjne GPR	Cele strategiczne Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Zawiercie na lata 2023-2030				
	Tworzenie warunków zachęcających do osadzania się w mieście oraz tworzenie warunków do rozwoju rodziny	Zapewnienie osobom, rodzinom i dzieciom warunków rozwoju oraz pomocy w sytuacjach trudnych	Rozwój polityki senioralnej i na rzecz osób z niepełnosprawnościami	Aktywizacja społeczna, integracja osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym, pobudzanie środowisk zagrożonych wykluczeniem społecznym do działań samopomocowych i integracyjnych, prowadzenie działań profilaktycznych przeciwdziałającym zjawiskom dysfunkcyjnym	Rozwój kapitału społecznego
obszaru rewitalizacji, w tym dostosowanie przestrzeni do potrzeb osób z niepełnosprawnościami					
4.2. Poprawa stanu zagospodarowania i podniesienie atrakcyjności przestrzeni publicznych dla mieszkańców			X		
4.3. Poprawa infrastruktury służącej obsłudze pasażerów i usprawnienie systemu komunikacyjnego			X		
4.4. Przywrócenie funkcji rekreacyjno-wypoczynkowych terenów zieleni					
5.1. Ograniczenie zjawiska niskiej emisji poprzez termomodernizacje budynków mieszkaniowych i publicznych oraz wsparcie mieszkańców w zakresie wymiany źródeł ciepła na bardziej przyjazne środowisku					
5.2. Ochrona środowiska oraz wartości przyrodniczych obszaru rewitalizacji					

Cele operacyjne GPR	Cele strategiczne Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Zawiercie na lata 2023-2030				
	Tworzenie warunków zachęcających do osadzania się w mieście oraz tworzenie warunków do rozwoju rodziny	Zapewnienie osobom, rodzinom i dzieciom warunków rozwoju oraz pomocy w sytuacjach trudnych	Rozwój polityki senioralnej i na rzecz osób z niepełnosprawnościami	Aktywizacja społeczna, integracja osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym, pobudzanie środowisk zagrożonych wykluczeniem społecznym do działań samopomocowych i integracyjnych, prowadzenie działań profilaktycznych przeciwdziałającym zjawiskom dysfunkcyjnym	Rozwój kapitału społecznego
5.3. Prowadzenie edukacji ekologicznej, w szczególności ukierunkowanej na ochronę środowiska naturalnego					X
5.4 Zmniejszanie zjawiska hałasu komunikacyjnego poprzez tworzenie stref zieleni i rozwiązania organizacyjne dotyczące komunikacji					

Tabela 60. Spójność GPR z celami Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego

Cele operacyjne GPR	Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030”			
	Województwo śląskie regionem odpowiedzialnej transformacji gospodarczej	Województwo śląskie regionem przyjaznym dla mieszkańca	Województwo śląskie regionem wysokiej jakości środowiska i przestrzeni	Województwo śląskie regionem sprawnie zarządzanym
1.1. Wzrost integracji i aktywizacji społecznej osób zagrożonych wykluczeniem zamieszkujących obszar rewitalizacji		*X*		
1.2. Wsparcie osób z problemami społecznymi, w tym wzmocnienie działań profilaktycznych wspierających rodziny z problemami		*X*		
1.3. Zwiększenie aktywności społecznej wśród seniorów i osób z niepełnosprawnościami, w tym wzrost integracji międzypokoleniowej		*X*		
1.4. Zapobieganie przestępczości i poprawa bezpieczeństwa mieszkańców obszaru rewitalizacji		*X*	*X*	
2.1. Przeciwdziałanie zjawisku bezrobocia i bierności zawodowej poprzez stworzenie systemu szkoleń, kursów i doradztwa zawodowego		*X*		
2.2. Zwiększenie atrakcyjności gospodarczej i inwestycyjnej obszaru rewitalizacji poprzez zagospodarowanie zdegradowanych obiektów i terenów	*X*			
2.3. Stworzenie warunków do rozwoju lokalnej przedsiębiorczości (m.in. udostępnianie lokali użytkowych w wyremontowanych obiektach)	*X*			

3.1. Rozwój i modernizacja infrastruktury technicznej w celu poprawy warunków mieszkalnych obszaru rewitalizacji		*X*	*X*	
3.2. Poprawa i rozwój infrastruktury społecznej, edukacyjnej, kulturalnej i sportowo-rekreacyjnej		*X*		
3.3. Dostosowanie obiektów do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami, w tym osób z niepełnosprawnością		*X*	*X*	
3.4. Zachowanie dziedzictwa historyczno-kulturowego obszaru rewitalizacji			*X*	
4.1. Kształtowanie przestrzeni publicznej, służącej zaspokojeniu potrzeb społecznych i rekreacyjno-wypoczynkowych mieszkańców obszaru rewitalizacji, w tym dostosowanie przestrzeni do potrzeb osób z niepełnosprawnościami		*X*	*X*	
4.2. Poprawa stanu zagospodarowania i podniesienie atrakcyjności przestrzeni publicznych dla mieszkańców			*X*	
4.3. Poprawa infrastruktury służącej obsłudze pasażerów i usprawnienie systemu komunikacyjnego			*X*	
4.4. Przywrócenie funkcji rekreacyjno-wypoczynkowych terenów zieleni			*X*	
5.1. Ograniczenie zjawiska niskiej emisji poprzez termomodernizacje budynków mieszkaniowych i publicznych oraz wsparcie mieszkańców w zakresie wymiany źródeł ciepła na bardziej przyjazne środowisku			*X*	
5.2. Ochrona środowiska oraz wartości przyrodniczych obszaru rewitalizacji			*X*	

5.3. Prowadzenie edukacji ekologicznej, w szczególności ukierunkowanej na ochronę środowiska naturalnego		*X*	*X*	
5.4 Zmniejszanie zjawiska hałasu komunikacyjnego poprzez tworzenie stref zieleni i rozwiązania organizacyjne dotyczące komunikacji			*X*	

Tabela 61 Spójność GPR z celami Planu Sprawiedliwej Transformacji

	Terytorialny Plan Sprawiedliwej Transformacji Województwa Śląskiego 2030 (1 z 2)				
Cele operacyjne GPR	Innowacyjna gospodarka podregionów górniczych	Zdywersyfikowana oraz zasobo- i energooszczędna gospodarka podregionów górniczych	Silna przedsiębiorczość podregionów górniczych	Zbilansowana energetyka rozproszona podregionów górniczych	Efektywne wykorzystanie terenów poprzemysłowych podregionów górniczych na cele gospodarcze, środowiskowe i społeczne
1.1. Wzrost integracji i aktywizacji społecznej osób zagrożonych wykluczeniem zamieszkujących obszar rewitalizacji			X		
1.2. Wsparcie osób z problemami społecznymi, w tym wzmocnienie działań profilaktycznych wspierających rodziny z problemami					
1.3. Zwiększenie aktywności społecznej wśród seniorów i osób z niepełnosprawnościami, w tym wzrost integracji międzypokoleniowej			X		
1.4. Zapobieganie przestępczości i poprawa bezpieczeństwa mieszkańców obszaru rewitalizacji					
2.1. Przeciwdziałanie zjawisku bezrobocia i bierności zawodowej poprzez stworzenie systemu szkoleń, kursów i doradztwa zawodowego	X		X		
2.2. Zwiększenie atrakcyjności gospodarczej i inwestycyjnej obszaru rewitalizacji poprzez		X	X		X

zagospodarowanie zdegradowanych obiektów i terenów					
2.3. Stworzenie warunków do rozwoju lokalnej przedsiębiorczości (m.in. udostępnianie lokali użytkowych w wyremontowanych obiektach)	X		X		X
3.1. Rozwój i modernizacja infrastruktury technicznej w celu poprawy warunków mieszkalnych obszaru rewitalizacji				X	X
3.2. Poprawa i rozwój infrastruktury społecznej, edukacyjnej, kulturalnej i sportowo-rekreacyjnej					X
3.3. Dostosowanie obiektów do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami, w tym osób z niepełnosprawnością					
3.4. Zachowanie dziedzictwa historyczno-kulturowego obszaru rewitalizacji	X				X
4.1. Kształtowanie przestrzeni publicznej, służącej zaspokojeniu potrzeb społecznych i rekreacyjno-wypoczynkowych mieszkańców obszaru rewitalizacji, w tym dostosowanie przestrzeni do potrzeb osób z niepełnosprawnościami					X
4.2. Poprawa stanu zagospodarowania i podniesienie atrakcyjności przestrzeni publicznych dla mieszkańców				X	X

4.3. Poprawa infrastruktury służącej obsłudze pasażerów i usprawnienie systemu komunikacyjnego					
4.4. Przywrócenie funkcji rekreacyjno-wypoczynkowych terenów zieleni					X
5.1. Ograniczenie zjawiska niskiej emisji poprzez termomodernizacje budynków mieszkaniowych i publicznych oraz wsparcie mieszkańców w zakresie wymiany źródeł ciepła na bardziej przyjazne środowisku		X		X	
5.2. Ochrona środowiska oraz wartości przyrodniczych obszaru rewitalizacji		X		X	
5.3. Prowadzenie edukacji ekologicznej, w szczególności ukierunkowanej na ochronę środowiska naturalnego					X
5.4 Zmniejszanie zjawiska hałasu komunikacyjnego poprzez tworzenie stref zieleni i rozwiązania organizacyjne dotyczące komunikacji					

	Terytorialny Plan Sprawiedliwej Transformacji Województwa Śląskiego 2030 (2 z 2)				
Cele operacyjne GPR	**Efektywny system wzmacniający mobilność w podregionach górniczych**	**Atrakcyjne i efektywne kształcenie oraz podnoszenie kwalifikacji w podregionach górniczych**	**Atrakcyjny i efektywny system wsparcia rynku pracy podregionów górniczych**	**Kompleksowy system wsparcia społecznego aktywizujący mieszkańców podregionów górniczych**	**Efektywny społecznie odpowiedzialny system zarządzania transformacją w podregionach Górniczych**
1.1. Wzrost integracji i aktywizacji społecznej osób zagrożonych wykluczeniem zamieszkujących obszar rewitalizacji		X	X	X	
1.2. Wsparcie osób z problemami społecznymi, w tym wzmocnienie działań profilaktycznych wspierających rodziny z problemami		X		X	X
1.3. Zwiększenie aktywności społecznej wśród seniorów i osób z niepełnosprawnościami, w tym wzrost integracji międzypokoleniowej				X	
1.4. Zapobieganie przestępczości i poprawa bezpieczeństwa mieszkańców obszaru rewitalizacji				X	
2.1. Przeciwdziałanie zjawisku bezrobocia i bierności zawodowej poprzez stworzenie systemu szkoleń, kursów i doradztwa zawodowego			X		
2.2. Zwiększenie atrakcyjności gospodarczej i inwestycyjnej obszaru rewitalizacji poprzez		X			

	Terytorialny Plan Sprawiedliwej Transformacji Województwa Śląskiego 2030 (2 z 2)				
Cele operacyjne GPR	**Efektywny system wzmacniający mobilność w podregionach górniczych**	**Atrakcyjne i efektywne kształcenie oraz podnoszenie kwalifikacji w podregionach górniczych**	**Atrakcyjny i efektywny system wsparcia rynku pracy podregionów górniczych**	**Kompleksowy system wsparcia społecznego aktywizujący mieszkańców podregionów górniczych**	**Efektywny społecznie odpowiedzialny system zarządzania transformacją w podregionach Górniczych**
zagospodarowanie zdegradowanych obiektów i terenów					
2.3. Stworzenie warunków do rozwoju lokalnej przedsiębiorczości (m.in. udostępnianie lokali użytkowych w wyremontowanych obiektach)		X		X	
3.1. Rozwój i modernizacja infrastruktury technicznej w celu poprawy warunków mieszkalnych obszaru rewitalizacji	X				
3.2. Poprawa i rozwój infrastruktury społecznej, edukacyjnej, kulturalnej i sportowo-rekreacyjnej		X	X	X	
3.3. Dostosowanie obiektów do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami, w tym osób z niepełnosprawnością	X			X	
3.4. Zachowanie dziedzictwa historyczno-kulturowego obszaru rewitalizacji					
4.1. Kształtowanie przestrzeni publicznej, służącej zaspokojeniu potrzeb społecznych i rekreacyjno-wypoczynkowych mieszkańców obszaru rewitalizacji, w tym dostosowanie				X	

	Terytorialny Plan Sprawiedliwej Transformacji Województwa Śląskiego 2030 (2 z 2)				
Cele operacyjne GPR	**Efektywny system wzmacniający mobilność w podregionach górniczych**	**Atrakcyjne i efektywne kształcenie oraz podnoszenie kwalifikacji w podregionach górniczych**	**Atrakcyjny i efektywny system wsparcia rynku pracy podregionów górniczych**	**Kompleksowy system wsparcia społecznego aktywizujący mieszkańców podregionów górniczych**	**Efektywny społecznie odpowiedzialny system zarządzania transformacją w podregionach Górniczych**
przestrzeni do potrzeb osób z niepełnosprawnościami					
4.2. Poprawa stanu zagospodarowania i podniesienie atrakcyjności przestrzeni publicznych dla mieszkańców					
4.3. Poprawa infrastruktury służącej obsłudze pasażerów i usprawnienie systemu komunikacyjnego	X				
4.4. Przywrócenie funkcji rekreacyjno-wypoczynkowych terenów zieleni					
5.1. Ograniczenie zjawiska niskiej emisji poprzez termomodernizacje budynków mieszkaniowych i publicznych oraz wsparcie mieszkańców w zakresie wymiany źródeł ciepła na bardziej przyjazne środowisku	X				
5.2. Ochrona środowiska oraz wartości przyrodniczych obszaru rewitalizacji					
5.3. Prowadzenie edukacji ekologicznej, w szczególności ukierunkowanej na ochronę środowiska naturalnego				X	

	Terytorialny Plan Sprawiedliwej Transformacji Województwa Śląskiego 2030 (2 z 2)				
Cele operacyjne GPR	**Efektywny system wzmacniający mobilność w podregionach górniczych**	**Atrakcyjne i efektywne kształcenie oraz podnoszenie kwalifikacji w podregionach górniczych**	**Atrakcyjny i efektywny system wsparcia rynku pracy podregionów górniczych**	**Kompleksowy system wsparcia społecznego aktywizujący mieszkańców podregionów górniczych**	**Efektywny społecznie odpowiedzialny system zarządzania transformacją w podregionach Górniczych**
5.4 Zmniejszanie zjawiska hałasu komunikacyjnego poprzez tworzenie stref zieleni i rozwiązania organizacyjne dotyczące komunikacji	X				

Tabela 62 Spójność GPR z celami Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa

Cele operacyjne GPR	Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+ (Plan 2020+)			
	Nowoczesna gospodarka – promocja gospodarczego wzrostu i innowacji.	Szanse rozwojowe mieszkańców – zapewnienie mieszkańcom dostępu do usług publicznych.	Przestrzeń – zrównoważone wykorzystywanie zasobów środowiska naturalnego i kulturowego.	Relacje z otoczeniem – infrastrukturalne powiązania regionu.
1.1. Wzrost integracji i aktywizacji społecznej osób zagrożonych wykluczeniem zamieszkujących obszar rewitalizacji		*X*		
1.2. Wsparcie osób z problemami społecznymi, w tym wzmocnienie działań profilaktycznych wspierających rodziny z problemami		*X*		
1.3. Zwiększenie aktywności społecznej wśród seniorów i osób z niepełnosprawnościami, w tym wzrost integracji międzypokoleniowej		*X*		
1.4. Zapobieganie przestępczości i poprawa bezpieczeństwa mieszkańców obszaru rewitalizacji		*X*	*X*	
2.1. Przeciwdziałanie zjawisku bezrobocia i bierności zawodowej poprzez stworzenie systemu szkoleń, kursów i doradztwa zawodowego		*X*		
2.2. Zwiększenie atrakcyjności gospodarczej i inwestycyjnej obszaru rewitalizacji poprzez zagospodarowanie zdegradowanych obiektów i terenów	*X*			
2.3. Stworzenie warunków do rozwoju lokalnej przedsiębiorczości (m.in. udostępnianie lokali użytkowych w wyremontowanych obiektach)	*X*			

3.1. Rozwój i modernizacja infrastruktury technicznej w celu poprawy warunków mieszkalnych obszaru rewitalizacji		X	*X*	
3.2. Poprawa i rozwój infrastruktury społecznej, edukacyjnej, kulturalnej i sportowo-rekreacyjnej		*X*		
3.3. Dostosowanie obiektów do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami, w tym osób z niepełnosprawnością		*X*	*X*	
3.4. Zachowanie dziedzictwa historyczno-kulturowego obszaru rewitalizacji			*X*	
4.1. Kształtowanie przestrzeni publicznej, służącej zaspokojeniu potrzeb społecznych i rekreacyjno-wypoczynkowych mieszkańców obszaru rewitalizacji, w tym dostosowanie przestrzeni do potrzeb osób z niepełnosprawnościami		*X*	*X*	
4.2. Poprawa stanu zagospodarowania i podniesienie atrakcyjności przestrzeni publicznych dla mieszkańców			*X*	
4.3. Poprawa infrastruktury służącej obsłudze pasażerów i usprawnienie systemu komunikacyjnego			*X*	*X*
4.4. Przywrócenie funkcji rekreacyjno-wypoczynkowych terenów zieleni			*X*	
5.1. Ograniczenie zjawiska niskiej emisji poprzez termomodernizacje budynków mieszkaniowych i publicznych oraz wsparcie mieszkańców w zakresie wymiany źródeł ciepła na bardziej przyjazne środowisku			*X*	
5.2. Ochrona środowiska oraz wartości przyrodniczych obszaru rewitalizacji			*X*	

5.3. Prowadzenie edukacji ekologicznej, w szczególności ukierunkowanej na ochronę środowiska naturalnego		*X*	*X*	
5.4 Zmniejszanie zjawiska hałasu komunikacyjnego poprzez tworzenie stref zieleni i rozwiązania organizacyjne dotyczące komunikacji			*X*	

Tabela 63 Spójność GPR z celami Regionalnej Polityki Rewitalizacji Województwa Śląskiego

Cele operacyjne GPR	Regionalna Polityka Rewitalizacji Województwa Śląskiego				
	C1 Wzrost kompetencji społecznych i aktywności mieszkańców oraz ich udziału w życiu społeczności lokalnych i regionu na terenach i obszarach zdegradowanych	C2 Wzrost funkcjonalności i jakości przestrzeni publicznych oraz mieszkalnictwa na terenach i obszarach zdegradowanych	C3 Poprawa konkurencyjności gospodarki regionalnej i lokalnej na obszarach oraz terenach zdegradowanych	C4 Zagospodarowanie terenów i obszarów zdegradowanych	C5 Poprawa jakości środowiska na terenach i obszarach zdegradowanych
1.1. Wzrost integracji i aktywizacji społecznej osób zagrożonych wykluczeniem zamieszkujących obszar rewitalizacji	x				
1.2. Wsparcie osób z problemami społecznymi, w tym wzmocnienie działań profilaktycznych wspierających rodziny z problemami	x				
1.3. Zwiększenie aktywności społecznej wśród seniorów i osób z niepełnosprawnościami, w tym wzrost integracji międzypokoleniowej	x				
1.4. Zapobieganie przestępczości i poprawa bezpieczeństwa mieszkańców obszaru rewitalizacji	x	x			
2.1. Przeciwdziałanie zjawisku bezrobocia i bierności zawodowej poprzez stworzenie systemu szkoleń, kursów i doradztwa zawodowego	x		x	x	
2.2. Zwiększenie atrakcyjności gospodarczej i inwestycyjnej obszaru			x	x	

Cele operacyjne GPR	Regionalna Polityka Rewitalizacji Województwa Śląskiego				
	C1 Wzrost kompetencji społecznych i aktywności mieszkańców oraz ich udziału w życiu społeczności lokalnych i regionu na terenach i obszarach zdegradowanych	C2 Wzrost funkcjonalności i jakości przestrzeni publicznych oraz mieszkalnictwa na terenach i obszarach zdegradowanych	C3 Poprawa konkurencyjności gospodarki regionalnej i lokalnej na obszarach oraz terenach zdegradowanych	C4 Zagospodarowanie terenów i obszarów zdegradowanych	C5 Poprawa jakości środowiska na terenach i obszarach zdegradowanych
rewitalizacji poprzez zagospodarowanie zdegradowanych obiektów i terenów					
2.3. Stworzenie warunków do rozwoju lokalnej przedsiębiorczości (m.in. udostępnianie lokali użytkowych w wyremontowanych obiektach)			x		
3.1. Rozwój i modernizacja infrastruktury technicznej w celu poprawy warunków mieszkalnych obszaru rewitalizacji		x			
3.2. Poprawa i rozwój infrastruktury społecznej, edukacyjnej, kulturalnej i sportowo-rekreacyjnej	x				
3.3. Dostosowanie obiektów do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami, w tym osób z niepełnosprawnością	x	x			
3.4. Zachowanie dziedzictwa historyczno-kulturowego obszaru rewitalizacji		x			
4.1. Kształtowanie przestrzeni publicznej, służącej zaspokojeniu potrzeb społecznych i rekreacyjno-wypoczynkowych mieszkańców obszaru rewitalizacji, w tym		x			x

Cele operacyjne GPR	Regionalna Polityka Rewitalizacji Województwa Śląskiego				
	C1 Wzrost kompetencji społecznych i aktywności mieszkańców oraz ich udziału w życiu społeczności lokalnych i regionu na terenach i obszarach zdegradowanych	C2 Wzrost funkcjonalności i jakości przestrzeni publicznych oraz mieszkalnictwa na terenach i obszarach zdegradowanych	C3 Poprawa konkurencyjności gospodarki regionalnej i lokalnej na obszarach oraz terenach zdegradowanych	C4 Zagospodarowanie terenów i obszarów zdegradowanych	C5 Poprawa jakości środowiska na terenach i obszarach zdegradowanych
dostosowanie przestrzeni do potrzeb osób z niepełnosprawnościami					
4.2. Poprawa stanu zagospodarowania i podniesienie atrakcyjności przestrzeni publicznych dla mieszkańców	x	x			x
4.3. Poprawa infrastruktury służącej obsłudze pasażerów i usprawnienie systemu komunikacyjnego		x	x		
4.4. Przywrócenie funkcji rekreacyjno-wypoczynkowych terenów zieleni			x	x	x
5.1. Ograniczenie zjawiska niskiej emisji poprzez termomodernizacje budynków mieszkaniowych i publicznych oraz wsparcie mieszkańców w zakresie wymiany źródeł ciepła na bardziej przyjazne środowisku		x			x
5.2. Ochrona środowiska oraz wartości przyrodniczych obszaru rewitalizacji					x
5.3. Prowadzenie edukacji ekologicznej, w szczególności ukierunkowanej na ochronę środowiska naturalnego	x				x

Cele operacyjne GPR	Regionalna Polityka Rewitalizacji Województwa Śląskiego				
	C1 Wzrost kompetencji społecznych i aktywności mieszkańców oraz ich udziału w życiu społeczności lokalnych i regionu na terenach i obszarach zdegradowanych	**C2 Wzrost funkcjonalności i jakości przestrzeni publicznych oraz mieszkalnictwa na terenach i obszarach zdegradowanych**	**C3 Poprawa konkurencyjności gospodarki regionalnej i lokalnej na obszarach oraz terenach zdegradowanych**	**C4 Zagospodarowanie terenów i obszarów zdegradowanych**	**C5 Poprawa jakości środowiska na terenach i obszarach zdegradowanych**
5.4 Zmniejszanie zjawiska hałasu komunikacyjnego poprzez tworzenie stref zieleni i rozwiązania organizacyjne dotyczące komunikacji		x			x

Załącznik nr 2 Karty poszczególnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Gminy Zawiercie

zawiercie

Zmiana 2025

Spis przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Lp. przedsięwzięcia	Realizacja Celów strategicznych	Szacunkowa wartość
1	Cel strategiczny 3. Poprawa stanu technicznego zabudowy mieszkalnej oraz wzrostu dostępności do obiektów i usług użyteczności publicznej Cel strategiczny 4. Podniesienie jakości i funkcjonalności przestrzeni publicznych oraz zwiększenie spójności przestrzennej obszaru rewitalizacji	200 000 000,00 zł
Tytuł przedsięwzięcia		
Budowa kompleksu obiektów rekreacyjnych i sportowych z halą widowiskowo-sportową		
Lokalizacja		
Ul .Wojska Polskiego Podobszar 3 i 4		
Opis przedsięwzięcia		
Etapowa budowa kompleksu otwartych i zamkniętych obiektów rekreacyjnych, sportowych, kulturalnych z niezbędnym uzbrojeniem terenu, oświetleniem, odwodnieniem, układem ciągów komunikacji kołowej i pieszej, parkingami, zielenią urządzoną, małą architekturą. W pierwszej kolejności planuje się budowę hali widowiskowo-sportowej z niezbędną infrastrukturą. Działania prowadzone będą etapowo w miarę pozyskiwania zewnętrznych środków finansowych na realizację kolejnych zadań.		
Podmiot realizujący		
Gmina Zawiercie		
Prognozowane rezultaty		
Zwiększenie dostępności do obiektów rekreacyjnych i sportowych, wzrost jakości życia mieszkańców		
Monitoring - sposób oceny rezultatów		
Ilość wybudowanych obiektów rekreacyjnych i sportowych na podstawie protokołów odbioru wykonanych prac.		
Opis działań zapewniających dostępność		
Realizacja przedsięwzięcia będzie zgodna z zasadami uniwersalnego projektowania. Przedsięwzięcie zakłada, że nie będzie żadnych barier architektonicznych dla osób z niepełnosprawnościami i innych osób o ograniczonej mobilności. Zgodnie z ustawą z dn.19.07.2019r., o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami oraz załącznikiem nr 2 „Standardy dostępności dla polityki spójności 2021-2027", Wytycznych dotyczących zasad równoosiowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027.		
Komplementarność z innymi przedsięwzięciami		
1, 8, 15		

Lp. przedsięwzięcia	Realizacja Celów strategicznych	Szacunkowa wartość
2	Cel strategiczny 1. Wzmocnienie spójności społecznej i kapitału społeczno-gospodarczego poprzez przeciwdziałanie zjawiskom marginalizacji i wykluczenia społecznego na obszarze rewitalizacji Cel strategiczny 3. Poprawa stanu technicznego zabudowy mieszkalnej oraz wzrostu dostępności do obiektów i usług użyteczności publicznej	5 000 000,00 zł

Tytuł przedsięwzięcia

Rewitalizacja budynku dawnej synagogi wraz z rozbudową o pomieszczenia biurowe i konferencyjne i zmianą sposobu użytkowania na „Dom Harcerza" wraz z budową niezbędnej infrastruktury technicznej i zagospodarowaniem terenu

Lokalizacja

Ul. Marszałkowska 41
Podobszar 1

Opis przedsięwzięcia

W ramach przedsięwzięcia planuje się rewitalizację oraz rozbudowę ze zmianą sposobu użytkowania, zniszczonego budynku dawnej synagogi na „Dom harcerza", budynek związany z realizacją celów statutowych ZHP, celów kulturalnych, lokalnej społeczności wraz z zagospodarowaniem terenu i niezbędną infrastrukturą techniczną. W ośrodku m.in. młodzi ludzie będą mogli poznawać i rozwijać swoje pasje. W obiekcie prowadzone będą również wydarzenia kulturalne a część obiektu zostanie zagospodarowana na sale do prowadzenia działalności harcerskiej, tzw „harcówki". Obiekt będzie uwzględniał rozwiązania proekologiczne np. OZE, odzysk wód opadowych. Planowana inwestycja związana jest z dbaniem o historyczny wymiar Miasta. Lokalizacja Realizacja zadania uratuje niszczejący, objęty ewidencją zabytków budynek. Wprowadzenie innowacyjnych rozwiązań multimedialnych spełni oczekiwania współczesnego odbiorcy, zrealizuje naturalną potrzebę odbioru nowych bodźców i środków przekazu.
Inwestycja w realny sposób będzie wpisywać się w proekologiczne standardy przez wykorzystanie wód opadowych i zastosowanie OZE, m.in. instalacje fotowoltaiczne.

Podmiot realizujący

Gmina Zawiercie/ Chorągiew Śląska Hufiec Ziemi Zawierciańskiej

Prognozowane rezultaty

Dzięki rewitalizacji budynku dawnej Synagogi powstanie przestrzeń kulturalna, sprzyjająca integracji młodzieży z terenu powiatu zawierciańskiego. Działanie obiektu pozwoli na rozwój zainteresowań wśród młodzieży i ukierunkowanie ich ścieżki rozwoju oraz rozbudzenie aktywności. Będzie to przedsięwzięcie o zasięgu lokalnym i ponadlokalnym. Funkcjonowanie obiektu w celu spełniania potrzeb statutowych ZHP, działania kulturalne i szerzące wiedzę o historii Miasta będą atrakcyjne dla turystów, odwiedzających Jurę, a także mieszkańców regionu.

Monitoring - sposób oceny rezultatów

- Liczba osób korzystających z obiektów i zasobów kultury objętych wsparci,
- Liczba nowoutworzonych obiektów spełniających cele działalności statutowej ZHP,
- Liczba obiektów przystosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami,

Monitorowanie na podstawie: protokołów odbioru robót budowlanych, dokumentacji powykonawczej, sprawozdania z działalności „Domu Harcerza" w zakresie osób korzystających z obiektu i zasobów.

Opis działań zapewniających dostępność

Realizacja przedsięwzięcia będzie zgodna z zasadami uniwersalnego projektowania.
Przedsięwzięcie zakłada, że nie będzie żadnych barier architektonicznych w nowym zapleczu technicznym i jego otoczeniu dla osób z niepełnosprawnościami i innych osób o ograniczonej mobilności.
Zgodnie z ustawą z dn.19.07.2019r., o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami oraz załącznikiem nr 2 „Standardy dostępności dla polityki spójności 2021-2027", Wytycznych dotyczących zasad równoosiowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027.

Komplementarność z innymi przedsięwzięciami

2, 4, 6, 7, 22

Lp. przedsięwzięcia	Realizacja Celów strategicznych	Szacunkowa wartość
3	Cel strategiczny 3. Poprawa stanu technicznego zabudowy mieszkalnej oraz wzrostu dostępności do obiektów i usług użyteczności publicznej Cel strategiczny 4. Podniesienie jakości i funkcjonalności przestrzeni publicznych oraz zwiększenie spójności przestrzennej obszaru rewitalizacji	7 400 000,00 zł
Tytuł przedsięwzięcia		
Zagospodarowanie terenu przyległego do Miejskiego Ośrodka Kultury „Centrum" im. Adama Mickiewicza w Zawierciu		
Lokalizacja		
Ul. Piastowska 1 Podobszar 2		
Opis przedsięwzięcia		
W ramach przedsięwzięcia planuje się zagospodarowanie terenu przyległego do Miejskiego Ośrodka Kultury „Centrum" im. Adama Mickiewicza w Zawierciu, który dzięki właściwej koncepcji, może stać się miejscem przyjaznym i otwartym dla wszelkich grup społecznych. Planowane jest zwiększenie ilości zieleni miejskiej, modernizacja alejek spacerowych, powstanie ławek przyjaznych dla seniorów		
Podmiot realizujący		
Miejski Ośrodek Kultury „Centrum" im. Adama Mickiewicza w Zawierciu / Gmina Zawiercie		
Prognozowane rezultaty		
Rezultatem będzie poprawa estetyki i atrakcyjności wyglądu terenu użyteczności publicznej.		
Monitoring - sposób oceny rezultatów		
Ocena Realizacji Przedsięwzięcia polegać będzie na monitorowaniu na podstawie protokołów odbioru robót i dokumentacji powykonawczej.		
Opis działań zapewniających dostępność		
Realizacja przedsięwzięcia będzie zgodna z zasadami uniwersalnego projektowania. Przedsięwzięcie zakłada, że nie będzie żadnych barier architektonicznych w nowym zapleczu technicznym i jego otoczeniu dla osób z niepełnosprawnościami i innych osób o ograniczonej mobilności. Zgodnie z ustawą z dn.19.07.2019r., o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami oraz załącznikiem nr 2 „Standardy dostępności dla polityki spójności 2021-2027", Wytycznych dotyczących zasad równoosiowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027,		
Komplementarność z innymi przedsięwzięciami		
3, 9, 10, 11		

Lp. przedsięwzięcia	Realizacja Celów strategicznych	Szacunkowa wartość
4	Cel strategiczny 3. Poprawa stanu technicznego zabudowy mieszkalnej oraz wzrostu dostępności do obiektów i usług użyteczności publicznej Cel strategiczny 4. Podniesienie jakości i funkcjonalności przestrzeni publicznych oraz zwiększenie spójności przestrzennej obszaru rewitalizacji Cel strategiczny 5. Poprawa stanu jakości środowiska	6 000 000,00 zł
Tytuł przedsięwzięcia		
Przebudowa obiektu użyteczności publicznej -Willa Ernesta Erbego		
Lokalizacja		
Ul Leśna 10B Podobszar 2		
Opis przedsięwzięcia		
W ramach przedsięwzięcia zrealizowany zostanie kompleksowy remont budynku, który jest wpisany do Gminnej Ewidencji Zabytków, wraz z wymianą dachu, remontem poddasza i termomodernizacją. Dodatkowo planuje się dostosowanie budynku do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.		
Podmiot realizujący		
Gmina Zawiercie		
Prognozowane rezultaty		
Rezultatem będzie poprawa stanu technicznego budynku użyteczności publicznej na obszarze rewitalizacji, w tym jego efektywności energetycznej poprzez prace remontowe i termomodernizacyjne, poprawa warunków użytkowania pomieszczeń przez lokalną społeczność, poprawa estetyki i atrakcyjności obiektu oraz zwiększenie dostępności do obiektów użyteczności publicznej dla osób ze szczególnymi potrzebami. W ramach realizacji przedsięwzięcia zwiększy się energooszczędność obiektów użyteczności publicznej oraz wzrośnie skala, wykorzystania odnawialnych źródeł energii, a w konsekwencji poprawi się jakość powietrza poprzez redukcję emisji zanieczyszczeń do atmosfery. Realizacja przedsięwzięcia przyczyni się również do zachowania dziedzictwa kulturowego Gminy.		
Monitoring - sposób oceny rezultatów		
Liczba odrestaurowanych zabytków z Gminnej Ewidencji Zabytków Miasta Zawiercie Monitorowanie na podstawie: protokołów odbioru robót budowlanych, dokumentacji powykonawczej		
Opis działań zapewniających dostępność		
Realizacja przedsięwzięcia będzie zgodna z zasadami uniwersalnego projektowania. Przedsięwzięcie zakłada, że nie będzie żadnych barier architektonicznych w nowym zapleczu technicznym i jego otoczeniu dla osób z niepełnosprawnościami i innych osób o ograniczonej mobilności. Zgodnie z ustawą z dn.19.07.2019r., o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami oraz załącznikiem nr 2 „Standardy dostępności dla polityki spójności 2021-2027”, Wytycznych dotyczących zasad równoosiowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027,		
Komplementarność z innymi przedsięwzięciami		
2, 4, 6, 7, 22		

Lp. przedsięwzięcia	Realizacja Celów strategicznych	Szacunkowa wartość
5	Cel strategiczny 2. Aktywizacja zawodowa oraz wzrost poziomu zatrudnienia i atrakcyjności gospodarczej obszaru rewitalizacji	

Tytuł przedsięwzięcia
Aktywizacja zawodowa bezrobotnych finansowana ze środków Funduszu Pracy, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych
Lokalizacja
Poza obszarem rewitalizacji : Ul Parkowa 2
Uzasadnienie lokalizacji przedsięwzięcia poza obszarem rewitalizacji
Przedsięwzięcie dedykowane i skierowane jest w głównej mierze do osób zamieszkujących obszar rewitalizacji i jest bezpośrednio ukierunkowana na zjawiska kryzysowe występujące na tym obszarze, takie jak: niski poziom aktywności zawodowej, marginalizacja społeczna. Instytucja realizująca przedsięwzięcie (PUP) zlokalizowana jest poza obszarem rewitalizacji (w obszarze rewitalizacji brak jest budynku, który mógłby być przeznaczony na siedzibę instytucji). Przedsięwzięcie ma znaczący wpływ oraz jest działaniem kluczowym dla podniesienia poziomu aktywności zawodowej mieszkańców, a co za tym idzie poprawy jakości życia i wyjścia z sytuacji kryzysowych oraz ponownego włączenia w społeczność lokalną. Z uwagi na szeroki wachlarz społecznego oddziaływania dopuszcza się udział w przedsięwzięciu także osób spoza obszaru rewitalizacji.
Opis przedsięwzięcia
Działanie zakłada aktywizację zawodową osób bezrobotnych przy wykorzystaniu usług i instrumentów rynku pracy określonych w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz.U. 2024 poz. 475 z późn. zm.) w okresie 2022-2030.
Podmiot realizujący
Powiatowy Urząd Pracy w Zawierciu / Powiatowy Urząd Pracy w Zawierciu we współpracy z Partnerami Rynku Pracy oraz osobami bezrobotnymi
Prognozowane rezultaty
Aktywizacja zawodowa bezrobotnych, w tym z obszaru rewitalizacji.
Monitoring - sposób oceny rezultatów
Liczba bezrobotnych objętych różnymi formami pomocy w danym roku Liczba bezrobotnych którzy zakończyli różne formy pomocy w danym roku Liczba bezrobotnych którzy podjęli zatrudnienie po zakończeniu różnych form pomocy w danym roku
Opis działań zapewniających dostępność
Realizacja przedsięwzięcie z uwzględnieniem ustawy z dn.19.07.2019r., o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami oraz w szczególności z załącznikiem nr 2 „Standardy dostępności dla polityki spójności 2021-2027” i Wytycznych dotyczących zasad równoosiowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027. Przedsięwzięcie będzie promowane na stronie spełniającej kryteria WCAG 2.1.
Komplementarność z innymi przedsięwzięciami
5, 17, 19, 20, 21

Lp. przedsięwzięcia	Realizacja Celów strategicznych	Szacunkowa wartość
6	Cel strategiczny 1. Wzmocnienie spójności społecznej i kapitału społeczno-gospodarczego poprzez przeciwdziałanie zjawiskom marginalizacji i wykluczenia społecznego na obszarze rewitalizacji Cel strategiczny 3. Poprawa stanu technicznego zabudowy mieszkalnej oraz wzrostu dostępności do obiektów i usług użyteczności publicznej Cel strategiczny 4. Podniesienie jakości i funkcjonalności przestrzeni publicznych oraz zwiększenie spójności przestrzennej obszaru rewitalizacji	60 000 000,00 zł

Tytuł przedsięwzięcia
Odnowa osiedla TAZ **wraz z otoczeniem**
Lokalizacja
Szymańskiego, Niedziałkowskiego, Kościuszki, Westerplatte, Piłsudskiego, Leśna Podobszar 2
Opis przedsięwzięcia
Kompleksowe działania rewitalizacyjne zabytkowego osiedla TAZ, obejmujące m.in. przebudowę i renowację układu komunikacyjnego i urbanistycznego osiedla wraz z infrastrukturą podziemną i nadziemną, układem zieleni, parków, przestrzeni publicznych, budynków mieszkalnych, użyteczności publicznej, oświatowymi z przyległymi terenami, małej architektury i oświetlenia ulicznego. Działania prowadzone będą etapowo w miarę pozyskiwania zewnętrznych środków finansowych na realizację kolejnych zadań.
Podmiot realizujący
Gmina Zawiercie/
Prognozowane rezultaty
Poprawa warunków mieszkalnych mieszkańców objętego ochroną konserwatorską osiedla TAZ, zwiększenie estetyki oraz jakości życia mieszkańców poprzez kompleksowe działania rewitalizacji, remontów, przebudowy prowadzone na terenie całego osiedla.
Monitoring - sposób oceny rezultatów
Ilość rewitalizowanych, wyremontowanych budynków na Osiedlu TAZ na podstawie protokołów odbioru wykonanych prac. Długość przebudowanych dróg z infrastrukturą podziemną i nadziemną na podstawie protokołów odbioru wykonanych prac.
Opis działań zapewniających dostępność
Realizacja przedsięwzięcia będzie zgodna z zasadami uniwersalnego projektowania. Przedsięwzięcie zakłada, że nie będzie żadnych barier architektonicznych w rejonie osiedla dla osób z niepełnosprawnościami i innych osób o ograniczonej mobilności. Zgodnie z ustawą z dn.19.07.2019r., o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami oraz załącznikiem nr 2 „Standardy dostępności dla polityki spójności 2021-2027", Wytycznych dotyczących zasad równoosiowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027.
Komplementarność z innymi przedsięwzięciami
2, 4, 6, 7, 22

Lp. przedsięwzięcia	Realizacja Celów strategicznych	Szacunkowa wartość
7	Cel strategiczny 1. Wzmocnienie spójności społecznej i kapitału społeczno-gospodarczego poprzez przeciwdziałanie zjawiskom marginalizacji i wykluczenia społecznego na obszarze rewitalizacji Cel strategiczny 3. Poprawa stanu technicznego zabudowy mieszkalnej oraz wzrostu dostępności do obiektów i usług użyteczności publicznej Cel strategiczny 4. Podniesienie jakości i funkcjonalności przestrzeni publicznych oraz zwiększenie spójności przestrzennej obszaru rewitalizacji Cel strategiczny 5. Poprawa stanu jakości środowiska	60 000 000,00 zł
Tytuł przedsięwzięcia		
Odnowa Dzielnicy Stary Rynek		
Lokalizacja		
Marszałkowska, Stary Rynek, Apteczna, Porębska, Hoża, Ciasna, Plac Dąbrowskiego Podobszar 1		
Opis przedsięwzięcia		
Odnowa budynków mieszkalnych wielorodzinnych będących w zasobach gminnych, włącznie z termomodernizacją budynków, wymianą źródeł ciepła w budynkach na ekologiczne, renowację elewacji frontowych budynków, dążącą do przywrócenia spójności urbanistycznej, wizualnej i historycznego charakteru ulicy. Rewitalizacja obejmie remont, przebudowę układu drogowego z budową drogi do żłobka, ujednolicenie i uatrakcyjnienie małej architektury i przestrzeni publicznych, zieleni miejskiej, przebudowa i rozbudowa oświetlenia ulicznego. Działania prowadzone będą etapowo w miarę pozyskiwania zewnętrznych środków finansowych na realizację kolejnych zadań.		
Podmiot realizujący		
Gmina Zawiercie		
Prognozowane rezultaty		
Poprawa jakości życia mieszkańców, lokalnej estetyki i zmniejszenie lokalnego zanieczyszczenia powietrza niską emisją.		
Monitoring - sposób oceny rezultatów		
Ilość rewitalizowanych, wyremontowanych budynków na podstawie protokołów odbioru wykonanych prac. Długość przebudowanych dróg z infrastrukturą podziemną i nadziemną na podstawie protokołów odbioru wykonanych prac.		
Opis działań zapewniających dostępność		
Realizacja przedsięwzięcia będzie zgodna z zasadami uniwersalnego projektowania. Przedsięwzięcie zakłada, że nie będzie żadnych barier architektonicznych dla osób z niepełnosprawnościami i innych osób o ograniczonej mobilności. Zgodnie z ustawą z dn.19.07.2019r., o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami oraz załącznikiem nr 2 „Standardy dostępności dla polityki spójności 2021-2027", Wytycznych dotyczących zasad równoosiowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027.		
Komplementarność z innymi przedsięwzięciami		
2, 4, 6, 7, 22		

Lp. przedsięwzięcia	Realizacja Celów strategicznych	Szacunkowa wartość
8	Cel strategiczny 4. Podniesienie jakości i funkcjonalności przestrzeni publicznych oraz zwiększenie spójności przestrzennej obszaru rewitalizacji	

Tytuł przedsięwzięcia
Infrastruktura rowerowa i około turystyczna Miasta Zawiercie.
Lokalizacja
Nie określono konkretnej lokalizacji, zakłada się, że będzie to obszar rewitalizacji - podobszar 1-6 oraz teren poza obszarem rewitalizacji .
Uzasadnienie lokalizacji przedsięwzięcia poza obszarem rewitalizacji
Projekt ma charakter systemowy, w związku z czym jego realizacja musi obejmować układy liniowe, znajdujące się zarówno w obszarze rewitalizacji jak i w pozostałych częściach Miasta. Należy jednak podkreślić, że realizacja przedsięwzięcia będzie służyć realizacji celów: poprawy systemu transportowego i bezpieczeństwa ruchu, i będzie zwiększać dostępność do infrastruktury sieci rowerowej oraz infrastruktury rekreacyjnej, zlokalizowanej na obszarze rewitalizacji jak i poza nim. Rozwój infrastruktury rowerowej i okołoturystycznej jest szczególnie istotny z punktu widzenia osób zamieszkujących obszary rewitalizacji, z uwagi na możliwość korzystania z niej, a poprzez to aktywne wykorzystanie czasu wolnego, co w efekcie doprowadzi jego efektywnego zagospodarowania, wpływając na zmniejszenie występowania na obszarach rewitalizacji negatywnych zjawisk społecznych, takich jak: agresja, popełnianie wykroczeń, przemoc domowa. Rozwój w zakresie szerokorozumianej kultury fizycznej będzie miał również pozytywne oddziaływanie na występujące na obszarze rewitalizacji zjawiska: choroby układu krążenia, układu ruchu, a oferta infrastruktury rowerowej i okołoturystycznej, z której będą mogły skorzystać osoby starsze, których znaczny odsetek zamieszkuje ww. obszary, przyczyni się do zmniejszenia występowania chorób w tej grupie wiekowej i pozwoli na wydłużenie życia.
Opis przedsięwzięcia
Systematyczny, wieloetapowy rozwój układu dróg rowerowych, poprawiających możliwość poruszania się rowerem po centrum Miasta, komunikujących ze sobą newralgiczne punkty miasta, poprawiających dojazd do atrakcyjnych przyrodniczo, krajobrazowo i turystycznie obrzeży Miasta oraz komunikujących centrum Miasta z gminami ościennymi. Planuje się budowę nowych dróg rowerowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą, przebudowę infrastruktury technicznej, kolidującej z inwestycją, tworzenie miejsc parkingowych dla rowerów, budowę chodników i przejść dla pieszych oraz oświetlenia dróg rowerowych, oznakowania pionowego i poziomego. Trasy rowerowe planuje się wyposażyć w małą architekturę: stojaki na rowery, wiaty rowerowe, ławki, kosze, stacje naprawcze. Rozbudowany zostanie układ centrów przesiadkowych w Gminie. Istniejące sieci dróg rowerowych zostaną również wyremontowane. Zadanie realizowane będzie sukcesywnie na terenie całej Gminy
Podmiot realizujący
Gmina Zawiercie
Prognozowane rezultaty
Rozbudowa i poprawa dostępności do systemu dróg rowerowych, aktywizacja mieszkańców
Monitoring - sposób oceny rezultatów
Długość wybudowanych, przebudowanych i wyremontowanych dróg rowerowych na podstawie protokołów odbioru wykonanych prac.
Opis działań zapewniających dostępność
Realizacja przedsięwzięcia będzie zgodna z zasadami uniwersalnego projektowania. Przedsięwzięcie zakłada, że nie będzie żadnych barier architektonicznych dla osób z niepełnosprawnościami i innych osób o ograniczonej mobilności. Zgodnie z ustawą z dn.19.07.2019r., o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami oraz załącznikiem nr 2 „Standardy dostępności dla polityki spójności 2021-2027", Wytycznych dotyczących zasad równoosiowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027.
Komplementarność z innymi przedsięwzięciami
1, 8, 15

Lp. przedsięwzięcia	Realizacja Celów strategicznych	Szacunkowa wartość
9	Cel strategiczny 3. Poprawa stanu technicznego zabudowy mieszkalnej oraz wzrostu dostępności do obiektów i usług użyteczności publicznej Cel strategiczny 4. Podniesienie jakości i funkcjonalności przestrzeni publicznych oraz zwiększenie spójności przestrzennej obszaru rewitalizacji	30 000 000,00
Tytuł przedsięwzięcia		
Rewaloryzacja terenów zielonych, w tym parków miejskich		
Lokalizacja		
Parki miejskie przy ul. Leśnej, Kościuszki, Sienkiewicza, Szymańskiego Podobszar 1-6		
Opis przedsięwzięcia		
Rewitalizacja przestrzeni parków miejskich, wzmocnienie i ochrona różnorodności biologicznej oraz rozwoju funkcji rekreacyjnych. W ramach przedsięwzięcia prowadzona będzie systematyczna przebudowa zniszczonych nawierzchni ciągów komunikacyjnych, rozbudowa zaplecza rekreacyjnego w parkach (place zabaw, siłownie zewnętrzne), uatrakcyjnianie i rozbudowa małej architektury (np. ławki, kosze na śmieci, altany, leżaki, donice, wiaty), modernizacja i rozbudowa oświetlenia parkowego, uzupełnienie i przebudowa zieleńców, kwietników i układów zieleni miejskiej, pielęgnacja zieleni Działania prowadzone będą etapowo w miarę pozyskiwania zewnętrznych środków finansowych na realizację kolejnych zadań.		
Podmiot realizujący		
Gmina Zawiercie		
Prognozowane rezultaty		
Poprawa dostępności		
Monitoring - sposób oceny rezultatów		
Powierzchnia zrewitalizowanych terenów parków miejskich na podstawie protokołów odbioru wykonanych prac.		
Opis działań zapewniających dostępność		
Realizacja przedsięwzięcia będzie zgodna z zasadami uniwersalnego projektowania. Przedsięwzięcie zakłada, że nie będzie żadnych barier architektonicznych dla osób z niepełnosprawnościami i innych osób o ograniczonej mobilności. Zgodnie z ustawą z dn.19.07.2019r., o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami oraz załącznikiem nr 2 „Standardy dostępności dla polityki spójności 2021-2027", Wytycznych dotyczących zasad równoosiowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027		
Komplementarność z innymi przedsięwzięciami		
3, 9, 10, 11		

Lp. przedsięwzięcia	Realizacja Celów strategicznych	Szacunkowa wartość
10	Cel strategiczny 3. Poprawa stanu technicznego zabudowy mieszkalnej oraz wzrostu dostępności do obiektów i usług użyteczności publicznej Cel strategiczny 4. Podniesienie jakości i funkcjonalności przestrzeni publicznych oraz zwiększenie spójności przestrzennej obszaru rewitalizacji	
Tytuł przedsięwzięcia		
Rekultywacja stawów Holenderskiego wraz z zagospodarowaniem terenów w sąsiedztwie		
Lokalizacja		
Poza obszarem rewitalizacji: ul. Krzywa		
Uzasadnienie lokalizacji przedsięwzięcia poza obszarem rewitalizacji		
Realizacja przedsięwzięcia przewidziana jest poza obszarem rewitalizacji, lecz w bliskim sąsiedztwie tego obszaru. Przedsięwzięcie oparte jest o wykorzystanie zasobów o charakterze środowiskowym (niedostępnych w strefie zamieszkania), stwarzających możliwość wykreowania oferty dla mieszkańców obszaru rewitalizacji związanej z poprawą dostępności do terenów rekreacyjnych, umożliwiających zarówno poprawę aktywności mieszkańców, jak również ich integrację. Bliskie sąsiedztwo w stosunku do obszaru rewitalizacji sprawia, że z obiektu w głównej mierze będą mogły korzystać osoby z obszarów rewitalizacji, co przyczyni się do zwiększenia udziału w życiu społecznym, zapewnienie integracji społecznej i międzypokoleniowej.		
Opis przedsięwzięcia		
Oczyszczenie zbiornika wodnego, wzmocnienie linii brzegowej, wykonanie prac gwarantujących bezpieczeństwo użytkowania nabrzeża stawu, a ponadto podjęcie działań na rzecz napowietrzenia wody, pielęgnacji przybrzeżnej zieleni oraz przeprowadzenie renowacji terenu skarpy stawu. Wymagane będzie również zabezpieczenie odpowiednich warunków dla istniejącego ekosystemu wodnego. W celu stworzenia miejsca przyjaznego dla użytkowników niezbędne będzie urządzenie miejsc rekreacji (ścieżki spacerowe, place zabaw, altany, wiaty, pomosty, obiekty małej architektury} i wykonanie niezbędnej infrastruktury technicznej i drogowej z ciągami pieszymi i rowerowymi.		
Podmiot realizujący		
Gmina Zawiercie		
Prognozowane rezultaty		
Stworzenia miejsca przyjaznego dla użytkowników z miejscem rekreacji (ścieżki spacerowe, place zabaw, altany, wiaty, pomosty, obiekty małej architektury} i wykonanie niezbędnej infrastruktury technicznej i drogowej z ciągami pieszymi i rowerowymi.		
Monitoring - sposób oceny rezultatów		
Powierzchnia zrekultywowanych terenów na podstawie protokołów odbioru wykonanych prac.		
Opis działań zapewniających dostępność		
Realizacja przedsięwzięcia będzie zgodna z zasadami uniwersalnego projektowania. Przedsięwzięcie zakłada, że nie będzie żadnych barier architektonicznych dla osób z niepełnosprawnościami i innych osób o ograniczonej mobilności. Zgodnie z ustawą z dn.19.07.2019r., o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami oraz załącznikiem nr 2 „Standardy dostępności dla polityki spójności 2021-2027", Wytycznych dotyczących zasad równoosiowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027.		
Komplementarność z innymi przedsięwzięciami		
3, 9, 10, 11		

Lp. przedsięwzięcia	Realizacja Celów strategicznych	Szacunkowa wartość
11	Cel strategiczny 1. Wzmocnienie spójności społecznej i kapitału społeczno-gospodarczego poprzez przeciwdziałanie zjawiskom marginalizacji i wykluczenia społecznego na obszarze rewitalizacji Cel strategiczny 3. Poprawa stanu technicznego zabudowy mieszkalnej oraz wzrostu dostępności do obiektów i usług użyteczności publicznej Cel strategiczny 4. Podniesienie jakości i funkcjonalności przestrzeni publicznych oraz zwiększenie spójności przestrzennej obszaru rewitalizacji Cel strategiczny 5. Poprawa stanu jakości środowiska	7 000 000,00

Tytuł przedsięwzięcia
Rewitalizacja rekreacyjnych terenów gminnych na Osiedlu Zuzanka
Lokalizacja
Poza obszarem rewitalizacji: Ul. Zacisze
Uzasadnienie lokalizacji przedsięwzięcia poza obszarem rewitalizacji
Realizacja przedsięwzięcia przewidziana jest poza obszarem rewitalizacji, lecz w bliskim sąsiedztwie tego obszaru. Przedsięwzięcie oparte jest o wykorzystanie zasobów o charakterze środowiskowym (niedostępnych w strefie zamieszkania) , stwarzających możliwość wykreowania oferty dla mieszkańców obszaru rewitalizacji związanej z poprawą dostępności do terenów rekreacyjnych, umożliwiających zarówno poprawę aktywności mieszkańców, jak również ich integrację. Bliskie sąsiedztwo w stosunku do obszaru rewitalizacji sprawia, że z obiektu w głównej mierze będą mogły korzystać osoby z obszarów rewitalizacji, co przyczyni się do zwiększenia udziału w życiu społecznym, zapewnienie integracji społecznej i międzypokoleniowej.
Opis przedsięwzięcia
Rewitalizacja przestrzeni publicznej, wzmocnienie i ochrona różnorodności biologicznej oraz rozwój funkcji rekreacyjnych. Budowa nawierzchni pieszych ciągów komunikacyjnych, drewnianej kładki wzdłuż potoku, rozbudowa zaplecza rekreacyjnego, uatrakcyjnianie i rozbudowa małej architektury (np. ławki, kosze na śmieci, altany, leżaki, donice, wiaty, urządzenia ścieżki zdrowia, modernizacja i rozbudowa oświetlenia parkowego, uzupełnienie i przebudowa zieleńców, kwietników i układów zieleni miejskiej, pielęgnacja zieleni Działania prowadzone będą etapowo w miarę pozyskiwania zewnętrznych środków finansowych na realizację kolejnych zadań.
Podmiot realizujący
Gmina Zawiercie
Prognozowane rezultaty
Poprawa jakości życia mieszkańców oraz dostępności terenów rekreacyjnych
Monitoring - sposób oceny rezultatów
Powierzchnia zrewitalizowanych terenów gminnych na podstawie protokołów odbioru wykonanych prac.
Opis działań zapewniających dostępność
Realizacja przedsięwzięcia będzie zgodna z zasadami uniwersalnego projektowania. Przedsięwzięcie zakłada, że nie będzie żadnych barier architektonicznych dla osób z niepełnosprawnościami i innych osób o ograniczonej mobilności. Zgodnie z ustawą z dn.19.07.2019r., o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami oraz załącznikiem nr 2 „Standardy dostępności dla polityki spójności 2021-2027”, Wytycznych dotyczących zasad równoosiowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027.
Komplementarność z innymi przedsięwzięciami
3, 9, 10, 11

Lp. przedsięwzięcia	Realizacja Celów strategicznych	Szacunkowa wartość
12	Cel strategiczny 5. Poprawa stanu jakości środowiska	5 000 000,00 zł

Tytuł przedsięwzięcia
Rozwój energetyki rozproszonej opartej o OZE w budynkach użyteczności publicznej w Gminie Zawiercie
Lokalizacja
Budynki użyteczności publicznej w Gminie Zawiercie Nie określono konkretnej lokalizacji, zakłada się, że będzie to obszar rewitalizacji - podobszar 1-6 oraz teren poza obszarem rewitalizacji .
Uzasadnienie lokalizacji przedsięwzięcia poza obszarem rewitalizacji
Projekt ma charakter systemowy i dla uzyskania pozytywnego efektu ekologicznego wpływającego na jakość życia mieszkańców powinien obejmować szeroką liczbę obiektów zlokalizowanych zarówno w obszarze rewitalizacji jaki poza nim. Problem zanieczyszczenia środowiska jest szczególnie dotkliwy i wyraźny na obszarze zdegradowanym i obszarze rewitalizacji. Ograniczenie emisyjności i rozwój OZE na tym obszarze przyczyni się do poprawy stanu środowiska na obszarze rewitalizacji, jak i na terenie całego Miasta. Należy podkreślić, że realizacja przedsięwzięcia będzie służyć osiąganiu celów związanych z poprawą stanu technicznego zabudowy oraz ograniczenia zjawiska niskiej emisji i poprawie efektywności energetycznej budynków, zlokalizowanych w obszarze rewitalizacji jak i poza tym obszarem. Zakłada się, że ograniczenie emisyjności i związana z tym poprawa stanu środowiska przyczyni się do oszczędności środków publicznych (ok. 30%), które docelowo będzie można wykorzystać do realizacji innych przedsięwzięć i zażegnanie innych sytuacji kryzysowych, np. w sferze społecznej (bezrobocie, marginalizacja społeczna, zwiększenie bezpieczeństwa), występujących na obszarze rewitalizacji.
Opis przedsięwzięcia
Montaż instalacji OZE na zlokalizowanych na terenie Gminy Zawiercie obiektach użyteczności publicznej zarządzanych przez Gminę Zawiercie
Podmiot realizujący
Gmina Zawiercie
Prognozowane rezultaty
Poprawa jakości życia mieszkańców, zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych oraz przeciwdziałanie niskiej emisji.
Monitoring - sposób oceny rezultatów
Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej z OZE. Protokół odbioru, dokumentacja techniczna, zestawienie instalacji.
Opis działań zapewniających dostępność
Przedsięwzięcie będzie spełniać wymogi prawa budowlanego w zakresie dostosowania dla osób ze szczególnymi potrzebami. Zgodnie z ustawą z dn.19.07.2019r., o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami oraz załącznikiem nr 2 „Standardy dostępności dla polityki spójności 2021-2027”, Wytycznych dotyczących zasad równoosiowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027.
Komplementarność z innymi przedsięwzięciami
12, 13, 14, 18

Lp. przedsięwzięcia	Realizacja Celów strategicznych	Szacunkowa wartość
13	Cel strategiczny 5. Poprawa stanu jakości środowiska	

Tytuł przedsięwzięcia
Efektywność energetyczna budynków użyteczności publicznej w Gminie Zawiercie
Lokalizacja
Budynki użyteczności publicznej w Gminie Zawiercie Nie określono konkretnej lokalizacji, zakłada się, że będzie to obszar rewitalizacji - podobszar 1-6 oraz teren poza obszarem rewitalizacji .
Uzasadnienie lokalizacji przedsięwzięcia poza obszarem rewitalizacji
Projekt ma charakter systemowy dla uzyskania pozytywnego efektu ekologicznego wpływającego na jakość życia mieszkańców powinien obejmować szeroką liczbę obiektów zlokalizowanych zarówno w obszarze rewitalizacji jaki poza nim. Problem zanieczyszczenia środowiska oraz niskiej efektywności energetycznej jest szczególnie dotkliwy i wyraźny na obszarze zdegradowanym i obszarze rewitalizacji, gdzie istniejąca zabudowa w ogromnej ilości nie spełnia podstawowych kryteriów w tym zakresie . Poprawa efektywności energetycznej przyczyni się do poprawy stanu środowiska na obszarze rewitalizacji, a co za tym idzie również na terenie całego Miasta. Należy podkreślić, że realizacja przedsięwzięcia będzie służyć osiąganiu celów związanych z poprawą stanu technicznego zabudowy oraz ograniczenia zjawiska niskiej emisji i poprawie efektywności energetycznej. Zakłada się, że poprawa efektywności energetycznej przyczyni się do oszczędności środków publicznych (ok. 30%), które docelowo będzie można wykorzystać do realizacji innych przedsięwzięć i zażegnanie innych sytuacji kryzysowych, np. w sferze społecznej (bezrobocie, marginalizacja społeczna, zwiększenie bezpieczeństwa), występujących na obszarze rewitalizacji.
Opis przedsięwzięcia
Modernizacja energetyczna budynków użyteczności publicznej w Gminie Zawiercie oraz działania edukacyjne związane z poprawą efektywności energetycznej.
Podmiot realizujący
Gmina Zawiercie
Prognozowane rezultaty
Poprawa jakości życia mieszkańców, zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych oraz przeciwdziałanie niskiej emisji.
Monitoring - sposób oceny rezultatów
Liczba zmodernizowanych energetycznie budynków, Ilość zaoszczędzonej energii elektrycznej i cieplnej. Protokół zakończenia prac/protokół odbioru wraz ze świadectwem charakterystyki energetycznej.
Opis działań zapewniających dostępność
Przedsięwzięcie będzie spełniać wymogi prawa budowlanego w zakresie dostosowania dla osób ze szczególnymi potrzebami. Zgodnie z ustawą z dn.19.07.2019r., o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami oraz załącznikiem nr 2 „Standardy dostępności dla polityki spójności 2021-2027", Wytycznych dotyczących zasad równoosiowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027.
Komplementarność z innymi przedsięwzięciami
12, 13, 14, 18

Lp. przedsięwzięcia	Realizacja Celów strategicznych	Szacunkowa wartość
14	Cel strategiczny 5. Poprawa stanu jakości środowiska	3 500 000,00 zł

Tytuł przedsięwzięcia
Efektywność energetyczna budynków mieszkalnych w Gminie Zawiercie
Lokalizacja
Budynki mieszkalne w Gminie Zawiercie Nie określono konkretnej lokalizacji, zakłada się, że będzie to obszar rewitalizacji - podobszar 1-6 oraz teren poza obszarem rewitalizacji .
Uzasadnienie lokalizacji przedsięwzięcia poza obszarem rewitalizacji
Projekt ma charakter systemowy i dla uzyskania pozytywnego efektu ekologicznego wpływającego na jakość życia mieszkańców powinien obejmować szeroką liczbę obiektów zlokalizowanych zarówno w obszarze rewitalizacji jaki poza nim. Jednakże podkreślić należy, że problem niskiej efektywności energetycznej budynków mieszkalnych jest szczególnie odczuwalny i widoczny na obszarze zdegradowanym i na obszarze rewitalizacji. Istniejąca na tym terenie zabudowa mieszkaniowa w ogromnej mierze nie spełnia podstawowych kryteriów w tym zakresie. Poprawa efektywności energetycznej przyczyni się do poprawy stanu środowiska na tym obszarze, a co za tym idzie również na terenie całego Miasta. Z tego względu podkreślić należy, że realizacja przedsięwzięcia będzie służyć osiąganiu celów związanych z poprawą stanu technicznego zabudowy oraz ograniczenia zjawiska niskiej emisji i poprawie efektywności energetycznej. Zakłada się, że poprawa efektywności energetycznej na obszarze zarówno rewitalizacji, jak i całego Miasta przyczyni się do oszczędności środków publicznych (ok. 30%), które docelowo będzie można wykorzystać do realizacji innych przedsięwzięć i zażegnanie innych sytuacji kryzysowych, np. w sferze społecznej (bezrobocie, marginalizacja społeczna, zwiększenie bezpieczeństwa), występujących na obszarze rewitalizacji.
Opis przedsięwzięcia
Modernizacja energetyczna budynków mieszkalnych w Gminie Zawiercie w zakresie wynikającym z audytu energetycznego, w tym także: wymiana/modernizacja indywidualnych źródeł ciepła lub podłączenie budynków do ciepła sieciowego zgodnie z hierarchią wymiany źródeł ciepła - odnawialne źródła energii, - podłączenie do sieci ciepłowniczej - gdy nie jest technicznie lub ekonomicznie uzasadnione zastosowania OZE, - inne dopuszczalne źródła ciepła, tj. ogrzewanie elektryczne, gaz ziemny - gdy nie jest technicznie lub ekonomicznie uzasadnione podłączenie do sieci ciepłowniczej i zastosowanie OZE); budowa/montaż/rozbudowa instalacji OZE w modernizowanych energetycznie budynkach wraz z magazynem energii na potrzeby OZE; wymiana/modernizacja energetyczna oświetlenia w budynku.
Podmiot realizujący
Gmina Zawiercie / Zakład Gospodarki Mieszkaniowej
Prognozowane rezultaty
Poprawa jakości życia mieszkańców, zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych oraz przeciwdziałanie niskiej emisji.
Monitoring - sposób oceny rezultatów
Liczba zmodernizowanych energetycznie budynków mieszkalnych, Ilość zaoszczędzonej energii elektrycznej i cieplnej. Protokół zakończenia prac/protokół odbioru wraz ze świadectwem charakterystyki energetycznej.
Opis działań zapewniających dostępność
Przedsięwzięcie będzie spełniać wymogi prawa budowlanego w zakresie dostosowania dla osób ze szczególnymi potrzebami. Zgodnie z ustawą z dn.19.07.2019r., o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami oraz załącznikiem nr 2 „Standardy dostępności dla polityki spójności 2021-2027”, Wytycznych dotyczących zasad równoosiowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027.
Komplementarność z innymi przedsięwzięciami
12, 13, 14, 18

Lp. przedsięwzięcia	Realizacja Celów strategicznych	Szacunkowa wartość
15	Cel strategiczny 1. Wzmocnienie spójności społecznej i kapitału społeczno-gospodarczego poprzez przeciwdziałanie zjawiskom marginalizacji i wykluczenia społecznego na obszarze rewitalizacji Cel strategiczny 2. Aktywizacja zawodowa oraz wzrost poziomu zatrudnienia i atrakcyjności gospodarczej obszaru rewitalizacji	8 500 000,00 zł
Tytuł przedsięwzięcia		
Zwiększenie roli kultury i turystyki w rozwoju subregionu w Gminie Zawiercie		
Lokalizacja		
Nie określono konkretnej lokalizacji, zakłada się, że będzie to obszar rewitalizacji - podobszar 1-6 oraz teren poza obszarem rewitalizacji .		
Uzasadnienie lokalizacji przedsięwzięcia poza obszarem rewitalizacji		
Projekt ma charakter systemowy, w związku z czym jego realizacja powinna obejmować obiekty i przestrzenie o walorach kulturowych i turystycznych zlokalizowane zarówno w obszarze rewitalizacji jak i w pozostałych częściach Mmiasta. Jednakże podkreślić należy, że rozwój kultury i turystyki jest szczególnie potrzebny osobom zamieszkującym teren rewitalizacji. Osoby te często borykające się z problemami natury finansowej (ubóstwo, bezrobocie) oraz społecznej (wykluczenie społeczne, przemoc domowa) są spychane na margines społecznosci lokalnej. Zjawisko to dodatkowo pogłębione jest przez brak dostatecznego zapewnienia osobom tym dostępu do ogólnospołecznych usług, w tym usług kultury i turystyki. Z tego względu produkty i rezultaty przedsięwzięcia będą skierowane do mieszkańców obszaru rewitalizacji i reszty Miasta (jego mieszkańców), a jego realizacja będzie służyć osiąganiu celów związanych z podniesieniem jakości i funkcjonalności przestrzeni oraz zwiększenie spójności przestrzennej, zachowania dziedzictwa historyczno-kulturowego i podniesienia atrakcyjności gospodarczej oraz rozwoju kulturalno-społecznego mieszkańców.		
Opis przedsięwzięcia		
Działania dotyczące rozwoju infrastruktury kultury, infrastruktury turystycznej i dziedzictwa kulturowego, sieci szlaków turystycznych.		
Podmiot realizujący		
Gmina Zawiercie		
Prognozowane rezultaty		
Rozwój infrastruktury kultury, infrastruktury turystycznej i dziedzictwa kulturowego		
Monitoring - sposób oceny rezultatów		
Liczba przedsięwzięć proekologicznych; Liczba instytucji kultury objętych wsparciem; Liczba wspartych obiektów o charakterze nie zabytkowym; Liczba zabytków nieruchomych objętych wsparciem. Protokół zakończenia prac/protokół odbioru.		
Opis działań zapewniających dostępność		
Przedsięwzięcie będzie spełniać wymogi prawa budowlanego w zakresie dostosowania dla osób ze szczególnymi potrzebami. Realizacja przedsięwzięcia będzie zgodna z ustawą z dn.19.07.2019r., o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami oraz załącznikiem nr 2 „Standardy dostępności dla polityki spójności 2021-2027", Wytycznych dotyczących zasad równoosiowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027.		
Komplementarność z innymi przedsięwzięciami		
1, 8, 15		

Lp. przedsięwzięcia	Realizacja Celów strategicznych	Szacunkowa wartość
16	Cel strategiczny 4. Podniesienie jakości i funkcjonalności przestrzeni publicznych oraz zwiększenie spójności przestrzennej obszaru rewitalizacji Cel strategiczny 5. Poprawa stanu jakości środowiska	110 000 000,00zł
Tytuł przedsięwzięcia		
Modernizacja oczyszczalni ścieków w Zawierciu		
Lokalizacja		
Ul. Włodowska 21 Podobszar 3		
Opis przedsięwzięcia		
Bieżąca modernizacja oczyszczalni ścieków: modernizacja dwóch osadników wtórnych ORwt42, budowa sieci i instalacji wody technologicznej wraz z zestawem hydroforowym na terenie oczyszczalni ścieków w Zawierciu, budowa zbiornika biogazu na terenie oczyszczalni ścieków w Zawierciu. **Modernizacja oczyszczalni zgodnie z założeniami opracowanej koncepcji budowy, przebudowy i rozbudowy oczyszczalni ścieków wraz z obiektami towarzyszącymi w Zawierciu:** modernizacja i rozbudowa części mechanicznej oczyszczalni, modernizacja i rozbudowa części biologicznej oczyszczalni, modernizacja i rozbudowa części osadowo-gazowo-biogazowej oczyszczalni, modernizacja i rozbudowa obiektów OZE, modernizacja i rozbudowa obiektów administracyjno-biurowych oczyszczalni, hermetyzacja/ dezodoryzacja obiektów.		
Podmiot realizujący		
Rejonowe Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. Z o.o. z siedzibą w Zawierciu		
Prognozowane rezultaty		
Prognozowane rezultaty: Rezultatem będzie uporządkowanie gospodarki ściekowej poprzez modernizację oczyszczalni ścieków, ograniczenie liczby awarii sieci i urządzeń oraz zabezpieczenie środowiska naturalnego przed ewentualnym skażeniem. Ważnym aspektem jest zapewnienie jakości i niezawodności systemu oczyszczania ścieków, minimalizacja uciążliwości zapachowe, ograniczenie strat ciepła energii elektrycznej, oszczędność wody, wzrost bezpieczeństwa świadczenia usług przez Rejonowe Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Zawierciu, poprawa jakości życia mieszkańców całej Gminy, zwiększenie atrakcyjności terenów zarówno dla obecnych jak i przyszłych mieszkańców czy potencjalnych inwestorów oraz rozwój terenów inwestycyjnych w obszarze rewitalizacji.		
Monitoring - sposób oceny rezultatów ring		
Liczba zmodernizowanych oczyszczalni ścieków Protokoły odbioru, dokumentacja powykonawcza.		
Opis działań zapewniających dostępność		
Przedsięwzięcie będzie spełniać wymogi prawa budowlanego w zakresie dostosowania dla osób ze szczególnymi potrzebami. Realizacja przedsięwzięcia będzie zgodna z ustawą z dn.19.07.2019r., o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami oraz załącznikiem nr 2 „Standardy dostępności dla polityki spójności 2021-2027", Wytycznych dotyczących zasad równoosiowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027.		
Komplementarność z innymi przedsięwzięciami		
16		

Lp. przedsięwzięcia	Realizacja Celów strategicznych	Szacunkowa wartość
17	Cel strategiczny 1. Wzmocnienie spójności społecznej i kapitału społeczno-gospodarczego poprzez przeciwdziałanie zjawiskom marginalizacji i wykluczenia społecznego na obszarze rewitalizacji Cel strategiczny 2. Aktywizacja zawodowa oraz wzrost poziomu zatrudnienia i atrakcyjności gospodarczej obszaru rewitalizacji	1 600 000,00
Tytuł przedsięwzięcia		
Aktywizowanie mieszkańców z terenów objętych rewitalizacją poprzez tworzenie programów aktywności lokalnej i propagowanie wolontariatu		
Lokalizacja		
Ul. Westerplatte 4 Ul. Niedziałkowskiego 1 i 22 Podobszar 2		
Opis przedsięwzięcia		
Aktywizacja mieszkańców z terenów objętych rewitalizacją poprzez działania realizowane przez animatorów lokalnych, streetworkerów, koordynatorów wolontariatu. Wśród form oddziaływania znajdują się takie formy jak Klub Integracji Pokoleniowej, Punkt Wolontariatu, Streetworking dla młodzieży, Klub Seniora, Centrum aktywności senioralnej, Centrum Streetworkingu, Punkt doradztwa obywatelskiego, Centrum rozwijania kompetencji społecznych.		
Podmiot realizujący		
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Zawierciu		
Prognozowane rezultaty		
Celem przedsięwzięcia jest organizowanie wolnego czasu dla mieszkańców zagrożonych wykluczeniem społecznym, przeciwdziałanie przemocy i uzależnieniom wśród dzieci i młodzieży, podnoszenie umiejętności społecznych dzieci, młodzieży, rodziców, osób zagrożonych bezdomnością, nawiązywanie współpracy z III sektorem, integracja mieszkańców, zagospodarowanie potencjału społecznego, przeciwdziałanie zjawisku dziedziczenia biedy, włączanie osób z niepełnosprawnościami do życia społecznego Miasta, wsparcie rodzin z problemami, przeciwdziałanie zjawiskom marginalizacji, wzrost integracji międzypokoleniowej.		
Monitoring - sposób oceny rezultatów		
Liczba uruchomionych form oddziaływania: Liczba osób z niepełnosprawnościami: deklaracje/formularze Liczba rodzin: deklaracje/formularze		
Opis działań zapewniających dostępność		
Realizacja przedsięwzięcia będzie zgodna z zasadami uniwersalnego projektowania. Przedsięwzięcie zakłada, że nie będzie żadnych barier architektonicznych dla osób z niepełnosprawnościami i innych osób o ograniczonej mobilności. Zgodnie z ustawą z dn.19.07.2019r., o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami oraz załącznikiem nr 2 „Standardy dostępności dla polityki spójności 2021-2027", Wytycznych dotyczących zasad równoosiowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027.		
Komplementarność z innymi przedsięwzięciami		
5, 17, 19, 20, 21		

Lp. przedsięwzięcia	Realizacja Celów strategicznych	Szacunkowa wartość
18	Cel strategiczny 5. Poprawa stanu jakości środowiska	
Tytuł przedsięwzięcia		
Termomodernizacja budynku Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zawierciu		
Lokalizacja		
Ul. Piłsudskiego 47 Podobszar 2		
Opis przedsięwzięcia		
Planuje się kompleksową termomodernizację budynku MOPS, ujętego w Gminnym Rejestrze Zabytków (budynek z 1930 roku) poprzez ocieplenie ścian od wewnątrz, malowanie ścian wewnętrznych, naprawę cokołów, uzupełnienie ubytków cegieł, czyszczenie elewacji, modernizację instalacji grzejnikowej, ocieplenie stropu nad piwnicą, montaż klimatyzatorów, wymianę bramy od strony dziedzińca, remont klatki schodowej wewnętrznej od strony DDSenior+.		
Podmiot realizujący		
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Zawierciu		
Prognozowane rezultaty		
Ograniczenie niskiej emisji, poprawa jakości życia mieszkańców, poprawa estetyki i funkcjonowania zabytków		
Monitoring - sposób oceny rezultatów		
Liczba wspartych obiektów poddanych rewitalizacji: protokół odbioru, dokumentacja wykonawcza Liczba obiektów poddanych termomodernizacji: protokół odbioru, dokumentacja wykonawcza		
Opis działań zapewniających dostępność		
Realizacja przedsięwzięcia będzie zgodna z zasadami uniwersalnego projektowania. Przedsięwzięcie zakłada, że nie będzie żadnych barier architektonicznych dla osób z niepełnosprawnościami i innych osób o ograniczonej mobilności. Zgodnie z ustawą z dn.19.07.2019r., o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami oraz załącznikiem nr 2 „Standardy dostępności dla polityki spójności 2021-2027", Wytycznych dotyczących zasad równoosiowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027.		
Komplementarność z innymi przedsięwzięciami		
12, 13, 14, 18		

Lp. przedsięwzięcia	Realizacja Celów strategicznych	Szacunkowa wartość
19	Cel strategiczny 1. Wzmocnienie spójności społecznej i kapitału społeczno-gospodarczego poprzez przeciwdziałanie zjawiskom marginalizacji i wykluczenia społecznego na obszarze rewitalizacji	1 770 00,00
Tytuł przedsięwzięcia		
Program wieloletni „Senior+”		
Lokalizacja		
Ul. Piłsudzkiego 44 Ul. Marszałkowska 22 Podobszar 1,2		
Opis przedsięwzięcia		
W ramach przedsięwzięcia planuje się realizację Dziennego Domu Senior celem zapewnienia wsparcia usługowego, terapeutycznego, żywieniowego oraz aktywizację społeczną osób starszych niepełnosprawnych z Gminy Zawiercie oraz Klubu Senior celem zapewnienia wsparcia usługowego terapeutycznego, oraz aktywizację społeczną osób starszych z Gminy Zawiercie. Dom wparcie od poniedziałku do piątku w godzinach 7:00-15:00, a jego pensjonariuszami w dużej mierze będą Dom zapewniać będzie osoby z obszaru rewitalizacji Gminy. Natomiast Klub Senior+ zapewniać będzie wparcie w wymiarze 20 godzin tygodniowo i obejmie wsparciem 8 osób. Siedziby zlokalizowane w obszarze rewitalizacji.		
Podmiot realizujący		
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Zawierciu		
Prognozowane rezultaty		
Zapewnienie wsparcia usługowego, terapeutycznego, żywieniowego oraz aktywizację społeczną osób starszych niepełnosprawnych i osób starszych.		
Monitoring - sposób oceny rezultatów		
Liczba miejsc: deklaracje/formularze zgłoszeniowe		
Opis działań zapewniających dostępność		
Realizacja przedsięwzięcia będzie zgodna z zasadami uniwersalnego projektowania. Przedsięwzięcie zakłada, że nie będzie żadnych barier architektonicznych dla osób z niepełnosprawnościami i innych osób o ograniczonej mobilności. Zgodnie z ustawą z dn.19.07.2019r., o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami oraz załącznikiem nr 2 „Standardy dostępności dla polityki spójności 2021-2027”, Wytycznych dotyczących zasad równoosiowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027.		
Komplementarność z innymi przedsięwzięciami		
5, 17, 19, 20, 21		

Lp. przedsięwzięcia	Realizacja Celów strategicznych	Szacunkowa wartość
20	Cel strategiczny 1. Wzmocnienie spójności społecznej i kapitału społeczno-gospodarczego poprzez przeciwdziałanie zjawiskom marginalizacji i wykluczenia społecznego na obszarze rewitalizacji	6 009 699,61 zł
Tytuł przedsięwzięcia		
Rozwój mieszkalnictwa wspomaganego i treningowego i ośrodka wsparcia dla osób pokrzywdzonych przemocą bądź pozbawionych lokum ze względu na sytuacje losowe na osiedlu TAZ		
Lokalizacja		
Ul. Westerplatte 6 Ul. Niedziałkowskiego 3 i 22 Podobszar 2		
Opis przedsięwzięcia		
Prowadzenie 11 mieszkań wspomaganych da 12 osób oraz utworzenie i prowadzenie 17 nowych mieszkań wspomaganych i treningowych dla 18 osób zgodnie z zapisami Rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 30 października 2023 r. w sprawie mieszkań treningowych i wspomaganych oraz zgodnie z obowiązującym minimalnym standardem pomieszczeń w mieszkaniach treningowych lub wspomaganych. Wsparcie w mieszkaniu treningowym lub wspomaganym może być przyznane osobie pełnoletniej, która ze względu na trudna sytuację życiową, wiek, niepełnosprawność lub chorobę potrzebuje wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, ale nie wymaga usług w zakresie świadczonym przez jednostkę całodobowej opieki, w szczególności osobie z zaburzeniami psychicznymi, osobie bezdomnej, osobie opuszczającej pieczę zastępczą w rozumieniu przepisów o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, młodzieżowy ośrodek wychowawczy, okręgowy ośrodek wychowawczy, zakład poprawczy, schronisko dla nieletnich, a także cudzoziemcowi, który uzyskał w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d Ustawy z dnia 12 grudnia 2013 roku o cudzoziemcach, tj. v związku z nadaniem statusu uchodźcy lub udzieleniem ochrony uzupełniającej. W mieszkaniu wspomaganym świadczy się usługi bytowe, pracę socjalną oraz pomoc w wykonywaniu czynności niezbędnych w codziennym funkcjonowaniu i realizacji kontaktów społecznych, w celu utrzymania lub rozwijania niezależności osoby na poziomie jej psychofizycznych możliwości. W mieszkaniu treningowym świadczy się usługi bytowe, pracę socjalną oraz naukę w obszarze rozwijania lub utrwalania niezależności, sprawności w zakresie samoobsługi, pełnienia funkcji społecznych w integracji ze społecznością lokalną, w celu umożliwienia prowadzenia niezależnego życia.		
Podmiot realizujący		
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Zawierciu		
Prognozowane rezultaty		
Wzrost liczby mieszkań wspomaganych i treningowych.		
Monitoring - sposób oceny rezultatów		
Liczba nowoutworzonych mieszkań wspomaganych i treningowych; protokoły odbioru, dokumentacja powykonawcza, deklaracje uczestnictwa. Liczba funkcjonujących wspomaganych i treningowych: deklaracje uczestnictwa.		
Opis działań zapewniających dostępność		
Realizacja przedsięwzięcia będzie zgodna z zasadami uniwersalnego projektowania. Przedsięwzięcie zakłada, że nie będzie żadnych barier architektonicznych dla osób z niepełnosprawnościami i innych osób o ograniczonej mobilności. Zgodnie z ustawą z dn.19.07.2019r., o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami oraz załącznikiem nr 2 „Standardy dostępności dla polityki spójności 2021-2027", Wytycznych dotyczących zasad równoosiowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027.		
Komplementarność z innymi przedsięwzięciami		
5, 17, 19, 20, 21		

Lp. przedsięwzięcia	Realizacja Celów strategicznych	Szacunkowa wartość
21	Cel strategiczny 1. Wzmocnienie spójności społecznej i kapitału społeczno-gospodarczego poprzez przeciwdziałanie zjawiskom marginalizacji i wykluczenia społecznego na obszarze rewitalizacji	5 600 000,00 zł
Tytuł przedsięwzięcia		
Rozwój systemów usług opiekuńczych, asystenckich, pomocy sąsiedzkiej oraz opieki na odległość i opieki wytchnieniowej		
Lokalizacja		
Ul. Westerplatte 4 Ul. Niedziałkowskiego 6 i 22 Podobszar 2		
Opis przedsięwzięcia		
Realizacja zadań i działań kierowanych do osób starszych w wieku 60 lat i więcej, mających problemy z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na stan zdrowia, prowadzących samodzielne gospodarstwo domowe lub mieszkających z osobami bliskimi, które nie są w stanie zapewnić wystarczającego wsparcia oraz do osób z niepełnosprawnościami wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu.		
Podmiot realizujący		
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Zawierciu		
Prognozowane rezultaty		
Celem przedsięwzięcia jest zapewnienie usług opiekuńczych i asystenckich, a także usług pomocy sąsiedzkiej w miejscu zamieszkania podopiecznego oraz poprawa poczucia bezpieczeństwa i możliwość samodzielnego funkcjonowania w miejscu przez dostęp do tzw. „opieki na odległość" dla w/w osób.		
Monitoring - sposób oceny rezultatów		
Liczba osób objętych wsparciem formularze zgłoszeniowe/uczestnictwa Liczba osób objętych teleopieką: formularze zgłoszeniowe/uczestnictwa		
Opis działań zapewniających dostępność		
Realizacja przedsięwzięcia będzie zgodna z zasadami uniwersalnego projektowania. Przedsięwzięcie zakłada, że nie będzie żadnych barier architektonicznych dla osób z niepełnosprawnościami i innych osób o ograniczonej mobilności. Zgodnie z ustawą z dn.19.07.2019r., o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami oraz załącznikiem nr 2 „Standardy dostępności dla polityki spójności 2021-2027", Wytycznych dotyczących zasad równoosiowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027.		
Komplementarność z innymi przedsięwzięciami		
5, 17, 19, 20, 21		

Lp. przedsięwzięcia	Realizacja Celów strategicznych	Szacunkowa wartość
22	Cel strategiczny 1. Wzmocnienie spójności społecznej i kapitału społeczno-gospodarczego poprzez przeciwdziałanie zjawiskom marginalizacji i wykluczenia społecznego na obszarze rewitalizacji Cel strategiczny 3. Poprawa stanu technicznego zabudowy mieszkalnej oraz wzrostu dostępności do obiektów i usług użyteczności publicznej Cel strategiczny 4. Podniesienie jakości i funkcjonalności przestrzeni publicznych oraz zwiększenie spójności przestrzennej obszaru rewitalizacji	23 000 000,00 zł
Tytuł przedsięwzięcia		
Przekształcenie obiektów i terenów użyteczności publicznej na cele rozwoju usług i celów społecznych obszaru rewitalizacji Stare Miasto.		
Lokalizacja		
Teren zlokalizowany pomiędzy ulicami: Sienkiewicza, Leśną, Szymańskiego, Niedziałkowskiego, Westerplatte, Tadeusza Kościuszki Podobszar 2		
Opis przedsięwzięcia		
Celem przedsięwzięcia jest szeroko pojmowana odnowa i wzbogacenie przestrzeni publicznych w obszarze rewitalizacji „Stare Miasto" z myślą o lepszej realizacji zarówno zadań publicznych, jak i oddziaływaniu na tkankę społeczną obszaru, szczególnie mieszkańców osiedla TAZ. Przebudowa infrastruktury miejskiej obejmie kilka zróżnicowanych elementów, a także działania w przyległym parku miejskim: • Przebudowę zdegradowanego otwartego basenu i przekształcenie go w bezpieczny i ekologiczny obiekt z kilkoma nieckami, pełniący szereg funkcji dla społeczności Miasta przez cały rok wraz z placem zabaw w parku,- miejsca do odpoczynku dla rodzin, zwłaszcza rodzin z dziećmi • Przekształcenie korony stadionu OSIR przylegającego do basenu na rolkowisko z myślą o zapewnieniu oferty spędzania czasu wolnego dla młodzieży • Waloryzację przylegającej części parku miejskiego oraz otoczenia - remont alejek, montaż koszy, montaż monitoringu, utworzenie strefy wypoczynku dla osób dorosłych („plaży parkowej"), adaptację terenu - usunięcie części ogrodzeń, remonty lub wymianę małej architektury (ogrodzeń), działania na drzewostanie, dosadzenie roślinności. • Wykonanie niewielkiego zielonego parkingu przy bazie OSIR na potrzeby obsługi ww. obiektów wraz z zakupem wyposażenia do pielęgnacji terenu zielonego i basenu • Re-aranżacja przestrzeni przy Pałacyku Szymańskiego - siedzibie MBP w Zawierciu oraz adaptacja zaplecza Biblioteki z myślą o nowych funkcjach obiektu oraz możliwości przechowywania sprzętu plenerowego • Zakup wyposażenia dla MOPS oraz ośrodka na Osiedlu TAZ z myślą o lepszym zaspokajaniu potrzeb lokalnej społeczności i rozwiązywaniu lokalnych problemów • Zakup wyposażenia dla leśnego przedszkola, które prowadzić będzie na terenie parku działania edukacyjne i ekologiczne oraz integracyjne dla dzieci w okresie jesienno-zimowym • Doposażenie Galerii Stara Łaźnia w sprzęt i programy edukacyjne z myślą o organizacji kreatywnych zajęć dla społeczności obszaru.		
Podmiot realizujący		
Ośrodek Sportu i Rekreacji w Zawierciu Miejska Biblioteka Publiczna w Zawierciu Galeria Stara Łaźnia		
Prognozowane rezultaty		
W wyniku przedsięwzięcia poprawią się możliwości aktywnego wypoczynku letniego oraz stworzenie nowych atrakcyjnych miejsc spędzania wolnego czasu dla dzieci, młodzieży i dorosłych mieszkańców obszaru rewitalizacji i Miasta.		

Polepszenie warunków wypoczynku w parku miejskim oraz zwiększenie możliwości edukacyjnej z wykorzystaniem walorów przyrodniczych. Polepszenie możliwości uprawiania rekreacji ruchowej poprzez udostępnienie korony stadionu do uprawiania nowej aktywności fizycznej. Polepszenie oferty zajęć i objęcie interwencją mieszkańców obszaru Starego Miasta -wzmocnienie placówek działających na ich rzecz {MOPS, Biblioteki, Galerii, OSiR).
Monitoring - sposób oceny rezultatów
Liczba przedsięwzięć proekologicznych Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją
Opis działań zapewniających dostępność
Realizacja przedsięwzięcia będzie zgodna z zasadami uniwersalnego projektowania. Przedsięwzięcie zakłada, że nie będzie żadnych barier architektonicznych dla osób z niepełnosprawnościami i innych osób o ograniczonej mobilności. Zgodnie z ustawą z dn.19.07.2019r., o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami oraz załącznikiem nr 2 „Standardy dostępności dla polityki spójności 2021-2027", Wytycznych dotyczących zasad równoosiowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027.
Komplementarność z innymi przedsięwzięciami
2, 4, 6, 7, 22

Gminny Program Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Gminy Zawiercie

zawiercie

Zmiana 2025

Spis treści

1. DIAGNOZOWANIE OBSZARU ZDEGRADOWANEGO I OBSZARU REWITALIZACJI 347

1.1. SPOTKANIE KONSULTACYJNE 353
1.2. UWAGI USTNE ZGŁASZANE NA ETAPIE KONSULTACJI SPOŁECZNYCH 354
1.3. UWAGI PISEMNE ZGŁASZANE NA ETAPIE KONSULTACJI SPOŁECZNYCH 355
1.4. ANKIETA 358
1.5. PODSUMOWANIE Z PRZEBIEGU KONSULTACJI SPOŁECZNYCH 359

2. OPRACOWANIE GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI 360

3. KONSULTACJE SPOŁECZNE PROJEKTU GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI 367

3.1. SPOTKANIE KONSULTACYJNE 373
3.2. UWAGI USTNE ZGŁASZANE NA ETAPIE KONSULTACJI SPOŁECZNYCH 373
3.3. UWAGI PISEMNE ZGŁASZANE NA ETAPIE KONSULTACJI SPOŁECZNYCH 374
3.4. ANKIETA 378
3.5. OPINIOWANIE PROJEKTU GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI GMINY ZAWIERCIE I JEGO AKTUALIZACJI. 378
3.6. PODSUMOWANIE Z PRZEBIEGU KONSULTACJI SPOŁECZNYCH 385

4. OPRACOWANIE PROJEKTU ZMIANY GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI 398

5. KONSULTACJE SPOŁECZNE PROJEKTU ZMIANY GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI 398

5.1. SPOTKANIE KONSULTACYJNE 398
5.2. UWAGI USTNE ZGŁASZANE NA ETAPIE KONSULTACJI SPOŁECZNYCH 399
5.3. UWAGI PISEMNE ZGŁASZANE NA ETAPIE KONSULTACJI SPOŁECZNYCH 399
5.4 OPINIOWANIE PROJEKTU ZMIANY GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI GMINY ZAWIERCIE 400
5.5. PODSUMOWANIE Z PRZEBIEGU KONSULTACJI SPOŁECZNYCH 406

1. Diagnozowanie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

W pierwszym etapie prac nad opracowywaniem diagnozy i identyfikacji obszarów Gminy Zawiercie, cechujących się koncentracją negatywnych zjawisk w sferze społecznej, gospodarczej, technicznej, przestrzenno-funkcjonalnej i środowiskowej prowadzone były zaawansowane prace analityczne oraz konsultacje z interesariuszami rewitalizacji w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji.

Konsultacje społeczne projektu uchwały Rady Miejskiej w Zawierciu w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Zawiercie przeprowadzono w terminie od w terminie **od dnia 05 sierpnia 2021 r. do 05 września 2021 r.**

Do udziału w konsultacjach uprawnieni byli interesariusze rewitalizacji:

1. mieszkańcy obszaru rewitalizacji oraz właściciele, użytkownicy wieczyści nieruchomości i podmioty zarządzające nieruchomościami znajdującymi się na tym obszarze, w tym spółdzielnie mieszkaniowe, wspólnoty mieszkaniowe i towarzystwa budownictwa społecznego;
2. mieszkańcy gminy inni niż wymienieni w pkt.1;
3. podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność gospodarczą,
4. podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność społeczną, w tym organizacje pozarządowe i grupy nieformalne,
5. jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne,
6. organy władzy publicznej,
7. podmioty inne niż wymienione w pkt. 6, realizujące na obszarze rewitalizacji uprawnienia Skarbu Państwa.

Konsultacje społeczne projektu uchwały przeprowadzono w następujących formach:

- zbieranie uwag w postaci papierowej (na adres: Referat Rewitalizacji, Urzędu Miejskiego w Zawierciu, ul. Marszałkowska 29, 42-400 Zawiercie) i elektronicznej (pod adresem e-mail: rewitalizacja@zawiercie.eu);
- zbieranie uwag ustnych. Uwagi ustne można było zgłaszać pod numerem telefonu (Referat Rewitalizacji 32-494-13-93) poniedziałek od godz. 9:00-17:00, w pozostałe dni 8:00-14:00 (w godz. pracy Urzędu);
- spotkania otwartego z interesariuszami rewitalizacji w dniu 11 sierpnia 2021 r. o godz. 15:30 w Urzędzie Miejskim w Zawierciu, ul. Leśna 2 (sala narad, parter);
- ankiety zamieszczonej na platformie Konsultacje Społeczne w Gminie Zawiercie www.zawiercie.konsultacjejst.pl.

Materiały informacyjne, tj.:

- projekt uchwały Rady Miejskiej w Zawierciu w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji;
- uzasadnienie projektu uchwały;

- załącznik do uchwały, stanowiący mapę określającą granice obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji;
- diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Zawiercie;
- formularz zgłaszania uwag,

udostępnione zostały w wersji:

- elektronicznej na stronie www.zawiercie.bip.net.pl i www.zawiercie.eu w zakładce Rewitalizacja Zawiercia;
- papierowej w Referacie Rewitalizacji, Urzędu Miejskiego w Zawierciu, ul. Marszałkowska 29, 42-400 Zawiercie.

Informacja o konsultacjach społecznych została podana do publicznej wiadomości na 7 dni przed rozpoczęciem konsultacji tj. 26 lipca 2021 r. zgodnie z zapisami ustawy o rewitalizacji (art. 6 ust. 2):

- w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie www.zawiercie.bip.net.pl;
- na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Zawierciu www.zawiercie.eu;
- na platformie Konsultacje Społeczne w Gminie Zawiercie www.zawiercie.konsultacjejst.pl.
- na tablicach ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Zawierciu, ul. Leśna 2, 42-400 Zawiercie, na słupach ogłoszeniowych usytuowanych na terenie Gminy Zawiercie;
- w drukowanych wydaniach: Gazety Wyborczej (nr 172.9756.1) oraz Informatora Lokalnego Powiatu Zawierciańskiego, Gminy Siewierz – Jura 24 (nr 12);
- w mediach społecznościowych Urzędu Miejskiego w Zawierciu.

Rycina 65**. Informacja o konsultacjach społecznych w Biuletynie Informacji Publicznej**
Źródło: www.zawiercie.bip.net.pl

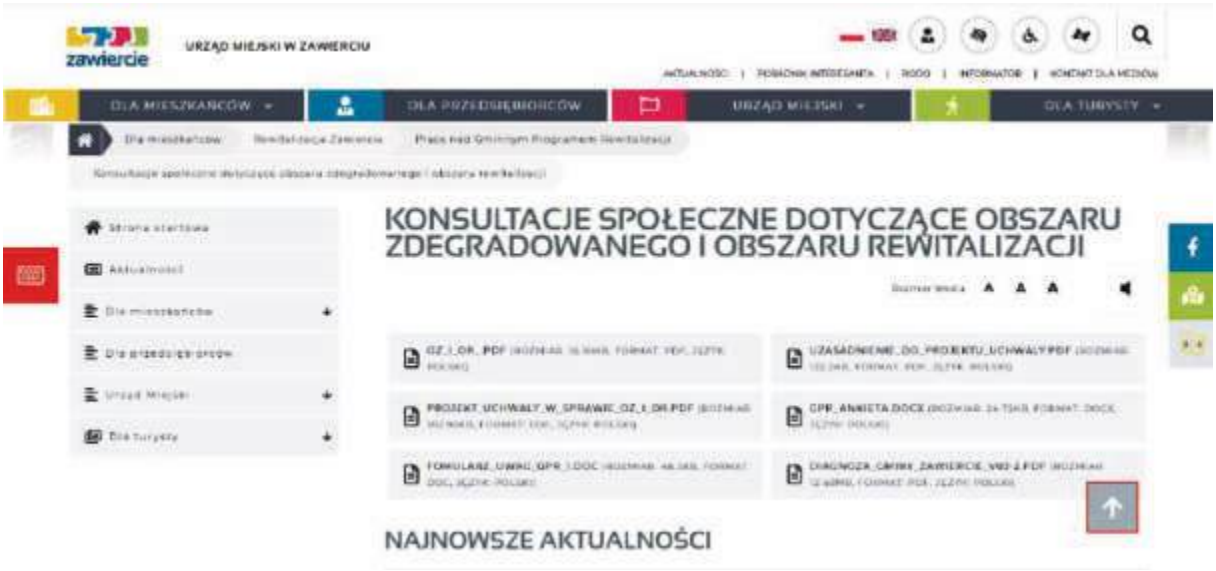

Rycina 66. Informacja o konsultacjach społecznych na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Zawierciu
Źródło: www.zawiercie.eu/kategorie/konsultacje-spoleczne-dotyczace-obszaru

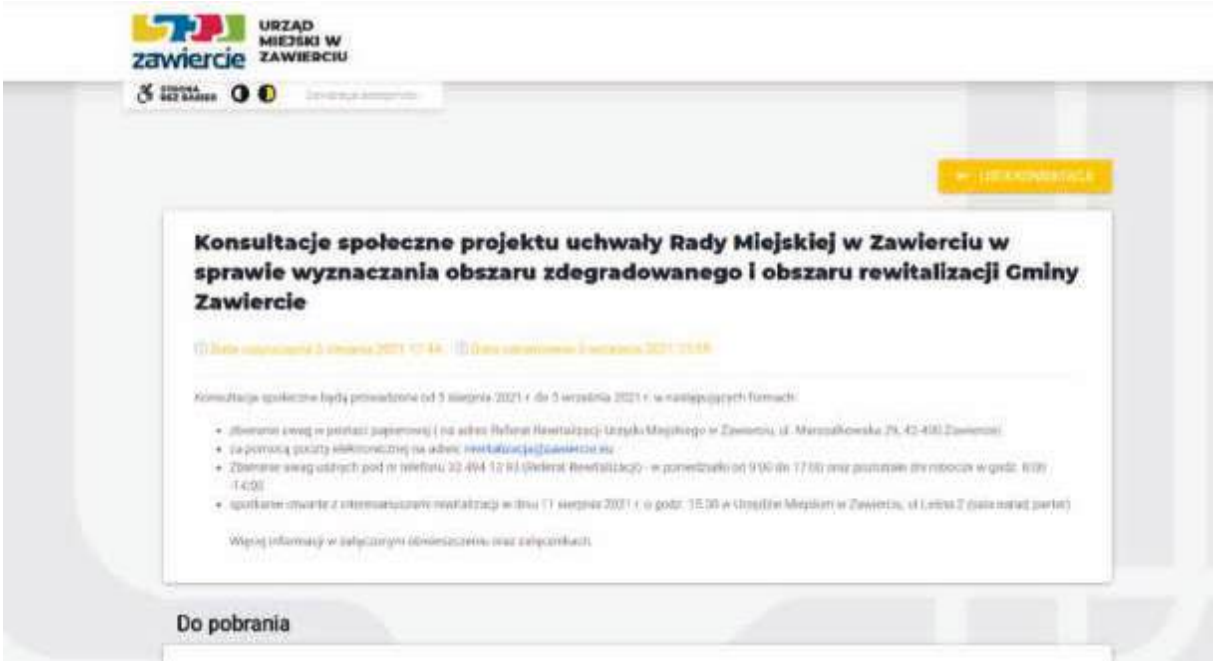

Rycina 67. Informacja o konsultacjach społecznych stronie platformie Konsultacje Społeczne w Gminie Zawiercie
Źródło: www.zawiercie.konsultacjejst.pl

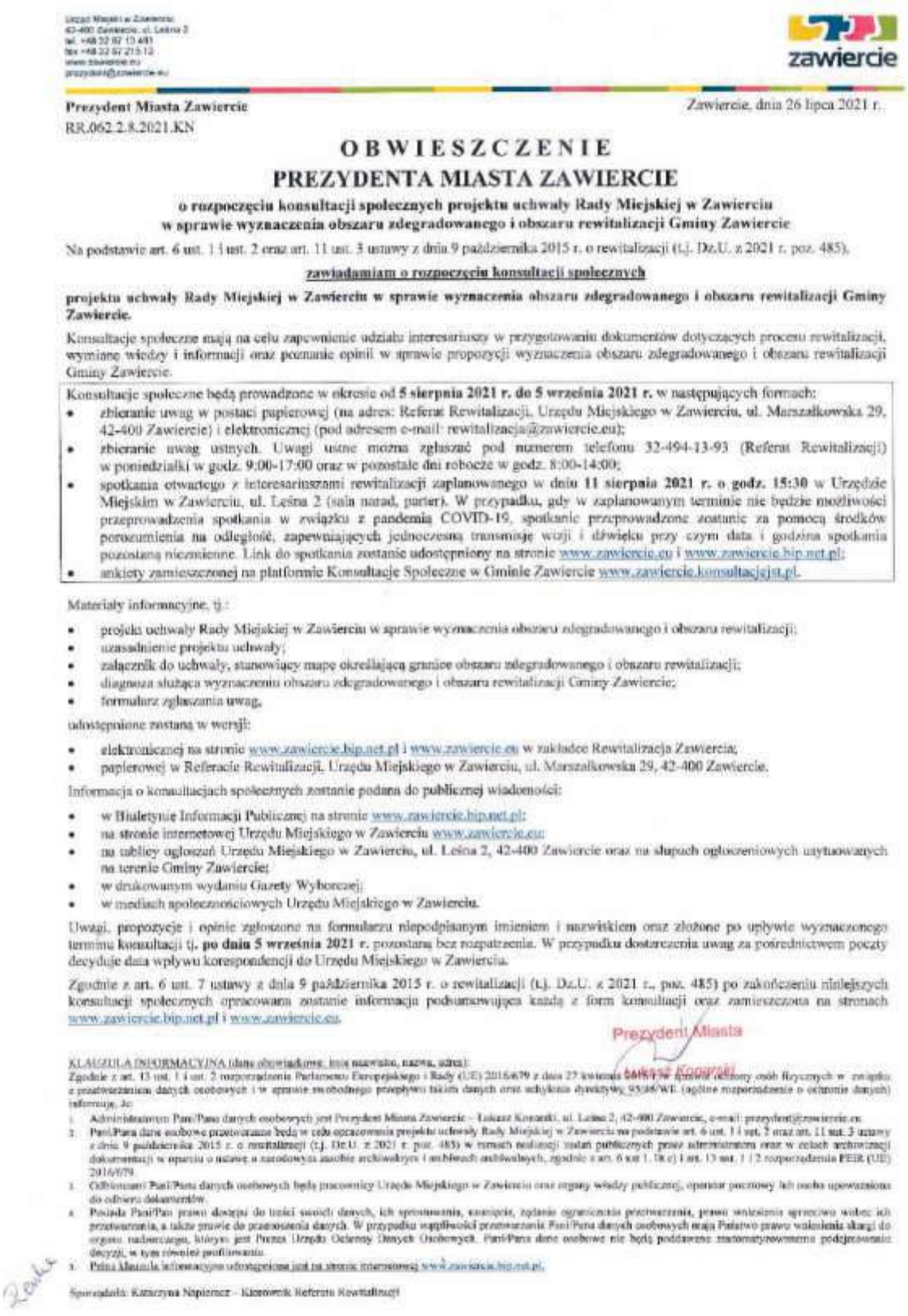

Urząd Miejski w Zawierciu
42-400 Zawiercie, ul. Leśna 2
tel. +48 32 67 13 491
fax +48 32 67 215 12
www.zawiercie.eu
prezydent@zawiercie.eu

zawiercie

Prezydent Miasta Zawiercie
RR.062.2.8.2021.KN

Zawiercie, dnia 26 lipca 2021 r.

OBWIESZCZENIE
PREZYDENTA MIASTA ZAWIERCIE

o rozpoczęciu konsultacji społecznych projektu uchwały Rady Miejskiej w Zawierciu w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Zawiercie

Na podstawie art. 6 ust. 1 i ust. 2 oraz art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 485),

zawiadamiam o rozpoczęciu konsultacji społecznych

projektu uchwały Rady Miejskiej w Zawierciu w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Zawiercie.

Konsultacje społeczne mają na celu zapewnienie udziału interesariuszy w przygotowaniu dokumentów dotyczących procesu rewitalizacji, wymianę wiedzy i informacji oraz poznanie opinii w sprawie propozycji wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Zawiercie.

Konsultacje społeczne będą prowadzone w okresie od **5 sierpnia 2021 r. do 5 września 2021 r.** w następujących formach:

- zbieranie uwag w postaci papierowej (na adres: Referat Rewitalizacji, Urzędu Miejskiego w Zawierciu, ul. Marszałkowska 29, 42-400 Zawiercie) i elektronicznej (pod adresem e-mail: rewitalizacja@zawiercie.eu);
- zbieranie uwag ustnych. Uwagi ustne można zgłaszać pod numerem telefonu 32-494-13-93 (Referat Rewitalizacji) w poniedziałki w godz. 9:00-17:00 oraz w pozostałe dni robocze w godz. 8:00-14:00;
- spotkania otwartego z interesariuszami rewitalizacji zaplanowanego w dniu **11 sierpnia 2021 r. o godz. 15:30** w Urzędzie Miejskim w Zawierciu, ul. Leśna 2 (sala narad, parter). W przypadku, gdy w zaplanowanym terminie nie będzie możliwości przeprowadzenia spotkania w związku z pandemią COVID-19, spotkanie przeprowadzone zostanie za pomocą środków porozumienia na odległość, zapewniających jednoczesną transmisję wizji i dźwięku przy czym data i godzina spotkania pozostaną niezmienne. Link do spotkania zostanie udostępniony na stronie www.zawiercie.eu i www.zawiercie.bip.net.pl;
- ankiety zamieszczonej na platformie Konsultacje Społeczne w Gminie Zawiercie www.zawiercie.konsultacjejst.pl.

Materiały informacyjne, tj.:

- projekt uchwały Rady Miejskiej w Zawierciu w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji;
- uzasadnienie projektu uchwały;
- załącznik do uchwały, stanowiący mapę określającą granice obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji;
- diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Zawiercie;
- formularz zgłaszania uwag,

udostępnione zostaną w wersji:

- elektronicznej na stronie www.zawiercie.bip.net.pl i www.zawiercie.eu w zakładce Rewitalizacja Zawiercia;
- papierowej w Referacie Rewitalizacji, Urzędu Miejskiego w Zawierciu, ul. Marszałkowska 29, 42-400 Zawiercie.

Informacja o konsultacjach społecznych zostanie podana do publicznej wiadomości:

- w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie www.zawiercie.bip.net.pl;
- na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Zawierciu www.zawiercie.eu;
- na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Zawierciu, ul. Leśna 2, 42-400 Zawiercie oraz na słupach ogłoszeniowych usytuowanych na terenie Gminy Zawiercie;
- w drukowanym wydaniu Gazety Wyborczej;
- w mediach społecznościowych Urzędu Miejskiego w Zawierciu.

Uwagi, propozycje i opinie zgłoszone na formularzu niepodpisanym imieniem i nazwiskiem oraz złożone po upływie wyznaczonego terminu konsultacji tj. **po dniu 5 września 2021 r.** pozostaną bez rozpatrzenia. W przypadku dostarczenia uwag za pośrednictwem poczty decyduje data wpływu korespondencji do Urzędu Miejskiego w Zawierciu.

Zgodnie z art. 6 ust. 7 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (t.j. Dz.U. z 2021 r., poz. 485) po zakończeniu niniejszych konsultacji społecznych opracowana zostanie informacja podsumowująca każdą z form konsultacji oraz zamieszczona na stronach www.zawiercie.bip.net.pl i www.zawiercie.eu.

Prezydent Miasta
Łukasz Kosowski

KLAUZULA INFORMACYJNA (dane obowiązkowe: imię nazwisko, nazwa, adres):
Zgodnie z art. 13 ust. 1 i ust. 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) informuję, że:

1. Administratorem Pani/Pana danych osobowych jest Prezydent Miasta Zawiercie – Łukasz Kosowski, ul. Leśna 2, 42-400 Zawiercie, e-mail: prezydent@zawiercie.eu.
2. Pani/Pana dane osobowe przetwarzane będą w celu opracowania projektu uchwały Rady Miejskiej w Zawierciu na podstawie art. 6 ust. 1 i ust. 2 oraz art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 485) w ramach realizacji zadań publicznych przez administratora oraz w celach archiwizacji dokumentacji w oparciu o ustawę o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach archiwalnych, zgodnie z art. 6 ust 1. lit.c) i art. 13 ust. 1 i 2 rozporządzenia PE|R (UE) 2016/679.
3. Odbiorcami Pani/Pana danych osobowych będą pracownicy Urzędu Miejskiego w Zawierciu oraz organy władzy publicznej, operator pocztowy lub osoba upoważniona do odbioru dokumentów.
4. Posiada Pani/Pan prawo dostępu do treści swoich danych, ich sprostowania, usunięcia, żądanie ograniczenia przetwarzania, prawo wniesienia sprzeciwu wobec ich przetwarzania, a także prawo do przenoszenia danych. W przypadku wątpliwości przetwarzania Pani/Pana danych osobowych mają Państwo prawo wniesienia skargi do organu nadzorczego, którym jest Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych. Pani/Pana dane osobowe nie będą poddawane zautomatyzowanemu podejmowaniu decyzji, w tym również profilowaniu.
5. Pełna klauzula informacyjna udostępniona jest na stronie internetowej www.zawiercie.bip.net.pl.

Sporządziła: Katarzyna Napierucz – Kierownik Referatu Rewitalizacji

Rycina 68. Podgląd treści obwieszczenia Prezydenta Miasta Zawiercie na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Zawierciu
Źródło: Urząd Miejski w Zawierciu

4 Katowice

Gazeta Wyborcza Wtorek, 27 lipca 2021

Pływanie

Skandal przekreślił marzenia

– O tym, że nie wystartuję w igrzyskach, dowiedziałem się na korytarzu przy hotelowych windach. Dostałem informację, że za cztery godziny jest samolot do Polski i muszę się spakować na lotnisko – wspomina Mateusz Chowaniec, zawodnik UKS „Wodnik" Siemianowice.

Agnieszka Nowak

Śląski zawodnik – medalista mistrzostw Europy juniorów – jest w gronie sześciu pływaków, którzy z powodu niekompetencji Polskiego Związku Pływackiego, zamiast rywalizować w Tokio, igrzyska śledzą na ekranach telewizorów.

AGNIESZKA NOWAK: W jakich okolicznościach dowiedział się pan o tym, że musi wrócić z Japonii do Polski?

MATEUSZ CHOWANIEC: Informację o tym, że najprawdopodobniej musimy wrócić, dostaliśmy w połowie naszego pobytu w Japonii. Nie było jeszcze wiadomo, kto konkretnie będzie musiał spakować walizki. Dopiero po trzech dniach dostałem informację, że jestem wśród tych osób. Powiedziano mi to wszystkim na korytarzu przy hotelowych windach. Dostałem informację, że za cztery godziny jest samolot i muszę się spakować na lotnisko.

Co pan wtedy poczuł?

– Tak naprawdę nie dowierzałem temu, co się stało. To był dla mnie absurd. Nie mogłem uwierzyć, że ktoś może zrobić nam coś takiego. Jeszcze przed wylotem było uroczyste ślubowanie, zaprzysiężenie sportowców, w którym braliśmy udział. Było mi ogromnie przykro, że zostaliśmy wyrzuceni z igrzysk. Zrobiłem wszystko, żeby pojechać do Tokio. Wypełniłem normy kwalifikacyjne, a odesłano mnie do Polski przez niedopatrzenie innych osób.

Podejrzewam, że emocje wciąż nie opadły...

– Wręcz przeciwnie. U mnie te emocje wciąż narastają. Takie dlatego, że teraz obserwuję starty swoich kolegów w telewizji. Oczywiście im kibicuję, ale z drugiej strony jest mi bardzo przykro, że te chwile zostały mi odebrane.

Wspiera mnie rodzina. Najbliżsi też mocno przeżywają to, co się wydarzyło.

PZP nie pierwszy raz popełnia tak istotny błąd podczas igrzysk. W 2016 r. w Rio de Janeiro udało się go jednak naprawić.

• Mateusz Chowaniec

Było mi ogromnie przykro, że zostaliśmy wyrzuceni z igrzysk. Zrobiłem wszystko, żeby pojechać do Tokio

MATEUSZ CHOWANIEC
pływak

powiednim miejscu. To problem, który istnieje od bardzo dawna. Brazylijczycy nie potrafili właściwie zgłosić zawodników na największą imprezę sportową czterolecia. To skandal. Myślę, że PZP potrzebuje zimnego prysznica.

Alicja Tchórz, reprezentantka Polski, opublikowała film, w którym pokazuje warunki, w jakich przyszło wam trenować w Japonii.

– Było bardzo źle. Największy problem był ze zbyt wysoką temperaturą wody oraz za małą głębokością basenu, który był odkryty. Doszło do tego, że było mi niedobrze i słabo z gorąca.

Oczekujecie dymisji władz PZP?

– Z całą kadrą napisaliśmy oficjalne oświadczenie, prosząc o dymisję prezesa Polskiego Związku Pływackiego. Prezes się do tego odniósł. Powiedział, że nie zamierza podać się do dymisji, a być może nawet będzie startował na nową kadencję. Oświadczenie nie zrobiło więc na nim żadnego wrażenia.

Co dalej?

– Właśnie rozpoczęliśmy współpracę z prawnikiem, który próbuje coś wywalczyć. Choć tak naprawdę nie wiem, co mogłoby w jakikolwiek sposób przywrócić nam zadośćuczynienie. Myślę, że żadne pieniądze nie są w stanie wynagrodzić nam

OGŁOSZENIE
PREZYDENTA MIASTA ZAWIERCIE

o rozpoczęciu konsultacji społecznych projektu uchwały Rady Miejskiej w Zawierciu w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Zawiercie

zawiadamiam o rozpoczęciu konsultacji społecznych

Rycina 69. Ogłoszenie Prezydenta Miasta Zawiercie o konsultacjach społecznych w Gazecie Wyborczej
Źródło: Urząd Miasta w Zawierciu

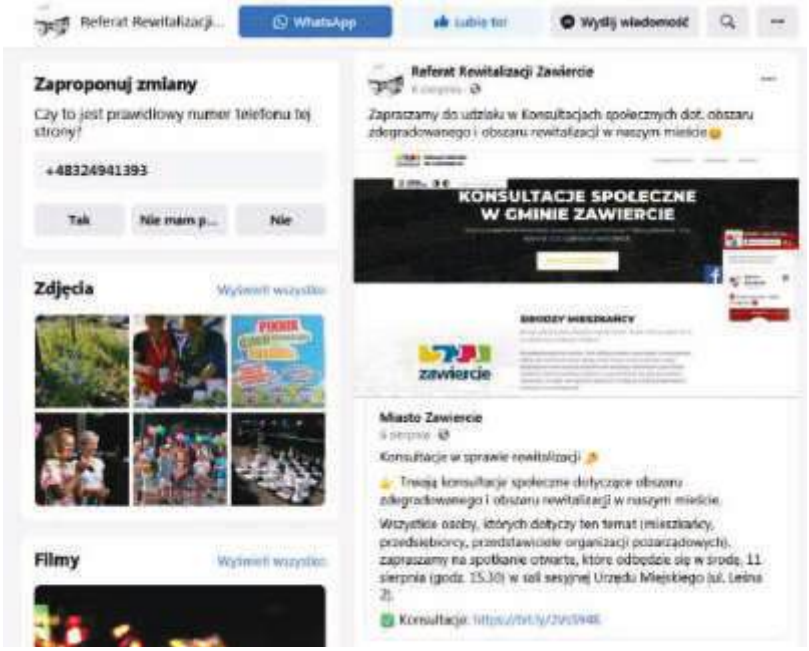

Rycina 70. Informacja o konsultacjach społecznych w mediach społecznościowych Urzędu Miejskiego w Zawierciu
Źródło: www.facebook.com/RewitalizacjaZawiercia

Rycina 71. Informacja o konsultacjach społecznych w mediach społecznościowych Urzędu Miejskiego w Zawierciu
Źródło: www.facebook.com/Zawiercie.eu

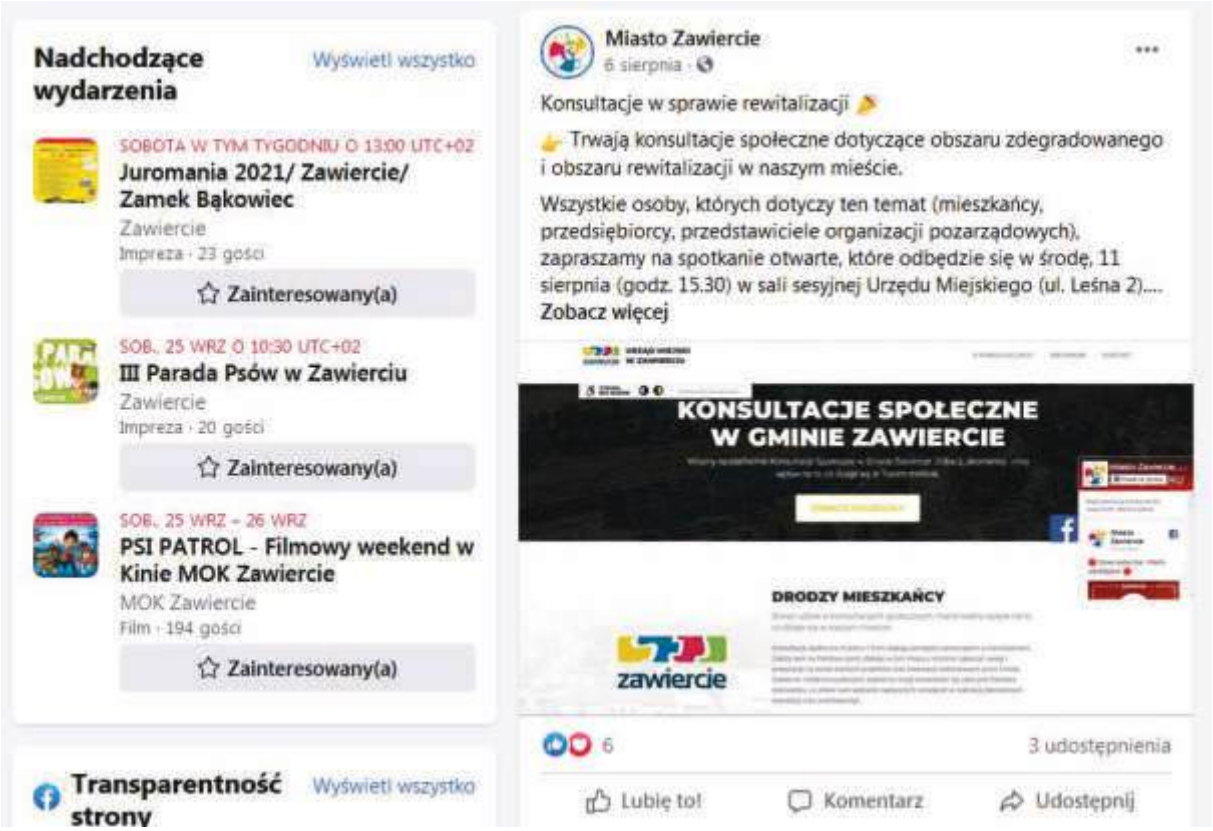

Rycina 72. Informacja o konsultacjach społecznych w mediach społecznościowych Urzędu Miejskiego w Zawierciu
Źródło: www.facebook.com/Zawiercie.eu

1.1. Spotkanie konsultacyjne

Spotkanie otwarte z interesariuszami rewitalizacji odbyło się 11 sierpnia 2021 r. o godz. 15:30 w Urzędzie Miejskim w Zawierciu, ul. Leśna 2 (w sali narad, na parterze). Udział w spotkaniu wzięło łącznie 20 osób m.in. Wiceprezydent Miasta, Przewodnicząca Zawierciańskiej Rady Seniorów, członkowie Rady Miejskiej w Zawierciu, Przewodniczący Osiedli, Dyrektor Agencji Rozwoju Zawiercia, Dyrektor Zakładu Gospodarki Mieszkaniowej w Zawierciu, przedstawiciele Urzędu Miasta i Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz mieszkańcy Gminy. Na spotkaniu została sporządzona lista obecności uczestników. Spotkanie otwarte było prowadzone w sposób ułatwiający zrozumienie prezentowanych treści z bezpośrednim odniesieniem się do nich, z wykorzystaniem wizualizacji tj. rzutnika multimedialnego.

Spotkanie obejmowało następujący plan:

- Wprowadzenie (omówienie celu spotkania, głównych założeń ustawy o rewitalizacji, definicji prawnych związanych z rewitalizacją)
- Metodologię wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji
- Analiza negatywnych zjawisk kryzysowych
- Wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji
- Dyskusja i odpowiedzi na pytania

Podczas spotkania jego uczestnicy zostali zapoznani z kluczowymi pojęciami dotyczącymi procesu rewitalizacji tj. rewitalizacja, stan kryzysowy, obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji oraz wymogami ustawowymi dotyczącymi wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji.

Po ogólnym wprowadzeniu i omówieniu założeń ustawy o rewitalizacji omówiono metodologię wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Zawiercie. Podczas prezentowania tego materiału pojawiły się pierwsze uwagi ze strony zainteresowanych osób. Dotyczyły one m.in. podziału Gminy na jednostki analityczne oraz doboru wskaźników do diagnozy. Odpowiedzią na dane głosy było powołanie się na konkretne zapisy ustawy o rewitalizacji, dotyczące wartości granicznych, jakie musi spełniać wyznaczony obszar rewitalizacji (nie więcej niż 20% powierzchni Gminy i 30% zamieszkujących go mieszkańców Gminy). W związku z powyższym niezbędnym na początkowym etapie diagnozy było wyznaczenie mniejszych jednostek analitycznych w ramach większych powierzchniowo istniejących osiedli i sołectw Gminy, które następnie poddano analizie zjawisk kryzysowych. Wyjaśniono również, że jednostki te zostały wydzielone z uwzględnieniem charakteru istniejącej zabudowy oraz z jednoczesnym zachowaniem ich spójności przestrzennej i funkcjonalnej. Ponadto uzasadniono wybór wskaźników wykorzystanych do wyznaczenia obszaru zdegradowanego, wskazując, że był on podyktowany bezpośrednią dostępnością obiektywnych i weryfikowalnych danych statystycznych.

W dalszej części spotkania przedstawiono wyniki przeprowadzonej diagnozy wraz ze wskazaniem zidentyfikowanych zjawisk kryzysowych w poszczególnych jednostkach analitycznych oraz zaprezentowano granice obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Zawiercie.

W części spotkania przeznaczonej na dyskusję uczestnicy spotkania mieli możliwość zadawania pytań. Pytania dotyczyły różnych kwestii – możliwych do realizacji działań w zakresie rewitalizacji, dalszych planów Gminy dotyczących rewitalizacji, sposobu monitoringu przyszłych działań i przedsięwzięć, przebiegu dalszego procesu przygotowywania dokumentu Gminnego Programu Rewitalizacji i jego późniejszych zmian. Na wszystkie zadane pytane udzielono odpowiedzi. Uczestników poproszono o wypełnienie ankiety, dotyczącej wskazania obszarów problemowych w wyznaczonym obszarze rewitalizacji. Przybyłe osoby nie zgłosiły żadnych uwag ustnych i pisemnych do projektu uchwały.

Po wspólnej dyskusji podziękowano przybyłym uczestnikom spotkania za przybycie i zachęcono do czynnego udziału w dalszych konsultacjach społecznych oraz zaproszono do śledzenia wszelkich informacji na stronie internetowej Gminy w zakładce Rewitalizacja.

1.2. Uwagi ustne zgłaszane na etapie konsultacji społecznych

Podczas trwania konsultacji społecznych projektu uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji nie zgłoszono żadnych uwag ustnych.

1.3. Uwagi pisemne zgłaszane na etapie konsultacji społecznych

Zgodnie z formularzem uwag, stanowiącym załącznik nr 1 do niniejszego raportu, można było przedstawić uwagi do projektu uchwały o wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i rewitalizacji oraz uwagi do wyznaczonego obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Zawiercie. W trakcie trwania konsultacji społecznych zgłoszono 2 uwagi, dotyczące wyznaczonego obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Zawiercie. W poniższej tabeli przedstawiono treść uwag wraz z odniesieniem.

Tabela 64. Uwagi zgłoszone podczas konsultacji społecznych projektu uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Zawiercie

Lp.	Imię i nazwisko/Nazwa instytucji zgłaszającej uwagę	Treść uwagi z uzasadnieniem	Forma zgłoszenia uwagi	Rozstrzygnięcie
1.	Urząd Miejski w Zawierciu	Nigdzie nie pokazano jak sołectwa mają się do udziału w wyborach lub innych społecznych problemach. Proponuję wskaźnik udziału mieszkańców w wyborach do sołectwa	Zgłoszenie w wersji papierowej	**Uwaga nieuwzględniona** W ramach diagnozy służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Zawiercie podjęto próbę przeanalizowania udziału mieszkańców w życiu Gminy jako wykorzystanie wskaźnika o nazwie „Poziom uczestnictwa mieszkańców w życiu publicznym na 100 mieszkańców". Jednak z uwagi na fakt, iż granice jednostek analitycznych wyznaczonych na potrzeby niniejszej diagnozy nie pokrywają się z granicami obwodów wyborczych, wyniki przeprowadzonej analizy były niemiarodajne. Podjęto również próbę przedstawienia wskaźnika „Liczba spotkań Zarządu Osiedli i Rad Sołeckich w 2020 r.", jednakże z uwagi na trwający w tym czasie stan zagrożenia epidemiologicznego, spotkania te realizowane były z wykorzystaniem środków porozumiewania się na odległość, zapewniających jednoczesną transmisję wizji i dźwięku. Dodatkowo w wyniku zaistniałej sytuacji epidemiologicznej spotkania odbywały się z mniejszą częstotliwością niż w latach poprzednich, dlatego też zrezygnowano z analizy tego wskaźnika. Na etapie opracowywania dokumentu Gminnego Programu Rewitalizacji w ramach pogłębionej diagnozy obszaru rewitalizacji przeanalizowane zostaną wyniki głosowania mieszkańców na projekty zgłoszone do I edycji Zawierciańskiego Budżetu Obywatelskiego. Wówczas możliwe będzie przeanalizowanie aktywności mieszkańców obszaru rewitalizacji w zakresie liczby oddanych głosów oraz ich włączania w proces zarządzania Miastem. Na podstawie wyników głosowania na poszczególne projekty możliwe będzie również wskazanie potrzeb i priorytetów mieszkańców. W związku z powyższym uzupełniono zapisy w dokumencie diagnozy.
2.	Urząd Miejski w Zawierciu	Uważam, że jest za mało wskaźników dotyczących udziału mieszkańców w życiu Miasta. Skupienie się tylko na stowarzyszeniach	Zgłoszenie w wersji papierowej	**Uwaga nieuwzględniona** W ramach diagnozy służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Zawiercie podjęto próbę przeanalizowania udziału mieszkańców w życiu Gminy jako wykorzystanie wskaźnika o

Lp.	Imię i nazwisko/Nazwa instytucji zgłaszającej uwagę	Treść uwagi z uzasadnieniem	Forma zgłoszenia uwagi	Rozstrzygnięcie
		nie jest miarodajne. Proponuję zbadanie udziału mieszkańców w wyborach do Rad Osiedli		nazwie „Poziom uczestnictwa mieszkańców w życiu publicznym na 100 mieszkańców". Jednak z uwagi na fakt, iż granice jednostek analitycznych wyznaczonych na potrzeby niniejszej diagnozy nie pokrywają się z granicami obwodów wyborczych, wyniki przeprowadzonej analizy były niemiarodajne. Podjęto również próbę przedstawienia wskaźnika „Liczba spotkań Zarządu Osiedli i Rad Sołeckich w 2020 r.", jednakże z uwagi na trwający w tym czasie stan zagrożenia epidemiologicznego, spotkania te realizowane były z wykorzystaniem środków porozumiewania się na odległość, zapewniających jednoczesną transmisję wizji i dźwięku. Dodatkowo w wyniku zaistniałej sytuacji epidemiologicznej spotkania odbywały się z mniejszą częstotliwością niż w latach poprzednich, dlatego też zrezygnowano z analizy tego wskaźnika. Na etapie opracowywania dokumentu Gminnego Programu Rewitalizacji w ramach pogłębionej diagnozy obszaru rewitalizacji przeanalizowane zostaną wyniki głosowania mieszkańców na projekty zgłoszone do I edycji Zawierciańskiego Budżetu Obywatelskiego. Wówczas możliwe będzie przeanalizowanie aktywności mieszkańców obszaru rewitalizacji w zakresie liczby oddanych głosów oraz ich włączania w proces zarządzania Miastem. Na podstawie wyników głosowania na poszczególne projekty możliwe będzie również wskazanie potrzeb i priorytetów mieszkańców. W związku z powyższym uzupełniono zapisy w dokumencie diagnozy.

1.4. Ankieta

Ankieta została udostępniona na platformie Konsultacje Społeczne w Gminie Zawiercie www.zawiercie.konsultacjejst.pl oraz na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Zawierciu www.zawiercie.eu/kategorie/konsultacje-spoleczne-dotyczace-obszaru w terminie **od dnia 05 sierpnia 2021 r. do 05 września 2021 r.** Ankieta, stanowiąca załącznik nr 2 do niniejszego raportu, była formą konsultacji, która spotkała się z największym zainteresowaniem społecznym. Łącznie została wypełniona przez 48 osób.

Celem badania ankietowego było poznanie opinii mieszkańców Gminy na temat aktualnych potrzeb w zakresie rewitalizacji. Mieszkańcy mieli możliwość wskazania obszaru, który ich zdaniem powinien zostać poddany procesom rewitalizacji. Ponadto dokonali oceny występujących, na wybranym przez siebie, obszarze problemów w sferach: społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej oraz środowiskowej. Mieszkańcy mogli również wskazać obszar, w którym znajdują się zaniedbane (niewykorzystane, zdewastowane) obiekty, budynki, przestrzeń a ich odbudowa (odnowa) byłaby istotna dla poprawy wizerunku i jakości życia w gminie, jak również określić 5 najważniejszych kierunków działań, które ich zdaniem przyczynią się do wyprowadzenia wybranego obszaru ze stanu kryzysowego oraz poprawy warunków i jakości życia mieszkańców.

Wśród jednostek, które powinny zostać poddane działaniom rewitalizacyjnym w pierwszej kolejności najczęściej podawano jednostki: Os. Stary Rynek, Os. TAZ z terenami rekreacji oraz Os. Centrum. Badani za istotny problem społeczny uznali: bezrobocie, ubóstwo, patologie społeczne, uzależnienia, przestępczość, starzejące się społeczeństwo i niską aktywność społeczną mieszkańców. Wyniki ankietyzacji w tym zakresie potwierdzają wyniki diagnozy służącej do wyznaczenia obszaru rewitalizacji i obszaru zdegradowanego Gminy Zawiercie. Jako istotne problemy w strefie gospodarczej ankietowani wskazywali: niewystarczającą liczbę miejsc pracy, brak wykwalifikowanych pracowników oraz brak wsparcia dla małych przedsiębiorstw. Mieszkańcy zwracają dużą uwagę na brak lub zły stan zagospodarowania przestrzeni publicznych (parków, skwerów, terenów zielonych, ścieżek rowerowych), brak lub słabą jakość struktury technicznej (drogowej, kanalizacyjnej, wodociągowej), zły stan budynków mieszkalnych oraz brak lub niedostateczną ilość rozwiązań architektonicznych dla osób ze szczególnymi potrzebami. Ankietowani mieszkańcy jako kierunki działań, które ich zdaniem przyczynią się do wyprowadzenia wybranego obszaru ze stanu kryzysowego wymieniali:

- realizację programów aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych,
- realizację programów aktywizacji społeczno-zawodowej osób i grup zagrożonych wykluczeniem,
- realizację działań edukacyjnych, aktywizujących oraz integracyjnych dla dzieci, młodzieży i osób starszych,
- poprawę poziomu bezpieczeństwa i porządku publicznego
- rozbudowę i modernizację infrastruktury technicznej (np. drogowej, komunalnej, itp.),
- poprawę jakości środowiska naturalnego (w tym zwłaszcza powietrza atmosferycznego),

- poprawę poziomu jakości, estetyki i funkcjonalności przestrzeni publicznych i półpublicznych
- tworzenie i zagospodarowanie miejsc służących wypoczynkowi i rekreacji,
- poprawę stanu technicznego budynków mieszkalnych (w tym termomodernizacja)
- likwidację barier architektonicznych dla osób o ograniczonej sprawności ruchowej,

Za szczególnie cenne uznano uwagi, dotyczące niezbędnych udogodnień dla osób ze szczególnymi potrzebami (m.in. osób niepełnosprawnych czy osób starszych). Zdaniem wszystkich badanych w pierwszej kolejności należałoby dostosować budynki użyteczności publicznej do potrzeb osób niepełnosprawnych, w tym zlikwidować bariery architektoniczne.

Wszystkie wskazane powyżej kierunki działań zostaną wzięte pod uwagę na etapie opracowywania Gminnego Programu Rewitalizacji.

1.5. Podsumowanie z przebiegu konsultacji społecznych

Obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji Gminy Zawiercie wskazany w projekcie uchwały Rady Miejskiej Zawiercie wyznaczony został w oparciu o szczegółowe dane statystyczne z zasobów instytucji publicznych, zgromadzonych i przekazanych przez Urząd Miejski w Zawierciu, których faktycznym źródłem są: Powiatowy Urząd Pracy w Zawierciu, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej Zawiercie, Komenda Powiatowa Policji w Zawierciu, wydziały Urzędu Miejskiego i jednostki podległe. Niniejszy raport z konsultacji społecznych stanowi wynik uspołecznienia procesu powstawania dokumentu Gminnego Programu Rewitalizacji, którego pierwszym etapem jest podjęcie przedmiotowej uchwały. Trafność wykonanej diagnozy służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Zawiercie potwierdza również fakt zgłoszenia tylko dwóch uwag podczas trwających konsultacji społecznych.

Wyznaczony obszar rewitalizacji zajmuje 863,2 ha powierzchni Gminy (tj. 10,1% całkowitej powierzchni Gminy) oraz jest zamieszkany przez 13 169 osób (tj. 27,9% ogółu mieszkańców Gminy Zawiercie) i składa się z 6 podobszarów:

- Podobszar 1 – os. Stary Rynek
- Podobszar 2 – os. TAZ z terenami rekreacji
- Podobszar 3 – ul. 11 Listopada z otoczeniem
- Podobszar 4 – os. Miodowa z otoczeniem
- Podobszar 5 – os. Centrum
- Podobszar 6 – os. wielorodzinne w Kromołowie z otoczeniem

Na wskazanym powyżej obszarze rewitalizacji prowadzone będą działania rewitalizacyjne. Należy jednak podkreślić, że ustanowienie obszaru rewitalizacji nie oznacza, że na pozostałych terenach nie będą realizowane działania o charakterze rewitalizacyjnym. Poprzez inne źródła finansowania i programy miejskie będą prowadzone dalsze działania związane zniwelowaniem zidentyfikowanych i zgłoszonych przez mieszkańców problemów społecznych oraz infrastrukturalnych.

Po zakończonych konsultacjach informację podsumowująca przebieg konsultacji społecznych dotyczących projektu uchwały Rady Miejskiej w Zawierciu w sprawie

wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Zawiercie, zawierającą dane o miejscu, czasie ich przeprowadzenia, omówienie ich przebiegu, jak również wyszczególnienie wszystkich zgłoszonych uwag wraz z odniesieniem się do każdej z nich, umieszczono w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie www.zawiercie.bip.net.pl.

Rycina 73. Informacja podsumowująca przebieg konsultacji społecznych w Biuletynie Informacji Publicznej
Źródło: www.zawiercie.bip.net.pl

Rycina 74. Informacja podsumowująca przebieg konsultacji społecznych na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Zawierciu
Źródło: https://www.zawiercie.eu/kategorie/raport

2. Opracowanie Gminnego Programu Rewitalizacji

Kolejnym etapem opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji było podjęcie uchwały nr LIII/667/21 Rady Miejskiej w Zawierciu z dnia 27 października 2021 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Zawiercie do roku 2030. Informacja o podjęciu ww. uchwały została podana do publicznej wiadomości zgodnie z zapisami ustawy o rewitalizacji (art. 17 ust. 2):

- w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie www.zawiercie.bip.net.pl;
- na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Zawierciu www.zawiercie.eu;

- na tablicach ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Zawierciu, ul. Leśna 2, 42-400 Zawiercie i na słupach ogłoszeniowych usytuowanych na terenie Gminy Zawiercie;
- w drukowanym wydaniu Gazety Wyborczej (nr 256.9840.2).

Jednocześnie w obwieszczeniu Prezydenta Miasta Zawiercie o podjęciu uchwały o przystąpieniu do sporządzenia Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Zawiercie do 2030 ukazała się informacja o naborze przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Możliwość wniesienia własnej propozycji przedsięwzięcia rewitalizacyjnego stanowiła istotny mechanizm włączenia interesariuszy rewitalizacji na etapie opracowywania Gminnego Programu Rewitalizacji do roku 2030. Nabór przedsięwzięć pierwotnie miał trwać **od 2 listopada 2021 r. do 06 grudnia 2021 r.**, jednak w celu większego uspołecznienia został przedłużony **do 30 grudnia 2021 r.** Przedsięwzięcia można było zgłaszać na specjalnie przygotowanym formularzu, stanowiącym załącznik nr 3 do niniejszego raportu

Rycina 75. Informacja o podjęciu uchwały o przystąpieniu do sporządzenia Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Zawiercie do 2030 w Biuletynie Informacji Publicznej
Źródło: www.zawiercie.bip.net.pl

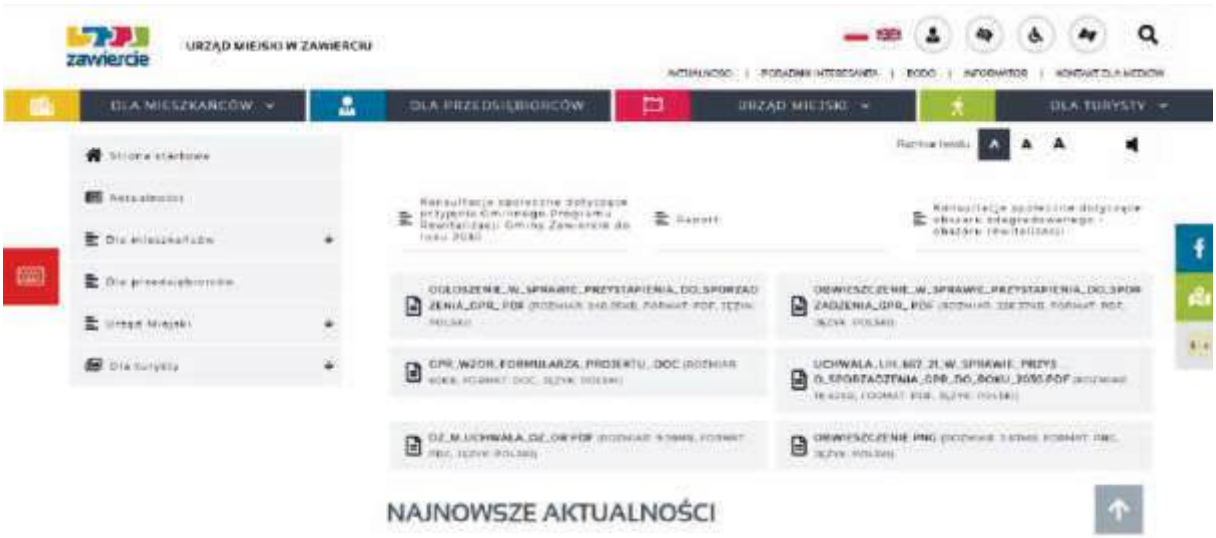

Rycina 76. Informacja o podjęciu uchwały o przystąpieniu do sporządzenia Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Zawiercie do 2030 na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Zawierciu
Źródło: https://www.zawiercie.eu/kategorie/prace-nad-gminnym-programem-rewitalizacji

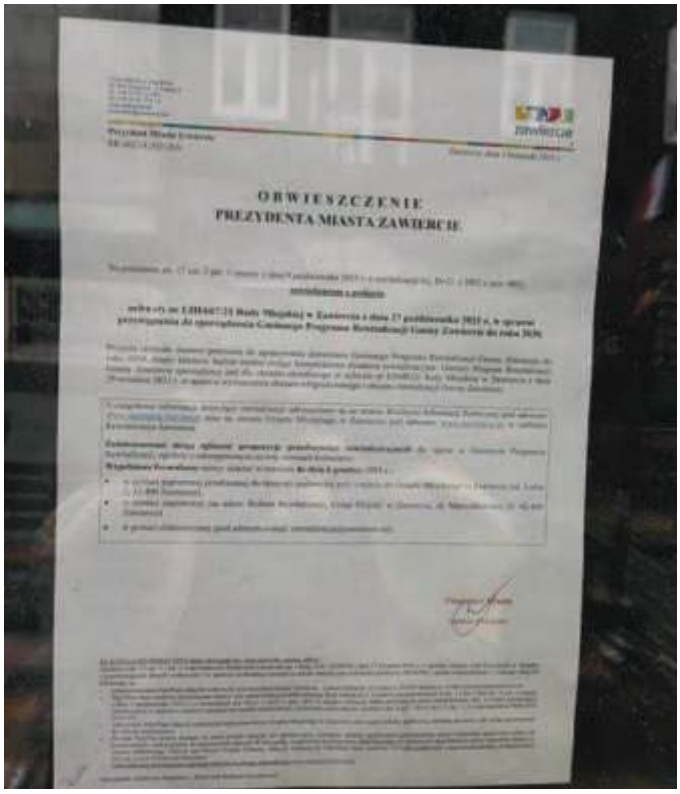

Rycina 77. Podgląd treści obwieszczenia Prezydenta Miasta Zawiercie na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Zawierciu
Źródło: Urząd Miejski w Zawierciu

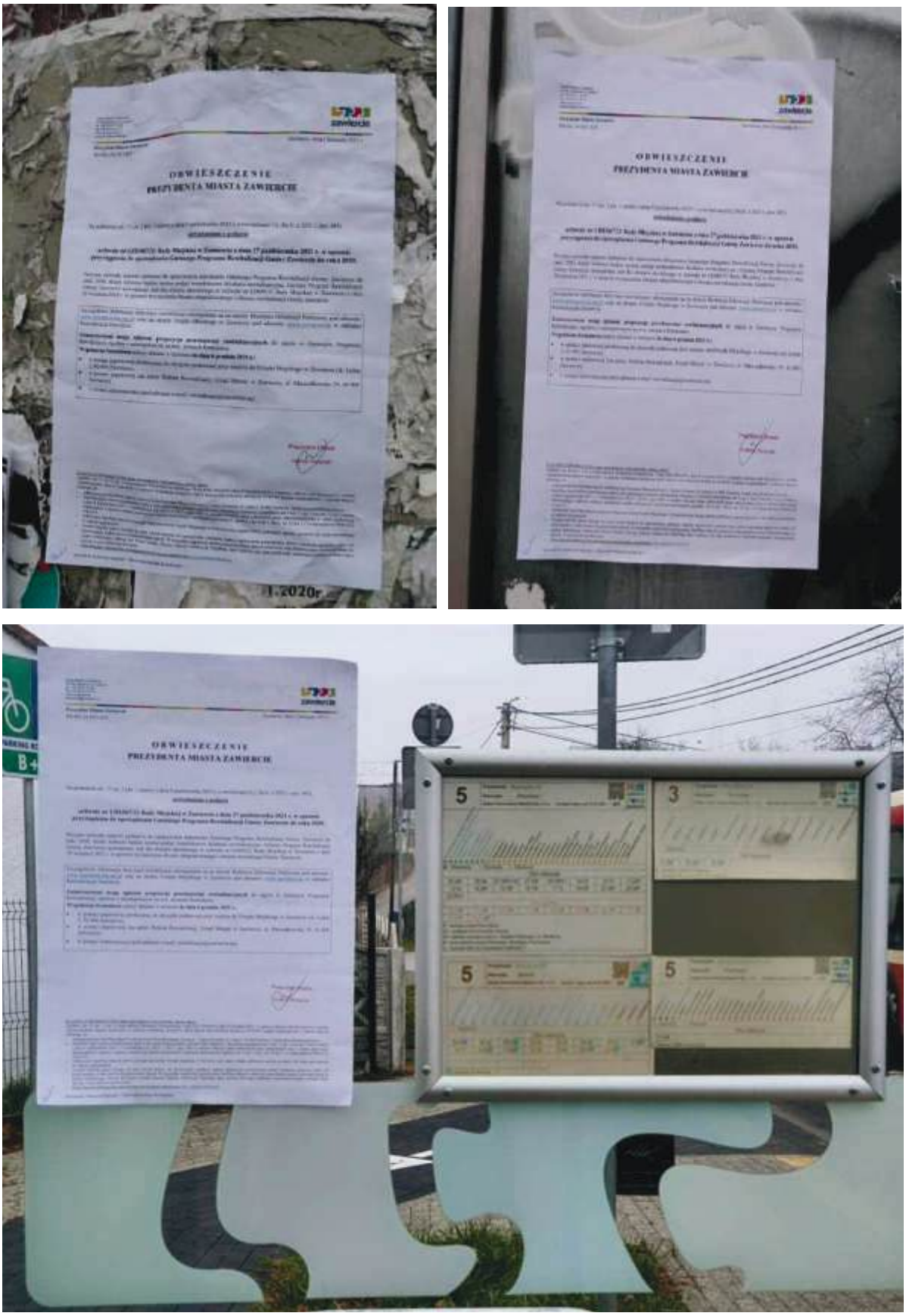

Rycina 78. Podgląd treści obwieszczenia Prezydenta Miasta Zawiercie na słupach ogłoszeniowych na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Zawierciu
Źródło: Urząd Miejski w Zawierciu

OGŁOSZENIE

PREZYDENTA MIASTA ZAWIERCIE

zawiadamiam o podjęciu uchwały nr LIII/967/21

Rady Miejskiej w Zawierciu z dnia 27 października 2021 r.

w sprawie przystąpienia do sporządzenia

Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Zawiercie do roku 2030

ICH LOS

KRS: 0000 159689

www.lupkowa.org

Rycina 79. Ogłoszenie Prezydenta Miasta Zawiercie o podjęciu uchwały o przystąpieniu do sporządzenia Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Zawiercie do 2030 w Gazecie Wyborczej

Źródło: Urząd Miasta w Zawierciu

Urząd Miejski w Zawierciu
42-400 Zawiercie, ul. Leśna 2
tel. +48 32 67 13 481
fax +48 32 67 316 13
www.zawiercie.eu
prezydent@zawiercie.eu

zawiercie

Prezydent Miasta Zawiercie
RR.062.14.2021.KN

Zawiercie, dnia 2 listopada 2021 r.

OBWIESZCZENIE
PREZYDENTA MIASTA ZAWIERCIE

Na podstawie art. 17 ust. 2 pkt. 1 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 485),

zawiadamiam o podjęciu

uchwały nr LIII/667/21 Rady Miejskiej w Zawierciu z dnia 27 października 2021 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Zawiercie do roku 2030.

Przyjęta uchwała stanowi podstawę do opracowania dokumentu Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Zawiercie do roku 2030, dzięki któremu będzie można podjąć kompleksowe działania rewitalizacyjne. Gminny Program Rewitalizacji Gminy Zawiercie sporządzany jest dla obszaru określonego w uchwale nr LI/645/21 Rady Miejskiej w Zawierciu z dnia 29 września 2021 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Zawiercie.

Szczegółowe informacje dotyczące rewitalizacji udostępniane są na stronie Biuletynu Informacji Publicznej pod adresem: www.zawiercie.bip.net.pl oraz na stronie Urzędu Miejskiego w Zawierciu pod adresem: www.zawiercie.eu w zakładce Rewitalizacja Zawiercia.

Zainteresowani mogą zgłaszać propozycje przedsięwzięć rewitalizacyjnych do ujęcia w Gminnym Programie Rewitalizacji, zgodnie z udostępnionym na ww. stronach formularzu.

Wypełnione formularze należy składać w terminie **do dnia 6 grudnia 2021 r.:**

- w postaci papierowej przekazanej do skrzynki podawczej przy wejściu do Urzędu Miejskiego w Zawierciu (ul. Leśna 2, 42-400 Zawiercie),
- w postaci papierowej (na adres: Referat Rewitalizacji, Urząd Miejski w Zawierciu, ul. Marszałkowska 29, 42-400 Zawiercie)
- w postaci elektronicznej (pod adresem e-mail: rewitalizacja@zawiercie.eu).

KLAUZULA INFORMACYJNA (dane obowiązkowe: imię nazwisko, nazwa, adres):
Zgodnie z art. 13 ust. 1 i ust. 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) informuję, że:

1. Administratorem Pani/Pana danych osobowych jest Prezydent Miasta Zawiercie – Łukasz Konarski, ul. Leśna 2, 42-400 Zawiercie, e-mail: prezydent@zawiercie.eu.
2. Pani/Pana dane osobowe przetwarzane będą w celu opracowania projektu uchwały Rady Miejskiej w Zawierciu na podstawie art. 6 ust. 1 lit. c oraz art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 485) w ramach realizacji zadań publicznych przez administratora oraz w celach archiwizacji dokumentacji w oparciu o ustawę o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach archiwalnych, zgodnie z art. 6 ust. 1 lit. c) i art. 15 ust. 1 i 2 rozporządzenia PE&R (UE) 2016/679.
3. Odbiorcami Pani/Pana danych osobowych będą pracownicy Urzędu Miejskiego w Zawierciu oraz organy władzy publicznej, operator pocztowy lub osoba upoważniona do odbioru dokumentów.
4. Posiada Pani/Pan prawo dostępu do treści swoich danych, ich sprostowania, usunięcia, żądania ograniczenia przetwarzania, prawo wniesienia sprzeciwu wobec ich przetwarzania, a także prawo do przenoszenia danych. W przypadku wątpliwości przetwarzania Pani/Pana danych osobowych mają Państwo prawo wniesienia skargi do organu nadzorczego, którym jest Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych. Pani/Pana dane osobowe nie będą poddawane zautomatyzowanemu podejmowaniu decyzji, w tym również profilowaniu.
5. Pełna klauzula informacyjna udostępniona jest na stronie internetowej www.zawiercie.bip.net.pl.

Sporządził: Katarzyna Napieraca – Kierownik Referatu Rewitalizacji

Rycina 80. Informacja o naborze przedsięwzięć rewitalizacyjnych w obwieszczeniu o podjęciu uchwały w sprawie przystąpienia do sporządzania Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Zawiercie do roku 2030
Źródło: Urząd Miejski w Zawierciu

Rycina 81. Informacja o rozpoczęciu naboru przedsięwzięć rewitalizacyjnych w mediach społecznościowych Urzędu Miejskiego w Zawierciu
Źródło: www.facebook.com/RewitalizacjaZawiercia, www.facebook.com/Zawiercie.eu

Rycina 82. Informacja o zakończeniu naboru przedsięwzięć rewitalizacyjnych w mediach społecznościowych Urzędu Miejskiego w Zawierciu
Źródło: www.facebook.com/RewitalizacjaZawiercia, www.facebook.com/Zawiercie.eu

Formularz zgłoszenia przedsięwzięcia rewitalizacyjnego do Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Zawiercie do roku 2030 rozesłano także w postaci elektronicznej do jednostek Urzędu Miejskiego i ich jednostek organizacyjnych.

Przy zgłoszeniu danego przedsięwzięcia należało podać:

- nazwę planowanego przedsięwzięcia rewitalizacyjnego,
- opis planowanego przedsięwzięcia rewitalizacyjnego,
- dane podmiotu lub osoby zgłaszającej,
- dane podmiotu lub osoby realizującej,
- cel i zakres realizowanych zadań,
- lokalizację przedsięwzięcia i termin realizacji,
- szacunkowy koszt realizacji planowanego przedsięwzięcia,
- prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny,
- opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (w przypadku gdy wskazany projekt będzie skierowany dla osób ze szczególnymi potrzebami)

W wyniku przeprowadzonego naboru przedsięwzięć rewitalizacyjnych pozyskano 72 formularze. Zgłaszającym były:

- jednostki Urzędu Miejskiego w Zawierciu,
- jednostki organizacyjne Gminy (Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Zawierciu, Powiatowy Urząd Pracy w Zawierciu, Zakład Gospodarki Mieszkaniowej w Zawierciu, Szpital Powiatowy w Zawierciu, Straż Miejska Zawiercie, Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna w Zawierciu, Miejski Ośrodek Kultury „Centrum" w Zawierciu, Ośrodek Sportu i Rekreacji w Zawierciu, Rejonowe Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Zawierciu, Zakład Komunikacji Miejskiej Sp. z o.o. w Zawierciu, Agencja Rozwoju Zawiercia)
- podmioty gospodarcze,
- organizacje pozarządowe,
- mieszkańcy Gminy Zawiercie.

Po weryfikacji zgłoszonych przedsięwzięć pod względem podania wszystkich niezbędnych informacji w formularzu zgłoszeniowym oraz sprawdzeniu czy dane przedsięwzięcie wpisuje się w przyjęte cele strategiczne, ostatecznie w Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy Zawiercie do roku 2030 ujęto 54 przedsięwzięcia.

3. Konsultacje społeczne projektu Gminnego Programu Rewitalizacji

Konsultacje społeczne projektu uchwały Rady Miejskiej w Zawierciu w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Zawiercie do roku 2030, do której załącznikiem jest ww. dokument. Konsultacje społeczne przeprowadzono w terminie od dnia 5 kwietnia 2022 r. do dnia 6 maja 2022 r. w następujących formach:

- zbieranie uwag w postaci papierowej (na adres: Referat Rewitalizacji, Urzędu Miejskiego w Zawierciu, ul. Marszałkowska 29, 42-400 Zawiercie) i elektronicznej (pod adresem e-mail: rewitalizacja@zawiercie.eu);
- zbieranie uwag ustnych. Uwagi ustne można było zgłaszać pod numerem telefonu (Referat Rewitalizacji 32-494-13-93) poniedziałek od godz. 9:00-17:00, w pozostałe dni 8:00-14:00 (w godz. pracy Urzędu);
- spotkania otwartego z interesariuszami rewitalizacji w dniu 13 kwietnia 2022 r. o godz. 15:30 w Urzędzie Miejskim w Zawierciu, ul. Leśna 2 (sala narad, parter);
- ankiety zamieszczonej na platformie Konsultacje Społeczne w Gminie Zawiercie www.zawiercie.konsultacjejst.pl.

Materiały informacyjne, tj.:

- projekt uchwały Rady Miejskiej w Zawierciu w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Zawiercie do roku 2030;
- uzasadnienie projektu uchwały;
- projekt Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Zawiercie do roku 2030, stanowiący załącznik do uchwały;
- załączniki do projektu Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Zawiercie do roku 2030;
- formularz zgłaszania uwag,

udostępnione zostały w wersji:

- elektronicznej na stronie www.zawiercie.bip.net.pl i www.zawiercie.eu w zakładce Rewitalizacja Zawiercia;
- papierowej w Referacie Rewitalizacji, Urzędu Miejskiego w Zawierciu, ul. Marszałkowska 29, 42-400 Zawiercie.

Informacja o konsultacjach społecznych została podana do publicznej wiadomości na 7 dni przed rozpoczęciem konsultacji tj. 28 marca 2022 r. zgodnie z zapisami ustawy o rewitalizacji (art. 6 ust. 2):

- w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie www.zawiercie.bip.net.pl;
- na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Zawierciu www.zawiercie.eu;
- na platformie Konsultacje Społeczne w Gminie Zawiercie www.zawiercie.konsultacjejst.pl;
- na tablicach ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Zawierciu, ul. Leśna 2, 42-400 Zawiercie, na słupach ogłoszeniowych usytuowanych na terenie Gminy Zawiercie;
- w drukowanym wydaniu Gazety Wyborczej (nr 72.9960.1);
- w mediach społecznościowych Urzędu Miejskiego w Zawierciu.

Rycina 83. Informacja o konsultacjach społecznych w Biuletynie Informacji Publicznej
Źródło: www.zawiercie.bip.net.pl

Rycina 84. Informacja o konsultacjach społecznych na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Zawierciu
Źródło: www.zawiercie.eu/kategorie/konsultacje-spoleczne-dotyczace-obszaru

Rycina 85. Informacja o konsultacjach społecznych stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Zawierciu
Źródło: www.zawiercie.eu/kategorie/konsultacje-spoleczne-dotyczace-obszaru

Rycina 86. Informacja o konsultacjach społecznych stronie platformie Konsultacje Społeczne w Gminie Zawiercie
Źródło: www.zawiercie.konsultacjejst.pl

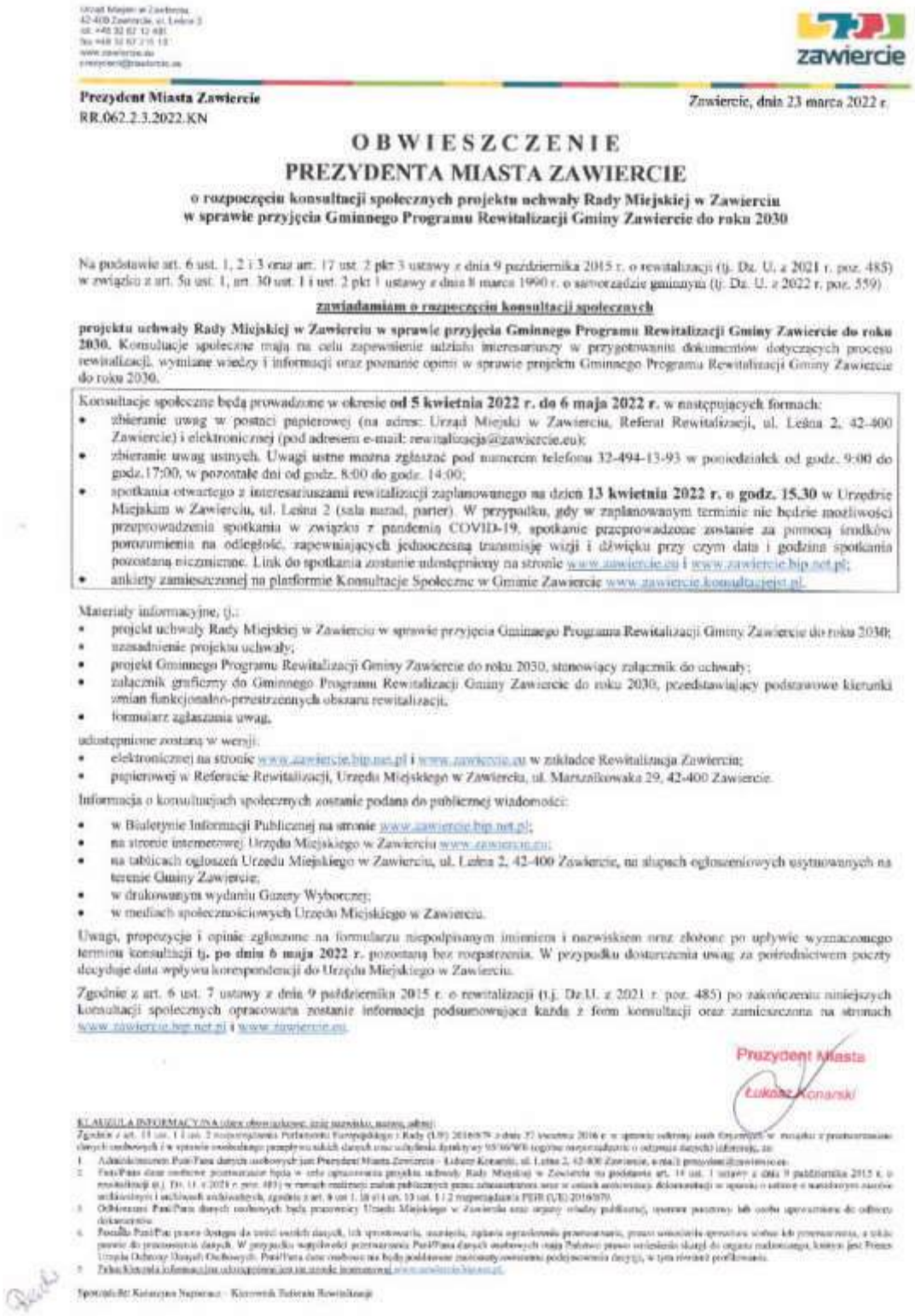

Prezydent Miasta Zawiercie
RR.062.2.3.2022.KN

Zawiercie, dnia 23 marca 2022 r.

OBWIESZCZENIE
PREZYDENTA MIASTA ZAWIERCIE

o rozpoczęciu konsultacji społecznych projektu uchwały Rady Miejskiej w Zawierciu w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Zawiercie do roku 2030

Na podstawie art. 6 ust. 1, 2 i 3 oraz art. 17 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 485) w związku z art. 5a ust. 1, art. 30 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. z 2022 r. poz. 559)

zawiadamiam o rozpoczęciu konsultacji społecznych

projektu uchwały Rady Miejskiej w Zawierciu w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Zawiercie do roku 2030. Konsultacje społeczne mają na celu zapewnienie udziału interesariuszy w przygotowaniu dokumentów dotyczących procesu rewitalizacji, wymianę wiedzy i informacji oraz poznanie opinii w sprawie projektu Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Zawiercie do roku 2030.

Konsultacje społeczne będą prowadzone w okresie **od 5 kwietnia 2022 r. do 6 maja 2022 r.** w następujących formach:

- zbieranie uwag w postaci papierowej (na adres: Urząd Miejski w Zawierciu, Referat Rewitalizacji, ul. Leśna 2, 42-400 Zawiercie) i elektronicznej (pod adresem e-mail: rewitalizacja@zawiercie.eu);
- zbieranie uwag ustnych. Uwagi ustne można zgłaszać pod numerem telefonu 32-494-13-93 w poniedziałek od godz. 9:00 do godz.17:00, w pozostałe dni od godz. 8:00 do godz. 14:00;
- spotkania otwartego z interesariuszami rewitalizacji zaplanowanego na dzień **13 kwietnia 2022 r. o godz. 15.30** w Urzędzie Miejskim w Zawierciu, ul. Leśna 2 (sala narad, parter). W przypadku, gdy w zaplanowanym terminie nie będzie możliwości przeprowadzenia spotkania w związku z pandemią COVID-19, spotkanie przeprowadzone zostanie za pomocą środków porozumienia na odległość, zapewniających jednoczesną transmisję wizji i dźwięku przy czym data i godzina spotkania pozostaną niezmienne. Link do spotkania zostanie udostępniony na stronie www.zawiercie.eu i www.zawiercie.bip.net.pl;
- ankiety zamieszczonej na platformie Konsultacje Społeczne w Gminie Zawiercie www.zawiercie.konsultacjejst.pl.

Materiały informacyjne, tj.:

- projekt uchwały Rady Miejskiej w Zawierciu w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Zawiercie do roku 2030;
- uzasadnienie projektu uchwały;
- projekt Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Zawiercie do roku 2030, stanowiący załącznik do uchwały;
- załącznik graficzny do Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Zawiercie do roku 2030, przedstawiający podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji,
- formularz zgłaszania uwag,

udostępnione zostaną w wersji:

- elektronicznej na stronie www.zawiercie.bip.net.pl i www.zawiercie.eu w zakładce Rewitalizacja Zawiercia;
- papierowej w Referacie Rewitalizacji, Urzędu Miejskiego w Zawiercu, ul. Marszałkowska 29, 42-400 Zawiercie.

Informacja o konsultacjach społecznych zostanie podana do publicznej wiadomości:

- w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie www.zawiercie.bip.net.pl;
- na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Zawierciu www.zawiercie.eu;
- na tablicach ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Zawierciu, ul. Leśna 2, 42-400 Zawiercie, na słupach ogłoszeniowych usytuowanych na terenie Gminy Zawiercie;
- w drukowanym wydaniu Gazety Wyborczej;
- w mediach społecznościowych Urzędu Miejskiego w Zawierciu.

Uwagi, propozycje i opinie zgłoszone na formularzu niepodpisanym imieniem i nazwiskiem oraz złożone po upływie wyznaczonego terminu konsultacji **tj. po dniu 6 maja 2022 r.** pozostaną bez rozpatrzenia. W przypadku dostarczenia uwag za pośrednictwem poczty decyduje data wpływu korespondencji do Urzędu Miejskiego w Zawierciu.

Zgodnie z art. 6 ust. 7 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 485) po zakończeniu niniejszych konsultacji społecznych opracowana zostanie informacja podsumowująca każdą z form konsultacji oraz zamieszczona na stronach www.zawiercie.bip.net.pl i www.zawiercie.eu.

Prezydent Miasta
Łukasz Konarski

KLAUZULA INFORMACYJNA

Sporządził: Katarzyna Napierała – Kierownik Referatu Rewitalizacji

Rycina 87. Podgląd treści obwieszczenia Prezydenta Miasta Zawiercie na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Zawierciu

Źródło: Urząd Miejski w Zawierciu

4

Katowice

OGŁOSZENIE
PREZYDENTA MIASTA ZAWIERCIE

GKS Katowice przed historyczną szansą

GKS Katowice walczy o ostatnie miejsce, które da śląskiej drużynie prawo gry w play-off Pko Ligi. Polska Liga Siatkówki podjęła decyzję, która sprawia, że ta rywalizacja towarzyszy „niemiak".

Agnieszka Nowak

Polska Liga Siatkówki nie widzi problemu

Powiemo zadecydować boisko

GKS Katowice: Pozostanie duży niemiak

Rycina 88. Ogłoszenie Prezydenta Miasta Zawiercie o konsultacjach społecznych w Gazecie Wyborczej
Źródło: Urząd Miasta w Zawierciu

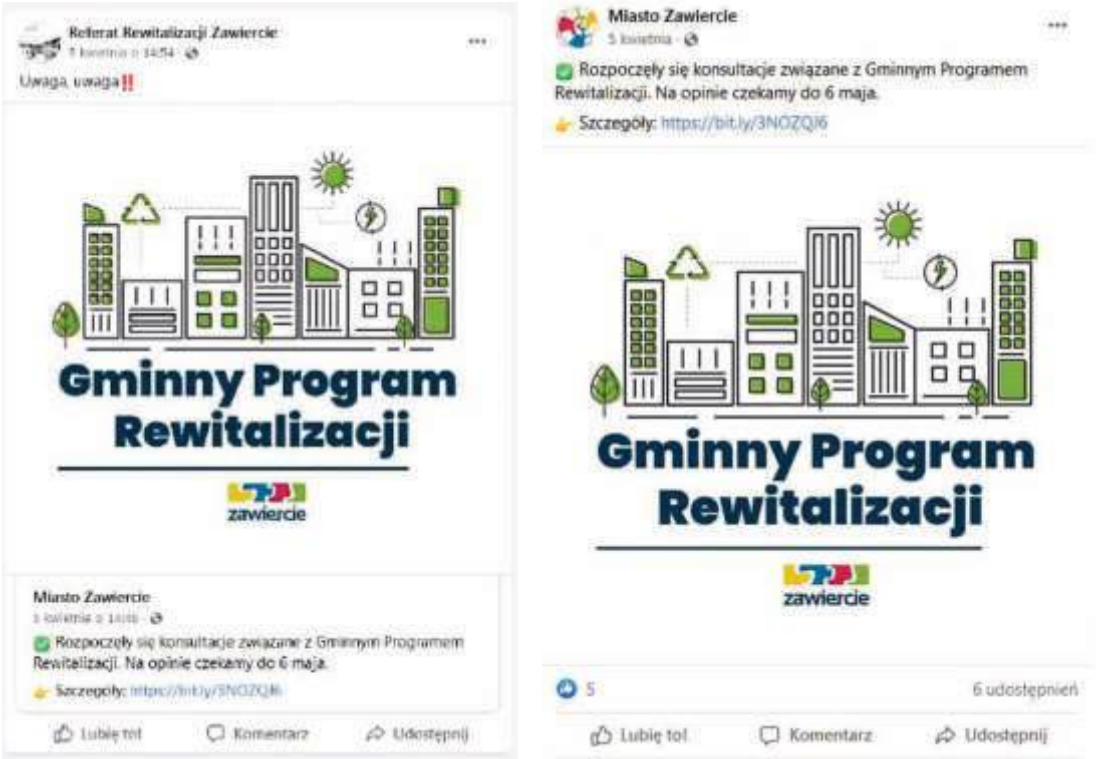

Rycina 89. Informacja o konsultacjach społecznych w mediach społecznościowych Urzędu Miejskiego w Zawierciu
Źródło: www.facebook.com/RewitalizacjaZawiercia, www.facebook.com/Zawiercie.eu

3.1. Spotkanie konsultacyjne

Spotkanie otwarte z interesariuszami rewitalizacji odbyło się 13 kwietnia 2022 r. o godz. 15:30 w Urzędzie Miejskim w Zawierciu, ul. Leśna 2 (w sali narad, na parterze). Udział w spotkaniu wzięło łącznie 15 osób m.in. Prezydent Miasta, Wiceprezydent Miasta, Przewodnicząca Zawierciańskiej Rady Seniorów, przedstawiciele Zakładu Gospodarki Mieszkaniowej w Zawierciu, Urzędu Miasta i Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz mieszkańcy Gminy. Na spotkaniu została sporządzona lista obecności uczestników. Spotkanie otwarte było prowadzone w sposób ułatwiający zrozumienie prezentowanych treści z bezpośrednim odniesieniem się do nich, z wykorzystaniem wizualizacji tj. rzutnika multimedialnego.

Spotkanie miało służyć przekazaniu informacji o projekcie Gminnego Programu Rewitalizacji oraz poznaniu opinii mieszkańców Gminy Zawiercie, a w szczególności mieszańców wyznaczonego obszaru rewitalizacji na temat ww. projektu dokumentu.

Podczas spotkania jego uczestnicy zostali zapoznani z kluczowymi pojęciami dotyczącymi procesu rewitalizacji tj. rewitalizacja, stan kryzysowy, obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji oraz wymogami ustawowymi w zakresie opracowywania Gminnego Programu Rewitalizacji. Po ogólnym wprowadzeniu przedstawiono etapy sporządzania projektu Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Zawiercie do roku 2030 z nawiązaniem do procedury wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Następnie omówiono cele strategiczne i kierunki działań rewitalizacyjnych, planowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne, strukturę zarządzania i system monitorowania Programu.

Po omówieniu projektu dokumentu Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Zawiercie do roku 2030 odbyła się dyskusja. Pytania, jakie zadawały obecne na spotkaniu osoby, dotyczyły głównie przedsięwzięć rewitalizacyjnych, które zgłoszone zostały podczas naboru w listopadzie i w grudniu ubiegłego roku. Pytano również o tryb zgłaszania nowych przedsięwzięć po uchwaleniu dokumentu Gminnego Programu Rewitalizacji. Na wszystkie zadane pytane udzielono odpowiedzi. Przybyłe osoby nie zgłosiły żadnych uwag ustnych i pisemnych do projektu uchwały.

Po wspólnej rozmowie podziękowano za przybycie i zachęcono do czynnego udziału w dalszych konsultacjach społecznych oraz zaproszono do śledzenia wszelkich informacji na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Zawierciu w zakładce Rewitalizacja Zawiercia poświęconej zagadnieniom rewitalizacyjnym:
https://www.zawiercie.eu/kategorie/rewitalizacja_zawiercia

3.2. Uwagi ustne zgłaszane na etapie konsultacji społecznych

Podczas trwania konsultacji społecznych projektu uchwały w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Zawiercie do roku 2030 nie zgłoszono żadnych uwag ustnych.

3.3. Uwagi pisemne zgłaszane na etapie konsultacji społecznych

Uwagi pisemne można było składać za pomocą formularza uwag, stanowiącym załącznik nr 4 do niniejszego raportu. W trakcie trwania konsultacji społecznych zgłoszono 2 uwagi pisemne do projektu Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Zawiercie do roku 2030. W poniższej tabeli przedstawiono treść uwag wraz z odniesieniem.

Tabela 65. Uwagi zgłoszone podczas konsultacji społecznych projektu uchwały w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Zawiercie do roku 2030

Lp.	Imię i nazwisko/Nazwa instytucji zgłaszającej uwagę	Treść uwagi z uzasadnieniem	Forma zgłoszenia uwagi	Rozstrzygnięcie
1.	Urząd Miejski w Zawierciu	Rozdział 4. Diagnoza czynników i zjawisk w poszczególnych jednostkach dla identyfikacji stanu kryzysowego 4.5 Strefa środowiskowa str. 86 Uwaga: Przy określeniu stref proponuję dopisać słowo strefa przy każdej z nich. Na podstawie jakiego dokumentu wpisana jest część Miasta należąca do ekologicznego systemu obszarów chronionych (ESOCH)?	Zgłoszenie w wersji papierowej	**Uwaga uwzględniona** Dopisano słowo „strefa" na str. 86 Usunięto zapisy dotyczące ekologicznego systemu obszarów chronionych (ESOCH) na terenie Gminy.
		Rozdział 4. Diagnoza czynników i zjawisk w poszczególnych jednostkach dla identyfikacji stanu kryzysowego 4.5 Strefa środowiskowa str. 87 Uwaga: Błędne i niepełne informacje w treści dokumentu: Usunięcie akapitu (str. 87) począwszy od słów: „Monitorowanie stanu…", a skończywszy na słowach: „…metodach pomiarowych" i wprowadzenie poniższej treści: Na terenie Gminy Zawiercie funkcjonuje system do pomiaru i wizualizacji jakości powietrza składający się z 18 czujników, które wykonują pomiary w zakresie stężeń pyłów zawieszonych PMI 0, PM2.5 i PM 1, a także temperatury, wilgotności i ciśnienia. Wyniki udostępniane są na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Zawierciu oraz platformie jakości powietrza airly.org/map/pl/. Wyniki obrazują stan chwilowy, który nie ma odniesienia do obowiązujących norm jednak stanowią element zwrócenia uwagi mieszkańców na problem niskiej emisji. Na terenie Gminy Zawiercie funkcjonuje także stacja pomiarowa w ramach państwowego monitoringu ochrony powietrza zlokalizowana przy ul. Gałczyńskiego 3 w Zawierciu (teren Przedszkola Nr 4), gdzie pomiar pyłu PMIO prowadzony jest metodą automatyczną. Informacje bieżące o pomiarach i prognozach wykonywanych w ramach państwowego	Zgłoszenie w wersji papierowej	**Uwaga uwzględniona** Dokonano korekty zapisów zgodnie z uwagą.

Lp.	Imię i nazwisko/Nazwa instytucji zgłaszającej uwagę	Treść uwagi z uzasadnieniem	Forma zgłoszenia uwagi	Rozstrzygnięcie
		monitoringu ochrony powietrza można znaleźć na stronach internetowych Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska.		
		Nazwy jednostek analitycznych Uwaga: Nazwy jednostek pomocniczych i sołectw winny być zgodne ze Statutem Miasta Zawiercie obowiązującym na terenie Gminy Zawiercie. Np. na terenie Gminy nie ma osiedla Pszczelne Łąki ani Stare Miasto. Może jednostki analityczne powinny być przyjęte z obowiązującymi obszarami sołectw i osiedli. Różne obszary i nazwy mogą wprowadzić mieszkańca w błąd. Ponadto w formularzu do składania Uwaga do ww. Programu należy wskazać ***Mieszkam (proszę zaznaczyć wszystkie właściwe odpowiedzi):*** ☐ *w wyznaczonym obszarze rewitalizacji* ☐ *na osiedlu/w sołectwie …… (proszę wpisać nazwę osiedla/sołectwa)*	Zgłoszenie w wersji papierowej	**Uwaga nieuwzględniona** Na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji dokonano podziału Gminy Zawiercie na 21 jednostek analitycznych. Jednostki te zostały wydzielone z uwzględnieniem charakteru istniejącej zabudowy, położeniem topograficzno-przestrzennym oraz z jednoczesnym zachowaniem ich spójności przestrzennej i funkcjonalnej. Podział Gminy na mniejsze jednostki analityczne w ramach większych powierzchniowo istniejących osiedli i sołectw Gminy był konieczny w związku z art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 485), zgodnie z którym obszar rewitalizacji nie może być większy niż 20% powierzchni Gminy oraz zamieszkały przez więcej niż 30% liczby mieszkańców Gminy. Nazwy jednostek analitycznej nie odnoszą się do nazw istniejących osiedli i sołectw Gminy Zawiercie, stanowią zaś przyjęte na potrzeby przygotowywania Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Zawiercie nazwy własne danych jednostek analitycznych.
		str. 85 Uwaga: Na terenie Gminy Zawiercie nie ma Parku „Huty”, należy zweryfikować powierzchnię terenów zieleni.	Zgłoszenie w wersji papierowej	**Uwaga uwzględniona** Dokonano korekty zapisów w zakresie terenów zieleni w Gminie Zawiercie.
		str. 90 Uwaga: Niezrozumiałe jest powiązanie negatywnych zjawisk w sferze środowiskowej (powiązania pomiędzy W30, W31 a W32). Czy liczba gospodarstw domowych objętych selektywną zbiórką odpadów w zakresie popiołu na 100 mieszkańców stanowi wskaźnik niskiej emisji?	Zgłoszenie w wersji papierowej	**Uwaga nieuwzględniona** Zgodnie z ustawą z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 485) obszar gminy znajdujący się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych można wyznaczyć jako obszar zdegradowany w przypadku występowania na nim ponadto co najmniej następujących negatywnych zjawisk środowiskowych w szczególności przekroczenia standardów jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska. W ramach diagnozy zjawisk kryzysowych w sferze środowiskowej dokonano analizy 3 wskaźników: - udział powierzchni terenów poprzemysłowych w powierzchni danej jednostki (W30),

Lp.	Imię i nazwisko/Nazwa instytucji zgłaszającej uwagę	Treść uwagi z uzasadnieniem	Forma zgłoszenia uwagi	Rozstrzygnięcie
				- liczba gospodarstw domowych objętych selektywną zbiórką odpadów w zakresie popiołu na 100 mieszkańców (W31), - udział powierzchni terenów zieleni, w tym terenów rekreacyjnych i zieleni urządzonej w powierzchni danej jednostki (W32). W rozdziale 4 Diagnoza czynników i zjawisk w poszczególnych jednostkach dla identyfikacji stanu kryzysowego nie wskazano by wskaźniki te były ze sobą powiązane. W projekcie Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Zawiercie do roku 2030 wskazano, iż wskaźnik W31 przedstawia liczbę gospodarstw domowych, które w ramach selektywnej zbiórki odpadów zgłosiły odbiór popiołu. Tym samym wskaźnik ten pośrednio może świadczyć o problemie niskiej emisji z związku z koniecznością użytkowania kotłów czy pieców na paliwa stałe.
2.	Damian Świderski Rejonowe Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Zawierciu	str. 217 Uwaga: Proponujemy zmianę zapisów w pkt 33, gdzie zdanie „Długość wybudowanej kanalizacji sanitarnej – 250m/rok” zamienić na zdanie o brzmieniu: „Długość modernizowanej kanalizacji sanitarnej – min. 250m/rok”, zaś zdanie „Długość wybudowanej sieci wodociągowej – 250m/rok” zamienić na zdanie o brzmieniu: „Długość wybudowanej i modernizowanej sieci wodociągowej – min. 250m/rok”	Zgłoszenie w wersji elektronicznej	**Uwaga uwzględniona** Dokonano korekty zapisów zgodnie z uwagą.

Poza wymienionymi w tabeli 1 uwagami wprowadzono także nieznaczne korekty stylistyczne i interpunkcyjne projektu Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Zawiercie do roku 2030.

3.4. Ankieta

Ankieta, stanowiącą załącznik nr 5 do niniejszego raportu, została udostępniona na platformie Konsultacje Społeczne w Gminie Zawiercie www.zawiercie.konsultacjejst.pl oraz na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Zawierciu www.zawiercie.eu/kategorie/konsultacje-spoleczne-dotyczace-obszaru w terminie **od dnia 5 kwietnia 2022 r. do dnia 6 maja 2022 r.**

Celem badania ankietowego było poznanie opinii mieszkańców Gminy na temat projektu Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Zawiercie do roku 2030 oraz przedsięwzięć zaproponowanych do realizacji na obszarze rewitalizacji. Ponadto mieszkańcy mieli możliwość podania dodatkowych zadań, które powinny znaleźć się ww. projekcie dokumentu. Łącznie otrzymano 9 wypełnionych ankiet. Osiem osób przedstawiło pozytywną opinię na temat projektu dokumentu i przedsięwzięć w nim ujętych, zaś jedna wskazała, iż nie ma zdania. Z kolei wszystkie osoby wskazały, iż system monitorowania Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Zawiercie do roku 2030 pozwala na ocenę stopnia realizacji zakładanych celów rewitalizacji. Ponadto ankietowani nie wskazali żadnych dodatkowych zadań ani uwag do projektu Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Zawiercie do roku 2030.

3.5. Opiniowanie projektu Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Zawiercie i jego zmiany.

Zgodnie z art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 485), Prezydent Miasta Zawiercie wystąpił o zaopiniowanie projektu Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Zawiercie do roku 2030, do wskazanych w ww. ustawie instytucji, które opiniują projekt Programu w zakresie swojej właściwości rzeczowej lub miejscowej.

Stosownie do art. 18 ust. 2 ustawy o rewitalizacji Prezydent Miasta Zawiercie wyznaczył termin 21 dni na przedstawienia opinii, licząc od dnia doręczenia projektu Gminnego Programu Rewitalizacji. Nieprzedstawienie opinii w wyznaczonym terminie, wiązało się z uznaniem za równoznaczne z pozytywnym zaopiniowaniem projektu Gminnego Programu Rewitalizacji. W poniższej tabeli przedstawiono wykaz opinii do projektu wraz z odniesieniem się do przekazanych uwag.

Tabela 66. Wykaz opinii uzyskanych na podstawie art. 17 ust. 2 pkt 4 i art. 18 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji do projektu Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Zawiercie do roku 2030

Lp.	Organ opiniujący	Adres organu opiniującego	Data otrzymania przez organ	Streszczenie opinii	Uwzględnienie uwag
1	Starostwo Powiatowe w Zawierciu, Wydział Dróg Powiatowych	ul. Henryka Sienkiewicza 34 42-400 Zawiercie	28.04.2022 r.	Opinia pozytywna Uwagi: - Organ zwrócił uwagę na nieaktualny wykaz dróg powiatowych przebiegających przez Gminę Zawiercie - Korekta zapisu: „Utrzymaniem dróg i wyżej wymienionych obiektów zajmuje się Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o.o. pozostająca pod nadzorem Gminy”	Dokonano korekty zapisów w Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy Zawiercie do roku 2030
2	Zarząd Województwa Śląskiego	ul. Ligonia 46 40-037 Katowice	29.04.2022 r.	Opinia pozytywna (art. 18 ust. 3 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 485)	-
3	Wojewódzki Sztab Wojskowy w Katowicach, Centralne Wojskowe Centrum Rekrutacji Ośrodek Zamiejscowy w Katowicach	ul. Francuska 30 40-028 Katowice	29.04.2022 r.	Opinia pozytywna	-
4	Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Delegatura w Katowicach	ul. Lompy 19 40-038 Katowice	29.04.2022 r.	Opinia pozytywna (art. 18 ust. 3 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 485)	-
5	Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Zawierciu	ul. 11 Listopada 15 42-400 Zawiercie	28.04.2022 r.	Przekazanie wniosku dotyczącego opiniowania do organu właściwego – Śląski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny	-
6	Śląski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny	ul. Raciborska 39 40-074 Katowice	04.05.2022 r.	Opinia pozytywna	
7	Komenda Wojewódzka Państwowej Straży Pożarnej w Katowicach	ul. Wita Stwosza 36 40-042 Katowice	29.04.2022 r.	Organ poinformował, iż nie posiada delegacji prawnej do przedstawienia opinii w przedmiotowej sprawie, wynikającej z przywołanego w piśmie przepisu ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (t.j. Dz. U z 2021 r., poz. 485)	-
8	Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej	ul. Leśna 12 42-400 Zawiercie	28.04.2022 r.	Opinia pozytywna	-

Lp.	Organ opiniujący	Adres organu opiniującego	Data otrzymania przez organ	Streszczenie opinii	Uwzględnienie uwag
				(art. 18 ust. 3 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 485)	
9	Gminna Komisja Urbanistyczno-Architektoniczna przy Prezydencie Miasta Zawiercie	ul. Plaka 4a/1/7 42-580 Wojkowice	02.05.2022 r.	Opinia pozytywna Uwagi stylistyczne w tekście projektu.	Dokonano korekty zapisów w Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy Zawiercie do roku 2030
10	PKP Polskie Linie Kolejowe S.A,. Zakład Linii Kolejowych w Częstochowie	ul. Tadeusza Boya-Żeleńskiego 7/9 42-217 Częstochowa	04.05.2022 r.	Opinia pozytywna W przypadku prowadzenia prac w podobszarach: - podobszar 1 os. Stary Rynek - podobszar 2 os TAZ z terenami rekreacji - podobszar 3 ul. 11 Listopada z otoczeniem - podobszar 4 os. Miodowa z otoczeniem - podobszar 5 os. Centrum przez które przebiegają linie kolejowe nr 1 Warszawa Zachodnia – Katowice, nr 160 Zawiercie – Dąbrowa Górnicza Ząbkowice, wymagana jest konieczność zachowania warunków wynikających z przepisów Ustawy z dnia 28.03.2003 o transporcie kolejowym (Dz. U. z 20013r, poz 1594, art. 53.3), Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14.06.2007r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. nr 120, poz. 826 z późn. zm.), tj. obowiązujących przepisów prawnych dotyczących ochrony akustycznej, dla terenów sąsiadujących z liniami i terenami kolejowymi.	Uwzględnienie uwagi może nastąpić na etapie przygotowywania projektu inwestycji. Gminny Program Rewitalizacji Gminy Zawiercie do roku 2030 w obecnej formie nie odnosi się do tej problematyki.
11	Oddział Gospodarowania Nieruchomościami PKP S.A. w Katowicach	ul. Damrota 8 40-022 Katowice	29.04.2022 r.	Opinia pozytywna Organ informuje, że na terenie opracowania GPR Gminy Zawiercie zlokalizowane są linie kolejowe nr 1 relacji Warszawa Zachodnia – Katowice i nr 4 relacji Grodzisk Mazowiecki – Zawiercie. W związku z powyższym występują ograniczenia dotyczące sytuowania budowli, budynków, drzew i krzewów oraz wykonywania robót ziemnych wynikające z zapisów Ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym (tekst jednolity Dz. U. z 2021 r. poz. 1984.) oraz Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 7 sierpnia 2008 r.	Uwzględnienie uwagi może nastąpić na etapie przygotowywania projektu inwestycji. Gminny Program Rewitalizacji Gminy Zawiercie do roku 2030 w obecnej formie nie odnosi się do tej problematyki.

Lp.	Organ opiniujący	Adres organu opiniującego	Data otrzymania przez organ	Streszczenie opinii	Uwzględnienie uwag
12	Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad, Oddział w Katowicach	ul. Myśliwska 5 40-017 Katowice	29.04.2022 r.	Opinia pozytywna (art. 18 ust. 3 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 485)	-
13	TAURON Ciepło Sp. z o.o.	ul. Grażyńskiego 49 40-126 Katowice	29.04.2022 r.	Opinia pozytywna Organ wskazał za zasadne wprowadzenie możliwości udzielenia dotacji, w szczególności dla osób fizycznych i wspólnot mieszkaniowych, w zakresie przyłączania budynków do sieci ciepłowniczej w ramach zadań służących ograniczeniu niskiej emisji	Uwzględnienie uwagi może nastąpić na etapie przygotowywania regulaminu udzielenia dofinansowania w zakresie przedsięwzięcia EKOpiec.
14	Tauron Dystrybucja S.A,. Oddział w Będzinie	ul. Małobądzka 141 42-500 Będzin	02.05.2022 r.	Opinia pozytywna (art. 18 ust. 3 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 485)	-
15	Polska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o., Rozdzielnia Gazu w Zawierciu	ul. Zaparkowa 15 42-200 Zawiercie	28.04.2022 r.	Opinia pozytywna (art. 18 ust. 3 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 485)	-
16	Rejonowe Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o.	ul. 11 Listopada 2, 42-400 Zawiercie	28.04.2022 r.	Opinia pozytywna (art. 18 ust. 3 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 485)	-
17	Zarząd Dróg Wojewódzkich w Katowicach	ul. Lechicka 24 40-609 Katowice	29.04.2022 r.	Opinia pozytywna (art. 18 ust. 3 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 485)	-
18	Krajowy Zasób Nieruchomości	ul. Nowy Świat 19 00-029 Warszawa	04.05.2022 r.	Opinia pozytywna (art. 18 ust. 3 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 485)	-
19	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Katowicach	Plac Grunwaldzki 8-10 40-127 Katowice	29.04.2022 r.	Opinia pozytywna	-
20	Śląski Wojewódzki Konserwator Zabytków	ul. Francuska 12 40-015 Katowice	04.05.2022 r.	Opinia pozytywna (art. 18 ust. 3 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 485)	-
21	Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie, Dyrektor Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Gliwicach	ul. Sienkiewicza 2 44-100 Gliwice	02.05.2022 r.	Opinia pozytywna	-

Lp.	Organ opiniujący	Adres organu opiniującego	Data otrzymania przez organ	Streszczenie opinii	Uwzględnienie uwag
22	Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Katowicach	ul. św. Huberta 43/45 40-543 Katowice	04.05.2022 r.	Przekazanie wniosku dotyczącego opiniowania do organu właściwego - Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Olkusz i Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Siewierz	-
23	Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Olkusz	ul. Łukasińskiego 3 32-300 Olkusz	09.05.2022 r.	Opinia pozytywna (art. 18 ust. 3 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 485)	-
24	Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Siewierz	ul. Łysa Góra 6 42-470 Siewierz	09.05.2022 r.	Opinia pozytywna	-
25	Wyższy Urząd Górniczy	ul. Poniatowskiego 31 40-055 Katowice	02.05.2022 r.	Przekazanie wniosku dotyczącego opiniowania do organu właściwego – Okręgowy Urząd Górniczy w Katowicach	-
26	Okręgowy Urząd Górniczy w Katowicach	ul. Obroki 87 40-833 Katowice	29.04.2022 r.	Organ poinformował, iż obszar rewitalizacji położony jest poza granicami terenu górniczego, w związku z tym, brak jest podstaw prawnych do działania Okręgowego Urzędu Górniczego w Katowicach w trybie art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (t.j. Dz. U z 2021 r., poz. 485)	-
27	Wojewoda Śląski	ul. Jagiellońska 25 40-032 Katowice	29.04.2022 r.	Opinia pozytywna (art. 18 ust. 3 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 485)	-
28	Zarząd Powiatu Zawierciańskiego	ul. Sienkiewicza 34 42-400 Zawiercie	28.04.2022 r.	Opinia pozytywna (art. 18 ust. 3 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 485)	-
29	Starosta Zawierciański (w zakresie terenów zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych)	ul. Sienkiewicza 34 42-400 Zawiercie	28.04.2022 r.	Opinia pozytywna (art. 18 ust. 3 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 485)	-
30	Minister Klimatu i Środowiska (jako organ administracji geologicznej)	ul Wawelska 52/54 00-922 Warszawa	02.05.2022 r.	Opinia pozytywna (art. 18 ust. 3 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 485)	-
31	Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego, Geolog Wojewódzki	ul. Ligonia 46 40-037 Katowice	29.04.2022 r.	Opinia pozytywna (art. 18 ust. 3 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 485)	-

Lp.	Organ opiniujący	Adres organu opiniującego	Data otrzymania przez organ	Streszczenie opinii	Uwzględnienie uwag
32	Śląski Oddział Straży Granicznej	ul. Dąbrowskiego 2 47-400 Racibórz	02.05.2022 r.	Opinia pozytywna (art. 18 ust. 3 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 485)	-
33	Komenda Powiatowa Policji w Zawierciu	ul. Kasprowicza 9 42-400 Zawiercie	28.04.2022 r.	Opinia pozytywna (art. 18 ust. 3 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 485)	-
34	Komenda Wojewódzka Policji	ul. Lompy 19 40-038 Katowice	29.04.2022 r.	Opinia pozytywna (art. 18 ust. 3 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 485)	-
35	Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Poznaniu	ul. Chlebowa 4/8 61-003 Poznań	04.05.2022 r.	Opinia negatywna Uwagi: Ze szczegółowej analizy przedłożonych materiałów wynika, że w części tekstowej projektu „Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Zawiercie do roku 2030" nie zostały zawarte informacje o występowaniu na terenie objętym opracowaniem obszaru szczególnego zagrożenia powodzią o p=1% i p=10%. Informacje o obszarach szczególnego zagrożenia powodzią, należy uzupełnić w oparciu o dane wskazane w niniejszej decyzji. Ponadto w projekcie „Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Zawiercie do roku 2030" należy zamieścić zapis, że na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią obowiązują zakazy oraz ograniczenia wynikające z przepisów odrębnych. Na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią należy zapewnić swobodny przepływ wód powodziowych, poprzez zakaz nowej zabudowy.	Dokonano korekty zapisów w Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy Zawiercie do roku 2030 Ponownie wystąpiono do Organu z wnioskiem o wydanie opinii.
36	Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska w Katowicach	ul. Damrota 16 46-022 Katowice	29.04.2022 r.	Opinia pozytywna (art. 18 ust. 3 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 485)	-
37	Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A., Oddział w Katowicach	ul. Jordana 25 40-056 Katowice	29.04.2022 r.	Opinia pozytywna (art. 18 ust. 3 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 485)	-
39	Operator Gazociągów Przesyłowych Gaz – System S.A., Oddział w Świerklanach	ul. Wodzisławska 54 44-266 Świerklany	29.04.2022 r.	Opinia pozytywna (art. 18 ust. 3 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 485)	-

Lp.	Organ opiniujący	Adres organu opiniującego	Data otrzymania przez organ	Streszczenie opinii	Uwzględnienie uwag
40	Polska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o., Oddział Gazowniczy w Zabrzu	ul. Szczęść Boże 11 41-800 Zabrze	29.04.2022 r.	Opinia pozytywna (art. 18 ust. 3 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 485)	-
41	Prezes Urzędu Transportu Kolejowego	Aleje Jerozolimskie 134 02-305 Warszawa	02.05.2022 r.	Opinia pozytywna (art. 18 ust. 3 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 485)	-
42	Referat Utrzymania Infrastruktury Miejskiej (jako zarządca dróg miejskich)	w miejscu	27.04.2022 r.	Opinia pozytywna (art. 18 ust. 3 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 485)	-

3.6. Podsumowanie z przebiegu konsultacji społecznych

W związku z tym, iż w trakcie konsultacji społecznych projektu uchwały Rady Miejskiej w Zawierciu w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Zawiercie do roku 2030 wpłynęła jedna pisemna uwaga, jak również na etapie opiniowania przez odpowiednie organy dokonano zmian w projekcie ww. dokumentu. Po zakończonych konsultacjach informację podsumowująca przebieg konsultacji społecznych, dotyczących projektu uchwały Rady Miejskiej w Zawierciu w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Zawiercie do roku 2030, zawierającą dane o miejscu, czasie ich przeprowadzenia, omówienie ich przebiegu, jak również wyszczególnienie wszystkich zgłoszonych uwag wraz z odniesieniem się do każdej z nich, umieszczono w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie www.zawiercie.bip.net.pl.

Załącznik nr 1

Zawiercie, dnia .....

.....

.....

.....
(imię i nazwisko, adres)

Tel/e-mail……..
(telefon/email)

PREZYDENT MIASTA ZAWIERCIE

Uwaga

do projektu uchwały Rady Miejskiej w Zawierciu w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Zawiercie

w ramach konsultacji społecznych prowadzonych w dniach od 5 sierpnia 2021 r. do 5 września 2021 r.

W związku z rozpoczęciu konsultacji społecznych projektu uchwały Rady Miejskiej w Zawierciu w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Zawiercie, wnoszę uwagę do:

1) treści projektu uchwały o wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i rewitalizacji,
Treść uwagi wraz z uzasadnieniem:

.....

.....

.....

.....

2) wyznaczonego obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Zawiercie

Treść uwagi wraz z uzasadnieniem:

.....

.....

.....

.....

.....
(podpis)

Jestem (proszę zaznaczyć wszystkie właściwe odpowiedzi):

☐ *mieszkańcem/nką Zawiercia*

☐ *przedsiębiorcą/przedsiębiorczynią*

☐ *przedstawicielem/ką organizacji pozarządowej lub grupy nieformalnej*

☐ *przedstawicielem/ką jednostki samorządu terytorialnego lub jego jednostki organizacyjnej*

☐ *przedstawicielem/ką organów władzy publicznej*

Mieszkam (proszę zaznaczyć wszystkie właściwe odpowiedzi):

☐ *w wyznaczonym obszarze zdegradowanym*

☐ *w wyznaczonym obszarze rewitalizacji*

☐ *na osiedlu/w sołectwie ……(proszę wpisać nazwę osiedla/sołectwa)*

Nieprzekraczalny termin składania uwag: do 5 września 2021 r.

KLAUZULA INFORMACYJNA (dane obowiązkowe: imię nazwisko, nazwa, adres):

Zgodnie z art. 13 ust. 1 i ust. 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) informuję, że:

1. Administratorem Pani/Pana danych osobowych jest Prezydent Miasta Zawiercie – Łukasz Konarski, ul. Leśna 2, 42-400 Zawiercie, e-mail: prezydent@zawiercie.eu.
2. Prezydent Miasta Zawiercie wyznaczył Inspektora Ochrony Danych - Michał Furgacz, e-mail: m.furgacz@zawiercie, tel. 32 494 12 00.
3. Pani/Pana dane osobowe przetwarzane będą w celu opracowania projektu uchwały Rady Miejskiej w Zawierciu na podstawie art. 6 ust. 1 i ust. 2 oraz art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 485) w ramach realizacji zadań publicznych przez administratora oraz w celach archiwizacji dokumentacji w oparciu o ustawę o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach archiwalnych, zgodnie z art. 6 ust 1. lit e) i art. 13 ust. 1 i 2 rozporządzenia PEiR (UE) 2016/679.
4. Odbiorcami Pani/Pana danych osobowych będą pracownicy Urzędu Miejskiego w Zawierciu oraz organy władzy publicznej, operator pocztowy lub osoba upoważniona do odbioru dokumentów. Pani/Pana dane osobowe będą przetwarzane przez okres wynikający z przepisów prawa dot. archiwizacji.
5. Posiada Pani/Pan prawo dostępu do treści swoich danych, ich sprostowania, usunięcia, żądania ograniczenia przetwarzania, prawo wniesienia sprzeciwu wobec ich przetwarzania, a także prawo do przenoszenia danych.
6. W przypadku wątpliwości przetwarzania Pani/Pana danych osobowych mają Państwo prawo wniesienia skargi do organu nadzorczego, którym jest Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych. Pani/Pana dane osobowe nie będą poddawane zautomatyzowanemu podejmowaniu decyzji, w tym również profilowaniu.
7. Podanie przez Pana/Panią danych osobowych jest dobrowolne. W razie nie podania danych osobowych udzielenie odpowiedzi na złożoną uwagę może być niemożliwe.

KLAUZULA INFORMACYJNA (dane dodatkowe: telefon, e-mail):

Zgodnie z art. 13 ust. 1 i ust. 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) informuję, że:

1. Podając dane dodatkowe wyraża Pani/Pan zgodę na ich przetwarzanie dla potrzeb niezbędnych do opracowania projektu uchwały Rady Miejskiej w Zawierciu w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Zawiercie (Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE).
2. Pani/Pana dane dodatkowe przetwarzane będą tylko w celu usprawnienia kontaktu organu rozpatrującego Pani/Pana wnioski/uwagi.
3. Posiada Pani/Pan prawo cofnięcia zgody w dowolnym momencie bez wpływu na zgodność z prawem przetwarzania, którego dokonano na podstawie zgody przed jej cofnięciem.

Zawiercie, dnia…….. ……

(podpis)

Ankieta w sprawie projektu uchwały Rady Miejskiej w Zawierciu
w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Zawiercie

1. Które ze wskazanych jednostek powinny zostać poddane działaniom rewitalizacyjnym w pierwszej kolejności? *Proszę wskazać znakiem X maksymalnie dwa osiedla.*

	Os. Stary Rynek
	Os. TAZ z terenami rekreacji
	ul. 11 Listopada z otoczeniem
	Os. Miodowa z otoczeniem
	Os. Centrum
	Os. wielorodzinne w Kromołowie z otoczeniem

2. **Proszę wskazać, które z wymienionych poniżej problemów społecznych uważa Pani/Pan za istotny problem społeczny w wytypowanym obszarze rewitalizacji?** *Proszę wstawić znak X przy wybranej odpowiedzi/odpowiedziach.*

	Bezrobocie
	Ubóstwo
	Patologie społeczne
	Uzależnienia
	Przestępczość
	Starzejące się społeczeństwo
	Wyłączenie osób niepełnosprawnych
	Niska aktywność społeczna mieszkańców
	inne (jakie): …… ……. …….

3. Proszę wskazać, które z wymienionych poniżej udogodnień dotyczących dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami (m.in. osób niepełnosprawnych czy osób starszych) należałoby wprowadzić w życie w pierwszej kolejności. *Proszę wstawić znak X przy wybranej odpowiedzi/odpowiedziach.*

	Dostosowanie budynków użyteczności publicznej do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, w tym likwidacja barier architektonicznych
	Dostępność informacji w języku Braila
	Dostępność tłumacza języka migowego
	Udostępnienie informacji na temat rozkładu pomieszczeń w budynku, co najmniej w sposób wizualny i dotykowy lub głosowy
	Umożliwienie wstępu do budynków użyteczności publicznej osobie z psem asystującym
	Szkolenia dla pracowników instytucji państwowych w zakresie potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami

	inne (jakie): …… ……. …….

4. **Proszę wskazać, które z wymienionych poniżej problemów uważa Pani/Pan za istotny problem gospodarczy w wytypowanym obszarze rewitalizacji?** *Proszę wstawić znak X przy wybranej odpowiedzi/odpowiedziach.*

	Niewystarczająca liczba miejsc pracy
	Brak wykwalifikowanych pracowników
	Brak wsparcia dla małych przedsiębiorstw
	Brak wsparcia dla średnich przedsiębiorstw
	Brak, lub zła jakość terenów inwestycyjnych
	Niski poziom przedsiębiorczości
	inne (jakie): …… ……. …….

5. **Proszę wskazać które z wymienionych poniżej problemów uważa Pani/Pan za istotny problem przestrzenno-funkcjonalny i/lub techniczny w wytypowanym obszarze rewitalizacji?** *Proszę wstawić znak X przy wybranej odpowiedzi/odpowiedziach.*

	Brak lub zła jakość struktury technicznej: drogowej, kanalizacyjnej, wodociągowej
	Brak lub zły stan zagospodarowania przestrzeni publicznej (parków, skwerów, terenów zielonych, ścieżek rowerowych)
	Brak lub zły stan infrastruktury sportowej i rekreacyjnej
	Niska dostępność usług publicznych (dostęp do placówek służby zdrowia, żłobków i przedszkoli, ośrodków pomocy społecznej, ośrodków kultury i rekreacji)
	Zły stan budynków mieszkalnych
	Zły stan budynków użyteczności publicznej
	Brak lub niedostateczna ilość rozwiązań architektonicznych dla osób ze szczególnymi potrzebami
	inne (jakie): …… ……. …….

6. **Proszę wskazać, które z wymienionych poniżej problemów uważa Pani/Pan za istotny problem środowiskowy w wytypowanym obszarze rewitalizacji?** *Proszę wstawić znak X przy wybranej odpowiedzi/odpowiedziach.*

	Zła jakość powietrza (smog)
	Mała ilość terenów zielonych
	Składowanie odpadów
	Niewystarczająca ilość przyłączy kanalizacyjnych

	Hałas komunikacyjny
	inne (jakie): …… ……. …….

7. Proszę wskazać (na terenie Gminy Zawiercie) obszar, w którym według Pana(i) znajdują się zaniedbane (niewykorzystane, zdewastowane) obiekty, budynki, przestrzeń a ich odbudowa (odnowa) byłaby istotna dla poprawy wizerunku i jakości życia w gminie. *Proszę napisać możliwie dokładną lokalizację.*

Lp.	Obiekt / budynek / przestrzeń	Lokalizacja

8. Spośród wymienionych poniżej kierunków działań, proszę wskazać 5 najważniejszych, które Pani/Pana zdaniem przyczynią się do wyprowadzenia wybranego obszaru ze stanu kryzysowego oraz poprawy warunków i jakości życia mieszkańców. *Proszę wstawić X w odpowiednich polach.*

	Realizacja programów aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych
	Realizacja programów aktywizacji społeczno-zawodowej osób i grup zagrożonych wykluczeniem
	Realizacja działań edukacyjnych, aktywizujących oraz integracyjnych dla dzieci i młodzieży
	Poprawa poziomu bezpieczeństwa i porządku publicznego
	Realizacja działań edukacyjnych, aktywizujących oraz integracyjnych dla osób starszych
	Wsparcie rozwoju przedsiębiorczości i poprawa warunków funkcjonowania lokalnych firm
	Rozbudowa i modernizacja infrastruktury technicznej (np. drogowej, komunalnej, itp.)
	Poprawa jakości środowiska naturalnego (w tym zwłaszcza powietrza atmosferycznego)
	Rozbudowa i modernizacja infrastruktury edukacji i wychowania (w tym żłobki i przedszkola)
	Rozbudowa i modernizacja infrastruktury ochrony zdrowia
	Rozbudowa i modernizacja infrastruktury pomocy społecznej
	Poprawa poziomu jakości, estetyki i funkcjonalności przestrzeni publicznych i półpublicznych
	Tworzenie i zagospodarowanie miejsc służących wypoczynkowi i rekreacji

	Tworzenie i zagospodarowanie miejsc służących integracji i aktywizacji mieszkańców
	Poprawa stanu technicznego budynków mieszkalnych (w tym termomodernizacja)
	Poprawa stanu technicznego budynków użyteczności publicznej (w tym termomodernizacja)
	Likwidacja barier architektonicznych dla osób o ograniczonej sprawności ruchowej

9. Proszę podać Pani/Pana związek z obszarem rewitalizacji. *Proszę wstawić znak X przy wybranej odpowiedzi/odpowiedziach.*

	Miejsce zamieszkania, bliskie sąsiedztwo
	Miejsce pracy
	Miejsce prowadzenia działalności gospodarczej
	Miejsce nauki
	Miejsce spędzania wolnego czasu/wypoczynku
	Inne

Metryczka:

Płeć:			
Mężczyzna		Kobieta	
Wiek:			
15-24		25-34	
35-44		45-54	
55-64		65 i więcej	
Wykształcenie:			
Podstawowe i gimnazjalne		Zasadnicze zawodowe	
Średnie i średnie branżowe		Wyższe	

Załącznik nr 3

Formularz zgłoszenia przedsięwzięcia rewitalizacyjnego do Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Zawiercie do roku 2030

<table>
<tr><td rowspan="2">1.</td><td colspan="5">Nazwa planowanego przedsięwzięcia rewitalizacyjnego</td></tr>
<tr><td colspan="5"></td></tr>
<tr><td rowspan="2">2.</td><td colspan="5">Opis planowanego przedsięwzięcia rewitalizacyjnego[1]</td></tr>
<tr><td colspan="5"></td></tr>
<tr><td rowspan="3">3.</td><td colspan="5">Zgłaszający (podmiot lub osoba)</td></tr>
<tr><td colspan="2">Imię i nazwisko/Nazwa</td><td>Adres do korespondencji</td><td>E-mail</td><td>Telefon kontaktowy</td></tr>
<tr><td colspan="2"></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td rowspan="3">4.</td><td colspan="5">Realizujący (podmiot lub osoba)</td></tr>
<tr><td colspan="2">Imię nazwisko/nazwa</td><td>Adres do korespondencji</td><td>E-mail</td><td>Telefon kontaktowy</td></tr>
<tr><td colspan="2"></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td rowspan="2">5.</td><td colspan="5">Cel i zakres realizowanych zadań</td></tr>
<tr><td colspan="5"></td></tr>
<tr><td rowspan="3">6.</td><td colspan="5">Lokalizacja przedsięwzięcia i termin realizacji</td></tr>
<tr><td>Ulica i nr budynku[2]</td><td>Obręb geodezyjny i nr działki</td><td colspan="2">Przewidywany termin realizacji projektu[3]</td><td>Dodatkowe informacje</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td colspan="2"></td><td></td></tr>
<tr><td rowspan="3">7.</td><td colspan="5">Szacowana wartość planowanego przedsięwzięcia</td></tr>
<tr><td colspan="2">Całkowity koszt realizacji zadań określonych w pkt 5</td><td>Wkład własny[4]</td><td colspan="2">Źródła finansowania[5]</td></tr>
<tr><td colspan="2"></td><td></td><td colspan="2"></td></tr>
<tr><td rowspan="2">8.</td><td colspan="5">Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny[6]</td></tr>
<tr><td colspan="5"></td></tr>
<tr><td rowspan="2">9.</td><td colspan="5">Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (wypełnić w przypadku gdy wskazany projekt będzie skierowany dla osób ze szczególnymi potrzebami)[7]</td></tr>
<tr><td colspan="5"></td></tr>
</table>

……..
podpis

392

Załącznik nr 3

[1] Podając zakres zadań proszę określić, jakie cele będzie realizował będzie wskazany projekt: społeczne, gospodarcze, przestrzenne, środowiskowe
[2] Wymagana lokalizacja na obszarze rewitalizacji, dopuszcza się lokalizację poza obszarem rewitalizacji, pod warunkiem uzasadnienia wpływu danego projektu rewitalizacyjnego na rozwiązywanie zdiagnozowanych problemów społecznych występujących na obszarze rewitalizacji)
[3] Projekt nie może być już zrealizowany, a wydatki przewidziane do dofinansowania nie mogą być poniesione przed 1 stycznia 2022 r.
[4] Planowany udział własny Wnioskodawcy % lub kwotowo (jaką część środków i jakiego rodzaju może/planuje przeznaczyć Wnioskodawca na realizację projektu)
[5] Wszystkie spodziewane źródła współfinansowania z szacunkowym określeniem % lub kwotowym oczekiwanego wsparcia (np. Regionalny Program Operacyjny, programy grantowe, sponsoring, dotacje publiczne krajowe)
[6] Krótki opis efektów, prosimy o podanie propozycji miernika(ów) dla zmierzenia wykonalności zadania
[7] Zgodnie z zapisami w/w ustawy osoba ze szczególnymi potrzebami to osoba, która ze względu na swoje cechy zewnętrzne lub wewnętrzne, albo ze względu na okoliczności, w których się znajduje, musi podjąć dodatkowe działania lub zastosować dodatkowe środki w celu przezwyciężenia bariery, aby uczestniczyć w różnych sferach życia na zasadzie równości z innymi osobami

KLAUZULA INFORMACYJNA (dane obowiązkowe: imię nazwisko, nazwa, adres):
Zgodnie z art. 13 ust. 1 i ust. 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) informuję, że:

1. Administratorem Pani/Pana danych osobowych jest Prezydent Miasta Zawiercie – Łukasz Konarski, ul. Leśna 2, 42-400 Zawiercie, e-mail: prezydent@zawiercie.eu.
2. Pani/Pana dane osobowe przetwarzane będą w celu opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Zawiercie do roku 2030 na podstawie art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 485) w ramach realizacji zadań publicznych przez administratora oraz w celach archiwizacji dokumentacji w oparciu o ustawę o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach archiwalnych, zgodnie z art. 6 ust 1. lit e) i art. 13 ust. 1 i 2 rozporządzenia PEiR (UE) 2016/679.
3. Odbiorcami Pani/Pana danych osobowych będą pracownicy Urzędu Miejskiego w Zawierciu oraz organy władzy publicznej, operator pocztowy lub osoba upoważniona do odbioru dokumentów.
4. Posiada Pani/Pan prawo dostępu do treści swoich danych, ich sprostowania, usunięcia, żądania ograniczenia przetwarzania, prawo wniesienia sprzeciwu wobec ich przetwarzania, a także prawie do przenoszenia danych. W przypadku wątpliwości przetwarzania Pani/Pana danych osobowych mają Państwo prawo wniesienia skargi do organu nadzorczego, którym jest Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych. Pani/Pana dane osobowe nie będą poddawane zautomatyzowanemu podejmowaniu decyzji, w tym również profilowaniu.
5. Pełna klauzula informacyjna udostępniona jest na stronie internetowej www.zawiercie.bip.net.pl.

Zawiercie, dnia .....

.....
.....
.....
(imię i nazwisko, adres)

Tel/e-mail……..
(telefon/email)

PREZYDENT MIASTA ZAWIERCIE

Uwaga

do projektu uchwały Rady Miejskiej w Zawierciu w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Zawiercie do roku 2030

w ramach konsultacji społecznych prowadzonych w dniach od 5 kwietnia 2022 r. do 6 maja 2022 r.

W związku z rozpoczęciu konsultacji społecznych projektu uchwały Rady Miejskiej w Zawierciu w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Zawiercie do roku 2030, wnoszę uwagę do:

3) treści projektu uchwały w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Zawiercie do roku 2030

Treść uwagi wraz z uzasadnieniem:

.....
.....
.....
.....

4) Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Zawiercie do roku 2030

Lp.	Rozdział, numer strony w dokumencie	Treść uwagi, propozycje zmian wraz z uzasadnieniem
1.		
2.		

.....
(podpis)

Jestem (proszę zaznaczyć wszystkie właściwe odpowiedzi):

☐ *mieszkańcem/nką Zawiercia*

☐ *przedsiębiorcą/przedsiębiorczynią*

☐ *przedstawicielem/ką organizacji pozarządowej lub grupy nieformalnej*

☐ *przedstawicielem/ką jednostki samorządu terytorialnego lub jego jednostki organizacyjnej*

☐ *przedstawicielem/ką organów władzy publicznej*

Mieszkam (proszę zaznaczyć wszystkie właściwe odpowiedzi):

☐ *w wyznaczonym obszarze rewitalizacji*

☐ *na osiedlu/w sołectwie ……(proszę wpisać nazwę osiedla/sołectwa)*

Nieprzekraczalny termin składania uwag: do 6 maja 2022 r.

KLAUZULA INFORMACYJNA (dane obowiązkowe: imię nazwisko, nazwa, adres):

Zgodnie z art. 13 ust. 1 i ust. 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) informuję, że:

8. Administratorem Pani/Pana danych osobowych jest Prezydent Miasta Zawiercie – Łukasz Konarski, ul. Leśna 2, 42-400 Zawiercie, e-mail: prezydent@zawiercie.eu.
9. Prezydent Miasta Zawiercie wyznaczył Inspektora Ochrony Danych - Michał Furgacz, e-mail: m.furgacz@zawiercie, tel. 32 494 12 00.
10. Pani/Pana dane osobowe przetwarzane będą w celu opracowania projektu uchwały Rady Miejskiej w Zawierciu na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 1372) w związku z art. 14 ust. 1 oraz art. 23 ust. 1 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 485) w ramach realizacji zadań publicznych przez administratora oraz w celach archiwizacji dokumentacji w oparciu o ustawę o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach archiwalnych, zgodnie z art. 6 ust 1. lit e) i art. 13 ust. 1 i 2 rozporządzenia PEiR (UE) 2016/679.
11. Odbiorcami Pani/Pana danych osobowych będą pracownicy Urzędu Miejskiego w Zawierciu oraz organy władzy publicznej, operator pocztowy lub osoba upoważniona do odbioru dokumentów. Pani/Pana dane osobowe będą przetwarzane przez okres wynikający z przepisów prawa dot. archiwizacji.
12. Posiada Pani/Pan prawo dostępu do treści swoich danych, ich sprostowania, usunięcia, żądania ograniczenia przetwarzania, prawo wniesienia sprzeciwu wobec ich przetwarzania, a także prawo do przenoszenia danych.
13. W przypadku wątpliwości przetwarzania Pani/Pana danych osobowych mają Państwo prawo wniesienia skargi do organu nadzorczego, którym jest Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych. Pani/Pana dane osobowe nie będą poddawane zautomatyzowanemu podejmowaniu decyzji, w tym również profilowaniu.
14. Podanie przez Pana/Panią danych osobowych jest dobrowolne. W razie nie podania danych osobowych udzielenie odpowiedzi na złożoną uwagę może być niemożliwe.

KLAUZULA INFORMACYJNA (dane dodatkowe: telefon, e-mail):

Zgodnie z art. 13 ust. 1 i ust. 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) informuję, że:

3. Podając dane dodatkowe wyraża Pani/Pan zgodę na ich przetwarzanie dla potrzeb niezbędnych do opracowania projektu uchwały Rady Miejskiej w Zawierciu w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Zawiercie do roku 2030 (Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE).
4. Pani/Pana dane dodatkowe przetwarzane będą tylko w celu usprawnienia kontaktu organu rozpatrującego Pani/Pana wnioski/uwagi.
3. Posiada Pani/Pan prawo cofnięcia zgody w dowolnym momencie bez wpływu na zgodność z prawem przetwarzania, którego dokonano na podstawie zgody przed jej cofnięciem.

Zawiercie, dnia…….. ……

(podpis)

Ankieta w sprawie projektu Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Zawiercie do roku 2030

10. Proszę o zaznaczenie Pani/Pana opinii na temat projektu Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Zawiercie do roku 2030? *Proszę wstawić znak X przy wybranej odpowiedzi.*

	Zdecydowanie pozytywna
	Pozytywna
	Negatywna
	Zdecydowanie negatywna
	Nie mam zdania

Jeżeli negatywna proszę o uzusadnić:….....
.....
.....
.....

11. Proszę o zaznaczenie Pani/Pana opinii na temat przedsięwzięć zaproponowanych do realizacji na obszarze rewitalizacji - ujętych w projekcie Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Zawiercie do roku 2030. *Proszę wstawić znak X przy wybranej odpowiedzi.*

	Zdecydowanie pozytywna
	Pozytywna
	Negatywna
	Zdecydowanie negatywna
	Nie mam zdania

Jeżeli negatywna proszę o uzusadnić:….....
.....
.....
.....

12. Czy w projekcie Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Zawiercie do roku 2030 powinny się znajdować dodatkowe zadania? Jeśli tak, to jakie?

……...
……...
……...

13. Czy wskazany system monitorowania Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Zawiercie do roku 2030 Pani/Pana zdaniem pozwoli na ocenę stopnia realizacji zakładanych celów rewitalizacji. *Proszę wstawić znak X przy wybranej odpowiedzi.*

	TAK
	NIE

Jeżeli nie, proszę uzasadnić: .....
.....

.....
.....

14. Czy ma Pani/Pan inne uwagi do projektu Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Zawiercie do roku 2030

Lp.	Rozdział, numer strony w dokumencie	Treść uwagi, propozycje zmian wraz z uzasadnieniem
1.		
2.		

15. Proszę podać Pani/Pana związek z obszarem rewitalizacji. *Proszę wstawić znak X przy wybranej odpowiedzi/odpowiedziach.*

	Miejsce zamieszkania, bliskie sąsiedztwo
	Miejsce pracy
	Miejsce prowadzenia działalności gospodarczej
	Miejsce nauki
	Miejsce spędzania wolnego czasu/wypoczynku
	Inne

Metryczka:

Płeć:			
Mężczyzna		Kobieta	
Wiek:			
15-24		25-34	
35-44		45-54	
55-64		65 i więcej	
Wykształcenie:			
Podstawowe i gimnazjalne		Zasadnicze zawodowe	
Średnie i średnie branżowe		Wyższe	

4. Opracowanie projektu zmiany Gminnego Programu Rewitalizacji

Celem dostosowania Gminnego Programu Rewitalizacji do wymagań Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego zawartych w Uchwale zarządu nr 2574/470/VI/2023 z dnia 2023-12-06 oraz aktualizacji listy przedsięwzięć podstawowych i dopuszczalnych na podstawie Uchwały Nr VII/117/24 Rady Miejskiej w Zawierciu z dnia 30 października 2024 r. opracowano projekt zmiany Gminnego Programu Rewitalizacji.

W toku aktualizacji dokonano dostosowania do w/w wymagań Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego, dokonano przeglądu listy przedsięwzięć podstawowych oraz spójności celów Gminnego Programu Rewitalizacji z dokumentami regionalnymi.

5. Konsultacje społeczne projektu zmiany Gminnego Programu Rewitalizacji

W ramach zmiany Gminnego Programu Rewitalizacji Potrzeba, która wynika m.in. z potrzeby dostosowania dokumentu do wymagań Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego zawartych w Uchwale zarządu nr 2574/470/VI/2023 z dnia 2023-12-06 oraz aktualizacji listy przedsięwzięć podstawowych i dopuszczalnych projekt zmiany został poddany konsultacjom społecznym, mając na celu zebranie opinii i uwag interesariuszy rewitalizacji.

W okresie **od 7 marca 2025 r. do 11 kwietnia 2025 r.** Wydział Zagospodarowania Przestrzennego prowadził z interesariuszami rewitalizacji konsultacje społeczne projektu zmiany GPR.

Informacja o konsultacjach społecznych została podana do publicznej wiadomości na dzień przed rozpoczęciem konsultacji zgodnie z zapisami ustawy o rewitalizacji (art. 6 ust. 2). Informacje o konsultacjach zamieszczone były: na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Zawierciu, ul. Leśna 2, 42-400 Zawiercie, na stronie www.zawiercie.eu, na platformie (zawiercie.konsultacjejst.pl) oraz w mediach społecznościowych Urzędu Miejskiego w Zawierciu.

Uwagi do konsultowanego dokumentu można było wnosić w nieprzekraczalnym terminie do 11 kwietnia 2025 r. (decydowała data stempla pocztowego) w formie pisemnej na formularzu konsultacyjnym dostępnym w BIP UM, który można było przesłać drogą elektroniczną na adres: architektura@zawiercie.eu; przesłać pocztą na adres: Urzędu Miejskiego w Zawierciu, ul. Leśna 2, 42-400 Zawiercie; złożyć bezpośrednio w Biurze Obsługi Urzędu Miasta (parter); przesłać drogą elektroniczną przy pomocy skrzynki kontaktowej ePUAP /zawiercie2416021/skrytka - opatrując dokumenty kwalifikowanym podpisem elektronicznym albo podpisem potwierdzonym profilem zaufanym ePUAP; przesłać drogą elektroniczną przy pomocy skrzynki e-Doręczenie - AE:PL-18313-57687-GJTDJ-29.

Dodatkowo uwagi można było zgłaszać ustnie pod numerem telefonu 32-494-12-53 lub w Wydziale Zagospodarowania Przestrzennego (pokój nr 204) w poniedziałek w godz. od 10:00 do 18:00, w pozostałe dni od 8:00 do 14:00.

5.1. Spotkanie konsultacyjne

W ramach konsultacji społecznych odbyło się spotkanie otwarte, które miało miejsce dnia 18 marca 2025 r. o godzinie 14:00 w sali narad usytuowanej na parterze Urzędu Miejskiego w Zawierciu. Na spotkanie stawiło się 5 osób, w tym jeden bezpośredni interesariusz rewitalizacji.

Spotkanie miało służyć przekazaniu informacji o projekcie zmiany Gminnego Programu Rewitalizacji oraz poznaniu opinii mieszkańców Gminy Zawiercie, a w szczególności mieszańców wyznaczonego obszaru rewitalizacji na temat ww. projektu zmiany dokumentu.

Podstawę prawną dla procesu stanowiła:

Ustawa o rewitalizacji na podstawie art. 5 i 17 ustawy z dnia 9 października 2015 o rewitalizacji (t. j. Dz. U. z 2024 r. poz. 278).

5.2. Uwagi ustne zgłaszane na etapie konsultacji społecznych

Podczas trwania konsultacji społecznych projektu zmiany Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Zawiercie do roku 2030 nie zgłoszono żadnych uwag ustnych.

5.3. Uwagi pisemne zgłaszane na etapie konsultacji społecznych

Uwagi pisemne można było składać za pomocą formularza uwag. W trakcie trwania konsultacji społecznych zgłoszono 2 uwagi pisemne do projektu zmiany Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Zawiercie do roku 2030. W poniższej tabeli przedstawiono treść uwag wraz z odniesieniem.

Tabela 67. Uwagi pisemne zgłoszone na etapie konsultacji projektu zmiany programu

Osoba zgłaszająca	Uwaga / Opinia	Rozstrzygnięcie
Osoba prywatna	*Streszczenie:* Propozycja modyfikacji przedsięwzięcia numer 31	Uwaga uwzględniona. Dokonano weryfikacji i modyfikacji zapisów dot. przedsięwzięcia. Nowy numer przedsięwzięcia w dokumencie to 23.
Osoba prywatna	Propozycja modyfikacji / rozszerzenia jednego z projektów. Rekultywacja terenów poprzemysłowych poprzez nasadzenia nowych drzew (brzozy, świerki, wierz- by) wzdłuż ulicy Żwirowej Os. Marciszów dz. nr 1095/35 oznaczone jako tereny zieleni izolacyjnej (Uchwala nr LI/642/21 -symbole SZI i 6ZI) co poprawiłoby warunki zamieszkania w obszarze przy-strefowym, a dodatkowo wzbogaciłoby tereny o walory	Uwaga uwzględniona częściowo. Przedsięwzięcie „Rekultywacja terenów poprzemysłowych, zdewastowanych” zostało przeniesione do zadań dopuszczalnych. Na etapie projektowania jego szczegółowych zapisów, uwaga zostanie uwzględniona, przy zachowaniu realności, kontekstu i adekwatności całego przedsięwzięcia.

	środowiskowe. Obszar zieleni zmniejszyłby oddziaływania na mieszkańców szczególnie nocą zwiększonego oświetlenia ze strony pobliskich za- kładów a także utworzył naturalną barierę redukującą dźwięk pobliskiej infrastruktury.	

5.4 Opiniowanie projektu zmiany Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Zawiercie

Zgodnie z art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 278), Prezydent Miasta Zawiercie wystąpił o zaopiniowanie projektu zmiany Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Zawiercie do roku 2030, do wskazanych w ww. ustawie instytucji, które opiniują projekt zmiany Programu w zakresie swojej właściwości rzeczowej lub miejscowej.

Stosownie do art. 18 ust. 2 ustawy o rewitalizacji Prezydent Miasta Zawiercie wyznaczył termin 21 dni na przedstawienia opinii, licząc od dnia doręczenia projektu Gminnego Programu Rewitalizacji. Nieprzedstawienie opinii w wyznaczonym terminie, wiązało się z uznaniem za równoznaczne z pozytywnym zaopiniowaniem projektu Gminnego Programu Rewitalizacji. W poniższej tabeli przedstawiono wykaz opinii do projektu wraz z odniesieniem się do przekazanych uwag.

Tabela 68. Wykaz opinii uzyskanych na podstawie art. 17 ust. 2 pkt 4 i art. 18 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji do projektu zmiany Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Zawiercie do roku 2030

Lp.	Organ opiniujący	Adres organu opiniującego	Data otrzymania przez organ	Streszczenie opinii	Uwzględnienie uwag
1.	Zarząd Powiatu Zawierciańskiego	ul. Henryka Sienkiewicza 34 42-400 Zawiercie	6.03.2025	Opinia pozytywna (art. 18 ust. 3 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 485)	-
2.	Zarząd Województwa Śląskiego	ul. Ligonia 46 40-037 Katowice	6.03.2025	Opinia pozytywna z uwagami	Uwaga uwzględniona. Wskazane fragmenty tekstów w opinii zostały skorygowane w tekście programu.
3.	Wojewoda Śląski	ul. Jagiellońska 25, 40-032 Katowice.	6.03.2025	Opinia pozytywna (art. 18 ust. 3 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 485)	
4.	Wojewódzki Sztab Wojskowy w Katowicach, Centralne Wojskowe Centrum Rekrutacji Ośrodek Zamiejscowy w Katowicach	ul. Francuska 30 40-028 Katowice	6.03.2025	Opinia pozytywna	-
5.	Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Delegatura w Katowicach	ul. Lompy 19 40-038 Katowice	6.03.2025	Opinia pozytywna (art. 18 ust. 3 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 485)	-
6.	Śląski Oddział Straży Granicznej	ul. Dąbrowskiego 2, 47-400 Racibórz.	6.03.2025	Opinia pozytywna (art. 18 ust. 3 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 485)	
7.	Komenda Wojewódzka Policji	ul. Lompy 19 40-038 Katowice	6.03.2025	Opinia pozytywna (art. 18 ust. 3 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 485)	
8.	Komenda Powiatowa Policji w Zawierciu	ul. Kasprowicza 9 42-400 Zawiercie	6.03.2025	Opinia pozytywna (art. 18 ust. 3 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 485)	

Lp.	Organ opiniujący	Adres organu opiniującego	Data otrzymania przez organ	Streszczenie opinii	Uwzględnienie uwag
9.	Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej	ul. Leśna 12 42-400 Zawiercie	6.03.2025	Opinia pozytywna (art. 18 ust. 3 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 485)	-
10.	Śląski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny	ul. Raciborska 39 40-074 Katowice	6.03.2025	Opinia pozytywna, w zakresie wymagań higienicznych i zdrowotnych, bez dodatkowych zastrzeżeń. Odstąpienie od przeprowadzenia SOOŚ dla projektu zmiany GPR.	-
11.	Gminna Komisja Urbanistyczno-Architektoniczna przy Prezydencie Miasta Zawiercie	ul. Plaka 4a/1/7 42-580 Wojkowice	6.03.2025	Ocena pozytywna z uwagami: W rozdziale 17.2 konieczność odniesienia się do nowej sytuacji planistycznej obowiązującej od 24 września 2023 r., wprowadzonej ustawą z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, która zakłada zastąpienie studium uwarunkowań przez plan ogólny. Potrzeba wprowadzenia ustaleń do GPR w zakresie rewitalizacji, które będą wytycznymi do planu ogólnego gminy zgodnie z art. 13b. pkt 3 lit. o ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. W rozdziale 17.3 potrzeba odniesienia się do uchwały nr XCVIII/1414/24 Rady Miejskiej w Zawierciu z dnia 17 kwietnia 2024 r. w sprawie oceny aktualności studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Zawiercia oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Numeracja rozdziałów nie zgadza się ze spisem treści.	Dokonano stosownych korekt zapisów w Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy Zawiercie do roku 2030
12.	Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad, Oddział w Katowicach	ul. Myśliwska 5 40-017 Katowice	6.03.2025	Opinia pozytywna (art. 18 ust. 3 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 485)	-
13.	Zarząd Dróg Wojewódzkich w Katowicach	ul. Lechicka 24 40-609 Katowice	7.03.2025	Opinia pozytywna (art. 18 ust. 3 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 485)	-

Lp.	Organ opiniujący	Adres organu opiniującego	Data otrzymania przez organ	Streszczenie opinii	Uwzględnienie uwag
14.	Starostwo Powiatowe w Zawierciu, Wydział Dróg Powiatowych	ul. Sienkiewicza 34, 42-400 Zawiercie	6.03.2025	Opinia pozytywna (art. 18 ust. 3 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 485)	-
15.	Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A,. Oddział w Katowicach	ul. Jordana 25, 40-056 Katowice	11.03.2025	Opinia pozytywna	-
16.	Tauron Dystrybucja S.A,. Oddział w Będzinie	ul. Małobądzka 141 42-500 Będzin	12.03.2025	Opinia pozytywna, pod warunkiem uwzględnienia wszystkich zapisów dotyczących infrastruktury elektroenergetycznej TAURON Dystrybucja S.A. zawartych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego dla terenów objętych programem rewitalizacji.	-
17.	Operator Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A.	ul. Mszczonowska 4, 02-337 Warszawa.	7.03.2025	Opinia pozytywna z informacją o braku przebiegu sieci gazowej.	-
18.	Operator Gazociągów Przesyłowych Gaz - System S.A. Oddział w Świerklanach	ul. Wodzisławska 54, 44-266 Świerklany.	11.03.2025	Jw.	-
19.	Polska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o. Oddział Gazowniczy w Zabrzu,	ul. Szczęść Boże 11, 41-800 Zabrze.	7.03.2025	Opinia pozytywna bez uwag, z przypomnieniem o konieczności uwzględnienia przepisów technicznych przy realizacji inwestycji gazowych, jeśli takie będą planowane w przyszłości.	-
20.	PKP Polskie Linie Kolejowe S.A.	ul. Targowa 74, 03 - 734 Warszawa.	13.03.2025	Opinia pozytywna, ze szczegółową informacją o infrastrukturze kolejowej w obszarze rewitalizacji i sugestie dotyczące uwzględnienia uwarunkowań związanych z tą infrastrukturą podczas działań inwestycyjno-projektowych przy realizacji przedsięwzięć.	Opinia zostanie uwzględniona na etapie planowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych w granicach wskazanych w opinii.
21.	Polskie Koleje Państwowe S.A., Oddział Gospodarowania Nieruchomościami w Katowicach	ul. Damrota 8, 40-022 Katowice.	11.03.2025	Opinia pozytywna (art. 18 ust. 3 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 485)	-
22.	Krajowy Zasób Nieruchomości	ul. Nowy Świat 19 00-029 Warszawa	7.03.2025	Opinia pozytywna (art. 18 ust. 3 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 485)	-

Lp.	Organ opiniujący	Adres organu opiniującego	Data otrzymania przez organ	Streszczenie opinii	Uwzględnienie uwag
23.	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Katowicach	Plac Grunwaldzki 8-10 40-127 Katowice	6.03.2025	Opinia pozytywna Odstąpienie od przeprowadzenia SOOŚ dla projektu zmiany GPR.	-
24.	Śląski Wojewódzki Konserwator Zabytków	ul. Francuska 12 40-015 Katowice	7.03.2025	Opinia pozytywna z uwagami: - Remonty, przebudowy, rozbudowy, modernizacje i termomodernizacje obiektów objętych ochroną konserwatorską oraz prace prowadzone na terenach objętych ochroną konserwatorską należy przeprowadzać z zachowaniem wartości zabytkowych obiektów i z poszanowaniem walorów architektonicznych. - Na zabytkowych budynkach oraz na ich widocznych połaciach dachowych nie należy umieszczać ahistorycznych elementów technicznych wprowadzających dysonans estetyczny.	Opinia zostanie uwzględniona na etapie planowania i przygotowywania przedsięwzięć rewitalizacyjnych, w tym w szczególności realizowanych na terenach objętych ochroną konserwatorską
25.	Okręgowy Urząd Górniczy w Krakowie	ul. Łukasiewicza 3, 31-426 Kraków.	7.03.2025	Informacja o braku właściwości rzeczowej do wydania opinii z uwagi na brak terenów górniczych nadzorowanych przez Dyrektora OUG w Krakowie w obszarze OZ i OR	-
26.	Minister Klimatu i Środowiska ul. Wawelska 52/54, 00-922 Warszawa.	ul. Wawelska 52/54, 00-922 Warszawa.	7.03.2025	Zawiadomienie o przekazaniu sprawy według właściwości do Starosty Zawierciańskiego jako organu właściwego w zakresie terenów osuwisk.	-
27.	Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego, Geolog Wojewódzki,	ul. Ligonia 46, 40-037 Katowice	7.03.2025	Zawiadomienie o przekazaniu sprawy według właściwości do Starosty Zawierciańskiego jako organu właściwego w zakresie terenów osuwisk.	-
28.	Starostwo Powiatowe w Zawierciu, Geolog Powiatowy	ul. Sienkiewicza 34, 42-400 Zawiercie	7.03.2025	Opinia pozytywna (art. 18 ust. 3 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 485)	-
29.	Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Poznaniu	ul. Chlebowa 4/8 61-003 Poznań	7.03.2025	Opinia pozytywna z uwagami Zalecenie uzupełnienia części graficznej programu o informacje dotyczące obszarów niskiego ryzyka powodziowego (0,2%)	Uwaga uwzględniona. Zostanie dodany załącznik graficzny z informacją o obszarze niskiego ryzyka powodziowego.

Lp.	Organ opiniujący	Adres organu opiniującego	Data otrzymania przez organ	Streszczenie opinii	Uwzględnienie uwag
30.	Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie, RZGW w Warszawie	ul. Zarzecze 13B, 03-194 Warszawa.	7.03.2025	Umorzenie postępowania w zakresie zaopiniowania projektu zmiany GPR ze względu na brak właściwości rzeczowej – OZ i OR zlokalizowany poza obszarem	-
31.	Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie, Dyrektor Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Gliwicach	ul. Sienkiewicza 2 44-100 Gliwice	7.03.2025	Umorzenie postępowania w sprawie wydania opinii jako bezprzedmiotowe z uwagi na brak właściwości miejscowej organu – OZ i OR zlokalizowane poza obszarem szczególnego zagrożenia powodzią	-
32.	Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Katowicach	ul. św. Huberta 43/45 40-543 Katowice	7.03.2025	Przekazanie wniosku dotyczącego opiniowania do organu właściwego - Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Olkusz i Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Siewierz	-
33.	Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Olkusz	ul. Łukasińskiego 3 32-300 Olkusz	7.03.2025	Opinia pozytywna	-
34.	Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Siewierz	ul. Łysa Góra 6 42-470 Siewierz	7.03.2025	Opinia pozytywna	-

5.5. Podsumowanie z przebiegu konsultacji społecznych

W trakcie konsultacji społecznych projektu zmiany Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Zawiercie do roku 2030 wpłynęły dwie pisemne uwagi, jak również na etapie opiniowania przez odpowiednie organy zgłoszono poszczególne uwagi przez uprawnione podmioty, dokonano zmian w projekcie zmiany ww. dokumentu.

Po zakończonych konsultacjach społecznych informację podsumowującą przebieg konsultacji społecznych, dotyczących projektu zmiany Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Zawiercie do roku 2030, zawierającą dane o miejscu, czasie ich przeprowadzenia, omówienie ich przebiegu, jak również wyszczególnienie wszystkich zgłoszonych uwag wraz z odniesieniem się do każdej z nich, umieszczono w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie www.zawiercie.bip.net.pl.

Załącznik nr 4 Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji Gminy Zawiercie

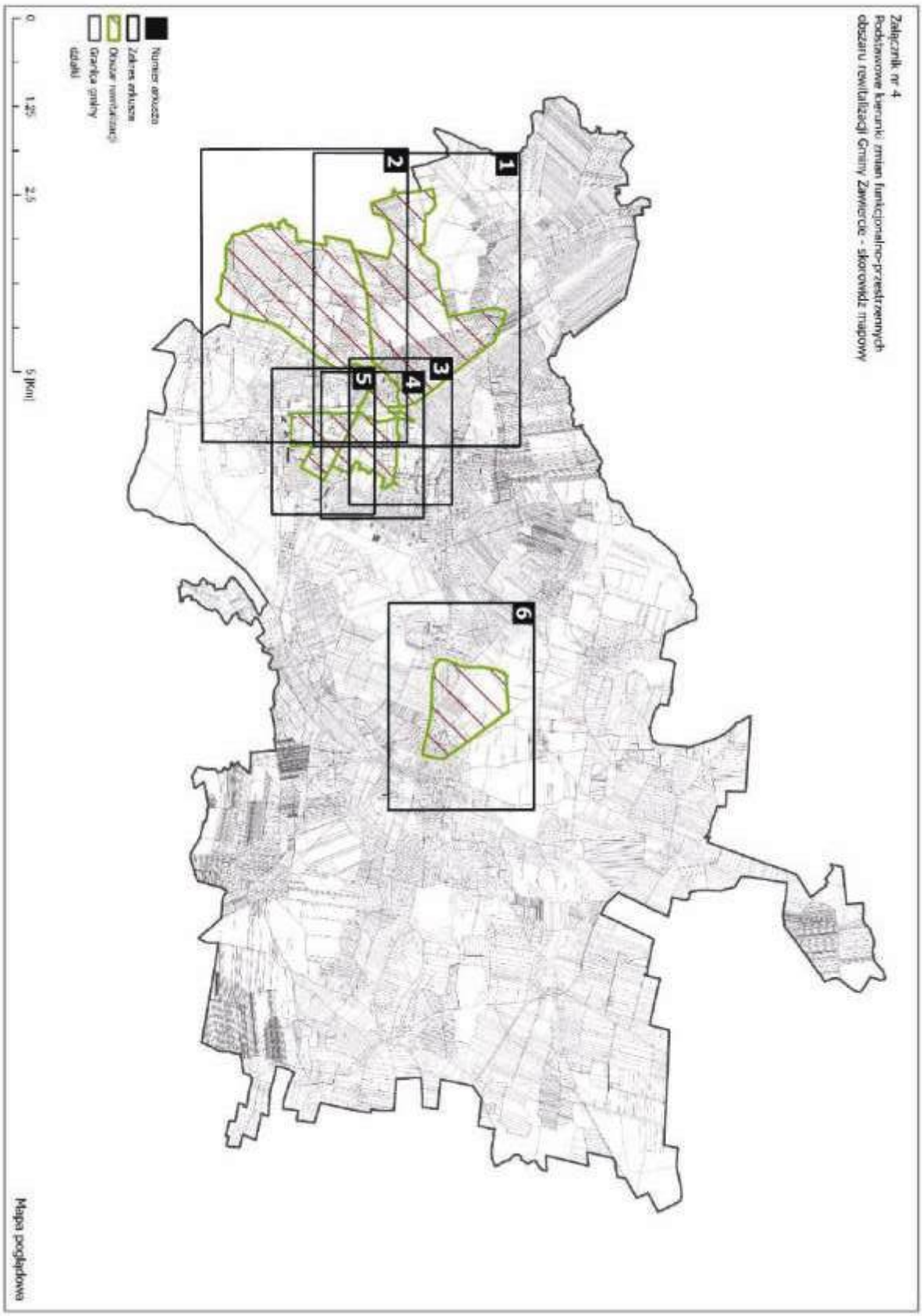

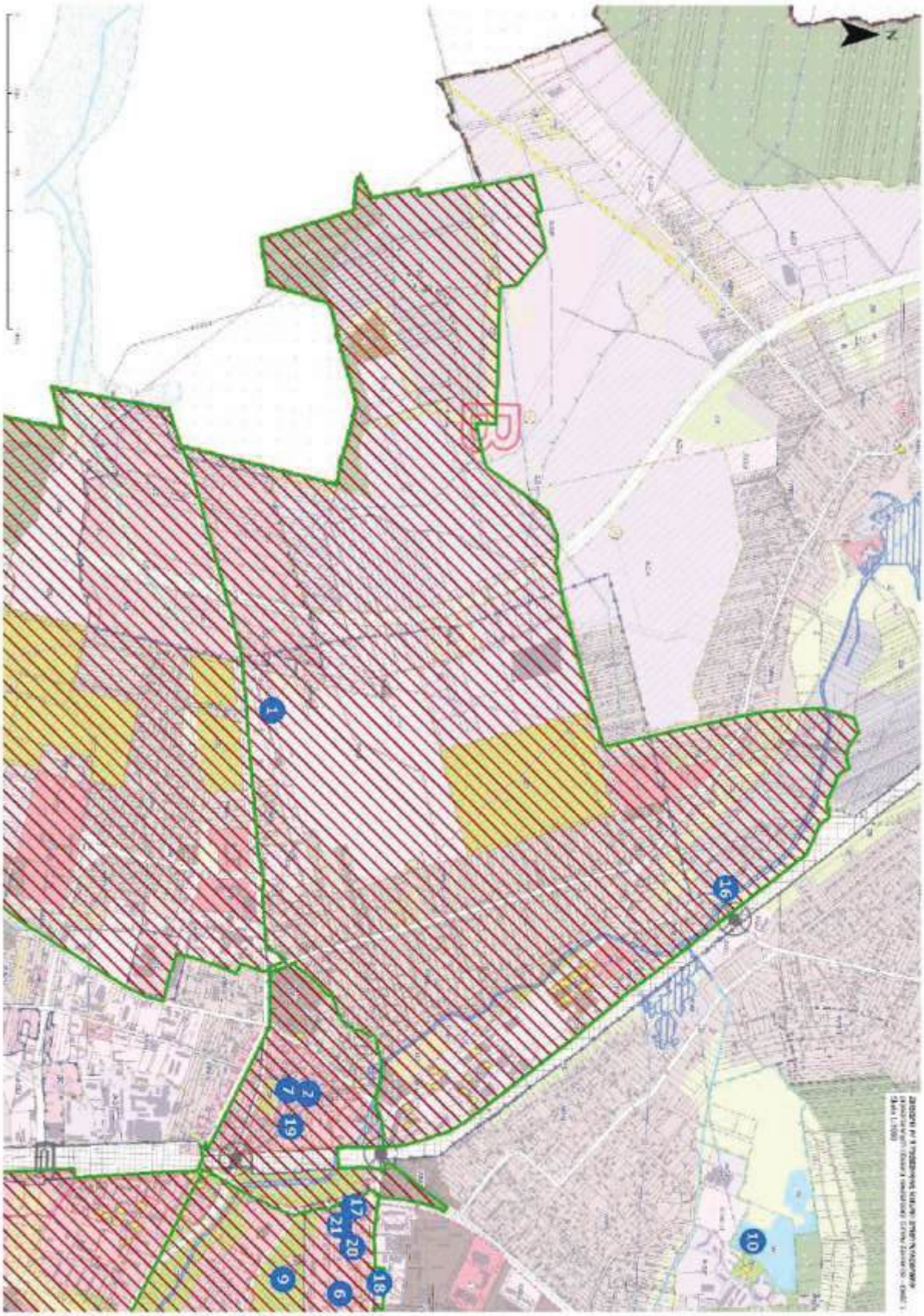
N
1
2
7
19
17
21
20
18
9
6
16
10

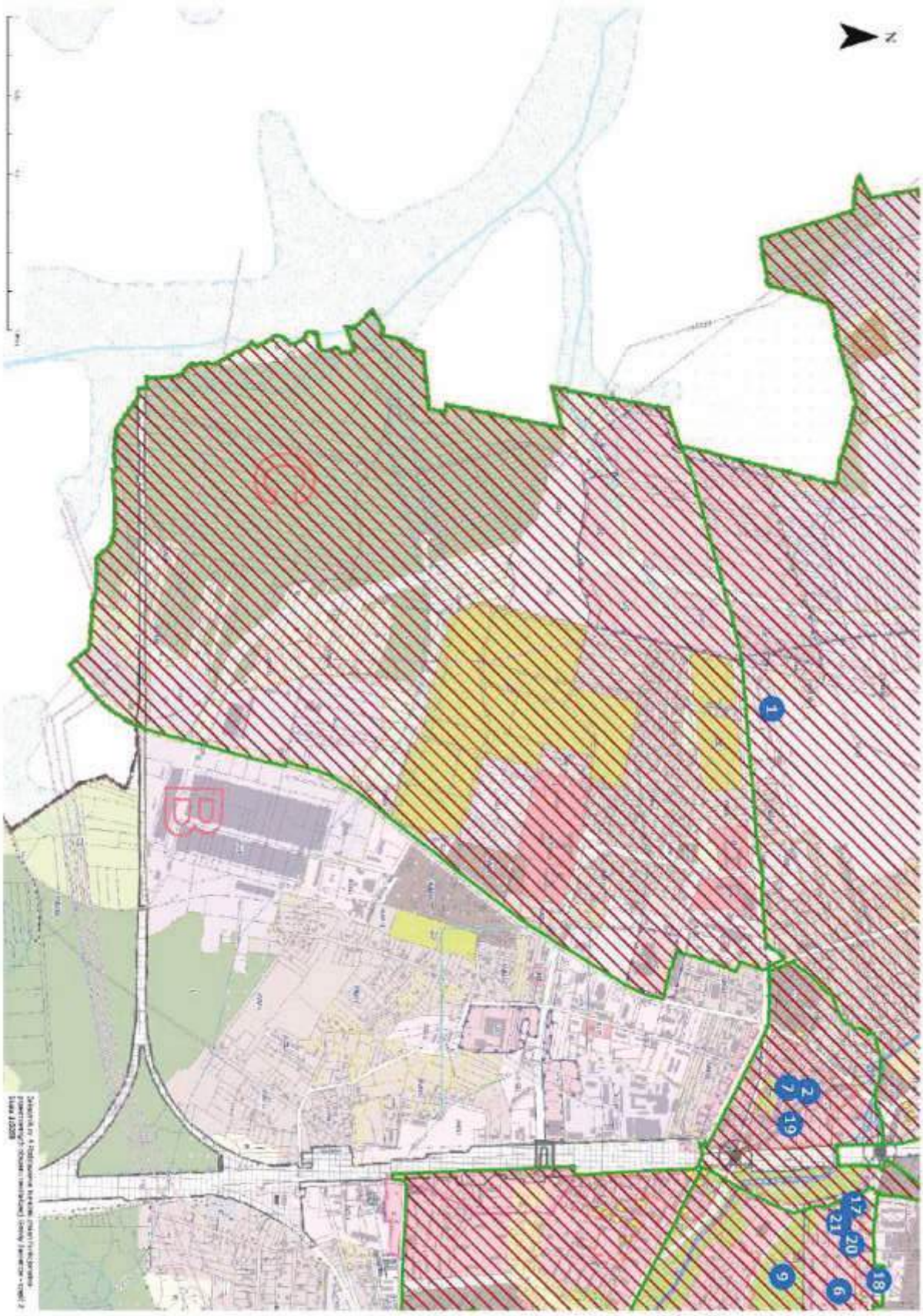
N
1
2
19
17
21
20
18
9
6

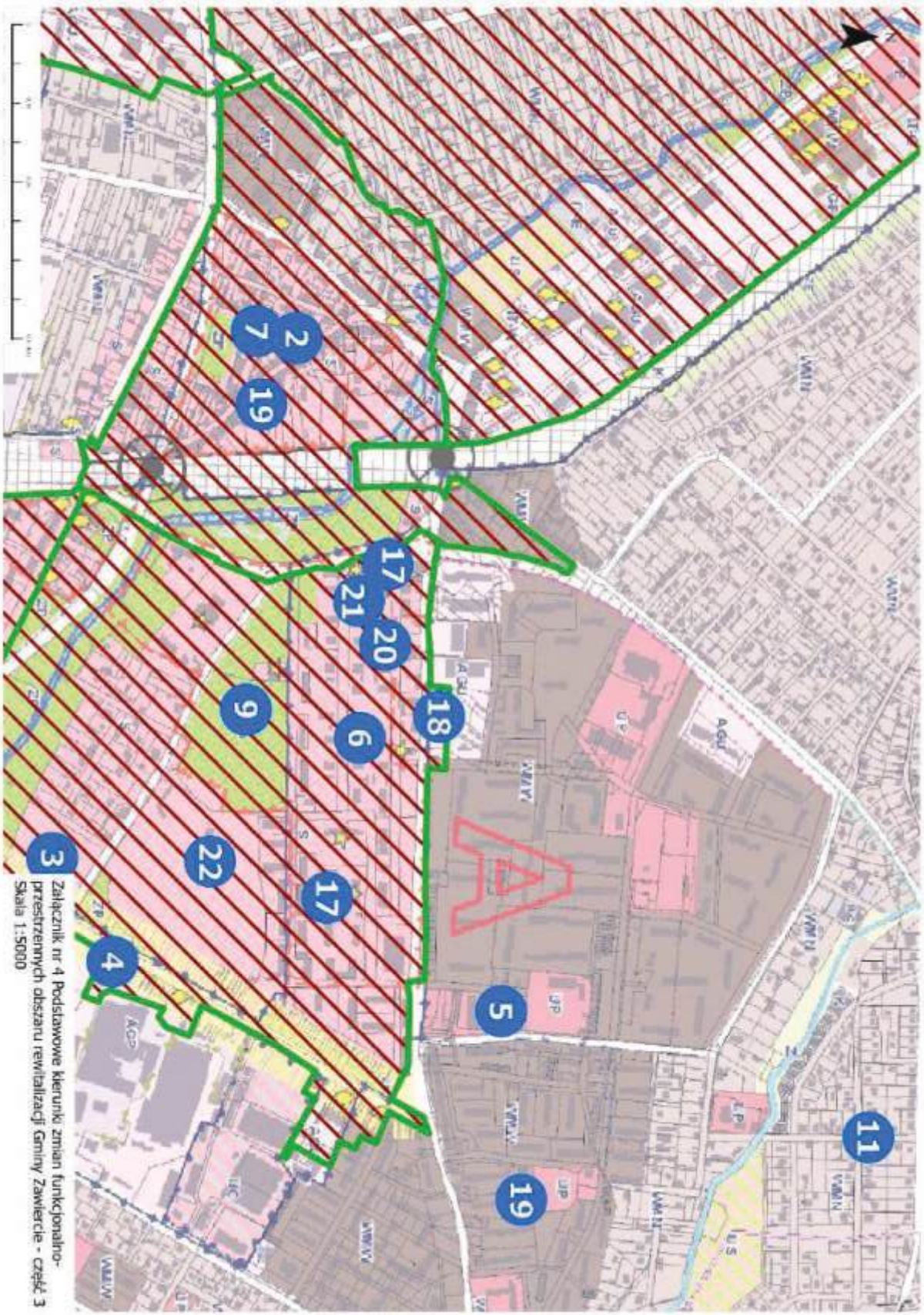

Załącznik nr 4 Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji Gminy Zawiercie - część 3
Skala 1:5000

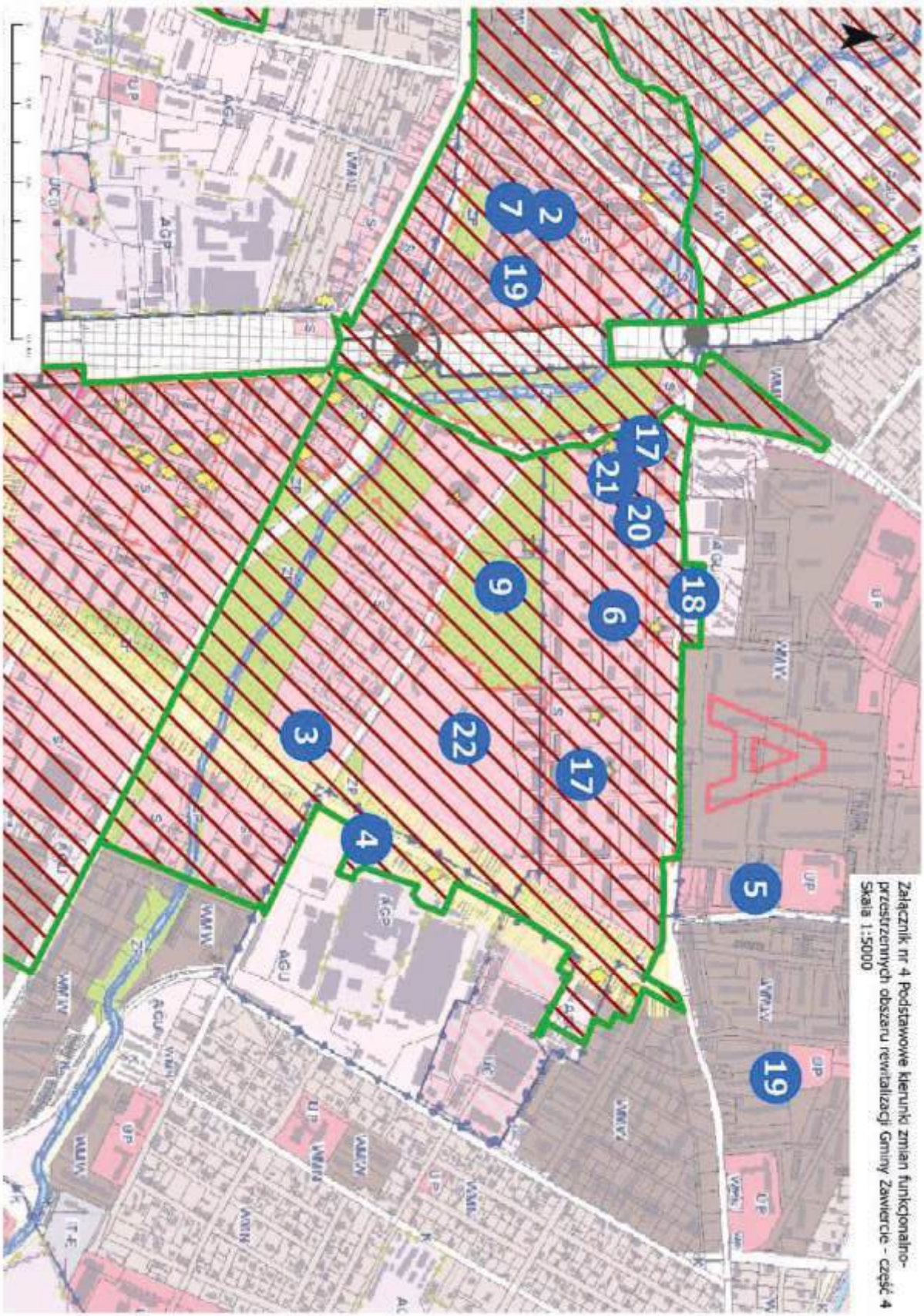

Załącznik nr 4 Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji Gminy Zawiercie - część 4
Skala 1:5000

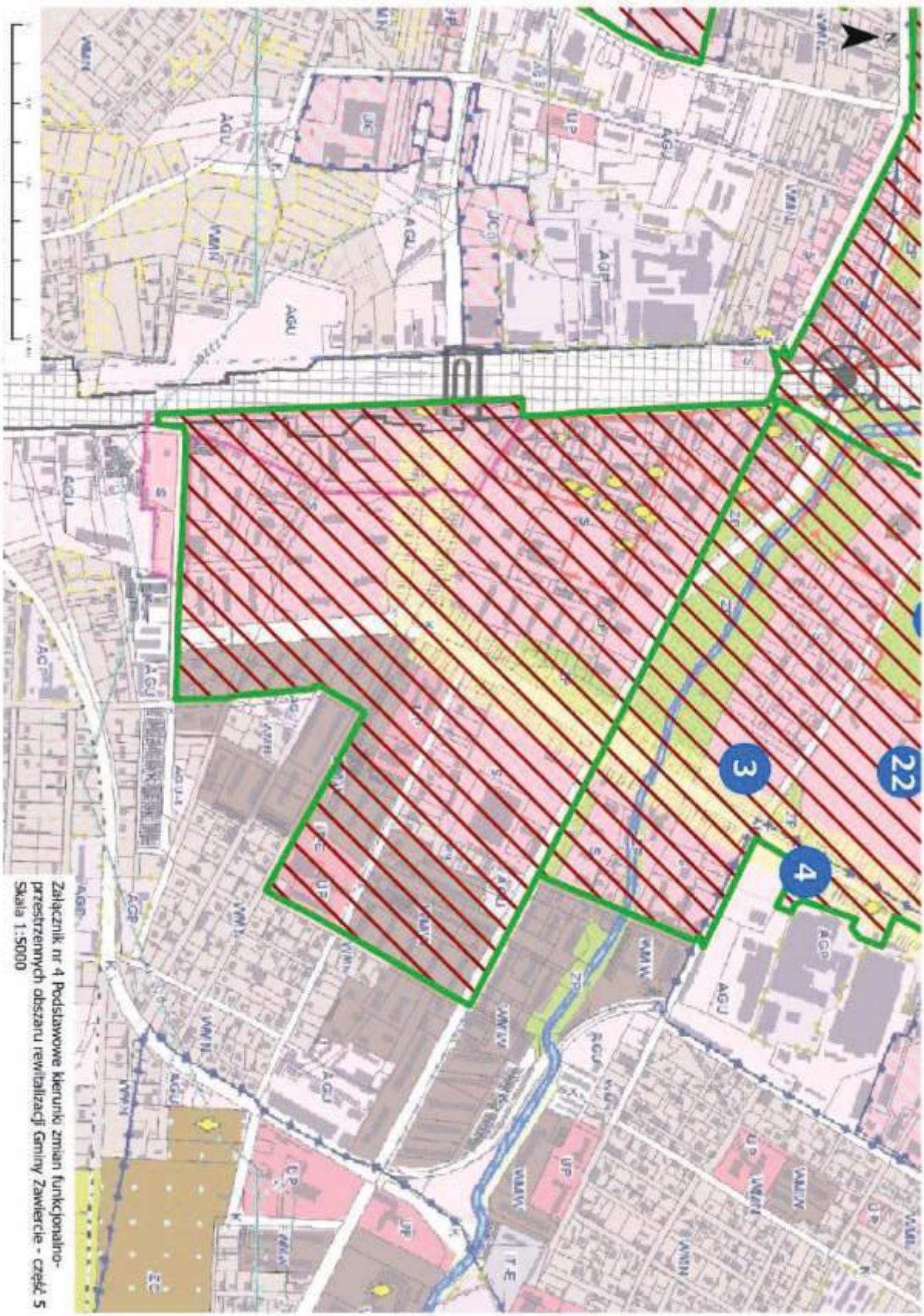
Załącznik nr 4 Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji Gminy Zawiercie - część 5
Skala 1:5000

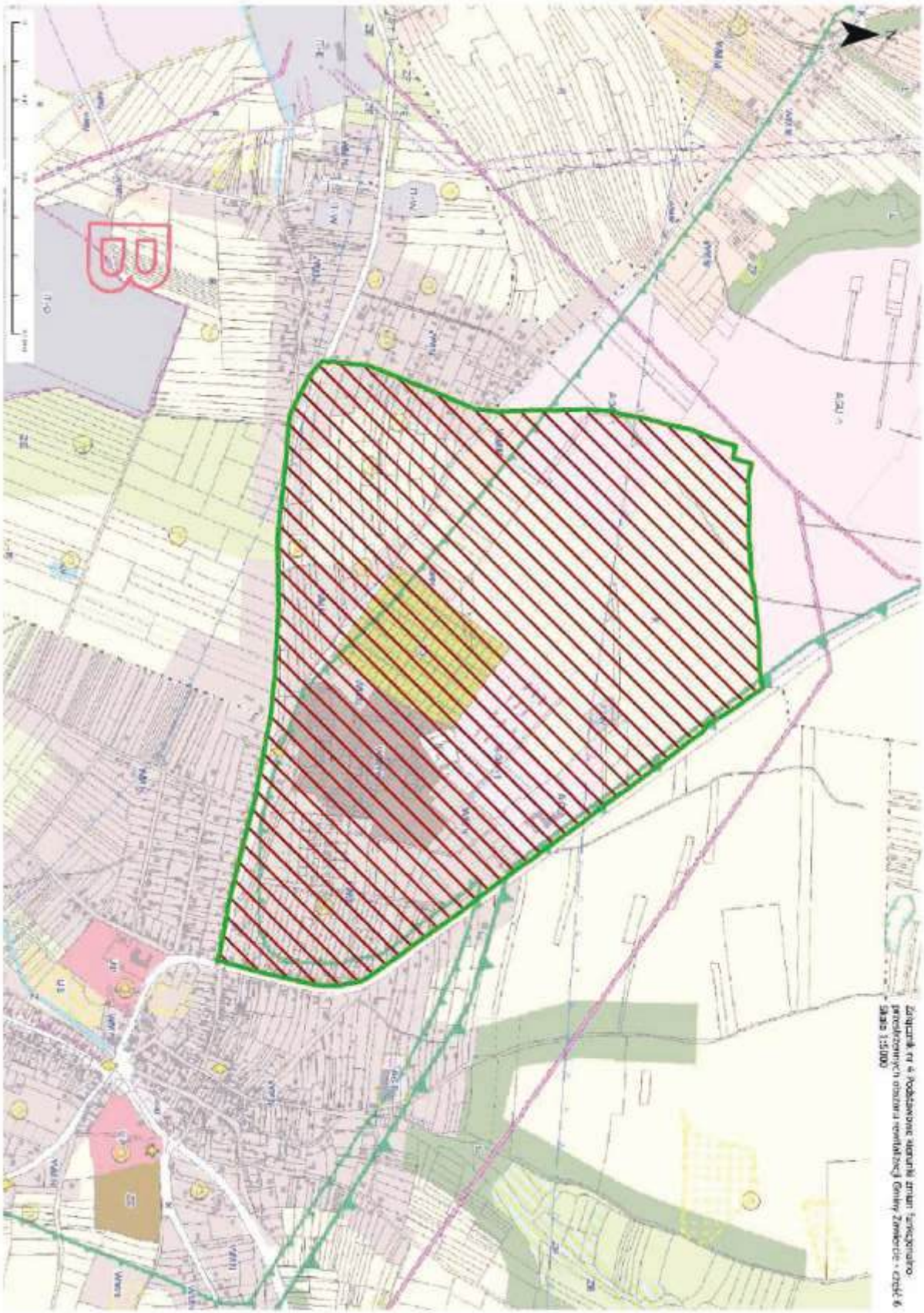

Przedsięwzięcia:

1. Budowa kompleksu obiektów rekreacyjnych i sportowych z halą widowiskowo-sportową
2. Rewitalizacja budynku dawnej wytwórni wód i odkrzenie o przeznaczenia biurowe i funkcjonalnym i zmiana sposobu użytkowania na „Dom Harcerski" wraz z budową nowej infrastruktury technicznej i zagospodarowaniem terenu
3. Zagospodarowanie terenu przyległego do Miejskiego Ośrodka Kultury „Centrum" im. Adama Mickiewicza w Zawierciu
4. Przebudowa obiektu użyteczności publicznej - MKS Ermeks Empire
5. Aktywizacja zawodowa bezrobotnych finansowana ze środków Funduszu Pracy, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych - poza obszarem rewitalizacji
6. Ochrona osiedla TAZ wraz z otoczeniem
7. Ochrona Dzielnicy Stary Rynek
8. Infrastruktura rowerowa i ciąg turystyczny miasta Zawiercie - brak lokalizacji
9. Rewitalizacja terenów zielonych, w tym parków miejskich
10. Kanalizowanie miasta i odprowadzanie ścieków w sąsiedztwie - poza obszarem rewitalizacji
11. Rewitalizacja nieruchomości gminnych na Osiedlu Zuzanka - poza obszarem rewitalizacji
12. Rozwój energetyki rozproszonej opartej o OZE w budynkach użyteczności publicznej w Gminie Zawiercie - brak lokalizacji
13. Efektywność energetyczna budynków użyteczności publicznej w Gminie Zawiercie - brak lokalizacji
14. Modernizacja energetyczna budynków mieszkalnych w Gminie Zawiercie - brak lokalizacji
15. Zachowanie cech kultury i tożsamości w rozwoju subregionu w Gminie Zawiercie - brak lokalizacji
16. Modernizacja oczyszczalni ścieków w Zawierciu
17. Aktywizowanie mieszkańców z terenów objętych programem aktywności lokalnej i przeciwdziałanie wykluczeniu
18. Termomodernizacja budynku Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zawierciu
19. Program Wielosfery „Senior+"
20. Rozwój infrastruktury wspierającego i terapeutycznego dla osób pokrzywdzonych przemocą będą pozbawionych lekom ze względu na wykluczenie ze strefy TAZ
21. Rozwój systemów usług opiekuńczych, wspierających, pomocy sąsiedzkiej oraz opieki na odległość i opieki wytchnieniowej
22. Przekształcone obiektów i terenów użytkowości publicznej na cele rozwoju usług i celów społecznych obszaru rewitalizacji Stare Miasto

Obszar rewitalizacji

Granica gminy

działki

Załącznik nr 4 Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji Gminy Zawiercie - część 7
Skala 1:5000

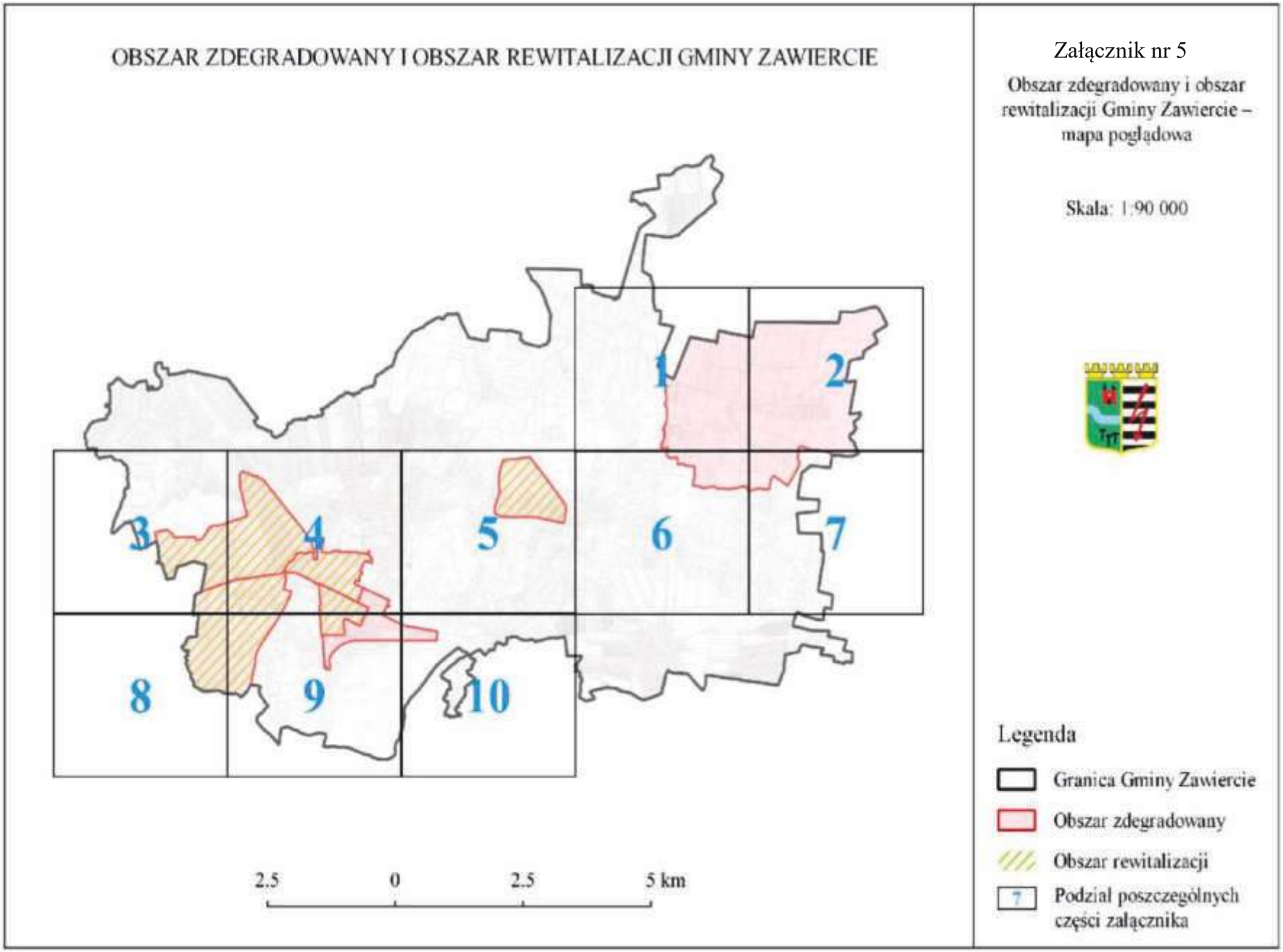

Załącznik nr 5

Obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji Gminy Zawiercie – mapa poglądowa

Skala: 1:90 000

Legenda

- Granica Gminy Zawiercie
- Obszar zdegradowany
- Obszar rewitalizacji
- 7 Podział poszczególnych części załącznika

Id: 76938DFF-5857-4459-A0E9-814313C950CB. Podpisany

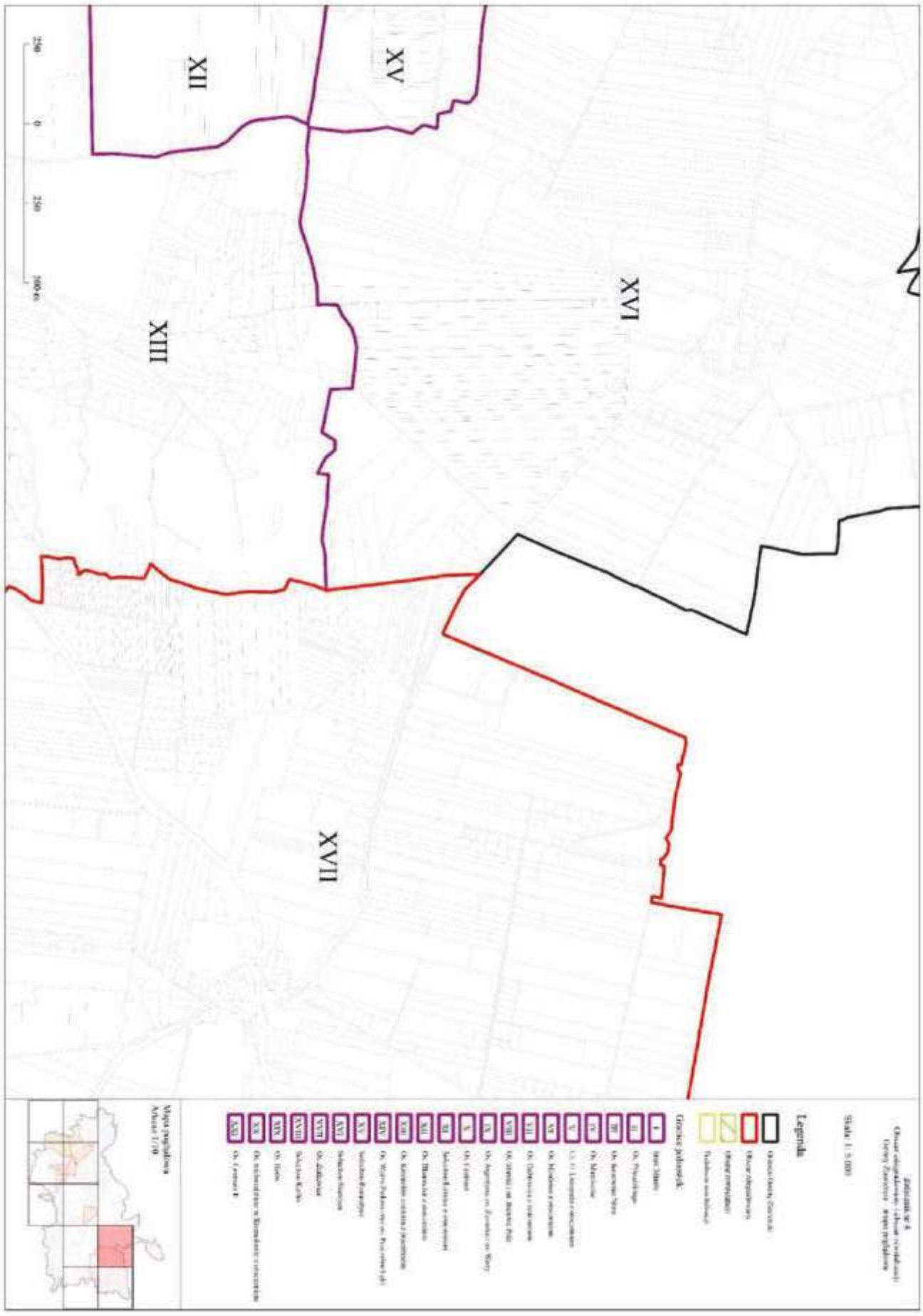
XII
XV
XIII
XVI
XVII
Legenda
Mapa zagalowa

Id: 76938DFF-5857-4459-A0E9-814313C950CB. Podpisany

250
0
250
500 m
IV
V
VI
Legenda

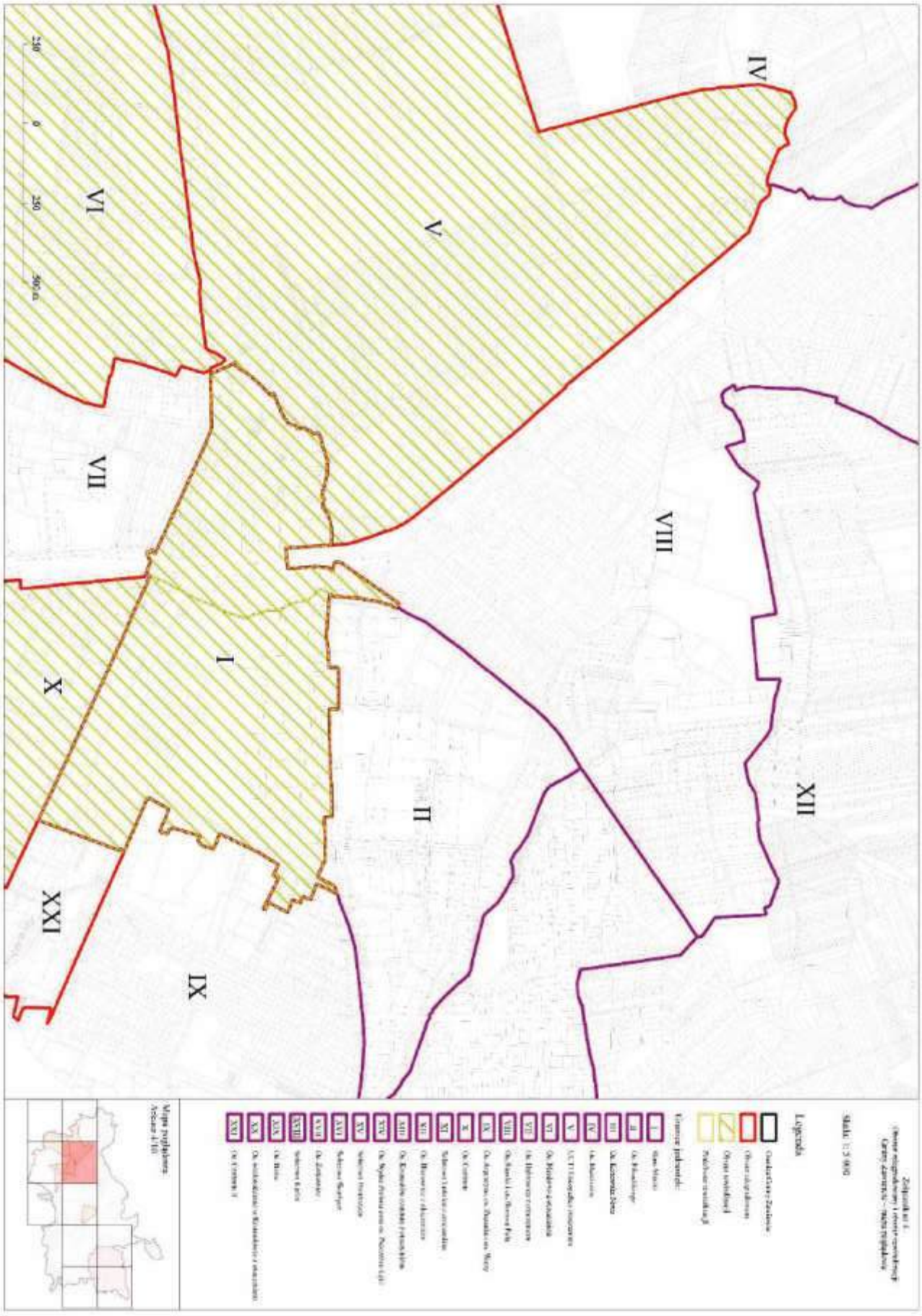
IV
V
VI
VII
VIII
XII
II
I
X
XXI
IX

XII
IX
XI
XX
XIII
XIV

Id: 76938DFF-5857-4459-A0E9-814313C950CB. Podpisany

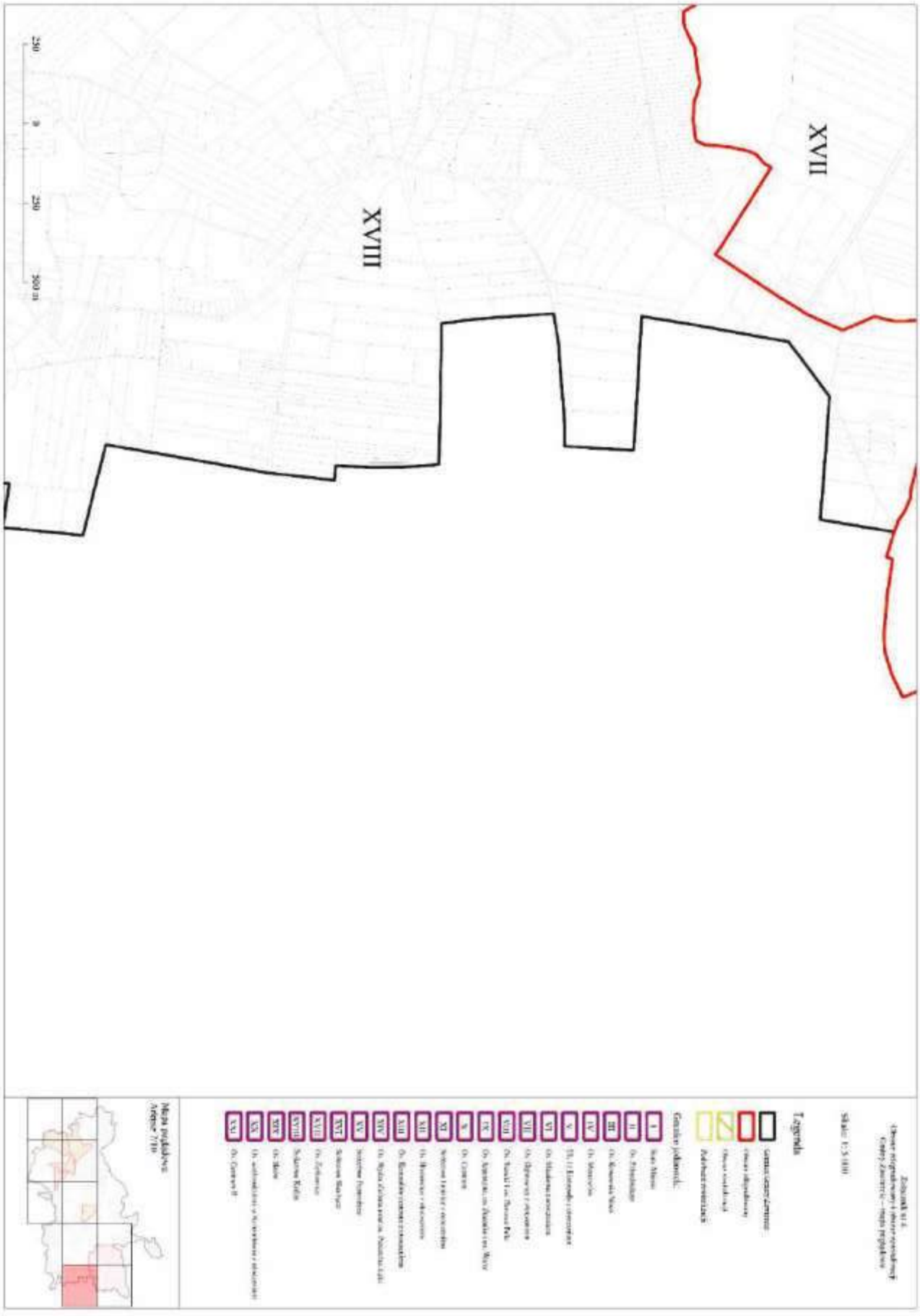
XVII
XVIII
250
0
250
500 m

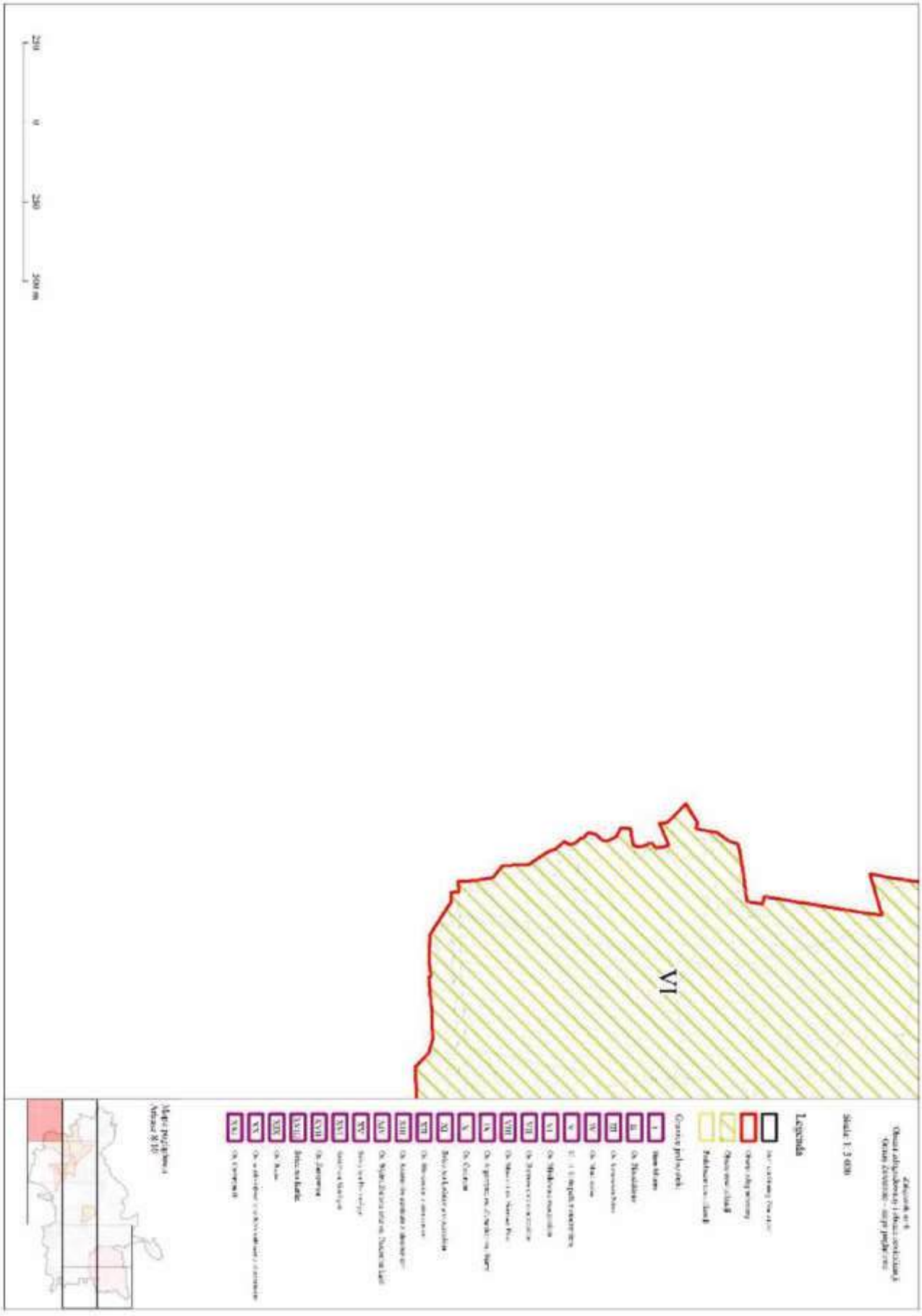
VI

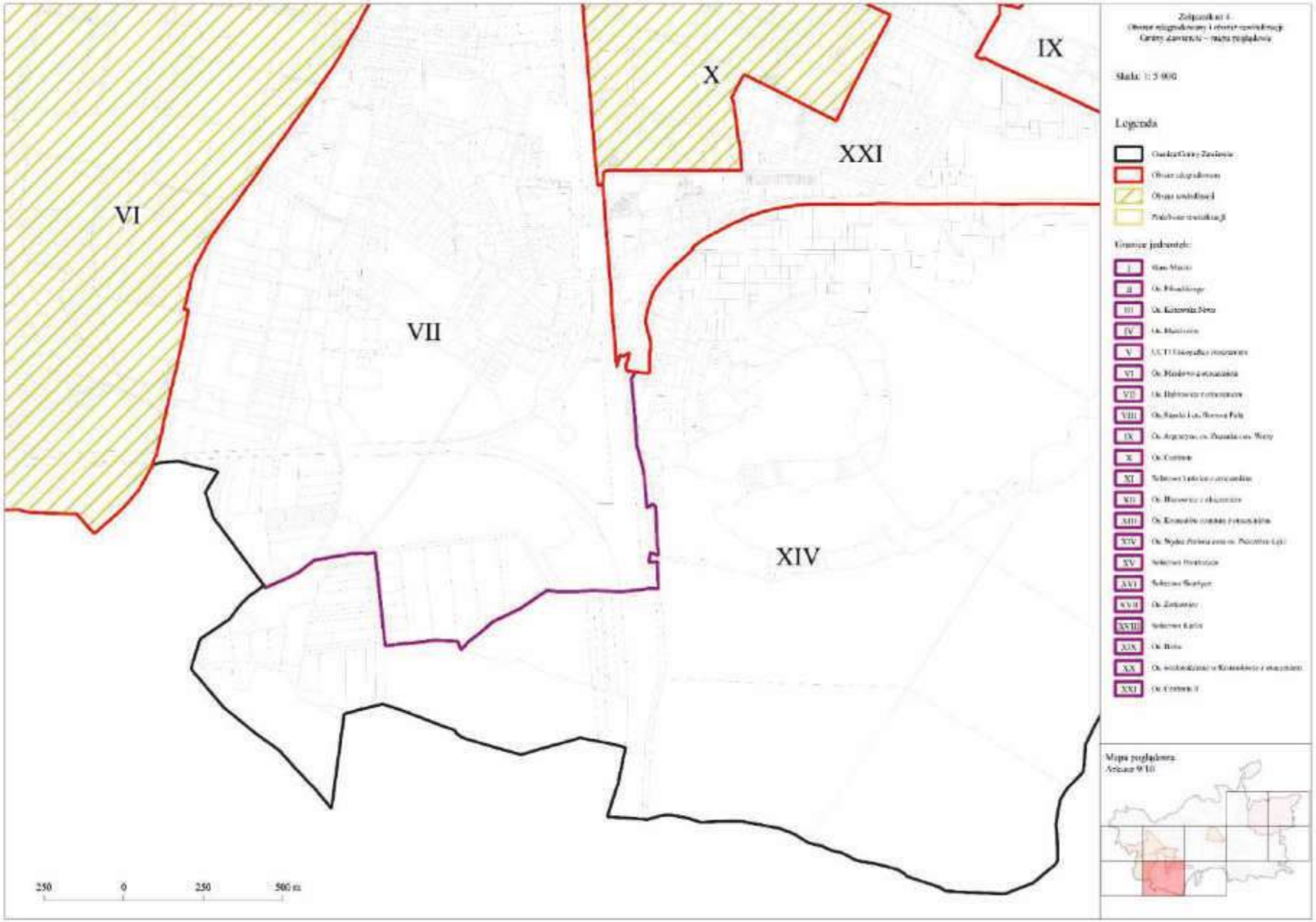

Id: 76938DFF-5857-4459-A0E9-814313C950CB. Podpisany

XXI
IX
XIV
XIX
250
0
250
500 m